

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកស្ថាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជារបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ្គីច័ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាន់ឯង ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

ទឹកសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឧបករណ៍អានអេឡិចត្រូនិច
ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ស្រុង-បានណា ។

www.5000-years.org

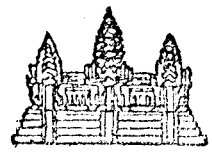
ព្រះ វិទ្យាបិដកប្បវេណី

និង

សេចក្តីស្តែងប្រកាសនៃ វិទ្យាបិដក បរិច្ឆេទ

បឋមភាគ

១២

រោងព្រឹត្តិលេខ ២

ពុទ្ធសាសនាបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព. ស. ២៥០៤

វិសយបិដកេ បរិវារោ

ឈោ ភស្ម ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

មហាវិកង្កេ សោឡុស មហាវិវា

[១] យទ្កេន ភកវតោ ជាធាតុ បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធនិ បឋមំ ចារាជិកំ កក្ក បញ្ញតិំ ។ កំ

អារត្ត ។ កិស្មី វត្ថុស្មី ។ អត្ថំ តត្ថ បញ្ញតិំ អនុប្ប-

ញតិំ អនុប្បនុប្បញ្ញតិំ សព្វត្ថ បញ្ញតិំ បទេសប្បញ្ញតិំ

សាធារណប្បញ្ញតិំ អសាធារណប្បញ្ញតិំ ឯកតោ បញ្ញតិំ

ឧកតោ បញ្ញតិំ ។ បញ្ញតិំ ចានិមោក្ខន្ធសោនិ កត្តោ-

កដំ កត្ត បរិយាប្បដំ កតមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ

អាគត្តតិំ ។ ចត្តនិំ វិបត្តនិំ កតមា វិបត្ត ។ សត្តនិំ

អាបត្តិក្ខត្តនិំ កតមោ អាបត្តិក្ខត្តោ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-

សម្មជ្ជានិំ កតិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជានិំ ។ ចត្តនិំ

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

សូមមេស្តាវ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ

អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ

មហារិក្ខុ មហារិក្ខុ ១៦

(១) សួរថា បឋមបុរាណិក ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលនៃការបញ្ចក្ខិសិកាបទ) ឃើញច្បាស់ (នូវប្រយោជន៍១០យ៉ាងនៃការបញ្ចក្ខិសិកាបទ) ទ្រង់បញ្ចក្ខិសិកាណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងក៏ដូចម្តេច ។ (បញ្ចក្ខិសិកា យ៉ាងគី) បញ្ចក្ខិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ១ សព្វតប្បញ្ញត្តិ ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ឧកតោបញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងបឋមបុរាណិកនោះដែរឬទេ ។ បណ្តាបុគ្គលិកខ្មែរទាំង ៥ បឋមបុរាណិក ដាក់ចុះក្នុងទទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុង ទេសណា មកកាន់ទទេស ត្រង់ទទេសណា ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង បឋមបុរាណិកចាត់ជាអ្វី ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ បឋមបុរាណិកចាត់ចូលក្នុងក្នុងអាបត្តិណា ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង បឋមបុរាណិកតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានបីនា ៦យ៉ាង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង

វិទយបិដកេ បរិវាហ

អធិការណាមំ កតមំ អធិការណំ ។ សត្តន្តំ សមថាមំ
 កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ កោ តត្ថ វិនយោ កោ
 តត្ថ អភិវិនយោ កី តត្ថ ទាតិមោក្ខំ កី តត្ថ អធិ-
 ប្បាតិមោក្ខំ កា វិបត្តិ កា សម្បត្តិ កា បដិបត្តិ ។ កតិ
 អត្តវសេ បដិច្ច ភកវតា បឋមំ ទារាជិកំ បញ្ញត្តិ ។
 កេ សិក្ខន្តិ ។ កេ សិក្ខិតសិក្ខា ។ កត្ថ វិវិទំ ។
 កេ ជាវន្តិ ។ កស្ស វិចមំ ។ កេ ទារាជន្តិ ។

(២) យទ្កេន ភកវតា ជាទតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន បឋមំ ទារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តិ ។
 វេសាលិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សុទ្ធិន្តំ កលន្ត-
 បុត្តំ អារព្វ ។ កស្ស វិវិទស្តិ ។ សុទ្ធិន្តោ កលន្ត-
 បុត្តោ បុរាណទុតិយកាយ មេដ្ឋន្តំ ធម្មំ បដិសេវិ តស្សី

វិនយចំណែក បរិវារៈ

បឋមបុរាណិក ចាត់ចូលក្នុងអធិការណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈទាំង៧ យ៉ាង
 បឋមបុរាណិក រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងបឋមបុរាណិក-
 នោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងបឋមបុរាណិកនោះ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងបឋមបុរាណិក-
 នោះ អ្វីជាអធិប្បតិមោក្ខក្នុងបឋមបុរាណិកនោះ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ
 អ្វីជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងបឋមបុរាណិកនោះ) ។ បឋមបុរាណិក ព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាទុកមក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍
 ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ជនពួកណា សិក្សា ។ ជនពួកណា ដែលមានសិក្ខាសិក្សា
 ហើយ ។ បឋមបុរាណិក បិតនៅក្នុងជនពួកណា ។ ជនពួកណាទ្រទ្រង់
 ទុក ។ បឋមបុរាណិក ជាពាក្យរបស់នរណា ។ នរណាទាំងមក ។

[២] សួរថា បឋមបុរាណិក ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ទ្រង់បញ្ជាទុកក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ជាទុកក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នូវសុទ្ធិនិក្ខិក្ខុជាបុគ្គលនៃកលន្ទសេដ្ឋី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាវដែលសុទ្ធិនិក្ខិក្ខុជាបុគ្គលនៃកលន្ទសេដ្ឋីសេពមេប៉ុនធម្មនឹងបុរាណទុតិយភិកា

មហានិក្ខេ វិសោធន៍ មហានិក្ខេ បឋមបិដក

វត្តស្ថិតិ ។ អត្ត ភត្ត បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ-

តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ទ្រេ អនុប្បញ្ញត្តិយោ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ

តស្ថិតិ ។ សត្វត បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សត្វត

បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។

សាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ-

តិ ។ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិ ទានិមោក្ខទ្រុសាជំ

កត្តោកជំ កត្ត បរិយាប្បដ្ឋិ ។ ជំនានោកជំ ជំនាន-

បរិយាប្បដ្ឋិ ។ កត្តមេធ ឧទ្ទេសេធ ឧទ្ទេសំ អាកត្តតិ ។

ឧត្តិយេធ ឧទ្ទេសេធ ឧទ្ទេសំ អាកត្តតិ ។ ចត្តនំ វិបត្តនំ

មហានិក្ខេ មហាវិរៈ ១៦ បឋមបារាជិក

(ភិយារបស្ថុខនពិដេប) ។ បញ្ចតិ អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បនុប្បញ្ញតិ មានក្នុង
 បឋមបារាជិកនោះដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ចតិ^(១) ១ នឹងអនុប្បញ្ញតិ^(២) ២
 ឯអនុប្បនុប្បញ្ញតិ^(៣) មិនមានក្នុងបឋមបារាជិកនោះទេ ។ បឋមបារាជិក
 នោះ ជាសព្វតប្បញ្ញតិ^(៤) ឬជាបទេសប្បញ្ញតិ^(៥) ។ ជាសព្វតប្បញ្ញតិ ។
 បឋមបារាជិកនោះជាសាធារណប្បញ្ញតិ^(៦) ឬជាអសាធារណប្បញ្ញតិ^(៧) ។
 ជាសាធារណប្បញ្ញតិ ។ បឋមបារាជិកនោះជាឯកតោបញ្ញតិ ឬជាទកតោ
 បញ្ញតិ^(៨) ។ ជាទកតោបញ្ញតិ ។ បណ្តា បាតិមោក្ខទ្ទេសទាំង៥ យ៉ាង បឋម-
 បារាជិកដាក់ចុះក្នុងទេសទ្ទេណារាបបញ្ចាលក្នុងទេសណា ។ បឋមបារាជិក
 ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាបបញ្ចាលក្នុងនិទាន ។ បឋមបារាជិកមកកាន់ទេស
 ត្រង់ទេសណា ។ មកកាន់ទេសត្រង់ទេសទី ២ ។ បណ្តាវិបត្តិ៤ យ៉ាង

១ អង្គកថាថា សេចក្តីបញ្ញតិថា ភិក្ខុណាមួយសេពមេប៉ុនធម្ម ត្រូវបារាជិកប្បាសនាស
 នេះជាបញ្ញតិ ១ ។ ២ ពាក្យថា ភិក្ខុសេពមេធុនធម្ម ដោយហោចទៅស្នូម្យីតែនឹងសព្វតិប្បាស
 ក្តី មិនពេលលាសិក្ខាទាំងនេះហៅជា អនុប្បញ្ញតិ។ ។ ៣ សេចក្តីបញ្ញតិមុនពើតបៀងឡើង
 ដួចជាទ្រង់បញ្ញតិរុមិ ៧ ដល់ព្រះភិក្ខុនី នេះហៅជាអនុប្បញ្ញតិ ។ នេះមិនមានក្នុងទី
 ឯទៀតទេ ។ ៤ សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញតិទៅទាំងទន្លេមិបទេស ទាំងបច្ចុទ្ធិនិបទេ ហៅថា
 សព្វតប្បញ្ញតិ។ ៥ សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញតិហាមក្នុងទ្រមិបទេសមាន៤ សិក្ខាបទទី១បសម្ម-
 ទាដោយគណសង្ឃ មានភិក្ខុជាវិទយធានាជាប់ ៥ ស្បែកដើង ៤ ដាច់ ប្រង់ទឹកជាធិបូ
 កម្រាលស្បែក ហៅថា បទេសប្បញ្ញតិ ។ ៦ សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញតិទៅទាំងភិក្ខុទាំងភិក្ខុនី
 ហៅថា សាធារណប្បញ្ញតិ ។ ៧ សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញតិចំពោះតែភិក្ខុ ឬចំពោះតែភិក្ខុនី
 ម៉្យាង ហៅថា អសាធារណប្បញ្ញតិ ។ ៨ ឯកតោបញ្ញតិ មានសេចក្តីដូចអសាធារណប្បញ្ញតិ
 ទកតោបញ្ញតិ មានសេចក្តីដូចសាធារណប្បញ្ញតិ ។

វិធីបិណ្ឌក បរិវារ

កតមា វិបត្តិតំ ។ សំលវិបត្តិតំ ។ សុត្តន្តំ អាបត្តិត្ត-
 ដ្ឋានំ កតមោ អាបត្តិត្តដ្ឋានំ ។ ចារាជិកាបត្តិត្តដ្ឋោ ។
 ធន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ កតំហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋា-
 ត្តិតំ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតំ កាយតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតំ ន វាចតោ ។ ចត្តន្តំ អធិការណានំ
 កតមំ អធិការណាន្តំ ។ អាបត្តិអធិការណំ ។ សុត្តន្តំ
 សមថានំ កតំហិ សមថេហិ សម្មត្តិតំ ។ ទ្ធិហិ
 សមថេហិ សម្មត្តិ សម្មទារិយេន ច បដិញ្ញាតការ-
 ណេន ច ។ កោ តត្ថ វិទយោ កោ តត្ថ អភិវិទ-
 យោតិ ។ បញ្ញត្តិ វិទយោ វិភត្តិ អភិវិទយោ ។ កី
 តត្ថ ចាតិមោត្តំ កី តត្ថ អធិប្បាតិមោត្តន្តំ ។ បញ្ញត្តិ
 ចាតិមោត្តំ វិភត្តិ អធិប្បាតិមោត្តំ ។ កា វិបត្តិតំ ។
 អសំវារេ វិបត្តិ ។ កា សម្មត្តិតំ ។ សំវារេ សម្មត្តិ ។
 កា បដិបត្តិតំ ។ ន ឯវរុបំ ករិស្សាមិតំ យាវដិវំ អាចា-
 ណាកោដិកំ សមាធាយ សិក្កាតំ សិក្កាបទេសុ ។

វិនយចិនិត បរិវារៈ

បឋមបុរាណិក ចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្ណាករណៃនៃអាបត្តិ
 ទាំង ៧ បឋមបុរាណិក ចាត់ចូលក្នុងកងនៃអាបត្តិណា ។ ចាត់ចូលក្នុងកង
 នៃអាបត្តិបុរាណិក ។ បណ្ណាសម្មជានៃនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង បឋមបុរាណិក
 តាំងឡើងដោយសម្មជានប្រាំនាយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ១ គឺ
 តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាទេ ។ បណ្ណាអធិករណ៍
 ទាំង ៤ យ៉ាង បឋមបុរាណិក ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ ចាត់ជាអាបត្តិ-
 ធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង បឋមបុរាណិករម្ងាប់ដោយសមថៈ
 ប្រាំនាយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺដោយសមុខាវិន័យ ១
 បដិញ្ញាតករណៈ ១ ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងបឋមបុរាណិកនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុង
 បឋមបុរាណិកនោះ ។ បពាតិ ជាវិន័យ វិភត្តិ (បទភាជនៈ) ជាអភិវិន័យ
 ក្នុងបឋមបុរាណិកនោះ ។ អ្វីជាបុគ្គលិកក្នុងបឋមបុរាណិកនោះ អ្វីជាអធិ-
 ប្បាតិមោកក្នុងបឋមបុរាណិកនោះ ។ បពាតិជាបុគ្គលិក វិភត្តិ (បទ-
 ភាជនៈ) ជាអធិប្បាតិមោក ។ អ្វីជាវិបត្តិ ។ សេចក្តីមិនសង្រួម ជា
 វិបត្តិ ។ អ្វីជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីសង្រួម ជាសម្បត្តិ ។ អ្វីជាសេចក្តី
 ប្រតិបត្តិ (ក្នុងបឋមបុរាណិកនោះ) ។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខា-
 បទទាំងឡាយដរាបអស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុតដោយគិតថា អាត្មា
 អញនឹងមិនធ្វើអំពើមានសភាពយ៉ាងនេះទេ (នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ) ។

មហានិទ្ទេសោប្បស មហាវិទ បឋមបារាជិកំ

កតិ អត្តវសេ បដិច្ច ភកវតា បឋមំ ចារាជិកំ
 បញ្ចក្ខន្ធិ ។ ទស អត្តវសេ បដិច្ច ភកវតា បឋមំ
 ចារាជិកំ បញ្ចក្ខន្ធិ សង្ឃសុដ្ឋតាយ សង្ឃជាសុតាយ
 ធម្មនំ បុគ្គលានំ និក្ខហាយ មេសលានំ ភិក្ខុនំ ជាសុ-
 វិហារាយ ធិដ្ឋធម្មិកានំ អាសវានំ សិវរាយ សុម្បកយិ-
 កានំ អាសវានំ បដិយាតាយ អប្បសន្ទានំ បសា-
 នាយ បសន្ទានំ ភិយេក្កកាវាយ សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយា-
 និក្ខហាយ ។ កេ សិក្ខុន្តិ ។ សេក្ខា ច បុថុជ្ជន-
 កល្យាណកា ច សិក្ខុន្តិ ។ កេ សិក្ខុតសិក្ខាតិ ។
 អរហន្តោ សិក្ខុតសិក្ខា ។ កត្ត វិវាទំ ។ សិក្ខា កា-
 មេស្ស វិវាទំ ។ កេ ជារេន្តិ ។ យេសំ វត្តតិ កេ
 ជារេន្តិ ។ កស្ស វិវាទំ ។ ភកវតោ វិវាទំ អរហតោ
 សង្ឃសុទ្ធស្ស ។ កេ បារាជិកំ ។ បារាជិកំ^(១) ។

* ១. ឃ. បរិបារាជិ ។

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ១៦ បឋមបារាជិក

បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតុកមក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។ បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាតុកមកព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០ យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ១ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនអៀនខ្មាស១ ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីរារាំងភាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកំចាត់បង្កនូវភាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីតាំងនៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ជនពួកណាតែងសិក្សា ។ ពួកសេត្វៈនឹងពួកកល្យាណបុគ្គលជនតែងសិក្សា ។ ជនពួកណាដែលមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ ពួកព្រះអរហន្តមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ បឋមបារាជិកនោះ បិតនៅក្នុងពួកជនណា ។ បិតនៅក្នុងពួកសិក្ខាកាមបុគ្គល (អ្នកប្រាថ្នាការសិក្សា) ។ ជនពួកណា រមែងទ្រទ្រង់ទុក ។ បឋមបារាជិកប្រព្រឹត្តទៅដល់ជនពួកណា ជនពួកនោះរមែងទ្រទ្រង់ទុក^(១) ។ បឋមបារាជិកជាពាក្យរបស់អ្នកណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ អ្នកណា នាំមក ។ ព្រះថេរៈ(ដូចមាននាមតទៅនេះ) ទាំងៗ គ្នាមក ។

១ អដ្ឋិកថា ថា ពាក្យជាប្រទ្រង់ទុក គឺជាស្តាប់ទាំងបាលីទាំងអដ្ឋិកថា នៃបឋមបារាជិក ។

វិសយបិដកេ បរិវារោ

(៣) ឧបាលំ ទាសកោ ចេវ
 សោណាកោ សិក្ករោ តថា
 មោក្កលីបុត្តន បញ្ចមា
 ឯតេ ជម្ពុសិរិយេ^(១) ។
 តតោ មហិដ្ឋោ ឥដ្ឋិយោ
 ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ^(២)
 កទ្ធាមោ ច បណ្ឌិតោ
 ឯតេ មាតា មហាបញ្ញា
 ជម្ពុទ្ធា ឥណតតា
 វិនយំ តេ វាចយីសុ
 បិដកំ តម្ពបណ្ឌិយោ
 ទិកាយេ បញ្ច វាចេសុ
 សត្ត ចេវ បករណោ ។
 តតោ អរិដ្ឋោ មេធាវី
 តិស្សុទត្តោ ច បណ្ឌិតោ
 វិសារទោ កាឡុសុមោ

១ ជម្ពុសិរិយេតិ កត្តបិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. ឧត្តិយោ សម្ពុលោ តថា ។ ម. ឧដ្ឋិយោ សម្ពុលោ តថា ។

វិទយបិណ បរិវារ:

(៣) ព្រះថេរៈឈ្មោះទុបាលី ១ ពាសកៈ ១ សោណកៈ ១
សិគ្គវៈ ១ នឹងព្រះមោគ្គលីបុត្រ ១ អង្គទៀត ជាតំរប់ ៥ ព្រះ
ថេរៈទាំងនេះបិតានៅក្នុងទ្វីបមានឈ្មោះ ថា ជម្ពូ ដ៏មានសិរី ។
តម្កីព្រះថេរៈទាំងនោះមក ព្រះមហាមហិន្ទ ១ ព្រះឥដ្ឋិយៈ ១
ព្រះទុតិយៈ ១ ព្រះសម្ពុលៈ ១ ព្រះកទ្ធាមជាបណ្ឌិត ១ ព្រះ
នាគតេរទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន មកអំពីដុំម្លប់ ហើយបាន
មកនៅក្នុងលង្កាទ្វីប ព្រះថេរៈទាំងនោះ បានបង្រៀនវិនយ .
បិដក បានបង្រៀននិកាយទាំង ៥ គម្ពីរ ព្រះអភិធម្មទាំង ៧
គម្ពីរ ក្នុងតម្កបណ្ឌិត្យ (កោះលង្កា) ។ តម្កីព្រះនោះមក (មាន
ព្រះថេរៈច្រើនអង្គទៀតគឺ) ព្រះអរិដ្ឋជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះ
ភិស្សទ្ធតជាបណ្ឌិត ១ ព្រះកាឡស្សមនតេរជាអ្នកភ្ញៀវភ្លា ១

មហាវិរុត្តិ សោឡុស មហាវិរុត បើនាមនី

ដើរោ ច ទិយនាមកោ

ទិយសុមនោ ច បណ្ឌិតោ

បុណ្យេ កាឡិសុមនោ

នាគត្រោ ច ពុទ្ធត្រោ

តិស្សត្រោ ច មេធាវី

ទេវត្រោ^(១) ច បណ្ឌិតោ

បុណ្យេ សុមនោ មេធាវី

វិនយេ ច វិសារនោ

ពហុស្សតោ ធួឡនតោ

គរោ ធួប្បជំសិយោ

ធួប្បនាល័តនាមោ ច

រោហណោ សាធុប្បជិតោ

តិស្ស សិស្សោ មហាបញ្ញោ

ខេមនាមោ តិបេដតិ

ទិបេ តារករាជារ

បញ្ញាយ អតិរោចតិ^(២)

១ ម. រេត្តោ ។ ២ ឧ. ម. អតិរោចតិ ។

មហានិកង្គ មហានិករ ១៦ នាមរបស់ព្រះថេរៈទាំងឡាយ

ព្រះទ័យនាមកៈ ១ ព្រះទ័យសុមនៈ ជាបណ្ឌិត ១ ព្រះ

កាឡសុមនៈ ១ ព្រះនាគត្រូវ ១ ព្រះពុទ្ធភិក្ខុ ១ ព្រះតិ-

ស្សត្រូវជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះទេវត្រូវជាបណ្ឌិត ១ ព្រះ

សុមនៈមានប្រាជ្ញាភ្លឺវិស្វាក្ខន្ធវិទ្យា ១ ព្រះចូឡនាគជាត-

ហុស្ស្រត ១ ព្រះគង្គត្រូវជាអ្នកកំចាត់បង្គំទោសដ៏ពេក្រក់ ១

ព្រះថេរៈឈ្មោះធម្មបាលិត ដែលគេបូជាហើយដោយប្រពៃ

ក្នុងពេហណជនបទ ១ សិស្សរបស់ព្រះធម្មបាលិតនោះ

ឈ្មោះខេម ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ទ្រទ្រង់ព្រះគ្រូបិដក

រុងរឿងដោយបញ្ញាក្នុងទ្វីបដូចព្រះចន្ទ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះ

វិទ្យុបិដកេ បរិវាហេ

ឧបតិស្សោ ច មេធាវី
 បុស្សទេវេ មហាកថី
 បុនវេ សុមនោ មេធាវី
 បុប្ផនាមោ ពហុស្សុតោ
 មហាកថី មហាសីវេ
 បដិកេ សត្វត្ត កោវិទោ
 បុនវេ ឧទាលំ មេធាវី
 វិទ្យេ ច វិសារទោ
 មហានតោ មហាបញ្ញោ
 សទ្ធម្មំសកោវិទោ
 បុនវេ អគយោ មេធាវី
 បដិកេ សត្វត្ត កោវិទោ
 តិស្សត្តោ ច មេធាវី
 វិទ្យេ ច វិសារទោ
 តិស្ស សិស្សោ មហាបញ្ញោ
 បុស្សនាមោ^(១) ពហុស្សុតោ
 សាសនំ អនុវត្តនោ

១ ឧ ម.បុប្ផនាមោ ។

វិនយចំណែក បរិវារៈ

ទុបតិស្សៈជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះបុស្សទេវៈដែលជាមហា-

ធម្មកថិក ១ ព្រះសុមនៈអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះបុប្ផៈជាពហុ-

ស្ស្រុត ១ ព្រះមហាសីវៈជាមហាធម្មកថិក ឈ្លាសវៃ ក្នុង

បិដកទាំងអស់ ១ ព្រះទុបាលិជាអ្នកមានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លាក្នុង

វិន័យ ១ ព្រះមហានាគជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ឈ្លាសវៃក្នុង

វង្សព្រះសុទ្ធម្ម ១ ព្រះរត័យជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ឈ្លាសវៃក្នុង

បិដកទាំងអស់ ១ ព្រះតិស្សត្ថេរជាអ្នកមានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លា

ក្នុងវិន័យ ១ សិស្សរបស់ព្រះតិស្សត្ថេរនោះ ឈ្មោះបុស្សៈ

ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើនជាពហុស្ស្រុត ជាអ្នករក្សាព្រះសាសនា

មហានិក្ខេ លោក្ខ័យ មហានិក ទុតិយបារាជិក

ជម្ពីរមេ បតិដ្ឋិតោ
 ច្ចុទ្ធកយោ ច មេតាវី
 វិនយេ ច វិសារាទោ
 តិស្សត្តោ ច មេតាវី
 សទ្ធម្មិសកោវិទោ
 ច្ចុទ្ធករោ ច មេតាវី
 វិនយេ ច វិសារាទោ
 សិវត្តោ ច មេតាវី
 វិនយេ សព្វត្ថ កោវិទោ
 ធម្មតោ បណាបណ្ណ
 វិនយញ្ញ មគ្គកោវិទោ
 វិនយំ ទីមេ បកាសេស្មិ
 បិដកំ តម្កបណ្ណិយានិ ។

(២) យន្តោន ភក្កតា ជាលតា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន ទុតិយំ ចារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 វាជគហោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាញតិ ។ ជនិយំ កុម្មការ-
 របត្តំ អារាញ ។ កិសិ វត្តសិ ។ ជនិយោ កុម្មការ-

មហាវិក្កុ មហាវិរៈ ១៦ ទុតិយបារាជិក

ប្រតិស្ថានទុកក្នុងជម្ពូ ១ ព្រះចូឡាភ័យជាអ្នកមានប្រាជ្ញា
 ភ្ញៀវភ្នាក់ងារនិយ ១ ព្រះតិស្សត្ថេរជាអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អាសវៃ
 ក្នុងវង្សព្រះសម្ម ១ ព្រះចូឡាទេវជាអ្នកមានប្រាជ្ញាភ្ញៀវភ្នាក់
 ក្នុងវង្សនិយ ១ ព្រះសិវត្ថេរជាអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អាសវៃក្នុងវង្ស
 ទាំងអស់ ១ ព្រះនាគត្ថេរទាំងនេះ សុទ្ធតែជាអ្នកមានប្រាជ្ញា
 ច្រើន ចេះវិន័យស្នាក់ក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិន័យបិដកទុក
 ក្នុងតម្កល្លិក (លង្កាទ្វីប) ។

(៤) សួរថា ទុតិយបារាជិកដែលព្រះមានព្រះភាគអហោន្តសម្មា-

សម្មទុ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទុតិយបារាជិក ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធរូបវត្ថុលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធរូបវត្ថុនិយក្នុងក្រុងសុនឆាំង ។
 ព្រោះរឿងកិរិយុបម្ពុច ។ ព្រោះរឿងកិរិយុបម្ពុចនិយក្នុងក្រុងសុនឆាំង

វិយប័តិក បរិវាត

បុត្រោ រណោ ញា ទារុដ្ឋ អទិញ្ញាដ្ឋ(១) អាទិយំ តស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញាតិ ឯកា អនុប្បញ្ញាតិ ធន្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញាតិ(២) ។
 ធន្តិ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាដ្ឋ(៣) តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋា-
 តិ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ធន វាច-
 តោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ធន កា-
 យតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៥) តតិយំ ទារុដ្ឋតិ កត្ត បញ្ញាតិដ្ឋ ។ វេសាលិយា
 បញ្ញាតិ ។ តិ អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
 តស្មី វត្តស្មីដ្ឋ ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អញ្ញាមញ្ញំ ដីវិតា
 វេរោបេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ឯកា អនុប្បញ្ញា-
 តិ ធន្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញាតិ ។ ធន្តិ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាដ្ឋ
 តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ធន វាចតោ សិយា វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ធន កាយតោ សិយា កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

១១. ម. អទិញ្ញ ។ ២ អនុប្បញ្ញ ធន្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញាតិ ធន វាចតោ ។ ៣ សម្មដ្ឋានាដ្ឋ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានាដ្ឋ ពរិវេ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ទិស្សតិ ។

វិនយចំណែក បរិវារៈ

យកឈើរបស់ព្រះរាជាដែលទ្រង់មិនបានប្រទាន ។ ទុតិយបុរាណនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិមិនមានឡើយ ។
 បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង ទុតិយបុរាណតាំងឡើងដោយ
 សម្បជាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១
 តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយ
 អំពីវាចានឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

(៥) សួរថា តតិយបុរាណនៃព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
 ថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រាព្វនូវភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងកវិដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងកវិដែលភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ផ្តាច់ជីវិតគ្នានឹងគ្នា ។ តតិយ-
 បុរាណនេះមានតែបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិមិនមាន
 ឡើយ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង ទុតិយបុរាណតាំង
 ឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំង
 ឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១
 តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចានឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

មហានិទ្ទេស សោដ្ឋស មហានិទ្ទេស ចក្កបិណ្ឌិកំ ខេត្តពោធិ៍

[៦] ចក្កានិ ទារិយិកំ កក្ក បញ្ចក្កនិ ។ វេសាលិយា
 បញ្ចក្កនិ ។ កំ អារក្កនិ ។ វគ្គប្បនាទិយេ កក្ក អារក្ក
 កសិ វគ្គនិ ។ វគ្គប្បនាទិយា កក្ក កិហិ អពាមពា-
 ស្ស ឧត្តរិមន្តស្សន្តមស្ស វណិ កាសិស្ស កសិ វគ្គនិ ។
 ឯកា បញ្ចក្កនិ ឯកា អនុប្បញ្ញក្កនិ ទត្ត អនុប្បន្តប្បញ្ញក្កនិ ។
 ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ភិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ
 សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ទ វាចតោ សិ-
 យា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ទ កាយតោ សិ-
 យា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

ចត្តាហ យាដិក តិដ្ឋិតា ។

តស្សនានិ

[៧] មេត្តិកាទិន្ននាទព្វា

ចន្ទស្សនិក្ខហានិ

ទារិយិកានិ ចត្តាវិ

ចេត្តវគ្គ អសិសយានិ ។

មហានិទ្ទេស មហាវិវាទៈ ១៦ បារាជិត ទី ៤ ខន្ធនាគាថា

(៦) សួរថា ចតុត្ថបារាជិតព្រះអង្គបញ្ចត្តកងទ័ណា ។ ឆ្លើយថា
 ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ
 ភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុតា ។ ព្រោះរឿងក៏វដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងក៏វដែលភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុតា នាំគ្នាពោល
 អួតនូវគុណ នៃទុត្តរិមនុស្សធម្មនៃគ្នានឹងគ្នា ដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយ ។
 ចតុត្ថបារាជិតនោះមានបញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិមិនមាន
 ឡើយ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង ចតុត្ថបារាជិតទាំងឡើង
 ដោយសមុជ្ឈាន ៣ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើង
 អំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំង
 ឡើងអំពីកាយ អំពីវាចានឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

ចប់ បារាជិត ៤ ។

ទុណ្ណអតីតករិយធម៌នៃបារាជិតនោះដូច្នោះ

(៧) បារាជិត ២ ក៏ សេតរបេជ្ជ ១ ល្អច្រឡោត ១ សម្លាប់
 មនុស្ស ១ ពោលអ្នកទុត្តរិមនុស្សធម្ម ១ ជានេជ្ជវត្ត (វត្តជា-
 ហេតុឲ្យដាច់ចាកភិក្ខុភាវៈ) បណ្ណិតមិនត្រូវសន្សើយឡើយ ។

វិធីបដិពេ បរិវារ

(៨) យន្តោន កកវតា ជាធានា បស្សតា អរហតា
សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧបក្កមីតា អស្មី មោចេន្តស្ស
សង្ឃាដិសេសោ កត្ត បញ្ញតោ ។ កំ អារត្ត ។ កំស្មី
វត្ថុស្មី ។ អត្ត តត្ត បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ
សព្វត្ត បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសា-
ធារណប្បញ្ញត្តិ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញដ្ឋ
បាតិមោក្ខទ្កេសាដំ កត្តោកដំ កត្ត បរិយាបដ្ឋ កត្ត-
មេន ឧទ្កេសេន ឧទ្កេសំ អាភច្ឆតិ ។ ចត្ថដ្ឋ វិបត្តដ្ឋ
កតិហា វិបត្តិ ។ សត្តដ្ឋ អាបត្តិកុញ្ញាដំ កតិមោ អាបត្តិ-
ត្តោញ្ញា ។ ដដ្ឋ អាបត្តិសមដ្ឋាញ្ញាដំ កតិហា សមដ្ឋាដេហិ
សមដ្ឋាតិ ។ ចន្តដ្ឋ អនករណាដំ កតិមិ អដិករណិ ។
សត្តដ្ឋ សមថាដំ កតិហា សមថេហិ សម្មតិ ។ កោ
តត្ត វិទយោ កោ តត្ត អភិវិទយោ កី តត្ត បាតិមោត្តិ
កី តត្ត អភិប្បតិមោត្តិ កា វិបត្តិ កា សម្បត្តិ

វិទ្យោបិណ្ឌ បរិវារៈ

[៨] ស្នូល ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ជាក់សន្សំទិសេសចំពោះភិក្ខុព្យាយាម
 បញ្ចេញអស្សុប័ត្តន៍ទីណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាបូកលណា ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាំរ៉ៃចម្លែច ។ បញ្ជាក់ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ១ សព្វត្ថ-
 ប្បញ្ញត្តិ ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១
 ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ទុកតោបញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងបឋមសន្សំទិសេសនោះ ដែរ
 ឬទេ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្ទេសទាំង ៥ យ៉ាង បឋមសន្សំទិសេសចាត់
 ដាក់ចុះក្នុងទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទ្ទេសណា មកកាន់ទ្ទេសត្រង់
 ទ្ទេសណា ។ បណ្តារិបត្តិ ៤ យ៉ាង បឋមសន្សំទិសេស ចាត់ជា
 រិបត្តិអ្វី ។ បណ្តា រាជិវនេបត្តិទាំង ៧ យ៉ាង បឋមសន្សំទិសេសចាត់ចូល
 ក្នុងនិវេកបត្តិណា ។ បណ្តាសម្បវននិវេកបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង បឋមសន្សំ-
 ទិសេសទាំងរឿងរ៉ាវសម្បវននិវេកបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង ។ បណ្តាអធិករណ៍ ទាំង ៤
 យ៉ាង បឋមសន្សំទិសេសចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧
 យ៉ាង បឋមសន្សំទិសេសចាត់ជាសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អ្វីជាវិន័យ
 ក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ អ្វីជាបរិប្បតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជារិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ

មហានិទ្ទេស លោក្ខស មហានិទ្ទេស បឋមសង្ខទិសេសោ

កោ បដិបត្តិ ។ កតិ អត្តវេស បដិច្ច កកវតា ឧបក្កមីត្តា
អស្មិ មោចេន្តស្ស សង្ខាទិសេសោ បញ្ញត្តោ ។ កេ
សិក្ខន្តិ ។ កេ សិក្ខិតសិក្ខា ។ កត្ត បិទំ ។ កេ
នារន្តិ ។ កស្ស វចនំ ។ កេ នាកដន្តិ ។

(៧) យន្តោ កកវតា ជានតា បស្សតា អវហតា
សម្មាសត្តន្តោ ឧបក្កមីត្តា អស្មិ មោចេន្តស្ស សង្ខា-
ទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តោ ។
កំ អាវុត្តាតិ ។ អាយស្មន្តិ សេយ្យសកំ អាវុត្ត ។ កស្មី
វត្ថុន្តិ ។ អាយស្មា សេយ្យសកោ ហតេន ឧបក្កមីត្តា
អស្មិ មោចេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ អតិ តតិ បញ្ញតិ
អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ញតិ ឯកា
អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បញ្ញត្តិ តស្មី វត្ថុ ។ សទ្ធក្ក បញ្ញតិ
បរេស ប្បញ្ញតិ ។ សទ្ធក្ក បញ្ញតិ ។ សាណាណា ប្បញ្ញតិ
សាណាណា ប្បញ្ញតិ ។ អសណាណា ប្បញ្ញតិ ។ ឯកា
កេ បញ្ញតិ ឯកា បញ្ញតិ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។

មហាវិញ្ញ័យ មហាវិញ្ញ័យ ១៦ សង្ឃទិសេស ទី ១

សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះភិក្ខុអ្នកព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ តើព្រោះ
អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ជនពួកណាតែងសិក្សា ។
ជនពួកណាមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខាបទនោះប័តនៅក្នុងជនពួក
ណា ។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះជាពាក្យរបស់
នរណា ។ នរណាទាមក ។

(៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គជ្រាប
ច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះភិក្ខុអ្នកព្យាយាម
បញ្ចេញអសុចិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធផ្លូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធផ្លូវសេយ្យសកកិក្ខុមានអាយុ ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលសេយ្យសកកិក្ខុមានអាយុព្យា-
យាមបញ្ចេញអសុចិដោយដៃ ។ បញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ
១ មានក្នុងសិក្ខាបទនោះដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១
ឯអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិមិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថ-
ប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាសាធារ-
ណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខា-
បទនោះ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។

វិទយបំណែក បរិវារ

បញ្ចន្តិ ចាតិមោក្កុទ្កេសានិ កត្តោកតិ កត្ត បរិយោ-
 បន្តិ ។ និទានោកតិ និទានបរិយោបន្តិ ។ កត-
 មេន ឧទ្ទេសន ឧទ្ទេសំ អាភត្តតិ ។ តតិយេន
 ឧទ្ទេសន ឧទ្ទេសំ អាភត្តតិ ។ ចត្តន្តិ វិបត្តន្តិ កតមា
 វិបត្តតិ ។ សលវិបត្ត ។ សត្តន្តិ អាបត្តត្ត្យានិ
 កតមា អាបត្តត្ត្យោតិ ។ សង្ឃានិសេសាបត្តត្ត្យោ ។
 នន្តិ អាបត្តសម្មជានិ កតិហិ សម្មជានេហិ សម្មជ្ជា-
 តិ ។ ឯកេន សម្មជានេន សម្មជ្ជាតិ កាយតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។ ចត្តន្តិ អធិករ-
 ណានិ កតមិ អធិករណន្តិ ។ អាបត្តាធិករណំ ។
 សត្តន្តិ សមថានិ កតិហិ សមថេហិ សម្មត្តតិ ។ ទ្ធិហិ
 សមថេហិ សម្មតិ សម្មទាវិនយេន ច បដិណាតក-
 រណេន ច ។ កោ តត្ត វិនយោ កោ តត្ត អភិវិន-
 យោតិ ។ បញ្ញត្តិ វិនយោ វិភត្តិ អភិវិនយោ ។ កី តត្ត
 ចាតិមោក្កុ កី តត្ត អធិប្បាតិមោក្កុន្តិ ។ បញ្ញត្តិ ចាតិ-
 មោក្កុ វិភត្តិ អធិប្បាតិមោក្កុ ។ កា វិបត្តតិ ។ អសំវារ

វិនយបិដក បរិវារៈ

បណ្ណាបាតិមោក្ខទ្ធសតាំង ៥ យ៉ាង សិទ្ធិសាបទេនោះ ដាក់ចុះក្នុងទ្រទ្ធសណា
 រាប់បញ្ចូលក្នុងទ្រទ្ធសណា ។ ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។
 សិទ្ធិសាបទេនោះមកកាន់ទ្រទ្ធស គ្រងទ្រទ្ធសណា ។ មកកាន់ទ្រទ្ធស គ្រង
 ទ្រទ្ធសទី ៣ ។ បណ្ណាវិបត្តិតាំង ៤ សិទ្ធិសាបទេនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជា
 សីលវិបត្តិ ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិតាំង ៧ សិទ្ធិសាបទេនោះចាត់ចូលក្នុងកងនៃ
 អាបត្តិណា ។ ចាត់ចូលក្នុងកងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស។ បណ្ណាសម្បជាននៃ
 អាបត្តិតាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិសាបទេនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានប៉ុន្មានយ៉ាង ។
 តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើង
 អំពីវាចាឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍តាំង ៤ សិទ្ធិសាបទេនោះចាត់ចូលក្នុងអ-
 ធិករណ៍ណា ។ ចាត់ចូលក្នុងអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសម្មថៈតាំង ៧
 សិទ្ធិសាបទេនោះរម្ងាប់ដោយសម្មថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈពីរយ៉ាង
 គឺ សម្មខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងសិទ្ធិសាបទេនោះ អ្វីជា
 អភិវិន័យក្នុងសិទ្ធិសាបទេនោះ ។ បញ្ចតិជាវិន័យ វិភត្តិជាអភិវិន័យ ។ អ្វីជា
 បាតិមោក្ខ ក្នុងសិទ្ធិសាបទេនោះ អ្វីជាអធិប្បតិមោក្ខក្នុងសិទ្ធិសាបទេនោះ ។
 បញ្ចតិជាបាតិមោក្ខ វិភត្តិជាអធិប្បតិមោក្ខ ។ អ្វីជាវិបត្តិ ។ ការមិនសង្រួម

មហានិក្ខេ សោឡុស មហានិក្ខេ បឋមសង្ឃទិសេសោ

វិបត្តិ ។ កា សម្មត្តិ ។ សិវរោ សម្មត្តិ ។ កា បដិ-
 បត្តិ ។ ន ឃ្រូបិ កវិស្សាមិ តិ យាវិវិ អាណាលោកោដិ កិ
 សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។ កតិ អត្តរសេ
 បដិច្ច កកវតា ឧបក្កមិត្តា អសុចី មោចេន្តស្ស សង្ឃទិ-
 សេសោ បញ្ញត្តិ ។ នស អត្តរសេ បដិច្ច កកវតា ឧ-
 បក្កមិត្តា អសុចី មោចេន្តស្ស សង្ឃទិសេសោ បញ្ញត្តិ
 សង្ឃសុដ្ឋតាយ សង្ឃជាសុតាយ នុម្ពន្ធនិ បុគ្គលានិ
 និក្ខហាយ បេសលានិ កិក្ខនិ ជាសុវិហារាយ និដ្ឋនម្ព-
 កានិ អាសវានិ សិវរាយ សម្មរាយ កានិ អាសវានិ
 បដិយាតាយ អប្បសង្ខានិ បសាទាយ បសង្ខានិ កិ-
 យ្យោភារាយ សន្តម្ពដ្ឋិតិយា វិនយានុក្កហាយ ។
 កេ សិក្ខតិ ។ សេក្ខា ច បុដ្ឋជ្ឈនលក្សា-
 ណាកា ច សិក្ខតិ ។ កេ សិក្ខតិសិក្ខាតិ ។
 អរហន្តោ សិក្ខតិសិក្ខា ។ កត្ត បិវត្តិ ។

មហានិក្ខេបបិដក ១៦ សង្ឃទិសេស ទី ១

ជាវិបត្តិ ។ អ្វីជាសម្បត្តិ ។ ការសម្រួលជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុង
សិទ្ធិបទនោះ) ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិទ្ធិបទទាំងឡាយ
ដរាបដល់អស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុត ដោយគិតថា អញ្ជើងមិនធ្វើកម្ម
យ៉ាងនេះទេ(នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ) ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃ-
ទិសេសចំពោះភិក្ខុព្យាយាមបរោញ្ចាសុចិ តើព្រះអាស្រ័យអំណាចប្រ-
យោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេសចំពោះ
ភិក្ខុព្យាយាមបរោញ្ចាសុចិ ព្រះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង
គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បី
សង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនមានអៀនខ្មាស់ ១ ដើម្បីកិរិយា
នៅជាសុខស្រួល ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១
ដើម្បីរារាំងនូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកំចាត់បង់នូវអាសវ-
ធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញ៉ាំងជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់
ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ
ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីកំលោះនៅមាំនៃព្រះសង្ឃ ១ ដើម្បីអនុ-
គ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ពួកដទៃណាតែងសិក្សា ។ សេតុបុគ្គលនឹងកល្យាណ-
បុគ្គលនៃតែងសិក្សា ។ ជនពួកណាដែលមានសិទ្ធិសិក្សាហើយ ។ ព្រះអរ-
ហន្តមានសិទ្ធិសិក្សាហើយ ។ សិទ្ធិបទនោះបិតនៅក្នុងបុគ្គលពួកណា ។

វិទយបិដកេ បរិវារេ

សិក្ខាការីមេសុ បិតំ ។ កេ ជារដ្ឋិតំ ។ យេសិ
 វត្តិតំ តេ ជារដ្ឋិតំ ។ កស្សុ វចនដ្ឋិតំ ។ កកវតោ
 វចនំ អរហតោ សម្មុស្សុវត្ថុស្សុ ។ កេ ជារដ្ឋិតំ ។
 បរម្យារកដំ ។

ឧបាលំ ជាសកោ ចេវ
 សោណាកោ សិក្ខកោ តថា
 មោក្ខលីបុត្តេន បញ្ចមា
 ឯតេ ជម្ពុសិវិយេ ។
 តតោ មហិដ្ឋោ ឥដ្ឋិយោ
 ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ ។ បេ ។
 ឯតេ ជាតា មហាបញ្ញា
 វិទយញ្ញា មក្ខកោវិទា
 វិទយំ ជីបេ បកាសេសុ
 បិដកំ តម្ពបណ្ឌិយានិ ។

[១០] យទ្ធលោ កកវតោ ជាទតា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្មុទ្ធលោ មាតុត្តារេន សទ្ធិំ កាយសិស្សំ ស-
 មាបដ្ឋិតស្សុ សម្មុទិសេសោ កក្ខ បញ្ញត្តិតំ ។ សា-
 វត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អារញ្ញិតំ ។ កាយស្មុទ្ធិ ឧបាយំ

វិសយវិធាន បរិវារៈ

បិតនៅក្នុងពួកសិក្ខាតាមបុគ្គល ។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខា-
 បទនោះតែងប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ជនពួកណា ជនពួកនោះតែងទ្រទ្រង់ទុក ។
 សិក្ខាបទនោះ ជាពាក្យរបស់នរណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះ
 ភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិក្ខាបទនោះ លោកអង្គណាទាំមក ។
 (ព្រះថេរៈដែលមាននាមដូចតទៅនេះ) ទាំង ៗ គ្នាមក ។

ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលី ១ ពាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១

ព្រះមោគ្គលីបុត្ត ១ អង្គទៀត ជាតំរប់ ៥ ព្រះថេរៈទាំងនេះ

បិតនៅក្នុងទ្វីបមានឈ្មោះថាដបដីមានបរិ ។ តអំពីនោះមក

ព្រះមហិន្ទត្ថេរ ១ ព្រះឥន្ទិយៈ ១ ព្រះទត្តិយៈ ១ ព្រះសម្ពលៈ ១

។ បេ ។ ព្រះនាគត្ថេរទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន ជាអ្នកចេះ

ព្រះវិន័យ ឈ្លាសក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិន័យបិដកទុក ក្នុង

ភម្មបណ្ឌិតិប ។

(១០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ជ្រាបច្បាស់ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិសន្និដ្ឋានសេសចំពោះកិច្ចដែលស្តាប់
 អង្គីលកាយមាតុគ្រាបក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធរូបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធរូប្រះឧទាយ មានអាយុ ។

មហានិទ្ទេសោ ឧបសម្ព័ន្ធិ ពតិយបកុត្តសង្ខទិសេសា

អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីនំ ។ អាយស្មា ឧទាយ មាតុត្តា-
មេន សន្និ កាយសំសត្តំ សមាបជ្ជំ កស្មី វត្តស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ជន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ឯកេន ស-
ម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច ស-
ម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។ មេ ។

[១១] មាតុត្តាមិ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឌីកាសន្តស្ស
សង្ខទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្តយា
បញ្ញត្តោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្នំ ឧទាយ អាវត្ត ។
កំស្មី វត្តស្មីនំ ។ អាយស្មា ឧទាយ មាតុត្តាមិ
ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឌីកាសំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ជន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ តិហិ សម្មជ្ជានេហិ
សម្មជ្ជាតិ សំយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ
ន វាចតោ សំយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ
ន កាយតោ សំយា កាយតោ ច វាចតោ ច
ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ មេ ។

[១២] មាតុត្តាមស្ស សន្និកេ អត្តកាមចារិចរិ-
យោយ វិណិ កាយសន្និ សង្ខទិសេសោ កត្ត

មហានិទ្ទេស មហានិទ្ទេស ១៦ សង្ឃទិសេស ទី ៣-៤

ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទ័យមានអាយុ ស្តេច
អង្គែលកាយមាតុក្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សម្បជានៃនិកាយតំណ ៦ យ៉ាងសិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១១) សួរថា ព្រមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេស ចំពោះ
ភិក្ខុដែលនិយាយចែងចង់មាតុក្រាមក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះទ័យ
មានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទ័យ
មានអាយុនិយាយចែងចង់មាតុក្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសម្បជានៃនិកាយតំណ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើង ដោយ
សម្បជាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១
តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយ
អំពីវាចានឹងចិត្ត ។ បេ ។

(១២) សួរថា ព្រមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេស ចំពោះ
ភិក្ខុ ដែលនិយាយសេសសីកាចំពោះកាយដើម្បីខ្លួនក្នុងសីលភាគមាតុ-

បញ្ចត្តោតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តោ ។ កំ អាវព្វាតិ ។ អា-
 យស្មន្តំ ឧទាយំ អាវព្វ ។ កំស្មី វត្ថស្មន្តំ ។ អាយស្មា
 ឧទាយំ មាតុត្តាបស្ស ស្មន្តតេ អត្តតាមទាវិចរិយាយ
 វណ្ណំ អភាសំ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯតោ បញ្ចត្តិ ។ ធម្ម
 អាបត្តិសម្មជាទានំ តហិ សម្មជាទេហិ សម្មជាតិ ។ បេ ។

[១៣] សញ្ជាវត្តំ សមាបដ្ឋន្តស្ស សម្មាទិសសោ

កត្ត បញ្ចត្តោតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តោ ។ កំ
 អាវព្វាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧទាយំ អាវព្វ ។ កំស្មី
 វត្ថស្មន្តំ ។ អាយស្មា ឧទាយំ សញ្ជាវត្តំ សមាបដ្ឋ
 តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯតោ បញ្ចត្តិ ឯតោ អនុប្បព្វាតិ ។
 ធម្ម អាបត្តិសម្មជាទានំ តហិ សម្មជាទេហិ សម្មជាតិ
 សិយា កាយតោ សម្មជាតិ ធម្ម វិចតោ ធម្ម ចិត្តតោ
 សិយា វិចតោ សម្មជាតិ ធម្ម កាយតោ ធម្ម ចិត្តតោ
 សិយា កាយតោ ធម្ម វិចតោ ធម្ម សម្មជាតិ ធម្ម ចិត្តតោ
 សិយា កាយតោ ធម្ម ចិត្តតោ ធម្ម សម្មជាតិ ធម្ម វិចតោ
 សិយា វិចតោ ធម្ម ចិត្តតោ ធម្ម សម្មជាតិ ធម្ម កាយតោ
 សិយា កាយតោ ធម្ម វិចតោ ធម្ម ចិត្តតោ ធម្ម សម្មជាតិ
 ។ បេ ។

វិសយនិដិក បរិវារៈ

គ្រាមក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាញ់នូវ
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាញ់នូវព្រះទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទាយមានអាយុ និយាយសរសើរ
 ការបំរើដោយតាម ដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់មាតុគ្រាម ។ សិទ្ធិបទនោះ
 មានតែបញ្ជាក់ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃនអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(១៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាក់សង្ឃទិសេសចំពោះ
 ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុង
 នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាញ់ នូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាញ់នូវព្រះទាយ
 មានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទាយ
 មានអាយុ និយាយដឹកនាំ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ជាក់ ១ អនុប្ប-
 ញាតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃនអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំង
 ឡើងអំពីវចននិងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវចនា មិនតាំងឡើងអំពីកាយនិង
 ចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនិងវចនា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើង
 អំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចនា ១ តាំងឡើងអំពីវចនានិងចិត្តមិន
 តាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវចនា និងចិត្ត ១ ។ បេ ។

មហាវិកត្តេ សោឡុស មហាវិវា ធម្មិសត្តមសង្កាទិសេសា

(១៤) សញ្ញាចិកាយ តុដិ កាកាបេន្តស្ស សង្ក្រ-
 ទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ អាឡិយា បញ្ញត្តោ ។
 តិ អាវត្តាតិ ។ អាឡិកេ(១) ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តិស្មី
 វត្តស្មី ។ អាឡិកា ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ តុដិ
 កាកាបេស្មី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម
 អាបត្តិសម្មជ្ជាណមិ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ
 ។ បេ ។

(១៥) មហាលូតិ វិហារិ កាកាបេន្តស្ស សង្ក្រទិ-
 សេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ កោសម្ពិយា បញ្ញត្តោ ។
 តិ អាវត្តាតិ ។ អាបេស្មី ធម្ម អាវត្ត ។ តិស្មី
 វត្តស្មី ។ អាបេស្មី វិហារិ វិហារិ កោសេសោ កត្ត-
 តិ កេតិយុត្តិ កេតិយុតិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម អាបត្តិសម្មជ្ជាណមិ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ
 សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

១ ឧ. ខ. អត្ថបទ ។

បញ្ជាក់រដ្ឋ បញ្ជាក់: ១៦ សង្ឃទិសេស ទី ៦-៧

(១២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេសចំពោះ
 ភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើកុដី (មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់) ដោយការសូម
 គ្រឿងឧបករណ៍របស់គេមកដោយខ្លួនឯង ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ញត្តិក្នុងនគរអាឡាវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុ
 ទាំងឡាយដែលទៅក្នុងនគរអាឡាវី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាវដែលភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្នុងនគរអាឡាវី ឲ្យគេធ្វើកុដី (មិនមានទាយកជា
 ម្ចាស់របស់) ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍របស់គេមកដោយខ្លួនឯង ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះតាំងឡើង ដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(១៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេសចំពោះ
 ភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើវិហារធំ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរកោ-
 សប្តី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះនន្ទមានអាយុ ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះនន្ទមានអាយុ ជម្រះ
 ទីវិហារ បានប្រើគេឲ្យកាប់ឈើលើ ដែលគេសន្មតថាជាចេតិយ១ដើម ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះតាំងឡើង ដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(១៦) ភិក្ខុំ អម្បលកេន ចារាជីកេន ធម្មេន អនុទ្ធិ-
 សេនុស្ស សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ រាជគហេ
 បញ្ញត្តោ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខុ អា-
 រព្ភ ។ កិស្មី វត្ថស្មីនំ ។ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខុ អាយ-
 ស្មនំ ទត្ថំ មល្លប្បតិ អម្បលកេន ចារាជីកេន ធម្មេន
 អនុទ្ធិសេសំ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សម្មជាធានំ តិហិ សម្មជាធម្មិ សម្មជាតិ ។ បេ ។

(១៧) ភិក្ខុំ អញ្ញកាតិយស្ស អធិករណស្ស កិញ្ចំ
 ទេសំ លេសមត្តំ ទុច្ចាទាយ ចារាជីកេន ធម្មេន អ-
 នុទ្ធិសេនុស្ស សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
 រាជគហេ បញ្ញត្តោ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ មេត្តិយភុម្មជកេ
 ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កិស្មី វត្ថស្មីនំ ។ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខុ
 អាយស្មនំ ទត្ថំ មល្លប្បតិ អញ្ញកាតិយស្ស អធិករណស្ស
 កិញ្ចំ ទេសំ លេសមត្តំ ទុច្ចាទាយ ចារាជីកេន
 ធម្មេន អនុទ្ធិសេសំ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។

វិនយចំណី បរិវារៈ

(១៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃទិសេសចំពោះ
 ភិក្ខុដែលចោទ (បង្គាប់) ភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ក្នុង
 ទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រិះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវមេត្តិយភិក្ខុនឹងក្រមដកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលមេត្តិយភិក្ខុនឹងក្រមដកភិក្ខុចោទ (បង្គាប់) ព្រះ
 ទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ។ សិក្ខាបទ
 នោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មង្គនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទ
 នោះតាំងឡើង ដោយសម្មង្គន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(១៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃទិសេសចំពោះ
 ភិក្ខុដែលចោទ (បង្គាប់) ភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអាស្រ័យ
 ហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ដាច់វិណាកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ក្នុងទី
 ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រិះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនូវមេត្តិយភិក្ខុនឹងក្រមដកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលមេត្តិយភិក្ខុនឹងក្រមដកភិក្ខុចោទ (បង្គាប់) ព្រះទព្វមល្លបុត្តមាន
 អាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអាស្រ័យហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិក-
 រណ៍ដាច់វិណាកដទៃ បកដោះគ្រឿងអាង ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

មហាវិវត្ត ហេតុស មហាវិវ ទសមធានសមសង្ខទិលេសា

ធម្មំ អាចត្តសម្មដ្ឋានំ តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ
។ បេ ។

(១៨) សម្មុកេនិកស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ សម-
នុកាសនាយ^(១) ធម្មដិទិស្សជន្តស្ស សម្មុទិលេសោ
កត្ត បញ្ញត្តានំ ។ វជគហេ បញ្ញត្តោ ។ តិ អា-
វត្តានំ ។ ទេវទន្តំ អាវត្តំ ។ តស្មី វត្តស្មីនំ ។ ទេវទន្តោ
សមត្តស្ស សម្មុស្ស កេនាយ បរកមិ តស្មី វត្តស្មី ។
ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាចត្តសម្មដ្ឋានំ ឯកេន ស-
ម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
ច សម្មដ្ឋានំ ។ បេ ។

(១៩) កេនា នុត្តកាមំ ភិក្ខុនំ យាវតតិយំ ស-
នុកាសនាយ ធម្មដិទិស្សជន្តានំ សម្មុទិលេសោ
កត្ត បញ្ញត្តានំ ។ វជគហេ បញ្ញត្តោ ។ តិ អា-
វត្តានំ ។ សម្មុហាលោ ភិក្ខុ អាវត្តំ ។ តស្មី វត្ត-
ស្មីនំ ។ សម្មុហាលោ ភិក្ខុ ទេវទន្តស្ស សម្មុកេនាយ
បរកមិ តស្មី វត្តស្មី ។ ទេវទន្តោ កេនាយ សិ^(២) តស្មី វត្តស្មី ។

១ សមនុកាសនាយនាម ធម្មំ ចេត្តកេ ទិស្សនំ ។ ២ ។ ម. ឯមន្តរេ វត្តវិវ-
រាជំ វិស្សនំ ។

មហានិក្ខេប មហាវិរៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ទី ១១-១១

បណ្ណាសមុដ្ឋានវននអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិកាបទនោះ តាំងឡើងដោយ
សមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(១៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះ
ភិក្ខុអ្នក(ព្យាយាម)បំបែកសង្ឃ ដែលសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់
វារៈ៣ដងហើយនៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង
នគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្ថលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូភិក្ខុឈ្មោះទៅ-
ទត្ត ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលទៅទត្តភិក្ខុព្យាយាម
ដើម្បីបំបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា ។ សិទ្ធិកាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។
បណ្ណាសមុដ្ឋានវននអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិកាបទនោះ តាំងឡើងដោយ
សមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បេ ។

(១៩) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះ
ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកប្រព្រឹត្តតាមនូវភិក្ខុដែល (ព្យាយាម) បំបែកសង្ឃ សង្ឃ
បានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈ ៣ ដងនៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្ថលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធយូភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុ
ទាំងឡាយច្រើនរូបប្រព្រឹត្តតាមទៅទត្តជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។

វិទយបិដកេ បរិវារោ

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច វាចតោ ច
ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(២០) ទុព្វចស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ សមនុកា-
សនាយ នប្បដិទិស្សន្តស្ស សង្ឃទិសេសោ កត្ត
បញ្ញត្តាតិ ។ កោសម្ពិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អារព្វាតិ ។
អាយស្មំ ធម្មំ អារព្វ ។ កិស្មី វត្តសិទិ ។ អាយស្មា
ធម្មោ ភិក្ខុហិ សហធម្មិកំ វុទ្ធហាយោ អត្តានំ អវចនិ-
យំ អកាសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
អាចត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កា-
យតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(២១) កុលទ្ធិសកស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ
សមនុកាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តស្ស សង្ឃទិសេ-
សោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ
អារព្វាតិ ។ អស្សជិប្បនព្វសុកោ ភិក្ខុ អារព្វ ។
កិស្មី វត្តសិទិ ។ អស្សជិប្បនព្វសុកា ភិក្ខុ សង្ឃន

វិទយពិណ បរិវារ:

សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញតិ ១ ។ បណ្ណាសម្មាសន៍អាបត្តិទាំង៦ យ៉ាងសិក្ខា
បទនោះតាំងឡើងដោយសម្មាសន៍ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវេទនា ។ បេ ។

(២០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំ-
ពោះភិក្ខុអ្នក (ឆែស) ប្រដៅបានដោយក្រ សង្ឃបានសូត្រសមនុកា-
សនកម្មអស់វារៈ ៣ ដង នៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង
នគរកោសម្ព័ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្ថលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបព្រះឆន្ទៈមាន
អាយុ ។ ព្រោះរឿងវីរដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវីរដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ
កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលទូន្មានប្រកបដោយធម៌ បានធ្វើខ្លួនឲ្យជា
អ្នកគឺគេ ឬប្រដៅមិនបាន ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញតិ ១ ។ បណ្ណា
សម្មាសន៍អាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្មាសន៍ ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយវេទនា ។ បេ ។

(២១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះ
ភិក្ខុអ្នកទ្រុឌត្រកល សង្ឃបានសូត្រសមនុកាសនកម្មអស់វារៈ ៣ដង នៅ
តែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូ-
បត្ថលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូអស្សជិភិក្ខុនឹងបុនព្វសុកភិក្ខុ ។ ព្រោះ
រឿងវីរដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវីរដែលអស្សជិភិក្ខុនឹងបុនព្វសុកភិក្ខុ សង្ឃ

មហានិក្ខេ លោក្យស មហានិក ខត្តនគាថា

បញ្ចជំនួយកម្មកតា ភិក្ខុ ធម្មតាមិតា ទោសតាមិតា
 មោហតាមិតា ភយតាមិតា ទាបេសី តស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធម្មំ អាបត្តសម្មជ្ជាណំ ឯកេន
 សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

កេស សង្ឃទិសេសា និដ្ឋិតា ។

តស្មី ខ្នាដំ

(២២) វិសង្ខំ កាយសំសន្តោ(១)

ទុដ្ឋល្លំ អត្តតាមិតំ(២)

សញ្ញវត្តំ តត្ថំ បេវ

វិហារោ ច អម្បលតិ

តត្ថំ ទេសញ្ច ភេទោ ច

តថេវ អនុវត្តតា

ទុព្វំ កុលទ្ធសញ្ញំ(៣)

សង្ឃទិសេសា(៤) ភេសាតិ ។

១ ឧ. ម. កាយសំសន្តំ ។ ២ ឧ. ម. អត្តតាមិតុ ។ ៣ កុលទ្ធសញ្ញំ ជាហើ បញ្ញាយតិ ។
 ៤ ឧ. ម. សង្ឃទិសេសា ។

មហានិក្ខំ មហាវារៈ ១៦ ឧទានជាថា

បានធ្វើបញ្ចាជនីយកម្មហើយ (គ្រឿងដេរេប្រេទេច) ថា កិក្ខុទាំងឡាយ
 លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីស្រឡាញ់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីស្អប់ លុះក្នុង
 អំណាចសេចក្តីល្ងង់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីខ្លាច ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
 បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្មាសន៍នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំង
 ឡើងដោយសម្មាសន៍ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ វាចា ចិត្ត ។ បេ ។

ចប់ សង្ឃទិសេស ១៣ ។

ឧទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃសង្ឃទិសេសនោះដំបូង

- (២២) សង្ឃទិសេសទាំង ១៣ គឺ សុក្កវិសដ្ឋិ ១ កាយ-
 សំសគ្គៈ ១ ទុដ្ឋល្លវាចៈ ១ អត្តកាមបារិចរិយៈ ១ សញ្ញាត្តៈ ១
 កុដិការៈ ១ មហាលូកិវិហារៈ ១ អមូលកៈ ១ កិញ្ចិទេស (អញ្ញ-
 ភាគិយៈ) ១ សង្ឃកេតកៈ ១ ភេតានវត្តកៈ ១ ទុព្វចៈ ១
 កុលទូសកៈ ១ ។

វិធីបដិភេ បរិវារ

(២៣) ចរន្តនៃ ភក្កវត្ត ជាមនោ បស្សនា អ-
 រហត្តា សុវណ្ណសុវណ្ណនៃ បឋមោ អនិយោតោ កត្ត
 បញ្ញាតោ ។ កិ អារា ។ កិ ស្មី វត្តស្មី ។ អត្ត តត
 បញ្ញាតិ អនុប្បញ្ញាតិ អនុប្បនុប្បញ្ញាតិ សព្វត្ត បញ្ញាតិ
 បទេសប្បញ្ញាតិ សាធារណប្បញ្ញាតិ អសាធារណប្បញ្ញាតិ
 ឯកតោ បញ្ញាតិ ឧកតោ បញ្ញាតិ ។ បញ្ញាដ្ឋំ ចានិ-
 មោក្កន្តេសាដំ កត្តោកដំ កត្ត បរិយាបដ្ឋំ កតមេន
 ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាតច្ឆតិ ។ ចន្តដ្ឋំ វិបត្តដ្ឋំ កតមា
 វិបត្តិ ។ សត្តដ្ឋំ អាបត្តិក្កណាដំ កតមោ អាបត្តិក្កន្តោ ។
 ធន្ឋំ អាបត្តិសម្មជាណាដំ កតហិ សម្មជាណេហិ ស-
 ម្មជាតិ ។ ចន្តដ្ឋំ អជិក្ករណាដំ កតមិ អជិក្ករណំ ។
 សត្តដ្ឋំ សមថាដំ កតហិ សមថេហិ សម្មតិ ។
 កោ តត្ត វិធីយោ កោ តត្ត អភិវិធីយោ ។ កិ
 តត្ត ចានិមោក្កំ កិ តត្ត អនិប្បាតិមោក្កំ ។ កា
 វិបត្តិ កា សម្បត្តិ កា បដិបត្តិ ។ កតិ អត្តវសេ
 បដិក្ក ភក្កវត្ត បឋមោ អនិយោតោ បញ្ញាតោ ។ កេ

វិទយកិណ បរិវារៈ

(២៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី ១ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បទ្បញ្ញត្តិ ១ សព្វតប្បញ្ញត្តិ ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ទុកតោបញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងអនិយតៈទី ១ នោះដែរឬទេ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទេសទាំង ៥ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ដាក់ចុះក្នុងទេសណា រាប់បញ្ចលក្ខណ៍ទេសណា មកកាន់ទេស ត្រង់ទេសណា ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងអាបត្តិក្នុងណា ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអធិប្បតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី ១ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ជនពួក

មហានិក្ខេ ក្រិក្ខេស មហានិក្ខេ បឋមោ អនិយោ

សិក្ខានិ ។ កេ សិក្ខានិសិក្ខា ។ កត្ត បិទិ ។ កេ
នារនិ ។ កស្ស វចនិ ។ កេនាកដនិ ។

(២២) យន្តន កកវតា ជាទតា បស្សតា
អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន បឋមោ អនិយោ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វតិ ។
អាយស្មនិ ឧទាយិ អារព្វ ។ កស្មី វត្តស្មនិ ។ អា-
យស្មា ឧទាយិ មាតុតាមេន សន្ធិ ឯកោ ឯកាយ
រហោ បដិច្ចន្ត អាសនេ អលង្កមនិយេ និសន្និ
កេប្បសិ តស្មី វត្តស្មី ។ អត្ត តត្ត បញ្ញតិ អនុប្បញ្ញតិ
អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកោ បញ្ញតិ អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បនុ-
ប្បញ្ញតិ តស្មី នត្តិ ។ សព្វត្ត បញ្ញតិ បទេសប្បញ្ញតិ-
តិ ។ សព្វត្ត បញ្ញតិ ។ សាធារណប្បញ្ញតិ អសាធារណ-
បញ្ញតិ ។ អសាធារណប្បញ្ញតិ ។ ឯកតោ បញ្ញតិ ឧក-
តោ បញ្ញតិ ។ ឯកតោ បញ្ញតិ ។ បញ្ញនិ ចានិ-
មោក្ខន្តសានិ កត្តាកដិ កត្ត បរិយាប្បនិ ។ និទា-
នោកដិ និទានបរិយាប្បនិ ។ កតមេន ឧទ្ទេសេន

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ អនិយតៈ ទី ១

ណាតែងសិក្សា ។ ជនពួកណា មានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ
បិតនៅក្នុងជនពួកណា ។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះ
ជាពាក្យរបស់នរណា ។ សិក្ខាបទនោះនរណា នាំមក ។

(២២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាប
ច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ជាក់អនិយតៈទី ១ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា
ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ
ព្រះទទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
ព្រះទទាយមានអាយុ តែម្នាក់ឯងសម្រេចនូវការអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់
កំបាំងល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ចបាន) ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ ។ បញ្ជាក់ ១
អនុប្បព្វាតិ ១ អនុប្បនុប្បព្វាតិ ១ ក្នុងអនិយតៈ ទី ១ នោះ មានដែរ
ឬទេ ។ មានតែបញ្ជាក់ ១ ឯអនុប្បព្វាតិ នឹងអនុប្បនុប្បព្វាតិ មិនមាន
ក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បព្វាតិ ឬជាបទេស-
ប្បព្វាតិ ។ ជាសព្វត្ថប្បព្វាតិ ។ សិក្ខាបទ នោះ ជាសាធារណប្បព្វាតិ
ឬជាអសាធារណប្បព្វាតិ ។ ជាអសាធារណប្បព្វាតិ ។ សិក្ខាបទនោះ
ជាឯកតោបព្វាតិ ឬជាទុកតោបព្វាតិ ។ ជាឯកតោបព្វាតិ ។ បណ្តាបុតិ-
មោក្ខទេសទាំង ៥ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះដាក់ចុះក្នុងទេសណា រាប់បញ្ចូល
ក្នុងទេសណា ។ ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទ

វិទយប្រដំពេ បរិវាច

ឧទ្ទេសំ អាភិច្ឆតិភិ ។ ចតុត្ថេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាភិច្ឆ-
 តិ ។ ចតុន្នំ វិបត្តិមំ កតតោ វិបត្តិភិ ។ សីយា សីលវិបត្តិ
 សីយា អាចារិវិបត្តិ ។ សុត្តន្តំ អាបត្តិក្ខត្តាមំ កតត-
 ោ អាបត្តិក្ខត្តោតិ ។ សីយា ចារាជិកាបត្តិក្ខត្តោ
 សីយា សម្មាទិសេសាបត្តិក្ខត្តោ សីយា ចាចិត្តិយា-
 បត្តិក្ខត្តោ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ កតតហិ
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានីភិ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន
 វាចតោ ។ ចតុន្នំ អធិត្រាណាមំ កតតមំ អធិត្រាណាមំ ។
 អាបត្តាធិត្រាណំ ។ សុត្តន្តំ សមថាមំ កតតហិ សម-
 ថេហិ សម្មតិភិ ។ តីហិ សមថេហិ សម្មតិ សីយា
 សម្មទាវិជយេន ច បដិញ្ញាតត្រាណេន ច សីយា
 សម្មទាវិជយេន ច តិណាវត្តាវកេន ច ។ កោ តត្ត
 វិជយោ កោ តត្ត អភិវិជយោតិ ។ បញ្ញាតិ វិជយោ វិភត្តិ
 អភិវិជយោ ។ កី តត្ត ចាតិទោត្តិ តត្ត អធិប្បាតិ-
 មោត្តនំ ។ បញ្ញាតិ ចាតិទោត្តិ វិភត្តិ អធិប្បាតិទោត្តិ ។
 កា វិបត្តិភិ ។ អសិវោ វិបត្តិ ។ កា សម្មតិភិ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

នោះ មកកាន់ទុទ្ទេស ត្រង់ទុទ្ទេសណា ។ មកកាន់ទុទ្ទេសត្រង់ទុទ្ទេស
ទី៤ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ សិក្ខា-
បទនោះ ចាត់ជាសីលវិបត្តិក៏មាន ជាអាចារ្យវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃ
អាបត្តិទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិណា ។ ចាត់ជាកង
នៃអាបត្តិបាណិកក៏មាន ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន ចាត់ជា
កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយ
សម្ពុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចនាទេ ។
សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។
ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះរម្ងាប់
ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣ យ៉ាង គឺដោយសមមា-
វិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ សមមាវិន័យនឹងនិណ្ឌវត្ថុរកៈ ១ ។ អ្វី
ជានៃយកងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអភិវិន័យកងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ចត្តិ
ជានៃយ វិត្តត្តិជាអភិវិន័យ ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខកងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជា
អធិប្បតិមោក្ខកងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ចត្តិជាបាតិមោក្ខ វិត្តត្តិជាអធិប្បតិ-
មោក្ខ ។ អ្វីជាវិបត្តិ ។ សេចក្តីមិនសម្រួមជាវិបត្តិ ។ អ្វីជាសម្បត្តិ ។

មហាវិកង្កេ សោឡុស មសវិវា បឋមោ អនិយតោ

សំវរោ សម្បត្តិ ។ កា បដិបត្តិតិ ។ ធន ឃ្យ្រិ
 ករិស្ស្រមិតិ យាវជីវិ អាណាណាកោដិកិ សមាទាយ
 សិក្ខិតិ សិក្ខាបទេស្យ ។ កតិ អត្តវសេ បដិច្ច
 ភកវតា បឋមោ អនិយតោ បញ្ចត្តិតិ ។ ធន អត្ត-
 វសេ បដិច្ច ភកវតា បឋមោ អនិយតោ បញ្ចត្តិ
 សង្ឃសុដតាយ សង្ឃជាសុតាយ ធម្មផ្លិ បក្កលានិ
 ធិក្កហាយ មេសលានិ ភិក្ខុនិ ជាសុវិហារាយ ធិដ្ឋធម្មិ-
 កានិ អាសវានិ សំវរាយ សម្បរាយកានិ អាសវានិ
 បដិយាតាយ អប្បសន្នានិ បសាទាយ បសន្នានិ
 ភិយ្យោភារាយ សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយានុក្កហាយ ។
 កេ សិក្ខិតិ ។ សេក្ខា ច បុត្តជនកល្យាណកា ច
 សិក្ខិតិ ។ កេ សិក្ខិតិសិក្ខិតិ ។ អវហន្តោ សិក្ខិតិ-
 សិក្ខា ។ កត្ត វិត្តិ ។ សិក្ខាការមេស្យ វិតិ ។

មហានិក្ខេ មហារាជៈ ១៦ អនិយតៈ ទី ១

សេចក្តីសម្រួលជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូច
 ម្តេច ។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់
 ដីវិត មានដីវិតជាទីបំផុតដោយសេចក្តីកំណត់ក្នុងចិត្តថា អញនឹងមិនធ្វើកម្ម
 មានសភាពយ៉ាងនេះឡើយ (នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ) ។ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់បញ្ជាតអនិយតៈ ទី១ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតអនិយតៈទី ១ ព្រោះអាស្រ័យអំណាច
 ប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺ ដើម្បីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយ
 ដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសន្តតសន្តិទុក្ខលដែលមិនអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីនៅ
 ជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីកំណត់អាសវៈ
 ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកំចាត់បង្ខំនូវអាសវៈ
 ទាំងឡាយដែលកើតឡើងក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែល
 ជ្រះថ្លាហើយឲ្យវិវិតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីតំកល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម ១
 ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិទ្យា ១ ។ ពួកជនណាតែងសិក្សា ។ ពួកសេក្ខ-
 បុគ្គលនឹងកល្យាណបុម្មជនតែងសិក្សា ។ ពួកជនណាមានសិក្ខាសិក្សា
 ហើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខា-
 ទេវនោះបិតនៅក្នុងជនពួកណា ។ បិតនៅក្នុងពួកសិក្ខាកាមបុគ្គល ។

វិទយបិដកេ បរិវារោ

កេ ជារដ្ឋតិ ។ យេសំ វត្តតិ តេ ជារដ្ឋតិ ។
កស្ស វេទនដ្ឋតិ ។ កតវតោ វេទនំ អរហតោ សម្មា-
សម្ពុទ្ធស្ស ។ កេណកដ្ឋតិ ។ បរាច្ឆរកដំ ។

ឧបាលី ជាសកោ ចេវ
សោណាកោ សិគ្គវេ តថា
មោគ្គលីបុត្រេន បញ្ចមា
ឯតេ ជម្ពុសិវិយេ ។
តតោ មហិទ្ឋោ ឥដ្ឋិយោ
ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ ។ បេ ។
ឯតេ បាតា មហាបញ្ញា
វិទយញ្ញា មត្តកោវិទា
វិទយំ ធិបេ បកាសេស្សំ
បិដកំ តម្ពបណ្ឌិយាតិ ។

(២៥) យន្តេន កតវតោ ជាទតា បស្សតា អរហតា
សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧត្តិយោ អនិយតោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
សាវត្តិយោ បញ្ញត្តោ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ អាយស្មន្ត
ឧបាយំ អារព្ភ ។ កិស្មី វត្តសិវិយេ ។ អាយស្ម ឧបាយំ

វិនយបិដក បរិវារៈ

ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិទ្ធិកាបទនោះប្រព្រឹត្តទៅដល់ពួកជន ណា
ពួកជននោះតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិទ្ធិកាបទនោះជាពាក្យរបស់នរណា ។
ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិទ្ធិកាបទនោះ នរ
ណានាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ(ដូចមាននាមតទៅនេះ) នាំតាមគ្នាមក ។

ព្រះឧបាលិ ១ ព្រះទាសកៈ ១ ព្រះសោណកៈ ១ ព្រះសិគ្គវៈ ១
នឹងព្រះមោគ្គលីបុត្ត ១ អង្គទៀតជាតំរប់ ៥ ព្រះថេរៈទាំងនេះ
នៅក្នុងទ្វីបមានឈ្មោះថាជម្ពូ ដ៏មានសិរី ។ តអំពីនោះមក
ព្រះមហិន្ទ ១ ព្រះឥដ្ឋិយៈ ១ ព្រះទុត្តិយៈ ១ ព្រះសម្ពុលៈ ១
។ បេ ។ ព្រះនាគត្តេរទាំងឡាយនេះមានបញ្ហាច្រើន ចេះ
ព្រះវិន័យ ស្មាត់ដំនាញក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិនយបិដកទុក
ក្នុងតម្កល្លិកា ។

(២៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ជាតអរិយតៈទី ២ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
ថា ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនូវព្រះទោយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងកវីដូចម្តេច ។ ព្រោះ

មហានិក្ខេ រស្មីស មហារាជ ទុតិយោ អនិយតោ

មានត្ថាមេន សុទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្កំ
 កល្យានី តស្មី តស្មី ។ អត្ថ តត្ថ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ
 អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកោ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ
 អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ តស្មី ទត្តិ ។ សព្វត្ថ បញ្ញត្តិ បទេស-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ថ បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ
 អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯក-
 តោ បញ្ញត្តិ ទុកតោ បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ។
 បញ្ញត្តិ ចាតមោក្ខន្ធសាមំ កត្តោកដំ កត្ត បរិយាប-
 ដន្តំ ។ និទានោកដំ និទានបរិយាបដន្តំ ។ កតមេន
 ទុទ្ទេសេន ទុទ្ទេសំ អាតច្ឆតិ ។ ចតុត្តេន ទុទ្ទេសេន
 ទុទ្ទេសំ អាតច្ឆតិ ។ ចតុត្តំ វិបត្តំ កតមា វិបត្តិ ។
 សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិបត្តិ ។ សុត្តន្ត
 អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតមោ អាបត្តិក្ខន្ធាតិ ។ សិយា
 សង្ឃាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធា សិយា ចាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធា
 ដន្តំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ កតិហំ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជា-
 តិ ។ តិហំ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ សិយា

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ អធិយតៈ ទី ២

ឡើងវិវេសលទាយិក្កមានអាយុតែម្នាក់ឯង សម្រេចការអង្គុយកងទី
កំបាំងជាមួយនឹងហតុត្រាមតែម្នាក់ ។ បញ្ចតិ ១ អនុប្បញ្ញតិ ១ អនុប្បន-
ប្បញ្ញតិ ១ មានកងសិក្ខាបទនោះដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ចតិ ១ ឯអនុប្ប-
ញ្ញតិ នឹងអនុប្បនប្បញ្ញតិ មិនមានកងសិក្ខាបទនោះទេ ។ សិក្ខាបទ
នោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញតិ ឬជាបទេសប្បញ្ញតិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញតិ ។
សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញតិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញតិ ។ ជា
អសាធារណប្បញ្ញតិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកតោបញ្ញតិ ឬជាឧកតោ-
បញ្ញតិ ។ ជាឯកតោបញ្ញតិ ។ បណ្ណបាតិមោកខ្មែសទាំង ៥ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ ជាកំច្ចះកងខ្មែសណា រាប់បញ្ចលកងខ្មែសណា ។ ជាកំ
ច្ចះកងនិទានរាប់បញ្ចលកងនិទាន ។ សិក្ខាបទនោះ មកកាន់ខ្មែស ត្រង់
ខ្មែសណា ។ មកកាន់ខ្មែសត្រង់ខ្មែសទី ៤ ។ បណ្ណវិបត្តិទាំង៤យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអី ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិក៏មាន ចាត់ជាអាចារិ-
បត្តិក៏មាន ។ បណ្ណាកងវិន័យអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាកងវិន័យអា-
បត្តិណា ។ ជាកងវិន័យអាបត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន ជាកងវិន័យអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ក៏មាន ។ បណ្ណាសមុជានវិន័យអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង
ឡើងដោយសមុជានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយសមុជាន ៣ យ៉ាង

វិនយចំណី បរិវារ

កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ សិយា
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ សិយា
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។
 ចតុន្នំ អធិករណានំ កតមំ អធិករណានំ ។ អាបត្តា-
 ធិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ កតីហិ សមថេហិ
 សម្មត្ថិតិ ។ តីហិ សមថេហិ សម្មតិ សិយា សម្មខា-
 វិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មខាវិន-
 យេន ច តណាវត្តារកេន ច ។

ទេ អនិយមា និទ្ធិតា ។

តស្សន្នានំ

(២៦) អលង្កម្ពនិយោរា

តថេវ ច ន ហេវ ទោ

អនិយតា សុបពាតា

ពុទ្ធសេដ្ឋេន តាទិបាតិ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវេទនា ១ តាំងឡើងអំពីវេទនា
 នឹងចិត្តមិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវេទនានឹងចិត្ត ១ ។
 បណ្តាអធិករណ៍ ទាំង ៤ យ៉ាង សិទ្ធិស្តាបទនោះចាត់ជាអធិករណ៍ ណា ។ ចាត់
 ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង សិទ្ធិស្តាបទនោះរម្ងាប់
 ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៧យ៉ាង គឺដោយសមមុខ-
 វិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ដោយសមមុខវិន័យ នឹងតិណវត្ថុភារកៈ ១ ។

ចប់អធិយតៈ ទាំងពីរ ។

ឧទាស គឺបញ្ជីរឿងនៃអធិយតៈនោះដូច្នោះ

(២៦) អធិយតៈ (ទាំងពីរ) គឺ អលង្កមនិយៈ ១ នាលង្កម-
 និយៈ ១ ដែលព្រះពុទ្ធប្រសើរ មានគុណធម៌ដ៏មាំមួន

ទ្រង់បញ្ជាក់ទុកហើយ ដោយល្អ ។

មហានិក្ខេ វេទស្យស មហានិក្ខេ ធិស្សត្តិយកណ្ណោ កបិវិវិញ្ញា

(២៧) យន្តេន កក្កវតា ជានតា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន អតិវេកចរិវិ ទស្សហិ អតិកាមេនស្ស
 ធិស្សត្តិយំ មាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលិយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វតិ ។ ធាត្តិយេ កិក្ខ អារព្វ ។
 កិស្មី វត្ថសិ ។ ធាត្តិយា កិក្ខ អតិវេកចរិវិ^(១) ជាវេស្ម
 តសិ វត្ថសិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធា
 អាបត្តិសម្មជាណាធិ ធិហិ សម្មជាណេហិ សម្មជាតិ សិយា
 កាយតោ ច វិចតោ ច សម្មជាតិ ធា ចិត្តតោ សិយា
 កាយតោ ច វិចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជាតិ
 ។ បេ ។

(២៨) ឯកវត្តំ តិច្ឆវេន វិប្បវសន្តស្ស ធិស្សត្តិយំ
 មាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អារព្វតិ ។ សម្មហុលេ កិក្ខ អារព្វ ។ កិស្មី វត្ថសិ ។
 សម្មហុលា កិក្ខ កិក្ខនិ ហត្ថេ ចរិវិ ធិក្ខបត្តិ សន្ត-
 វត្តវេន ធិនបទពារិកំ បក្ខបិស្ម តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធា អាបត្តិសម្មជាណាធិ

១ ធិត្តវេ វេស្មហតិវត្តិ កត្តិ ពោតពេ បញ្ញយតិ ។

មហានិទ្ទេស មហាវិរៈ ១៦ និស្សន្ទិយកណ្ត កបិមវគ្គ

(២៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ជាក់និស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល
 ទុកអតិរេកបីវេទ្យកខ្លួនហួសពី ១០ វែដ្ឋទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ជាក់ក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ
 ពួកឆត្វក្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆត្វក្តិ-
 យភិក្ខុទ្រទ្រង់អតិរេកបីវេ (ទុកឲ្យកខ្លួន ១០ វែដ្ឋទៅ) ។ សិក្ខាបទនោះមាន
 បញ្ជា ១ អនុប្បវាតិ ១ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខា-
 បទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធ ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងវេទិតាយ ទ្រង់វាចា
 មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងវេទិតាយ វាចា នឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

(២៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាក់និស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលនៅប្រាសចាកគ្រប់វិវាសម្បយយប់ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
 ថា ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
 ដែលភិក្ខុច្រើនរូបផ្ញើបីវេក្នុងវែដ្ឋនៃភិក្ខុទាំងឡាយហើយ (ស្ងៀកដណ្តប់)
 តែស្រង់នឹងចំពោះចេញដើរទៅកាន់ជនបទចារិក ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
 បញ្ជា ១ អនុប្បវាតិ ១ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង

វិធីបដិភេ បរិវារ

ធូរិហំ សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតិ សិយា កាយតោ ច
 វាចតោ ច សម្មជ្ជាតិ ធន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(២៧) អកាលចរិវិ បដិក្កហេត្វា មាសិ អតិក្កាមេ-
 ទស្សំ ធនិស្សក្កិយំ ចាចិតិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ត-
 យា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សម្មហុលេ ភិក្ក
 អារព្វ ។ កិស្មី វត្តស្មិទ្ធ ។ សម្មហុលា ភិក្ក អកា-
 លចរិវិ បដិក្កហេត្វា មាសិ អតិក្កាមេសិ វត្តស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជានាធនំ ធូរិហំ ស-
 សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតិ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច សម្មជ្ជាតិ ធន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(៣០) អញ្ញតិកាយ ភិក្កនិយា បុរាណចរិវិ ជោ-
 វាចេទស្សំ ធនិស្សក្កិយំ ចាចិតិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ អាយស្មិទ្ធ ឧ-
 ទាយិ អារព្វ ។ កិស្មី វត្តស្មិទ្ធ ។ អាយស្មិ ឧទាយិ
 អញ្ញតិកាយ ភិក្កនិយា បុរាណចរិវិ ជោវាចេសិ វត្តស្មី

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ២ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹង
វាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា នឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

[២៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុទទួលអកាលចីវរហើយទុកឲ្យកន្លងមួយខែទៅ ក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធធនូវបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលភិក្ខុច្រើនរូបទទួលអកាលចីវរហើយ ទុកឲ្យកន្លងហួសមួយខែទៅ ។
សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
នឹងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា នឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

[៣០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលប្រើនាងភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិឲ្យលាងចីវរវាស ក្នុងទី
ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធធនូវបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធធនូវទុទាយភិក្ខុមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះ ទុទាយ មានអាយុ ប្រើភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ វិស្សត្តិយកណ្តោ កបិវត្តោ

វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធិហិ
សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ ។ បេ ។

[៣០] អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ ចីវរំ ប-
ដិក្ខណេនស្ស ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
វាជគហេ បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាណតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧ-
ទាយំ អារា ។ តស្មី វត្តស្មី ។ អាយស្មា ឧទាយំ
អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ ចីវរំ បដិក្ខហេសិ
តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ
អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ
។ បេ ។

[៣២] អញ្ញាតតំ គហបតី វា គហបតានំ វា ចីវរំ
វិញ្ញាបេនស្ស ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាណតិ ។ អាយស្មន្តំ
ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ អារា ។ តស្មី វត្តស្មី ។
អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ អញ្ញាតតំ សេដ្ឋ-
បតំ ចីវរំ វិញ្ញាបេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ

បញ្ជីរដ្ឋ មហាវិរៈ ១៦ និស្សន្ទិយកណ្ត លិង្គវត្ត

ឲ្យលាងចីវរចាស់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃ
អាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦ យ៉ាង
។ បេ ។

[៣១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុអ្នកទទួលបរិវារពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
ថា ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបក្កលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធយូព្រះទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដែលព្រះទាយមានអាយុ ទទួលបរិវារពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជា
ញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦
យ៉ាង ។ បេ ។

[៣២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលសូមបរិវារនឹងគហបតី ឬគហបតានី ដែលមិនមែនជាញាតិ
ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូ
បក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូព្រះទបនន្តជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទបនន្តជាសក្យបុត្តមានអាយុ
សូមបរិវារនឹងសេដ្ឋី ក្នុងដែលមិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១

ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធួំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌
សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ ។ បេ ។

(៣៣) អណាតតិ កហាចតិ វា កហាចតានិ វា
តទុត្តរំ ចរិវំ វិណាយេន្តស្ស ធិស្សតិយំ ចាចិតិយំ កត្ត
បញ្ញតិ ។ សាវតិយា បញ្ញតិ ។ តិ អារព្វាតិ ។
ធាតិយេ ភិក្ខុ អារព្វ ។ តិស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ ធាតុ-
យា ភិក្ខុ ន មតិ ជាដិត្តា តហិ ចរិវំ វិណាយេស្មី តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធួំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ
ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ ។ បេ ។

(៣៤) បុត្រេ អប្បវរិតេន(១) អណាតតិ កហាចតិកំ
ឧបសង្កមិត្តា ចរិវេ វិកប្បំ អាចជ្ជន្តស្ស ធិស្សតិយំ
ចាចិតិយំ កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវតិយា បញ្ញតិ ។
តិ អារព្វាតិ ។ អាយស្មិនំ ឧបនន្តំ សក្យបុតិ អារព្វ ។
តិស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្រោ
បុត្រេ អប្បវរិតោ អណាតតិ កហាចតិកំ ឧបសង្កមិត្តា

១ ម. អប្បវរិតស្ស ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

អនុប្បព្វាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៣៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលសូមថវរនឹងគហបតី ឬគហបតានីដែលមិនមែនជាញាតិឲ្យ
លើសជាងកំណត់ដែលគេប្រគេននោះទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
បញ្ជាតក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួក
ឆត្យគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆត្យគ្គិយ-
ភិក្ខុមិនស្គាល់ប្រមាណ(ក្នុងការសូម)ហើយសូមថវរជាច្រើន ។ សិទ្ធិបទ
នោះមានតែបញ្ជាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៣៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុអ្នកចូលទៅរកគហបតីមិនមែនជាញាតិ ដែលគេមិនបានបរ-
រណាទុកមុនទេ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងថវរ ក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ គេ
មិនបានបររណាទុកមុន ហើយចូលទៅរកគហបតីដែលមិនមែនជាញាតិ

មហានិក្ខេ លោក្ខស មហាវិហារ និស្សន្ទិយកល្លោ លើសវិញ្ញា

ជីវេ វិកតច្បំ អាចជ្ជំ តស្មី វតស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។

នន្ទំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ នហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ

។ បេ ។

[៣៥] បុព្វេ អប្បវរិតេន^(៦) អណាតតេ ក-

ហបតិកេ ឧបសម្ព័ន្ធា ជីវេ វិកតច្បំ អាចជ្ជន្តស្ស

និស្សន្ទិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតនិ ។ សាវត្តិយា

បញ្ញាតិ ។ តំ អារក្ខាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ

សក្យបុត្តំ អារក្ខ ។ តស្មី វតស្មីនិ ។ អាយស្មា

ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បុព្វេ អប្បវរិតោ អណាតតេ

កហបតិកេ ឧបសម្ព័ន្ធា ជីវេ វិកតច្បំ អាចជ្ជំ តស្មី

វតស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ នន្ទំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ នហិ

សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

៦ ម. អប្បវរិតស្ស ។

មហានិទ្ទេ មហានិទ្ទេ ១៦ ដំលើប្រតិបត្តិ រាជវិញ្ញាណ

ដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងវិវាទ^(១) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញាតិ ១ ។

បណ្ណសម្មាសន៍នៃកម្មតំណាង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ

សម្មាសន៍ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៣៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញាតិស្សគ្រិយបាចិត្តិយៈ

ចំពោះភិក្ខុ ដែលចូលទៅកេតហបតីតាំងឡាយមិនមែនជាញាតិ ដែលគេ

មិនបានចរិវណាទុកមុន ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងវិវាទ ក្នុងទីណា ។

ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញាតិស្សគ្រិយបាចិត្តិយៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់

ប្រារព្ធនូវព្រះទុបន្តជាសក្យបុត្តមានពាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។

ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទុបន្តជាសក្យបុត្តមានពាយុ គេមិនបានបរិវណា

ទុកមុន ហើយចូលទៅកេតហបតីតាំងឡាយដែលមិនមែនជាញាតិ ដល់

នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងវិវាទ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណ

សម្មាសន៍នៃកម្មតំណាង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសន៍

តំណាង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

១ កំណត់ព្រះវិញ្ញាណ ក្នុង កេតហបតី តាមដែលខ្លួនពេញចិត្ត ដ៏ចង់បានឲ្យល្អហួសហេតុ ។

(៣ ៦) អត្ថេកេតិក្ខត្តំ ចោទនាយ អត្ថេកេតិក្ខត្តំ
 ហ្មណេន ចរិ អតិទិច្ឆាទេនិស្សំ និស្សតិយំ ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ញតិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញតិ ។ កិ អារាហិត ។
 អាយស្មន្តិ ឧបនន្តិ សក្យបតំ អារាហ ។ កិស្មី វត្ត
 ស្មន្តិ ។ អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្រោ ឧចាសកេន
 អន្តិលោក កន្ត អាគមេហិតិ វត្តមាណោ ធាកមេសិ តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ នន្តិ អាចតិសម្មជាតានិ
 នហិ សម្មជាតេហិ សម្មជាតិ ។ បេ ។

កបិវត្តោ បរិមេ ។

តស្មន្តិ

(៣ ៧) អត្ថេកេករត្តញ្ច
 អកាលោហណាណោវនិ
 បដិគ្គហណាបញ្ចមញ្ចេវ
 វិញ្ញតិ ច តទុត្តិ
 ទ្រេវ អប្បវាវតា ចេវ
 តិក្ខត្តំ ចោទនាយ ចាតិ(១) ។

១ បដិគ្គហញ្ចមញ្ចេវ វិញ្ញតិ ច តទុត្តិ ទ្រេ អប្បវាវតេវ តិក្ខត្តំ ចោទនាយ វាតិកិបិ
 កត្តចំ ចោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក បវរវារៈ

(៣៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលញ៉ាំងចីវរឲ្យសម្រេច ដោយការតាំងទារហ្គសកំណត់បីដង ដោយឈរហ្គសកំណត់ ៦ ដង ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាតក្នុង នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះទុបនន្ទជា សក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះ ទុបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ដែលទុបាសកនិយាយ (អង្វរ) ថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់រង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន ហើយមិន បានបង្អង់ចាំ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ជាតិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុជានៃអាបត្តិ ទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះទាំងឡើងដោយសម្ពុជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ។

ចប់ កបិនវគ្គទី ១ ។

ឧទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃកបិនវគ្គនោះដូច្នោះ

(៣៧) អតិរេកបវរ ១ ចីវរដែលភិក្ខុនៅ ប្រាសចាក មួយពត្រី ១ អកាលបវរ ១ ការប្រើភិក្ខុនិមិនមែនជាញាតិ ឲ្យគក់លាងចីវរចាស់ ១ ទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនី ១ ទៀត ជា គំរប់ប្រាំ ការសូមចីវរអំពីគ្រហស្ថមិនមែនជាញាតិ ១ ការ សូមឲ្យលើសពីស្បង់ចីវរ ១ ភិក្ខុដែលគេមិនបានបវរណា មានពីរយ៉ាង ១ ការតាំងទារចីវរឲ្យហ្គសកំណត់បីដង ១ ។

មហាវិក្កេ សោឡស មហាវិកា និស្សន្ទិយកណ្តោ ពោសិយវគ្គោ

[៣៨] កោសិយមិស្សកំ សន្តតិ កាវា-
 បេន្តស្ស និស្សន្ទិយំ វាចិត្តិយំ កាត្ត បញ្ញត្តិ ។
 អាឡវិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវព្វាតិ ។ ធាត្តិយេ
 ភិក្ខុ អាវព្វ ។ កសិ វត្ថុសិ ។ ធាត្តិយា ភិក្ខុ
 កោសិយការកេ ឧបសង្កមិត្តា វិវាហាសុ ពហ្វ
 អាសោ កោសការកេ ^(១) បថ អម្បានិបិ ទស្សថ
 មយិបិ ឥន្ទាម កោសិយមិស្សកំ សន្តតិ កាវា-
 បេន្ត ^(២) កសិ វត្ថុសិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធាត្តិ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ា សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 ។ បេ ។

[៣៩] សុទ្ធកាឡកានំ ឯឡកលោមាទំ សន្តតិ
 កាវាបេន្តស្ស និស្សន្ទិយំ វាចិត្តិយំ កាត្ត បញ្ញត្តិ ។
 វេសាលិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវព្វាតិ ។ ធាត្តិយេ
 ភិក្ខុ អាវព្វ ។ កសិ វត្ថុសិ ។ ធាត្តិយា ភិក្ខុ
 សុទ្ធកាឡកានំ ឯឡកលោមាទំ សន្តតិ កាវា-
 បេសុ វត្ថុសិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធាត្តិ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋានំ ធម៌ា សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

១ ពោសិយករកេតិបិ កត្តិមិ ចោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. ម. ៣១៧ ។

មហានិក្ខ មហាវិវាទៈ ១៦ ធិស្សន្តិយកណ្ណ ពោសិយវគ្គ

(៣៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើសន្តិកាលាយដោយសូត្រ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុចូលទៅរកពួកអ្នកធ្វើសូត្រហើយនិយាយថា ម្ចាស់អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយ ស្សោរនាងឲ្យច្រើនហើយឲ្យមកក្នុងអាគារខ្លះ ឯអាគារចង់ឲ្យគេធ្វើសន្តិកាលាយដោយសូត្រ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្មដានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៣៩) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើសន្តិកាលាយដោយសូត្រ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តិកាលាយដោយសូត្រ លាយព្រះចៀមមានពណ៌ខ្មៅស្រទន្ធ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្មដានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

វិសយបំណិពេ បរិវារិពេ

(៤០) អនាធិយត្តា តុលំ ឌីនាតានំ តុលំ កោចរិយា-
 នំ នំ សន្តតំ កាកាបេន្តស្ស ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ
 កក្ក បញ្ញត្តនំ ។ សារត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្វាតិ ។
 ធាត្តិយេ កក្ក អារព្វ ។ កត្តី វត្តស្តិ ។ ធាត្តិយា
 កក្ក ថោកិយេវ ឌីនាតានំ(១) អន្ត អាធិយត្តា តថេវ
 សុទ្ធកាឡកានំ ឧទ្ធកលោមានំ សន្តតំ កាកាបេស្ស
 តត្តី វត្តស្តី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋា-
 នានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៤០) អនុវស្សិ សន្តតំ កាកាបេន្តស្ស ធិស្សត្តិយំ
 ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តនំ ។ សារត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ
 អារព្វាតិ ។ សម្មហុលេ កក្ក អារព្វ ។ កត្តី វត្តស្តិ ។
 សម្មហុលា កក្ក អនុវស្សិ សន្តតំ កាកាបេស្ស តត្តី វត្ត-
 ស្តី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុវស្សញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋានានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

១ ឧ. ម. ពោរព្រាវ ឧទានំ ។

វិទយបិណ បរិវារៈ

(៤០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែល (ធ្វើឯង) ឬប្រើឲ្យគេធ្វើស្និទ្ធស្នាល មិនលាយរោមចៀម សម្បយដញ្ជឹង រោមចៀមក្រហមមួយដញ្ជឹង (១ ភាគ) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សគ្គិយ ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាឲ្យបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាឲ្យពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើស្និទ្ធស្នាល ដោយរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅស្មៅយ៉ាង នោះដែរ តែលាយដោយរោមចៀមសបន្តិចត្រង់ជាយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ជា ១ ។ បណ្ណសម្បយនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទ នោះ តាំងឡើងដោយសម្បយទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើស្និទ្ធស្នាល ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជា ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាឲ្យបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាឲ្យភិក្ខុច្រើន រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបឲ្យគេ ធ្វើស្និទ្ធស្នាល ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ជា ១ អនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណសម្បយនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ សម្បយទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

មហានិក្ខេ សោឡុស មហានិក្ខេ និស្សន្ទិយកណ្តោ ពោសិយវិញ្ញោ

(២២) អនាទយត្វា បុរាណសទ្ធកស្ស ភាវណា
 សុតតវិនិច្ឆ័យំ វិសិទ្ធនសទ្ធកំ កាវាមេទ្ធស្ស ជិស្សកិ-
 យំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អារាតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អារា ។ កិស្មី វត្ថុ-
 ស្មិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ សទ្ធកាជិ ឧដ្ឋិកា អារា កត្តិ(១)
 បណ្ណាចាតិកត្តិ បិសុក្ខលកត្តិ សទ្ធកយស តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មិ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានិ
 ធម្មិ សម្ពដ្ឋានិ សម្ពដ្ឋានិ ។ បេ ។

(២៣) ឯឡកលោមាជិ បដិក្កហេត្វា តិយោជជិ
 អតិក្កាមេទ្ធស្ស ជិស្សកិយំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាតិ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុ
 អារា ។ កិស្មី វត្ថុស្មិ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុ ឯឡក-
 លោមាជិ បដិក្កហេត្វា តិយោជជិ អតិក្កាមេសិ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មិ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានិ
 ធម្មិ សម្ពដ្ឋានិ សម្ពដ្ឋានិ សិយោ កាយតោ ស-
 ម្ពដ្ឋានិ ធម្មិ វាចតោ ធម្មិ ចិត្តតោ សិយោ កាយតោ ធម្មិ
 ចិត្តតោ ធម្មិ សម្ពដ្ឋានិ ធម្មិ វាចតោ ។ បេ ។

១ អារាតិកត្តិ កត្តិ ពេលពេ ទិស្សតិ ។

ធម្មារិកង្គ បណ្ឌិតៈ ១៦ ឥសិយ្យត្តិបេកណ្ណ កោសិកាវេទ្ត

(៤៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចាតនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើសន្ទតសម្រាប់ប្រាប់អង្គុយប្តីមិនលាយសន្ទតចាស់
 មួយចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតកង
 នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានូវភិក្ខុច្រើនរូប ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបលះចោលសន្ទត
 ហើយសមាទាននូវការពាក់កងធុតង្គ បិណ្ឌបាតកងធុតង្គ បំសុក្កិលកង-
 ធុតង្គ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង
 ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចាតនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលរោមចៀមនាំឱ្យកន្ទងហួស ៣ យោជន៍ទៅ ក្នុងទី
 ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានូវបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានូវភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុមួយរូបទទួលរោមចៀម (នាំទៅ) ឱ្យកន្ទងហួស ៣ យោ-
 ជន៍ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរយ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពី
 កាយ មិនតាំងឡើងអំពីវារាជិបិក្ខុ ១ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងបិក្ខុ មិន
 តាំងឡើងអំពីវារា ១ ។ បេ ។

វិទយបិដកេ បរិវារេ

(៤៤) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ឯឡុកលោមាជិ
 លោកិយេន្តស្ស និស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។
 សក្កេស្ស បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធាតុនិយេ ភិក្ខុ
 អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។ ធាតុនិយា ភិក្ខុ អញ្ញាតិ-
 កាយំ ភិក្ខុនិយំ ឯឡុកលោមាជិ លោកិយេស្មី ភស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានិ
 ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៤៥) រូបិយំ បដិក្កហានន្តស្ស និស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ
 កក្ក បញ្ញត្តិ ។ រាជកហោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 អាយស្មនំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។
 អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ រូបិយំ បដិក្កហោសិ
 ភស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានិ
 ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៤៦) ធានប្បការកំ រូបិយសំរោហារំ សមា-
 បដ្ឋន្តស្ស និស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

(៤៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលប្រើភិក្ខុនិមនមែនជាញាតិឲ្យលាងរោមចៀម ក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាត្តក្នុងសក្កជនបទ ។ ទ្រង់ប្រាសាទនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រាសាទនូវពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
 ដែលពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុប្រើភិក្ខុនិមនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងរោម
 ចៀម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ជាតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង
 ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលរូបិយៈ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាត្តក្នុងនគរ
 រាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រាសាទនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាសាទនូវព្រះទុបនន្ទជាសក្យ-
 បុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទុបនន្ទ
 ជាសក្យបុត្តមានអាយុទទួលរូបិយៈ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ជាតិ ១ ។
 បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ
 សម្បជាន ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយ មានប្រការផ្សេងៗក្នុងទីណា ។

មហានិក្ខេ គោត្តម មហានិក ទិស្សនិយកលោ កោសិយវត្តោ

សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ្មតិ ។ ធាតុតិយេ ភិក្ខុ
អារាហ្ម ។ តិស្មី វត្ថុស្មិ ។ ធាតុតិយា ភិក្ខុ ធានប្ប-
ការកំ រូបិយសំរោហារិ សមាបជ្ជិសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មិ អាចត្តិសមដ្ឋានិ ធម្មិ សមដ្ឋា-
នេហិ សមដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៤៧) ធានប្បការកំ កយវិក្កយំ សមាបជ្ជ-
និស្ស ទិស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ្មតិ ។ អាយស្មនិ
ឧបនន្តិ សក្យបត្តិ អារាហ្ម ។ តិស្មី វត្ថុស្មិ ។
អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ បរិព្វាជកេន សទ្ធិ
កយវិក្កយំ សមាបជ្ជិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធម្មិ អាចត្តិសមដ្ឋានិ ធម្មិ សមដ្ឋានេហិ សមដ្ឋាតិ
។ បេ ។

កោសិយវត្តោ ទុតិយោ ។

មហានិក្ខ មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ណ កោសិយវគ្គ

ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រាព្ធនូវពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុប្រព្រឹត្តការទិញដូរដោយរូបិយៈមានប្រការផ្សេងៗ ។
សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយបាវិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តការទិញនឹងការលក់មានប្រការផ្សេងៗក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រាព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ប្រព្រឹត្តការទិញ
នឹងការលក់ជាមួយនឹងបរិវារជក ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយ
សម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

ចប់ កោសិយវគ្គ ទី ២ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារោ

តស្ស័នាមិ

(២៨) មិស្ស័កំ សុទ្ធកញ្ញោ

តុលញ្ច អនុស្ស័កំ

បុរាណាសុទ្ធកញ្ញោ

លោមាដំ ហារលោម ច

ដោវំ រូមិយញ្ញោ

ទ្វេ ច ធានប្បការកន្តំ ។

(២៩) អតិវេកបត្តំ ធនាហំ អតិក្កាមេនស្ស
 មិស្ស័កំយំ ពាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។
 កត្តស្មី វត្តស្មី ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ អតិវេកបត្តំ ជាវេស្មី
 តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមិ ធម្មិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ធម្មិត្ត-
 តោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

វិធមបិណ្ឌ បរិវារ:

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃកោសិយវិគ្គនោះដូច្នោះ

(៤៨) ភិក្ខុធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមលាយសូត្រ ១ ភិក្ខុធ្វើសន្តត
 ដោយរោមចៀម មានពណ៌ខ្មៅស្មុំ ១ ភិក្ខុធ្វើសន្តតលាយ
 រោមចៀមសម្បយដង្ហើង ក្រហមម្បយដង្ហើង ១ ភិក្ខុធ្វើសន្តត
 រាល់ឆ្នាំ ១ ភិក្ខុធ្វើសន្តតថ្មីត្រូវលាយនឹងសន្តតចាស់ ១ ភិក្ខុ
 ទទួលរោមចៀមនាំទៅបានតែត្រឹមបីយោជន៍ ១ ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនិ
 ឲ្យលាយរោមចៀម ១ ភិក្ខុទទួលរូបិយៈ ១ ភិក្ខុទិញលក់ផ្លាស់
 បរដោយរូបិយវត្ថុមានប្រការផ្សេង ៗ មានពីរសិក្ខាបទ ១ ។

(៤៩) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាក់និស្សគ្គិយបាបិក្ខិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលទុកអតិរេកបាត្រឲ្យកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃទៅ ក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្ថតិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាវដែលពួកឆត្ថតិយភិក្ខុទ្រទ្រង់អតិរេកបាត្រ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ជាក់ ១
 អនុប្បញ្ញតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចា មិនតាំង
 ឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា នឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

មហានិទ្ទេសោបន្តស បហាវិហ វិស្សន្តិបសវន្ត បុគ្គលិក

(៥០) ទ្វេបញ្ចវត្សរេន វេន្តន អញ្ញំ ជំរំ បន្តំ ចេ-
 តា បេន្តស្ស ជិស្សន្តិយំ ហិច្ឆិយំ កក្ក បញ្ញាតិ ។
 សុត្តន្ត បញ្ញាតិ ។ កំ អាវាសិ ។ ធាតុយេ
 កិក្ខុ អាវាស ។ កិស្មី វិត្តស្មិ ។ ធាតុយេ កិក្ខុ
 អប្បមត្តកេន បិ កិទ្ធនេន អប្បមត្តកេន បិ ខណ្ឌេន វិល-
 ខិតមត្តេន បិ ពហុ បត្ត វិញ្ញាបេស្មំ វាស្មំ វិត្តស្មំ ។
 ឯកា បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសម្មជានាមំ ធម្មំ សម្ម-
 ជានេហិ សម្មជានិ ។ បេ ។

(៥១) កេសជ្ជានិ បដិក្កហេត្វា សត្តាហំ អតិក្កាមេ-
 នស្ស ជិស្សន្តិយំ ហិច្ឆិយំ កក្ក បញ្ញាតិ ។ សាវត្តយា
 បញ្ញាតិ ។ កំ អាវាសិ ។ សុត្តហិយេ កិក្ខុ អាវាស ។
 កិស្មី វិត្តស្មិ ។ សប្បហិយា កិក្ខុ កេសជ្ជានិ បដិក្ក-
 ហេត្វា សត្តាហំ អតិក្កាមេស្មំ វាស្មំ វិត្តស្មំ ។ ឯកា
 បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសម្មជានាមំ ធម្មំ សម្មជានេហិ
 សម្មជានិ (កបិទកេ) ។ បេ ។

បឋមវិញ្ញាណ បរិយាយៈ ១២ និស្សន្ទិយកណ្ត បត្តវគ្គ

(៥០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលមានបាត្រមានចំណង គឺស្នាមប្រែបែកមិនទាន់ដល់ប្រាំ
 អង្វើ ហើយឲ្យគេទិញបាត្រថ្មីទៀត ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងសក្កជនបទ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វគ្រិយ-
 ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុមាន
 បាត្រគ្រាន់តែបែកបន្តិចបន្តួចខ្លះ គ្រាន់តែដាច់បន្តិចបន្តួចខ្លះ គ្រាន់តែមាន
 ស្នាមប្រែបន្តិចបន្តួចខ្លះ ហើយសូមបាត្រជាច្រើន ។ សិក្ខាបទនោះមាន
 តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៥១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលភេសជ្ជៈ ហើយទុកឲ្យកន្លងហួស៧ថ្ងៃទៅ ក្នុង
 ទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិទិវករសាវត្ថិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
 ភិក្ខុច្រើនរូបទទួលភេសជ្ជៈហើយទុកឲ្យកន្លងហួស ៧ថ្ងៃ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងកថិនិសិទ្ធិសិក្ខាបទ, ។ បេ ។

(៥២) អតិវេកមាសេ សេសេ កិញ្ញាជំ(១) វស្ស័-
 កសាដិកចរំ បរិយេសន្តស្ស ជិស្សត្ថយំ ចាចិត្តយំ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។
 ធម្មត្ថយេ កិក្ខុ អារព្វ ។ កស្មី វត្ថស្មិ ។ ធម្មត្ថយា
 កិក្ខុ អតិវេកមាសេ សេសេ កិញ្ញាជំ វស្ស័កសាដិក-
 ចរំ បរិយេសស្ស តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម
 អាបត្តិសម្មជាតាជំ ធម៌ សម្មជាតេហិ សម្មជាតិ ។ បេ ។

(៥៣) កិក្ខុស្ស សាមិ ចរំ ទត្វា កុបតេន
 អនត្តមនេន អច្ឆន្តស្ស ជិស្សត្ថយំ ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។
 អាយស្មិ ឧបន្ថ សក្យបុត្តិ អារព្វ ។ កស្មី
 វត្ថស្មិ ។ អាយស្មា ឧបន្ថោ សក្យបុត្តោ កិក្ខុស្ស
 សាមិ ចរំ ទត្វា កុបតោ អនត្តមនោ អច្ឆន្ត តស្មី
 វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម អាបត្តិសម្មជាតាជំ
 តហិ សម្មជាតេហិ សម្មជាតិ ។ បេ ។

១ ទ. ម. ជិញ្ញាជំ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

(៥២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលស្វែងរកវិស្សិកសាដកចីវរ សម្រាប់ឆ្លងតទឹកភ្លៀងក្នុងកាល ដែលហួសពីខែជាខាងចុងនៃរដូវក្តៅទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយ- ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នា ស្វែងរកវិស្សិកសាដកចីវរ សម្រាប់ឆ្លងតទឹកភ្លៀងក្នុងកាលដែលហួសពីខែ ជាខាងចុងនៃរដូវក្តៅ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា សម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៥៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលបានឲ្យបីវខ្លួនឯងដល់ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមានបិត្តទ័វិណ្ណ អន់ដណ្តើមយកវិញ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមាន អាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យ- បុត្តមានអាយុ បានឲ្យបីវខ្លួនឯងដល់ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមានបិត្តអាក់អន់ ដណ្តើមយកវិញ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃ អាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

មហានិទ្ទេស លោក្យស មហានិទ្ទេស តិស្សន្តិយកណ្តោ បន្តិវត្តោ

(៥៤) សាមី សុត្តំ វិញ្ញាបេត្តា តន្តវាយេហិ បីវិ
 វាយាបេន្តស្ស ធិស្សតិយំ ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 រាជកហោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។ ធាតុតិយេ
 កត្ត អារាហិតិ ។ កត្តស្មី វត្តស្មី ។ ធាតុតិយេ កត្ត
 សាមី សុត្តំ វិញ្ញាបេត្តា តន្តវាយេហិ បីវិ វាយាបេស្មី
 តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ រាមតិសមដ្ឋា-
 នានំ ធម្មំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

(៥៥) បុព្វេ អប្បវារិនោ(១) អញ្ញាតកស្ស កហបតិ-
 កស្ស តន្តវាយេ ឧបសម្ព័ន្ធិត្វា បីវេ វិកប្បំ អាបជ្ជន្តស្ស
 ធិស្សតិយំ ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អារាហិតិ ។ អាយស្មន្តិ ឧបនដ្ឋិ សក្យបុត្តំ អារាហិតិ ។
 កត្តស្មី វត្តស្មី ។ អាយស្មា ឧបនដ្ឋោ សក្យបុត្តោ បុព្វេ
 អប្បវារិនោ អញ្ញាតកស្ស កហបតិកស្ស តន្តវាយេ
 ឧបសម្ព័ន្ធិត្វា បីវេ វិកប្បំ អាបជ្ជ តស្មី វត្តស្មី ។

អប្បវារិនោតិ កត្ត ធាតុតិ ទិប្បតិ ។

មហានិក្ខេ មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ណ បញ្ជីវគ្គ

(៥៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយ បាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលសូមអម្បោះ (អំពីគ្រហស្ថ) ដោយខ្លួនឯងយកមកឲ្យជាង ដម្បាញត្បាញចំរើរ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វត្រិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង រ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលពួកឆត្វត្រិយភិក្ខុសូមអម្បោះ (អំពី គ្រហស្ថ) ដោយខ្លួនឯងហើយឲ្យជាងដម្បាញត្បាញចំរើរ ។ សិក្ខាបទ នោះមានវគ្គបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃនគររាជគ្រឹះ ៦ យ៉ាង សិក្ខា- បទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃនគររាជគ្រឹះ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៥៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយ បាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលគេមិនបានបរវេណា ជាមុន ហើយចូលទៅរកជាងដម្បាញ របស់គហបតីដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើរ (ចង់បានឲ្យល្អហួសហេតុ) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសា- វតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្ត មានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលព្រះឧបនន្ទជា សក្យបុត្តមានអាយុដែលគេមិនបានបរវេណា ទុកជាមុន ហើយចូលទៅរក ជាងដម្បាញរបស់គហបតីមិនមែនជាញាតិដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើរ ។

វិធីបដិភេ បរិវារ

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ធម៌
សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(៥៦) អន្តេកចរិ បដិភេហេត្វា ចរិកាលសមយំ
អតិក្កាមេន្តស្ស និស្សតិយំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។ សម្មហុលេ
កិក្ខ អារា ។ កត្តិ វត្តសិទ្ធិ ។ សម្មហុលា កិក្ខ
អន្តេកចរិ បដិភេហេត្វា ចរិកាលសមយំ អតិក្កាមេន្ត
តស្ថិ វត្តស្ថិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ
ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ (កបិណកេ) ។ បេ ។

(៥៧) តណិ ចរិណំ អញ្ញតិ ចរិ អន្តរយេ និក្ខបិត្វា
អតិកេកោណតិ វិប្បវស្ថន្តស្ស និស្សតិយំ ចាចិត្តយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។
សម្មហុលេ កិក្ខ អារា ។ កត្តិ វត្តសិទ្ធិ ។ សម្ម-
ហុលា កិក្ខ តណិ ចរិណំ អញ្ញតិ ចរិ អន្តរយេ
និក្ខបិត្វា អតិកេកោណតិ វិប្បវស្ថន្ត តស្ថិ វត្តស្ថិ ។

វិធីយថាសិក្សា បរិវារ:

សិទ្ធិស្តាប់ទេនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិទ្ធិស្តាប់ទេនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៥៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលអច្ឆេកចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្លងសម័យនៃចីវរកាលទៅ
ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុ-
គ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបទទួលអច្ឆេកចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្លងសម័យ
នៃចីវរកាលទៅ ។ សិទ្ធិស្តាប់ទេនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃ
អាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិស្តាប់ទេនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ យ៉ាង
(ដូចក្នុងកបិនសិទ្ធិស្តាប់ទេ) ។ បេ ។

(៥៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលទុកចីវរ បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ហើយនៅប្រាសចាក (ចីវរនោះ) លើស ៦ រាត្រីទៅ ក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបទុកចីវរ បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយ ក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាក (ចីវរនោះ) លើសពី ៦ រាត្រីទៅ ។

មហាវិកង្កេ សោឡស មហាវិកា និស្សត្តយកល្លោ បន្តវិញ្ញោ

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ធូហំ សមុដ្ឋា-
នេហិ សមុដ្ឋានិ (កមីនកេ) ។ បេ ។

[៥៨] ជាដំ សង្ឃឹកំ លាភំ បរិណាតិ អន្តរោ បរិ-
ណាមេនុស្សំ និស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវាសានិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ
អាវាសិ ។ កំស្មី វត្តស្មី ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ជាដំ
សង្ឃឹកំ លាភំ បរិណាតិ អន្តរោ បរិណាមេសំ វត្តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ
ត្ូហំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

បន្តវិញ្ញោ ពតិយោ ។
តស្ស្តនាដំ

[៥៩] អតិវេកញ្ច បត្តញ្ច
ឡានេន ពន្ធនេន ច
កេសដ្ឋំ សាដកញ្ចេវ
ក្រមីនេន អច្ឆិណ្ឌំ
ធម្មេ តន្តរិយា តេវ

មហានិក្ខ បហារិកៈ ១២ ទិស្សតិយកណ្ណ បត្តវត្ត

សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងកបិទកសិទ្ធិ-
បទ) ។ បេ ។

(៥៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញាតិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលដឹងថាលាភគេបង្ហានទៅ ដើម្បីសង្ស័យ ហើយបង្ហានមក
ដើម្បីខ្លួនវិញ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញាតិក្នុងនគរសោភ័តិ ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធរូបូបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធរូបូពួកឆ្មត្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលពួកឆ្មត្តិយភិក្ខុដឹងថាលាភដែលគេ
បង្ហានទៅ ដើម្បីសង្ស័យ ហើយក៏ត្រឡប់បង្ហានមក ដើម្បីខ្លួនវិញ ។
សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

បថ បត្តវត្ត ទី ៣ ។

ឧទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃបត្តវត្តនោះដូច្នោះ

(៥៩) ភិក្ខុទុកអតិរេកបាត្រ ១ ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណង
មិនទាន់ដល់ប្រាំអន្លើ ១ ភិក្ខុទុកកេសជ្ជៈ ១ ភិក្ខុស្វែងរកសំពត់
ស្អិតទឹកភ្លៀង ១ ភិក្ខុឲ្យបីវេលាដល់កក្កដាទៀតហើយមានចិត្ត
អាក់អន់ដណ្តើមយកវិញ ១ ភិក្ខុសូមឲ្យជាងតម្បាញត្បាញបីវេ

វិទយថ្មីនិកេ បរិវាត

អថេកកិវេន ច

បារត្តិ វិប្បកសេន

អត្ថនោ បរិណាមនាតិ(១) ។

តីស និស្សន្ទិយា បាចិក្ខុយា និដ្ឋិតា(២) ។

(៦០) យន្តេន ភកវតា ជានតា បស្សតា
 អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន សម្មជានមុសាវានេ បាចិ-
 ក្ខយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវាសាតិ ។ ហត្ថកិំ សក្យបុត្តំ អាវាស ។ កិស្មី
 វត្ថុស្មីនំ ។ ហត្ថកោ សក្យបុត្តោ វត្ថុយេហិ សម្មិ
 សល្លបន្តោ អរិយានិកា បដិជានិ កស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ជន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ វិហិ
 សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ
 ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ
 ច សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាច-
 តោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

១ គេសំ គេសំ វិញ្ញំ អរិយានេ ឧទ្ធានំ ឧបេយបោត្តកេ ន ទិស្សត្តិ ។ ២ និកោ
 បរិ គេសំ គេសំ វិញ្ញំ ឧទ្ធានំ ទស្សតំ តំ បន វិសទិសំ ហោតិ ។ ជិញ្ញេន
 គត្ត ឧលាពេត្តំ ។

វិនយចំណែក បរិវារៈ

មានពីរសិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុទទួលអចេតកចីវរទុកឱ្យកន្លងសម័យ
 នៃចីវរកាល ១ ភិក្ខុទុកចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅ
 ប្រាសចាកចីវរលើស ៦ ពត្រី ១ ភិក្ខុបង្កើនសង្ឃលាភមក
 ដើម្បីខ្លួនឯង ១ ។

ចប់ សុទ្ធិយុទ្ធសិទ្ធិយៈ ៣០ ។

(៦០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ជាក់បាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យកុហក
 ដោយដឹងខ្លួន ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធរូបគុលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធរូបហត្ថកកិក្ខុ ជាសក្យបុត្ត ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលហត្ថកកិក្ខុជាសក្យបុត្តនិយាយចរ-
 ចាជាមួយនឹងតិរិយទាំងឡាយ គេចកែសំដីហើយត្រឡប់ទទួលបេដ្ឋា បេដ្ឋា
 ហើយបែរជាគេចកែសំដីវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៣
 យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើង
 អំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចា
 នឹងចិត្ត ១ ។ បេ។

មហានិរោធិ្ទ សោឡុស មហានិរោ ពាចិត្តិយកណ្តោ មុសាវិទវិញ្ញោ

(៦០) ឌីមសវនេ ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញាត្តំ ។

សាវត្តិយា បញ្ញាតំ ។ កំ អាវាសាតំ ។ ធម្មត្តិយេ កក្ក

អាវាសំ ។ កក្ក វត្តស្មំ ។ ធម្មត្តិយា កក្ក បេសលេ-

ហិ កក្កហិ សុទ្ធិ កណ្តាណា បេសលេ កក្ក ឌីមសីសុ

តស្មំ វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានំ

តិហិ សម្មជានេហិ សម្មជានំ ។ បេ ។

(៦២) កក្កបេសុត្តោ ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញាត្តំ ។

សាវត្តិយា បញ្ញាតំ ។ កំ អាវាសាតំ ។ ធម្មត្តិយេ កក្ក

អាវាសំ ។ កក្ក វត្តស្មំ ។ ធម្មត្តិយា កក្ក កក្ក

កណ្តាណាណំ កលហាណាណំ វិវាទាបញ្ញាណំ បេសុត្តោ

ឌីមសីហរិសុ តស្មំ វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ អា-

បត្តិសម្មជានំ តិហិ សម្មជានេហិ សម្មជានំ ។ បេ ។

មហានិក្ខន្ធ មហាវិរៈ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ មុសាវិរវន្ត

(៦១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈ ព្រោះ
 ពោលពាក្យចាក់ដោត (ដេរប្រទេចកិក្ខុផងគ្នា) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា
 ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ
 ពួកឆព្វគ្លីយកិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួក
 ឆព្វគ្លីយកិក្ខុ ចាស់ទៃនឹងកិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់
 ហើយពោលចាក់ដោត (ដេរប្រទេច) កិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញតិ ។ បណ្ណាសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មដាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៦២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈ ព្រោះ
 ពោលពាក្យព្រះញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នា ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុង
 នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្លីយ-
 កិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្លីយកិក្ខុ
 នាំពាក្យព្រះញ្ជូនរបស់កិក្ខុទាំងឡាយដែលបង្កហេតុ ឈ្មោះចាស់ទៃផងគ្នា ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញតិ ។ បណ្ណាសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មដាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៦៣) អនុបសម្បជ្ជំ បទសោ ធម្មំ វាចេន្តស្ស
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អារាហិតិ ។ ធម្មត្ថិយេ ភិក្ខុ អារា ។ កិស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ឧបាសកេ បទសោ ធម្មំ
 វាចេស្មំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សម្មជាតានំ ធូហំ សម្មជាតេហំ សម្មជាតិ សិយា
 វាចតោ សម្មជាតិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ សិយា
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជាតិ ន កាយតោ ។ បេ ។

(៦៤) អនុបសម្បជ្ជន ឧត្តវម្មិតតត្ថំ^(១) សហ
 សេយ្យំ កប្បេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 អាឡវិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។ សម្មហុលេ
 ភិក្ខុ អារា ។ កិស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្មហុលា ភិក្ខុ
 អនុបសម្បជ្ជន សហ សេយ្យំ កប្បេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុបញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សម្មជាតានំ ធូហំ សម្មជាតេហំ សម្មជាតិ សិយា
 កាយតោ សម្មជាតិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។

១ ឧត្តវម្មិតតត្ថំ ធម្មំ បញ្ញត្តិ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៦៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលបង្រៀនធម៌ដោយបទ ដល់អនុបសម្ម័ន្ទ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាភិក្ខុនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុបង្រៀនធម៌ដោយបទដល់ពួកទុបាសក ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ជី ១ ។ បណ្ណសម្បជ្ឈនៃនរោបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជ្ឈន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ ។ បេ ។

(៦៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងអនុបសម្ម័ន្ទ ឲ្យលើសជាងពីរបីរាត្រីឡើងទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាភិក្ខុនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុច្រើនរូបសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងអនុបសម្ម័ន្ទ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ជី ១ ធម្មបញ្ជី ១ ។ បណ្ណសម្បជ្ឈនៃនរោបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជ្ឈន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ ។ បេ ។

មហានិក្ខេប សោត្តន្ត មហាវគ្គ បិដក្ខិយកណ្តោ មុសាវាទវិញ្ញោ

(៦៥) មាតុត្តាមេន សហ សេយ្យំ កប្បេន្ឋស្ស
 ទាចិភ័យំ កត្ត បញ្ញត្តិំ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិំ ។
 កំ អារាត្ត ។ អាយស្មំ អនរទ្ឋំ អារត្ត ។ កស្មី
 វត្តស្មំ ។ អាយស្មា អនរទ្ឋោ មាតុត្តាមេន សហ
 សេយ្យំ កប្បេសំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិំ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ម្ហិហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 (ឧទ្ធកលោមកេ) ។ បេ ។

(៦៦) មាតុត្តាមស្ស ឧត្តរិធប្បញ្ញាវាចាហិ ធម្មំ
 ទេសេន្ឋស្ស ទាចិភ័យំ កត្ត បញ្ញត្តិំ ។ សាវត្ត-
 យា បញ្ញត្តិំ ។ កំ អារាត្ត ។ អាយស្មំ ឧទាយំ
 អារត្ត ។ កស្មី វត្តស្មំ ។ អាយស្មា ឧទាយំ មាតុត្តា-
 មស្ស ធម្មំ ទេសេសំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិំ
 ទ្វេ អនុប្បញ្ញតិយោ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ម្ហិហំ
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ (បទសោធម្ម) ។ បេ ។

(៦៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ ព្រះអនុរដ្ឋមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល ព្រះអនុរដ្ឋមានអាយុ សម្រេចការដេកនៅ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងឧទ្ទករលោមក- សិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៦៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមឲ្យលើសជាងប្រាំ - ប្រាំមួយ ហ៊ុតឡើងទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះទទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច ម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទទាយមានអាយុ សំដែងធម៌ដល់មាតុ- គ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ២ ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងបទសោធម្មសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៦៧) អនុបសម្ព័ន្ធស្ស ឧត្តរមនុស្សធម៌ ក្នុង
 អាហារចន្តស្ស ទាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលយា
 បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាហតំ ។ វត្តមនាតិរិយេ ភិក្ខុ អារាហ ។
 កស្មី វត្តស្មីនំ ។ វត្តមនាតិរិយា ភិក្ខុ កំហំនំ អញ្ញ-
 បញ្ញស្ស ឧត្តរមនុស្សធម៌ស្ស វណ្ណំ ភាសីសុ កស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ សិយា កាយតោ
 សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា វាចតោ
 សម្មដ្ឋានិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយ-
 តោ ច វាចតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន ចិត្តតោ ។ បេ ។

(៦៨) ភិក្ខុស្ស ធម្មល្លំ អាបត្តិ អនុបសម្ព័ន្ធស្ស
 អាហារចន្តស្ស ទាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាហតំ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារាហ ។
 កស្មី វត្តស្មីនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ធម្មល្លំ
 អាបត្តិ អនុបសម្ព័ន្ធស្ស អាហារចន្តស្ស កស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តិហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋានិ (អនិដ្ឋានានសម្មដ្ឋានេ) ។ បេ ។

និយមន័យ បរិវារ:

[៦៧] សូរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលប្រាប់ទុក្ខិមនុស្សធម្មដែលមានពិតដល់អនុបសម្ប័ន្ធ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះវត្តមុតា ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះវត្តមុតា ពោលអ្នកទុក្ខិមនុស្សធម្មនៃគ្នានឹងគ្នាដល់គ្រហស្ថតាំងឡាយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ជី ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃនគរបតិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវចា នឹងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ ។ បេ ។

[៦៨] សូរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលប្រាប់ទុក្ខិមនុស្សធម្មរបស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្ប័ន្ធ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកធម្មគិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកធម្មគិយភិក្ខុប្រាប់ទុក្ខិមនុស្សធម្មរបស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្ប័ន្ធ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ជី ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃនគរបតិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង (ដូចសម្បជានៃនគរទិស្វាន) ។ បេ ។

មហានិរទ្តេ សោឡុស មហានិរ បាចិន្តិយកណ្ណោ មុសាវិទិវិញ្ញោ ខុទ្ទកជាបិ

(៦៧) បឋវី ខនន្តស្ស បាចិន្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិំ ។
អាឡវិយា បញ្ញត្តិំ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាឡវិកេ(១)
កិក្ខុ អារត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីនំ ។ អាឡវិកា កិក្ខុ បឋវី
ខន្តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិំ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
សម្មជាតានំ ភិហិ សម្មជាតេហិ សម្មជាតិ ។ បេ ។

មុសាវិទិវិញ្ញោ បឋមោ ។

តស្សនានំ

(៧០) មុសាឌិមសបេសញ្ញា
បទសោ ទ្វេ និបជ្ជាតា
ទេសនារោចនា ចេវ
ទុដ្ឋល្លំ បឋវីខនេតិ ។

(៧១) ភូតតាមថាតត្យតាយ បាចិន្តិយំ កត្ត បញ្ញ-
ត្តិំ ។ អាឡវិយា បញ្ញត្តិំ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាឡវិ-
កេ កិក្ខុ អារត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីនំ ។ អាឡវិកា

១ ឱ. ម. អាឡវិកេ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ មុសាវាទវគ្គ សីលទូនព្រាថា

(៦៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលដឹកដី កងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុនៅកងនគរអាឡវី ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលពួកភិក្ខុនៅកងនគរអាឡវីនាំគ្នាដឹកដី ។
សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ។ បណ្ណសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មដាន ៗ យ៉ាង ។ បេ ។

ចប់ មុសាវាទវគ្គទី ១ ។

ឧទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃមុសាវាទវគ្គនោះដំបូង

- (៧០) ភិក្ខុពោលពាក្យកុហក១ ពោលពាក្យចាកដោត១
- ពោលពាក្យញុះញង់ ១ បង្រៀនធម៌ដោយបទ១ ដេករួមនឹង
- អនុបសម្បទ៍មានពីរសិក្ខាបទ ១ ការសំដែងធម៌ ១ ការអួត
- ទត្តិមនុស្សធម៌១ ការប្រាប់ទេស្តល្ងាបត្តិ ១ ការដឹកដី១ ។

(៧១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលធ្វើកូត្តតាមឲ្យវិនាសកងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរអាឡវី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុអ្នកនៅកងនគរអាឡវី ។
ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅកងនគរអាឡវី

វិធីបិណ្ឌក បរិវារ

កិក្ខុ រក្ខិ ធន្និស្ថ តស្ថិ វត្ថស្ថិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធន្និ អាបត្តិសម្មជ្ជាណនិ តិហិ សម្មជ្ជាណេហិ សម្មជ្ជាត្តិ
 ។ បេ ។

(៧២) អញ្ញាណកេ វិហេសកេ ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ កោសម្ពិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។
 អាយស្ថន្និ ធន្និ អារព្វ ។ កិស្ថិ វត្ថស្ថន្និ ។ អាយ-
 ស្ថា ធន្នា សង្កមជ្ជេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមាណោ
 អញ្ញាណញ្ញិ បដិចរិ តស្ថិ វត្ថស្ថិ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ អាបត្តិសម្មជ្ជាណនិ តិហិ សម្មជ្ជា-
 ណេហិ សម្មជ្ជាត្តិ ។ បេ ។

(៧៣) ឧដ្ឋាបនកេ ខ័យនកេ ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ រាជកហេ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។
 មេត្តិយកម្មជកេ កិក្ខុ អារព្វ ។ កិស្ថិ វត្ថស្ថន្និ ។
 មេត្តិយកម្មជកា កិក្ខុ អាយស្ថន្និ ធន្និ មនុស្សត្តិ កិក្ខុ
 ឧដ្ឋាបេស្ថិ តស្ថិ វត្ថស្ថិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា

វិនយដ៏ធាត បរិវារៈ

តាប់ដើមឈើ ។ សិទ្ធិតាបទេនោះមានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាសម្បទាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិតាបទេនោះទាំងឡើងដោយសម្បទាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៧២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ពោលពាក្យដទៃឡើយសង្ឃលំបាក ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
ក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបក្កលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបព្រះឆន្ទៈ
មានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្ទៈមាន
អាយុ កាលត្រូវសាកសួរដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយត្រ-
ឡប់ពោលបិទបាំងពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញ ។ សិទ្ធិតាបទេនោះមាន
បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បទាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិ-
បទេនោះ ទាំងឡើងដោយសម្បទាន ៣យ៉ាង ។ បេ ។

(៧៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះ
ភិក្ខុដែលបន្តាប់ភិក្ខុដទៃពោលទោសគំរងៀល (ភិក្ខុផង្កា) ក្នុងទី
ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបក្កល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបមេត្តិយភិក្ខុនឹងភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលមេត្តិយភិក្ខុនឹងភិក្ខុ ប្រើភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យ
ពោលទោសព្រះទ្រព្យល្អបុគ្គមានអាយុ ។ សិទ្ធិតាបទេនោះមានបញ្ញត្តិ ១

មហានិក្ខេ លោក្ខស មហានិក បាចិន្តិយកល្លោ ភូតតមវិញ្ញោ

អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ តិហិ ស-
ម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(៧៤) សង្ឃិកំ មញ្ញំ វា បិបិ វា ភិសី វា កោច្ឆិ
វា អដ្ឋោកាសេ សន្តវិត្តា អនុទ្ធវិត្តា អនាប្បញ្ញា បក្ក-
មន្តស្ស ចាចិន្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។
កំ អារព្ភាតិ ។ សម្មហាលេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កិស្មី
វត្តស្មិនំ ។ សម្មហាលា ភិក្ខុ សង្ឃិកំ សេនាសនំ
អដ្ឋោកាសេ សន្តវិត្តា អនុទ្ធវិត្តា អនាប្បញ្ញា បក្កមីស្ស
តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ទ្ធិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ
(កវិនិច្ឆេត) ។ បេ ។

(៧៥) សង្ឃិកេ វិហារេ សេយ្យំ សន្តវិត្តា អនុទ្ធវិត្តា
អនាប្បញ្ញា បក្កមន្តស្ស ចាចិន្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តនំ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សន្តវសវត្តិយេ

មហានិក្ខេ មហាវិវេ: ១៦ ជាតិវិញ្ញយាណុ ភូតតាមវត្ថុ

អនុប្បបញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ
តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៧៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលយកគ្រែក្តី តាំងក្តី ពូកក្តី កៅរ៍ក្តី ជាបេសសង្ឃទៅក្រាលទុកក្នុង
ទីវាលមិនសាយកមកទុកដោយខ្លួនឯង (ក្តី) មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យយកមកទុក
(ក្តី) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបក្រាលសេនា-
សនៈរបស់សង្ឃក្នុងទីវាល មិនសាយកមកទុកដោយខ្លួនឯង ទាំងមិនប្រាប់
(អ្នកដទៃឲ្យសាយកមកទុក) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ។ សិទ្ធិបទនោះ
មានបញ្ញាតិអនុប្បបញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាងសិទ្ធិ-
បទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ យ៉ាង (ដូចក្នុងកបិនសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

(៧៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជាបេសសង្ឃ មិនសាយកមក
ទុកដោយខ្លួនឯង (ក្តី) មិនប្រាប់ (អ្នកដទៃឲ្យសាយកមកទុកក្តី) ហើយ
ដើរចៀសចេញទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសា-
វត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកសត្វសាវត្ថិយ-

វិទយបំណិព បរិវារ

កិក្ខុ អាវុត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីធំ ។ សុត្តរសុត្តន្តយា កិក្ខុ
 សង្ឃកោ វិហារេ សេយ្យំ សុត្តរិត្តា អនុត្តរិត្តា អនាប្បដ្ឋា
 បត្តមិស្ម តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធន្នំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋានំ ទ្ធិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានិ (កបិណកោ)
 ។ បេ ។

(៧៦) សង្ឃកោ វិហារេ ជាធំ បុព្វបទនំ កិក្ខុ
 អនុប្បឌដ្ឋ សេយ្យំ កប្បេន្ទស្ស ពាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្តយា បញ្ចត្ត ។ កិ អាវុត្ត ។
 ធន្និយេ កិក្ខុ អាវុត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មីធំ ។ ធន្និយា
 កិក្ខុ បេរ កិក្ខុ អនុប្បឌដ្ឋ សេយ្យំ កប្បេស្មី តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
 ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ។ បេ ។

វិធីបំណិក បរិវារៈ

ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងពីរដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពីរដែលពួកសត្វសរសៃគ្និយភិក្ខុ
 ក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ មិនសាយកមកទុក
 វិញ តាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកដទៃឲ្យសាយកមកទុក) ហើយដើរ
 ចៀសចេញទៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដាន ២ យ៉ាង
 (ដូចក្នុងកបិនកសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៧៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលដឹងថាមានភិក្ខុចូលទៅនៅមុនហើយចូលទៅច្រៀតច្រៀតសម្រេចការ
 ដេកនៅក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង
 នគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វគ្និយ-
 ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងពីរដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពីរដែលពួកឆត្វគ្និយភិក្ខុ
 ចូលទៅច្រៀតច្រៀតភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចការដេកនៅ ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដាន ១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត
 មិនតាំងឡើងអំពីវារា ។ បេ ។

មហានិទ្ទេស សោឡុស មហានិកាយ ពាចិគ្គិយកណ្តោ ព្វគតាមវគ្គោ

(៧៧) ភិក្ខុំ កុប្បិទេន អនត្តមនេន សង្ឃិកា
 វិហារា ធិក្កឡនស្ស ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារា្នាតិ ។ ធាតុនិយេ
 ភិក្ខុ អារា្ន ។ តំ ភិក្ខុ វត្ថុស្មិ ។ ធាតុនិយា ភិក្ខុ
 កុប្បតា អនត្តមនា ភិក្ខុ សង្ឃិកា វិហារា ធិក្ក-
 ឡនស្ស តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្ត-
 សម្មដ្ឋានានំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

(៧៨) សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបវវេហាសកុដិយា
 អាហត្តទាទតំ មញ្ញំ វា បិបិ វា អភិធិសីននស្ស
 ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។
 តំ អារា្នាតិ ។ អញ្ញានំ ភិក្ខុ អារា្ន ។ តំ ភិក្ខុ វត្ថុស្មិ ។
 អញ្ញានេ ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបវវេហាសកុដិយា
 អាហត្តទាទតំ មញ្ញំ^(១) សហសា អភិធិសីនិ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តសម្មដ្ឋានានំ តិហិ
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ សិយា កាយតោ សម្មដ្ឋានិ ន
 វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ។ បេ ។

១ មញ្ញំ វា បិបិ វាតិ កត្តិយំ យោគេន ទិស្សតិ ។

មហានិក្ខេប មហាវិចិត្រ ១៦ បាបិទ្ធិយកេណ្ឌ ពូតតាមវិទ្យា

(៧៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតបាបិទ្ធិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលមានចិត្តខឹងអាក់អន់ហើយ ចាប់ទង់ទាញភិក្ខុផងគ្នាឲ្យចេញចាក
 វិហារជារបស់សង្ឃ កងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាតកងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រាញឲ្យបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាញឲ្យឆ្មោះគ្រីយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆ្មោះគ្រីយភិក្ខុមានចិត្តខឹងអាក់
 អន់ចាប់ទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យចេញចាកវិហារជារបស់សង្ឃ ។ សិទ្ធិ-
 បទនោះមានតែបញ្ជាតិ ១ ។ បណ្តាសម្បទាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាងសិទ្ធិ-
 បទនោះតាំងឡើងដោយសម្បទាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៧៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតបាបិទ្ធិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលអង្គុយស្រងូតគ្រែ ឬតាំងដែលមានជើងគ្រាន់តែផ្គុំទុកពង្រីកក្នុងខាងលើ
 កងវិហារជារបស់សង្ឃកងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាតកងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រាញឲ្យបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាញភិក្ខុ ១ រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុ ១ រូប អង្គុយស្រងូតគ្រែដែលមានជើងគ្រាន់
 តែផ្គុំ កពង្រីកក្នុងខាងលើ កងវិហារជារបស់សង្ឃ ។ សិទ្ធិបទនោះមាន
 តែបញ្ជាតិ ១ ។ បណ្តាសម្បទាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះតាំង
 ឡើងដោយសម្បទាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពី
 វាចានឹងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ ។ បេ ។

(៧៧) ទ្វិត្តិបរិយាយេ អធិដ្ឋហិត្វា តទុត្តរំ អធិដ្ឋ-
 ហន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ កោសម្មិយា បញ្ញ-
 តំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ អាយស្មនំ ធម្មំ អារព្ភ ។ កត្តស្មី
 វត្តស្មីនំ ។ អាយស្មា ធម្មោ តតបរិយោសិតំ វិហារំ
 បុណ្យនំ ធានាបេសិ បុណ្យនំ លម្បាបេសិ អតិភារិកោ
 វិហារោ បរិបតិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្ត ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតំ ។ បេ ។

(៨០) ដានំ សប្បាលាតំ ទុទតំ តណំ វា មត្តកំ
 វា សំព្វាន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ អាឡិវិយា
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ អាឡិវិកេ កត្ត អារព្ភ ។
 កត្តស្មី វត្តស្មីនំ ។ អាឡិវិកោ កត្ត ដានំ សប្បាលាតំ
 ទុទតំ តណម្បំ មត្តកម្បំ^(១) សំព្វាស្មី តស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្ត ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋាតំ ។ បេ ។

ភូតាមរត្តោ ទុតិយោ ។

១ តណំ វា មត្តកំ វិគិមិ កត្តចិ កោសម្មិ ទិស្សតិ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

(៧៩) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល
 បូកដម្បូលពីរបីជាន់ ហើយនៅតែបូកថែមឲ្យលើសពីនោះទៅទៀត ក្នុង
 ទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះធនមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះធនមានអាយុ ឲ្យគេលាប ឲ្យគេបូករឿយៗ
 នូវវិហារដែលខ្លួនធ្វើជាស្រេចហើយ វិហារគួរពេកកំលំបាក់ទៅ ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃនគរតំណ ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានតំណ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៨០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលដឹងថា ទឹកមានសត្វ ហើយយកទៅចាក់ស្រោចស្មៅឬដីក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនៅពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងដែនអាឡវី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងដែនអាឡវីដឹងថា ទឹកមានសត្វ ហើយ
 យកទៅស្រោចស្មៅឬដី ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណា
 សម្បជានៃនគរតំណ ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន
 ៧យ៉ាង ។ បេ ។

តស្សនានំ

(៨០) វុត្តបក្កេននោ

បេសុញ្ញាជ្ឈបនេន ច

អជ្ឈោកាសោវិហារោ ច

អនុបខជ្ជនិកាឱ្យនា

វេហាសកុដិលេបនា

សប្បណាករិសំព្វនម្ពំ ។

(៨២) អសម្មតេន ភិក្ខុនិយោ ឱវិន្ទស្ស ចាចិត្តយំ

កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាញតិ ។

ធាតុនិយោ ភិក្ខុ អារាញ ។ កត្តស្ស វុត្តស្សនំ ។ ធាតុនិយោ

ភិក្ខុ អសម្មតា ភិក្ខុនិយោ ឱវិន្ទស្ស តស្ស វុត្តស្ស ។ អត្ត

តត បញ្ញតិ អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បនុប្បញ្ញតិ ។ ឯកា

បញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បនុប្បញ្ញតិ តស្ស

នត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសម្មជាតានំ ធម្មំ វិហំ សម្មជាតេហិ

សម្មជាតិ សិយា វិចតោ សម្មជាតិ ន កាយតោ ន

ចិត្តតោ សិយា វិចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជាតិ ន

កាយតោ ។ បេ ។

មហានិក្ខំ មហាវិហារៈ ១៦ បាចិន្តិយកណ្ណ ឧវាទវគ្គ

ឧទ្ធានគីបញ្ជីរឿងនៃភូតគាមវគ្គនោះដំបូង

(៨១) ភិក្ខុកាប់ដើមឈើ ១ ភិក្ខុញ្ជន់ភិក្ខុផង្គតា ១ ភិក្ខុ
ពោលទោសគា ១ ភិក្ខុយកសេនាសនៈទៅតាំងទុកកងទី
វល ១ យកកម្រាលទៅក្រាលកងវិហារ ១ ភិក្ខុបូលទៅដេក
ជ្រៀតចៀត ១ ភិក្ខុទង់ទាញភិក្ខុផង្គតា ១ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់គ្រែ
ឬតាំងដែលគេទុកពង្រីកកំទាត់លើ ១ ភិក្ខុបូកលាបដម្បូល ១
ភិក្ខុដឹងថា ទឹកមានសត្វ ហើយស្រោច (ស្មៅឬដី) ១ ។

(៨២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាតបាចិន្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយទៅទូន្មានភិក្ខុនី កងទីណា ។ ឆ្លើយថា
ទ្រង់បញ្ជាតកងទីគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រាណ្ឌន្តបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រា-
ណ្ឌន្តវត្តកងទីគយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងវាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវាដែល
ពួកវត្តគយភិក្ខុ សង្ឃមិនបានសន្មតហើយទៅទូន្មានភិក្ខុនី ។ បញ្ជាត
អនុប្បវេណី អនុប្បវេណី សិក្ខាបទនោះមានដែរឬទេ ។ មានតែ
បញ្ជាត ១ អនុប្បវេណី ១ ឯអនុប្បវេណីមិនមានកងសិក្ខាបទនោះទេ ។
បណ្ណសម្ពុទ្ធនៃពាហន្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើង ដោយ
សម្ពុទ្ធនៃ ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីវេទ មិនតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត ១
តាំងឡើងអំពីវេទនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ ។ បេ ។

វិទយបំជិកេ បរិវារោ

(៨៣) អត្តផ្លតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឌីវទន្តស្ស ចា-
 ចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញាតំ ។ កំ អា-
 វណ្ណាតំ ។ អាយស្មនំ ច្ចុទ្ធិបន្តកំ អារត្ត ។ កស្មី
 វត្ថុស្មិនំ ។ អាយស្មា ច្ចុទ្ធិបន្តកោ អត្តផ្លតេ សុរិយេ
 ភិក្ខុនិយោ ឌីវទិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។ ឆ-
 ជ្ជំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ជ្ជិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតំ
 (បទសោធម្ម) ។ បេ ។

(៨៤) ភិក្ខុន្ទបស្សយំ ឧបសម្ព័ត្តា ភិក្ខុនិយោ
 ឌីវទន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតនំ ។ សក្កេស្ម
 បញ្ញាតំ ។ កំ អារត្តាតំ ។ ឆត្វតិយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។
 កស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ ឆត្វតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុន្ទបស្សយំ ឧប-
 សម្ព័ត្តា ភិក្ខុនិយោ ឌីវទិស្ម តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញាតំ ឯកា អនុប្បញ្ញាតំ ។ ឆជ្ជំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាន-
 ំ ជ្ជិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតំ (កវិជកេ) ។ បេ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ:

(៨៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលទូន្មានភិក្ខុនីក្នុងវេលាដែលព្រះអាទិត្យ អស្ថន្តតហើយ ក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះចូឡបន្តកៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលព្រះចូឡបន្តកៈមានអាយុ ទៅទូន្មានភិក្ខុនីក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យ
 អស្ថន្តតទៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះទាំងឡើងដោយសម្មជាន ២ យ៉ាង
 (ដូចក្នុងបទសោធម្មសិក្ខាបទ) ។ លេ ។

(៨៨) សួរថាព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល
 ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនីហើយទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ចត្តក្នុងសក្កជនបទ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួក
 ពួកគ្នាភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកពួកគ្នាភិក្ខុ
 ចូលទៅកាន់សំណាក់នៃភិក្ខុនីហើយទូន្មានភិក្ខុនី ។ សិក្ខាបទនោះមាន
 បញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទ
 នោះទាំងឡើងដោយសម្មជាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងកបិណ្ឌសិក្ខាបទ) ។ លេ ។

មហាវិក័ត្ត សោឡស មហាវិកា បាចិណ្ឌិយកណ្តោ វេទវិញ្ញា

(៨៥) អាមិសហេតុ ភិក្ខុនិយោ ឌីវឌដ្ឋិតិ កណិស្ស

នាចិក្ខយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។

កំ អាវណាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវព្វ ។ កត្តស្មី

វត្តស្មី ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាមិសហេតុ ភិក្ខុ ភិក្ខុ-

និយោ ឌីវឌដ្ឋិតិ កណិស្ស កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា

បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចតិសម្មជ្ជានាមំ វិហំ សម្មជ្ជានេហិ

សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(៨៦) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ ចីវរំ ទេន្តស្ស

នាចិក្ខយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។

កំ អាវណាតិ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុ អាវព្វ ។ កត្តស្មី

វត្តស្មី ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ

ចីវរំ អនាសិ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា

អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចតិសម្មជ្ជានាមំ វិហំ សម្ម-

ជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

មហានិក្ខេប បញ្ចកិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ ឧភិវរិត្ត

(៨៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល
 ពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនីព្រោះហេតុតែអាមិស ក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
 ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនីព្រោះហេតុតែអា-
 មិស ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 យ៉ាង សិក្ខាបទនោះទាំងឡើងដោយសម្មដាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៨៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលឲ្យចំរើដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្ត
 ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុមួយ
 រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុមួយរូបបានឲ្យចំរើ
 ដល់ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចត្តិ ១ អនុប្ប-
 ញាតិ ១ ។ បណ្ណសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះទាំងឡើង
 ដោយសម្មដានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

វិទយថិដិពេ បរិវារ

(៨៧) អញ្ញាតកាយ ភិក្ខុនិយា ចរិវិ សិព្វេន្តស្ស
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អារព្វាតិ ។ អាយស្មនំ ឧទាយំ អារព្វ ។ តិស្មី វត្ត-
 ស្មនំ ។ អាយស្មា ឧទាយំ អញ្ញាតកាយ ភិក្ខុនិយា
 ចរិវិ សិព្វេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អា-
 បតិសម្មជាណំ ធម៌ សម្មជាធម៌ សម្មជាតិ ។ បេ ។

(៨៨) ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ សិវិទាយ ឯកត្តានមក្ខ
 បដិបជ្ជន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ ធម្មត្ថយេ ភិក្ខុ អារព្វ ។
 តិស្មី វត្តស្មនំ ។ ធម្មត្ថយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិហំ សទ្ធិ សិវិ-
 ទាយ ឯកត្តានមក្ខ បដិបជ្ជស្ស តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបតិសម្មជាណំ
 ធម្មហិ សម្មជាធម៌ សម្មជាតិ សិយា កាយតោ សម្ម-
 ជាតិ ន វិចតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ធម វិចតោ
 ធម សម្មជាតិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ធម ចិត្តតោ
 ធម សម្មជាតិ ន វិចតោ សិយា កាយតោ ធម វិចតោ
 ធម ចិត្តតោ ធម សម្មជាតិ ។ បេ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៨៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលដេរបីវិទ្យុកិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជា ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះទទាយ មានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទទាយ មានអាយុ ដេរបីវិទ្យុកិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ បញ្ជា ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះទាំង ឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៨៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វគិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួក ឆត្វគិយភិក្ខុបបួលពួកភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ។ សិក្ខាបទ នោះមានបញ្ជា ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះទាំងឡើងដោយសម្បជាន ៤ យ៉ាង គឺទាំងឡើងអំពី កាយមិនទាំងឡើងអំពីវារាទិន្ទ្រចិត្ត ១ ទាំងឡើងអំពីកាយនិងវារា មិន ទាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ ទាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនទាំងឡើងអំពីវារា ១ ទាំងឡើងអំពីកាយអំពីវារាទិន្ទ្រចិត្ត ១ ។ បេ ។

មហានិក្ខេ គោឡុយ មហានិក ពាចិនិយកណ្ណ ឱវទវិញ្ញា

(៨៧) ភិក្ខុនិយា សង្ឃិ សិវិជាយ ឯកំ ធារិ
 អភិវុទ្ធស្ស(១) ចាចិនិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តយា
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។
 កសិ វត្តសិ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សង្ឃិ
 សិវិជាយ ឯកំ ធារិ អភិវុទ្ធសុ វត្តសុ ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ
 ចត្តហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតំ ។ បេ ។

(៨៨) ជាជំ ភិក្ខុនិបវចាចិនំ បិណ្ណាចាតំ ភុញ្ញា-
 ទស្ស ចាចិនិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ រាជគហោ បញ្ញត្តំ ។
 កំ អារព្ភាតំ ។ ទេវទត្តំ អារព្ភ ។ កសិ វត្តសិ ។
 ទេវទត្តោ ជាជំ ភិក្ខុនិបវចាចិនំ បិណ្ណាចាតំ ភុញ្ញា
 វត្តសុ វត្តសុ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន ស-
 ម្មជ្ជាតំ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតំ ធម្ម-
 វាចតោ ។ បេ ។

១ អភិវុទ្ធស្សតិបិ កត្តចិ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហានិក្ខេប មហាវិហារៈ ១៦ បាបិណ្ឌិយកណ្ណ ទិវរវត្ត

(៨៩) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចកបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ចកក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួក
 ឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្លីយ-
 ភិក្ខុ បបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ៤ យ៉ាង ។ បេ ។

(៩០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចកបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលជំនឿហើយធាន់បិណ្ណបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងឲ្យ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
 ថា ទ្រង់បញ្ចកក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនូវទេវទត្ត ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
 ទេវទត្តជំនឿហើយធាន់បិណ្ណបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត
 មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារោ

(៧០) ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ
 និសទ្ធិ កេហ្មន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាហិតិ ។ អាយស្មន្តិ
 ឧទាយំ អារាហិតិ ។ កស្មី វត្តស្មន្តិ ។ អាយស្មា
 ឧទាយំ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ
 និសទ្ធិ កេហ្មសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកោ បញ្ញត្តិ ។
 ចន្ទំ អាចត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជានិ
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជានិ ន វាចតោ
 ។ បេ ។

ឧបាស្សនោ គតិយោ

តស្មន្ទានំ

(៧២) អសម្មតោ វ ឱវាទោ
 អត្តចិត្តំ ឧបស្សយំ
 អាមិសហេតុ ទេន្តស្ស
 ចរិវំ សិព្វនេន ច

វិទយបិដក បរិវារៈ

(៧១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 មួយរូប ដែលសម្រេចការអង្គុយនៅក្នុងទីកំបាំង ជាមួយនឹងភិក្ខុនីមួយរូប
 ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទាយិមានអាយុ សម្រេចការអង្គុយនៅ ក្នុងទី
 កំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សម្មជាន់នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន់ ១
 គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

ចប់ ឧវាទវគ្គទី ៣ ។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃឧវាទវគ្គនោះដូច្នោះ

(៧២) ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយ ទូន្មានភិក្ខុនី ១
 ភិក្ខុចូលទៅទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងវេលាដែលព្រះអាទិត្យអស្ចន្ត ១
 ភិក្ខុចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនីដើម្បីទូន្មាន ១ ភិក្ខុពោលថា
 ភិក្ខុទាំងឡាយទំទូន្មានភិក្ខុនីព្រោះហេតុតែអាមសៈ ១ ភិក្ខុឲ្យ
 បីដែលភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ១ ភិក្ខុដេរបីវាឲ្យភិក្ខុនីមិនមែន

មហានិក្ខេ លោក្ខស មហានិក ពាច្ឆិយកល្លោ កោដិវេញោ

សិវិយាយ កមនេន

ពារាយ អភិវហនេ

បរិចារិទិ កត្តញ្ញ

រហោ វិបិ ធិសីនេនធិ ។

(៧៣) តទុក្ខី អាសេបបណ្ណំ កុញ្ញន្តស្ស ចារិទិយំ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សិវិយាយ បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។
 ធាតុយិ កិក្ខ អាវត្ត ។ តស្មី វត្តស្មីនិ ។ ធាតុយិ
 កិក្ខ អនុវស្ថា អនុវស្ថា អាសេបបណ្ណំ កុញ្ញស្ស តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធាតុ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋាននិ ធិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ (ឯឡកលោ-
 មកេ) ។ បេ ។

(៧៤) កណ្តកោដនេ ចារិទិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 វជកហោ បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ ទេវទត្ត
 អាវត្ត ។ តស្មី វត្តស្មីនិ ។ ទេវទត្តោ សបរិសោ
 កុលេស្ស វិញ្ញាបេត្តា វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញ តស្មី វត្តស្មី ។

មហាវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ រាជគិយកណ្ណ រោងទវត្ត

ជាញាតិ ១ ភិក្ខុបបលភិក្ខុនី ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយ
 គ្នា ១ ភិក្ខុបបលភិក្ខុនីឡើងជិះទឹកមួយជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុដឹង
 ហើយឆាន់ចង្កាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងឲ្យ ១ ភិក្ខុអង្គុយនៅក្នុង
 ទីកំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនី ១ ។

(៧៧) ភិក្ខុបរិភោគដុំបាយក្នុងផ្ទះសំណាក់ (រោងឆាន់) លើស
 កំណត់ម្តងប៉ុណ្ណោះ ត្រូវអាបត្តិបាច់តិយៈ ព្រោះពួកជាម្ចាស់ទ្រង់បញ្ជាភិក្ខុនីទី
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភិក្ខុនីក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកនព្វគ្រិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលពួកនព្វគ្រិយភិក្ខុនៅឆាន់ដុំបាយក្នុងផ្ទះសំណាក់រឿយ ។ ។ សិក្ខាបទ
 នោះមានបញ្ជាតិ ១ រាជប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងឯកស្រកលោមសិក្ខា-
 បទ) ។ បេ។

(៧៨) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាច់តិយៈ ព្រោះឆាន់គណរោងទ ទ្រង់បញ្ជា
 ភិក្ខុនីទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភិក្ខុនីនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះទៅទត ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ទៅទតព្រមទាំងបរិស័ទ ដើរសូមគេគ្រប់គ្រងហើយយកមកឆាន់ ។

វិធីបដិសេធ បដិសេធ

ឯកា បញ្ញត្តិ សត្វ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ធម្មំ អាចត្តិ-
សម្មដ្ឋានំ ម្ហិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានំ (ឯឡុកលោ-
មកេ) ។ បេ ។

(៧៥) បរម្បរកោជនេ ចាចត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
វេសាលិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្មហុលេ
កិក្ខុ អារព្ភ ។ កស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្មហុលា កិក្ខុ
អញ្ញត្រ ធម្មតា អញ្ញត្រ កស្មីសុ វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ តិស្សោ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ធម្មំ អាចត្តិ-
សម្មដ្ឋានំ ម្ហិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានំ (ករិវិទ-
កេ) ។ បេ ។

(៧៦) ទ្ធិត្តិបត្តិប្បវេ ប្បវេ បដិសេហត្វា តទ្ធិត្តិ ប-
ដិសេហត្វា ទ្ធិត្តិ ចាចត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្មហុលេ កិក្ខុ អារព្ភ ។
កស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្មហុលា កិក្ខុ ធម្មតា ជាតិ
បដិសេហសុំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិ-
សម្មដ្ឋានំ ម្ហិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានំ ។ បេ ។

វិធមបិណ បរិវារ:

សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៧ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានពីរ (ដូចក្នុងឯកស្រីកាលាម-
សិក្ខាបទ) ។ បេ ។

[៧៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់បរម្យរកោជន ទ្រង់
បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងភិក្ខុច្រើនរូប គេនិមន្តទៅក្នុងទីដទៃហើយបែរជាទៅឆាន់ក្នុងទីឯទៀត
វិញ (ក្រៅអំពីទីនិមន្តនោះ) ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មាន
អនុប្បញ្ញត្តិ ៣ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសមុជ្ឈានពីរ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

[៧៦] ភិក្ខុទទួលនំកំណត់ត្រឹមពេញពីរបាត្រប្តីបាត្រ គួរ តែបើ
ទទួលឲ្យលើសកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលដូចម្តេច ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុ
ច្រើនរូបមិនដឹងប្រមាណហើយចេះតែទទួល ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សមុជ្ឈានទាំង ៦ ។ បេ ។

មហាវិញ្ញាណ សោត្តន្ត បិដក ធម្មបទសុត្តនិកាយ ភោជនីយោ

[៧៧] ភុត្តារីនា បរិវត្តនេ អនតិវត្តំ ខាទដិយំ វា
 ភោជនីយំ វា ភុត្តានុស្ស ទាចិវ្ហិយំ កត្ត បញ្ចក្កនំ ។
 សាវត្តិយា បញ្ចក្កំ ។ កំ អារាមាតិ ។ សម្មហាលេ ភិក្ខុ
 អារា ។ តិសី វត្តសិ ។ សម្មហាលេ ភិក្ខុ ភុត្តារី ប-
 រិវតា អញ្ញាត្រ(១) ភុត្តារី វត្តសិ វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ចក្កំ
 ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសម្មាសម្ពុទ្ធានំ ម្ហិហិ ស-
 ម្មាសម្មាសិ (កមិណកេ) ។ បេ ។

[៧៨] ភិក្ខុំ ភុត្តារី បរិវត្តំ អនតិវត្តនេ ខាទដិយេន វា
 ភោជនីយេន វា អភិហជ្ជំ បរិវេនុស្ស ទាចិវ្ហិយំ កត្ត
 បញ្ចក្កនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ចក្កំ ។ កំ អារាមាតិ ។ អញ្ញា-
 តិ ភិក្ខុ អារា ។ តិសី វត្តសិ វត្តសិ ។ អញ្ញាតេ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុ ភុត្តារី បរិវត្តំ អនតិវត្តនេ ភោជនីយេន(២) អភិហជ្ជំ
 បរិវេសិ វត្តសិ វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ចក្កំ ។ ធម្មំ អាចត្តិស-
 ម្មាសម្មាសិ តិហិ សម្មាសម្មាសិ ។ បេ ។

១ ឯត្តនេ អនតិវត្តំ ភោជនីយោ កត្តិ ធម្មបទ សុត្តនិកាយ ។ ២ ខាទដិយេន វា ភោជនី-
 យេន វា ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ ភោជនវគ្គ

(៧៧) ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ឆាន់ខាទនីយៈ ឬ ភោជនីយៈ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើនិយកម្ម ឬ មិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងនគរ សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប ឆាន់រួចហើយ ហាម ភោជនហើយ ក្រោកទៅឆាន់ក្នុងទីឯទៀតវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន បញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានព័រ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៧៨) ភិក្ខុនាំយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើនិយកម្ម ឬមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ទៅបង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាម ភោជនហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងភិក្ខុមួយ រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប នាំយកភោជនីយៈដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើនិយកម្ម ឬមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ទៅ បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សម្ពុដ្ឋានបី ។ បេ ។

វិសយបិដកេ បរិវារោ

(៧៧) វិកាលេ ខាទដិយំ វា កោជដិយំ វា
 កុញ្ញនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ រាជកហោ
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សត្តរសវត្តិយេ កិក្ខុ អារព្វ ។
 កត្តស្មី វត្តស្មិនំ ។ សត្តរសវត្តិយា កិក្ខុ វិកាលេ
 កោជនំ(១) កុញ្ញនស្ស តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ នដ្ឋ
 អាចត្តិសម្មដ្ឋានានំ ដ្ឋីហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋាតិ (ឯឡ-
 កលោមកេ) ។ បេ ។

(១០០) សន្និដិការកំ ខាទដិយំ វា កោជដិយំ វា
 កុញ្ញនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សារត្តិយា
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្វាតិ ។ អាយស្មនំ វេលដ្ឋស័សំ(២)
 អារព្វ ។ កត្តស្មី វត្តស្មិនំ ។ អាយស្មា វេលដ្ឋស័សោ
 សន្និដិការកំ កោជនំ កុញ្ញនស្ស តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តំ ។ នដ្ឋ អាចត្តិសម្មដ្ឋានានំ ដ្ឋីហំ សម្មដ្ឋា-
 នេហំ សម្មដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ) ។ បេ ។

១ កោជនីយំ ។ ២ ខ. ម. ពេលដ្ឋស័សំ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៧៧) ភិក្ខុធាន់ខាទេនីយៈ ឬ ភោជនីយៈ ក្នុងពេលមិនគួរ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកសត្វរសវន្តិយភិក្ខុ ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកសត្វរសវន្តិយភិក្ខុ ធាន់ភោជន
 ក្នុងពេលមិនគួរ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានពីរ (ដូចក្នុង
 ឯឡករណមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១០០) ភិក្ខុធាន់ខាទេនីយៈ ឬ ភោជនីយៈ ដែលខ្លួនសន្សំទុក ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងនគរសាវតី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះវេលជ្ជសីសៈមាន
 អាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះវេលជ្ជសីសៈមាន
 អាយុធាន់ភោជនដែលខ្លួនសន្សំទុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
 បណ្តាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានពីរ
 (ដូចក្នុងឯឡករណមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

មហានិក្ខេ លោក្ខស មហានិក បាចិគ្គិយកណ្ត ពោជនវគ្គោ

[១០០] បណ្ឌិតកោជនាដិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញា-
 បេត្តា កុញ្ញន្តស្ស ទាចិគ្គិយំ កក្ក បញ្ញត្តនំ ។ សា-
 វត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ តំ អារាហិតំ ។ ធម្មតិយេ កិក្ខុ
 អារា ។ តស្មី វត្តស្មីនំ ។ ធម្មតិយា កិក្ខុ បណ្ឌ-
 តកោជនាដិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្ស
 តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ(១) ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានាដិ ចត្វហិ សម្មជានេហិ ស-
 ម្មជានិ ។ បេ ។

[១០២] អទំដ្ឋំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារន្ត ប្ប ទាចិគ្គិ-
 យំ កក្ក បញ្ញត្តនំ ។ វេសានិយា បញ្ញត្តំ ។ តំ អារាហ-
 តំ ។ អញ្ញាចរំ កិក្ខុ អារា ។ តស្មី វត្តស្មីនំ ។ អញ្ញាតហេ
 កិក្ខុ អទំដ្ឋំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារេសិ តស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជាន-
 នាដិ ច្ចហិ សម្មជានេហិ សម្មជានិ (ឯឡុកលោមកេ)
 ។ បេ ។

ពោជនវគ្គោ ចតុត្តោ ។

១ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិពិ កត្តិ បោត្តកេ នត្តិ ។

មហានិក្ខេ មហាវិវាទៈ ១៦ ជាចិន្តិយកណ្ណ រោជនវគ្គ

[១០១] ភិក្ខុសូមបណីតកោជន^(១)ចំពោះខ្លួនឯង ហើយឆាន់ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសេវីត្តី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វាគ្រិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វាគ្រិយភិក្ខុ សូមបណីតកោជន
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
 ដោយសម្បជាន ៤ ។ បេ ។

[១០២] ភិក្ខុឆាន់អាហារដែលសម្រាប់ឆាន់តាមទ្វារមាត់ ដែលគេ
 មិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាត
 ក្នុងនគរសេវីត្តី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុ
 មួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ឆាន់
 អាហារសម្រាប់ឆាន់តាមទ្វារមាត់ ដែលគេមិនបានប្រគេន ។ សិក្ខាបទ
 នោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានពីរ (ដូចក្នុងឯក្យកលោម-
 សិក្ខាបទ) ។ បេ ។

ចប់ រោជនវគ្គ ទី ៤ ។

១ បណីតកោជននោះគឺ វិត្តខន្តម ៧ យ៉ាង គឺទឹកដោះរាវ ទឹកពិះខាប់ ប្រុង
 ទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះផ្សា ។

វិទយបំណិពេ បរិវារិពេ

តស្សៈន្ទានំ

[១០៣] អាវស្សេកណិញ្ចេវ
 បរម្មវត្ថុ ច កោដនំ
 ទ្វេបត្តបវរិតា ចេវ
 វិកាលេ ខាទនេន ច
 សន្និដ្ឋិបណីតញ្ចេវ
 អនិដ្ឋិ ទ្វារកេន ចាតិ ។

[១០៤] អចេលកស្ស វា បរិញ្ញាជកស្ស វា
 បរិញ្ញាជីកាយ វា សហត្តា ខាទនីយំ វា កោដនីយំ
 វា ទេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលីយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ អានន្តំ អា-
 វត្តា ។ តិស្មី វត្តស្មី ។ អាយស្មា អានន្តោ អញ្ញត-
 វិស្សា បរិញ្ញាជីកាយ ឯកំ បញ្ញាមាថោ ទ្វេ បូវេ អនា-
 សំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ នន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋា-
 នានំ ទ្ធិហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ)
 ។ ថេ ។

វិធសម័ណា បរិវារៈ

ឧទ្ទាននៃភោជនវិគ្គតោៈ ជួប្មេៈ

(១០៣) រឿងភិក្ខុធាន់ដុំបាយក្នុងផ្ទះសំណាក់ ១ រឿងភិក្ខុ
 ធាន់គណកោជន ១ រឿងភិក្ខុធាន់បរម្សរកោជន ១ រឿងភិក្ខុ
 ទទួលនំបានតែត្រឹមពីរបុត្របូបីបុត្រ ១ រឿងភិក្ខុហាមកោ-
 ជន ១ រឿងភិក្ខុហាមកោជនហើយភិក្ខុឯទៀតនាំយកកោជន
 ទៅបង្ខំឲ្យធាន់ ១ រឿងភិក្ខុធាន់ក្នុងវេលាវិកាល ១ រឿងភិក្ខុ
 ធាន់កោជនដែលខ្លួនសន្សំទុក ១ រឿងភិក្ខុសូមបណ៌តកោជន
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ១ រឿងភិក្ខុធាន់អាហារសម្រាប់ធាន់
 តាមទ្វារមាត់ដែលគេមិនបានប្រគេន ។

(១០៤) ភិក្ខុឲ្យខាទន័យៈឬកោជន័យៈ ដល់អាចលក្ខី ដល់បរិញ្ញា-
 ជកតី ដល់បរិញ្ញាជិតាតី ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
 បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះអានន្ទមានអាយុ ឲ្យនំពីរដុំដល់បរិ-
 ញ្ញាជិតាត្នាក់ តែសំគាល់ថាឲ្យនំតែមួយដុំទេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ចតិ ១ ។ បណ្ណសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
 ដោយសម្មដានពីរ (ដូចក្នុងឯកស្រីកលោមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

មហានិទ្ទេស សោឡុយ មហានិទ្ទេស ពាចិត្តិយកណ្ណោ អចេណវិញ្ញោ

(១០៥) ភិក្ខុំ ឯហារុសោ តាមិ វា ធិតមិ វា
 ចិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ តស្ស ទាមេត្វា វា អទា-
 មេត្វា វា ឧយ្យោជេន្តស្ស ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាតិ ។ អាយស្មនំ
 ឧបនន្តំ សក្យបុត្តិ អារាត ។ កំស្មី វុត្តស្មីនំ ។
 អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ ភិក្ខុំ ឯហារុសោ
 តាមិ(១) ចិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ តស្ស អទាមេត្វា
 ឧយ្យោជេសិ តស្មី វុត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ នន្តំ
 អាបត្តិសម្មជ្ជាណនិ តិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជានិ
 ។ មេ ។

(១០៦) សកោជនេ កុលេ អនុប្បឌ្ឆន្តំ និសន្តិ
 កេយ្យេន្តស្ស ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញ-
 ត្តិ ។ កំ អារាតិ ។ អាយស្មនំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្តិ
 អារាត ។ កំស្មី វុត្តស្មីនំ ។ អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យ
 បុត្តោ សកោជនេ កុលេ អនុប្បឌ្ឆន្តំ និសន្តិ កេយ្យេសិ
 តស្មី វុត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ នន្តំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណនិ

១ ឯត្តន្តរេ ធម៌ វា ធិតមិ វា ចិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ កត្តចិ ពោត្តេហ ទិស្សតិ ។

មហាវិញ្ញាណ មហាវិញ្ញាណ ១៦ បាចិត្តយកណ្ណ អចេលកវិញ្ញាណ

(១០៥) ភិក្ខុបច្ចុប្បន្នភិក្ខុផងគ្នាថា នៃលោកមានអាយុ មក យើង
 នឹងចូលទៅកាន់ស្រុកបួនគម ដើម្បីបិណ្ឌបាតជាមួយគ្នា ហើយបានឲ្យភិ
 មនបានឲ្យភិ នូវបិណ្ឌបាតដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនភិក្ខុនោះទៅវិញ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជូនកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជូនកងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមាន
 អាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្ត
 មានអាយុ បច្ចុប្បន្នភិក្ខុផងគ្នាថា នៃលោកមានអាយុ មក យើងនឹងចូលទៅ
 កាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាតជាមួយគ្នា ហើយមិនបានឲ្យបិណ្ឌបាតដល់ភិក្ខុ
 នោះ ហើយក៏បញ្ជូនទៅវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ជី ១ ។ បណ្ណា
 សម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានបី ។ បេ ។

(១០៦) ភិក្ខុចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានតែជនពីរ
 នាក់បីប្រពន្ធ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជូនកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជូនកង
 នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជា
 សក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជា
 សក្យបុត្តមានអាយុចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូល ដែលមានតែជន
 ពីរនាក់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ជី ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦

ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ កាយតោ ច ចិត្តតោ
ច សម្មដ្ឋានំ ន វាចតោ ។ បេ ។

[១០៧] មានុត្តារមេន សន្តិំ រហោ បដិច្ចន្តោ អាសនេ
និសដ្ឋិ កប្បន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិំ ។ សា-
វត្តិយា បញ្ញត្តិំ ។ កំ អារាត្តិំ ។ អាយស្មន្តិំ ឧបនន្តិំ
សក្យបុត្តំ អារាត្ត ។ កស្មី វត្តស្មីន្តិំ ។ អាយស្មា ឧប-
នន្តោ សក្យបុត្តោ មានុត្តារមេន សន្តិំ រហោ បដិច្ចន្តោ
អាសនេ និសដ្ឋិ កប្បសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកោ បញ្ញត្តិំ ។
នន្តិំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ន វាចតោ ។ បេ ។

[១០៨] មានុត្តារមេន សន្តិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ
និសដ្ឋិ កប្បន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិំ ។ សា-
វត្តិយា បញ្ញត្តិំ ។ កំ អារាត្តិំ ។ អាយស្មន្តិំ ឧបនន្តិំ
សក្យបុត្តំ អារាត្ត ។ កស្មី វត្តស្មីន្តិំ ។ អាយស្មា ឧប-
នន្តោ សក្យបុត្តោ មានុត្តារមេន សន្តិំ ឯកោ ឯកាយ
រហោ និសដ្ឋិ កប្បសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកោ បញ្ញត្តិំ ។

វិទយោបិណ បរិវារៈ

អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងដោយកាយនឹងចិត្ត
មិនតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១០៧) ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈដែលស្ងាត់កំបាំងជាមួយ
នឹងមាតុត្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត
កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទ
ជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះ
ឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈ ដែលស្ងាត់
កំបាំងជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំង
ឡើងដោយកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១០៨) ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយ កងទីស្ងាត់តែម្នាក់នឹងម្នាក់ជាមួយ
នឹងមាតុត្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្ត កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត
កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះ
ឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ សម្រេចការអង្គុយកងទីស្ងាត់តែ
ម្នាក់នឹងម្នាក់ជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។

មហាវិវត្តេ សោវ្យស មហាវិវ បាច្ឆិយកណ្តោ អបេសវវត្តោ

ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាបាទំ ឃិកេន សម្មជ្ជាទេន សម្មជ្ជាតិ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។

(១០៧) និមន្តិតេន សកតេន សន្តិំ ភិក្ខុំ អនាថុច្ឆា
បុរេកតំ វា បច្ឆាកតំ វា កុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជនស្ស
ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ រាជកហោ បញ្ញត្តិ ។ កំ
អាវាសិតំ ។ អាយស្មន្តិំ ឧបនន្តិំ សក្យបុត្តំ អាវាស ។
កិស្មី វត្តស្មីនិំ ។ អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ
និមន្តិតោ សកតោ សមាទោ បុរេកតំ បច្ឆាកតំ កុលេសុ
ចារិតំ អាបជ្ជិតស្មី វត្តស្មី ។ ឃិកោ បញ្ញតិ ចតស្សោ
អនុប្បញ្ញតិយោ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាបាទំ ទ្វិហំ
សម្មជ្ជាទេហំ សម្មជ្ជាតិ (កថិនកេ) ។ បេ ។

(១០៨) តទុក្ខំ កេសន្តិំ វិញ្ញាបេនស្ស ចាចិត្តយំ
កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សកេសុ បញ្ញតិ ។ កំ អាវាសិតំ ។
ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវាស ។ កិស្មី វត្តស្មីនិំ ។ ធម្មតិយោ
ភិក្ខុ មហាទាមេន សកេន អដ្ឋនេយ្យោ កន្តេ អាភិ-

មហានិទ្ទេស មហាវិញ្ញាណ ១៦ បាចិញ្ញិយកណ្ត អបេលកវិញ្ញាណ

បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ តាំងឡើងដោយកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១០៩) ភិក្ខុដែលគេនិមន្តរួចហើយ ឈ្មោះថាប្រកបដោយភក្ត មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ (កងវត្ត) ហើយស្រាប់តែគ្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនបាយក្តី ក្រោយបាយក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិញ្ញិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្តជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្តជាសក្យបុត្តមានអាយុ គេនិមន្តរួចហើយ ឈ្មោះថាជាភិក្ខុប្រកបដោយភក្ត ហើយគ្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនបាយ នឹងក្រោយបាយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក្ខិ ១ មានអនុប្បញ្ញាតិ ៤ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានព័រ (ដូចកងកមិនសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១១០) ភិក្ខុសូមកេសជ្ជៈលើសកំណត់ដែលគេបរាវណានោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិញ្ញិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដែលមហានាមសក្យរាជអង្គរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្កើតចំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន

និយមន័យ បរិវាណ

មេដាតិ វត្តមានា នាគយោទី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ
ឆហំ សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(១០១) ឧយ្យុត្តំ សេនី ទស្សនាយ តន្ត្រស្ស
ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញតិ ។
កំ អាវត្តាតិ ។ ឆត្វតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តស្មី
វត្តស្មី ។ ឆត្វតិយា ភិក្ខុ ឧយ្យុត្តំ សេនី ទស្សនាយ
អគមស្ម តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ឯកា
អនុប្បញ្ញតិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ម្ហិហំ សម្ម-
ជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតិ (ឯឡុកលោមកេ) ។ បេ ។

(១០២) អតិវេកតិវត្តំ សេនាយ វសន្តស្ស ចាចិ-
ត្តិយំ កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញតិ ។ កំ
អាវត្តាតិ ។ ឆត្វតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តស្មី វត្តស្មី ។
ឆត្វតិយា ភិក្ខុ អតិវេកតិវត្តំ សេនាយ វសីស្ម តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ
ម្ហិហំ សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតិ (ឯឡុកលោមកេ)

វិធីយមិដក បរិវារៈ

ហើយមិនព្រមបង្កើនចាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មាន
អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១១១) ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ព ដែលគេលើកចេញទៅ (អំពី
ស្រុក) ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាគងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាគងនគរ
សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆ្ងល់គ្នា
ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆ្ងល់គ្នាភិក្ខុនាំគ្នាទៅ
ដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ (អំពីស្រុក) ។ សិក្ខាបទនោះមាន
បញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានពីរ (ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១១២) ភិក្ខុនាំកងទ័ពហួសអំពីកំណត់៣៣ត្រីទៅ ត្រូវអាបត្តិ
បាបិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាគងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាគងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆ្ងល់គ្នាភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆ្ងល់គ្នាភិក្ខុនាំកងទ័ពហួសអំពីកំណត់
៣៣ត្រីទៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានពីរ (ដូចកងឯឡក-
លោមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

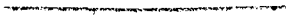
មហារិក្ខេ លោក្ខស មហារិក ចារិក្ខិយកណ្ណេ អលេកវត្ថោ ខុទ្ទកថា

[១១៣] ឧយ្យោធិកំ កុប្បនុស្សំ ពាចិត្តិយំ កក្ក
 បញ្ញាត្ថំ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញាត្ថំ ។ កំ អារាហិតំ ។
 ធាតុតិយេ កិក្ខុ អារាហ ។ កេសិ វត្ថុសិ ។
 ធាតុតិយោ កិក្ខុ ឧយ្យោធិកំ អកមិស្ម តសិ វត្ថុសិ ។
 ឯកា បញ្ញាត្ថំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ទ្វិបា
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ) ។ បេ ។

អលេកវត្ថោ បព្វមោ ។

តិស្សុព្វានិ

[១១៤] អលេកស្សំ ទានេន
 កិក្ខុ ឧយ្យោជនេន ច
 សភោជនំ កុលោបេ
 ទ្វេ ច រហោ ជិសំទនំ
 សន្តិ កិក្ខុញ្ច ភេសជ្ជិ
 ឧយ្យតិ ទស្សនេន ច
 អតិវេកតិវត្តោ
 ឧយ្យោធិកកមនេន ពាតិ ។

មហារិក្ខុ មហារិក្ខុ ១៖ បាចិត្តិយកណ្ណ អបេលករិក្ខុ ឧទ្ទានតាថា

[១១៣] ភិក្ខុទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ នាំគ្នាទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ។ សិក្ខាបទ
នោះ មានតែបញ្ចក១ ។ បណ្ណសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

ចប់ អបេលករិក្ខុ ទី ៥ ។

ឧទ្ទាននៃអបេលករិក្ខុនោះ គឺ

[១១៤] រឿងភិក្ខុឲ្យខាទនីយភោជនីយៈដល់អបេលក ១ រឿង
ភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយកងត្រកូលដែលមានតែ
ជនពីរនាក់ប៉ុប្រពន្ធ ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយកងទីស្ងាត់មានពីរសិក្ខា-
បទ ១ រឿងភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅក្នុងវត្ត ១
រឿងភិក្ខុសូមកេសជ្ជៈ ១ រឿងភិក្ខុទៅមើលកងទ័ពដែលគេ
លើកចេញទៅអំពីស្រុក ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពី
កំណត់ ៣ រាត្រីទៅ ១ រឿងភិក្ខុទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ១ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារេ

[១១៥] សុំរាមេវយថានេ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ-
 នំ ។ កោសត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ្មតិ ។ អាយស្មនំ
 សាគតំ អារា ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។ អាយស្មា សាគតោ
 មជ្ឈិ បរិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិស-
 មដ្ឋានំ ធូហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានិ សំយា កាយ-
 តោ សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សំយា កាយតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ។ បេ ។

[១១៦] អដ្ឋលំបតោធកេ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ-
 នំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ្មតិ ។ ធម្មតិយេ កិត្តិ
 អារា ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។ ធម្មតិយា កិត្តិ កិត្តិ អដ្ឋលំ-
 បតោធកេន ហារសស្មី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ។ បេ ។

[១១៧] ឡធកេ ហស្មុធម្មេ^(១) ចាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ នំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ្មតិ ។

។ ខ. ហស្មុធម្មេ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារ

(១១៥) ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆឹកសុភវន្តិមេរ័យ ទ្រង់
 បញ្ចកកដ៏ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកដ៏នគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងព្រះហេតុតៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលព្រះសាសនៈមានអាយុផ្នែកទឹកស្រវឹង ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ចក ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាមត្តិទាំង ៦ អាមត្តិនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជានិរ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពី
 វាចានឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវា
 ក៏មាន ។ បេ ។

(១១៦) ភិក្ខុត្រូវបាចិត្តិយៈ ព្រោះចាក់ដោយជន្មញ្ញត្តិប្រាមដៃ
 ទ្រង់បញ្ចកកដ៏ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកដ៏នគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងព្រះហេតុតៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងដែលព្រះសាសនៈមានអាយុផ្នែកទឹកស្រវឹង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក ១ ។ បណ្តាសម្បជាន
 នៃអាមត្តិទាំង ៦ អាមត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពី
 កាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាឡើយ ។ បេ ។

(១១៧) ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះលេងទឹក ទ្រង់បញ្ចកកដ៏ទី
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកដ៏នគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។

មហានិក្ខេ លោក្ខស មហានិក ជាចិត្តិយកណ្ណ សុរាមេរយវិញ្ញោ

សត្តសត្តិយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មិន ។ សត្ត-
រសវត្តិយា ភិក្ខុ អចរវត្តិយា នទិយា ឧទកេ កត្តិស្មី
តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ អាបត្តិសម្មជានិ
ឯកេន សម្មជានេន សម្មជានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
ច សម្មជានិ ន វាចតោ ។ បេ ។

(១១៨) អនាទិយេ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិនិ ។ កោ-
សម្មិយា បញ្ញត្តិ ។ កិ អារព្វតិ ។ អាយស្មិន ធន្និ អា-
រត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មិន ។ អាយស្មា ធម្មោ អនាទិយំ
អកាសំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ អាបត្តិ-
សម្មជានិ តិហំ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។ បេ ។

(១១៩) ភិក្ខុ ភិសាបេន្តស្មី ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញ-
ត្តិនិ ។ សារវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កិ អារព្វតិ ។ ធម្មត្តិយេ
ភិក្ខុ អារត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មិន ។ ធម្មត្តិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុ
ភិសាបេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ អាប-
ត្តិសម្មជានិ តិហំ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។ បេ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ សុវេមេយវត្ត

ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកសត្វរសវគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលពួកសត្វរសវគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាលេងទឹកកងស្ទឹងអចិរវតី ។ សិទ្ធិបទនោះ
មានតែបញ្ញតិ ១ ។ បណ្ណសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពី
វាចាឡើយ ។ បេ ។

[១១៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះមិនអើពើ ទ្រង់បញ្ជាតកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតកងនគរោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
បញ្ញតិ ១ ។ បណ្ណសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ
សម្បជាន ៣ ។ បេ ។

[១១៩] ភិក្ខុបន្ទាបភិក្ខុផង្គា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាតកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួក
ឆត្វគ្គិយភិក្ខុបន្ទាបភិក្ខុផង្គា ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញតិ ១ ។ បណ្ណ
សម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

វិសយបំណិព ចរិវិព

(១២០) ជោតិ សមាធិហិត្តា វិសិញ្ញន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ កត្តស្ស បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សម្មហាលេ ភិក្ខុ អារព្វ ។ កត្តស្ស វត្ថុស្សនំ ។ សម្មហាលា ភិក្ខុ ជោតិ សមាធិហិត្តា វិសិញ្ញស្ស តស្ស វត្ថុស្ស ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ទ្វេ អនុប្បកាតិយោ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មជាននំ ធម៌ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។ បេ ។

(១២១) ឌីវេនឌ្យមាសំ ញាយន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ រាជគហេ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សម្មហាលេ ភិក្ខុ អារព្វ ។ កត្តស្ស វត្ថុស្សនំ ។ សម្មហាលា ភិក្ខុ រាជានិបិ បស្សិត្តា ន មន្តិ ជានិត្តា ញាយស្ស តស្ស វត្ថុស្ស ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន អនុប្បកាតិយោ ។ សព្វត្ថ បញ្ញត្តិ បទេសប្បកាតិ ។ បទេសប្បកាតិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មជាននំ ធម៌ សម្មជានេហិ សម្មជានិ (ឯឌ្យកលោមកេ) ។ បេ ។

(១២២) អនាធិយិត្តា តិណំ ទិព្វលាភរណានំ អញ្ញត្តិ ទិព្វលាភរណំ នំ ចរិ ចរិកុញ្ញន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។

វិធមបំណិក បរិវារ:

(១២០) ភិក្ខុបណ្ឌិតក្លែងអាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចក្កនីទី
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្កនីទីដនភក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបបណ្ឌិត
 ក្លែងអាំង ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក្កនី ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៧ ។ បណ្ឌាសមុ-
 ជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១២១) កំណត់ថ្ងៃមិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុបណ្ឌិត ត្រូវអាបត្តិបា-
 ចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចក្កនីទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្កនីទីក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបបានឃើញព្រះរាជាហើយនាំគ្នាភូតទឹកមិនដឹង
 ប្រមាណ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចក្កនី ១ ។ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៦ ។ សិក្ខា-
 បទនោះ ជាសព្វតប្បញ្ញត្តិឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាបទេស-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ បណ្ឌាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ
 សមុជ្ជានពីរ (ដូចក្នុងឯកទ្បកលោមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១២២) បណ្ឌាវត្តសម្រាប់ធ្វើចិវរឲ្យមានពណិកក្រក់ ព្យ យ៉ាង
 ភិក្ខុមិនយកវត្តសម្រាប់ធ្វើចិវរឲ្យមានពណិកក្រក់ណាមួយ មកធ្វើកប្ប-
 តិន្ត ហើយប្រើប្រាស់ចិវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចក្កនីទី
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្កនីទីនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។

មហានិក្ខេ សោឡស មហានិក បាចិន្ទិយកណ្តោ សុរាមោយវិញ្ញោ

សម្មហុលេ ភិក្ខុ អារព្វ ។ ក៏ស្មី វត្តស្មីន្ត ។ សម្មហុលេ
ភិក្ខុ អត្តនោ ចរិវំ ធិ សញ្ញាជីស្មី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តសម្មដ្ឋានំ ធូហិ សម្មដ្ឋានេហិ
សម្មដ្ឋានត (ឯឡកលោមកេ) ។ បេ ។

(១២៣) ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា សិក្ខុមាណយ វា
សាមណោស្ស វា សាមណារិយា វា សាមិ ចរិវំ វិកប្ប-
ត្វា អប្បច្ឆន្ទារកំ បរិកុញ្ញន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញ-
ត្តន្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វត ។ អាយស្ម-
នំ ឧបនន្តិ សក្យបុត្តំ អារព្វ ។ ក៏ស្មី វត្តស្មីន្ត ។
អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ ភិក្ខុស្ស សាមិ ចរិវំ
វិកប្បត្វា អប្បច្ឆន្ទារកំ បរិកុញ្ញ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តសម្មដ្ឋានំ ធូហិ សម្មដ្ឋា-
នេហិ សម្មដ្ឋានត (កបិណកេ) ។ ប ។

(១២៤) ភិក្ខុស្ស បត្តិ វា ចរិវំ វា ធិសីននិ វា
ស្មិចយិវំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធន្តស្ស ចាចិត្តយំ ។
កត្ត បញ្ញត្តនិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វត ។

មហានិក្ខេប មហាវិរៈ ១៦ បាចិញ្ញិយកណ្ណ សុត្តនិកាយ

ទ្រង់ប្រាញនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
ភិក្ខុច្រើនរូបមិនស្គាល់បីវរបស់ខ្លួន ។ សិទ្ធិសាមណេនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ២
(ដូចកងឯឡកលោមសិទ្ធិសាមណេ) ។ បេ ។

(១២៣) ភិក្ខុវិកប្បបីវរដោយខ្លួនឯង ចំពោះភិក្ខុភិក្ខុនីភិក្ខុ សិទ្ធិមា-
នាភិក្ខុ សាមណេភិក្ខុ សាមណេវិក្ខុ មិនបានដកវិកប្បចេញ ហើយ
ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិញ្ញិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកង
នគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រាញនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាញនឹងព្រះទុបនន្តជា
សក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះទុបនន្ត
ជាសក្យបុត្តមានអាយុ វិកប្បបីវរដោយខ្លួនឯង ចំពោះភិក្ខុផង្កា មិនបាន
ដកវិកប្បចេញ ហើយប្រើប្រាស់ ។ សិទ្ធិសាមណេនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ២
(ដូចកងកបិនសិទ្ធិសាមណេ) ។ បេ ។

(១២៤) ភិក្ខុលាក់បាត្រភិក្ខុ បីវរភិក្ខុ និសីទនេភិក្ខុ បំពង់ម្ហូលភិក្ខុ វត្តពន្ធ
ចង្កេះភិក្ខុ របស់ភិក្ខុផង្កា ត្រូវអាបត្តិបាចិញ្ញិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រាញនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាញ

វិទ្យាបិដកេ បរិវារោ

ធាតុត្រ័យេ កិក្ខុ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មី ។ ធាតុត្រ័យា
 កិក្ខុ កិក្ខុនិ បតិប ចរិប ធម៌និ ធម៌ ស្វិយរិប កា-
 យ វត្តនិប អបនិ ធម៌ វត្តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។
 ធម៌ អាបត្តសម្មជានិ វិហា សម្មជានិ សម្មជានិ
 ។ បេ ។

ស្ករមេឃរត្តោ ធម្មោ ។

តស្ស័ត្តានិ

(១២៥) សុវំ អន្តលិបតោនេ
 ឧទតោ ច អនាធារ
 កិក្ខុ វា កិសាបនញ្ច
 ជោតញ្ច បាទធាតុណ-
 ករណំ វិកត្សញ្ចេវ
 ចរិ អបនិ ធម៌ ចាតិ ។

(១២៦) សត្តុត្ត ចាណំ ជីវិតា វេរោមេន្តស្ស
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ចត្ត ។ តិ អា-
 វត្តតិ ។ អាយស្មី ឧទាយំ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មី ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

នឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយ-
 ភិក្ខុលាក់បាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ និសីទនៈខ្លះ បំពង់ម្លូលខ្លះ វត្តពន្ធចង្កេះខ្លះ
 ជារបស់ភិក្ខុផងគា ។ សិទ្ធិភាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

ចប់ សុរាមេយវត្ថុ ទី ៦ ។

ឧទ្ធាននៃសុរាមេយវត្ថុដោះជំរុះ

(១២៥) រឿងភិក្ខុផឹកស្ករ ១ រឿងភិក្ខុចាក់ក្រឡេកគ្នាដោយ
 ចន្ទញ្ជត់ម្រាមដៃ ១ រឿងភិក្ខុលេងទឹក ១ រឿងភិក្ខុមិន
 អើពើ ១ រឿងភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុផងគា ១ រឿងភិក្ខុបង្ហាត់ភ្លើង
 អាំង ១ រឿងភិក្ខុឆ្លងទឹក ១ រឿងភិក្ខុមិនយកវត្ថុសម្រាប់ធ្វើ
 ចីវរឲ្យមានពណ៌អាក្រក់ មកធ្វើកប្បពិន្ទុ ១ រឿងភិក្ខុរឹកប្ប
 ចីវរ ១ រឿងភិក្ខុលាក់ចីវរ ១ ។

(១២៦) ភិក្ខុភ្លើងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ប៉ះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទ្រង់បញ្ជាគកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាគកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

បញ្ចវគ្គ លោក្ខស មហាវិញ្ញាណ បាចិគ្គិយកណ្តោ សច្ច្យណករិតោ

អាមេស្មា ឧទាយ សញ្ញត្ត ទាលី ជីវិតា ពោពោបេសិ
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្ត ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាណ-
នំ ភីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១២៧] ជាដំ សច្ច្យណកំ ឧទកំ បរិកុញ្ញន្តស្ស
ទាចិគ្គិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តំ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។
កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កស្មី
វត្ថុស្មីនំ ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុ ជាដំ សច្ច្យណកំ ឧទកំ
បរិកុញ្ញស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្ត ។ ធម្មំ
អាបត្តិសម្មដ្ឋាណនំ ភីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
។ បេ ។

[២២៨] ជាដំ យថាធម្មំ វិហិតាជិតករណំ បុណ្ណត្តមា-
យ ឧត្តោដេន្តស្ស ទាចិគ្គិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តំ ។ សាវត្តិ-
យោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
កស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុ ជាដំ យថាធម្មំ វិហិ-
តាជិតករណំ បុណ្ណត្តមាយ ឧត្តោដេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្ត ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាណនំ ភីហិ សម្មដ្ឋា-
នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

មហានិក្ខ មហាវារៈ ១៦ បារិស្ថិយកណ្ណ សប្បណារវត្ត

ព្រោះរឿងដែលទាយមានអាយុក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកដីភី ។ សិក្ខា-
បទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១២៧) ភិក្ខុជំងឺហើយប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុជំងឺហើយប្រើប្រាស់ទឹកដែល
មានសត្វ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃនៃអា-
បត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១២៨) ភិក្ខុជំងឺហើយសើរើអធិករណ៍ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់តាម
ធម៌ហើយដើម្បីកម្មប្តីទៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
ជំងឺហើយសើរើអធិករណ៍ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់តាមធម៌ហើយ ដើម្បីកម្មប្តី
ទៀត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃនៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

[១២៧] ភិក្ខុស្ស ជាដំ ឧដ្ឋល្លំ អាបត្តិ បដិច្ចាទេន្តស្ស
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ ស្មារត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អារព្វាត ។ អញ្ញត្តិ ភិក្ខុ អារព្វ ។ កិស្មី វត្ថុស្មី ។
 អញ្ញតោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ជាដំ ឧដ្ឋល្លំ អាបត្តិ បដិច្ចាទេ-
 សំ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋា-
 ណំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតំ កាយតោ ច
 វាច តោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតំ ។ បេ ។

[១៣០] ជាដំ ឧដ្ឋល្លំ ឧបសម្ពាទេន្ត-
 ស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វាជិកហោ បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អារព្វាត ។ សម្មហាល ភិក្ខុ អារព្វ ។ កិស្មី វត្ថុស្មី ។
 សម្មហាល ភិក្ខុ ជាដំ ឧដ្ឋល្លំ ឧបសម្ពាទេន្ត-
 ទេសំ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋាណំ តហិ សម្មដ្ឋានេហ សម្មដ្ឋាតំ ។ បេ ។

វិធីបិដក បរិវារៈ

(១២៧) ភិក្ខុវិន័យហើយបិទបាំងទ្រង់ល្ងាចភិក្ខុវិន័យភិក្ខុវិន័យត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចក្ខណ៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខណ៍នគរសាវតី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូបវិន័យហើយបិទបាំងទ្រង់ល្ងាចភិ
 ក្ខុវិន័យភិក្ខុវិន័យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខណ៍ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងវចានឹងចិត្ត ។ បេ ។

(១៣០) ភិក្ខុវិន័យហើយឲ្យទបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិន
 គ្រប់ ២០ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចក្ខណ៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខណ៍
 នគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើន
 រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបបានវិន័យហើយ
 ឲ្យទបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ចក្ខណ៍ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ៣ ។ បេ ។

មហានិក្ខេ សោឡាស មហានិក ពារិស្ថយករណ្ណ សម្មុយោហវិទ្យោ

(១៣១) ជាដំ ថេយ្យសត្តោន សុទ្ធិ សិរីនាយ

ឯកទ្វានមក្ខំ បដិបជ្ឈនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។
 សាវត្ថយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារាហិតំ ។ អញ្ញាតិ កំត្តិ
 អារាហិតំ ។ កំស្មី វត្ថស្មីនំ ។ អញ្ញាតិ កំត្តិ ជាដំ
 ថេយ្យសត្តោន សុទ្ធិ សិរីនាយ ឯកទ្វានមក្ខំ បដិបជ្ឈ
 តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជា-
 នានិ ទ្ធិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ សិយា កាយតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ សិយា កាយតោ ច
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

(១៣២) មាតុត្តាមេន សុទ្ធិ សិរីនាយ ឯកទ្វា-

នមក្ខំ បដិបជ្ឈនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។
 សាវត្ថយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារាហិតំ ។ អញ្ញាតិ កំត្តិ
 អារាហិតំ ។ កំស្មី វត្ថស្មី ។ អញ្ញាតិ កំត្តិ ចាតុ-
 ត្តាមេន សុទ្ធិ សិរីនាយ ឯកទ្វានមក្ខំ បដិបជ្ឈ តស្មី
 វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជា-
 នានិ ទ្ធិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

មហានិក្ខេប បហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ សម្មាណកវិន្ត

(១៣១) ភិក្ខុជីវិតហើយបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយតែមួយ ជាមួយនឹងពួកជនដែលមានថេយ្យចិត្ត (គិតនឹងរាងស្នូលព្រះរាជធានីជាដើម) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូបបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយនឹងពួកជនដែលមានថេយ្យចិត្ត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានព័រ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវចនាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវចនានឹងចិត្តក៏មាន ។ លេ ។

(១៣២) ភិក្ខុបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូបបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៤ ។ លេ ។

វិទយបិដក បរិវាត

(១៣៣) ចាបិតាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សមនុ-
 កាសនាយ នប្បដិទិស្សដ្ឋនស្ស ចាបិតិយំ កក្ក បញ្ញត-
 នំ ។ សាវតិយា បញ្ញតំ ។ កំ អារព្វាតំ ។ អរិដ្ឋំ ភិក្ខុ
 តទ្ធពានិប្បត្តំ អារព្វ ។ កស្មី វតស្មីនំ ។ អរិដ្ឋោ ភិក្ខុ
 តទ្ធពានិប្បត្តោ ចាបិតំ ទិដ្ឋិ យាវតតិយំ សមនុកាសនា-
 យ នប្បដិទិស្សដ្ឋំ តស្មី វតស្មី ឯកា បញ្ញតំ ។ ធនំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

(១៣៤) ជាទំ តថាវាទិណ ភិក្ខុណា អកជាទិធម្មន
 នំ ទិដ្ឋិ អប្បដិទិស្សដ្ឋន សម្មំ សម្មញ្ញនស្ស ចាបិតិយំ
 កក្ក បញ្ញតនំ ។ សាវតិយា បញ្ញតំ ។ កំ អារព្វាតំ ។
 ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារព្វ ។ កស្មី វតស្មីនំ ។ ធម្មតិយា
 ភិក្ខុ ជាទំ តថាវាទិណ អរិដ្ឋេន ភិក្ខុណា អកជាទិធម្មន
 នំ ទិដ្ឋិ អប្បដិទិស្សដ្ឋន សម្មំ សម្មញ្ញសុ តស្មី វតស្មី ។
 ឯកា បញ្ញតំ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(១៣៣) កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគំរប់បីដងហើយ
 ភិក្ខុមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទ្រង់បញ្ជាក់កងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ជាក់កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 អវិជ្ជកិក្ខុ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្នាត ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងដែលអវិជ្ជកិក្ខុ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្នាត កាលបើសង្ឃសូត្រ
 សមនុភាសនកម្មជាគំរប់បីដងហើយ មិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ។ សិក្ខា-
 បទនោះ មានតែបញ្ជាតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្បជានៃ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ វាចា នឹងចិត្ត ។ បេ ។

(១៣៤) ភិក្ខុដឹងហើយបរិភោគជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានវេទៈដូច្នោះ
 ដែលជាអ្នកមិនធ្វើតាមអនុធម៌^(១) ទាំងមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈទ្រង់បញ្ជាក់កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកនព្វគ្រិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលពួកនព្វគ្រិយភិក្ខុ ដឹងហើយ បរិភោគជាមួយនឹងអវិជ្ជកិក្ខុ
 ដែលមានវេទៈដូច្នោះមិនធ្វើតាមអនុធម៌ ទាំងមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ជាតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះតាំងឡើងដោយសម្បជានៃ ១ ។ បេ ។

១ ភិក្ខុឃើញរាងកាយ មិនសំដែងអាបត្តិ មិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ឲ្យលើកវត្ត
 ដោយគ្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធី ហើយឲ្យបាត់ឃើញភិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តវត្តគ្រឹមត្រូវធ្វើទុរ
 ឧសារណាម្នាក់សូត្រដ៏កវត្តនោះចេញ (ប្រហែលគ្នានឹងអញ្ជាណម្ប) ហៅថា អនុធម៌ ។

មហាវិរដ្ឋ លោក្យស មហាវិរ បាចិន្ទិយកណ្តោ សប្បណារវត្តោ ឧទ្ទានពាថា

(១៣៥) ជាធំ តថាជាសំនំ សមណ្ឌុទ្ទេសំ ឧបលា-

បេន្តស្ស ទាចិន្ទិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។

កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កសិ វត្ថុ-

សំនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ជាធំ តថាជាសំនំ កណ្តោ កំ

សមណ្ឌុទ្ទេសំ ឧបលាបេសំ តសិវតសិវ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។

ធម្មំ អាចតិសម្មជាធំ តិហិ សម្មជាធំ តិ សម្មជាតិ

។ បេ ។

សប្បណារវត្តោ សន្តោ ។

តិស្សទ្ធិ

(១៣៦) សក្កិច្ច ទាណំ ដីវិតា

បរិភោគញ្ច សប្បណាកំ

យថាធម្មញ្ច ដីបាតិ

ជាធំ ធម្មតិយា កំ

ធម្មតិយេ យញ្ច

តាត្ថតាមេន ដីវិតា

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ សប្បណារវត្ត ឧទ្ទានតាថា

(១៣៥) ភិក្ខុដឹងហើយសង្រ្គោះសមណុទ្ទេស (សាមណេរ) ដែល
សង្ឃបានធ្វើនាសនកម្មដូច្នោះហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាក់
ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់កងទតសាវត្តី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធពួកឆត្វគ្រិយកិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួក
ឆត្វគ្រិយកិក្ខុដឹងហើយសង្រ្គោះសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្ណកៈ ដែលសង្ឃធ្វើ
នាសនកម្មដូច្នោះហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ជី ១ ។ បណ្ណាស-
មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជ្ឈាន ៣ ។ បេ ។

ចប់ សប្បណារវត្ត ទី ៧ ។

ឧទ្ទាននៃសប្បណារវត្តនោះដូច្នោះ

(១៣៦) រឿងភិក្ខុក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ១ រឿង
ភិក្ខុប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ១ រឿងភិក្ខុសើអធិករណ៍
ដែលសង្ឃរម្ងាប់ត្រឹមត្រូវតាមធម៌ហើយ ១ រឿងភិក្ខុដឹងហើយ
បិទបាំងទុដ្ឋល្លាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យទុបសម្បទាដល់បុគ្គលមាន
ឆ្នាំមិនគ្រប់វែក ១ រឿងភិក្ខុដើរផ្លូវឆ្ងាយទៅជាមួយនឹងពួកជន
ដែលមានថេយ្យចិត្ត ១ រឿងភិក្ខុដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងមាតុ-

វិនយបិដកេ បរិវាត

សទ្ធិ សម្មាសា មេវ

នាសិតំ ឧបលាមនន្តំ ។

(១៣៧) កិក្ខហំ សហជម្ពកំ វុត្តមាទេន(១)

ន តារាហំ អាវុសោ ឯតស្មី សក្ខាបទេ សក្ខិស្សាមិ
 យាវនតំ កិក្ខំ ព្យតំ វិនយជំ បរិប្បាមិតំ កណ្ឌន្តស្ស
 មាតិកយំ កត្ត បញ្ញត្តំ ។ កោសម្ពិយោ បញ្ញត្តំ ។
 កំ អាវុត្តំ ។ អាយស្មនំ ចន្ទំ អាវុត្តំ ។ កស្មី
 វុត្តស្មនំ ។ អាយស្មា ចន្ទោ កិក្ខហំ សហជម្ពកំ
 វុត្តមាទេន ន តារាហំ អាវុសោ ឯតស្មី សក្ខាបទេ
 សក្ខិស្សាមិ(២) យាវនតំ កិក្ខំ ព្យតំ វិនយជំ បរិប្បា-
 មិតំ កណ្ឌ តស្មី វុត្តស្មី ។ ឯកោ បញ្ញត្តំ ។ ចន្ទំ អា-
 បត្តសម្មជានិ តិហំ សម្មជានិ ឯហិ សម្មជានិ ។ មេ ។

• វុត្តមាទស្សតិ ជាថោ បុត្តតរោយេវ ។ ២ សំច្ឆេយ្យន្តំ កត្តបិ យោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបំណក បរិវារៈ

ត្រាមដោយបបួលគ្នា ១ (រឿងភិក្ខុមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់) ១ រឿង
ភិក្ខុបរិភោគជាមួយ (នឹងភិក្ខុដែលមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់) ១ រឿង
ភិក្ខុសង្រ្គោះសមណុទ្ទេសដែលសង្ឃធ្វើនាសនកម្មហើយ ១ ។

(១៣៧) ភិក្ខុកាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយតាមសិក្ខាបទដែល
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចតទុក ហើយពោលតបវិញថា នៃអាវុ-
សោ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សក្នុងសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុ
ឯទៀត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយតាម
សិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចតទុក ក៏ពោលតបវិញថា ម្ចាស់
អាវុសោ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្ស ក្នុងសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បាន
សាកសួរភិក្ខុឯទៀត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ចត ១ ។ បណ្តាសម្បវារៈនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះកាំងឡើង
ដោយសម្បវារៈ ៣ ។ បេ ។

មហាវិរត្តេ សោឡស មហាវិរ ធាតុវិញ្ញាណស្កេ សហធម្មកវត្តោ

(១៣៨) វិនយំ វិវណ្ណោនុស្ស ចាចិត្តយំ កក្ក បញ្ញា-
 តន្តំ ។ សាវត្តយា បញ្ញាតំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ ធាតុយេ
 កិក្ខ អារព្ភ ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។ ធាតុយា កិក្ខ វិនយំ
 វិវណ្ណាសំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សមុដ្ឋានំ ភិហំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

(១៣៩) មោហណាកេ ចាចិត្តយំ កក្ក បញ្ញាតន្តំ ។
 សាវត្តយា បញ្ញាតំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ ធាតុយេ កិក្ខ
 អារព្ភ ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។ ធាតុយា កិក្ខ មោហេស្មី
 តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-
 នំ ភិហំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

(១៤០) កិក្ខុស្ស កុប្រិទេន អនត្តមនេន បហារំ
 ទេនុស្ស ចាចិត្តយំ កក្ក បញ្ញាតន្តំ ។ សាវត្តយា បញ្ញា-
 តំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ ធាតុយេ កិក្ខ អារព្ភ ។ កស្មី
 វត្តស្មីនំ ។ ធាតុយា កិក្ខ កុប្រិទេន អនត្តមនា កិក្ខុនំ
 បហារំ អទិស្មី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។

មហានិក្ខេ មហានិក្ខេ: ១៦ ពាចិត្តិយកណ្ណ សហធម្មិកវគ្គ

(១៣៨) ភិក្ខុពោលតិះដៀលវិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ជាតក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ ពោលតិះដៀលវិន័យ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
តែបញ្ជាតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១៣៩) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះសង្ឃលើកមោហារកប-
នកម្មរចហើយ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍នគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ ធ្វើជាវង្វែងមិនស្គាល់
សិក្ខាបទ (ព័) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ជាតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១៤០) ភិក្ខុឲ្យនូវការប្រហារដល់ភិក្ខុផងគ្នាដោយសេចក្តីខឹងអាក់អន់
ចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍នគរសា-
វត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ ។
ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុខឹងអាក់អន់ចិត្តហើយ
ឲ្យនូវការប្រហារដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ជាតិ ១ ។

វិទ្យបិដកេ បរិវារោ

ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។

(១៤១) ភិក្ខុស្ស កុប៌តេន អនត្តមនេន តលសត្តិ-
កំ ឧក្ករនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។
កស្មី វត្តស្មីនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ កុប៌តា អនត្តមនា
ភិក្ខុនំ តលសត្តិកំ ឧក្ករស្ស តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ឯកេន សម្មជ្ជានេ-
ន សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន
វាចតោ ។ បេ ។

(១៤២) ភិក្ខុំ អម្បលកេន សង្ឃាទិសេសេន
អនុទិសេនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។
កស្មី វត្តស្មីនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អម្បលកេន
សង្ឃាទិសេសេន អនុទិសេស្ស តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ តិហិ សម្មជ្ជានេហិ
សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

វិទ្យុបិណ្ឌ បរិវារៈ

បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១៤១) ភិក្ខុលើកនូវលំពែងគឺបាតវែងជន្នុភិក្ខុផងគ្នា ដោយសេចក្តី ខឹងអាក់អន់ចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត កងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វ- ត្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វត្តិយភិក្ខុខឹង អាក់អន់ចិត្តហើយលើកនូវលំពែងគឺបាតវែង ជន្នុភិក្ខុទាំងឡាយ ។ សិក្ខា- បទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិន បានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១៤២) ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសដែលគ្មាន មូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរ សាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វត្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វត្តិយភិក្ខុ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសដែលគ្មានមូល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន ៣ ។ បេ ។

មហានិក្ខេ លោក្ខស មហានិក ពាចិន្ដយកល្លោ សហជ្ជិកវិញ្ញោ

[១៤៣] ភិក្ខុស្សី សញ្ញាច្ឆ កក្កក្កិ ឧបស្សនេស្ស
 ចាចិន្ដយំ កក្ក បព្វាតំ ។ សាវត្ថយា បព្វាតំ ។
 កំ អាវព្ពាតំ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវព្ព ។ កស្មី
 វត្ថស្មី ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិ សញ្ញាច្ឆ កក្កក្កិ
 ឧបទហីស្ម ភស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បព្វាតំ ។ ធម្ម
 អាបត្ថិសម្មជ្ជាណំ និហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតំ ។ បេ ។

[១៤៤] ភិក្ខុនិ កល្លានជាតានិ កលហជាតានិ វិវា-
 ណាបជ្ជានិ ឧបស្សនិ តំដ្ឋនស្ស ចាចិន្ដយំ កក្ក បព្វាត-
 នំ ។ សាវត្ថយា បព្វាតំ ។ កំ អាវព្ពាតំ ។ ធម្មតិយេ
 ភិក្ខុ អាវព្ព ។ កស្មី វត្ថស្មី ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិ
 កល្លានជាតានិ កលហជាតានិ វិវាណាបជ្ជានិ ឧបស្សនិ
 តំដ្ឋស្ម ភស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បព្វាតំ ។ ធម្ម អាបត្ថិស-
 ម្មជ្ជាណំ និហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតំ សិយា កាយ-
 តោ ច ចិន្ដតោ ច សម្មជ្ជាតំ ច វិចតោ សិយា កាយ-
 តោ ច វិចតោ ច ចិន្ដតោ ច សម្មជ្ជាតំ ។ បេ ។

មហាវិវត្ត បហារិះ ១៦ បាចិត្តិយៈកណ្ណ សហធម្មិកវិដ្ត

(១៤៣) ភិក្ខុក្រុងបណ្ណាលសេចក្តីរឿសឱ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ
 ផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកងនគរ
 សារត្តី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក្រុងបណ្ណាល
 សេចក្តីរឿសឱ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
 បញ្ចក ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ
 សម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១៤៤) ភិក្ខុឈរអបស្តាបភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបង្កហេតុ ឈ្មោះ
 ទាស់ទែងកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ចកកងនគរសារត្តី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួក
 ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 ឈរអបស្តាបភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបង្កហេតុ ឈ្មោះទាស់ទែងកើត
 ឡើង ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចក ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
 នឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា
 នឹងចិត្តក៏មាន ។ បេ ។

វិន័យប្រដិកេ បរិវារេ

(១៤៥) ធម្មំកាដំ កម្មាដំ ធម្មំ ទត្តា បច្ឆា ទ័យន-
 ធម្មំ អាបជ្ជន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ត-
 យា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារព្វ ។
 កត្ត វត្តស្មំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ធម្មំកាដំ កម្មាដំ
 ធម្មំ ទត្តា បច្ឆា ទ័យនធម្មំ អាបជ្ជស្ស កត្ត វត្តស្មំ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តសម្មដ្ឋានាដំ តីហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៤៦) សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមាដាយ ធម្មំ
 អទត្តា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញ-
 ត្តិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ អញ្ញាតិ
 ភិក្ខុ អារព្វ ។ កត្ត វត្តស្មំ ។ អញ្ញាតេ ភិក្ខុ សង្ឃេ
 វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមាដាយ ធម្មំ អទត្តា ឧដ្ឋាយាសនា
 បក្កាមី កត្ត វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តស-
 ម្មដ្ឋានាដំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ
 ធម វាចតោ ធម ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

(១៤៥) ភិក្ខុបានឲ្យឆន្ទៈ គំរាសង្ខីយល់ក្រុម ដល់កម្មដែលប្រកប
 ដោយធមិ ហើយត្រឡប់តិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទ្រង់បញ្ចត្ត កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ នឹងព្រះឆន្ទៈភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆន្ទៈភិក្ខុ បានឲ្យឆន្ទៈ ដល់កម្មដែលប្រកប
 ដោយធមិ ហើយត្រឡប់តិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
 ឡើងដោយសម្មជាន ៣ ។ បេ ។

(១៤៦) ពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុងតែប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ ភិក្ខុមិនបានឲ្យ
 ឆន្ទៈហើយក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
 បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលភិក្ខុមួយរូប កាលបើពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុងតែប្រព្រឹត្ត ទៅក្នុងសង្ឃ មិន
 បានឲ្យឆន្ទៈ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
 បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ
 សម្មជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវេទនានឹងចិត្ត ។ បេ ។

មហានិទ្ទេ លោក្ខណ៍ មហានិក ហិក្ខិយោក្ខណ៍ មហានិក្ខិយោក្ខណ៍

[១៤៧] សមត្ថេន សង្កេន ភីរំ ទត្តា បដ្ឋា ទីយ-
 ននម្មំ អាបដ្ឋន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាធម្មំ ។ ពន្យ-
 ហេ បញ្ញាតំ ។ តំ អាវត្តានំ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
 តិស្មី វត្តស្មីនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ សមត្ថេន សង្កេន
 ភីរំ ទត្តា បដ្ឋា ទីយននម្មំ អាបដ្ឋន្តស្ស ធនី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ តីហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋានំ ។ បេ ។

[១៤៨] ជាដំ សង្កឹកំ លាភិ បរិណាតិ បុគ្គលស្ស
 បរិណាមេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាធម្មំ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញាតំ ។ តំ អាវត្តានំ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
 តិស្មី វត្តស្មីនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ជាដំ សង្កឹកំ លាភិ
 បរិណាតិ បុគ្គលស្ស បរិណាមេស្មំ ធនី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ តីហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋានំ ។ បេ ។

បញ្ជីព្រះបណ្ឌិត មហាវិញ្ញាណ ១៦ ចាប៊ីត្តិយោគណ្ណ សមាធិប្បវត្ត

(១៤៧) ភិក្ខុឲ្យថវិរវេនាយមានសង្ឃព្រមប្រៀងគ្នា ហើយត្រឡប់
 តិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកក្កន៍ទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ចកក្កន៍នគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងពួកនព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកនព្វគ្គិយ-
 ភិក្ខុ បានឲ្យថវិរវេនាយមានសង្ឃព្រមប្រៀងគ្នា ហើយត្រឡប់តិះដៀលជា
 ខាងក្រោយវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក ១ ។ បណ្ណាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១៤៨) ភិក្ខុដឹងថាលាភរបស់សង្ឃដែលគេបង្កោន ដើម្បីសង្ឃ
 ហើយ ក៏ត្រឡប់បង្កោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
 បញ្ចកក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកក្កន៍នគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកនព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងដែលពួកនព្វគ្គិយភិក្ខុ ដឹងថាលាភរបស់សង្ឃដែលគេបង្កោន ដើម្បី
 សង្ឃហើយ ត្រឡប់បង្កោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ចក ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
 សម្បជាន ៣ ។ បេ ។

វិធីបំបាត់ បរិវារ

ពិស្សុត្តានំ

[១៤៧] វុត្តមាតោ សហធម្មន

វិនយញ្ច វិណ្ណាយិ

មោហោត្តោ បហារំ ទេត្តោ

តលសត្តកំ អម្បលកំ

កុក្កុច្ឆានុបស្សនិញ្ច

ធម្មកានំ វិនច្ឆយំ

សមត្តសង្ឃនានេន

បុគ្គលបរិណាមនាតិ ។

[១៥០] បុត្រោ អប្បជិសិវិទិតេន រណោ អន្តេបរិ

បរិសន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្តិយា

បញ្ចត្តំ ។ តំ អាត្មាតិ ។ អាយស្មនំ អាននំ អាវុត្ត ។

តសី វុត្តស្មនំ ។ អាយស្ម អាននោ បុត្រោ អប្បជិសិវិទិ-

តោ រណោ អន្តេបរិ ចាវិសិ តសី វុត្តស្មំ ។ ឯកោ បញ្ចត្តិ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

ឧទ្ទាននៃសហធម្មិកវិគ្គនោះ ដូច្នោះ

(១៤៧) រឿងភិក្ខុដែលគេប្រដៅដោយសហធម៌ (សិក្ខា-
 បទ) ១ រឿងភិក្ខុពោលពិះវៀលវិន័យ ១ រឿងភិក្ខុក្លែងធ្វើ
 ជាមិនដឹងសិក្ខាបទ ១ រឿងភិក្ខុប្រហារភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុ
 លើកលំពែងគឺបាតវែង ១ រឿងភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអា-
 បត្តិសង្ឃទិសេសមិនមានមូល ១ រឿងភិក្ខុក្លែងញ៉ាំងសេចក្តី
 រក្សាសឱ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុអែបស្តាប់ភិក្ខុ
 ដែលឈ្មោះគ្នា ១ រឿងភិក្ខុឱ្យឆន្ទៈដល់កម្មដែលប្រកបដោយ
 ធម៌ ១ រឿងភិក្ខុមិនបានឱ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាកទីវិនិច្ឆ័យ ១
 រឿងសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឱ្យបរិវេសភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុបង្កោន
 លាកសង្ឃ ដើម្បីបុគ្គលវិញ ១ ។

(១៥០) ភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះរាជាដោយមិនបាន
 ថ្វាយដំណឹងជាមុន ព្រះវិហារបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ជាតក្កន៍គរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលព្រះអានន្ទមានអាយុ មិនបានថ្វាយដំណឹងជាមុន ហើយចូលទៅ
 កាន់ព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះរាជា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្តិ ១ ។

មហានិក្ខេ ហេតុស មហានិក្ខេ ពាចិត្តិយកណ្ណេ វាសិញ្ញោ

ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ម្ហិហំ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជានិ
(កថិនកេ) ។ បេ ។

(១៥០) រតនំ ទុក្ខញ្ញាណស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញា-
តនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញតំ ។ កំ អារាហិតំ ។ អញ្ញាតរ
កិក្ខុំ អារាហំ ។ កិសី វត្តស្នំ ។ អញ្ញាតហេ កិក្ខុ រតនំ
ទុក្ខហេសំ តស្នំ វត្តស្នំ ។ ឯកា បញ្ញតំ ទ្វេ អនុប្បញ្ញតិ-
យោ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ធម្មិ សម្មជ្ជានេហិ
សម្មជ្ជានិ ។ បេ ។

(១៥២) សន្នំ កិក្ខុំ អនាប្បច្ឆា វិកាលេ តាមំ បរិស-
នស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញតនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញតំ ។
កំ អារាហិតំ ។ ធម្មតិយេ កិក្ខុ អារាហំ ។ កិសី វត្តស្នំ ។
ធម្មតិយា កិក្ខុ សន្នំ កិក្ខុំ អនាប្បច្ឆា វិកាលេ តាមំ
បរិសីសុ តស្នំ វត្តស្នំ ។ ឯកា បញ្ញតំ តស្សោ អនុប្ប-
ញ្ញតិយោ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ម្ហិហំ សម្មជ្ជានេ-
ហិ សម្មជ្ជានិ (កថិនកេ) ។ បេ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាបិត្តិយកណ្ណ រាជវិគ្គ

បណ្ណាសម្មង្គនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទោះតាំងឡើងដោយសម្មង្គ ២
(ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១៥១) ភិក្ខុវេសរតនវត្ថុ ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចក្កន៍ទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្កន៍នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រាព្វនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយ
រូបបានវេសរតនវត្ថុ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក្កិ ១ មានអនុប្បញ្ញកិ
២ ។ បណ្ណាសម្មង្គនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទោះ តាំងឡើងដោយ
សម្មង្គទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥២) ភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផង្គាដែលមាននៅ ហើយចូលទៅ
កាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចក្កន៍ទីណា ។
ទ្រង់បញ្ចក្កន៍នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វ
នឹងពួកឆព្វត្ថិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួក
ឆព្វត្ថិយភិក្ខុ មិនបានលាភិក្ខុផង្គាដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់ស្រុក
ក្នុងវេលាវិកាល ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក្កិ ១ មានអនុប្បញ្ញកិ ៣ ។
បណ្ណាសម្មង្គនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទោះ តាំងឡើងដោយសម្មង្គ ២
(ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

វិធីបំបៅ បរិភោ

(១៥៣) អង្គិមយំ វា ទន្តមយំ វា វិសាលាមយំ

វា ស្វ័យយំ កាការបេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សក្កេស្ស បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ
អារព្វ ។ កិស្មី វុត្តស្មីនិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ ន មត្ត
ជាតិត្វា ពហុ ស្វ័យយេ វិញ្ញាបេស្មី ភស្មី វុត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណនិ ធម្មំ សម្មជ្ជានេហិ
សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(១៥៤) បមាលាតិក្កន្តិ មញ្ញំ វា បីបិ វា កា-

រាបេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វតិ ។ អាយស្មនិ ឧបទន្ធនិ សក្កប្បត្តិ
អារព្វ ។ កិស្មី វុត្តស្មីនិ ។ អាយស្មា ឧបទន្ធរោ សក្ក-
ប្បត្តោ ឧត្តំ មញ្ញំ កាការបេស្មី(១) ភស្មី វុត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណនិ ធម្មំ សម្មជ្ជានេហិ
សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(១៥៥) មញ្ញំ វា បីបិ វា ត្វលោទម្ហំ កាការបេន្តស្ស

ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។

១ ឱ. ម. ឧរោ មញ្ញេ សយំ ។

វិធម្មបិណ បរិវារៈ

(១៥៣) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបំពង់មូលនឹងផ្នែងក្តី នឹងក្នុងក្តី នឹងស្នែងក្តី
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងដែនសក្កៈ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបមិនដឹងប្រមាណ ដើរសូមបំពង់
 មូលគេជាច្រើន ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តាសមុជាននៃ
 អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥៤) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តីឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ
 ឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្ពស់ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តាសមុជាននៃ
 អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥៥) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលញាតដោយសំឡី ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។

មហានិក្ខេ គោត្តម មហានិក្ខេ ពាចន្តិយកណ្តោ វាជវិញ្ញា

កំ អារព្ភាតិ ។ ធាតុយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កំស្មី
វត្ថុស្មីន្តំ ។ ធាតុយា ភិក្ខុ មញ្ញាបិ បិបិបិ ត្ថុលោនន្តិ
កាវបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ ធន្តិ
អាចត្តិសម្មជ្ជាណំ ធម៌ សម្មជ្ជាធម៌ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(១៥៦) បមាណាតក្កន្តំ ធន្តិ កាវបេន្តស្ស
ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញាតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញាតិ ។
កំ អារព្ភាតិ ។ ធាតុយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កំស្មី
វត្ថុស្មីន្តំ ។ ធាតុយា ភិក្ខុ អប្បមាលីកាណំ ធន្តិ-
ណំ កាវបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ឯកា
អនុប្បញ្ញាតិ ។ ធន្តិ អាចត្តិសម្មជ្ជាណំ ធម៌ សម្មជ្ជា-
ធម៌ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(១៥៧) បមាណាតក្កន្តំ កណ្តាប្បដិច្ចាទី កាវ-
បេន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញាតិ ។ សាវត្ថយា
បញ្ញាតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធាតុយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។
កំស្មី វត្ថុស្មីន្តំ ។ ធាតុយា ភិក្ខុ អប្បមាលីកាយោ
កណ្តាប្បដិច្ចាទីយោ កាវបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញាតិ ។ ធន្តិ អាចត្តិសម្មជ្ជាណំ ធម៌ សម្មជ្ជាធម៌
សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

មហានិទ្ទេស មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ រាជវិញ្ញ

ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រឿង តាំងខ្លះដែល
ញាត់ដោយសំឡី ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥៦) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនេះឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនេះមិនត្រូវ
ខ្នាត ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥៧) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់គ្របកម ឬដំបៅឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទ្រង់បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់គ្របកម
ឬដំបៅមិនត្រូវខ្នាត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានទាំង ៦ ។ បេ ។

វិទ្យុបដិពេ បរិវាព

(១៥៥) បមាណាត្តក្កន្តំ វស្ស័កសាដិកំ កាកា.

បេន្តស្ស ចាចិត្តយំ កកត បញ្ញត្តន្តំ ។ សាវត្តយា
 បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្វាត ។ ធាត្តយេ ភិក្ខុ អារព្វ ។
 កំស្មី វត្តស្មីន្តំ ។ ធាត្តយា ភិក្ខុ អប្បមាណីកាយោ
 វស្ស័កសាដិកាយោ ជារេស្មី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តំ ។ ធីន្តំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ធិហិ សម្មជ្ជានេហិ
 សម្មជ្ជាតំ ។ បេ ។

(១៥៧) សុគតចរិយ្យមាណំ ចរិ កាកាបេន្តស្ស

ចាចិត្តយំ កកត បញ្ញត្តន្តំ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តំ ។
 កំ អារព្វាត ។ អាយស្មន្តំ ធីន្តំ អារព្វ ។ កំស្មី
 វត្តស្មីន្តំ ។ អាយស្មា ធីន្តោ សុគតចរិយ្យមាណំ
 ចរិ ជារេស្មី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធីន្តំ អាប-
 ត្តិសម្មជ្ជាណំ ធិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតំ ។ បេ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារ:

(១៥៨) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់ស្លឹកទឹកភ្លៀង កន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់ស្លឹក
 ភ្លៀងមិនត្រូវខ្នាត ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥៩) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបីវប្បុនគ្នានឹងបីវព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិបា-
 ចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រា-
 រព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះនន្ទមានអាយុ ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះនន្ទមានអាយុប្រើប្រាស់បីវប្បុនគ្នានឹង
 បីវព្រះសុគត ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃ
 អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានទាំង ៦ ។ បេ ។

មហាវិញ្ញាណ សោធិស្ឋ បាចិគ្គិយករណ្ណ ខុទ្ទកនិកាយ

វិញ្ញាណ

(១៦០) អន្តេប្បវត្ត ខុទ្ទកនិកាយ

អនាមិកា បរិសេសេ

សុតិយវត្ត មត្តវត្ត

ត្រៃលោកនិកាយ វិសិទ្ធិ

កណ្តាលស្មៅកសាដកំ

បមាណំ វិញ្ញាណំ ណារយិវិទំ ។

ទ្រេតវិញ្ញាណ វិញ្ញាណ ។

វេសិ វិញ្ញាណំ ខុទ្ទកនិកាយ

(១៦១) មុសា ក្រុតវត្ត(២) ឱវាទោ

កោដលាចេលកេន ក

សុភ សម្បណាកា ធម្មោ

កជវត្តេន កេន វិញ្ញាណំ ។

១ វេសិ វេសិ វិញ្ញាណំ អវិសោទេ ខុទ្ទកនិកាយ ធម្មបិដកកថាខណ្ឌ ១ ទិស្សនិកាយ ធម្មបិដក ១ ទិស្សនិកាយ ធម្មបិដក ១ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណំ ។ ២ ឧ. ក្រុតវត្ត ។

មហានិក្ខេប មហានិក្ខេប ១៦ បាចិនិយកណ្ណ ឧទានតាថា

ឧទាននៃវិគ្គទាំងស្រុងដោះដូរ

[១៦០] រឿងភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំង ១ រឿងភិក្ខុរើស
 រតនវត្ថុ ១ រឿងភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាហើយចូលទៅកាន់
 ស្រុក ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបំពង់មូល ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែ ១
 រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែញាត់ដោយសំឡី ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើ
 សំពត់និសីទនេះ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់គ្របកម្មប្បដំបៅ ១
 រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់ដូតទឹកភ្លៀង ១ រឿងភិក្ខុប្រើប្រាស់
 ចីវរម៉ែនគ្មានដំបៅព្រះសុគត ១ ។

ចប់ បាចិនិយ: ៧៦ តែប៉ុណ្ណោះ ។

ឧទាននៃវិគ្គទាំងស្រុងដោះដូរ

[១៦១] វត្តទាំងនោះ មាន ៧ គឺ មុសាវត្ត ១
 ភតតាមវត្ត ១ ឧវត្ត ១ ភោជនវត្ត ១ អចេលកវត្ត ១ សុរា-
 បាណកវត្ត ១ សប្បាណកវត្ត ១ សហធម្មកវត្ត ១ រាជវត្ត ១ ។

វិធីបិណ្ឌកេ បរិវារ

(១៦២) យន្តោន កតវតា ជាទតា បស្សតា អរ-
 ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធនោ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរ-
 យរំ បរិជ្ជាយ ហត្ថតោ ខាទនិយំ វា ភោជនិយំ វា
 សហត្ថា បដិក្កហត្ថា ភុញ្ញន្តស្ស ចាដិទេសនិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ តិ អារត្តាតិ ។
 អញ្ញតិ ភិក្ខុ អារត្ត ។ កសិ វត្ថសិ ។ អញ្ញតកេ
 ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរយរំ បរិជ្ជាយ
 ហត្ថតោ អាមិសំ បដិក្កហសិ តស្ស វត្ថស្ស ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ទ្ធិហិ សម្មជ្ជានេហិ
 សម្មជ្ជាតិ សិយា កាយតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ
 ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ
 ន វាចតោ ។ ចេ ។

(១៦៣) ភិក្ខុនិយា វេសាសនិយា ន បរិវារត្ថា
 ភុញ្ញន្តស្ស ចាដិទេសនិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វាជកហ
 បញ្ញត្តិ ។ តិ អារត្តាតិ ។ ធននិយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ:

(១៦២) សួរថា សិក្ខាបទណាមានឈ្មោះថាបាដិទេសនីយៈ ដែល
 ព្រះមានព្រះភាគ អាហេន្តសម្មាសមុទេអន្តនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែល
 គួរនឹងបញ្ចក្ខន្ធសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចប្រយោជន៍ទាំង១០) បាន
 បញ្ចក្ខហើយ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលខាទន័យៈ ឬភោជនីយៈដោយវែងរបស់
 ខ្លួនអំពីដៃភិក្ខុ មិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះស្រុក សិក្ខា-
 បទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខកងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចក្ខកងនគរសាវត្ថិ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ទទួលអាមិសៈ អំពីដៃភិក្ខុមិនមែន
 ជាញាតិ ដែលចូលទៅចន្លោះស្រុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខ ១ ។
 បណ្ណសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ២
 គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវារ្យនឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវារ្យក៏មាន ។ បេ ។

(១៦៣) ភិក្ខុមិនបានឃាត់ភិក្ខុដែលកំពុងបញ្ចប់បញ្ញា ហើយគាន់
 ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ចក្ខកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខកងនគរ
 រាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកនព្វគ្រិយភិក្ខុ

មហានិទ្ទេស លោក្ខន្ត មហានិទ្ទេស ធម្មិកោដិកា លោក្ខន្ត

កត្តស្មី វត្ថុស្មី ធម្មតិយា កិក្ខុ កិក្ខុនិយា ហិ សាសន្តិ-
 យា ន ជិវិតស្មី កត្តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឃីកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មិ
 អាបត្តិសម្មជានិ ម្លីហិ សម្មជានិ ហិ សម្មជានិ សិយា
 កាយតោ ច វិចតោ ច សម្មជានិ ន ចិត្តតោ សិយា
 កាយតោ ច វិចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ ។ បេ ។

(១៦៤) សេត្តសម្មតេស្មី តុលេស្មី ទានដីយំ វា
 គោដដីយំ វា សហត្តា បដិគ្គហេត្តា ភុញ្ញត្តប្ប ទានដី-
 ទេសដីយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កិ
 អាវាត្តិ ។ សម្មហុលេ កិក្ខុ អាវាត្តិ ។ កត្តស្មី វត្ថុស្មី ធម្មតិ
 សម្មហុលេ កិក្ខុ ន មត្តិ វាជិត្តា បដិគ្គហេស្មី តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឃីកា បញ្ញត្តិ ទ្វេ អនុប្បត្តិយា ធម្មិ អា-
 បត្តិសម្មជានិ ម្លីហិ សម្មជានិ ហិ សម្មជានិ សិយា
 កាយតោ សម្មជានិ ន វិចតោ ន ចិត្តតោ សិយា
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ ន វិចតោ ។ បេ ។

(១៦៥) អាវាត្តេស្មី សេហាសេស្មី បុព្វេ អប្បដិ-
 សិវិត្តិ ទានដីយំ វា គោដដីយំ វា អន្តិកា វិចេ សហត្តា

បណ្ឌិត្ត មហាវិរៈ ៤៦ បាដិទេសនីយបណ្ឌ

ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកតព្វគ្និយភិក្ខុមិនបានយាត់ភិក្ខុនិ
ដែលកំពុងបង្គាប់បញ្ជា (ឲ្យប្រគេនបាយសម្បជ្ឈន៍ភិក្ខុ) ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ឌិត្តសម្បជ្ឈន៍នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជ្ឈន៍ ៦ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវិចារ មិនបានតាំងឡើងអំពី
ចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តក៏មាន ។ បេ ។

(១៦៤) ភិក្ខុទទួលខាទនីយៈ ឬកោដនីយៈដោយដែលស្នំខ្លួន ក្នុង
ត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាសេក្ខត្រកូល ឆាន់ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ
បាដិទេសនីយ ទ្រង់បញ្ជាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតកងនគរសាវតី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប មិនដឹងប្រមាណហើយទទួល ។
សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានពនប្បញ្ញត្តិ ២ ។ បណ្ឌិត្តសម្បជ្ឈន៍នៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជ្ឈន៍ ៦ គឺតាំងឡើងអំពី
កាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវិចារនឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹង
ចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវិចារក៏មាន ។ បេ ។

(១៦៥) ភិក្ខុនៅកងសេនាសនៈកងវិជ្រា ទទួលខាទនីយៈឬកោដនីយៈ
ដែលពាយរណ៍ពពុះឡើងលើដំបូង ដោយដែលស្នំខ្លួនក្នុងអារាមហើយ

វិធីបំបាត់ បរិវាហ

បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញនុស្សំ ចាដិទេសនីយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សត្តេស្ត បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ្មតិ ។ សម្ពហុលេ កិក្ខ
 អារាហ្ម ។ តិស្មី វត្តស្មី ។ សម្ពហុលា កិក្ខ អារាម
 ចោវ បដិសន្តេ នារោចស្មី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
 ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ចន្ទំ អាបត្តិសម្មជាតានំ ទ្ធិហំ
 សម្មជាតេហិ សម្មជាតិ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច សម្មជាតិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មជាតិ ។ មេ ។

បញ្ចេហ បដិទេសនីយា និដ្ឋិតា ។

តិស្ស្យទានំ

(១៦៦) អញ្ញាតិកាយវោសាសំ
 សេត្តុអារាហ្មកេន ច
 ចាដិទេសនីយា ចត្តារោ
 សម្ពុទ្ធន បកាសិតាតិ^(១) ។

១ អញ្ញាតិកាយ បរិវាហ វោសាសន្តំ និវាយ សេត្តុសម្ពុតជាទេស អារាហ្មភោជនេន
 បាតិ កត្តចំ បេត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិធីយចិណ្ឌិក បរិវារៈ

ធាន៍ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ចកក្កនីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកក្កនី
 ដែលសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រាព្វនីធិបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនីធិភិក្ខុច្រើនរូប ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប កាលបើចោរនៅ
 អាស្រ័យក្នុងអារាម ក៏មិនបានប្រាប់គេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
 ឡើងដោយសម្បជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចា មិនបានតាំងឡើង
 អំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។ បេ ។

ចប់ បាដិទេសនីយៈ ៤ តែប៉ុណ្ណោះ ។

ឧទ្ធាននៃបាដិទេសនីយៈនោះដូច្នោះ

(១៦៦) រឿងភិក្ខុទទួលខាទនីយកោដនីយាហារ អំពីភិក្ខុ-
 នីដែលមិនមែនជាញាតិ ១ រឿងភិក្ខុមិនយាតភិក្ខុនីដែល
 កំពុងបង្គាប់បញ្ជា ១ រឿងភិក្ខុទទួលខាទនីយកោដនីយាហារ
 ក្នុងសេតុត្រកូល ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈក្នុងវ័ត្រ ១
 បាដិទេសនីយៈទាំង ៤ ដូច្នោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសំដែងហើយ ។

មហានិក្ខេ សេដ្ឋស មហានិក សេដ្ឋយកណ្ត បរិបណ្ណលវគ្គោ

(១៦៧) យទ្កេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន អនាជរិយំ បដិច្ច បុរតោ វា បច្ឆតោ វា
 ឡិលម្ពេនេន និវាសេនស្ស ធុត្តដំ កត្ត បញ្ញាភដំ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ញាតិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ
 អារព្វ ។ កិសី វត្ថសិដំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ បុរតោបិ
 បច្ឆតោបិ ឡិលម្ពេនោ និវាសេស្ស ភស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាបតិសម្មជានិ ឯកេន សម្មជាន-
 នេន សម្មជានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ ច
 វាចតោ ។ បេ ។

(១៦៨) អនាជរិយំ បដិច្ច បុរតោ វា បច្ឆតោ វា

ឡិលម្ពេនេន បារបនស្ស ធុត្តដំ កត្ត បញ្ញាភដំ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ញាតិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ
 អារព្វ ។ កិសី វត្ថសិដំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ បុរតោបិ
 បច្ឆតោបិ ឡិលម្ពេនោ បារបនស្ស ភស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា

មហានិក្ខេប មហាវិរៈ ១៦ សេដ្ឋិយកណ្ណ បរិមណ្ឌលវគ្គ

(១៦៧) សូរថា អាបត្តិទុកដណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ

អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលគួរនឹងបញ្ចកសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (វណ្ណាចប្រយោជន៍ទាំង ១០) បានបញ្ចកហើយដល់ភិក្ខុ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្ងៀករយ័ករយាកខាងមុខខាងក្រោយ អាបត្តិទុកដនោះ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ចកកងនគរ សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុស្ងៀកស្ងៀង រយ័ករយាកខាងមុខខ្លះខាងក្រោយខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក ១ ។ បណ្ណាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធនៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១៦៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដណ្តប់ចីពរ រយ័ករយាក ខាងមុខក្តី ខាងក្រោយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុកដ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់ បញ្ចកកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង ពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុ ដណ្តប់ចីពររយ័ករយាកខាងមុខខ្លះខាងក្រោយខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន

វិធីបដិពេ បរិវារ

បញ្ចត្តិ ។ ធួំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឃកេន សម្មដ្ឋា-
នេន សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ
ន វាចតោ ។ បេ ។

(១៦៧) អនាទរិយំ បដិច្ច កាយំ វិវិត្តា អន្តរយេ
គច្ឆនស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ធួត្តិយា ភិក្ខុ កាយំ
វិវិត្តា អន្តរយេ គច្ឆិសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឃកា បញ្ចត្តិ ។
ធួំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឃកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
(បឋមទារាជិកេ) ។

(១៧០) អនាទរិយំ បដិច្ច កាយំ វិវិត្តា អន្តរយេ
និសីទ្ធនស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ធួត្តិយា ភិក្ខុ កាយំ
វិវិត្តា អន្តរយេ និសីទិសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឃកា
បញ្ចត្តិ ។ ធួំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឃកេន សម្មដ្ឋានេន
សម្មដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(១៧១) អនាទរិយំ បដិច្ច ហត្ថំ វា ទានំ វា កីឡា-
បេន្តេន អន្តរយេ គច្ឆនស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ធួត្តិយា

វិនយបិដក បរិវារៈ

តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្មជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
អំពីវាចា ។ បេ ។

(១៦៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកកាយដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើក
កាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណា
សម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១
(ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើកកាយ
អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រមាច់ដៃក្តី ជើងក្តី ដើរ
ចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយ-

មហានិក្ខេ សោឡុស មហានិក សេច្ចយកណ្តោ បរិមណ្ឌលវិញ្ញា

កិក្ខុ ហត្ថម្បី ទានម្បី ក៏ឡាបេន្តា អន្តរយេ កច្ចស្ក
តស្កី វត្ថស្កី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមិ
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(១៧២) អនាទរិយំ បដិច្ច ហត្ថំ វា ទានំ វា
ក៏ឡាបេន្តេន អន្តរយេ ធិស្កំឧទ្ធស្ស ឧត្តដិ ។ បេ ។
ធាត្ថយា កិក្ខុ ហត្ថម្បី ទានម្បី ក៏ឡាបេន្តា អន្តរយេ
ធិស្កំឧទ្ធស្ក តស្កី វត្ថស្កី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ
(បឋមទារាជិកេ) ។

(១៧៣) អនាទរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឌីលោ-
កេនេន អន្តរយេ កច្ចស្ក ឧត្តដិ ។ បេ។ ធាត្ថយា
កិក្ខុ តហំ តហំ ឌីលោកេន្តា អន្តរយេ កច្ចស្ក តស្កី
វត្ថស្កី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមិ
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(១៧៤) អនាទរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឌីលោកេនេន
អន្តរយេ ធិស្កំឧទ្ធស្ស ឧត្តដិ ។ បេ។ ធាត្ថយា កិក្ខុ

មហានិក្ខ មហាវិរៈ១៦ សេតិយកណ្ណ បរិមណ្ឌលវគ្គ

ភិក្ខុក្រមាចរ៍ដៃខ្លះ ជើងខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រមាចរ៍ដៃក្តី ជើងក្តី អន្តរ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
ក្រមាចរ៍ដៃខ្លះ ជើងខ្លះ អន្តរក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស
ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយ
ភិក្ខុ ក្រឡេកមើលពីសពាស ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
ឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាសអន្តរ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

វិធីបដិសេធ បរិវារ

តហំ តហំ ឱលោកេត្តា អន្តរយេវ និសីទិស្មំ តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឯកេ-
ន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។ បេ ។

[១៧៥] អនាទរិយំ បដិក្ខុ ឧត្តិក្កកាយ អន្តរយេវ
តត្ថនិស្សំ ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឆត្វកិយា ភិក្ខុ ឧត្តិក្ក-
កាយ អន្តរយេវ តត្ថនិស្សំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឯកេន សម្មដ្ឋា-
នេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៧៦] អនាទរិយំ បដិក្ខុ ឧត្តិក្កកាយ អន្តរយេវ
និសីទនិស្សំ ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឆត្វកិយា ភិក្ខុ ឧត្តិក្ក-
កាយ អន្តរយេវ និសីទិស្មំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
សម្មដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ក្រឡេកមើលពីសព្វាស អង្គុយកងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ។ បណ្ណសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានៃ ១ (ដូចកងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១៧៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចីវរ ដើរទៅក្នុង

ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ សើយ
ចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណ
សម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃ ១ (ដូច
កងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចីវរ អង្គុយកងចន្លោះ

ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុសើយចីវរ
អង្គុយកងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃ ១ (ដូចកង
(បឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ)

មហានិក្ខេ សោឡុស មហានិក្ខេ សេក្ខិយកណ្ណ ខុទ្ទក្ស័រិក្ខេ

(១៧៦) អនាទិយំ បដិច្ច ខុទ្ទក្ស័រិកាយ អន្តរយវេ
 កច្ឆន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ធាតុយោ ភិក្ខុ មហាហា-
 ស័តិ ហសន្តា អន្តរយវេ កច្ឆស្ស ភស្មី វត្តស្សី ។ ឯកា
 បញ្ចត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋានំ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មដ្ឋានំ ។

(១៧៧) អនាទិយំ បដិច្ច ខុទ្ទក្ស័រិកាយ អន្តរយវេ
 ធនិសីទន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ។

(១៧៨) អនាទិយំ បដិច្ច ខុទ្ទក្ស័រិកាយ មហាសទ្ធិ
 ករោនេន អន្តរយវេ កច្ឆន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ធាតុ-
 ត្តិយា ភិក្ខុ ខុទ្ទក្ស័រិកាយ មហាសទ្ធិ ករោនេន អន្តរយវេ
 កច្ឆស្ស ភស្មី វត្តស្សី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិ
 សម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ

(សមនិកាយាយ) ។

មហានិទ្ទេ មហាវិរៈ ១៦ សេដ្ឋិយកណ្ត ឧទ្ទិស្សិវរត្ត

[១៧៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយ
សំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ
សើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន
តែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវេចន័យចិត្ត ។

[១៧៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយ
សំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺ តាំងឡើងអំពី
កាយវេចន័យចិត្ត ។

[១៧៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហោ ី សំឡេង
ខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួក
ធម្មគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើសំឡេងហោ ី សំឡេងខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។
សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងសមនុភាសនសិទ្ធិសាបទ) ។

វិទយបិដកេ បរិវាព

[១៨០] អនាទរិយំ បដិច្ច ឧត្តាសង្កំ មហាសង្កំ
 ករោន្តេន អន្តរយវេ ធិសីទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។
 ឯកា បពាត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
 (សមនុកាសនាយ) ។

[១៨១] អនាទរិយំ បដិច្ច កាយប្បចាលកំ
 អន្តរយវេ កច្ចន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ធាតុនិយា ភិក្ខុ
 កាយប្បចាលកំ អន្តរយវេ កច្ចស្ស តស្សី វត្តស្សី ។
 ឯកា បពាត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
 (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៨២] អនាទរិយំ បដិច្ច កាយប្បចាលកំ អន្តរ-
 យវេ ធិសីទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បពាត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៨៣] អនាទរិយំ បដិច្ច ពាហ្មប្បចាលកំ អន្តរ-
 យវេ កច្ចន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បពាត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

(១៨០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហោ សំឡេង
ខ្លាំង អង្គុយក្នុងចន្លោះដួះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
តែបញ្ញាតិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ១ (ដូច
ក្នុងសមនុភាសនសិក្ខាបទ) ។

(១៨១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រលែងកាយទៅក្នុង
ចន្លោះដួះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកនព្វគ្រិយភិក្ខុ ដើរគ្រ-
លែងកាយទៅក្នុងចន្លោះដួះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញាតិ ១ ។ បេ ។
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

(១៨២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រលែងកាយ ក្នុង
ចន្លោះដួះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញាតិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណ-
និកសិក្ខាបទ) ។

(១៨៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរវាសដៃទៅក្នុងចន្លោះដួះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញាតិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

មហានិទ្ទេ ហេតុស មហានិក ហេតុមេកេត្តេ ទុដ្ឋិញ្ញិកវិញ្ញេ

[១៨៤] អនាទិយំ បដិច្ច ពាស្សប្បចារលកំ អន្តរ-
យេ វិសីទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯកេន សុត្តដ្ឋានេន សុត្តដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

[១៨៥] អនាទិយំ បដិច្ច សីសប្បចារលកំ អន្តរ-
យេ កច្ចន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯកេន សុត្តដ្ឋានេន សុត្តដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

[១៨៦] អនាទិយំ បដិច្ច សីសប្បចារលកំ អន្តរ-
យេ វិសីទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯកេន សុត្តដ្ឋានេន សុត្តដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

ទុដ្ឋិញ្ញិកវិញ្ញេ ទុតិយោ ។

[១៨៧] អនាទិយំ បដិច្ច ទុប្បកេតេន អន្តរយេ
កច្ចន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯកេន សុត្តដ្ឋានេន សុត្តដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

មហានិទ្ទេស មហានិវៈ ១៦ សេដ្ឋិយកណ្ណ ឧទ្ទិស្សិកវគ្គ

(១៨៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយវេសដៃក្នុងចន្លោះដួះ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញតិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណដឹកសិក្ខាបទ) ។

(១៨៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រវែលនិក្ខាលទៅក្នុង
ចន្លោះដួះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញតិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណ-
ដឹកសិក្ខាបទ) ។

(១៨៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រវែលនិក្ខាលក្នុង
ចន្លោះដួះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញតិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណ-
ដឹកសិក្ខាបទ) ។

ចប់ ឧទ្ទិស្សិកវគ្គ ទី ២ ។

(១៨៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរស្ទើមចង្កេះទៅក្នុងចន្លោះដួះ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញតិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបុរាណដឹកសិក្ខាបទ) ។

វិស័យបិណ្ឌ បរិវារ

(១៨៨) អនាទិវយំ បដិច្ច ឡត្តកតេន អន្តរយវេ
 ជិសីទន្តស្ស ឡត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៨៩) អនាទិវយំ បដិច្ច ឡិកុណ្ណតេន អន្តរយវេ
 កច្ចន្តស្ស ឡត្តដំ ។ បេ ។ ធាតុយា កិក្ខុ សសីសកិ
 ចារុបត្តា អន្តរយវេ កច្ចសុ តស្សី វត្តស្សី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាជំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៩០) អនាទិវយំ បដិច្ច ឡិកុណ្ណតេន អន្តរយវេ
 ជិសីទន្តស្ស ឡត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៩១) អនាទិវយំ បដិច្ច ឡត្តដំកាយ អន្តរយវេ
 កច្ចន្តស្ស ឡត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន
 សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

វិទយចំណីក បរិវារ:

(១៨៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយស្តីមចង្កេះកងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញតិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

(១៨៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទទួរក្បាលទៅកងចន្លោះ ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ដណ្តប់គ្រុលំកាយព្រមទាំងក្បាលដើរទៅកងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ បញ្ញតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង ដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

(១៩០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយទទួរក្បាលនៅក្នុង ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញតិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

(១៩១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរចំអើតដើរទៅកងចន្លោះ ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញតិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកងបឋមបុរាណិកសិក្ខាបទ) ។

មហារិក្ខេ សោឡស មហារិក្ខេ សេត្តិយកណ្តោ ឧប្បត្តិវិញ្ញា

[១៧២] អនាទិយំ បដិច្ច បល្ល័ត្តិកាយ អន្តរយវេ
និសំនន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៧៣] អនាទិយំ បដិច្ច អសក្កក្ខំ ចំណ្ឋានតំ
បដិក្កណ្ណាន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៧៤] អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឌីលោកេន្តេន
ចំណ្ឋានតំ បដិក្កណ្ណាន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
។ បេ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមទា-
រាជិកេ) ។

[១៧៥] អនាទិយំ បដិច្ច សូចញោវេ តហំ បដិក្កណ្ណា-
ន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន
សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

មហាវិញ្ញ័យ មហាវិរៈ ៤៦ សេដ្ឋីយកណ្ណ ១ម្ពកតវគ្គ

(១៧២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ គង្គិយត្រូវបាមក្បាលដង្កង់
នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
បញ្ចត្តិ ១ ៗ បេ ៗ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

(១៧៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតមិនគោរព
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ៗ បេ ៗ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

(១៧៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស
ទទួលចង្កាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
បញ្ចត្តិ ១ ៗ បេ ៗ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

(១៧៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលសម្បឲ្យច្រើន (លើស
បាយ) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ៗ បេ ៗ
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហេ

(១៧៧) អនាទិវិយំ បដិច្ច ប្បបិកតំ បិណ្ឌាទានំ បដិ-

កុណានុស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាជិកេ) ។

ខម្ពរាវត្តោ ភតិយោ ។

(១៧៧) អនាទិវិយំ បដិច្ច អសុក្កតំ បិណ្ឌាទានំ

កុណានុស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៧៨) អនាទិវិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេន្តេន

បិណ្ឌាទានំ កុណានុស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៧៩) អនាទិវិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱមសន្តេន

បិណ្ឌាទានំ កុណានុស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាជិកេ) ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(១៧៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យកំរុង
(ហួសមាត់បាត្រ) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកងបឋមបុរាណ-
ដឹកសិក្ខាបទ) ។

ចប់ ទម្ពកតវគ្គ ទី ៣ ។

(១៧៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបិណ្ឌបាតមិនគោរព
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកងបឋមបុរាណដឹកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស
បរិភោគបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកងបឋមបុរាណ-
ដឹកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយឲ្យខ្លាំង ក្នុងទី
នោះ ។ ឆានបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកង
បឋមបុរាណដឹកសិក្ខាបទ) ។

មហានិក្ខេ គោត្តម មហានិក្ខេ សេតិយកណ្ណោ បិណ្ឌបាតវិញ្ញោ

(២០០) អនាទិវិយំ បដិច្ច ស្វបញ្ញោវ តហំ កុញ្ញនស្ស
ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋា-
នេន សម្មដ្ឋាតិ (បវេមទារាជិកេ) ។

(២០១) អនាទិវិយំ បដិច្ច ដូបតោ(១) ឌីមទ្កិត្វា បិណ្ឌ-
បាតំ កុញ្ញនស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (កវេមទារាជិកេ) ។

(២០២) អនាទិវិយំ បដិច្ច ស្វបំ វា ព្យញ្ញនំ វា ឌីនេនេន
បដិច្ចានេនស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (បវេមទារាជិកេ) ។

(២០៣) អនាទិវិយំ បដិច្ច ស្វបំ វា ឌីនេនំ វា អត្តនោ
អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនស្ស ទុក្ខដំ ។ កត្ត បញ្ញតិ ។
សាវត្តិយា បញ្ញតិ ។ កំ អារាហិតិ ។ ធាត្វិយេ ភិក្ខុ
អារាហិតិ ។ កិសី វត្តស្មិនំ ។ ធាត្វិយា ភិក្ខុ ស្វបម្បិ

១ ឌ. ប៊ូបកោ ។

មហានិក្ខេប មហាវិរៈ ៤៦ សេដ្ឋិយោកណ្ណំ បិណ្ណបាណវគ្គ

(២០០) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគសម្បូរប្រើនវាង
(បាយ) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បវន្តនៃត ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាណសិក-
សិក្ខាបទ) ។

(២០១) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ណបាតច្របចុះអំពី
កំពូលបាយ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បវន្តនៃត ១ (ដូចក្នុងបឋមបារា-
ណសិកសិក្ខាបទ) ។

(២០២) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កតាយបាយលុបសម្បូរ
ម្ហូប ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសម្បវន្តនៃត ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាណសិកសិក្ខាបទ) ។

(២០៣) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សុំសម្បូរបាយបម្រុងខ្លួន
ឯង ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធម្លឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធម្លឹងពួកធម្មតិយ-
ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុទៅសុំសម្បូរខ្លះ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

ឱ ធនម្បី អត្ថោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញសុ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធូហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ សិ-
 យា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ
 សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ។

(២០៤) អនាទរិយំ បដិច្ច ឧដ្ឋានសញ្ញាណ^(១) បសេសិ
 បត្តិ ឱលោកេន្តស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ
 ។ បេ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋម-
 ចារាជិកេ) ។

(២០៥) អនាទរិយំ បដិច្ច មហាន្នំ កតទ្ធិ ក-
 រោន្តស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(២០៦) អនាទរិយំ បដិច្ច ទីយំ អាណាបិ ករោន្ត-
 ស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន
 សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាជិកេ) ។

បិណ្ឌបាតវត្តោ ចតុត្តោ ។

១ ឧ. ឧដ្ឋានសញ្ញាណេ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

បាយខ្លះ បម្រុងខ្លួនឯងហើយឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
ឡើងដោយសម្បជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
អំពីវចនាមាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវចនានឹងចិត្តក៏មាន ។

(២០៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំគាល់ដោយការលើកទោស
គេ រំពៃមើលបាត្រភិក្ខុដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ១ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះមាន
តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូច
ក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២០៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពុទ្ធបាយឲ្យធំ^(១) ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២០៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពុទ្ធបាយឲ្យវែង ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

ចប់ បិណ្ឌបាតវត្ត ទី ៤ ។

១ អាហារចម្អិនមួយម៉ត់ ។ កំហែកពុទ្ធបាយដែរ ។

មហានិក្ខេប សោឡស មហានិក្ខេប សេតិយកណ្តោ កតខ្សែវិញ្ញា

(២០៧) អនាទិវិយំ បដិច្ច អនាហជេ កតតទ្បោ មុ-
ខទ្ធារំ វិវាទុស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បវមនាវាជិកេ) ។

(២០៨) អនាទិវិយំ បដិច្ច កុញ្ញមនេន សត្វំ ហត្ថំ
មុខេ បត្តិបទុស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បវមនាវាជិកេ) ។

(២០៩) អនាទិវិយំ បដិច្ច សកតទ្បោន មុខេ
ព្យាហរទុស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ កាយតោ ច វាចតោ
ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ។

(២១០) អនាទិវិយំ បដិច្ច បិណ្ណត្តេ បតំ កុញ្ញទុស្ស
ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។ ឯកេន
សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បវមនាវាជិកេ) ។

មហានិទ្ទេសបទភិក្ខុ ១២ សេដ្ឋីយកណ្ត កតវុទ្ធិ

(២០៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កាលដែលពុទ្ធតបាធិយមិន
នៅក្នុងមាត់ ក៏ហាមាត់ចាំ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ (ដូច
ក្នុងបឋមបុរាណដកសិក្ខាបទ) ។

(២០៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគញាត់ម្រាមដៃទាំង
អស់នៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបុរាណដកសិក្ខាបទ) ។

(២០៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ និយាយទាំងពុទ្ធតបាធិ
នៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខានោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
នឹងវចានឹងចិត្ត ។

(២១០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបោះដុំបាយទៅ
ក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋម-
បុរាណដកសិក្ខាបទ) ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវាទ

(២០១) អនាទិវ័យំ បដិច្ច កតតទ្បាវុច្ឆេទកំ
កុញ្ញន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២០២) អនាទិវ័យំ បដិច្ច អវកណ្ណាការកំ កុញ្ញ-
ន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន
សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២០៣) អនាទិវ័យំ បដិច្ច ហត្ថនិទ្ធុនកំ កុញ្ញន្តស្ស
។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
សម្មដ្ឋានំ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២០៤) អនាទិវ័យំ បដិច្ច សិក្ខាវការកំ កុញ្ញន្តស្ស
ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋា-
នេន សម្មដ្ឋានំ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២០៥) អនាទិវ័យំ បដិច្ច ជិត្តនិច្ឆារកំ កុញ្ញន្តស្ស
ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋា-
នេន សម្មដ្ឋានំ (បឋមទារាជិកេ) ។

វិនយចំណែក បរិវារៈ

[២១១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគខាំកាត់តំនូត
បាយត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ៗ បេ ៗ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២១២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបៀមទុលថ្កាស់
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ៗ បេ ៗ
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិក-
សិក្ខាបទ) ។

[២១៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលោសដៃ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ៗ បេ ៗ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២១៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគឲ្យជ្រះគ្រាប់បាយ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ៗ បេ ៗ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)

[២១៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលៀនអណ្តាត ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ៗ បេ ៗ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

មហានិក្ខេ លោក្យស មហានិក លោក្យយកល្លោ សុវស្សនិញ្ចោ

(២០៦) អនាទិវិយំ បដិច្ច ភព្វទព្វការតំ កុញ្ញ-

នស្ស ឧត្តដំ ។ បេ ។ ឯតោ បញ្ញតិ ។ បេ ។ ឯកេន

សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

កាឡិញ្ចោ បញ្ចមោ ។

(២០៧) អនាទិវិយំ បដិច្ច សុវស្សការតំ កុញ្ញនស្ស

ឧត្តដំ កត្ត បញ្ញតិ ។ កោសតិយា បញ្ញតិ ។ តិ

វារញ្ញតិ ។ សម្មហាល ភិក្ខុ វារញ្ញ ។ តិស្សី វត្តស្សី ។

សម្មហាល ភិក្ខុ សុវស្សការតំ ជិវំ បរិស្ស តស្សី

វត្តស្សី ។ ឯតោ បញ្ញតិ ។ ជនំ អាបតិសម្មដ្ឋានិ

ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

(២០៨) អនាទិវិយំ បដិច្ច ហត្ថនិល្លោហតំ កុញ្ញ-

នស្ស ឧត្តដំ ។ បេ ។ ឯតោ បញ្ញតិ ។ បេ ។ ឯកេន

សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

មហាវិវត្ត ៤៣៧៖ ១៦ សេដ្ឋីយកណ្តា សុវស្សវត្ត

(២១៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគឲ្យព្រូបបំ ៗ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ៗ បេ ៗ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចកងបឋមបុរាណដឹកសិទ្ធិសាបទ) ៗ
ចប់ ពពឡវត្ត ទី ៥

(២១៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគឲ្យព្រូបុរសុវ
(ត្រូវ ១) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ទ្រង់បញ្ចត្តិកងទីណា ៗ ទ្រង់បញ្ចត្តិកងនគរ
កោសម្ពី ៗ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ៗ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ៗ
ព្រោះរឿងដូចម្តេច ៗ ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូបផឹកទឹកដោះស្រស់ឲ្យព្រូ
សុវស្ស (ត្រូវ ១) ៗ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ៗ បណ្តាសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចកងបឋម-
បុរាណដឹកសិទ្ធិសាបទ) ៗ

(២១៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលិទ្ធិដៃ ត្រូវអាបត្តិ
ទុកដ ៗ បេ ៗ សិទ្ធិសាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ៗ បេ ៗ អាបត្តិនោះ តាំង
ឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចកងបឋម បុរាណដឹកសិទ្ធិសាបទ) ៗ

វិធមប្រដិពេ បរិវាព

(២១៧) អនាទិយំ បដិច្ច បត្តនិល្លេហកំ កុញ្ញន្តស្ស
ទុក្ខំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន ស-
មុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២២០) អនាទិយំ បដិច្ច ឌីដ្ឋនិល្លេហកំ កុញ្ញន្តស្ស
ទុក្ខំ ។ មេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ មេ ។ ឯកេន ស-
មុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២២១) អនាទិយំ បដិច្ច សាមិសេន ហត្ថេន ចានិ-
យថាលកំ បដិកុណ្ណន្តស្ស ទុក្ខំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
កត្តេស្ស បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អា-
រព្វ ។ កស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ សាមិសេន ហ-
ត្ថេន ចានិយថាលកំ បដិកុហេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។

(២២២) អនាទិយំ បដិច្ច សសត្តកំ បត្តិដាវំ
អន្តរយវេ ធម្មេន្តស្ស ទុក្ខំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
កត្តេស្ស បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សម្ពហុលេ
ភិក្ខុ អារព្វ ។ កស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ

វិធមបិណ្ឌក បរិវារៈ

(២១៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលិទ្ធិបាត្រ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២២០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលិទ្ធិបូរមាត់ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២២១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលសៀនទឹក ដោយ
ដៃដែលប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ទ្រង់បញ្ញត្តិ កងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិកងដៃនកគ្គៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
ភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូប ទទួល
សៀនទឹកដោយដៃដែលប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិតាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

(២២២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រ តាំង
គ្រាប់បាយកងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ទ្រង់បញ្ញត្តិ កងទីណា ។ ទ្រង់
បញ្ញត្តិកងដៃនកគ្គៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុ
ច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូបចាក់ទឹកលាង

មហារិក្ខេ សោឡស មហារិក មេត្តិយកណ្ត ឥស្សរ្យោ

សស្កត្តកំ បត្តិដានំ អន្តរយេ ធម្មេសំ តស្កំ វត្តស្កំ ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន
សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
សម្មដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។

(២២៣) អនាទិយំ បដិច្ច ធន្តាចារិស្ស ធម្មំ
ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
កស្កំ វត្តស្កំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ធន្តាចារិស្ស ធម្មំ
ទេសេសំ តស្កំ វត្តស្កំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន
សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ ។

(២២៤) អនាទិយំ បដិច្ច ទណ្ឌាចារិស្ស ធម្មំ
ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន
សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ ។

មហានិក្ខេប បណ្ណាវិៈ ១៦ : សត្វិយកណ្ណ សុរុស្សវគ្គ

បាត្រតាំងគ្រាប់បាយកងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញាតិ ១ ។
បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

(២៥៣) ភិក្ខុពាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសំដែងធម៌ដល់
មនុស្សដែលមានឆត្រកងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ទ្រង់បញ្ញាតិ កងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញាតិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វ
នឹងពួកឆត្រគ្រឹយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្រគ្រឹយ-
ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលមានឆត្រកងដៃ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញាតិ ១ មានអនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយ ។

(២៥៤) ភិក្ខុពាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
ដែលមានដំបងកងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញាតិ ១ មានអនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារោ

(២២៥) អនាទរិយំ បដិច្ច សុត្តនិទានំ ធម្មំ ទេ-
 សេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្ប-
 ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានំ ឯកេន សម្មជានេន
 សម្មជានិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ ន កាយតោ ។

(២២៦) អនាទរិយំ បដិច្ច អាវុទ្ធនិទានំ ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុ-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានំ ឯកេន សម្មជានេន
 សម្មជានិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ ន កាយតោ ។

សុត្តន្តបិដកេ ធម្មិ ។

(២២៧) អនាទរិយំ បដិច្ច ចាទុក្ខារ្យធម្មំ ធម្មំ ទេ-
 សេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញ-
 ត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានំ ឯកេន សម្មជានេន
 សម្មជានិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ ន កាយតោ ។

វិធមបិណ បរិវារ:

(២២៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស ដែលមានគ្រឿងសស្រ្តាក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទ នោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិ ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា នឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

(២២៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស ដែលមានគ្រឿងអាវុធ^(១) ក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

ចប់ សុរុស្សវត្ត ទី ៦

(២២៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែល ពាក់ទ្រនាប់ជើង ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង ឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំង ឡើងអំពីកាយ ។

១ គ្រឿងប្រហារដែលប្រយោល មានម្សៅមិនមុតក្លិបកាំភ្លើងពួស្តា នឹងដំបងដាដើម កៅ ថា អាវុធ ។

មហានិក្ខេ សោឡស មហានិក សេតិយកណ្តោ បាទុការិញ្ច

(២២៨) អនាទិយំ បដិច្ច ទុតាហាហារ្យធឿស្ស ធម្មិ
 ទេសេន្តស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ
 ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋានំ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ន កាយតោ ។

(២២៩) អនាទិយំ បដិច្ច យានកកស្ស ធម្មិ ទេសេន្ត-
 ស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ន កាយតោ ។

(២៣០) អនាទិយំ បដិច្ច សយនកកស្ស ធម្មិ
 ទេសេន្តស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន ស-
 ម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ
 ន កាយតោ ។

មហានិក្ខ មហាវារៈ ១៦ សេតិយកណ្ណ បាទុការវគ្គ

[២៤៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែល
ពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានីធិបត្តិ មិនបានតាំងឡើង
អំពីកាយ ។

[២៤៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
ដែលបិតនៅលើយាន ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានីធិបត្តិ មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២៤៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
ដែលនៅលើដំណេក ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានីធិបត្តិ មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហ

(២៣០) អនាទិយំ បដិច្ច បល្ល័ត្តិកាយ ជិសំន្ន-
 ស្ស ធម្មំ ទោសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ ថេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
 ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន
 សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច ស-
 ម្មដ្ឋានំ ន កាយតោ ។

(២៣២) អនាទិយំ បដិច្ច វេហិតសីសស្ស ធម្មំ
 ទោសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ ថេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន ស-
 ម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ
 ន កាយតោ ។

(២២៣) អនាទិយំ បដិច្ច ឡុត្តសីសស្ស
 ធម្មំ ទោសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ ថេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯ-
 កា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន
 សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ
 ន កាយតោ ។

វិទយបំណិក បរិវារ:

(២៣១) ភិក្ខុពាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់បុរុស្ស
 ដែលអង្គុយត្រចោមក្បាលជង្គង់ ត្រូវរាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ
 មានបញ្ញាតិ ១ មានអនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃរាបត្តិទាំង ៦
 រាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា នឹងចិត្ត
 មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

(២៣២) ភិក្ខុពាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់បុរុស្ស
 ដែលដួតក្បាល ត្រូវរាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ញាតិ ១
 មានអនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃរាបត្តិទាំង ៦ រាបត្តិនោះតាំង
 ឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើង
 អំពីកាយ ។

(២៣៣) ភិក្ខុពាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់បុរុស្ស
 ដែលទទួរក្បាល ត្រូវរាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ញាតិ ១
 មានអនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃរាបត្តិទាំង ៦ រាបត្តិនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំង
 ឡើងអំពីកាយ ។

មហានិក្ខេ វេទស្ថាន មហានិក្ខេ វេទស្ថាន ពុទ្ធករុណា

(២៣៤) អនាទិយំ បដិច្ច ធមាយំ និស័ទិត្តា
 អាសនេ និស័ទិត្តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ
 ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ន កាយតោ ។

(២៣៥) អនាទិយំ បដិច្ច ដិចេ អាសនេ និស័ទិ-
 ត្តា ឧក្ខេ អាសនេ និស័ទិត្តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ
 ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ន កាយតោ ។

(២៣៦) អនាទិយំ បដិច្ច វិគេនេ និស័ទិត្តស្ស ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឯកេន ស-
 ម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ
 ន កាយតោ ។

មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សេតិយកណ្ណ បាទុកាវត្ត

(២៣៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើដៃនដីសំដែង
ធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទ
នោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ កាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺកាំងឡើងអំពីវារនីធិបត្ត
មិនបានកាំងឡើងអំពីកាយ ។

(៣២៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈទាប
សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ជាង ត្រូវអាបត្តិទុកដ
។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណ
សម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះកាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺ
កាំងឡើងអំពីវារនីធិបត្ត មិនបានកាំងឡើងអំពីកាយ ។

(២៣៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរសំដែងធម៌ ដល់
មនុស្សដែលអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ កាំង
ឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺកាំងឡើងអំពីវារនីធិបត្ត មិនបានកាំង
ឡើងអំពីកាយ ។

[២៣៧] អនាទិយំ បដិច្ច បច្ចុតោ កច្ចុទ្ធន ប្រ-
 តោ កច្ចុទ្ធស្ស ធម្មំ ទេសេទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិស-
 ប្បដ្ឋានំ ឯកេន សម្បដ្ឋានេន សម្បដ្ឋានិ កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្បដ្ឋានិ ។

[២៣៨] អនាទិយំ បដិច្ច ទុប្បថេន កច្ចុទ្ធន
 បថេន កច្ចុទ្ធស្ស ធម្មំ ទេសេទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិស-
 ប្បដ្ឋានំ ឯកេន សម្បដ្ឋានេន សម្បដ្ឋានិ កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្បដ្ឋានិ ។

[២៣៩] អនាទិយំ បដិច្ច បិកេន ទុច្ឆារិវា មស្សា-
 រិវា កកោទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសប្បដ្ឋានំ ឯកេន ស-
 ប្បដ្ឋានេន សម្បដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្បដ្ឋានិ
 ច វាចតោ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

(២៣៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរពីខាងក្រោយសំដែង
 ធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរអំពីមុខ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦
 អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹង
 វាចានឹងចិត្ត ។

(២៣៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរក្រៅផ្លូវសំដែងធម៌
 ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិក្ខាបទនោះ
 មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦
 អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹង
 វាចានឹងចិត្ត ។

(២៣៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរហោបង់ទុច្ចារៈឬ
 បស្ស្យវៈ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ បេ ៗ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអ-
 នុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
 ដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
 អំពីវាចា ។

មហានិទ្ទេស សោឡស មហានិក សេតិយសណ្ឋ បាទុការិញ្ញោ

(២២០) អនាទិយំ បដិច្ច ហរិតេ ឧត្តារិ វា បស្សនិ
វា ខេឡិ វា ករោន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន
សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច ស-
ម្មដ្ឋានំ ន វាចតោ ។

(២២១) អនាទិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧត្តារិ វា បស្សនិ
វា ខេឡិ វា ករោន្តស្ស ទុក្ខដំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សា-
វត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។ ធាតុយេ ភិក្ខុ អា-
រាហិ ។ តិស្មី វត្តស្មីនំ ។ ធាតុយា ភិក្ខុ ឧទកេ ឧត្តា-
រម្មិ បស្សវម្មិ ខេឡម្មិ អតិសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ កាយតោ ច ចិត្តតោ
ច សម្មដ្ឋានំ ន វាចតោ ។

បាទុការិញ្ញោ សត្តមោ ។

បព្វសត្តតិ សេតិយា និដ្ឋិតា ។
មហានិទ្ទេស កត្តបញ្ញតិវិរំ និដ្ឋិតំ ។

មហារិក្ខ មហារិក្ខ: ១៦ សេច្ឆិយកណ្ណ ធានុករវត្ត

(២៤០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាបនឹងទុច្ចារៈក្តី បស្សវៈក្តី
ស្មោះទឹកមាត់ក្តី ដាក់លើ (រុក្ខជាតិដើមឈើ) ដែលមានពណ៌ខៀវស្រស់
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាននៃតែ ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

(២៤១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាបនឹងទុច្ចារៈក្តី បស្សវៈ
ក្តី ស្មោះទឹកមាត់ក្តី ដាក់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិទុកដ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វ
នឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
បានបន្ទាបនឹងទុច្ចារៈខ្លះ បស្សវៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់ក្នុងទឹក ។
សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាននៃតែ ១ គឺតាំងឡើង
អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

ចប់ ធានុករវត្ត ទី ៧ ។

សេច្ឆិយវត្ត ធីត្តដែលភិក្ខុត្រូវសិក្សា មាន ៧៥ ចប់តែប៉ុណ្ណោះ ។

ចប់ រាត្របញ្ញត្តិវារៈ ក្នុងមហារិក្ខ ។

វិសយបិដកេ បរិវារោ

តិស្សវ្យាសំ

(១២២)

បរិមណ្ឌលំ បដិច្ចដំ

សុសុំតោត្តិវត្តចត្តុណា

ឧត្តិវត្តោដ្ឋក្សកា សន្តោ

តយោ បេវ បចារណា

ខត្តំ ឌុត្តណ្ឌិតោ បេវ

កុដិ បល្លត្តិកាយ ច

សក្កិញ្ចំ បត្តសញ្ញំ ច

សមស្សបំ សមត្តិកំ

សក្កិញ្ចំ បត្តសញ្ញំ ច

សបណាទំ សមស្សបកំ

ដ្ឋបតោ(១) ច បដិច្ចដំ

វិញ្ញាតដ្ឋានសញ្ញា

ន បហានំ មណ្ឌលំ ទ្វារំ

១ ឧ.ម. ប្លិកោតោ ។

ឧទាននៃសេក្ខិយវិវត្តនោះដូច្នោះ

(២២២) រឿងភិក្ខុត្រូវស្ងៀកដណ្តប់ ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ១
 រឿងភិក្ខុបិទបាំងកាយ ១ រឿងភិក្ខុសង្រួមឲ្យល្អ ១ រឿងភិក្ខុ
 មានភ្នែកដាក់ចុះ ១ រឿងភិក្ខុសើយចីវរ ១ រឿងភិក្ខុធ្វើសំឡេង
 ខ្លាំង ១ រឿងភិក្ខុគ្រលែងអវយវៈបីយ៉ាង ១ រឿងភិក្ខុស្អប់មន្ត្រះ ១
 រឿងភិក្ខុទទួរក្បាល ១ រឿងភិក្ខុចំអើតដើង ១ រឿងភិក្ខុ
 អង្គុយគ្របបាមក្បាលជង្គង់ ១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតដោយ
 គោរព ១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតមានសេចក្តីសំគាល់តែកង
 បាត ១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យមានសម្បស្មីគា ១
 រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យត្រឹមស្មីមាត់បាត ១ រឿងភិក្ខុ
 ឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតមាន
 សេចក្តីសំគាល់តែកងបាត ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតវេចឲ្យ
 ស្មើ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់សម្បឲ្យស្មើនឹងបាយ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់
 ប្រមចុះអំពីកំពូលបាយ ១ រឿងភិក្ខុកកាយបាយលុបសម្បបូ
 ប ១ រឿងភិក្ខុសុំបិណ្ឌបាត ១ រឿងភិក្ខុសំគាល់គិតនឹងលើក
 ពោស ១ រឿងភិក្ខុមិនធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំហួសប្រមាណ ១
 រឿងភិក្ខុធ្វើពំនូតបាយឲ្យបរិមណ្ឌល ១ រឿងភិក្ខុហាមាត់ចាំ

មហារិក្ខេ សោឡុស មហារិកា សេត្វិយកណ្ណោ ឧទានតាថា

សព្វហត្ថំ ន ព្យាហារេ

ឧក្កោចោ ធននា កណ្ណោ

ធួនំ សិក្ខាវការកំ

ជិវិតំចារកញ្ចោ

ចប្បចប្ប សរសរ

ហត្ថោ បត្ថោ ច ឌីដ្ឋោ ច

សាមិសំ សិក្ខាកេន ច

ធនត្ថនាណិស្ស សទ្ធម្មំ

ន ទេសេន្តិ តថាភតា

ឃរមេវ ទណ្ណនាណិស្ស

សត្តអារុទនាណិមំ

នាទិកា ឧទាហនា ចេវ

យានសេយ្យាភតស្ស ច

បល្លត្ថកានិសិទ្ធស្ស

វេរីតោតុណ្ណិតស្ស ច

ធមានិចាសនេ ហនេ

មហារិក្ខ មហារិកៈ ១៦ សេក្ខិយកណ្ណ ឧទានពាថា

ពំនូតបាយ ១ រឿងភិក្ខុញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ ១
 រឿងភិក្ខុនិយាយទាំងអាហារនៅក្នុងមាត់ ១ រឿងភិក្ខុបោះដុំ
 បាយបរិភោគ ១ រឿងភិក្ខុទាំកាត់ពំនូតបាយ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់
 អាហាររបៀមទុលថ្កល់ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់រលាស់ដៃ ១ រឿង
 ភិក្ខុឆាន់ឲ្យជ្រុះគ្រាប់បាយ ១ រឿងភិក្ខុលៀនអណ្ណាត ១ រឿង
 ភិក្ខុឆាន់ឮសូរចបុបបុ ១ ឮសូរសុរុសុរុ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់
 លិទ្ធិដៃ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់លិទ្ធិបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់លិទ្ធិបបូរ
 មាត់ ១ រឿងភិក្ខុយកដៃដែលប្រឡាក់អាមិសទៅទទួលភាជន៍
 ទឹក ១ រឿងភិក្ខុចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយ ១ ព្រះត-
 ថាគតទាំងឡាយ មិនបានសំដែងព្រះសុខដ្ឋងល់មនុស្សដែល
 មានឆត្រក្នុងដៃ នឹងមនុស្សដែលមានដង្ហើមក្នុងដៃ នឹងមនុស្ស
 មានគ្រឿងសស្ត្រា នឹងអាវុធក្នុងដៃ នឹងមនុស្សពាក់ទ្រនាប់
 ជើង ពាក់ស្បែកជើងបិតនៅលើយាននឹងលើដំណេក អង្គុយ
 ត្របោមក្បាលដង្កី ដួតក្បាល ទទួរក្បាល នឹងមិនអង្គុយលើ
 ផែនដី សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយនៅលើអាសនៈ
 មិនអង្គុយលើអាសនៈទាបសំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ
 លើអាសនៈខ្ពស់ មិនឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ

វិទ្យុបិដកេ បរិវាហេ

បច្ឆតោ ឧប្បដេន ច
វិតតោន ន កាតតំ
ហរិតេ ឧនកក្ខ័ញ្ញំ ចាតិ ។

តេសំ វិគ្គានំ ឧទ្ធានំ

(១២៣) បរិមណ្ឌលំ ឧជ្ជក្ខំ
ឧម្ពំ បណ្ឌំ តថេវ ច
កតទ្យា សរសរ ច
ចាទុកោន ច សត្តមាតិ ។

[២២២] មេធានំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ កតិ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ។ មេធានំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ អក្កាយតេ សរវេ មេធានំ ធម្មំ បដិសេវតិ
អាបត្តិ ចារាជិកស្ស យេកុយ្យេន ខាយតេ សរវេ មេធានំ
ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស វិជកតេ(១) មុខ
អប្បបន្តំ អប្បជានំ បវេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស មេធានំ
ធម្មំ បដិសេវន្តោ តមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

១ ឧ. វិគ្គកេ ។ ម. វិដ្តកេ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

មិនដើរក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរមុន មិនដើរ
 ក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ រឿងភិក្ខុមិន
 ត្រូវឈររបន្ទោបង់ទុញ្ចារៈ ឬបស្សៈនឹងមិនត្រូវរបន្ទោបង់ទុញ្ចារៈ
 ឬបស្សៈលើវត្ថុស្រស់នឹងទឹក ។

ឧទាននៃវិគ្គទាំងនោះ ជំប្លែះ

(២៤៣) បរិមណ្ឌលវគ្គ ១ ធម្មវគ្គ ១ មគ្គវគ្គ ១ បណ្ណ-
 បាតវគ្គ ១ ភពទ្រវគ្គ ១ សរសរវគ្គ ១ បាណេវគ្គទីប្រាំពីរ ១ ។

(២៤៤) ភិក្ខុសេពមេដុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិប្បន្ទានយ៉ាង ។ ភិក្ខុ
 សេពមេដុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង គឺសេពមេដុនធម្មចំពោះសរីរៈដែល
 សត្វមិនទាន់ស៊ី ត្រូវអាបត្តិបាណជីក សេពមេដុនធម្មចំពោះសរីរៈដែលសត្វ
 ស៊ីហើយដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង្គយ បញ្ចូលអង្គជាតិទៅក្នុងមាត់
 ដែលហាតែមិនឱ្យប៉ះ ត្រូវអាបត្តិទឹកដ ភិក្ខុសេពមេដុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិ
 ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

មហានិក្ខេ លោក្ខន្ត មហានិក្ខេ ចត្តារោ ពារជិត

(២២៥) អនិច្ចំ អាទិយន្តោ កតិ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ។ អនិច្ចំ អាទិយន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ បញ្ចមាសកំ វា អតិវេកបញ្ចមាសកំ វា
 អក្កនកំ អនិច្ចំ វេយ្យសង្ខាតំ អាទិយតិ អាបត្តិ
 ចារាជិកស្ស អតិវេកមាសកំ វា ឧបញ្ចមាសកំ វា
 អក្កនកំ អនិច្ចំ វេយ្យសង្ខាតំ អាទិយតិ អាបត្តិ
 ឥល្លត្ថយស្ស មាសកំ វា ឧបមាសកំ វា អក្កនកំ
 អនិច្ចំ វេយ្យសង្ខាតំ អាទិយតិ អាបត្តិ ធិក្កជស្ស
 អនិច្ចំ អាទិយន្តោ វេមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(២២៦) សញ្ចុត្ត មនុស្សវិក្កហំ ជីវិតា វេរោមេន្តោ
 កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ សញ្ចុត្ត មនុស្សវិក្កហំ
 ជីវិតា វេរោមេន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 មនុស្សំ ធិកិស្ស ធិចានំ ខនតិ បបតិត្តា មវិស្សតិ
 អាបត្តិ ធិក្កជស្ស បបតិតេ ធិក្ខា វេទនា ឧប្បជ្ជតិ
 អាបត្តិ ឥល្លត្ថយស្ស មវតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស
 សញ្ចុត្ត មនុស្សវិក្កហំ ជីវិតា វេរោមេន្តោ វេមា តិស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

មហានិកាយ មហាវិរៈ ១៦ បារាជិក ៤

(២៤៥) ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យ ត្រូវអាបត្តិប្តីនាន ។
 ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនឱ្យត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ កាន់យកទ្រព្យ
 ដែលគេមិនឱ្យគួរដល់ថ្ងៃ ៥ មាសកក្កី លើសពី ៥ មាសកក្កី ដោយថេយ្យ-
 ចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបារាជិក កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យ គួរដល់ថ្ងៃលើស
 ពី ១ មាសកក្កី ខ្លះពី ៥ មាសកក្កី ដោយថេយ្យចិត្ត ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្មយ
 កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យ គួរដល់ថ្ងៃ ១ មាសកក្កី ខ្លះពី ១ មាសកក្កី
 ដោយថេយ្យចិត្ត ត្រូវអាបត្តិទុកៗ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យ ត្រូវ
 អាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

(២៤៦) ភិក្ខុក្វែងផាចំបង្កំរាងកាយ របស់មនុស្សឱ្យធ្លាក់ចុះចាក
 ជីវិតត្រូវអាបត្តិប្តីនាន ។ ភិក្ខុក្វែងផាចំបង្កំរាងកាយរបស់មនុស្សឱ្យធ្លាក់
 ចុះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង គឺ ដឹករណ្តៅចំពោះមនុស្ស ដោយ
 ប្តីបង្កំថា អ្នកណានីមួយនឹងធ្លាក់ស្លាប់ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកៗ កាលបើ
 មនុស្សនោះធ្លាក់ទៅហើយកើតទុក្ខវេទនាឡើង ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្មយ (បើ)
 មនុស្សនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុក្វែងផាចំបង្កំជីវិតរបស់មនុស្ស
 ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

វិទយចំណីកេ បរិវារ

(២២៧) អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរមនុស្សធម៌ំ ឧល្លបន្តោ
 កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរ-
 មនុស្សធម៌ំ ឧល្លបន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 ចាបន្តោ ឥន្ទ្របក្កោតោ អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរមនុស្សធម៌ំ
 ឧល្លបតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស យោ តេ វិហារេ វសតិ
 សោ ភិក្ខុ អរហនិ កណាតិ បដិវិជានន្តស្ស អាបត្តិ
 ឪល្លត្ថយស្ស ធម្មដិវិជានន្តស្ស អាបត្តិ ទិក្ខុជស្ស
 អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរមនុស្សធម៌ំ ឧល្លបន្តោ ឥមា
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

ចន្ទាហ បារាជិកា វិជ្ជិតា ។

(២២៨) ឧបក្កមិត្តា អសុចិ មោចេន្តោ កតិ អា-
 បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ ឧបក្កមិត្តា អសុចិ មោចេន្តោ
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុត្តតិ
 អាបត្តិ សង្ឃិទិសេសស្ស ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ធម្ម
 មុត្តតិ អាបត្តិ ឪល្លត្ថយស្ស បយោតេ ទិក្ខុជំ ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

(២៤៧) ភិក្ខុពោលអ្នកទុក្ខវិមនុស្សធម្ម្នដែលមិនមាន ដែលមិនពិត
 ត្រូវអាបត្តិប្បន្នាន ។ ភិក្ខុពោលអ្នកទុក្ខវិមនុស្សធម្ម្ន ដែលមិនមាន
 ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសណ្តិតហើយ ពោលអ្នកទុក្ខវិមនុស្សធម្ម្ន ដែលមិនមាន
 ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិបាពាជិក ភិក្ខុនិយាយកុហកថា ភិក្ខុណានៅក្នុង
 វិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត កាលបើអ្នកស្តាប់ដឹងច្បាស់ ត្រូវ
 អាបត្តិថ្មល្ងង់ បើដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុពោលអ្នកទុក្ខវិ-
 មនុស្សធម្ម្ន ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

ចប់ បារាជិត ៤ ។

(២៤៨) ភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ត្រូវអាបត្តិប្បន្នាន ។ ភិក្ខុ
 ព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ភិក្ខុព្យាយាមទាល់តែអសុចិ
 យូតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ភិក្ខុព្យាយាម តែអសុចិមិនយូត
 ចេញ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់ គ្រាន់តែព្យាយាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

មហានិកម្មេ សោឡស មហានិក ពោស សង្ឃទិសេសា

(២២៧) មាតុត្តាមេន សន្និ កាយសំសត្តំ សមា-
 បជ្ជន្តោ តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ អាមត្តំ សង្ឃទិសេសស្ស កាយេន កាយ-
 ប្បជិតទិំ អាមសតិ អាមត្តំ វុល្លក្ខយស្ស កាយប្បជិ-
 តទ្ធលោ កាយប្បជិតទិំ អាមសតិ អាមត្តំ ធុត្តជស្ស ។

(២២៨) មាតុត្តាមំ ធុត្តល្ហាហិ វិតាហិ ឱកាសន្តោ
 តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វុត្តមត្តំ បស្សាវមត្តំ អា-
 ទិស្ស វណ្ណាម្បិ កណាតិ អវណ្ណាម្បិ កណាតិ អាមត្តិ សង្ឃ-
 ទិសេសស្ស វុត្តមត្តំ បស្សាវមត្តំ វេបេត្វា អធិត្តកំ ឧត្ត-
 ជាធុមណ្ឌលំ អាទិស្ស វណ្ណាម្បិ កណាតិ អវណ្ណាម្បិ ក-
 ណាតិ អាមត្តិ វុល្លក្ខយស្ស កាយប្បជិតទិំ អាទិស្ស
 វណ្ណាម្បិ កណាតិ អវណ្ណាម្បិ កណាតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។

(២២៩) អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសន្តោ
 តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ មាតុត្តាមស្ស សង្ឃិកេ
 អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាមត្តិ សង្ឃទិ-
 សេសស្ស បណ្ឌិតស្ស សង្ឃិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ

មហានិទ្ទេស មហាវិរៈ ១២ សង្ខេបទិសេស ១៣

(២៤៧) ភិក្ខុវេទន៍ព្រមនូវកាយសំសត្តៈ មួយអាទិ៍ដោយមាតុគ្រាម
 ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ភិក្ខុស្ថាបអវ្កិលកាយ (ស្រី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន)
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ស្ថាបអវ្កិលវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ (ស្រី)
 ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិវល្លច្ច័យ ស្ថាបអវ្កិលវត្ថុដែលជាប់
 ដោយកាយ (ស្រី) ដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(២៥០) ភិក្ខុនិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ ត្រូវអាបត្តិ
 ៣ គឺ ភិក្ខុនិយាយសរសើរភិក្ខុ និយាយតិះដៀលភិក្ខុ ចំពោះវច្ចមគ្គប
 បស្សវមគ្គ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស និយាយសរសើរភិក្ខុ និយាយតិះដៀល
 ភិក្ខុ ចំពោះអវយវៈពីត្រឹមដងកាំបិតចុះមកខាងក្រោម ពីមណ្ឌលដង្កង់ឡើង
 ទៅខាងលើ រៀរលែងតែវច្ចមគ្គនឹងបស្សវមគ្គចេញ ត្រូវអាបត្តិវល្លច្ច័យ
 និយាយសរសើរភិក្ខុ និយាយតិះដៀលភិក្ខុ ចំពោះវត្ថុជាប់នឹងកាយ ត្រូវ
 អាបត្តិទុកដ ។

(២៥១) ភិក្ខុនិយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ
 ៣ គឺ និយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់មាតុ-
 គ្រាម ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស និយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន

វិទយបិដកេ បរិវាហ

វណ្ណំ កាសតិ អាបតិ ថុល្លត្វយស្ស តិរច្ឆានភតស្ស
សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបតិ
ទុក្ខជស្ស ។

(២៥២) សញ្ជិត្តំ សមាបដ្ឋន្តោ តិស្សោ អាបតិយោ
អាបដ្ឋតិ បដិក្កណាតិ វីមិសតិ បត្តាហារតិ អាបតិ
សង្ឃទិសេសស្ស បដិក្កណាតិ វីមិសតិ ន បត្តា-
ហារតិ អាបតិ ថុល្លត្វយស្ស បដិក្កណាតិ ន វីមិសតិ
ន បត្តាហារតិ អាបតិ ទុក្ខជស្ស ។

(២៥៣) សញ្ជាចិកាយ ត្បដិ កាវាបេន្តោ តិស្សោ
អាបតិយោ អាបដ្ឋតិ កាវាបេតិ បយោតេ ទុក្ខដំ ឯ-
កបិណ្ណោ អនាគតេ អាបតិ ថុល្លត្វយស្ស តស្មី បិណ្ណោ
អាគតេ អាបតិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(២៥៤) មហាលុកំ វិហារំ កាវាបេន្តោ តិស្សោ
អាបតិយោ អាបដ្ឋតិ កាវាបេតិ បយោតេ ទុក្ខដំ ឯក-
បិណ្ណោ អនាគតេ អាបតិ ថុល្លត្វយស្ស តស្មី បិណ្ណោ
អាគតេ អាបតិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

វិទ្យាបិណ្ឌក បរិវារៈ

ក្នុងសំណាក់បណ្ឌិត ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្ឆាយ និយាយសរសើរការបម្រើកាម
ដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់តិរច្ឆាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(២៥២) ភិក្ខុប្រព្រឹត្តការដឹកនាំ (ពាក្យប្រុសស្រី) ត្រូវអាបត្តិ ៣
គឺ ទទួលពាក្យខាង (ប្រុស) ហើយទៅនិយាយល្បួងមើល (នឹងស្រី)
ហើយត្រឡប់មកប្រាប់ (ខាងប្រុសវិញ) ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស
ទទួលពាក្យហើយទៅនិយាយល្បួងមើល តែមិនត្រឡប់មកប្រាប់វិញ
ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្ឆាយ ទទួលពាក្យហើយ តែមិនទៅនិយាយល្បួងមើល
មិនត្រឡប់មកប្រាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(២៥៣) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុំដី ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍ពីគេមក
ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ឲ្យគេធ្វើត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ
(ដែលធ្វើ) កាលបើមិនទាន់បូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនៅឡើយ
ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្ឆាយ កាលបើបានបូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនោះ
ស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ។

(២៥៤) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើហារធំ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ឲ្យគេធ្វើ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលប្រើគេឲ្យធ្វើ) កាលបើមិនទាន់បូក
លាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំ នៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្ឆាយ កាល
បើបានបូកលាបដុំកំបោរ ឬ ដីស្អិតមួយដុំនោះ ស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ស័យទិសេស ។

មហានិទ្ទេស សោឡុស មហានិទ វេស សង្ឃវិសេស

(២៥៥) ភិក្ខុំ អម្បលកេន ចារាជិកេន ធម្មេន
អនុទ្ធិសេន្តោ និស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អលោកា-
សំ កាកាបេត្វា ចាវនាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ សង្ឃទិ-
សេសេន ទុក្កដស្ស ឡិកាសំ កាកាបេត្វា អក្កោសា-
ធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ ឡិមសវាទស្ស ។

(២៥៦) ភិក្ខុំ អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្ស តិញ្ចា
ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធិ-
សេន្តោ និស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អលោកាសំ កាកា-
បេត្វា ចាវនាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសេន
ទុក្កដស្ស ឡិកាសំ កាកាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ
វទេតិ អាបត្តិ ឡិមសវាទស្ស ។

(២៥៧) សង្ឃកេនកោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមនុ-
កាសិយមាលោ នប្បដិដស្សជ្ជន្តោ និស្សោ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហិ កម្មវាចាហិ បុល្លត្វយា
កម្មវាចាហិយោសារេន អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

មហានិទ្ទេ មហារាវៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ១៣

(២៥៥) ភិក្ខុចោទភិក្ខុផង្គតា ដោយអាបត្តិបារាជិក មិនមានមូល
ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ មិនសូមុទកាសជាមុនសិន ហើយចោទ ដោយមាន
ប្រាថ្នា ដើម្បីឲ្យឃ្នាតចាកព្រហ្មចារ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស នឹង
ទុកដ ភិក្ខុសូមុទកាសជាមុនហើយទើបចោទ ដោយមានប្រាថ្នានឹងដេរ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យចាក់ដោត ។

(២៥៦) ភិក្ខុចោទភិក្ខុផង្គតា ដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះ
អាស្រ័យគ្រឿងអាណិណាមួយ គ្រាន់តែជាលេសនៃអធិករណ៍ជាចំណែក
ដទៃ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ភិក្ខុមិនសូមុទកាស (ជាមុន) ហើយចោទ
ដោយមានប្រាថ្នា ដើម្បីឲ្យឃ្នាតចាកព្រហ្មចារ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិ-
សេស នឹង ទុកដ សូមុទកាស (ជាមុន) ហើយចោទ ដោយមានប្រាថ្នា
នឹងដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យចាក់ដោត ។

(២៥៧) ភិក្ខុអកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃបានសូត្រសមនុកា-
សនកម្មអស់ពីរ ៣ វេទហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ដំបូង) ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង្គយ
ដោយសូត្រកម្មវចនាវដង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រ
កម្មវចនាវ ។

វិសយបិណ្ឌេ បរិវារោ

[២៥៨] ភេទកោណ្ឌវត្តកា ភិក្ខុ យាវតតិយំ សម-
 ណុកាសិយមាណោ នប្បដិដិស្សដ្ឋន្តោ តិស្សោ អាមត្តិយោ
 អាមដ្ឋតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ច-
 យា កម្មវាចាបរិយោសារោ អាមត្តិ សង្ឃាដិសេសស្ស ។

[២៥៩] ទុត្វោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមណុកាសិយ-
 មាណោ នប្បដិដិស្សដ្ឋន្តោ តិស្សោ អាមត្តិយោ អាមដ្ឋតិ
 ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា កម្មវា-
 ចាបរិយោសារោ អាមត្តិ សង្ឃាដិសេសស្ស ។

[២៦០] កុលទ្ធិសកោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមណុ-
 កាសិយមាណោ នប្បដិដិស្សដ្ឋន្តោ តិស្សោ អាមត្តិយោ
 អាមដ្ឋតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា
 កម្មវាចាបរិយោសារោ អាមត្តិ សង្ឃាដិសេសស្ស ។

ពោស សង្ឃាទិសេសា ទិដ្ឋិតា ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(២៥៨) ពួកភិក្ខុអកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ កាលបើ
 សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈជាគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅ
 តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងខណៈសូត្រ
 ញត្តិ (ជាដំបូង) ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងឿយ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវ
 សង្ឃទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាបី ។

(២៥៩) ភិក្ខុដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ កាលបើសង្ឃបាន
 សូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈជាគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់
 ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ជាដំបូង)
 ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងឿយ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស
 ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាបី ។

(២៦០) ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូល កាលបើសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសន-
 កម្ម អស់វារៈជាគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ៣
 គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ដំបូង) ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងឿយ
 ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រ
 កម្មវាចាបី ។

មហាវិកង្កេ សោឡស មហាវិកា និស្សត្តិយកណ្តោ ពិវេរិញ្ញោ

(២៦០) អតិរេកចីវរំ ទសាហំ អតិក្ការមេន្តោ ឯកំ
អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ជិស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

(២៦២) ឯកវត្តិ តិច្ឆវេន វិប្បវសន្តោ ឯកំ អា-
បត្តិ អាបជ្ជតិ ជិស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

(២៦៣) អកាលចីវរំ បដិក្កហេត្វា មាសំ អតិក្ការ-
មេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ជិស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

(២៦៤) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុជិយា បុរាណចីវរំ
នោវមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ នោវមេតិ បយោ-
ភេ ទុក្កដំ នោវមេតេ ជិស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

(២៦៥) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុជិយា ហត្ថតោ ចីវរំ
បដិក្កហេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កណ្តាតិ បយោ-
ភេ ទុក្កដំ កហិតេ ជិស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

(២៦៦) អញ្ញាតិកំ កហបតិ វា កហបតានិ វា ចីវរំ
វិញ្ញាមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិញ្ញាមេតិ បយោ-
ភេ ទុក្កដំ វិញ្ញាមេតេ ជិស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

មហានិក្ខេប មហាវិវាទៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ណ កបិសវគ្គ

(២៦១) ភិក្ខុទុកអតិរេកចីវរឲ្យកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦២) ភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ អស់មួយពត្រី ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៣) ភិក្ខុទទួលអកាលចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្លងហួសមួយខែទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៤) ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិឲ្យលាងចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឲ្យលាង លុះឲ្យលាងរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៥) ភិក្ខុទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលទទួល លុះទទួលបានមកហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៦) ភិក្ខុសូមចីវរនឹងគហបតីក្តី គហបតីនីក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុកំពុងសូម ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

វិសយបំណិកេ បរិវារោ

(២២៧) អញ្ញាតកំ កហាបតី វា កហាបតាដី វា ត.
ទុក្ខរំ ចំរំ វិញ្ញាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិញ្ញាបេ.
តិ បយោគេ ទុក្ខដំ វិញ្ញាបិកេ ជិស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២២៨) បុព្វេ អប្បវារិតោ អញ្ញាតកំ កហាបតិកំ
ឧបស្កន្តមិត្តា ចំរេ វិកប្បំ អាបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ វិកប្បំ អាបជ្ជតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វិកប្បំ
អាបន្នេ ជិស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២២៩) បុព្វេ អប្បវារិតោ អញ្ញាតកេ កហាបតិកេ
ឧបស្កន្តមិត្តា ចំរេ វិកប្បំ អាបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ វិកប្បំ អាបជ្ជតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វិកប្បំ
អាបន្នេ ជិស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៣០) អតិវេកតិក្កត្តំ ចោទនាយ អតិវេកតិក្កត្តំ
ថាទេន ចំរំ អភិជិញ្ញាទេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
អភិជិញ្ញាទេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ អភិជិញ្ញាទិកេ ជិស្សក្កិ-
យំ ចាចិត្តិយំ

វិសយបិណ្ឌ បរិវារៈ

(២៦៧) ភិក្ខុសូមថវីរនឹងគហបតីភិ នឹងគហបតានីភិ ដែលមិនមែន
ជាញាតិ ឲ្យច្រើនលើសពីស្បង់នឹងចីពរនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងសូម លុះសូមបានមកហើយ
ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៨) ភិក្ខុដែលគេមិនបានបរវរណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅ
រកគហបតី ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងថវីរ
(ចង់បានឲ្យល្អហួសហេតុ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុង
ប្រយោគដែលដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងថវីរ លុះកំណត់ថវីរបានហើយ
ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៩) ភិក្ខុដែលគេមិនបានបរវរណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅរក
គហបតីទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់
ក្នុងថវីរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលដល់នូវកិរិយា
កំណត់ក្នុងថវីរ លុះកំណត់ក្នុងថវីររួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧០) ភិក្ខុឲ្យថវីរសម្រេចបានដោយការតឹងទារឲ្យលើសអំពី ៣
ដង ដោយការឈរឲ្យលើសអំពី ៦ ដង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យថវីរសម្រេច កាលបើថវីរសម្រេចហើយ ត្រូវ
និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

មហេរិកង្កេ សោឡស មហារិកា និរុទ្ធិយកណ្តោ កោសិយវង្កោ

(២៧០) កោសិយមិស្សុកំ សន្តតំ កាកាបេន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាកាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ
កាកាបេតេ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧២) សុទ្ធកាឡកាណំ ឯឡុកលោមាណំ សន្តតំ
កាកាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាកាបេតិ
បយោគេ ទុក្កដំ កាកាបេតេ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧៣) អនាទយិត្វា តុលំ ឌីនាតាណំ តុលំ តោច-
រិយាណំ នំ សន្តតំ កាកាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
កាកាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ កាកាបេតេ និស្សត្តិយំ
ចាចិត្តិយំ ។

(២៧៤) អនុវស្សំ សន្តតំ កាកាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ កាកាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ កាកាបេតេ
និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧៥) អនាទយិត្វា បុរណាសន្តតស្ស សាមន្តា
សុតតវិន្តិ នំ និសីទនសន្តតំ កាកាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ កាកាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ កាកាបេតេ
និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

មហានិរង្គ មហារិកៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ណ កោសិយវគ្គ

(២៧១) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តត លាយដោយសូត្រ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើស្រេចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧២) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តត ដោយរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេ ធ្វើស្រេចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៣) ភិក្ខុធ្វើសន្តតថ្មី មិនលាយរោមចៀមស ម្សងមួយដំពឹង រោមចៀមក្រហម ម្សងមួយដំពឹង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបា- ចិត្តិយៈ ។

(២៧៤) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តតរាល់ ៗ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវ អាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៥) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តតសម្រាប់អង្គុយថ្មី មិនលាយសន្តតចាស់ មួយចំណាមព្រះសុគត ដោយជុំវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឲ្យគេធ្វើ លុះប្រើឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវនិស្ស- ត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៦) ឯឡុកលោមាដិ បដិភូហេត្វា តិយោជនំ
 អតិក្កាមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ បឋមំ ទានំ
 តិយោជនំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ទុតិយំ
 ទានំ អតិក្កាមេតិ ទិស្សត្ថិយំ ទាចិត្តិយំ ។

(២៧៧) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ឯឡុកលោ-
 មាដិ ជោវមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ជោវមេតិ
 បយោគេ ទុក្កដំ ជោវមេតេ ទិស្សត្ថិយំ ទាចិត្តិយំ ។

(២៧៨) រូបិយំ បដិភូណាតោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ កណ្តាតិ បយោគេ ទុក្កដំ កហិតេ ទិស្សត្ថិយំ
 ទាចិត្តិយំ ។

(២៧៩) វាណប្បការកំ រូបិយសំវេហារំ សមាប-
 ដ្ឋន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ សមាបដ្ឋតិ បយោគេ
 ទុក្កដំ សមាបន្នេ ទិស្សត្ថិយំ ទាចិត្តិយំ ។

(២៨០) វាណប្បការកំ កាយវិក្កយំ សមាបដ្ឋន្តោ
 ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ សមាបដ្ឋតិ បយោគេ ទុក្កដំ
 សមាបន្នេ ទិស្សត្ថិយំ ទាចិត្តិយំ ។

ពោសិយវញ្ញោ ទុតិយោ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ:

(២៧៦) ភិក្ខុទទួលរោមចៀម ហើយនាំយកឲ្យកន្លងហួស ៣ យោជន៍ទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ឈានដំហានដំបូងឲ្យកន្លងហួស ៣ យោជន៍ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈានដំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវ និស្សត្តិយបាចិត្តិយ: ។

(២៧៧) ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងរោមចៀម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឲ្យគេលាង លុះ ប្រើឲ្យគេលាងរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ: ។

(២៧៨) ភិក្ខុទទួលរូបិយ: ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលទទួល លុះទទួលរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ: ។

(២៧៩) ភិក្ខុប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយ: មានប្រការផ្សេង ៗ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រព្រឹត្ត (ការ លក់ដូរ) លុះប្រព្រឹត្តរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ: ។

(២៨០) ភិក្ខុប្រព្រឹត្តទិញដូរ របស់មានប្រការផ្សេងៗ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលខ្លួនប្រព្រឹត្ត លុះប្រព្រឹត្តរួច ហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ: ។

មហានិកង្កេ សោឡុស មហារិកា និស្សត្តិយកណ្តោ បត្តវិញ្ញា

(២៨០) អតិវេកបត្តំ ទសាហំ អតិក្កាមេន្តោ ឯកំ
អាបត្តិំ អាបជ្ជតិំ ទិស្សក្កិយំ ទាចិក្កិយំ ។

(២៨២) ឡបញ្ចពន្ធនេន បត្តេន អញ្ញំ ទំ បត្តំ
ចេតាមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិំ ចេតាមេតិ
បយោគេ ទុក្កដំ ចេតាបិកេ ទិស្សក្កិយំ ទាចិក្កិយំ ។

(២៨៣) ភេសដ្ឋានិ បដិក្កហេត្វា សត្តាហំ អតិក្កា-
មេន្តោ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិំ ទិស្សក្កិយំ ទាចិក្កិយំ ។

(២៨៤) អតិវេកមាសេ សេសេ កិម្មានិ^(១) វស្សក្ក-
សាដិកេចំ បរិយេសន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិំ
បរិយេសតិ បយោគេ ទុក្កដំ បរិយេដ្ឋេ ទិស្សក្កិយំ
ទាចិក្កិយំ ។

(២៨៥) កិក្កុស្សុ សាមំ ចំ ទត្វា កុបិកោ អនត្ត-
មាថា អច្ឆន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិំ អច្ឆន្តិ
បយោគេ ទុក្កដំ អច្ឆន្តេ ទិស្សក្កិយំ ទាចិក្កិយំ ។

(២៨៦) សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាមេត្វា តន្តវាយេហំ ចំ វិ
វាយាមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិំ វាយាមេតិ
បយោគេ ទុក្កដំ វាយាបិកេ ទិស្សក្កិយំ ទាចិក្កិយំ ។

១ ឧ. ម. គីម្មានេ ។

មហានិកាយ មហានិកាយៈ១៦ និស្សន្តិយកណ្តា បត្តវគ្គ

[២៨១] ភិក្ខុទុកអតិរេកបាត្រ ឲ្យកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃទៅ ត្រូវ អាបត្តិ ១ គឺ និស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨២] ភិក្ខុមានបាត្រ មានចំណងមិនទាន់ដល់ ៥ អង្វើ ហើយ សូមបាត្រប្តីដទៃទៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ ដែលសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៣] ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំងឡាយហើយ ទុកឲ្យកន្លងហួស ៧ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ និស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៤] ភិក្ខុស្វែងរកវិស្សិកសាដកចំរុះសម្រាប់ឆ្នុតទឹកភ្លៀង ក្នុង កាលដំលើសអំពីខែខាងចុងនៃរដូវក្តៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ ទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលស្វែងរក លុះស្វែងរកបានមកហើយ ត្រូវ និស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៥] ភិក្ខុឲ្យចំរុះដល់ភិក្ខុផងគ្នាដោយខ្លួនឯង ហើយគ្រោងពាក់អន់ ចិត្ត ក៏ដណ្តើមយកវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ ដែលដណ្តើម លុះដណ្តើមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៦] ភិក្ខុសូមអំបោះដោយខ្លួនឯង យកមកឲ្យជាន់តំប្បាញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើគឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ២ លុះប្រើគឲ្យត្រូវអាបត្តិហើយ ត្រូវនិស្សន្តិយបាចិត្តិយៈ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាត

(២៨៧) បុត្រោ អប្បវរិតោ អណ្ណាភកស្ស ភហបតិ-
កស្ស ភន្តវាយេ ឧបសង្កប្ចិត្តា បរិវា វិតប្បំ អាបជ្ជន្តោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិតប្បំ អាបជ្ជតិ បយោគេ
ធុក្កដំ វិតប្បំ អាបទ្ធេ ជិស្សត្ថយំ ទាចិត្តយំ ។

(២៨៨) អន្តេកចរិ បដិក្កហេត្តា បរិកាលស-
មយំ អតិក្កាមេន្តោ ឯតំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ជិស្សត្ថយំ
ទាចិត្តយំ ។

(២៨៩) តិណ្ឌំ បរិវាជំ អញ្ញាភរិ ចរិ អន្តរយេ
ជិត្តបិត្តា អតិវេកណារត្តំ វិប្បវសន្តោ ឯតំ អាបត្តិ អា-
បជ្ជតិ ជិស្សត្ថយំ ទាចិត្តយំ ។

(២៩០) ជានំ សង្កឹកំ លាភំ បរិណាតិ អត្តោនោ
បរិណាមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិណាមេតិ
បយោគេ ធុក្កដំ បរិណាមិតេ ជិស្សត្ថយំ ទាចិត្តយំ ។

បញ្ចវន្តោ ពតិយោ ។

តំស ជិស្សត្តិយោ បាចិត្តិយោ ជិដ្ឋិតា ។

វិនយចំណីក ចារឹកៈ

(២៨៧) ភិក្ខុដែលគេមិនបានបរវណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅ
រកជាន់តម្បាញរបស់តហបតិមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់
ក្នុងចីវរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំណត់
លុះកំណត់រួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៨៨) ភិក្ខុទទួលអច្ឆេកចីវរទុកឲ្យកន្លងហួសសម័យនៃចីវរកាល
ទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៨៩) បណ្តាចីវរទាំង ៣ ភិក្ខុទុកចីវរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ហើយនៅប្រាសចាកលើស ៦ ពត្រីទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយ-
បាចិត្តិយៈ ។

(២៩០) ភិក្ខុដឹងហាលក របស់សង្ឃដែលគេបង្ហោនទៅ (ដើម្បី
សង្ឃ) ត្រឡប់បង្ហោនមក ដើម្បីខ្លួនវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលបង្ហោនមក លុះបង្ហោនបានមកហើយ ត្រូវ
និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ បន្តវិញ ទី ៣ ។
ព្រះ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣១ ។

មហានិក្ខេ ក្រិយាសម្មាសា មហានិក្ខេ ចារិក្ខិយកណ្ណោ ឬសារិទ្ធិវិញ

(២៧០) សម្មជាធម្មសា កាសន្តោ កតិ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ ។ សម្មជាធម្មសា កាសន្តោ បញ្ច អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ចាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អក្ខ-
តំ ឧត្តរមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស
កិក្ខុំ អម្បលកេន ចារាជិកេន ធម្មេន អនុម្ពុសេតិ
អាបត្តិ សម្មាទិសេសស្ស យោ តេ វិហារេ វិសតិ សោ
កិក្ខុ អរហតិ កណាតិ បដិវិជាធនុស្ស អាបត្តិ វុល្ល-
ត្ថយស្ស ធម្មវិវិជាធនុស្ស អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស សម្ម-
ជាធម្មសារិទេ ចាចិត្តិយំ សម្មជាធម្មសា កាសន្តោ
ឥមា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(២៧២) ឱមសន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧប-
សម្មន្តំ ឱមសតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស អនុបសម្មន្តំ
ឱមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

(២៧៣) បេស្សញ្ញំ ឧបសំហារន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ឧបសម្មន្តស្ស បេស្សញ្ញំ ឧបសំហារតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស អនុបសម្មន្តស្ស បេស្សញ្ញំ ឧបសំហារតិ
អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

មហានិទ្ទេស មហាវិវរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ មុសាវិវត្ត

(២៧១) ភិក្ខុពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិប្តីនាន ។

ភិក្ខុពោលពាក្យកុហក ដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ ៥ គឺ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ ពោលអួត
ទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិបុរាណដឹក ភិក្ខុចោទ
ភិក្ខុផង្កា ដោយអាបត្តិបុរាណដឹកមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស
ភិក្ខុពន្យល់គេថា ភិក្ខុណា នៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត
បើគេដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់ បើគេមិនដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
និយាយកុហក (តាមធម្មតា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលសម្បជាន-
មុសាវតទ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទាំង ៥ នេះឯង ។

(២៧២) ភិក្ខុពោលពាក្យចាក់ដោត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ពោលចាក់
ដោតទុបសម្បន្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ពោលចាក់ដោតអនុបសម្បន្ត
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(២៧៣) ភិក្ខុបង្កពាក្យញ្ជះញង់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុបង្កពាក្យ
ញ្ជះញង់ ដល់ទុបសម្បន្តផង្កា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ បង្កពាក្យញ្ជះ
ញង់ដល់អនុបសម្បន្ត ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(២៧៤) អនុបសម្បជំ បទសោ ធម្មំ វាចេន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វាចេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បទេ
បទេ អាបត្តិ វាចិត្តយស្ស ។

(២៧៥) អនុបសម្បជំ ទុក្ខវិទ្ធិវត្តវត្តំ សហសេយ្យំ
កេច្ឆេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ធិបជ្ជតិ បយោភេ
ទុក្ខដំ ធិបទ្វេ អាបត្តិ វាចិត្តយស្ស ។

(២៧៦) មាតុតាមេន សហសេយ្យំ កេច្ឆេន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ធិបជ្ជតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ធិបទ្វេ
អាបត្តិ វាចិត្តយស្ស ។

(២៧៧) មាតុតាមស្ស ទុក្ខវិទ្ធិប្បញ្ចវាចាហិ ធម្មំ
ទេសេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទេសេតិ បយោភេ
ទុក្ខដំ បទេ បទេ អាបត្តិ វាចិត្តយស្ស ។

(២៧៨) អនុបសម្បជំស្ស ទុក្ខវិទ្ធិប្បញ្ចវិទ្ធិ ភូតំ
អាហេចេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អាហេចេតិ ប-
យោភេ ទុក្ខដំ អាហេចេតេ អាបត្តិ វាចិត្តយស្ស ។

វិធីបរិពក បរិវារៈ

(២៧៤) ភិក្ខុបង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្ប័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ត្រូវអាបត្តិទេកដ ក្នុងប្រយោគដែលបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
គ្រប់ ៗ បទ ។

(២៧៥) ភិក្ខុសម្រេចការដេក ជាមួយនឹងអនុបសម្ប័ន្ធ លើស
២-៣ ពត្រឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទេកដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលប្រាសដេក លុះដេកសឹបហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៦) ភិក្ខុសម្រេចការដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទេកដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រាសដេក លុះដេកសឹបហើយ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៧) ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមដោយវាចាលើសអំពី ៥-៦
ម៉ាត់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទេកដ ក្នុងប្រយោគដែល
កំពុងសំដែង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ រាល់ ៗ បទ ។

(២៧៨) ភិក្ខុប្រាប់ទុក្ខវិមនុស្សធម្ម ដែលមានពិតប្រាកដដល់អនុប-
សម្ប័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទេកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រាប់
លុះប្រាប់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ បាចិញ្ញិយកណ្តោ ភូតតមវិញ្ញាណ

(២៧៧) ភិក្ខុស្ស ទុក្ខំ អាបត្តិ អនុបសម្មន្ទស្ស

អាហារេន្ទោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អាហារេតិ ប-

យោគេ ទុក្ខំ អាហារេតិ អាបត្តិ ចាចិញ្ញិយស្ស ។

(៣០០) បឋវី ខន្ទោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ

ខនតិ បយោគេ ទុក្ខំ បហារេ បហារេ អាបត្តិ

ចាចិញ្ញិយស្ស ។

មុសាវិញ្ញាណ បឋមោ ។

(៣០១) ភូតតាមិ ចាតេន្ទោ ទ្វេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ ចាតេតិ បយោគេ ទុក្ខំ បហារេ បហារេ

អាបត្តិ ចាចិញ្ញិយស្ស ។

(៣០២) អញ្ញោ បដិច្ចេន្ទោ ទ្វេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ អនាហរេតិ អញ្ញោ អញ្ញោ បដិច្ចេ-

តិ អាបត្តិ ទុក្ខំ អាហារេតិ អញ្ញោ អញ្ញោ-

ន្ទោ បដិច្ចេតិ អាបត្តិ ចាចិញ្ញិយស្ស ។

មហាវិវាដ្ឋ មហាវារៈ ១៦ បាចិគ្គិយកណ្ណ ភូតគាមវគ្គ

(២៩៩) ភិក្ខុប្រាប់ទេវល្យាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ដល់អនុបសម្បន្ន

ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រាប់ លុះ
ប្រាប់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០០) ភិក្ខុដឹកដី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ
(ដែលផ្គងនឹងដឹក) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ វារៈដែលដឹក ។

ចប់ មុសាវាទវគ្គ ទី ១ ។

(៣០១) ភិក្ខុធ្វើភូតគាមឲ្យឃ្នាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលផ្គងនឹងធ្វើឲ្យឃ្នាតចាកទី) ត្រូវអាបត្តិ-
បាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ វារៈដែលប្រហារ ។

(៣០២) ភិក្ខុពោលបិទបាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ កាលបើអញ្ញាវេទកកម្ម ដែលសង្ឃមិនទាន់លើកឡើងទេ
ភិក្ខុពោលបិទបាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុកដ កាល
បើអញ្ញាវេទកកម្មដែលសង្ឃបានលើកឡើងហើយ ភិក្ខុនៅតែពោលបិទ
បាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិសយបិដកេ បរិវាហ

(៣០៣) ភិក្ខុំ ឧជ្ឈាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ឧជ្ឈាបេតិ បយោភេ ទុក្កដំ ឧជ្ឈាបិតេ
អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៣០៤) សង្ឃិកំ មញ្ញំ វា បឺមំ វា ភិសី វា
កោត្តំ វា អន្លោកាសេ សន្តវិត្វា អនុទ្ធវិត្វា អនាបុត្រា
បក្កមន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បឺមំ ពាទិ លេឌុ-
ពាទិ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ទុតិយំ ពាទិ
អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៣០៥) សង្ឃិកេ វិហារេ សេយ្យំ សន្តវិត្វា អនុ-
ទ្ធវិត្វា អនាបុត្រា បក្កមន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
បឺមំ ពាទិ បរិក្ខេបំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស
ទុតិយំ ពាទិ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៣០៦) សង្ឃិកេ វិហារេ ជាទំ បុត្របតិ ភិក្ខុំ
អនុប្បឌុជ្ជ សេយ្យំ កប្បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
និបជ្ជតិ បយោភេ ទុក្កដំ និបន្នេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបដិភព បរិវារៈ

(៣០៣) ភិក្ខុឲ្យភិក្ខុដទៃពោលពោសភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេពោលពោស លុះឲ្យគេ ពោលពោសហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០៤) ភិក្ខុលាត្រៃភិក្ខុ តាំងភិក្ខុ ពូកភិក្ខុ កៅអីភិក្ខុ ជាបេសសង្ឃ ទុកក្នុងទីវាល មិនសាយកមកទុកវិញ ទាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកឯទៀត ឲ្យសាយកមកទុកវិញ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ឈាន ដំហានជាដំបូង ឲ្យកន្លងហួសលេខបាត ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈានដំហាន ទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០៥) ភិក្ខុក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារបេសសង្ឃ ហើយមិនសាយកមកទុកវិញ ទាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកឯទៀតឲ្យសាយក មកទុកវិញ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ឈានដំហានជា ដំបូង ឲ្យកន្លងផុតរបងទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈានដំហានទី ២ ឲ្យ កន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០៦) ភិក្ខុដឹងថា មានភិក្ខុផងគ្នាចូលទៅមុន ក្នុងវិហារជាបេស សង្ឃ ហើយចូលជ្រៀតប្រៀតទៅ សម្រេចការដេក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបដេក លុះដេកស៊ប់ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

មហាវិរុទ្ឋ សោឡុស មហាវិរា បាចិរិយកណ្តោ ភូតតាមវិញ្ញោ

(៣០៧) ភិក្ខុំ កុបិតោ អនត្តមនោ សង្ឃិកា
វិហារា និក្ខឡនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ និក្ខឡតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ និក្ខឡិតេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៣០៨) សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបវេ វេហាសកុដិយា
អាហត្ថពាទតិ មញ្ញំ វា បិបិ វា អភិនិសីទន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អភិនិសីទតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
អភិនិសីទ្នេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៣០៩) ទ្ធិត្តបរិយាយេ អធិដ្ឋហិត្វា តទុក្ខំ អធិដ្ឋ-
ហន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អធិដ្ឋតិ បយោភេ
ទុក្ខដំ អធិដ្ឋិតេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៣១០) ជានិ សប្បាណកំ ឧទតិ តិណំ វា
មត្តិកំ វា សិញ្ញន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ សិញ្ញតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ សិញ្ញិតេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

ភូតតាមវិញ្ញោ ទុតិយោ ។

មហានិទ្ទេស មហានិវ័រៈ ១៦ បាណិក្ខិយកណ្ណ ព្រាជានិទ្ទេស

(៣០៧) ភិក្ខុក្រោធអាករំអនំចិត្តំ កំទេនំទាញភិក្ខុផង្គនាបាភិហារ
ជាវរបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែល
រៀបទេនំទាញ លុះទេនំទាញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០៨) ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់គ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែ
ផ្នែក ព្រមទាំងខាងលើ ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបទេនំអង្គុយសង្កត់ លុះអង្គុយសង្កត់
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០៩) ភិក្ខុធ្វើការប្រក់បានត្រឹមតែ ២-៣ ជាន់ កាលបើប្រក់ឲ្យ
លើសអំពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលរៀបទេនំប្រក់ លុះប្រក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១០) ភិក្ខុជើងថាទឹកមានសត្វហើយ ស្រោចស្មៅក្តី ដីក្តី ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបទេនំស្រោច លុះ
ស្រោច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិធម្មបិដកេ បរិវាហ

[៣០១] អសម្មតោ កិក្ខុនិយោ ឌីវនន្តោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឌីវនតិ បយោភេ ទុក្កដំ ឌីវនិតេ
អាបត្តិ ទាចត្តិយស្ស ។

[៣០២] អន្តរ្តតេ សុរិយេ កិក្ខុនិយោ ឌីវនន្តោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឌីវនតិ បយោភេ ទុក្កដំ
ឌីវនិតេ អាបត្តិ ទាចត្តិយស្ស ។

[៣០៣] កិក្ខុទ្ធចបស្សយំ ឧបសង្កមិត្តា កិក្ខុនិយោ
ឌីវនន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឌីវនតិ បយោភេ
ទុក្កដំ ឌីវនិតេ អាបត្តិ ទាចត្តិយស្ស ។

[៣០៤] អាមិសហេតុ កិក្ខុ កិក្ខុនិយោ ឌីវនន្តតិ
កណ្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កណ្តតិ បយោភេ
ទុក្កដំ កណ្តតេ អាបត្តិ ទាចត្តិយស្ស ។

[៣០៥] អញ្ញាតិកាយ កិក្ខុនិយោ ឌីវនន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទេតិ បយោភេ ទុក្កដំ ទិដ្ឋេ
អាបត្តិ ទាចត្តិយស្ស ។

វិន័យបដិក បរិវារៈ

(៣១១) ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្តត ហើយទៅទូន្មានភិក្ខុនី

ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលទូន្មាន លុះទូន្មាន
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១២) ភិក្ខុទូន្មានពួកភិក្ខុនី ក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យអស្ថង្គត ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទូន្មាន លុះ
ទូន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១៣) ភិក្ខុចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី ហើយទូន្មានពួកភិក្ខុនី
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទូន្មាន
លុះទូន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១៤) ភិក្ខុនិយាយថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនី ព្រោះ
ហេតុតែអាមិសៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែល
រៀបនឹងនិយាយ លុះនិយាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១៥) ភិក្ខុឲ្យបីរវល់ភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងឲ្យ លុះឲ្យ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហានិក្ខេ លោក្យស មហានិក្ខេ ព្រហ្មញ្ញយកល្ណ ឧបាសម្ព័ន្ធ

[៣០៦] អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា បិវិ សិព្វេន្តោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ សិព្វតិ បយោភេ ទុក្ខដិ
អាភយថេ អាភយថេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៧] ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ សិវិជាយ ឯកទ្វាទមក្ខ
បដិបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បដិបជ្ជតិ ប.
យោភេ ទុក្ខដិ បដិបទ្ធេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៨] ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ សិវិជាយ ឯក ធាវិ
អភិរូហន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អភិរូហតិ បយោ.
ភេ ទុក្ខដិ អភិរូទ្ធេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៩] ជាទិ ភិក្ខុនិបវិទាចិត្តំ បិណ្ណទាតិ កុញ្ច-
ន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ចិស្សមិវិ បដិកុណ្ណា-
តិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋេហារេ អដ្ឋេហារេ អា-
បត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣១០] ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ
និសដ្ឋិ ករេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ និសទតិ
បយោភេ ទុក្ខដិ និសទ្ធេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

ឧបាសម្ព័ន្ធ ភិយោ ។

មហានិទ្ទេស មហាវិចារៈ ១២ បាបិទ្ទិយកណ្ត ឧទាទវិញ

[៣១៦] ភិក្ខុដេវបិវាឱវភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ ដែលរៀបនឹងដេវ ត្រូវអាបត្តិ បាបិទ្ទិយៈ គ្រប់ៗ ថ្ងៃ ដែលដេវ) ។

[៣១៧] ភិក្ខុបច្ចុលភិក្ខុនីដើរទៅ កាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរទៅ លុះដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាបិទ្ទិយៈ ។

[៣១៨] ភិក្ខុបច្ចុលភិក្ខុនីឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងឡើងជិះ លុះឡើងជិះ ត្រូវអាបត្តិបាបិទ្ទិយៈ ។

[៣១៩] ភិក្ខុដឹងហើយធានបិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវ អាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធាន ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាបិទ្ទិយៈ គ្រប់ៗ ពរៈដែលលេចចូលទៅ ។

[៣២០] ភិក្ខុមួយរូបសម្រេចការអង្គុយ ក្នុងទីកំបាំង ជាមួយនឹង ភិក្ខុនីតែមួយរូប ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ ដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាបិទ្ទិយៈ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាទ

(៣២០) តុទុត្តិ អាស្រ័យល្អំ កុញ្ញោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ពាចិត្តិ-
យស្ស ។

(៣២២) គណកោជំ កុញ្ញោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៣) បរម្មរកោជំ កុញ្ញោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៤) ទ្ធិតិបត្តប្បេ ប្បេ បដិកុហិត្វា តុទុត្តិ
បដិកុណោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បដិកុណាតិ
បយោគេ ទុក្ខដំ បដិកុហិតេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៥) កុត្តារី បរិវិតោ អនតិវិតំ ខានជ័យំ វា
កោជជ័យំ វា កុញ្ញោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញ-
ស្សាមីតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ
អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ:

(៣២១) ភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ឬកេងឆាន់ ឲ្យលើស
អំពីម្លឹងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់
ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ ព្រះ ដែលលេប
ចូលទៅ ។

(៣២២) ភិក្ខុឆាន់គណកោជន ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល
ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ ព្រះដែលលេបចូលទៅ ។

(៣២៣) ភិក្ខុឆាន់បម្បូរកោជន ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយ
គិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
គ្រប់ ៗ ព្រះដែលលេបចូលទៅ ។

(៣២៤) ភិក្ខុទទួលនំបានត្រឹម ២-៣ បាត កាលបើទទួលឲ្យលើស
ពីនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀប
នឹងទទួល លុះទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣២៥) ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមកត្តហើយ បែរទៅឆាន់ខាទ.
នីយៈ ឬកោជនីយៈ ដែលជាអនតិវត្តៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល
ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ ព្រះដែលលេបចូលទៅ ។

មហាវិវត្តសោឡស មហាវិវត្ត យមិក្ខយករោច្ច ភោជនវិញ្ញោ

(៣២៦) ភិក្ខុំ ភុត្តារិ បវរិកំ អាទិវិវត្តេន ខាទនិ-
យេន វា ភោជនីយេន វា អភិហដ្ឋំ បវរោន្តោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ តស្ស វិចនេន ខាទិស្សាមិ ភុត្តា-
ស្សាមិតិ បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ភោជនបរិ-
យោសានេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៧) វិកាលេ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា
ភុត្តោន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តាស្សាមិតិ បដិ-
ក្កណាតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៨) សន្និដិកោរតំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ
វា ភុត្តោន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តាស្សាមិតិ
បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
ហារេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៩) បណ័តភោជនាទិ អត្តោនោ អត្តាយ វិកា-
លេត្តា ភុត្តោន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តាស្សាមិតិ
បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
ហារេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

មហានិទ្ទេស មហាវារៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ ភោជនវគ្គ

[១២៦] ភិក្ខុបវរណាបន្តិភិក្ខុផងត្នាដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភត្ត
ហើយ ដោយខាទន័យៈ ឬកោជន័យៈ ដែលជាអនតិភិក្ខុៈ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស្មីនឹងឆាន់ តាមពាក្យ
របស់ភិក្ខុនោះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះឆាន់រួចស្រេចហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣២៧] ភិក្ខុឆាន់ខាទន័យៈ ឬកោជន័យៈ ក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នោះ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២៨] ភិក្ខុឆាន់ខាទន័យៈ ឬកោជន័យៈ ដែលខ្លួនធ្វើឲ្យជាសន្និធិ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២៩] ភិក្ខុសូមបណីតភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងមក
ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង
ឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែល
លេបចូលទៅ ។

វិទ្យបិដកេ បរិវាព

[៣៣០] អទិដ្ឋិ មុខឡារិ អាហារិ អាហារនោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តិស្សមិតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

ពោជិវរិញ្ញោ ចតុត្តោ ។

[៣៣១] អចេលកស្ស វា បរិព្វាជកស្ស វា បរិ-
ព្វាជីកាយ វា សហត្តា ខាទដិយំ វា គោជដិយំ វា
ទេនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទេតិ បយោគេ ទុក្ខ-
ដំ ទិន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣២] ភិក្ខុំ ឯហារុសោ តាមិ វា ជិកមិ វា
បិណ្ណាយ បរិសិស្សមាតិ តស្ស ទាបេត្វា វា អនា-
បេត្វា វា ឧយ្យោជេនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ឧយ្យោជេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ ឧយ្យោជិតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣៣] សគោជនេ កុលេ អនុប្បវិទ្ធិ ជិសដ្ឋិ
កាច្ឆោនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ជិសីនតិ ប-
យោគេ ទុក្ខដំ ជិសីន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៣៣០) ភិក្ខុលេខហារ ដែលគេមិនបានប្រគេន ឲ្យចូល
ភាមមុខទ្វារ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទេស ដោយគិតថា អាត្មាអញ
នឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ ព្រះដែល
លេបចូលទៅ ។

ចប់ ពោជនវគ្គ ទី ៥ ។

(៣៣១) ភិក្ខុឲ្យខាទន័យៈឬភោជន័យៈ ដល់អចេលក្តី បរិញ្ញាជក
ក្តី បរិញ្ញាជិតក្តី ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងឲ្យ លុះឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៣២) ភិក្ខុនិយាយនឹងភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរ
មក យើងនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត (លុះថាដូច្នោះ
ហើយ) ក៏ឲ្យគេឲ្យ ឬមិនឲ្យគេឲ្យ (អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូន
ឲ្យត្រឡប់មកវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលរៀបនឹងបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់វិញ លុះបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់វិញ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៣៣៣) ភិក្ខុចូលទៅអង្គុយក្នុង (ផ្ទះ) នៃគ្រូកូលដែលមានជន
តែពីរនាក់ (គឺស្វាមីនឹងភរិយា) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហារិក្ខេ សោឡុស មហារិក ពាបិក្ខិយកណ្តោ អលេយកវិញ្ញោ

(៣៣៤) មាតុត្តារមេន សុទ្ធិ រហោ បដិច្ចន្នោ អា-
សនេ និសដ្ឋិ កប្បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ និ-
សីនតិ បយោគេ ទុក្ខដំ និសីន្នោ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣៥] មាតុត្តារមេន សុទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ
រហោ និសដ្ឋិ កប្បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
និសីនតិ បយោគេ ទុក្ខដំ និសីន្នោ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

(៣៣៦) និមន្តិតោ សកត្តោ សុមាដោ បុរេកត្តិ
វា បច្ឆាកត្តិ វា សដ្ឋិ ភិក្ខុំ អនាបច្ឆា កុលេសុ
ចារិត្តិ អាបដ្ឋន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ បឋមិ
ចានិ ឡហារិ អតិក្ការមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយិ
ចានិ អតិក្ការមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៣៧) តទុក្ខរិ ភេសដ្ឋិ វិញ្ញាបេន្តោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ វិញ្ញាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វិញ្ញាបេត
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

មហានិក្ខេប មហាវិហារៈ ១៦ បាចិនិយកណ្ណ អបេលកវត្ត

(៣៣៤) ភិក្ខុសម្រេចការអន្តរាយលើអាសនៈ ជាទីស្ងាត់កំបាំងភ្នែក
ជាមួយនឹងមាតុត្រាមត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែល
រៀបនឹងអន្តរាយ លុះអន្តរាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៣៥) ភិក្ខុមួយរូបសម្រេចការអន្តរាយ ក្នុងទីស្ងាត់ (កំបាំង
ត្រចៀក) ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងអន្តរាយ លុះអន្តរាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៣៦) ភិក្ខុអ្នកទទួលនិមន្តគេហើយ ឈ្មោះថាជាអ្នកមានភត្ត
ហើយ មិនលាភិក្ខុផងគ្នា ដែលមាននៅ ហើយចៀសចេញទៅក្នុង
ត្រកូលទាំងឡាយ (ឯទៀត) ក្នុងកាលមុនភត្តក៏ ក្រោយភត្តក៏ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ឈានជំហានទី ១ កន្លងហួសធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈាន
ជំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៣៧) ភិក្ខុសូមកេសជ្ជៈឲ្យលើសកំណត់ខែ ដែលគេបរវារណា
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមក
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិភេ បរិវារ

[៣៣៨] ឧប្បត្តិ សេនំ ទស្សនាយ កច្ឆន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស យត្ត
វិរោ បស្សតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣៩] អតិវេកតិវត្តំ សេនាយ វសន្តោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ វសតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វសិតេ
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣៤០] ឧប្បោជិតំ កច្ឆន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ កច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស យត្ត វិរោ បស្សតិ
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

អលោកវិញ្ញោ បញ្ចមោ ។

[៣៤១] មជ្ឈិ បិវន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
បិវស្សាមិតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោ-
ហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៣៤២] ភិក្ខុំ អន្តរិបតោនកេន ហាសេន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ហាសេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ ហា-
សិតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

វិធមបិណ្ឌ ចរិវារ:

[៣៣៨] ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ពដែលលើកចេញទៅ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ កង
ទ័ពដែលឈរមើល ។

[៣៣៩] ភិក្ខុទៅនៅកងកងទ័ពឲ្យលើសជាង ៣ ៣ត្រីទៅ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ កងប្រយោគដែលរៀបនឹងនៅ លុះនៅ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៤០] ភិក្ខុទៅកាន់ទ័ពដែលគេត្រួតពល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺដើរចេញ
ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ កងទ័ពដែលឈរមើល ។

ចប់ អបេលកវិញ ទី ៥ ។

[៣៤១] ភិក្ខុផឹកទឹកស្រវឹង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយ
គិតថា អាត្មាអញនឹងផឹក ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
គ្រប់ ៗ ប្រយោគដែលផឹកលេបចូលទៅ ។

[៣៤២] ភិក្ខុធ្វើភិក្ខុផង្គាឲ្យសើចដោយជំនួញគឺម្រាមវែង (ចាក់
ក្រឡេក) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ កងប្រយោគដែលធ្វើឲ្យ
គេសើច លុះគេសើច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិកង្កេ សោឡស មហាវិកា បាចិត្តិយកណ្តោ សុរាមេរយវិញ្ញោ

(៣៤៣) ឧទកេ កំឡុវោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ហេដ្ឋាតោប្បកេ ឧទកេ កំឡុតិ អាបត្តិ ទុក្ខដំ
ឧបរិតោប្បកេ ឧទកេ កំឡុតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៤) អនាទរិយំ ករោត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ករោតិ បយោភេ ទុក្ខដំ កតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៥) ភិក្ខុំ ភីសាបេត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ភីសាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ភីសាបេត
អាបត្តិចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៦) ជោតិ សមាទហិត្វា វិសិញ្ញោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ សមាទហិតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
សមាទហិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៧) ឱវេនឡ្យមាសំ ញាយត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ញាយតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ញាទបរិយោសានេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ សុរាមោយវិគ្គ

(៣៤៣) ភិក្ខុលេងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុលេងទឹកពាក់ក្រោម
ភ្នែកគោរ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុលេងទឹកជ្រៅ លើភ្នែកគោរ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៣៤៤) ភិក្ខុធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ (នឹងបុគ្គលអ្នកសំដែងធម៌ ឬ
ធម៌) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងធ្វើ
សេចក្តីមិនអើពើ លុះធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៤៥) ភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបន្ទាច លុះបន្ទាចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៤៦) ភិក្ខុបង្ហាត់ភ្លើងអាំង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងបង្ហាត់ លុះបង្ហាត់ស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៣៤៧) មិនទាន់ដល់កន្លះវ័ង ភិក្ខុ (អ្នកនៅក្នុងមជ្ឈិមបទេស)
ស្ទូតទឹក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលស្ទូត លុះ
ស្ទូតរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣ បរិវារ

(៣៤៨) អនាធិយត្តា តិណ្ហំ ទុព្វណ្ហាករណាណំ
 អញ្ញាតំ ទុព្វណ្ហាករណំ ធុរំ ចីរំ បរិកុញ្ញោ ទ្វេ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិកុញ្ញតិ បយោភេ ទុក្កដំ
 បរិកុត្តេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៩) ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា សិក្ខុមាធាយ
 វា សាមណោស្ស វា សាមណោយា វា សាមិ ចីរំ
 វិក្កេប្បត្តា អបច្ឆារតិ បរិកុញ្ញោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ បរិកុញ្ញតិ បយោភេ ទុក្កដំ បរិកុត្តេ អាបត្តិ
 ទាចិត្តិយស្ស ។

(៣៥០) ភិក្ខុស្ស បត្តិ វា ចីរំ វា និសីទនំ វា ស្ស-
 ចិយរំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធជោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ អបនិធជតិ បយោភេ ទុក្កដំ អបនិធជតេ អា-
 បត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

សុរាមេយវត្តោ ឆដ្ឋោ ។

វិនយបំណិក បរិវារ:

[៣៤៨] ភិក្ខុមិនកាន់យកវត្ថុសម្រាប់ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ៣ យ៉ាង
វត្ថុសម្រាប់ធ្វើពាណិជ្ជកម្មចុងណានីមួយ ក៏ប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៤៩] ភិក្ខុវិកប្បចីវរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុក៏ ភិក្ខុនីក៏ សិក្ខុមានា
ក៏ សាមណេរក៏ សាមណេរីក៏ មិនបានដកវិកប្បជាមុន ហើយប្រើប្រាស់
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់
លុះប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥០] ភិក្ខុលាក់បាត្រក៏ ចីវរក៏ និស័នទេក៏ បំពង់មូលក៏ វត្ថុពន្ធ
ចង្កេះក៏ របស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលរៀបនឹងលាក់ លុះលាក់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ សុរាមេរយវគ្គ ទី ៦ ។

មហាវិរដ្ឋ សោឡុស មហាវិរា ពាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណារវត្តោ

(៣៥១) សញ្ញាច្ច ចាណំ ជីវិតា វេរោបេន្តោ កត្តិ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ សញ្ញាច្ច ចាណំ ជីវិតា វេរោ-
បេន្តោ ចតស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អនោទិស្ស
ឡុតានំ ខនតិ យោ កោចិ បបតិត្វា មវស្សតិ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្ស មនុស្សោ តស្មី បបតិត្វា មវតិ អាបត្តិ ចា-
រាជិកស្ស យក្ខោ វា បេតោ វា តិវច្ឆានកតមនុស្ស-
វិត្តហោ វា តស្មី បបតិត្វា មវតិ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស
តិវច្ឆានកតោ តស្មី បបតិត្វា មវតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស
សញ្ញាច្ច ចាណំ ជីវិតា វេរោបេន្តោ វេរោ ចតស្សោ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(៣៥២) ជាទំ សប្បណារកំ ឧទកំ បរិកុញ្ញោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិកុញ្ញតិ បយោភេ ទុក្ខដ
បរិកុត្តោ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៥៣) ជាទំ យថាទម្ពំ ជីវិតាជីករណំ បុន-
ក្កមាយ ឧក្កោដេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ឧក្កោដេតិ បយោភេ ទុក្ខដ ឧក្កោដេតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ ចាចិញ្ចិយពណ្ណ សប្បណារិក្ខ

(៣៥១) ភិក្ខុក្នុងផ្តាច់បង្គំសត្វឲ្យឃ្នាតចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ
 ប្តីនាន ។ ភិក្ខុក្នុងផ្តាច់បង្គំសត្វឲ្យឃ្នាតចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ ៤ គឺ ភិក្ខុជីក
 រណ្តៅមិនចំពោះ (សត្វឬមនុស្ស) ដោយគិតថា អ្នកណាមួយនឹង
 ធ្លាក់ស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ មនុស្សធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅនោះហើយ
 ស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបាពជិក យក្សក្តី ប្រេតក្តី តិរច្ឆានមានរាងកាយដូច
 មនុស្សក្តី ធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិថល្លថ្មយ តិរច្ឆានធ្លាក់ក្នុង
 រណ្តៅនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុក្នុងផ្តាច់បង្គំសត្វឲ្យឃ្នាតចាក
 ជីវិត ត្រូវអាបត្តិ ៤ នេះឯង ។

(៣៥២) ភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ ២
 គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៥៣) ភិក្ខុដឹងថា អធិករណីដែលសង្ឃឲ្យរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌
 ហើយ សើរើដើម្បីធ្វើជាប្តីទៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
 ក្នុងប្រយោគដែលសើរើ លុះសើរើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារោ

(៣៥៤) ភិក្ខុស្ស ជាតិ ទុដ្ឋល្លិ អាបត្តិ បដិច្ចា-
ទេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ចាចិត្តិយំ ។

(៣៥៥) ជាតិ ឡានីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បា-
ទេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧបសម្បាទេតិ
បយោកេ ទុក្កដំ ឧបសម្បាទេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស។

(៣៥៦) ជាតិ វេយ្យសត្តេន សទ្ធិ សិវិទាយ
ឯកទ្ធានមក្កំ បដិបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
បដិបជ្ជតិ បយោកេ ទុក្កដំ បដិបន្នេ អាបត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។

(៣៥៧) មាតុត្តាមេន សទ្ធិ សិវិទាយ ឯកទ្ធា-
នមក្កំ បដិបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បដិបជ្ជតិ
បយោកេ ទុក្កដំ បដិបន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៥៨) ចាចិកាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សមនុ-
ភាសនាយ នប្បដិទិស្សជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

[៣៥៤] ភិក្ខុដឹងហើយបិទបាំងទ្រង់ល្ងាចភិក្ខុ របស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺ បាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៥] ភិក្ខុដឹងថា បុគ្គលមានឆ្នាំខ្លះពី ២០ ហើយឲ្យទបសម្បទា
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យទបសម្បទា
លុះឲ្យទបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៦] ភិក្ខុដឹងហើយបបួលដើរផ្លូវន្លាយមួយជាមួយគ្នា នឹងពួក
ឈ្មួញដែលគេចរាងឲ្យរូបពន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរ លុះដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៧] ភិក្ខុបបួលដើរផ្លូវន្លាយមួយជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរ លុះ
ដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៨] ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម
អស់វារៈ ៣ ដឹងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុកដ ក្នុងខណៈសូត្រញាតិ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហានិក្ខេ សោឡស មហានិក ពារិភ្លិយកល្លោ សហធម្មិកវិញ្ញោ

(៣៥៧) ជានំ តថាវាទិនា ភិក្ខុនា អកដាទិ-
ធម្មនំ តំ ទិដ្ឋី អប្បជិនិស្សដ្ឋន សទ្ធិ សម្មញ្ញោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ សម្មញ្ញតំ បយោកេ ទុក្ខដំ
សម្មតេ អាបត្តំ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៣៦០) ជានំ តថាណសំនំ សមណ្ឌទ្ទេសំ ឧប-
លាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ឧបលាបេតិ
បយោកេ ទុក្ខដំ ឧបលាបេតេ អាបត្តំ ពាចិត្តិយស្ស ។

សប្បណារវិញ្ញោ សន្តមោ ។

(៣៦១) ភិក្ខុ(១) ភិក្ខុហំ សហធម្មិកំ វុច្ចមាទោ
ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មី សិក្ខាបទេ សិក្ខុស្សាមិ
យាវ នតំ ភិក្ខុំ ព្យតំ វិនយជំ បរិបុត្តាមីតិ កណាទោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ កណាតិ បយោកេ ទុក្ខដំ
កណាតេ អាបត្តំ ពាចិត្តិយស្ស ។

១ ឧ. ម. វិក្កុសទ្ធោ ទត្ថំ ។

មហានិក្ខ មហារិះ ១៦ បិដក្ខិយកណ្ណ សហធម្មិកវគ្គ

(៣៥៧) ភិក្ខុជីវិតហើយបរិភោគរួមជាមួយគ្នា នឹងភិក្ខុដែលពោល
ដូច្នោះ ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ ជាអ្នកមិនលះទិដ្ឋិនោះបេញ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបរិភោគរួម លុះបរិភោគ
រួម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៦០) ភិក្ខុជីវិតសាមណេរដែលភិក្ខុឯទៀតឲ្យវិនាសទៅដូច្នោះ
ហើយទៅប្រលោមយកមក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រលោម លុះនិយាយប្រលោមហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

ចប់ សម្បណកវគ្គ ទី ៧ ។

(៣៦១) ភិក្ខុដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលជាស្រឡាត ប្រកបដោយ
ធម៌ហើយនិយាយ (នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ) យ៉ាងនេះវិញថា ម្ចាស់អាវុសា
ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះនៅឡើយ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុ
ដទៃជាអ្នកឈ្មាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងនិយាយ លុះនិយាយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

វិធីបំពេញ បរិវារ

(៣៦២) វិទ្យុយំ វិវណ្ណោនោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ វិវណ្ណតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វិវណ្ណិតេ អាថត្តិ
ទាថិត្តិយស្ស ។

(៣៦៣) មោហោនោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អាថជ្ជតិ
អនារោថិតេ មោហោ មោហេតិ អាថត្តិ ទុក្ខដស្ស
អារោថិតេ មោហោ មោហេតិ អាថត្តិ ទាថិត្តិយស្ស ។

(៣៦៤) ភិក្ខុស្ស កុបិតោ អនត្តមនោ បហារិ
ទេនោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អាថជ្ជតិ បហារិតិ បយោភេ
ទុក្ខដំ បហាដេ អាថត្តិ ទាថិត្តិយស្ស ។

(៣៦៥) ភិក្ខុស្ស កុបិតោ អនត្តមនោ តលសត្តិ-
កំ ឧត្តរោនោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អាថជ្ជតិ ឧត្តរិតិ បយោភេ
ទុក្ខដំ ឧត្តរិតេ អាថត្តិ ទាថិត្តិយស្ស ។

(៣៦៦) ភិក្ខុំ អម្បលកេន សង្ឃាទិសេសេន
អនុទ្ធិសេនោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អាថជ្ជតិ អនុទ្ធិសេតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ អនុទ្ធិសិតេ អាថត្តិ ទាថិត្តិយស្ស ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

[៣៦២] ភិក្ខុពោលបង្គាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងពោលបង្គាប់ លុះពោលបង្គាប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៣] ភិក្ខុក្នុងធ្វើជារឿង (ក្នុងពេលធ្វើជាមិនដឹង) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ កាលបើមោហារោបនកម្ម សង្ឃមិនទាន់សូត្រប្រកាសទេ ភិក្ខុក្នុងធ្វើជារឿង ត្រូវអាបត្តិទុកដ កាលបើមោហារោបនកម្ម សង្ឃបានសូត្រប្រកាសហើយ នៅតែក្នុងធ្វើជារឿង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៤] ភិក្ខុក្រោធអាក៍អន់ចិត្ត ឲ្យប្រហារភិក្ខុផង្គតា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រហារ លុះប្រហារហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៥] ភិក្ខុក្រោធអាក៍អន់ចិត្ត ដឹងជំនួលំពែងគឺបាតវែងដល់ភិក្ខុផង្គតា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដឹងជំនួល លុះដឹងជំនួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៦] ភិក្ខុចោទភិក្ខុផង្គតា ដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេស មិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងចោទ លុះចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហានិរត្តេ សោឡុស មហារិក ពាច័ន្តិយកណ្ណោ ហធម្មិកវិញ្ញេស

[៣៦៧] ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុស្ស សព្វាច្ច កក្កដិ ឧបទហន្តោ
ទ្វេ អាថត្តិយោ អាថជ្ជតិ ឧបទហតិ បយោកេ ទុក្កដិ
ឧបទហតេ អាថតិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៨] ភិក្ខុនិ កណ្ណានុជាតានិ កលហជាតានិ
វិវាទាបដ្ឋានិ ឧបស្សតិ តិដ្ឋន្តោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ សោស្សមិតិ កច្ឆតិ អាថតិ ទុក្កដស្ស យត្ថ
វិតោ សុណាតិ អាថតិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៩] ធម្មិកានិ កក្កានិ ធម្មិ ទត្ថា បដ្ឋា
ទិយនធម្មិ អាថជ្ជន្តោ ទ្វេ អាថត្តិយោ អាថជ្ជតិ ទិយ-
តិ បយោកេ ទុក្កដិ ទិយតេ អាថតិ វាចិត្តិយស្ស ។

[៣៧០] សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមាណយ
ធម្មិ អទត្ថា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមន្តោ ទ្វេ អាថត្តិយោ
អាថជ្ជតិ បរិសាយ ហត្ថទាសិ អវិជហន្តស្ស អាថតិ
ទុក្កដស្ស វិជហតេ អាថតិ វាចិត្តិយស្ស ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ សហធម្មិកវគ្គ

(៣៦៧) ភិក្ខុក្នុងបង្គំសេចក្តីរង្ស៊ីសឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុផងគ្នា
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបង្គំហេតុ
លុះបង្គំ (ហេតុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៦៨) កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ កំពុងប្រកួតប្រកាន់ឈ្នះ
ទាស់ទែងគ្នា ភិក្ខុឈរអែបចាំស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទៅដោយគិត
ថា អញនឹងចាំស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុងទី
ដែលឈរស្តាប់ ។

(៣៦៩) ភិក្ខុមានឲ្យឆន្ទៈចំពោះកម្មទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
ធម៌ លុះមកខាងក្រោយ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងតិះដៀល លុះតិះដៀល
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៧០) កាលបើពាក្យវិនិច្ឆ័យ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងជំនុំសង្ឃ ភិក្ខុ
មិនឲ្យឆន្ទៈហើយស្រាប់តែក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺ កាលបើមិនទាន់លះបង់ហត្ថបាសបរិស័ទទៅទេ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
លុះលះ (ហត្ថបាស) ចេញទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិភព បរិវារ

(៣៧០) សមគ្គន សង្ឃន ចំរំ ទត្តា បដ្ឋា
ខ័យនធម្មំ អាបជ្ជនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ខ័យតិ
បយោគេ ទុក្ខដំ ខ័យតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៧២) ជានំ សង្ឃកិ លាភំ បរិលាភំ បុគ្គ-
លស្ស បរិណាមេនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិ-
ណាមេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ បរិណាមិតេ អាបត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។

សហធម្មិកវត្តោ អន្តិមោ ។

(៣៧៣) បុត្រោ អប្បដិសិវិទិតោ រកោ អន្តេបុរិ
បរិសន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បឋមំ ចានិ
ឧប្បារិ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ ចានិ
អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៧៤) រតនំ ឧត្តណ្ណោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ កណ្ណតិ បយោគេ ទុក្ខដំ កហិតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធមបិណ បរិវារៈ

[៣៧១] សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចំវែ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយភិក្ខុ
ណាមួយ ត្រឡប់តំរងៀលជាខាងក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងតំរងៀល លុះតំរងៀល ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

[៣៧២] ភិក្ខុដឹងថាលោកជាវរបស់សង្ឃ គេបង្ហាន់ទៅដើម្បីសង្ឃ
រួចហើយ ត្រឡប់បង្ហាន់មកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបង្ហាន់ទៅ លុះបង្ហាន់ទៅ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ សហធម្មិកវគ្គទី ៨ ។

[៣៧៣] ភិក្ខុដែលមិនទាន់បានទូលស្មើព្រះបរមក្សត្រឡឡើងជ្រាប
ជាមុនទេ ហើយស្រាប់តែចូលទៅកាន់ខាងក្នុងព្រះរាជដំណាក់ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ឈានជំហានទី ១ ឲ្យកន្លងធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ឈានជំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហ្មសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៧៤] ភិក្ខុរើសយករតនវត្ថុ (គ្រឿងប្រើប្រាស់របស់គ្រហស្ថ)
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងរើសយក
លុះរើសយក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិញ្ញ័យ សោត្តន្ត មហាវិញ្ញ័យ បិដកបិដក ពិស្សនិយមន្ត ពិស្សនិយមន្ត

[៣៧៥] សុទ្ធិ កិច្ចំ អនាមិកា វិការោ តាមិ
បរិសុទ្ធា ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ បឋមំ ទាទិ បរិ-
ក្ខេបំ បរិសុទ្ធា អតិក្កាមេតិ អាមត្តិ ទុក្កដស្ស ទុតិយំ
ទាទិ អតិក្កាមេតិ អាមត្តិ ទាមត្តិយស្ស ។

[៣៧៦] អដ្ឋមយំ វា ទុក្ខមយំ វា វិសាលាមយំ
វា សុចិយំ កាវាមេតោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កា-
វាមេតិ បយោគេ ទុក្កដំ កាវាមេតេ អាមត្តិ ទាមត្តិ-
យស្ស ។

[៣៧៧] បមាណាតិក្កន្ធិ មញ្ញំ វា បឋមំ វា កា-
វាមេតោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កាវាមេតិ បយោគេ
ទុក្កដំ កាវាមេតេ អាមត្តិ ទាមត្តិយស្ស ។

[៣៧៨] មញ្ញំ វា បឋមំ វា ត្វលោទន្ធិ កាវាមេតោ
ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កាវាមេតិ បយោគេ ទុក្កដំ
កាវាមេតេ អាមត្តិ ទាមត្តិយស្ស ។

[៣៧៩] បមាណាតិក្កន្ធិ ទិសីទិមំ កាវាមេតោ
ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ កាវាមេតិ បយោគេ ទុក្កដំ
កាវាមេតេ អាមត្តិ ទាមត្តិយស្ស ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរ: ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ រាជវិញ

(៣៧៥) ភិក្ខុបិទលាភិក្ខុផងន្ទាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក
កងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ឈានដំហាន ទី ១ ឲ្យកន្លងហួស
រាជទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈានដំហាន ទី ២ ឲ្យកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ: ។

(៣៧៦) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបំពានមូលនឹងផ្ទាំងក្តី ភ្នកក្តី ស្មែងក្តី ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យ
គេធ្វើហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ: ។

(៣៧៧) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេ
ធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ: ។

(៣៧៨) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ញាត់ដោយសំឡី^(១) ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេ
ធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ: ។

(៣៧៩) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើនិស័ទន: ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួច
ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ: ។

១ មើលក្នុងមហាវិវត្តភាគទី៤ ព្រង្គរពនវិញ សិក្ខាបទទី ៦ បញ្ច: ៣៧៩ ទំព័រ ៣៧០ ។

វិទយបិដកេ បរិវារ

[៣៨០] បមាណាភិក្ខុនំ កណ្តាប្បដ្ឋានំ កាវ-
បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាវបេតិ បយោគេ
ទុក្ខដំ កាវបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៨១] បមាណាភិក្ខុនំ វស្សុកសាដំកំ កាវ-
បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាវបេតិ បយោគេ
ទុក្ខដំ កាវបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៨២] សុគតចីវប្បមាណំ ចីវំ កាវបេន្តោ
កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ សុគតចីវប្បមាណំ ចី-
វំ កាវបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាវបេតិ
បយោគេ ទុក្ខដំ កាវបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស
សុគតចីវប្បមាណំ ចីវំ កាវបេន្តោ ឥមា ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

រាជវញ្ញោ វរិមោ ។
ខុទ្ទក និដ្ឋិតា ។

វិធមបិដក បរិវារ:

[៣៨០] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម្មប្តូរដេបៅ ឱ្យកន្លងហួស

ប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទឹកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុង

ឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨១] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់ដូតទឹកភ្លៀង ឱ្យកន្លងហួស

ប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទឹកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យគេ

ធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨២] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើបីវរ ប៉ុនបីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។

ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើបីវរ ប៉ុនបីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទឹកដ ក្នុង

ប្រយោគដែលកំពុងឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើបីវរ ប៉ុនបីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិ ២ នេះឯង ។

ចប់ រាជវគ្គ ទី ៤ ។

ចប់ ពួកខ្នុរកសិក្ខាបទ ។

មហាវិកង្កេ សោឡស មហាវិកា បាណិទេសនីយកណ្តោ

[៣៨៣] អណាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរយំ

បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ខាទនិយំ វា កោជនិយំ វា សហត្ថា
បដិក្កហេត្វា កុញ្ញោ កតិ អាបតិយោ អាបជ្ជតិ ។
អណាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរយំ បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ
ខាទនិយំ វា កោជនិយំ វា សហត្ថា បដិក្កហេត្វា
កុញ្ញោ ទ្វេ អាបតិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមិតិ បដិ-
ក្កណាតិ អាបតិ ទុក្ខជស្ស អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ
អាបតិ វាជិទេសនីយស្ស អណាតិកាយ ភិក្ខុនិយា
អន្តរយំ បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ខាទនិយំ វា កោជនិយំ វា
សហត្ថា បដិក្កហេត្វា កុញ្ញោ វេហ ទ្វេ អាបតិយោ
អាបជ្ជតិ ។

[៣៨៤] ភិក្ខុនិយា វេសាសនិយា ន និវរេត្វា

កុញ្ញោ ទ្វេ អាបតិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមិតិ
បដិក្កណាតិ អាបតិ ទុក្ខជស្ស អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោ-
ហារេ អាបតិ វាជិទេសនីយស្ស ។

មហាវិក័ត្ត មហាវារៈ ១៦ បាដិទេសនីយកណ្ណ

[៣៧៣] ភិក្ខុទទួលខានីយៈភិក្ខុ ភោជនីយៈភិក្ខុ ដោយវៃដ្ឋខនឯង
 អំពីវៃដ្ឋភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិដែលចូលទៅកាន់ចន្ទោរដ្ឋៈ យកមកធាន'
 ត្រូវអាបត្តិប្តីនាន ។ ភិក្ខុទទួលខានីយៈភិក្ខុ ភោជនីយៈភិក្ខុ ដោយវៃដ្ឋខន
 ឯង អំពីវៃដ្ឋភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិដែលចូលទៅកាន់ចន្ទោរដ្ឋៈ យកមក
 ធាន' ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធាន'
 ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ ៗ ព្រោះដែលលេប
 ចូលទៅ ភិក្ខុទទួលខានីយៈភិក្ខុ ភោជនីយៈភិក្ខុ ដោយវៃដ្ឋខនឯង អំពីវៃ
 ភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្ទោរដ្ឋៈ យកមកធាន' ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ នេះឯង ។

[៣៧៤] ភិក្ខុមិនហាមឃាត់ភិក្ខុនីដែលបណ្តាប់ (ទាយកឲ្យប្រគេន
 របស់នេះ របស់នោះ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា
 អាត្មាអញនឹងធាន' ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ
 គ្រប់ ៗ ព្រោះដែលលេបចូលទៅ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារេ

[៣៨៥] សេត្តសម្មតេសុ កុលេសុ ខាទដ្ឋយំ
 វា កោជដ្ឋយំ វា សហត្តា បដិក្កហេត្វា កុញ្ញត្ថោ
 ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិក្កណាតិ
 អាចត្តិ ធិក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ
 ចាដិទេសនីយស្ស ។

[៣៨៦] អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតំ ខាទដ្ឋយំ វា កោជដ្ឋយំ វា អដ្ឋោរាមេ សហត្តា បដិក្កហេត្វា កុញ្ញត្ថោ កតិ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ។ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតំ ខាទដ្ឋយំ វា កោជដ្ឋយំ វា អដ្ឋោរាមេ សហត្តា បដិក្កហេត្វា កុញ្ញត្ថោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិក្កណាតិ អាចត្តិ ធិក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ ចាដិទេ បនីយស្ស អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតំ ខាទដ្ឋយំ វា កោជដ្ឋយំ វា អដ្ឋោរាមេ សហត្តា បដិក្កហេត្វា កុញ្ញត្ថោ វេហ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ។

បត្តាហេ បាដិទេសនីយា និព្វិពា ។

វិធមបិណ បរិវារ:

(៣៨៥) ភិក្ខុទទួលខានីយៈក្តី កោជនីយៈក្តី ក្នុងត្រកូលដែល
 សង្ឃសន្តថាជាសេតុត្រកូល ដោយដែលខ្លួនឯងមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២
 គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
 ត្រូវបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗ ព្រះដែលលេបចូលទៅ ។

(៣៨៦) ភិក្ខុ (ទៅ) ក្នុងសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃហើយ
 ទទួលខានីយៈក្តី កោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងមកជាមុន
 ដោយដែលខ្លួនឯង យកមកឆាន់ខាងក្នុងអារាម ត្រូវអាបត្តិបីនានា ។ ភិក្ខុ
 (ទៅ) ក្នុងសេនាសនៈ ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ហើយទទួលខានីយៈក្តី
 កោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងមកជាមុនដោយដែលខ្លួនឯង យក
 មកឆាន់ខាងក្នុងអារាម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មា
 អញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ
 ព្រះដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុ (ទៅ) ក្នុងសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ
 ទទួលខានីយៈក្តី កោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងមកជាមុន
 ដោយដែលខ្លួនឯង យកមកឆាន់ខាងក្នុងអារាម ត្រូវអាបត្តិ ២ នេះឯង ។

ចប់ បាដិទេសនីយៈ ៤ ។

មហាវិវត្ត វេទ្យស មហាវិវា សេដ្ឋិយកណ្តោ បឋមោ វិញ្ញា

[៣៨៧] អនាទិវយំ បដិច្ច បុរតោ វា បច្ឆតោ វា
ឡិលម្ពេន្តោ ធិវសេន្តោ កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។
អនាទិវយំ បដិច្ច បុរតោ វា បច្ឆតោ វា ឡិលម្ពេន្តោ ធិ-
វសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ អនាទិវយំ
បដិច្ច បុរតោ វា បច្ឆតោ វា ឡិលម្ពេន្តោ ធិវសេន្តោ
សមំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ។

[៣៨៨] អនាទិវយំ បដិច្ច បុរតោ វា បច្ឆតោ វា
ឡិលម្ពេន្តោ ចារុបន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

[៣៨៩] អនាទិវយំ បដិច្ច កាយំ វិវិត្វា អន្តរ-
យវេ កច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

[៣៩០] អនាទិវយំ បដិច្ច កាយំ វិវិត្វា អន្តរយវេ
ធិសីន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

[៣៩១] អនាទិវយំ បដិច្ច ហត្ថំ វា ចាទិ វា កី-
ឡាបេន្តោ អន្តរយវេ កច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ទុក្កដំ ។

[៣៩២] អនាទិវយំ បដិច្ច ហត្ថំ វា ចាទិ វា កីឡាបេន្តោ
អន្តរយវេ ធិសីន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

មហានិក្ខេ មហាវិហារៈ ១៦ សេចក្តីយោគ វគ្គទី១

[៣៨៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្ងៀកស្ងៀងស្ងួយមុខ ឬ
 ស្ងួយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិបីនាទ ។ ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
 ស្ងៀកស្ងៀងស្ងួយមុខ ឬស្ងួយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ភិក្ខុ
 អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្ងៀកស្ងៀងស្ងួយមុខ ឬស្ងួយក្រោយ ត្រូវ
 អាបត្តិ ១ នេះឯង ។

[៣៨៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឃ្មុំចំពារឲ្យស្ងួយមុខ ឬ
 ស្ងួយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

[៣៨៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយដើរទៅក្នុង
 ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

[៣៩០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយអង្គុយនៅក្នុង
 ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

[៣៩១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រវាសដៃឬជើងទៅក្នុង
 ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

[៣៩២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រវាសដៃឬជើងក្នុង
 ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

វិន័យបិដកេ បរិវារ

(៣៧៣) អនាទរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេន្តោ
អន្តរយេវ កច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(៣៧៤) អនាទរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេ-
ន្តោ អន្តរយេវ និសំនន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(៣៧៥) អនាទរិយំ បដិច្ច ឧត្តិត្តកាយ អន្តរយេវ
កច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(៣៧៦) អនាទរិយំ បដិច្ច ឧត្តិត្តកាយ អន្តរយេវ
និសំនន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

បរិមេ វិញ្ញា(១) ។

(៣៧៧) អនាទរិយំ បដិច្ច ឧជ្ជក្សកាយ អន្តរ-
យេវ កច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(៣៧៨) អនាទរិយំ បដិច្ច ឧជ្ជក្សកាយ អន្តរ-
យេវ និសំនន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(៣៧៩) អនាទរិយំ បដិច្ច ឧត្តាសន្និ មហាសន្និ
ករោន្តោ អន្តរយេវ កច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ
ទុក្កដំ ។

១ ឧ. ប. បរិមណ្ឌលវិញ្ញា បរិមេ ។

វិធីយថាសិក បរិវារ:

(៣៧៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរដាក់មើលពីសព្វាស
ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៣៧៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយដាក់មើលពីសព្វាស
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៣៧៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចំរើរដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៣៧៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចំរើរអង្គុយក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

ចប់ វិធីទី ១ ។

(៣៧៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ដោយសំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៣៧៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយ
សំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៣៧៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហោរិ សំឡេង
ខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

មហានិទ្ទេស សោឡុស មហានិក សេត្តិយកណ្តោ ទុតិយោ វគ្គោ

(២០០) អនាទិវិយំ បដិច្ច ឧត្តាសន្តំ មហាសន្តំ
កកោនោ អន្តរយេ ជិសីននោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ
ទុក្កដំ ។

(២០១) អនាទិវិយំ បដិច្ច កាយប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ កកោនោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២០២) អនាទិវិយំ បដិច្ច កាយប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ ជិសីននោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២០៣) អនាទិវិយំ បដិច្ច ពាហុប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ កកោនោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២០៤) អនាទិវិយំ បដិច្ច ពាហុប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ ជិសីននោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២០៥) អនាទិវិយំ បដិច្ច សីសប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ កកោនោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២០៦) អនាទិវិយំ បដិច្ច សីសប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ ជិសីននោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

ទុតិយោ វគ្គោ(១) ។

មហានិទ្ទេស មហាវិរៈ ១៦ សេចក្តីយកល្អ វគ្គទី ២

(៤០០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហោរី សំឡេង

ខ្លាំង អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤០១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរត្រូវលន្តកាយទៅក្នុង

ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤០២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្រូវលន្តកាយក្នុង

ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤០៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរត្រូវសរសៃទៅក្នុង

ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤០៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្រូវក្បាលនៃកន្ត្រកទៅ

ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤០៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរធ្វើក្បាលនៃកន្ត្រកទៅ

ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤០៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយធ្វើក្បាលនៃកន្ត្រក

ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

វិទយបិដកេ ចរិវិកេ

(២០៧) អនាទរិយំ បដិច្ច ខុម្ពកតោ អន្តរយវេ
ភត្តនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២០៨) អនាទរិយំ បដិច្ច ខុម្ពកតោ អន្តរយវេ
និស័ទនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២០៩) អនាទរិយំ បដិច្ច ឌុក្កុណ្ណតោ អន្តរយវេ
ភត្តនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២១០) អនាទរិយំ បដិច្ច ឌុក្កុណ្ណតោ អន្តរយវេ
និស័ទនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២១១) អនាទរិយំ បដិច្ច ឌុក្កុដិកាយ អន្តរយវេ
ភត្តនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២១២) អនាទរិយំ បដិច្ច បល្លត្តិកាយ អន្តរយវេ
និស័ទនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២១៣) អនាទរិយំ បដិច្ច អសក្កច្ចំ បិណ្ឌទានំ
បដិក្កុណ្ណនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២១៤) អនាទរិយំ បដិច្ច ភហំ ភហំ ឌុលោកេ-
នោ បិណ្ឌទានំ បដិក្កុណ្ណនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ទុក្ខដំ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

(៤០៧) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរស្គមចង្កេះទៅក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤០៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយស្គមចង្កេះក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤០៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទទួរក្បាលទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤១០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយទទួរក្បាលក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤១១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរចំអើតជើងទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤១២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្រចៀកក្បាលដង្កង់
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤១៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតដោយ
មិនគោរព ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤១៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ផ្អាកមើលពីសពាសទទួល
បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

មហានិក្ខេប សោឡុស មហានិក្ខេប សេដ្ឋិយកណ្តោ បក្កុត្តោ វគ្គោ

(២១៥) អនាទិវិយំ បដិច្ច សូបញ្ញោ តហំ បដិគ្គ-
ណាណោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២១៦) អនាទិវិយំ បដិច្ច ថ្មបកតំ បណ្ណាទានំ
បដិគ្គណាណោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

តតិយោ វគ្គោ(១) ។

(២១៧) អនាទិវិយំ បដិច្ច អសក្កតិ បណ្ណាទានំ
កុញ្ញាណោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២១៨) អនាទិវិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេណោ
បណ្ណាទានំ កុញ្ញាណោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២១៩) អនាទិវិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱបសុត្វា
បណ្ណាទានំ កុញ្ញាណោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២២០) អនាទិវិយំ បដិច្ច សូបញ្ញោ តហំ កុញ្ញាណោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២២១) អនាទិវិយំ បដិច្ច ថ្មបតោ ឱបទ្ធិត្វា បណ្ណា-
ទានំ កុញ្ញាណោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

១ ឱ. ម. ខម្ពរវគ្គោ តតិយោ ។

មហានិក្ខេប មហាវិរៈ ១៦ សេតិយកណ្ណ វគ្គទី ៤

(៤១៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលសម្មច្រើន (ជាង
បាយ) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤១៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យកំពុង
ហួសពីកណ្តាប់បាត្រទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។
ចប់ វគ្គទី ៣ ។

(៤១៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតដោយមិន
គោរព ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤១៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតនិកមើល
ពីសព្វាស ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤១៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយ (បាយ) ត្រង់ទី
នោះ ។ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤២០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់សម្មច្រើន (ជាង
បាយ) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤២១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ប្រមចុះអំពីកំពូលបាយ
ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

វិធីបដិភេ បរិវារ

(២២២) អនាទវ័យំ បដិច្ច ស្វបំ វា ព្យញ្ជនំ វា
ឌីដនេន បដិញ្ញាទេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

(២២៣) អនាទវ័យំ បដិច្ច ស្វបំ វា ឌីទនំ វា អតិ-
លានោ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តោ ឯកំ
អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

(២២៤) អនាទវ័យំ បដិច្ច ឌីជ្ឈានសញ្ញំ បរេសំ
បត្តិ ឌីលោកេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

(២២៥) អនាទវ័យំ បដិច្ច មហនំ កតទ្យំ ករោន្តោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

(២២៦) អនាទវ័យំ បដិច្ច ទីយំ អាណាបំ ករោន្តោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

ចតុត្តោ វត្តោ^(១) ។

(២២៧) អនាទវ័យំ បដិច្ច អនាហដេ កតទ្យោ
មុខ្យាវំ វិវរន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

(២២៨) អនាទវ័យំ បដិច្ច កុញ្ញន្តោ សត្វំ ហត្ថំ
មុខេ បត្តិបន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

១ ឧ ម. បណ្ឌិតវត្តោ ចតុត្តោ ។

វិធីបំណក បរិវារ:

(៤២២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយលុបសម្ប ឬ
ម្ហូបក្រៀម ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤២៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ខ្លួនមិនឈឺ សូមសម្ប
ឬបាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤២៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានសេចក្តីសំគាល់ដើម្បី
លើកទោស ហើយសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤២៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំ (ពេក)
ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤២៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពំនូតបាយ ឲ្យវែង
(ពេក) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

ធម៌ ត្តវិ ៤ ។

(៤២៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កាលដែលពំនូតបាយ
មិនទាន់ដល់មាត់ ហាមាត់ចាំ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤២៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ញាត់ម្រាមដៃទាំង
អស់ទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

មហានិទ្ទេស សោឡុស មហានិវា វេទិយកល្លោ បញ្ចមោ វិញ្ញោ

(២២៧) អនាទិវយំ បដិច្ច សកតទ្យោន មុខេន
ព្យាហរន្តោ ឯកំ អាចន្តំ អាចជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២២៨) អនាទិវយំ បដិច្ច បណ្ឌុក្ខេបកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាចន្តំ អាចជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២២៩) អនាទិវយំ បដិច្ច កតទ្យោវច្ឆេនកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាចន្តំ អាចជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២៣០) អនាទិវយំ បដិច្ច អវកល្លា ការកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាចន្តំ អាចជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២៣១) អនាទិវយំ បដិច្ច ហន្តដិទ្ធិនកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាចន្តំ អាចជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២៣២) អនាទិវយំ បដិច្ច សិគ្គាវការកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាចន្តំ អាចជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២៣៣) អនាទិវយំ បដិច្ច ជីវាជីវ្ហាវកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាចន្តំ អាចជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២៣៤) អនាទិវយំ បដិច្ច ចប្បចប្បការកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាចន្តំ អាចជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

បញ្ចមោ វិញ្ញោ (១)។

១ ឱ ម. កតទ្យោវច្ឆេន បញ្ចមោ ។

មហានិក្ខេប មហាវិញ្ញ័យ ១៦ សេន្ទិយកណ្ត វគ្គទី ៥

(៤២៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ និយាយ ទាំងទំនួតបាយ
នៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤២៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅ
ក្នុងមាត់) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤២៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ទាំ កាត់ទំនួតបាយ
ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៣០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បៀមទំនួតបាយឱ្យ
ទូលថ្កល់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៣១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ
ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៣២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឱ្យ
ជ្រះរោយរាយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៣៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លៀនអណ្តាត ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៣៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ពួស្តូរផ្តប់ ។ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

វិទយបិដកេ បរិវាហ

(២៣៧) អនាទរិយំ បដិច្ច ស្សស្សការកំ កុញ្ញោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

(២៣៨) អនាទរិយំ បដិច្ច ហត្ថនិល្លេហកំ កុញ្ញោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

(២៣៩) អនាទរិយំ បដិច្ច បត្តនិល្លេហកំ កុញ្ញោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

(២៤០) អនាទរិយំ បដិច្ច ឌីដ្ឋនិល្លេហកំ កុញ្ញោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

(២៤១) អនាទរិយំ បដិច្ច សាមិសេន ហត្ថេន ទា-
ដិយថាលកំ បដិកុញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ
ទុក្ខដំ ។

(២៤២) អនាទរិយំ បដិច្ច សសិត្តកំ បត្តនោរិដិ
អន្តរយរេ ឆន្ទោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

(២៤៣) អនាទរិយំ បដិច្ច ឆត្តចាលាស្ស ធម្មិ
នេសេនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្ខដំ ។

វិនយចំណិត បរិវារៈ

[៤៣៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ពុទ្ធសូត្រក ៗ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

[៤៣៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លិទ្ធិដៃ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

[៤៣៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លិទ្ធិបាត្រ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

[៤៤០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លិទ្ធិបូរមាត់ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

[៤៤១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានដៃប្រឡាក់ដោយ
អាមិសៈ ទទួលផ្តល់ទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

[៤៤២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រ ទាំង
គ្រាប់បាយ ចោលក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

[៤៤៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
មានគ្រកងវែង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

មហានិក្ខេប សោត្តន្ត មហានិក្ខេប សេដ្ឋិយកល្យាណ សុត្តន្តោ វិញ្ញា

[២២២] អនាទិយំ បដិច្ច ទណ្ឌចាលាស្ស ធម៌
ទេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

[២២៣] អនាទិយំ បដិច្ច សត្តចាលាស្ស ធម៌
ទេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

[២២៤] អនាទិយំ បដិច្ច អាវុធហាលាស្ស ធម៌
ទេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

នដ្ឋិ វិញ្ញា(១) ។

[២២៥] អនាទិយំ បដិច្ច ចានុការុទ្ធស្ស ធម៌
ទេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

[២២៦] អនាទិយំ បដិច្ច ឧបាហារុទ្ធស្ស ធម៌
ទេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

[២២៧] អនាទិយំ បដិច្ច យាធនតស្ស ធម៌
ទេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

[២២៨] អនាទិយំ បដិច្ច សយធនតស្ស ធម៌
ទេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

១ ១. ម. សុត្តន្តវិញ្ញា នដ្ឋិ ។

មហានិទ្ទេស បរាគារៈ ១៦ សេចក្តីយកន្ត វគ្គទី ៧

(៤៤៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

មានដំបងកងដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៤៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

មានគ្រឿងសស្ត្រាកងដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៤៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស

មានគ្រឿងអាវុធកងដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

ចប់ វគ្គទី ៦ ។

(៤៤៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

ពាក់ទ្រនាប់ជើង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៤៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

ពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៤៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

ដែលនៅលើយាន ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៥០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

ដែលនៅលើដំណេក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

វិសយបិដកេ បរិវារោ

(២៥០) អនាទរិយំ បដិច្ច បល្ល័ត្តិកាយំ និស័ន្ទស្ស្វ
ធម្មំ ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥២) អនាទរិយំ បដិច្ច វេហិតសីសស្ស្វ ធម្មំ
ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥៣) អនាទរិយំ បដិច្ច ឌីកុណ្ណិតសីសស្ស្វ
ធម្មំ ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥៤) អនាទរិយំ បដិច្ច ធមាយំ និស័ទិត្តា
អាសនេ និស័ន្ទស្ស្វ ធម្មំ ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ
អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥៥) អនាទរិយំ បដិច្ច និចេ អាសនេ និស័ទិត្តា
ឌុច្ចេ អាសនេ និស័ន្ទស្ស្វ ធម្មំ ទេសេន្តោ ឯកំ
អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥៦) អនាទរិយំ បដិច្ច វិហោ និស័ន្ទស្ស្វ ធម្មំ
ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥៧) អនាទរិយំ បដិច្ច បច្ឆតោ កច្ឆតោ ប្ប-
តោ កច្ឆតស្ស្វ ធម្មំ ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ទុក្ខដំ ។

វិទយបិណ្ឌ បរិវារ:

[២៥១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស
ដែលអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[២៥២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស
ដែលជួតក្បាល ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[២៥៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស
ដែលទទួរក្បាល ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[២៥៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើផែនដី សំដែង
ធម៌ ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[២៥៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈចាប
សំដែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[២៥៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរសំដែងធម៌ ដល់
មនុស្សដែលអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[២៥៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរពីខាងក្រោយ សំ-
ដែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលដើរពីខាងមុខ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

មហេរិក្ខេ សោឡស មហារិក សេតិយកណ្តេ សត្តមោ វិញ្ញោ

(២៥៨) អនាទរិយំ បដិច្ច ឧប្បវេន កច្ចុញ្ញោ
បវេន កច្ចុញ្ញស្ស ធម្មំ ទេសេញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ
អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២៥៩) អនាទរិយំ បដិច្ច បិកោ ឧច្ចារិ វា ប.
ស្សារិ វា កកោញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២៦០) អនាទរិយំ បដិច្ច ហរិកេ ឧច្ចារិ វា ប.
ស្សារិ វា ខេឡិ វា កកោញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ទុក្កដំ ។

(២៦១) អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ចារិ វា
បស្សារិ វា ខេឡិ វា កកោញ្ញោ កតិ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ។ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ចារិ វា
បស្សារិ វា ខេឡិ វា កកោញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ទុក្កដំ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ចារិ វា បស្សារិ វា
ខេឡិ វា កកោញ្ញោ ឥមំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ។

សត្តមោ វិញ្ញោ(១) ។

បញ្ចសត្តតិ សេតិយា និដ្ឋិតា(២) ។

កតបត្តិវារំ និដ្ឋិតំ ទតិយំ ។

១ ម បាទុកវិញ្ញោ សត្តមោ ។ ២ សេតិយា និដ្ឋិតា ។

មហានិក្ខំ មហាវិរៈ ១៦ សេតិយកណ្ណ វិគ្គទី ៧

(៤៥៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌
ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុកដ ។

(៤៥៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរឋានោទ្ធារៈ ឬបស្សាវៈ
ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤៦០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឋានោទ្ធារៈ បស្សាវៈ ឬ
ស្មោះទឹកមាត់ដាក់លើវត្ថុខៀវស្រស់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ ។

(៤៦១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឋានោទ្ធារៈ បស្សាវៈ ឬ
ស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិប្រាំនាទី ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ឋានោទ្ធារៈ បស្សាវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុកដ
ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឋានោទ្ធារៈ បស្សាវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់
ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ។

ចប់ វិគ្គទី ៧ ។
ចប់ ពួកសេតិយវគ្គ ៧៥ ។
ចប់ កតាបត្តិវិរៈទី ២ ។

វិធីយបិណ្ឌោ បរិវារោ

(២៦២) មេឃុំនំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ
 ចត្តនំ វិបត្តនំ កតតំ វិបត្តិយោ កជន្តំ ។ មេឃុំនំ ធម្មំ
 បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ ចត្តនំ វិបត្តនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ
 កជន្តំ សំយា សំលវិបត្តិ សំយា អាចារិវិបត្តិ ។ បេ ។
 អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧត្តារំ វា បស្សារំ វា
 ខេឡំ វា ករោន្តស្ស អាបត្តិ ចត្តនំ វិបត្តនំ កតតំ
 វិបត្តិយោ កជតំ ។ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧត្តារំ វា
 បស្សារំ វា ខេឡំ វា ករោន្តស្ស អាបត្តិ ចត្តនំ វិបត្តនំ
 ឯកំ វិបត្តិ កជតំ អាចារិវិបត្តិ ។

វិបត្តិវារំ និរ្ពតំ ភតិយំ ។

(២៦៣) មេឃុំនំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ
 សត្តនំ អាបត្តិក្ខត្តានំ កតតំហិ អាបត្តិក្ខត្តោហិ សង្កហិ-
 តា ។ មេឃុំនំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ សត្តនំ
 អាបត្តិក្ខត្តានំ តតំហិ អាបត្តិក្ខត្តោហិ សង្កហិ តា សំ-
 យា ចារាជិកាបត្តិក្ខត្តោន សំយា វុល្លក្ខយាបត្តិក្ខត្តោ-
 ន សំយា ទុក្ខដាបត្តិក្ខត្តោន ។ បេ ។ អនាទរិយំ

វិនយបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៤៦២) បណ្ណាវិបត្តិតាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេ-
 ថុនធម្ម រាប់បញ្ចាលកងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិតាំង ៤ អាបត្តិរបស់
 ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្ម រាប់បញ្ចាលកងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន
 អាចារិវិបត្តិក៏មាន ។ បេ ។ បណ្ណាវិបត្តិតាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែល
 អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទច្បារៈ បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក
 រាប់បញ្ចាល កងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិតាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ
 ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទច្បារៈ បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់
 ក្នុងទឹក រាប់បញ្ចាល កងវិបត្តិ ១ គឺ អាចារិវិបត្តិ ។

ចប់ វិបត្តិវារៈ ទី ៣ ។

(៤៦៣) បណ្ណាកងនៃអាបត្តិតាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែល
 សេពមេថុនធម្ម លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ណ
 កងនៃអាបត្តិតាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលសេពមេថុនធម្ម លោក
 សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៣ កង គឺ កងនៃបារាជិតាបត្តិក៏មាន កងនៃ
 ថ្មល្ងាចយាបត្តិក៏មាន កងនៃទេកដាបត្តិក៏មាន ។ បេ ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិ

មហានិក្ខេ ហេតុស មហារាវា សង្កហិតវិវំ សមុដ្ឋានវិវំ

បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ចារិវំ វា បស្ស្សិវំ វា ខេទ្បិ វា កកោន្តស្ស្ស
 អាបត្តិ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខត្តានិ កតិហិ អាបត្តិក្ខត្តេ.
 ហិ សង្កហិតា ។ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ចារិ
 វំ បស្ស្សិវំ វា ខេទ្បិ វា កកោន្តស្ស្ស អាបត្តិ សត្តន្តំ
 អាបត្តិក្ខត្តានិ ឯកេន អាបត្តិក្ខត្តេន សង្កហិតា ទុក្ក-
 ជាបត្តិក្ខត្តេន ។

សង្កហិតវិវំ ឱទ្ធិវំ ចក្កំ ។

(៤៦៤) មេត្តនិ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស្ស អាបត្តិយោ
 ធន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានិ កតិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុ-
 ដ្ឋហន្តិ ។ មេត្តនិ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស្ស អាបត្តិយោ ធន្តំ
 អាបត្តិសមុដ្ឋានានិ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តិ
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ន វាចតោ
 ។ បេ។ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ចារិវំ វា បស្ស្សិវំ វា
 ខេទ្បិ វា កកោន្តស្ស្ស អាបត្តិ ធន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានិ
 កតិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ អនាទរិយំ បដិច្ច

មហាវិក្កុ មហាវិរៈ ១៦ សង្គហិតវិរៈ នឹងសមុដ្ឋានវិរៈ

ទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទ្ធារៈ

បស្សាវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក លោកសង្រ្គោះដោយកង នៃអាបត្តិ

ប្តីនាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យ

សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទ្ធារៈ បស្សាវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក លោក

សង្រ្គោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺទឹកជាបត្តិ ។

ចប់ សង្គហិតវិរៈ ទី ៤ ។

(៤៦៤) បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ

ដែលសេពមេថ្មនធម្ម តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប្តីនាន ។ បណ្តា

សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថ្មនធម្ម តាំង

ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើង

អំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់

ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទ្ធារៈ បស្សាវៈ ឬស្មោះ

ទឹកមាត់ក្នុងទឹក តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប្តីនាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន

នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ

វិទយបិដកេ បរិវារោ

ឧទកេ ឧត្តារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិំ វា ករោន្តស្ស
អាបត្តិំ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជាតោនិំ ឯកេន សម្មជាតេន
សម្មជាតិំ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជាតិំ ន វា ចតោ ។

សម្ពុទ្ធិវារំ និទ្ទិតំ បព្វមំ ។

(៤៦៥) មេឡុនិំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ
ចតុន្តិំ អធិករណានិំ កតមំ អធិករណំ ។ មេឡុនិំ ធម្មំ
បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ ចតុន្តិំ អធិករណានិំ អាបត្តា-
ធិករណំ ។ បេ ។ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧត្តារំ វា
បស្សរំ វា ខេឡិំ វា ករោន្តស្ស អាបត្តិំ ចតុន្តិំ អធិ-
ករណានិំ កតមំ អធិករណំ ។ អនាទរិយំ បដិច្ច
ឧទកេ ឧត្តារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិំ វា ករោន្តស្ស អាបត្តិំ
ចតុន្តិំ អធិករណានិំ អាបត្តាធិករណំ ។

អធិករណវារំ និទ្ទិតំ ធម្មំ ។

(៤៦៦) មេឡុនិំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ
សត្តន្តិំ សមដានិំ កតហិំ សមថេហិំ សម្មន្តិំ ។ មេឡុនិំ

វិទយបិណ្ឌ បរិវារៈ

បន្ទាទូចារៈ បស្សវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់កង់ទឹក តាំងឡើងដោយសម្បជាន
១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។

ចប់ សមុទ្រានវារៈ ទី ៥ ។

(៤៦៥) បណ្ណាអធិករណ៍ ទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែល
សេពមេដុនធម្ម ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤
អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេដុនធម្ម ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បេ ។
បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើ
ពើ បន្ទាទូចារៈ បស្សវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់កង់ទឹក ចាត់ជាអធិករណ៍
ណា ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាទូចារៈ បស្សវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់កង់ទឹក ចាត់ជា
អាបត្តាធិករណ៍ ។

ចប់ អធិករណវារៈ ទី ៦ ។

(៤៦៦) បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលសេព
មេដុនធម្ម រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧

មហាវិញ្ញាណ សោឡុស មហាវិញ្ញាណ សមថវិរិ

ធម៌ បដិសេដ្ឋន្តស្ស អាបត្តិយោ សត្តន្តិ សមថានិ តីហិ
 សមថេហិ សម្មត្តិ សិយា សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាត-
 ករណោ ច សិយា សម្មទាវិទយេន ច តិណាវត្តារកេន
 ច ។ បេ ។ អនាទិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរិ
 វា ខេឡិ វា ករោន្តស្ស អាបត្តិ សត្តន្តិ សមថានិ កតីហិ
 សមថេហិ សម្មតិ ។ អនាទិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា
 បស្សរិ វា ខេឡិ វា ករោន្តស្ស អាបត្តិ សត្តន្តិ សម-
 ថានិ តីហិ សមថេហិ សម្មតិ សិយា សម្មទាវិទយេន
 ច បដិញ្ញាតករណោ ច សិយា សម្មទាវិទយេន ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។

មហាវិញ្ញាណ មហាវារៈ ១៦ សមចរិវារៈ

អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលសេពមេប៉ុនធម្ម រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ
 សមុទារិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សមុទារិន័យនឹងតិណាវត្តារកៈ
 ក៏មានខ្លះ (១) ។ រេ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែល
 អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទុច្ចារៈ បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុង
 ទឹក រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរបស់
 ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទុច្ចារៈ បស្សៈ ឬស្មោះ
 ទឹកមាត់ក្នុងទឹក រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ សមុទារិន័យនឹងបដិញ្ញាត-
 ករណៈក៏មានខ្លះ សមុទារិន័យតិណាវត្តារកៈក៏មានខ្លះ ។

ចប់ សមចរិវារៈ ទី ៧ ។

១ ក្នុងទីនេះ បើនិយាយតាមឈ្មោះសមថៈ ឃើញថា ៣ តែបើនិយាយតាមសេចក្តីរួមនៅ
 តែ ២ វិញ ដូចសេចក្តីដែលប្រែហើយនេះ ។ ព្រោះក្នុងសុមន្តលវិណសិនិអដ្ឋកថាទ័យនិកាយ
 ត្រង់សន្តិសូត្រ ពន្យល់ថា អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមុទារិន័យតែម្យ៉ាងមិនបានទេ
 ដូចយ៉ាងភិក្ខុសំដែងលហុកបត្តិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ១ រូប ឬកណ្តាលដំទុំសង្ឃ ឬគណៈ ក្នុង
 កាលណា ទើបហៅថា អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមុទារិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈ ក្នុង
 កាលនោះ ។ ព្រោះហេតុនេះ បានជាលោកពោលថា អាបត្តាធិករណ៍តែងរម្ងាប់ដោយន័យ
 ២ យ៉ាង គឺដោយសមុទារិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ ដោយសមុទារិន័យនឹងតិណា-
 វត្តារកៈក៏មានខ្លះ ដោយប្រការនេះ ។

វិទ្យាបិណ្ឌេ បរិវារេ

(៤៦៧) មេធាំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ កតិ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ។ មេធាំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ តិស្សោ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អក្កាយតេ សវីរេ មេធាំ ធម្មំ
បដិសេវតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស យេកុយ្យេន ខាយតេ
សវីរេ មេធាំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ វិបត្តិយស្ស
វិជកតេ មុខេ អប្បបន្តំ អន្តជានិ បវេសតិ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្ស មេធាំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ វេមា តិស្សោ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិ
កតិ វិបត្តិយោ កជន្នំ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្កន្ធានិ
កតិហិ អាបត្តិក្កន្ធាហិ សន្តហិតា ។ ធម្មំ អាបត្តិស-
ម្មដានិ កតិហិ សម្មដានេហិ សម្មដហន្នំ ។ ចតុន្នំ
អជិករណានិ កតមំ អជិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថានិ
កតិហិ សមថេហិ សម្មន្នំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ
វិបត្តិ ទ្វេ វិបត្តិយោ កជន្នំ សិយា សិលវិបត្តិ សិយា
អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្កន្ធានិ តិហិ អាបត្តិក្ក-
ន្ធាហិ សន្តហិតា សិយា ចារាជិកាបត្តិក្កន្ធានេ សិយា
វិបត្តិយោបត្តិក្កន្ធានេ សិយា ទុក្ខដាបត្តិក្កន្ធានេ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៤៦៧) ភិក្ខុសេពមេប៉ុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុសេព
 មេប៉ុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ សេពមេប៉ុនធម្មនឹងសវៈ ដែលសត្វមិន
 ទាន់ទំពាស្សី ត្រូវអាបត្តិបុរាណិក សេពមេប៉ុនធម្មនឹងសវៈដែលសត្វទំពា-
 ស្សីហើយដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្ចយ បណ្តាសម្ពុជានៅក្នុងទ្វារ
 មាត់ដែលហា តែមិនឲ្យប៉ះពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុសេពមេប៉ុនធម្ម
 ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។ បណ្តារិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ
 រាប់បញ្ចូល ក្នុងរិបត្តិណា ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោក
 សង្គ្រោះ ដោយក្នុងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសម្ពុជាន នៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុជានប៉ុន្មាន ។ បណ្តា
 អធិករណ៍ ទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះចាត់ចូល ក្នុងអធិករណ៍ណា
 បណ្តាសម្ពុជានទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ រម្ងាប់ដោយសម្ពុជានប៉ុន្មាន ។
 បណ្តារិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងរិបត្តិ ២ គឺសីល-
 រិបត្តិក៏មាន អាចារិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិ
 ទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះ ដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៣ គឺ ក្នុងនៃ
 បុរាណិកអាបត្តិក៏មាន ក្នុងនៃថ្មល្ងាច្ចយាបត្តិក៏មាន ក្នុងនៃទុកដាបត្តិក៏មាន ។

មហានិទ្ទេសោប្បសម្ពោធិយោសី

ធម្មំ អាថត្តិសម្មជ្ជាបាដំ ឯកេន សម្មជ្ជាដេន សម្មជ្ជ-
 ហន្តំ កាយតោ ច ចត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តំ ន វាច-
 តោ ។ ចត្តុំ អធិករណាដំ អាថត្តាធិករណំ ។
 សត្តុំ សមថាដំ តតិហំ សមថេហំ សម្មត្តំ សិយា សម្ម-
 ទារិយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្ម-
 ទារិយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ បេ ។ អនាទិ-
 រិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សារំ វា ទេឡំ វា
 កកោន្តោ កតិ អាថត្តិយោ អាថជ្ជតិ ។ អនាទិរិយំ
 បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សារំ វា ទេឡំ វា
 កកោន្តោ ឯកំ អាថត្តិ អាថជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។ អនាទិរិយំ
 បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សារំ វា ទេឡំ វា
 កកោន្តោ តមំ ឯកំ អាថត្តិ អាថជ្ជតិ ។ សា អាថត្តិ
 ចត្តុំ វិបត្តិដំ កតិ វិបត្តិយោ កដតិ ។ សត្តុំ
 អាថត្តិក្ខត្តាដំ កតិហំ អាថត្តិក្ខត្តេហំ សន្តិហិតា ។
 ធម្មំ អាថត្តិសម្មជ្ជាបាដំ កតិហំ សម្មជ្ជាដេហំ
 សម្មជ្ជាតិ ។ ចត្តុំ អធិករណាដំ កតមំ អធិករណំ ។
 សត្តុំ សមថាដំ កតិហំ សមថេហំ សម្មតិ ។

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ សមុច្ចយវិរៈ

បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយ
សមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចារឡើយ ។
បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ២ អាបត្តិទាំងនោះ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។
បណ្ណាសមថៈទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសមុខា-
វិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សមុខាវិន័យនឹងតិណវត្ថុតារកៈក៏មាន
ខ្លះ ។ បេ ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទប្តារៈ បស្សវៈ
ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិប្តីនាន ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិន
អើពើ បន្ទោទប្តារៈ បស្សវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ
ទេកដ ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទប្តារៈ បស្សវៈ ឬ
ស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤
អាបត្តិនោះរាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប្តីនាន ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧
អាបត្តិនោះ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប្តីនាន ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋានប្តីនាន ។
បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ២ អាបត្តិនោះ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។
បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្តីនាន ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារ

សា អាចត្តិ ចតុដ្ឋំ វិបត្តិដ្ឋំ ឯកំ វិបត្តិ កជតិ អាចា-
 វិបត្តិ ។ សត្តដ្ឋំ អាចត្តិក្ខន្ធាដ្ឋំ ឯកេន អាចត្តិក្ខន្ធខន្ធន
 សង្កហិតា ឱក្ខជាបត្តិក្ខន្ធខន្ធន ។ ធម្មំ អាចត្តិសម្មដ្ឋា-
 ណាដ្ឋំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ កាយតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ។ ចតុដ្ឋំ អធិក-
 រណាដ្ឋំ អាចត្តាធិករណំ ។ សត្តដ្ឋំ សមថាដ្ឋំ តិហិ
 សមថេហិ សម្មតិ សិយា សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណេន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច តិណាវ-
 ត្តារកេន ច ។

សមុច្ចយវិវំ និដ្ឋិតំ អដ្ឋមំ ។

និមេ អដ្ឋិ វិវា សដ្ឋិយមត្តេន លិទិតា ។

តិស្សុទ្ធានំ

(៤៦៨) កត្ត បញ្ញត្តិ កត្តិ ច
 វិបត្តិសង្កហេន ច
 សម្មដ្ឋាណាធិករណា
 សមថោ ច សម្មត្តយោតិ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ អាចារ-
 វិបត្តិ ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិនោះ លោកសង្គ្រោះដោយ
 កងនៃអាបត្តិ ១ គឺកងនៃទុក្ខជាបត្តិ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង
 ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹង
 ចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចនាឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិ
 នោះ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសម្របៈទាំង ៧ អាបត្តិនោះ
 រម្ងាប់ដោយសម្របៈ ៣ គឺ សមុខារិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈ ក៏មានខ្លះ
 សមុខារិន័យនឹងតិណាវត្ថុរកៈ ក៏មានខ្លះ ។

ចប់ សមុច្ចយវិវារៈ ទី ៨ ។

វិវារៈទាំង ៨ ប្រការនេះ លោកកត់ត្រាទុកសម្រាប់ស្វាធារណៈ ។

ឧទាស គឺបញ្ជីរឿងនៃមហាវិវារៈនោះដូច្នោះ

(៤៦៨) រឿងព្រះមានព្រះភាគ (ទ្រង់បញ្ជាសិក្ខាបទ
 នោះ ។) កងទីណា ១ រឿងបញ្ជាទាំង ៧ យ៉ាង ១ រឿងព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាវិន័យ ព្រោះអាស្រ័យប្រយោជន៍
 ប៉ុន្មានយ៉ាង ១ រឿងសង្គ្រោះអាបត្តិចូលនឹងវិបត្តិ ១ សមុដ្ឋាន
 នឹងអធិករណ៍ ១ សម្របៈ ១ សមុច្ចយៈ (ការរួបរួម) ១ ។

មហាវិរាដ្ឋេ សោឡុស មហាវិរា ពត្តប្បញ្ញត្តិវិរ

(៤៦៧) យទ្កេន ភកវតា ជានតា បស្សតា អរ-

ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន មេធាំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា

ចារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាព្ព ។ កស្មី វត្ថុស្មី

។ បេ ។ កេនាភដន្តិ ។ យទ្កេន ភកវតា ជានតា

បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន មេធាំ ធម្មំ បដិ-

សេវនប្បច្ចយា ចារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលិយា

បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាព្ពតិ ។ សុទិដ្ឋិ កលន្តបតិ អារាព្ព ។

កស្មី វត្ថុស្មិ ។ សុទិដ្ឋោ កលន្តបតោ បុរាណ-

ទុតិយកាយ មេធាំ ធម្មំ បដិសេវ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។

អត្ថ តត្ថ បញ្ញតិ អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បនុប្បញ្ញតិ ។

ឯកា បញ្ញតិ ទ្វេ អនុប្បញ្ញតិយោ អនុប្បនុប្បញ្ញតិ

តស្មី ធាតិ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញតិ បទេសប្បញ្ញតិ ។ សព្វត្ថ-

ប្បញ្ញតិ ។ សាធារណប្បញ្ញតិ អសាធារណប្បញ្ញតិ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិវរៈ

(៤៦៧) បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក្ខន្ធសិក្ខាបទ)
ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក្ខន្ធ ព្រោះ
បច្ច័យ គឺសេពមេថុនធម្ម បារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខន្ធនិទ្ធិណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
បុគ្គលណា បាននាំមក ។ បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក្ខ
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក្ខ
ព្រោះបច្ច័យ គឺសេពមេថុនធម្ម បារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខន្ធនិទ្ធិ
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខន្ធក្រុងវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុទិន្ទិកកុ ជាកូននៃកលន្ទសេដ្ឋី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលសុទិន្ទិកកុ ជាកូននៃកលន្ទសេដ្ឋី សេពមេថុនធម្មនឹងស្រី
ជាប្រពន្ធថាវដើម ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះមានបញ្ចក្ខន្ធអនុប្បញ្ញត្តិ នឹង
អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិបួនទេ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចក្ខន្ធទ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ២
ឯអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ ជា
សព្វកម្មបញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វកម្មបញ្ញត្តិ ។
សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។

សាណិណ្ឌប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញ-
ត្តិ ។ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិ ចាតិមោក្ខទ្រ-
សានំ កត្តោកដំ កត្ត បរិយាបដ្ឋានំ ។ និទានោកដំ
និទានបរិយាបដ្ឋានំ ។ កតមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ
អាគច្ឆតិ ។ ឧតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។
ចត្តំ វិបត្តំ កតមា វិបត្តិ ។ សីលវិបត្តិ ។ សត្តំ
អាបត្តិក្ខត្តំ កតមោ អាបត្តិក្ខត្តិ ។ ចារាជិ-
កាបត្តិក្ខត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមដ្ឋានំ កតិហិ
សមដ្ឋានេហិ សមដ្ឋាតិ ។ ឯកេន សមដ្ឋានេន
សមដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមដ្ឋាតិ ន វាចតោ
។ បេ ។ កេនាភដ្ឋំ ។ បរម្យាកដំ ។

ឧទាលំ ទាសកោ ចេវ
សោណាកោ សិក្ខវោ តថា
មោក្ខលំបុត្តេន បញ្ញមា
ឯតេ ជម្ពុសិវិយេ(១) ។
តតោ មហិណ្ណោ ឥដ្ឋិយោ
ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ ។ បេ ។

១ ជម្ពុសិវិយេបិ ពិហោ ។

វិទ្យបិណ្ឌ បរិវារ:

សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកតាបញ្ញត្តិ ឬ
 ជាទុកតាបញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាទុកតាបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណបាតិមោក្ខ-
 ទ្ទេសទាំង៥សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទ្ទេស
 ណា ។ សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខា-
 បទនោះ មកកាន់ទ្ទេស ត្រង់ទ្ទេសទីបីប៉ុន្មាន ។ សិក្ខាបទនោះ មកកាន់
 ទ្ទេសត្រង់ទ្ទេសទី២ ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។
 សិក្ខាបទនោះ ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្ណាកងវិន័យអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ
 ជាកងវិន័យអាបត្តិអ្វី ។ សិក្ខាបទនោះ ជាកងវិន័យអាបត្តិបុរាណិក ។ បណ្ណា
 សម្បជានវិន័យអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានប៉ុន្មាន ។
 អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងបិត្ត មិន
 បានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណា បាននាំ
 មក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ដូចមានឈ្មោះខាងក្រោមបាននាំតៗ គ្នាមក។
 គឺព្រះថេរៈឈ្មោះទុបាលិ ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១
 នឹងព្រះមោក្ខលិបុត្តជាគំរប់៥ អង្គ ១ ឯព្រះថេរៈទាំងនេះ នៅ
 ក្នុងទ្ទីបឈ្មោះដម្បដ៍មានសិវី ។ តពីនោះមកព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ គឺព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ ១ ឥដ្ឋិយៈ ១ ទត្តិយៈ ១ សម្ពលៈ ១

។ បេ ។

មហាវិកង្កេ សោឡុស មហាវិក កត្តយ្យញ្ញតិវិ

ឯតេ ជាតា មហាបញ្ញា

វិនយញ្ញា មត្តកោវិទា

វិនយំ ធិបេ បកាសេស្មំ

បដកំ តត្តបណ្ឌិយាតិ ។

[៤៧០] យទ្កេន កតវតា ជាទតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន អធិដ្ឋំ អាទិយនប្បច្ចយា ចារាជីកំ កត្ត

បញ្ញត្តិ ។ វាជកហេ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារក្ខតិ ។ ធនិយំ

កត្តកោវលី អារក្ខ ។ កសី វត្ថុស្មំ ។ ធនិយោ កត្ត

កោវលី រញ្ញា ធារិ អធិដ្ឋានិ អាទិយំ តសី វត្ថុស្មំ ។

ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិស-

ម្មដ្ឋានិ តេហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ សិយា កាយ-

តោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ សិយា វាចតោ

ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន កាយតោ សិយា កាយតោ

ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ។

មហាវិរាដ្ឋ មហាវិរៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិរៈ

ព្រះនាគត្រូវទាំងនេះ លោកមានប្រាជ្ញាជាច្រើន ស្គាល់ច្បាស់
នូវព្រះវិន័យ លោកឈ្លាសក្នុងមគ្គ បាននាំគ្នាប្រកាស នូវ
ព្រះវិន័យបិដក ទុកក្នុងតម្កល្លទីប គឺកោះលង្កា ។

(៤៧០) បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជា
អវហន្តសម្មាសមុទ្រអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចត
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ហើយទ្រង់
បញ្ចត ព្រោះបច្ច័យ គឺកាន់យកនូវទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ បារាជិក-
សិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធនិយកិក្ខុ ជាកូននៃសុទ
ឆ្នាំង ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលធនិយកិក្ខុ ជាកូននៃ
សុទឆ្នាំង យកឈើព្រះរាជទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានបញ្ចតិ ១ មានអនុប្បញ្ញតិ ១ ។ បណ្ណាសម្មាសមុទ្រនៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសមុទ្រ ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត
មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាមាន តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំង
ឡើងអំពីកាយមាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

វិទយបិណេ បរិវារេ

(៤៧០) សញ្ញាច្ច មនុស្សវិក្កហំ ជីវិតា វេរោចនប្បច្ច-
 យា ទារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលិយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អារព្វាតិ ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អារព្វ ។ កិស្មី
 វត្ថុស្មិ ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អពាមពា ជីវិតា វេរោច-
 ស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មជាតាមិ ភិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន វាចតោ
 សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ
 សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។

(៤៧២) អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបន-
 ប្បច្ចយា ទារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលិយា បញ្ញ-
 តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ វត្ថុមនាតិរិយេ ភិក្ខុ អារព្វ ។ កិស្មី
 វត្ថុស្មិ ។ វត្ថុមនាតិរិយា ភិក្ខុ ភិហិមិ អពាមពាស្ស
 ឧត្តរិមនុស្សធម្មស្ស វណិ កាសិស្ស វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជាតាមិ
 ភិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច

វិទយបិដក បរិវារ:

[៤៧១] បារាជិកសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យ គឺ ក្លែងធ្វើរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកដីវិត ទ្រង់បញ្ញត្តកងទ័ណា ។ ទ្រង់ បញ្ញត្តកងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង ភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបញ្ចាំង គ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្លាក់ចុះចាកដីវិត ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ មាន អនុប្បព្វាតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសម្បជាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង អំពីវារក៏មាន តាំងឡើងអំពីវារនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវារនឹងចិត្តក៏មាន ។

[៤៧២] បារាជិកសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យ គឺពោល អ្នកទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត ទ្រង់បញ្ញត្តកងទ័ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅប្របន្នេរស្ទឹងវត្តមុខ ។ ព្រោះរឿង ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកភិក្ខុនៅប្របន្នេរស្ទឹងវត្តមុខ ពោលសរ- សើរគុណទុក្ខិមនុស្សធម្មនៃគ្នានឹងគ្នាដល់ពួកគ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បព្វាតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹង

មហានិរទ្តេ សោឡុស មហារិក កុល្យញ្ញតិរិ

ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ន វាចតោ សិយា វាចតោ ច
ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ន កាយតោ សិយា កាយតោ
ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ។

(៤៧៣) យន្តេន កក្កតា ជានតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧបក្កមិត្តា អសុចំ មោចនប្បច្ចយា
សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញតោ ។ កំ អារត្ត ។ កំស្មី
វត្តស្មី ។ បេ ។ កេនាភជន្តំ ។ យន្តេន កក្កតា ជានតា
បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧបក្កមិត្តា អសុចំ
មោចនប្បច្ចយា សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញតោតិ ។
សាវត្តយា បញ្ញតោ ។ កំ អារត្តតិ ។ អាយស្មន្តិ
សេយ្យសកំ អារត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មិន្តិ ។ អាយស្មា
សេយ្យសកោ ឧបក្កមិត្តា អសុចំ មោចេសំ តស្មី
វត្តស្មី ។ អត្តំ តត្តំ បញ្ញតំ អនុប្បញ្ញតំ អនុប្បន-

មហាវិកង្គ មហាវារៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវារៈ

ចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវានឹងចិត្ត មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវានឹងចិត្តក៏មាន ។

(៤៧៣) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ

ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង) ទ្រង់
បញ្ចកព្រោះបច្ច័យ គឺ ព្យាយាមញ្ញាំងអសុចិទ្យឃ្លាតចេញ សង្ឃទិសេស-
សិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។
ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណា បាននាំមក ។
សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មា-
សម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចកសិក្ខាបទ) ទ្រង់
ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង) ទ្រង់បញ្ចក ព្រោះបច្ច័យ
គឺ ព្យាយាមញ្ញាំងអសុចិទ្យឃ្លាតចេញ សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់
បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងព្រះសេយ្យសកៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះសេយ្យសកៈមានអាយុ ព្យាយាមញ្ញាំងអសុចិទ្យ
ឃ្លាតចេញ ។ កងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក អនុប្បញ្ចក នឹងអនុប្បញ្ចក

វិទយបិដកេ បរិវារ

ប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្ទ-
 ប្បញ្ញត្តិ តស្មី ធាតុ ។ សព្វគុប្បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិ ។
 សព្វគុប្បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញ-
 ត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ
 បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិ ពានិមោក្ខន្ត-
 សាដំ កតោកដំ កតុ បរិយាប្បន្នំ ។ ដំណាចោកដំ ដំ-
 ណានបរិយាប្បន្នំ ។ កតមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆ-
 ត្តិ ។ តតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆត្តិ ។ ចត្តន្នំ
 វិបត្តន្នំ កតមា វិបត្តត្តិ ។ សីលវិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អា-
 បត្តិក្ខន្ធន្នំ កតមោ អាបត្តិក្ខន្ធន្នំ ។ សច្ច្យានិសេសា-
 បត្តិក្ខន្ធន្នំ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជាន្នំ កតិហិ សម្មជ្ជា-
 នេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។
 កេនាភជន្នំ ។ បរម្យរាគដំ ។

ឧទាលិ ទាសកោ ចេវ

សោណកោ សិក្ខវេ តថា

មោក្ខលីបុត្តេន បញ្ចមា

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ:

ប្បញ្ញត្តិ ដែរឬទេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១
 ឯអនុប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ ជា
 សព្វតប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វតប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ
 ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណ-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកគោបញ្ញត្តិ ឬជាឧកគោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯក-
 គោបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណាបុតិមោក្ខទ្ទេសទាំង ៥ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុង
 ទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទ្ទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់
 បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ទ្ទេស គ្រង់ទ្ទេសទីបួន ។
 មកកាន់ទ្ទេសគ្រង់ទ្ទេសទី៣ ។ បណ្ណារិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ
 ជារិបត្តិអ្វី ។ ជាសីលរិបត្តិ ។ បណ្ណាកងអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ
 ជាកងនៃអាបត្តិអ្វី ។ ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ បណ្ណាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានបួន ។ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
 អំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។
 ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ដូចមាននាមខាងក្រោម បាននាំតៗ គ្នាមក ។

គឺព្រះថេរៈឈ្មោះទបាលី ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិក្ខវៈ ១
 នឹងព្រះមោគ្គលីបុត្តជាគំរប់ ៥ អង្គ ១ ព្រះថេរៈទាំងនេះ បិត

មហារិក្ខេ សោឡុស មហារិក កន្ថប្បញ្ញត្តិវិ

ឃិត ជត្តសិរិយេ ។

តតោ មហិទ្ធោ ត្ថិយោ

ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ

។ បេ ។

ឃិត ណតា មហាបញ្ញា

វិទយញ្ញា មត្តកោវិទា

វិទយំ ទិបេ បកាសេសំ

បិដកំ តត្ថបណ្ឌិយាតិ ។

[៤៧៤] មាតុត្តាមេន សទ្ធិ កាយសំសត្តំ សមា-

បជ្ជនប្បត្តយា សទ្ធិទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។

សាវត្តិយា បញ្ញត្តា ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ

ឧទាយំ អាវត្ត ។ កស្មី វត្តស្មន្តំ ។ អាយស្ម ឧទាយំ

មាតុត្តាមេន សទ្ធិ កាយសំសត្តំ សមាបជ្ជំ តស្មី

វត្តស្មី ។ ឃកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដាណិ

ឃិតេន សម្មដានេន សម្មដាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ

ច សម្មដាតិ ន វាចតោ ។

មហាវិក្ក មហាវិរៈ ១៦ កល្យាណ្ហតិវរៈ

នៅក្នុងទ្វីបឈ្មោះដម្ពដំមានសិរី ។ តំអំពីនោះមកមានព្រះ
អរហន្តទាំងឡាយទៀត គឺ ព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ ១ ឥដ្ឋិយៈ ១
ឧត្តិយៈ ១ សម្ពលៈ ១

។ បេ ។

ព្រះនាគភ្នំទាំងនេះមានប្រាជ្ញាច្រើន ចេះដឹងនូវព្រះវិន័យ
ល្អាសក្នុងមគ្គ នាំគ្នាប្រកាសព្រះវិន័យបិដក ទុកក្នុង
តម្កល្លិកាទ្វីប ។

(៤៧៤) សង្ឃទិសសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រោះបច្ច័យ
គឺដល់នូវកាយសំសគ្គៈជាមួយនឹងមាតុគ្រាម (ប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាមជា
ដើម) ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះទទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះទទាយមានអាយុ ដល់នូវកាយសំសគ្គៈជា
មួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះទាំងឡើងដោយសម្មជាន ១ គឺទាំងឡើង
អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានទាំងឡើងអំពីវារ្យឡើយ ។

វិទ្យបិណ្ឌកថា

(២៧៥) មានត្ថានិយមំ ទុដ្ឋន្ទាហិ វាចាហិ ឌុកាសន-

ប្បច្ចយា សច្ច្យជិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាត ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តា ។ កិ អាវត្តាត ។ អាយស្មន្តំ ទុនាយំ អាវត្ត ។
 កត្តី វត្តស្មន្តំ ។ អាយស្ម ទុនាយំ មានត្ថានិយមំ ទុដ្ឋ-
 ន្ទាហិ វាចាហិ ឌុកាសំ តត្តី វត្តស្មំ ។ ឯកា
 បញ្ញត្ត ។ ជន្តំ អាចតិសម្មជានិ តិហិ សម្មជានេហិ
 សម្មជានិតិ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិតិ
 ន វាចតោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិតិ
 ន កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មជានិតិ ។

(២៧៦) មានត្ថានិយមំ វត្តតោ អត្តកាថចារិចរិយាយ

វណ្ណំ កាសនប្បច្ចយា សច្ច្យជិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តា-
 តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តា ។ កិ អាវត្តាត ។ អាយស្មន្តំ
 ទុនាយំ អាវត្ត ។ កត្តី វត្តស្មន្តំ ។ អាយស្ម
 ទុនាយំ មានត្ថានិយមំ វត្តតោ អត្តកាថចារិចរិយាយ
 វណ្ណំ អត្តាសំ តត្តី វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្ត ។ ជន្តំ
 អាចតិសម្មជានិ តិហិ សម្មជានេហិ សម្មជានិតិ ។

វិនយបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៤៧៥) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យគឺ និយាយលោមមាតុត្រាមដោយសំដីចៃចង់ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះទទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះទទាយមានអាយុ និយាយលោមមាតុត្រាមដោយសំដីចៃចង់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

(៤៧៦) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យគឺ និយាយសរសើរការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃមាតុត្រាម ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះទទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះទទាយមានអាយុ និយាយសរសើរការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួនក្នុងសំណាក់នៃមាតុត្រាម សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

មហានិក្ខេ សោឡស មហានិក កត្តប្បញ្ញតិវិ

[២៧៧] សញ្ញាវិភិក្ខុ សមាបដ្ឋនប្បច្ចយា សដ្ឋានិ-

សេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តោ ។ កំ
 អារព្ភាតិ ។ អាយស្មនំ ឧទាយំ អារព្ភ ។ កំស្មី វត្ត-
 ស្មនំ ។ អាយស្មា ឧទាយំ សញ្ញាវិភិក្ខុ សមាបដ្ឋ វត្តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ជនំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ា សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 សិយា កាយតោ សម្មដ្ឋាតិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ
 សិយា វាចតោ សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ
 សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន ចិត្តតោ
 សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន
 វាចតោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន
 កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
 ច សម្មដ្ឋាតិ ។

[២៧៨] សញ្ញាចិកាយ កុដិ កាវចនប្បច្ចយា

សដ្ឋានិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ អាឡិយា បញ្ញ-
 ត្តោ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ អាឡិវិកេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កំស្មី
 វត្តស្មនំ ។ អាឡិវិកា ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដិ

មហានិក្ខ មហាវិរៈ ១៦ ពត្តប្បញ្ញត្តិវិរៈ

[៤៧៧] សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ចត្តព្រោះបច្ច័យ គឺប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រ្តីដើម្បីបុរស ដឹកនាំបុរសដើម្បីស្រ្តីទ្រង់បញ្ចត្ត កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនិករសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ រឿងព្រះទាយមានអាយុ ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រ្តីដើម្បីបុរស ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចត្ត ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ គឺតាំង ឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពី វាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹង វាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិន បានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

[៤៧៨] សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ចត្តព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឲ្យធ្វើកុដ ដោយការសូមគ្រឿងទុបករណ៍ដោយខ្លួនឯង ទ្រង់ បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងដែនអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅកងដែនអាឡវី ។ ព្រោះ រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកភិក្ខុនៅកងដែនអាឡវី ប្រើគេឲ្យធ្វើកុដ

វិធីបិដក បរិវាហ

កាកាបេស្មំ តស្មំ វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អា-
បត្តិសម្មជ្ជាណំ ធម៌ា សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(៤៧៧) មហាល្ងកំ វិហារំ កាកាបេស្មំ ធម៌ា-
ធិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ កោសម្មិយា បញ្ញត្តោ ។
កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មនំ ធនំ អាវត្ត ។ តស្មំ វត្តស្មំ ។
អាយស្មា ធម្មោ វិហារវត្តំ ស្រាធម្មោ អញ្ញត្តិ ។ មេត្តយុត្តិ
ធនាបេស្មំ តស្មំ វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អា-
បត្តិសម្មជ្ជាណំ ធម៌ា សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(៤៧៨) ភិក្ខុំ អម្បលកេន ចារាជិកេន ធម្មេន
អនុទ្ធិសេសំ ធម្មិយា សម្មិយា ធិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។
រាជកហោ បញ្ញត្តោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ មេត្តយុត្តិ-
កេ ភិក្ខុំ អាវត្ត ។ តស្មំ វត្តស្មំ ។ មេត្តយុត្តិកា
ភិក្ខុំ អាយស្មនំ ធនំ មល្មបតិ អម្បលកេន ចារាជិកេន
ធម្មេន អនុទ្ធិសេសំ តស្មំ វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ធម៌ា សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

វិសយបិណ្ឌ បរិវារៈ

ដោយការសូមគ្រឿងទប់ករណ៍ដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៤៧៧) សន្និដ្ឋានសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ
គឺការប្រើគេឲ្យធ្វើវិហារធំ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរ
កោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមាន
អាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ កាល
នឹងជំរះទីដីនៃវិហារ ក៏ប្រើគេឲ្យកាប់ដើមឈើដែលជាទីគោរព ១ ដើម ។
សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៤៨០) សន្និដ្ឋានសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យគឺ
ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយ អាបត្តិបារាជីកមិនមានមូល ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយៈ
នឹងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយៈ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុ
ឈ្មោះមេត្តិយៈ នឹងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយៈ បានចោទព្រះទេពមូលបុគ្គមានអាយុ ដោយ
អាបត្តិបារាជីកមិនមានមូល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

មហានិក្ខេ សោឡុស មហានិក ពន្ធប្បញ្ញតិរិ

(៤៨០) ភិក្ខុំ អញ្ញាកាភិយស្ស អធិករណស្ស
 កត្តំ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន ធម្មេន
 អនុទ្ធិសនប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
 រាជគហេ បញ្ញត្តា ។ កំ អារព្វាតិ ។ មេត្តិយក្រមជកេ
 ភិក្ខុំ អារព្វ ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ មេត្តិយក្រមជកា
 ភិក្ខុំ អាយស្មនិ ទត្ថំ មល្លប្បត្តិ អញ្ញាកាភិយស្ស អធិក-
 រណស្ស កត្តំ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន
 ធម្មេន អនុទ្ធិសេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៤៨២) សង្ឃកេនកស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ
 សមនុកាសនាយ នប្បជិនិស្សជ្ឈនប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេ-
 សោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ រាជគហេ បញ្ញត្តា ។ កំ
 អារព្វាតិ ។ ទេវទត្តំ អារព្វ ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ ទេវ-
 ទត្តោ សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស កេនាយ បរក្កមិ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។

មហានិទ្ទេស មហាវិវាទៈ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិវាទៈ

(៤៨១) សង្ឃទិសេសសិទ្ធិសាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទូរលេសជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួច របស់អធិការណ៍ ជាចំណែកដទៃ ហើយចោទកិច្ចផងគ្នាដោយអាបត្តិបុរាណិក ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយៈ នឹងកុម្មជកៈ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយៈ នឹងកុម្មជកៈ យកលេសជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួច របស់អធិការណ៍ ជាចំណែកដទៃ ហើយចោទព្រះពុទ្ធមល្លបុត្រមានអាយុ ដោយអាបត្តិបុរាណិក ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៤៨២) សង្ឃទិសេសសិទ្ធិសាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុអកប័បៃកសង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាគំរប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា ។ សិទ្ធិសាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្ត ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារោ

(២៨៣) ភេទានុវត្តកាណំ ភិក្ខុនិំ យាវតតិយំ
 សមនុកាសនាយ នប្បដិដិស្សន្តនប្បច្ចយា សង្ឃទិ.
 សេសោ កក្ក បញ្ចត្តោតិ ។ រាជគហោ បញ្ចត្តោ ។
 កំ អាវុត្តាតិ ។ សម្ពហលេ ភិក្ខុ អាវុត្ត ។ កិស្មី វត្ត-
 ស្មិនំ ។ សម្ពហលា ភិក្ខុ ទេវទត្តស្ស សង្ឃភេទាយ
 បរក្កមន្តស្ស អនុវត្តកា អហោសិំ វត្តវិទកា តស្មី
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ កាយតោ ច វិចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ។

(២៨៤) ទុព្វចស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ សមនុ-
 កាសនាយ នប្បដិដិស្សន្តនប្បច្ចយា សង្ឃទិសេសោ
 កក្ក បញ្ចត្តោតិ ។ កោសម្ពិយា បញ្ចត្តោ ។ កំ អា-
 វុត្តាតិ ។ អាយស្មិនំ ធម្មំ អាវុត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មិនំ ។
 អាយស្មា ធម្មោ ភិក្ខុហិ សហធម្មកំ វត្តហានោ អត្តានំ
 អវចនិយំ អកាសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៤៨៣) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រ សមនុកាសនកម្ម ជាគំរប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់ បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ រឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្ត ដែលជាអ្នកព្យាយាមដើម្បី បំបែកសង្ឃ ហើយជាអ្នកពោលពាក្យប្រមូលពួក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង ឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវារាជនឹងចិត្ត ។

(៤៨៤) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុកាសនកម្ម ជាគំរប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគររាសត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង ដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយប្រដៅតាមធម៌ ក៏ធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីថាមិនបាន ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

មហានិក្ខេ លោក្ខម មហានិក្ខេ កត្តយ្យញ្ញតិវិ

ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានាមំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជានិ
កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជានិ ។

(៤៨៥) កុលទ្ធិសកស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ
សមទុកាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តនប្បត្តយា សជ្ឈនិសេ-
សោ កត្ត បញ្ញត្តានិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តានិ ។ កំ
អាវត្តានិ ។ អស្សជិប្បនព្វសុកេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កស្មី
វត្តស្មីនិ ។ អស្សជិប្បនព្វសុកា ភិក្ខុ សង្ឃន បញ្ញាដ-
និយកម្មតតា ភិក្ខុ ធម្មតាមិតា នោសតាមិតា មោហា-
តាមិតា ភយតាមិតា(១) ចាថេសុំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានាមំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន
សម្មជ្ជានិ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជានិ
។ ថេ ។

(៤៨៦) យទ្កេន ភកវតា ជានតា បស្សតា អរហតា
សម្មាសម្ពុទ្ធន អនាទិយំ បដិក្ខ ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា
បស្សរំ វា ខេទ្ធិ វា កវលាប្បត្តយា ទុក្ខំ កត្ត

១ ធម្មតាមិតោ ។ ល ។ ភយតាមិតោតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហានិក្ខេ មហាវិវះ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិវះ

បណ្ណាសមុដ្ឋានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្ត ។

(៤៨៥) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺ ភិក្ខុអកទ្រុស្តត្រកូល កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាតំបើបីដង ក៏ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងអស្សជិ- ភិក្ខុនឹងបុនព្វសុកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលអស្ស- ជិភិក្ខុនឹងបុនព្វសុកភិក្ខុ សង្ឃបានធ្វើបញ្ចាជនីយកម្មហើយ ត្រឡប់ជា បន្ទាសសង្ឃថា សង្ឃលុះកងឆន្ទាគតិ លុះកងទោសាគតិ លុះកង មោហាគតិ លុះកងកយាគតិ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្ត ។ បេ ។

(៤៨៦) អាបត្តិទុក្ខដណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មា- សម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ ឃើញ(នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០)ទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការ អាស្រ័យនូវសេចក្តីមិនរើតើ បន្ទាទុច្ចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តីកងទឹក

វិធីបិណ្ឌ បរិវាហ

បញ្ចាត្តិ ។ សាវត្ថយោ បញ្ចាត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។
 ធាតុយោ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តំ ស្មី វត្តស្មី ។ ធាតុយោ
 ភិក្ខុ ឧទកោ ឧទ្ធារម្បិ បស្ស្យម្បិ ខេឡម្បិ អតិស្ម
 តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចាត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញាតិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ឯកោ ន សម្មជ្ជានេន ស
 ម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។

កត្តប្បញ្ញត្តិវា ធម្មិវា បឋមំ ។

(៤៨៧) មេឡុំនំ ធម្មំ បដិសេវនប្បត្តយោ កតិ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ មេឡុំនំ ធម្មំ បដិសេវនប្បត្តយោ
 ចតស្ស្យោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អត្តាយំតេ សវីរេ មេ
 ឡុំនំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស្យោ យេកុយ្យេន
 ខាយំតេ សវីរេ មេឡុំនំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ ឡុល្ល
 ត្ថយស្ស្យោ វិជកតេ មុខេ អន្តបត្តំ អន្តជានិ ចរេសេតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស្យោ ជនុមជ្ជតេ ចាចិត្តិយំ មេឡុំនំ ធម្មំ
 បដិសេវនប្បត្តយោ ឥហា ចតស្ស្យោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

វិទយបិណ្ឌ បរិវារៈ

អាបត្តិទុកដនោះ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុបានបន្ទោទច្បារខ្លះ
 បស្ស្យាខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះ ក្នុងទឹក ។ សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ជា ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
 អំពីវាចាឡើយ ។

ចប់ កត្តប្បញ្ញត្តិវារៈ ជាបឋម ។

(៤៨៧) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប្បទាន ព្រោះបច្ច័យគឺការសេព
 មេថុនធម្ម ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម
 គឺភិក្ខុសេពមេថុនធម្ម នឹងសរិរៈសេព ដែលសត្វមិនទាន់ទំពាស្សី ត្រូវ
 អាបត្តិបាពជិត ភិក្ខុសេពមេថុនធម្ម នឹងសរិរៈសេព ដែលសត្វទំពាស្សី
 ដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ម័យ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជាត (ខ្លួន) ទៅក្នុងមុខ
 ទ្វារដែលបើកហា តែមិនឲ្យប៉ះពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ព្រោះអង្គជាតដែលធ្វើដោយដំរឈើ ឬកាកលាក់ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី
 ត្រូវអាបត្តិទាំង ៤ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម ។

បញ្ជីវារ្យ សោធុស បញ្ជីវារ្យ បញ្ជីវារ្យ

(២៨៨) អង្គុំ អាទិយនប្បត្តយា កតិ អាបត្តិ-
 យោ អាបត្តិ ។ អង្គុំ អាទិយនប្បត្តយា និស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបត្តិ បញ្ចាសាសកំ វា អតិវេកបញ្ច-
 មាសកំ វា អក្កនកំ អង្គុំ ថេយ្យសម្ពាទិ អាទិយ-
 តិ អាបត្តិ ទាពជិតស្ស អតិវេកមាសកំ វា ឧបញ្ច-
 មាសកំ វា អក្កនកំ អង្គុំ ថេយ្យសម្ពាទិ អាទិយតិ
 អាបត្តិ ថុល្លត្តយស្ស មាសកំ វា ឧបមាសកំ វា អក្កន-
 កំ អង្គុំ ថេយ្យសម្ពាទិ អាទិយតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស
 អង្គុំ អាទិយនប្បត្តយា នមា និស្សោ អាបត្តិយោតិ
 អាបត្តិ ។

(២៨៩) សញ្ញត្ត បទុស្សវិគ្គហំ ជីវិតា វេរោបនប្បត្ត-
 យា កតិ អាបត្តិយោ អាបត្តិ ។ សញ្ញត្ត បទុស្សវិគ្គហំ
 ជីវិតា វេរោបនប្បត្តយា និស្សោ អាបត្តិយោ អាបត្តិ
 បទុស្សំ ឌីទិស្ស ឌីទាទំ ឧមតំ បបតិក្ខា មិស្សតិ
 អាបត្តិ ធុត្តជស្ស បបតិកេ ធុត្តា វេទនា ធុប្បជ្ជតិ
 អាបត្តិ ថុល្លត្តយស្ស អតិ អាបត្តិ ទាពជិតស្ស

មហានិក្ខេប មហានិក្ខេប: ១៦ កតាបត្តិវិវរ:

(៤៨៨) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បិដ្ឋាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទ្រព្យ
 ដែលគេមិនបានឲ្យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់
 យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ គឺភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តកាន់យកទ្រព្យមាន
 តម្លៃ ៥ មាសក ឬច្រើនជាង ៥ មាសកឡើងទៅ ដែលគេមិនបានឲ្យ
 ត្រូវអាបត្តិបាណជិក ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត កាន់យកទ្រព្យ មានតម្លៃច្រើន
 ជាង ១ មាសក ឬថយដំពី ៥ មាសកមក ដែលគេមិនបានឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្អប្លែង ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត កាន់យកទ្រព្យមានតម្លៃ ៤ មាសក ឬ
 ថយចុះចំពី ១ មាសកមក ដែលគេមិនបានឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុត្រូវអា-
 បត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ។

(៤៨៩) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បិដ្ឋាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការកែងញាំង
 រាងកាយនៃមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះ
 បច្ច័យ គឺការកែងញាំងរាងកាយនៃមនុស្ស ឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត គឺ
 ភិក្ខុដឹករណ្តៅ ចំពោះមនុស្ស ដោយតាំងចិត្តថា មនុស្សនឹងស្លាប់
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើមនុស្សធ្លាក់ទៅហើយ មានទុក្ខវេទនាកើត
 ឡើង ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អប្លែង បើមនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណជិក

សភ័ក្ត្រ បនុស្សវិត្តហំ ដំរីតា រោរោបនប្បច្ចយា សមា
តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

[៤៧០] អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លប-
នប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ អសន្តំ អក្ខ-
តំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ ចាបិច្ឆោ សច្ឆាបកតោ អសន្តំ អក្ខតំ
ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស យោ
តេ វិហារេ វេសតិ សោ កិក្ខុ អរហាតិ កណាតិ បដិវិ-
ជាទន្តស្ស អាបត្តិ វុល្លច្ចយស្ស នប្បដិវិជាទន្តស្ស
អាបត្តិ ទិក្ខុជស្ស អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្ល-
បនប្បច្ចយា សមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

[៤៧១] ឧបក្កមិត្តា អសុចិ មោចនប្បច្ចយា
កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ ឧបក្កមិត្តា អសុចិ
មោចនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សច្ឆាទិសេសស្ស ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ ន មុច្ចតិ អាបត្តិ វុល្លច្ចយស្ស បយោកេ
ទិក្ខុជំ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការក្លែងញ្ញាំងរាងកាយនៃ
មនុស្សឲ្យធ្លាក់ប៉ះចាកជីវិត ។

(៤៧០) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបីនានា ព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុយាពោលអ្នក
ទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣
ព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុយាពោលអ្នកទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត
(ក្នុងខ្លួន) គឺភិក្ខុជាអ្នកមានប្រាថ្នាអាក្រក់ មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់
កំពោលអ្នកទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិ
បារាជិក ភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុណាទៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះ
អរហន្ត កាលបើគេដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិថ្មីល្មើយ កាលបើគេមិន
ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ទាំង៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យ
គឺភិក្ខុយាពោលអ្នកទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ។

(៤៧១) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបីនានា ព្រោះបច្ច័យ គឺការព្យាយាម
បញ្ចេញអសុចិ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺព្យាយាមបញ្ចេញ
អសុចិ គឺភិក្ខុគិតនឹងបញ្ចេញអសុចិ ក៏ព្យាយាមញ្ញាំងអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ភិក្ខុគិតនឹងបញ្ចេញអសុចិ ក៏ព្យាយាម ប៉ុន្តែ
ទឹកអសុចិមិនឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិថ្មីល្មើយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុង
ប្រយោគដែលព្យាយាម ។

មហានិទ្ទេស សោឡុស មហានិទ កតបត្តិវារំ

(២៧២) កាយសំសក្កំ សមាបជ្ជនប្បក្កយា បញ្ច
អាចត្តិយោ អាបជ្ជតិ អវស្សុតា ភិក្ខុនិ អវស្សុតស្ស
បុរិសប្បក្កលស្ស អធិក្ខកំ ឧត្តជាមុមណ្ណាលំ កហាលំ
សាទិយតិ អាចត្តិ ចារាជិកស្ស ភិក្ខុ កាយេន កាយ
អាមសតិ អាចត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស កាយេន កាយ-
ប្បដិពទ្ធិ អាមសតិ អាចត្តិ វុល្លក្កយស្ស កាយប្បដិ-
ពទ្ធន កាយប្បដិពទ្ធិ អាមសតិ អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស
អង្គលីបតោនកេ ចាចិត្តយំ កាយសំសក្កំ សមា-
បជ្ជនប្បក្កយា ឥមា បញ្ច អាចត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(២៧៣) មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាសន-
ប្បក្កយា តិស្សោ អាចត្តិយោ អាបជ្ជតិ វុត្តមក្កំ បស្សា-
វមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណាម្បិ កណាតិ អវណ្ណាម្បិ កណាតិ
អាចត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស វុត្តមក្កំ បស្សាវមក្កំ វេបេត្តា
អធិក្ខកំ ឧត្តជាមុមណ្ណាលំ អាទិស្ស វណ្ណាម្បិ កណាតិ
អវណ្ណាម្បិ កណាតិ អាចត្តិ វុល្លក្កយស្ស កាយប្បដិពទ្ធិ
អាទិស្ស វណ្ណាម្បិ កណាតិ អវណ្ណាម្បិ កណាតិ អាចត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។

មហានិទ្ទេស មហាវិញ្ញាណ ១៦ ពត្តបទ្ធិវិញ្ញាណ

(៤៧២) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៥ ព្រោះបច្ច័យ គឺការដល់នូវ
 កាយសំសគ្គៈ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេក ហើយត្រេកអរនឹង ការចាប់ ពាល់
 សរីរាប្រទេស ខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃដង្កន់ឡើង
 ទៅនៃបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដូចគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាណ្ឌវជក ភិក្ខុប៉ះ
 ពាល់កាយស្រីដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ភិក្ខុប៉ះ
 ពាល់នូវត្រីដែលជាប់ដោយកាយស្រី ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្អច័យ ភិក្ខុប៉ះពាល់នូវត្រីដែលជាប់នឹងកាយស្រី ដោយត្រីដែលជាប់
 នឹងកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណ្ឌវជកៈ ព្រោះជនុញ្ញ
 គឺម្រាមដៃ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិទាំង ៥ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការដល់នូវ
 កាយសំសគ្គៈ ។

(៤០៣) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការនិយាយល្បួងមាតុ-
 គ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ គឺភិក្ខុពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កាប់ក្តី ចំពោះ
 វច្ចមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គ ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ភិក្ខុមិនពោលបំពោះវច្ចមគ្គ
 នឹងបស្សាវមគ្គ គ្រាន់តែពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កាប់ក្តី ចំពោះខាង
 ក្រោមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃដង្កន់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្អច័យ ភិក្ខុពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កាប់ក្តី ចំពោះត្រីដែលជាប់
 ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

វិសយបិដកេ បរិវារោ

(២៧៤) អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសនប្បច្ចយា
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ មាតុត្តាមស្ស សន្តិកេ
 អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ សង្ឃទិ-
 សេសស្ស បណ្ឌិតស្ស សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយា-
 យ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ ឪល្លច្ចយស្ស វិវាទាទកតស្ស
 សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ
 ទិក្ខជស្ស ។

(២៧៥) សញ្ជាវត្តំ សមាបជ្ជនប្បច្ចយា តិស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បដិក្កណាតិ វិមិសតិ បច្ចាហាវតិ
 អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស បដិក្កណាតិ វិមិសតិ ន
 បច្ចាហាវតិ អាបត្តិ ឪល្លច្ចយស្ស បដិក្កណាតិ ន វិមិ-
 សតិ ន បច្ចាហាវតិ អាបត្តិ ទិក្ខជស្ស ។

(២៧៦) សញ្ជាវត្តិកាយ កុដិ កាតបនប្បច្ចយា
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាតាបេតិ បយោគ
 ទិក្ខជំ ឯកបិណ្ឌោ អនាគតេ អាបត្តិ ឪល្លច្ចយស្ស
 តស្មី បិណ្ឌោ អនាគតេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៤៧៤) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការពោលនូវគុណនៃ
 ការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន គឺភិក្ខុពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយ
 កាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃមាតុត្រាម ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ភិក្ខុ
 ពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃបណ្ឌិត
 (ខ្ចើយ) ត្រូវអាបត្តិបច្ច័យ ភិក្ខុពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាម
 ចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃសត្វតិរចាន (ញី) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៤៧៥) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រព្រឹត្តិនិយាយ
 ដឹកនាំស្ត្រីឲ្យបរស ដឹកនាំបរសឲ្យស្ត្រី គឺភិក្ខុទទួលពាក្យផង ទៅនិយាយ
 ប្រាប់ផង ត្រឡប់មកប្រាប់វិញផង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ភិក្ខុទទួល
 ពាក្យផង ទៅនិយាយប្រាប់ផង តែមិនត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវ
 អាបត្តិបច្ច័យ ភិក្ខុគ្រាន់តែទទួលពាក្យ តែមិនបានទៅនិយាយប្រាប់ផង
 មិនបានត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញផង ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៤៧៦) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឲ្យធ្វើកុដី
 ដោយសូមគ្រឿងទុបករណ៍ដោយខ្លួនឯង គឺភិក្ខុកំពុងប្រើគេឲ្យធ្វើ ក្នុង
 ប្រយោគដែលប្រើ ត្រូវអាបត្តិទុកដ កាលបើបាយអមួយដុំមិនទាន់មក
 ដល់ ត្រូវអាបត្តិបច្ច័យ កាលបើដុំបាយអនោះមកដល់ហើយ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

មហានិក្ខេ លោក្ខស មហានិក កតបន្តិវិ

(៤៧៧) មហាល្ងកំ វិហារំ កាវាបនប្បត្តយា តិស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាវាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ
 ឃកបិណ្ណោ អនាគតេ អាបត្តិ វុល្លត្តយស្ស តស្មី
 បិណ្ណោ អាគតេ អាបត្តិ សឿនិសេសស្ស ។

(៤៧៨) ភិក្ខុំ អម្បលកេន ចារាជិកេន ធម្មេន
 អនុទ្ធិសនប្បត្តយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អនោ-
 កាសំ កាវាបេត្វា ចាវេនិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ
 សឿនិសេសេន ទុក្ខដស្ស ឱកាសំ កាវាបេត្វា
 អក្កោសាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ ឱមសវនស្ស ។

(៤៧៩) ភិក្ខុំ អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្ស
 កក្កំ ទេសំ លេសមត្តិ ឧចានាយ ចារាជិកេន
 ធម្មេន អនុទ្ធិសនប្បត្តយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 អនោកាសំ កាវាបេត្វា ចាវេនិប្បាយោ វទេតិ អា-
 បត្តិ សឿនិសេសេន ទុក្ខដស្ស ឱកាសំ កាវាបេត្វា
 អក្កោសាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ ឱមសវនស្ស ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ កតាបត្តិវិរៈ

(៤៧៧) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឲ្យធ្វើវិហារធំ
គឺភិក្ខុកំពុងប្រើគេឲ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើ កាល
បើបាយអមួយដុំមិនទាន់មកដល់ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច កាលបើដុំបាយអ
នោះមកដល់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៤៧៨) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការចោទភិក្ខុផង្គតា
ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល គឺភិក្ខុមានបំណងដើម្បីឲ្យគេយូតចាក
ព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបានសូមឧកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រម
ទាំងសង្ឃទិសេស ភិក្ខុមានបំណងដើម្បីដេរ តែបានសូមឧកាសហើយ
ចោទ ត្រូវអាបត្តិធម្មសវនបាចិត្តិយៈ ។

(៤៧៩) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកនូវលេស
ជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃ ហើយចោទភិក្ខុ
ផង្គតា ដោយអាបត្តិបារាជិក គឺភិក្ខុមានបំណងដើម្បីឲ្យគេយូតចាក
ព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបានសូមឧកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រម
ទាំងសង្ឃទិសេស ភិក្ខុមានបំណងដើម្បីដេរ តែសូមឧកាសហើយចោទ
ត្រូវអាបត្តិធម្មសវនបាចិត្តិយៈ ។

វិទយបិដកេ បរិវាហ

[៥០០] សង្ឃកេនិកោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមនុ-
 កាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តនប្បច្ចយា និស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ធ្វីហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា
 កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

[៥០១] កេនានុវត្តកោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមនុ-
 កាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តនប្បច្ចយា និស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ធ្វីហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា
 កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

[៥០២] ទុព្វចោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ
 នប្បដិទិស្សន្តនប្បច្ចយា និស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 ញត្តិយា ទុក្ខដំ ធ្វីហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា កម្ម-
 វាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

វិធមបិណ បរិវារ:

[៥០០] ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគំរប់បីដង ហើយនៅតែមិនលះ បង់កម្មនោះចេញ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថល្លច័យ ទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃទិសេស ។

[៥០១] ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកប្រព្រឹត្តតាមនូវភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺកាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជា គំរប់បីដង ហើយនៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថល្លច័យទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

[៥០២] ភិក្ខុដែលគេប្រដៅក្រ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគំរប់បីដង ហើយនៅតែមិនលះបង់ នូវកម្មនោះចេញ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថល្លច័យ ទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ- ទិសេស ។

មហានិទ្ទេសោប្បសមហារិក កតាបត្តិវារិ វិបត្តិវារិ

[៥០៣] តុល្យធូសកោភិភិក្ខុយោវតតិយំ សមនុកា-
សនាយ នប្បដិដិស្សន្តនប្បច្ចយា តិស្សោ អាចត្តិយោ
អាចជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្កដិ ធ្វិហិ កម្មវាចាហិ វុល្លច្ចយា
កម្មវាចាបរិយោសានេ អាចត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។ មេ ។

[៥០៤] អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារិ វា បស្សរិ
វា ខេទ្ធិវា ករណប្បច្ចយា កតិ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ។
អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារិ វា បស្សរិ វា ខេទ្ធិ វា
ករណប្បច្ចយា ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ទុក្កដិ អនាទរិយំ
បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារិ វា បស្សរិ វា ខេទ្ធិ វា ករណ-
ប្បច្ចយា ឥមំ ឯកំ អាចត្តិ អាចជ្ជតិ ។

កតាបត្តិវារិ ធិដ្ឋិតំ ទុតិយំ ។

[៥០៥] មេវុទ្ធិ ធិម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាចត្តិ-
យោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្នំ ។ មេវុទ្ធិ
ធិម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាចត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ ទេ

មហាវិញ្ញាណ មហាវិញ្ញាណ: ១៦ ពតាបត្តិវារ: វិបត្តិវារ:

[៥០៣] ភិក្ខុអកុស្ត្រេតកូល ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យគីកាល
បើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគំរប់បីដង ហើយនៅតែមិនលះបង់កម្ម
នោះចេញ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់ទាំង
ឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ-
ទិសេស ៗ ២២

[៥០៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបីនាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទូចារក្តី បស្ស្យវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កងទឹក ។
ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុកដ ១ ព្រោះបច្ច័យ គឺ ការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
បន្ទោទូចារក្តី បស្ស្យវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កងទឹក ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង
ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទូចារក្តី បស្ស្យវៈក្តី
ទឹកមាត់ក្តី កងទឹក ។

ចប់ ពតាបត្តិវារ: ទី ២ ។

[៥០៥] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេដ្ឋនធម្ម បណ្តា
វិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូល កងវិបត្តិបីនាន ។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះ
បច្ច័យ គឺការសេពមេដ្ឋនធម្ម បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលកងវិបត្តិ ២

វិទយបិដកេ បរិវាព

វិបត្តិយោ កជន្និ សិយា សីលវិបត្តិ សិយោ អាចារិបត្តិ
 ។ មេ ។ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ឆារំ វា បស្សារំ
 វា ខេឡំ វា ករណប្បច្ចយោ អាបត្តិ ចតុន្និ វិបត្តិនិ
 កតិ វិបត្តិយោ កជតិ ។ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ
 ឧច្ឆារំ វា បស្សារំ វា ខេឡំ វា ករណប្បច្ចយោ អាបត្តិ
 ចតុន្និ វិបត្តិនិ ឯកំ វិបត្តិ កជតិ អាចារិបត្តិ ។

វិបត្តិវា ធិដ្ឋិតំ ភតិយំ ។

[៥០៦] មេដ្ឋនិ ធិម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយោ អាបត្តិយោ
 សត្តន្និ អាបត្តិក្ខត្តានិ កតិហិ អាបត្តិក្ខត្តេហិ សង្កហិ-
 តា ។ មេដ្ឋនិ ធិម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយោ អាបត្តិយោ សត្តន្និ
 អាបត្តិក្ខត្តានិ ចត្តហិ អាបត្តិក្ខត្តេហិ សង្កហិតា សិយា
 ចារាជិកាបត្តិក្ខត្តេន សិយា វុល្លច្ចយោ បត្តិក្ខត្តេន
 សិយា ចាចត្តិយា បត្តិក្ខត្តេន សិយា ធិក្កជា បត្តិក្ខត្តេន
 ។ មេ ។ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ឆារំ វា បស្សារំ វា
 ខេឡំ វា ករណប្បច្ចយោ អាបត្តិ សត្តន្និ អាបត្តិក្ខត្តានិ

វិនយបិណ្ឌក បរិវារៈ

គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បេ ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការ
 អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក៏ បស្សវៈក៏ ទឹកមាត់ក៏ ក្នុងទឹក
 បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិបន្ទាន ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺ
 ការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក៏ បស្សវៈក៏ ទឹកមាត់ក៏ ក្នុង
 ទឹក បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។

ចប់ វិបត្តិវារៈ ទី ៣ ។

(៥០៦) ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេដុនធម្ម បណ្ណា
 ក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិបន្ទាន ។ ពួកអាបត្តិ
 ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេដុនធម្ម បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះ
 ដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៤ គឺក្នុងនៃអាបត្តិបាវជីកក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិថ្មល្ង-
 ច័យក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។ បេ ។
 អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក៏
 បស្សវៈក៏ ទឹកមាត់ក៏ ក្នុងទឹក បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយ

មហានិក្ខេ សោឡស មហានិក ធម្មដ្ឋានិក

កតីហិ អាបត្តិក្ខន្ធវិស្វស្ត្រិសា ។ អនាទិយំ បដិច្ច
ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សារំ វា ខេទ្បិ វា ករណាប្បច្ចយា
អាបត្តិ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខន្ធវិស្វស្ត្រិសា ឯកេន អាបត្តិក្ខន្ធវិស្វ
ស្ត្រិសា ទុក្ខជាបត្តិក្ខន្ធវិស្វស្ត្រិសា ។

សង្កហិករិវំ ធម្មិកំ បព្ពតំ ។

[៥០៧] មេឡំនិ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ
ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានិ កតីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋ-
ហានិ ។ មេឡំនិ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ
ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋ-
ហានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហានិ ន វាចតោ
។ បេ ។ អនាទិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សារំ វា
ខេទ្បិ វា ករណាប្បច្ចយា អាបត្តិ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានិ
កតីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ អនាទិយំ បដិច្ច
ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សារំ វា ខេទ្បិ វា ករណាប្បច្ចយា
អាបត្តិ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
សម្មដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ។

សម្មដ្ឋានិកំ ធម្មិកំ បព្ពតំ ។

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ សមុដ្ឋានវិរៈ

កងនៃអាបត្តិប្បន្ទាន ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិន
អើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កងទឹក បណ្តាកងនៃអាបត្តិ
ទាំង ៧ សង្រ្គោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺកងនៃអាបត្តិទឹកដ ។

ចប់ សង្គហិធិវិរៈ ទី ៤ ។

(៥០៧) ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេដ្ឋនធម្ម បណ្តា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជានប្បន្ទាន ។ ពួកអាបត្តិ
ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេដ្ឋនធម្ម បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំង
ឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
អំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តី
មិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កងទឹក បណ្តាសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជានប្បន្ទាន ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ
គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី
កងទឹក បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺ
តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។

ចប់ សមុដ្ឋានវិរៈ ទី ៥ ។

វិទយបំណិកេ បរិវាតេ

(៥០៨) មេឃុំនិ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ
 ចតុន្ណំ អធិករណានិ កតមំ អធិករណំ ។ មេឃុំនិ
 ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ ចតុន្ណំ អធិករណានិ
 អាបត្តាធិករណំ ។ បេ ។ អនាទិរិយំ បដិច្ច ឧទកេ
 ឧច្ឆារិ វា បស្សារិ វា ខេទ្បិ វា ករណាប្បច្ចយា អាបត្តិ
 ចតុន្ណំ អធិករណានិ កតមំ អធិករណំ ។ អនាទិរិយំ
 បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ឆារិ វា បស្សារិ វា ខេទ្បិ វា ករណា-
 ប្បច្ចយា អាបត្តិ ចតុន្ណំ អធិករណានិ អាបត្តាធិករណំ ។

អធិករណារិ ឆិទ្ធិតំ ធម្មំ ។

(៥០៩) មេឃុំនិ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ
 សត្តន្ណំ សមថានិ កតិហំ សមថេហំ សម្មន្ណំ ។ មេឃុំ-
 និ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ សត្តន្ណំ សមថា-
 និ តិហំ សមថេហំ សម្មន្ណំ សិយា សម្មទារិទយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទារិទយេន ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។ បេ ។ អនាទិរិយំ បដិច្ច ឧទកេ
 ឧច្ឆារិ វា បស្សារិ វា ខេទ្បិ វា ករណាប្បច្ចយា អាបត្តិ

វិទយបិដក បរិវារៈ

[៥០៨] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេបុនធម្ម បណ្តា
 អធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេព
 មេបុនធម្ម បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ថោទចារ្យៈក្តី បស្សវៈក្តី
 ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ អាបត្តិ
 ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ថោទចារ្យៈក្តី បស្សវៈក្តី
 ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។

ចប់ អធិករណ៍វារៈ ទី ៦ ។

[៥០៩] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេបុនធម្ម បណ្តា
 សមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការ
 សេពមេបុនធម្ម បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយ
 សមខាវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមខាវិន័យ នឹងតិណវត្ថា-
 រកៈក៏មាន ។ បេ ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិន
 អើពើ បន្ថោទចារ្យៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាសមថៈ

មហានិក្ខេ លោក្ខស មហានិក ធម្មប្បយោគី

សត្តន្តំ សមថានិ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ អនា-
 នរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា ខេទ្ធិ វា
 ករណាប្បច្ចយា អាចត្តិ សត្តន្តំ សមថានិ តិហិ សមថេ-
 ហិ សម្មតិ សិយា សម្មទារិណយេន ច បដិញ្ញាតករណេ-
 ន ច សិយា សម្មទារិណយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

សមថិរិ និទ្ទិពំ សព្វមំ ។

[៥១០] មេត្តនិ ធម្មិ បដិសេវនប្បច្ចយា កតិ អា-
 ចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ។ មេត្តនិ ធម្មិ បដិសេវនប្បច្ចយា
 ចតស្សោ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ អក្ខាយតេ សវីវេ
 មេត្តនិ ធម្មិ បដិសេវតិ អាចត្តិ ហារាជិកស្ស យេ-
 ក្សយ្យន ខាយតេ សវីវេ មេត្តនិ ធម្មិ បដិសេវតិ អាចត្តិ
 វិល្លច្ចយស្ស វិជកេ មុខេ អច្ចប្បន្តំ អន្តជានិ បវេ-
 សេតិ អាចត្តិ ធុក្កដស្ស ជនុមដ្ឋកេ ចាចត្តិយំ មេត្តនិ
 ធម្មិ បដិសេវនប្បច្ចយា វេនា ចតស្សោ អាចត្តិយោ អា-
 ចជ្ជតិ ។ តា អាចត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តនំ កតិ វិបត្តិយោ
 កជន្តំ ។ សត្តន្តំ អាចត្តិក្ខន្ធានិ កតិហិ អាចត្តិក្ខន្ធានិ

មហានិក្ខេប មហាវិវាទៈ ១៦ សមុច្ចយវិវាទៈ

ទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្តីនាន ។ អាបត្តិ ព្រោះបង្ខំយ គឺការស្រៀម
 សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាទចារៈក៏ បស្សៈក៏ ទឹកមាត់ក៏ ក្នុងទឹក បណ្តា
 សមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈទាំង ៧ គឺដោយសមុច្ចារីន័យ នឹង
 បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុច្ចារីន័យ នឹងតិណវត្ថុក៏មាន ។

ចប់ សមថវិវាទៈ ទី ៧ ។

(៥១០) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប្តីនាន ព្រោះបង្ខំយ គឺការសេព

មេថ្មនធម្ម ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះបង្ខំយ គឺការសេពមេថ្មនធម្ម
 គឺ ភិក្ខុសេពមេថ្មនធម្ម នឹងសវីរៈ (សត) ដែលសត្វមិនទាន់ទំពាស្សី

ត្រូវអាបត្តិបុរាណ ភិក្ខុសេពមេថ្មនធម្ម នឹងសវីរៈ (សត) ដែល
 សត្វទំពាស្សីដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់យ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជាត

(ខ្លួន) ទៅក្នុងមុខទ្វារ ដែលបើកហា តែមិនឲ្យប៉ះពាល់ ត្រូវ
 អាបត្តិទឹកដ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបុរាណៈ ព្រោះអង្គជាតដែលធ្វើ

ដោយជ័រឈើ ឬកាកលាក់ដំរីលើផ្ទាំង(១) ភិក្ខុ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ៤
 នេះ ព្រោះបង្ខំយ គឺការសេពមេថ្មនធម្ម ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤

អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្តីនាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ
 ទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ សង្រ្គោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប្តីនាន ។

១ មើលភិក្ខុនិក្ខេប បញ្ចកោដិ ៥ បញ្ចៈ ១៦១ ទំព័រ ១២៦ ។

វិទយបិដកេ បរិវាព

សង្កហិតា ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ កត្តហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋហន្តំ ។ ចតុន្ទំ អធិករណាណំ កត្តមិ
 អធិករណំ ។ សត្តន្ទំ សមថាណំ កត្តហិ សមថេហិ
 សម្មន្ទំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្ទំ វិបត្តនំ ទ្វេ វិបត្តិ-
 យោ កជន្ទំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិបត្តិ ។
 សត្តន្ទំ អាបត្តិក្ខន្ធាណំ ចត្វហិ អាបត្តិក្ខន្ធចេហិ សង្កហិ-
 តា សិយា នាវាជិកាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ឪល្លច្ឆយាបត្តិ-
 ក្ខន្ធន សិយា នាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ទុក្កដា-
 បត្តិក្ខន្ធន ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្ម-
 ដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហន្តំ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហ-
 ន្តំ ន វាចតោ ។ ចតុន្ទំ អធិករណាណំ អាបត្តិអធិករណំ ។
 សត្តន្ទំ សមថាណំ ត្តហិ សមថេហិ សម្មន្ទំ ។ យា
 សម្មទាវនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្ម-
 ទាវនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ បេ ។ អនាទិវយំ
 បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ឆារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិ វា ករណាប្បច្ច-
 យា កតិ អាបត្តិយោ អាបត្តិ ។ អនាទិវយំ បដិច្ច
 ឧទកេ ឧច្ឆារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិ វា ករណាប្បច្ចយា

វិទយបិណ បរិវារ:

បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន
 ប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្ណាសមថៈទាំង
 ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់
 បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណាក្នុងនៃ
 អាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ សង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៤ គឺក្នុងនៃ
 អាបត្តិបារាជិកក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិថ្មល្ងាចក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាបត្តិយៈ
 ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទេកដកក៏មាន ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 ទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តមិន
 បានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ
 ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ រម្ងាប់ដោយ
 សមថៈ ៣ គឺដោយសមុខាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខា-
 វិន័យនឹងតិណវត្តារកៈក៏មាន ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះ
 បច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹក
 មាត់ក្តី ក្នុងទឹក ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទេកដក ១ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យ
 សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវា សមុច្ចយវិ

ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខំ អនាទិយំ បដិច្ច ឧទកេ
 ឧទ្ធារំ វា បស្ស្ហំ វា ខេទ្ធិំ វា ករណាប្បច្ចយា ឥមំ ឯកំ
 អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ។ សា អាបត្តិ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ កត្ត
 វិបត្តិយោ កជតិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កត្តហិ
 អាបត្តិក្ខន្ធហិ សង្កហិតា ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 កត្តហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ ចតុន្នំ អធិករណំ
 កតមំ អធិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ កត្តហិ
 សមថេហិ សម្មតិ ។ សា អាបត្តិ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ ឯកំ
 វិបត្តិ កជតិ អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ឯ-
 កេន អាបត្តិក្ខន្ធហិ សង្កហិតា ទុក្ខជាបត្តិក្ខន្ធហិ ។
 ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ។ ចតុន្នំ
 អធិករណំ អាបត្តិអធិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ
 ត្តហិ សមថេហិ សម្មតិ សិយា សម្មទាវិនយេន ច
 បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច
 តិណាវត្តារកេន ចាតិ ។

សមុច្ចយវិ និដ្ឋិតំ អន្តិមំ ។
 អន្តិ ច្ចុយវិវា និដ្ឋិតា ។
 មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវា និដ្ឋិតា ។

មហាវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ សមុច្ចយវិរៈ

កិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
 បទ្ទាទ្ទារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កងទឹក ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤
 អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូល កងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧
 សង្រ្គោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 តាំងឡើងដោយសម្បជានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជា
 អធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តា
 វិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូលកងវិបត្តិ ១ គឺអាចារិវិបត្តិ ។ បណ្តាកង
 នៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្រ្គោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺកងនៃអាបត្តិទឹកដ ។
 បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍
 ទាំង ៤ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈព
 គឺដោយសមមាវន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមមាវន័យ នឹង
 តិណវត្តារកៈក៏មាន ។

ចប់ សមុច្ចយវិរៈ ទី ៧ ។

ចប់ ច្បយវិរៈទាំង ៧ ។

ចប់ មហាវិរៈ ១៦ ក្នុងមហាវិភង្គ ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡាស មហាវិញ្ញាណ

(៥០១) យទ្ធនេន ភក្ខវតា ជានតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធនេន ភិក្ខុវិភិក្ខុ បញ្ចមំ ចារាជិកំ កត្ត

បញ្ញតំ ។ កំ អារាហំ ។ កំ ស្មី វត្តស្មី ។ អត្តំ តត្ត បញ្ញតំ អនុ-

ប្បញ្ញតំ អនុប្បញ្ញតំ ។ សព្វត្តប្បញ្ញតំ បទេសប្បញ្ញតំ

សាធារណប្បញ្ញតំ អសាធារណប្បញ្ញតំ ឯកតោ បញ្ញតំ

ឧកតោ បញ្ញតំ ។ ចត្តន្តំ ចានិមោក្ខន្តិយំ កត្តោក្ខន្តិ

កត្ត បរិយាប្បន្តំ កត្តមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាភច្ឆតំ ។

ចត្តន្តំ វិបត្តន្តំ កត្តហិ វិបត្តំ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ

កត្តមោ អាបត្តិក្ខន្ធា ។ ធន្តំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ

កត្តហិ សម្មជ្ជាណេហិ សម្មជ្ជាតំ ។ ចត្តន្តំ អធិករណាណំ

កត្តមំ អធិករណំ ។ សត្តន្តំ សម្មជ្ជាណំ កត្តហិ

សម្មជ្ជេហិ សម្មតំ ។ កោ តត្ត វិនិយោ កោ តត្ត

អភិវិនិយោ កំ តត្ត ចានិមោក្ខំ កំ តត្ត អធិប្បត្តិ-

មោក្ខំ កា វិបត្តំ កា សម្មតំ កា បដិបត្តំ ។

ភីក្កុនីកង្ក មហាវិរៈ ១២

(៥១១) បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ

ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចាត
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់បញ្ចាត
ដល់ពួកកិក្ខុនី បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ចាតិ អនុប្បញ្ញាតិ អនុប្បនុប្បញ្ញាតិ សព្វតប្បញ្ញាតិ បទេសប្បញ្ញាតិ សា-
ធារណប្បញ្ញាតិ អសាធារណប្បញ្ញាតិ ឯកគោបញ្ញាតិ ទុកគោបញ្ញាតិដែរឬ ។
បណ្តាបុតិមោក្ខទ្ទេសទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងទ្ទេសណា រាប់
បញ្ចូលក្នុងទ្ទេសណា មកកាន់ទ្ទេសត្រង់ទ្ទេសទីប៉ុន្មាន ។ បណ្តា
វិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។ បណ្តា កងនៃអាបត្តិទាំង ៧
សិក្ខាបទនោះជាកងនៃអាបត្តិអ្វី ។ បណ្តា សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសម្បជានប៉ុន្មាន ។ បណ្តា អធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិ
នោះ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តា សមថៈទាំង ៧ អាបត្តិនោះរម្ងាប់ដោយ
សមថៈប៉ុន្មាន ។ អ្វីដែលហៅថាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅ
ថាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថាបុតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ
អ្វីដែលហៅថាអធិប្បតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថាវិបត្តិ អ្វី
ដែលហៅសម្បត្តិ អ្វីដែលហៅថាបដិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ។

វិញ្ញាណក្ខេប សោឡុស មហាវិហារ អង្គ បារាជិកា

កតំ អក្កវសេ បដិច្ច កក្កតា កិក្ខុដំដំ បញ្ចមំ ចារា-
 ដិកំ បញ្ញតំ ។ កា សិក្ខុដំ ។ កា សិក្ខុតសិក្ខា ។
 កត្ត បិកំ ។ កា ជារដំ ។ កស្ស វចំ ។ កេ.
 បាកដំ ។

(២០២) យទ្ធន កក្កតា ជាតតា បស្សតា អរ-

ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន កិក្ខុដំដំ បញ្ចមំ ចារាដិកំ កត្ត
 បញ្ញតំ ។ សាវត្តយា បញ្ញតំ ។ កំ អារញ្ញតំ ។
 សុទ្ធវិទំ កិក្ខុដំ អារញ្ញ ។ កស្ស វត្តសិក្ខុ ។ សុទ្ធវិ-
 ទន្ទា កិក្ខុដំ អវស្សតា អវស្សតស្ស បរិសប្បកលស្ស
 កាយសំសត្តិ សាទិយំ តស្សី វត្តស្សី ។ អត្ត តត
 បញ្ញតំ អនុប្បញ្ញតំ អនុប្បនុប្បញ្ញតំ ។ ឯកា បញ្ញតំ
 អនុប្បញ្ញតំ អនុប្បនុប្បញ្ញតំ តស្សី ទតំ ។ សព្វត្តប្បញ្ញតំ
 បទេសប្បញ្ញតំ ។ សព្វត្តប្បញ្ញតំ ។ សាណារណប្បញ្ញតំ

វិញ្ញាណសង្ខារ បញ្ចករៈ ១៦ បាវនា ៨

បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាក់ដល់ពួកភិក្ខុនិ
ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។ ស្រីពួកណាសិក្សា ។
ស្រីពួកណា ដែលឈ្មោះថាមានសិក្ខាសិក្សាស្រេចហើយ ។ សិក្ខាបទ
នោះបិតនៅក្នុងពួកស្រីណា ។ ពួកស្រីណាទ្រទ្រង់ ។ សិក្ខាបទនោះ
ជាពាក្យរបស់បុគ្គលណា ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបានទាំងមក ។

(៥១២) បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគូរនឹងបញ្ជាក់
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ជាក់
ដល់ពួកភិក្ខុនិ បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរិន្ទាកិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
សុន្ទរិន្ទាកិក្ខុនិជាស្រីមានតម្រេកដោយរាគៈ ក៏ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់
កាយនៃបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដោយរាគៈ (ដូច្នោះដែរ) ។ ក្នុង
សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ជាក់ អនុប្បញ្ញតិ នឹងអនុប្បនុប្បញ្ញតិដែរ ។
សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ជាក់ ១ ឯអនុប្បញ្ញតិ នឹងអនុប្បនុប្បញ្ញតិមិនមានក្នុង
សិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្រូវប្បញ្ញតិ ឬជាបទេស-
ប្បញ្ញតិ ។ ជាសព្វត្រូវប្បញ្ញតិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញតិ

វិទ្យាបដិពេ បរិវាព

អសាធារណាប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធារណាប្បញ្ញត្តិ ។ ឯក-
តោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ។ ចតុន្ទ
ចាតិមោក្ខិទ្កេសាដំ កតោកដំ កត្ត បរិយាបដ្ឋន្តិ ។
និទានោកដំ និទានបរិយាបដ្ឋន្តិ ។ កតមេន ឧទ្ទេសេន
ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ ធុតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ
អាគច្ឆតិ ។ ចតុន្ទ វិបត្តនំ កតមា វិបត្តតិ ។ សីល-
វិបតិ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខត្តានំ កតមោ អាបត្តិក្ខត្តោ-
តិ ។ ចារាជិកាបត្តិក្ខត្តោ ។ ធុន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
កតិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋា-
នេន សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ
ន វាចតោ ។ ចតុន្ទ អជិករណាដំ កតមំ អជិករ-
ណាដំ ។ អាបត្តាជិករណំ ។ សត្តន្តំ សម្មដ្ឋានំ កតិហិ
សម្មដេហិ សម្មតិ ។ ធុហិ សម្មដេហិ សម្មតិ
សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច ។ កោ
តត្ត វិនយោ កោ តត្ត អភិវិនយោតិ ។ បញ្ញត្តិ វិនយោ
វិភត្តិ អភិវិនយោ ។ កី តត្ត ចាតិមោក្ខិ កី តត្ត
អជិប្បាតិមោក្ខន្តិ ។ បញ្ញត្តិ ចាតិមោក្ខិ វិភត្តិ អជិប្បា-

វិនយបដិក ចរិវារៈ

ឬជាអសាធារណប្បពាតិ ។ ជាអសាធារណប្បពាតិ ។ សិក្ខាបទនោះ
 ជាឯកតោបពាតិ ឬជាឧកតោបពាតិ ។ ជាឯកតោបពាតិ ។ បណ្តា
 បាតិមោក្ខទ្ទេសទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះគឺចាត់ចូលក្នុងទេសម្ភីរាប់បញ្ចូល
 ក្នុងទេសម្ភី ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទ
 នោះមកកាន់ទេស ត្រង់ទេសទីប៉ុន្មាន ។ មកកាន់ទេស ត្រង់ទេស
 ទី២ ។ បណ្តារបត្តិទាំង៤ សិក្ខាបទនោះ ជារបត្តិអ្វី ។ ជាសីលរបត្តិ ។
 បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ជាក្នុងនៃអាបត្តិអ្វី ។ ជាក្នុងនៃ
 អាបត្តិបារាជិក ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
 ដោយសម្បជានប៉ុន្មាន ។ តាំងឡើងដោយសម្បជាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
 នឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិ
 នោះជាអធិករណ៍អ្វី ។ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសម្បជានទាំង ៧ អាបត្តិ
 នោះរម្ងាប់ដោយសម្បជានប៉ុន្មាន ។ រម្ងាប់ដោយសម្បជាន ២ គឺដោយសម្បទា-
 វិនយ ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ ។ អ្វីហៅថាវិនយក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីហៅថា
 អភិវិនយក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ញត្តិហៅថាវិនយ ការចែកបទមាតិកាហៅ
 ថាអភិវិនយ ។ អ្វីហៅថាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះអ្វីហៅថាអធិប្បាតិមោក្ខ
 ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ញត្តិហៅថាបាតិមោក្ខ ការចែកបទមាតិកាហៅថា

ភិក្ខុមហិក្ខេ សោធុស មហាវិហារ អដ្ឋ បារមីកា

តិមោត្តំ ។ កា វិបត្តិតំ ។ អសិវោ វិបត្តិតំ ។ កា
សម្មត្តិតំ ។ សិវោ សម្មត្តិតំ ។ កា បដិបត្តិតំ ។ ន
ឃ្រូបំ កាស្សមិតំ យាវដិវំ អាណាណោជិតិ សមា-
នាយ សិក្ខិតំ សិក្ខាបទេសុ ។ កតិ អត្តវសេ បដិច្ច
កតវតា ភិក្ខុដំនំ បញ្ចមិ ចារាជិតិ បញ្ចត្តនំ ។ ទស
អត្តវសេ បដិច្ច កតវតា ភិក្ខុដំនំ បញ្ចមិ ចារាជិតិ
បញ្ចត្តនំ សង្ឃសុដតាយ សង្ឃជាសុតាយ ទុម្មដំនំ
ភិក្ខុដំនំ និក្ខហាយ បេសលានំ ភិក្ខុដំនំ ជាសុវិហា-
រាយ ទិដ្ឋធម្មកានំ អាសវានំ សិវរាយ សម្មរាយ កានំ
អាសវានំ បដិយាតាយ អប្បសន្នានំ បសាទាយ ប-
សន្នានំ កិយ្យោកាវរាយ សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយានុត្តហា-
យ ។ កា សិក្ខិត្តិតំ ។ សេត្តា ច បុគ្គលកល្យា-

ភិក្ខុវិញ្ញ័យ មហាវិវាទៈ ១៦ បារមី ៨

អធិប្បតិមោក្ខ ។ អ្វីហៅថាវិបត្តិ ។ ការមិនសង្រួមហៅថាវិបត្តិ ។ អ្វី
ហៅថាសម្បត្តិ ។ ការសង្រួមហៅថាសម្បត្តិ ។ អ្វីហៅថាបដិបត្តិ ។ ភិក្ខុនិ
សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដកបដល់អស់ដីវិត មានដីវិតជា
ទីបំផុត ដោយគិតថា អញ្ញនឹងមិនធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ (ហៅថាបដិបត្តិ) ។
បញ្ចមបារមីសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាក់ដល់ពួកភិក្ខុនិ
ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។ បញ្ចមបារមីសិក្ខាបទ
ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាក់ដល់ពួកភិក្ខុនិ ព្រោះអាស្រ័យអំណាច
នៃប្រយោជន៍ទាំង ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តី
សប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីការសង្កត់សង្កិនពួកភិក្ខុនិដែលមិនអៀនខ្មា ស១
ដើម្បីការនៅជាសុខស្រួលដល់ពួកភិក្ខុនិ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១
ដើម្បីរារាំងអាសវធម៌ទាំងឡាយដែលមានក្នុងចច្ចុប្បន្ន ដើម្បីកំចាត់បង់នូវ
អាសវធម៌ទាំងឡាយដែលមានក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញ៉ាំងពួកជនដែលមិន
ទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹង
រិតតែជ្រះថ្លាច្រើនឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសង្ឃឲ្យតាំងនៅមាំ ១ ដើម្បី
អនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ស្រីពួកណាសិក្សា (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ។ ពួកស្រី
ដែលនៅជាសេតុបុគ្គល និងពួកស្រីដែលជ្រះថ្លាក្នុងកុសលធម៌តែជាបុគ្គជន

វិទយបិដកេ បរិវារោ

ណាកា ប សិក្ខន្តិ ។ កា សិក្ខតសិក្ខាតិ ។
 អរហន្តិយោ សិក្ខតសិក្ខា ។ កត្ត វិតន្តិ ។ សិក្ខា-
 កាមាស្យ វិត ។ កា ជាវន្តិ ។ យាសិ វត្តតិ តា
 ជាវន្តិ ។ កស្ស វចនន្តិ ។ កកវតោ វចនំ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ កេតាកដន្តិ ។ បរម្បរកដំ ។

ឧទាលំ ទាសកោ ចេវ

សោណាកោ សិក្ខរោ តថា

ហេតុលំបុត្រេន បញ្ចមា

ឯតេ ជម្ពុសិរិវិយេ^(១) ។

តតោ មហិន្ទោ វជ្ជិយោ

ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ

។ បេ ។

ឯតេ មាតា មហាបណ្ឌ
ញ

វិទយញ្ច មគ្គកោវិទា
ញ

វិទយំ ជីវេ បកាសេស្សិ

បិដកំ តម្កបណ្ឌយាតិ ។

• ជម្ពុសិរិវិយេតិបិ បាលី វិស្សតិ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

វេមនសិក្សក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ ពួកស្រីណា ឈ្មោះថាមានសិក្ខាសិក្សា
ហើយ ។ ពួកភិក្ខុនីដែលជាព្រះអរហន្តឈ្មោះថាមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។
សិក្ខាបទនោះ បិតនៅក្នុងពួកស្រីណា ។ បិតនៅក្នុងពួកភិក្ខុនីដែលមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា ។ ពួកភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ។ សិក្ខាបទនោះប្រព្រឹត្ត
ទៅក្នុងពួកភិក្ខុនីណា ពួកភិក្ខុនីនោះតែងទ្រទ្រង់ (នូវសិក្ខាបទនោះ) ។
សិក្ខាបទនោះជាពាក្យរបស់បុគ្គលណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះ
ភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។
(ព្រះថេរៈទាំងឡាយដូចមាននាមខាងក្រោមនេះ) នាំត ។ គ្នាមក ។

- គឺព្រះថេរៈឈ្មោះទុបាលិ ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១
- ព្រះមាគ្គលិបុត្តជាតំប្រាំ ១ ឯព្រះថេរៈទាំងនេះ បិត
- នៅក្នុងទ្វីបឈ្មោះជម្ពូដ៍មានសិវី ។ តំបន់នោះមក មានព្រះថេរៈ
- ទាំងឡាយគឺ ព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ ១ ឥណ្ឌិយៈ ១ ទុត្តិយៈ ១
- សម្ពុលៈ ១

។ បេ ។

ព្រះនាគត្ថវទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន ចេះវិន័យព្រះវិន័យ
ឈ្មោះសក្កមគ្គ បានប្រកាសនូវព្រះវិនយបិដកទុកក្នុងតម្ក-
ថណិទ្ធិប នីកោះលង្កា ។

វិក្កិរិក្កេ សោឡុស មហារិក អង្គ បារាជិក

(៥០៣) យទ្ទេន កកវតា ជានតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន កិក្ខុដំនំ ធម៌ ចារាជិកំ កកត្ថ បញ្ញត្ថំ ។
សាវត្ថយា បញ្ញត្ថំ ។ កំ អារក្ខតំ ។ វេល្លនម្ពំ កិក្ខុដំ
អារក្ខ ។ តិស្មី វត្ថុស្មី ។ វេល្លនម្ពំ កិក្ខុដំ ជាដំ ចារា-
ជិកំ ធម៌ អដ្ឋបម្ពំ កិក្ខុដំ នេវ អត្តនា បដិចោទេសំ ន
កណាស្ស អាហេចេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្ថំ ។
ធម៌ អាបត្តសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ
កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ។

(៥០៤) កិក្ខុដំនំ សត្តមំ ចារាជិកំ កកត្ថ បញ្ញត្ថំ ។

សាវត្ថយា បញ្ញត្ថំ ។ កំ អារក្ខតំ ។ វេល្លនម្ពំ កិក្ខុដំ
អារក្ខ ។ តិស្មី វត្ថុស្មី ។ វេល្លនម្ពំ កិក្ខុដំ សមកេន
សង្ខេន ឧត្តតំ អវដំ កិក្ខុ កន្ធានិបត្តំ អនុវត្ត តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្ថំ ។ ធម៌ អាបត្តសម្មដ្ឋានំ ឯកេ-
ន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ (ធានិកេប) ។

កិច្ចនិរោធិ៍ មហាវិវាទៈ ១៦ បារាណិក ៨

(៥១៣) ឆដ្ឋបារាណិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ

ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគូរនឹងបញ្ចក
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក
ដល់កិច្ចនីតាំងឡាយ ឆដ្ឋបារាណិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចកក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ចកក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងកិច្ចនិរោធិ៍ឫស្សន្ទានា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងឫស្សន្ទា-
កិច្ចនីតាំងហើយមិនចោទកិច្ចនី ដែលត្រូវអាបត្តិបារាណិកដោយខ្លួនឯង ទាំង
មិនបានប្រាប់ដល់គណៈ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក ១ ។ បណ្ណា
សម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធនៃ ១ គឺតាំង
ឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្ត ។

(៥១៤) សត្តមបារាណិកសិក្ខាបទសម្រាប់កិច្ចនីតាំងឡាយ ទ្រង់
បញ្ចកក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឫស្សន្ទានាកិច្ចនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលឫស្សន្ទានាកិច្ចនីប្រព្រឹត្តតាមកិច្ចនិរោធិ៍អរិដ្ឋៈ មានបុព្វបុរសអ្នក
សម្រាប់ត្រាត ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ចក ១ ។ បណ្ណាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
ឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធនៃ ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

វិធម្មបិដកេ បរិវារោ

(៥០៥) ភិក្ខុនិទ្ទិ អដ្ឋមិ ពារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្ថយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ្គតិ ។ ធម្មត្តិយា ភិក្ខុនិ-
 យោ អារាហ្គ ។ កត្តស្មី វត្តស្មីនិ ។ ធម្មត្តិយា ភិក្ខុនិយោ
 អដ្ឋមិ វត្ត បរិបូរេសិ វត្តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធនំ អាបត្តិសម្មជាណាមិ ឯកេន សម្មជាទេន សម្មជា-
 តិ (ធារនិក្ខេបេ) ។

អដ្ឋ ពារាជិកា ខិដ្ឋិតា ។

តិស្សប្បុទ្ធានិ

(៥០៦) មេដ្ឋេនាទិទ្ធានាទញ្ច

មនុស្សវិកហាតិ

កាយសំសត្តំ ជាទេតិ

ឧត្តតា អដ្ឋវត្តកា

បញ្ញបេសិ មហាវិរោ

នេដ្ឋវត្ត អសំសយាតិ ។

វិសយបិដក បរិវារៈ

(៥១៥) អដ្ឋមបារាជិកសិក្ខាបទសម្រាប់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ទ្រង់
 បញ្ជាក់កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុនីបំពេញវត្តតំប ៨ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
 បញ្ជាក់ ១ ។ បណ្ណសម្ព័ន្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
 សម្ព័ន្ធ ១ (ដូចកងធុរនិកេបសិក្ខាបទ) ។

ចប់ បារាជិក ៨ ។

ឧទាននៃបារាជិកសិក្ខាបទនោះដូច្នោះ

(៥១៦) រឿងភិក្ខុនីសេពមេថុនធម្ម ១ ភិក្ខុនីលួចទ្រព្យគេ ១
 ភិក្ខុនីសម្លាប់មនុស្ស ១ ភិក្ខុនីពោលអួតទុត្តរិមនុស្សធម្ម ១
 ភិក្ខុនីត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈ ១ ភិក្ខុនីបិទបាំងទោសរបស់
 ភិក្ខុនីផងគ្នា ១ ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្ត ១
 ភិក្ខុនីបំពេញវត្តទាំង ៨ មានត្រេកអរនឹងចាប់ផ្តើមនៃបុរសជា
 ដើម^(៦) ១ ព្រះពុទ្ធជាមហាវិរៈ (មានព្យាយាមធំ) ទ្រង់
 បញ្ជាក់បារាជិកទាំង ៨ ហៅថាធម្មជុវត្ត គឺវត្តជាប់ចាកការៈជា
 ភិក្ខុនី ដោយឥតសង្ឃិយ ។

១ មើលភិក្ខុនីរដ្ឋបញ្ចករាធានី ៥ ទាំងពីរព្យា ២៦ ទំព័រ ៣០ ដល់ព្យា ២៩ ទំព័រ ៣៤ ។

ភិក្ខុនិរិទ្តេ សោធូស មហារិក ទស សង្ឃទិសេសា

(៥០៧) យទ្ធនន ភកវតា ជាទតា បស្សតា អរហ.

តា សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧស្សយវាទិកាយ (១) ភិក្ខុនិយា អន្តិ
ករោនិយា សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តា ។ កិ
អារព្វ ។ កិស្មី វត្តស្មី ។ បេ ។ កេណាភដន្តិ ។

(៥០៨) យទ្ធនន ភកវតា ជាទតា បស្សតា អរ.

ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧស្សយវាទិកាយ ភិក្ខុនិយា
អន្តិ ករោនិយា សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តា ។ កិ អារព្វាតិ ។ បុល្លនន្តិ ភិក្ខុនិ
អារព្វ ។ កិស្មី វត្តស្មីនិ ។ បុល្លនន្តា ភិក្ខុនិ ឧស្សយវា-
ទិកា វិហារិ កស្មី វត្តស្មី ។ អតិ កត្ត បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ
អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ

១ ឧ. ម. ឧស្សយវាទិកាយ ។

កិច្ចនីតិវិធី បញ្ជាក់: ១៦ សង្ឃទិសេស ១០

(៥១៧) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ

អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក្ខ
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក្ខ
ដល់ភិក្ខុនី ដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីប្រណែន បានធ្វើនូវដំណើរ
កើតក្តី សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខកងទីណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
បុគ្គលណាបាននាំមក ។

(៥១៨) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ

អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក្ខសិក្ខា
បទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក្ខដល់ភិក្ខុនី
ដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីប្រណែន បានធ្វើនូវដំណើរកើតក្តី សង្ឃ
ទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខកងនគរសាវត្ថី។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តពោលពាក្យដោយ
សេចក្តីប្រណែន (ផ្តឹងផ្តល់) ។ កងសិក្ខាបទនោះមានបញ្ចក្ខ អនុប្បញ្ញត្តិ
នឹងអនុប្បញ្ញត្តិដែរ ។ កងសិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចក្ខ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ

វិទយបដិពេ បរិវារ

អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ តស្មី ទត្តិ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ បទេស-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសា-
 ធារណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ
 បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ។ ចតុន្ទ
 មាតិមោក្ខទ្ធីសានំ កត្តោកដំ កត្ត បរិយាបន្នំ ។
 ជំនានោកដំ ជំនានបរិយាបន្នំ ។ កតមេន ឧទ្ធីសេន
 ឧទ្ធីសំ អាភក្កត្តិ ។ តតិយេន ឧទ្ធីសេន ឧទ្ធីសំ
 អាភក្កត្តិ ។ ចតុន្ទំ វិបត្តិដំ កតមា វិបត្តិត្តិ ។
 សីលវិបត្តិ ។ សត្តន្ទំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតមោ អាបត្តិ-
 ក្ខន្ធាត្តិ ។ សង្ឃទិសេសាបត្តិក្ខន្ធា ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋាន កតិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាត្តិ ។
 ទ្ធិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាត្តិ សិយា កាយតោ ច
 វាចតោ ច សម្មដ្ឋាត្តិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាត្តិ ។ បេ ។ កេ-
 ណាភជន្តិ ។ បរម្បវកដំ ។ បេ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

នឹងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះជា
សព្វតប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វតប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជា
សាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។
សិក្ខាបទនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាទុកតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។
បណ្តាបុគ្គលិកខេត្តទេសទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងខេត្តទេសណា
រាប់បញ្ចូលក្នុងខេត្តទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។
សិក្ខាបទនោះមកកាន់ខេត្តទេស ត្រង់ខេត្តទេសប៉ុន្មាន ។ មកកាន់ខេត្តទេស
ត្រង់ខេត្តទេសទី៣ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។
ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃ
អាបត្តិអ្វី ។ ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បណ្តាសម្បជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានប៉ុន្មាន ។ តាំងឡើង
ដោយសម្បជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវេទ មិនបានតាំងឡើងអំពី
ចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវេទនឹងចិត្តក៏មាន ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
បុគ្គលណា បាននាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ បាននាំតា គ្នាមក ។ បេ ។

វិច្ឆ័យវិញ្ញាណ សោឡុស មហាវិហ ទស សង្ឃទិសេសា

(៥១៧) ចោរី វុដ្ឋាបេន្តិយា សច្ច្យទិសេសោ កក្ក

បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អារញ្ញតិ ។
ឝ្រុណន្តិ កិក្កន្តិ អារញ្ញ ។ កស្មី វត្ថស្មីន្តិ ។ ឝ្រុណ-
ន្តោ កិក្កន្តិ ចោរី វុដ្ឋាបេសិ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឝកា
បញ្ញតិ ។ នន្តិ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ ឝ្រហិ សម្មដ្ឋានេហិ
សម្មដ្ឋានិ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន
កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
ច សម្មដ្ឋានិ ។

(៥២០) ឝកាយ តាមន្តិ កច្ឆន្តិយា សច្ច្យទិ-

សេសោ កក្ក បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ
អារញ្ញតិ ។ អញ្ញតិ កិក្កន្តិ អារញ្ញ ។ កស្មី វត្ថស្មីន្តិ ។
អញ្ញតោ កិក្កន្តិ ឝកា តាមន្តិ កច្ឆ តស្មី វត្ថស្មី ។
ឝកា បញ្ញតិ តិស្សោ អនុប្បញ្ញតិយោ ។ នន្តិ អាបត្តិ-
សម្មដ្ឋាននិ ឝកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋម-
ចារាជិកេ) ។

ភិក្ខុនីវិក្កង មហាវារៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ១០

(៥១៧) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលបំបួសស្រីជាចោរ
 ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បានបំបួសស្រីជាចោរ ។ សិក្ខាបទនោះមាន
 តែបញ្ចតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
 ដោយសម្បជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីវាបាននឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពី
 កាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាបាននឹងចិត្តក៏មាន ។

(៥២០) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលដើរទៅកាន់ចន្លោះ
 ស្រុកតែម្នាក់ឯង ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែ
 ម្នាក់ឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចតិ ១ មានអនុបញ្ចតិ ៣ ។ បណ្ណា
 សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូច
 ក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

វិនយបិណ្ឌេ បរិវារេ

(៥២០) សមគ្គន ្រសង្ឃន ឧត្តត្តិ កិក្ខត្តិ

ធម្មន វិនយន សគ្គសាសនេន អនបលោកេត្វា ការ-
កសង្ឃំ អនញាយ កណស្ស ធនំ ឌីសារេន្តិយា សង្ឃា-
ទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តានិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។
តិ អារព្ភានិ ។ បុល្លននំ កិក្ខត្តិ អារព្ភ ។ កស្មី
វត្តស្មី ។ បុល្លននា កិក្ខត្តិ សមគ្គន សង្ឃន ឧត្តត្តិ
កិក្ខត្តិ ធម្មន វិនយន សគ្គសាសនេន អនបលោកេ-
ត្វា ការកសង្ឃំ អនញាយ កណស្ស ធនំ ឌីសារេន្តិ-
យា កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជាននំ
ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជានិ (ចារិន្ទេត្តេប) ។

៥២២) អវស្សតាយ កិក្ខត្តិយា អវស្សតស្ស បុរិ-
សបុត្តលស្ស ហត្ថតោ ខាននិយំ វា កោជនិយំ វា
សហត្ថា បដិក្កហេត្វា កុញ្ញនិយា សង្ឃា ទិសេសោ កត្ត
បញ្ញត្តានិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ តិ អារព្ភានិ ។
សុន្ទននំ កិក្ខត្តិ អារព្ភ ។ កស្មី វត្តស្មី ។ សុន្ទ-
ននា កិក្ខត្តិ អវស្សតា អវស្សតស្ស បុរិសបុត្តលស្ស
ហត្ថតោ អាមសិ បដិក្កហេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា

វិធីបដិសេធ បរិវារ:

(៥២១) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រាប់ការកសង្ស័យ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើ ហើយធ្វើឧសារណកម្មចំពោះភិក្ខុនី ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមិនប្រាប់ការកសង្ស័យ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើ ហើយធ្វើឧសារណកម្មចំពោះភិក្ខុនី ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ។ សិក្ខាបទនោះមានវគ្គបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះទាំងឡើងដោយសម្ពុជាន ១ (ដូចកងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

(៥២២) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលមានតម្រេក ទទួលខាទនីយៈ ឬកោដនីយៈដោយដែររបស់ខ្លួនឯង អំពីដែនបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរហើយឆាន់ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្តរិនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលសុន្តរិនន្ទាភិក្ខុនីជាស្រីមានតម្រេក ទទួលភាមិសៈអំពីដែនបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ។ សិក្ខាបទនោះ

កិច្ចសន្យា លេខ៧៧ បញ្ជាក់ រវាង សង្គមស្រីស្រាវ

បញ្ជាក់ ។ ចង្អុល អាចត្តិសម្បជ្ជា ជាដំ ឃីកេន ឧ សម្បជ្ជា ទេន
សម្បជ្ជាតិ (បឋមចារាជីកេ) ។

(២២៣) កំន្លេ អយ្យ ឃីសោ បុរិសបុត្តលោ ក-
រិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា យតោ ត្វិ អន-
វស្សតា ឥឡ្យយ្យ យន្ត ឃីសោ បុរិសបុត្តលោ ទេតិ
ខាទដ៏យំ វា កោទដ៏យំ វា តំ ត្វិ សហត្តា បដិក្កហេ-
ត្វា ខាទ វា កុញ្ញ វាតិ ឧយ្យោទេដ្ឋិយា សឡ្យទិសេ-
សោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តា ។ តំ
អារក្ខតិ ។ អញ្ញាតិ កំត្តិដំ អារក្ខ ។ កំស្មី វត្តយំដំ ។
អញ្ញាតិ កំត្តិដំ កំន្លេ អយ្យ ឃីសោ បុរិសបុត្តលោ
ករិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា យតោ ត្វិ
អនវស្សតា ឥឡ្យយ្យ យន្ត ឃីសោ បុរិសបុត្តលោ ទេតិ
ខាទដ៏យំ វា កោទដ៏យំ វា តំ ត្វិ សហត្តា បដិក្កហេត្វា

ភិក្ខុវិញ្ញ័យ មហាវិញ្ញ័យ ១៦ សង្ឃទិសេស ១០

មានតែបញ្ចតិ ១ ។ បណ្តាសមុជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជាន ១ (ដូចកងបឋមបាណដកសិក្ខាបទ) ។

[៥២៣] សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលបញ្ចាន (បង្ខិតបង្ខំ) ភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនេះ ទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកម្ចាស់បាន នៃលោកម្ចាស់ ឈ្មើយចុះ កាលណាបើលោកម្ចាស់ មិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនេះឱ្យវត្តណា ជាខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដល់លោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ចូរទទួលយកវត្តនោះ ដោយដៃខ្លួនឯងហើយ ទំពាស្តី ឬបរិភោគចុះ ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូបបញ្ចានភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនេះទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកម្ចាស់បាន នៃលោកម្ចាស់ ឈ្មើយចុះ កាលណាបើលោកម្ចាស់មិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនេះឱ្យវត្តណា ជាខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដល់លោកម្ចាស់ ។ ចូរទទួលយកវត្តនោះ

វិធីបដិសេធ បរិវារ

ខាង កំ កុញ កំ ឧប្បយោជន៍ ភស្តុភារ វត្ថុភ័យ ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ អាបត្តិសម្មជានាមិ ភិហិ សម្មជានា-
នេហិ សម្មជានិ ។

[៥២២] កុបិតាយ ភិក្ខុនិយា យាវតតិយំ សម-
នុកាសនាយ នប្បដិទិស្សដ្ឋនិយា សង្ឃានិសេសោ
កត្ត បញ្ញត្តោ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អារព្វា-
តិ ។ ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនំ អារព្វ ។ កំស្មី វត្ថុភ័យ ។
ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនំ កុបិតា អនត្តមនា ឯវំ អវច ពុទ្ធ
បច្ឆាចិត្តាមិ(៦) ធន្និ បច្ឆាចិត្តាមិ សង្ឃំ បច្ឆាចិត្តាមិ
សំក្ខំ បច្ឆាចិត្តាមិភិ ភស្តុភារ វត្ថុភ័យ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធន្និ អាបត្តិសម្មជានាមិ ឯកេន សម្មជានេន សម្មជានិ
(នុវទិត្តោប) ។

[៥២៣] កំស្មីព្វានេវ អធិករណោ បច្ឆាភិក្ខុ-
យ(២) កុបិតាយ ភិក្ខុនិយា យាវតតិយំ សមនុកា-
សនាយ នប្បដិទិស្សដ្ឋនិយា សង្ឃានិសេសោ កត្ត
បញ្ញត្តោ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អារព្វាតិ ។

១ បច្ឆាមិទិ កត្តិ បេតិកភណ្ឌ វិស្សតិ ។ ២ ម. បច្ឆាមតា ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

ដោយវ័ដខ្លួនឯង ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្មដាន ៣ ។

(៥២២) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលខឹងអាក់អន់ចិត្ត
កាលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគំរប់បីដងហើយនៅតែមិនលះបង់កម្ម
នោះចេញ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ណកាលភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ណកាលភិក្ខុនីខឹងអាក់អន់ចិត្តហើយពោល
ពាក្យយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលាព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលា
សិក្ខា ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មដាន ១ (ដូចក្នុងធុរនៃកូបសិក្ខាបទ) ។

(៥២៥) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះ
អំពីករណ៍ណានីមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុ-
ភាសនកម្ម ជាគំរប់បីដងហើយនៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ជា
ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។

ភិក្ខុវិញ្ញ័យ សេដ្ឋស បញ្ចវិវា ១ស សង្ឃទិសេសា

ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនំ អារាព្ភ ។ កំស្មី វត្តស្មិនំ ។
 ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនំ កំស្មីញ្ញុនេវ អធិករណោ បច្ឆា-
 កតា កុបិតា អនត្តមថា ឃី អវេ ធន្តតាមិនិយោ
 ច ភិក្ខុនិយោ នោសតាមិនិយោ ច ភិក្ខុនិយោ មោ-
 ហតាមិនិយោ ច ភិក្ខុនិយោ ភយតាមិនិយោ ច
 ភិក្ខុនិយោតំ តស្មី វត្តស្មិនំ ។ ឃីកា បញ្ចត្ត ។ ធន្ត
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឃីកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ
 (ធុរនិក្ខេប) ។

(២២៦) សំសដ្ឋានំ ភិក្ខុនំនំ យោវតតិយំ សមនុកា-
 សនាយ នប្បជិនំស្សជ្ជនំនំ សង្ឃទិសេសោ កត្ត
 បញ្ចត្តានំ ។ ស្មាវត្តិយោ បញ្ចត្តោ ។ កំ អារាព្ភានំ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារាព្ភ ។ កំស្មី វត្តស្មិនំ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ សំសដ្ឋា វិហារីសុ តស្មី វត្តស្មិនំ ។
 ឃីកា បញ្ចត្ត ។ ធន្ត អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឃីកេន
 សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ (ធុរនិក្ខេប) ។

កត្តាវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ សង្ខទិសេស ១០

ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ណកាលីកិកុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលចណ្ណកាលីកិកុនី ដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ ព្រោះអធិករណ៍ណានីមួយ
 ហើយទាំងអាក់អន់ចិត្តពាលពាក្យយ៉ាងនេះថា ពួកកិកុនីលំអៀងដោយ
 សេចក្តីស្រឡាញ់ផង ពួកកិកុនីលំអៀងដោយសេចក្តីស្អប់ផង ពួកកិកុនី
 លំអៀងដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ពួកកិកុនីលំអៀងដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចកងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

(៥២៦) សង្ឃទិសេសរបស់ពួកកិកុនី ដែលនៅច្រឡកច្រឡំ
 (ដោយគ្រហស្ថ) កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាតំរប់បីផងហើយ
 នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ជាក់កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់កង
 ទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិកុនីច្រើន
 រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលកិកុនីច្រើនរូបនៅច្រឡក
 ច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណ
 សម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូច
 កងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

វិទយបិដកេ បរិវាព

(៥២៧) សំសង្ហារយ្យេ តុម្ភេ វិហារថ មា តុម្ភេ
 នាណ វិហារត្តាតិ ឧប្បោដេន្តិយា យាវតតិយំ សមនុ-
 កាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តិយា សង្ឃាទិសេសោ កត្ត
 បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តា ។ កំ អារក្កាតិ ។
 ឥល្លនន្តិ ភិក្ខុនិ អារក្ក ។ កំ ស្មីវត្តសិទ្ធិ ។ ឥល្លនន្តា
 ភិក្ខុនិ សំសង្ហារយ្យេ តុម្ភេ វិហារថ មា តុម្ភេ នាណ
 វិហារត្តាតិ ឧប្បោដេសិ តស្មីវត្តសិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 នន្តិ អាបត្តិសម្មជ្ជាននិ ឯកេន សម្មជ្ជានេន ស-
 ម្មជ្ជាតិ (ធុរនិក្ខេបេ) ។

វេស សង្ឃាទិសេសា និដ្ឋិតា ។

ពិស្សុទ្ធានិ

(៥២៨) ឧស្សយោវំ តាមន្តិ
 ឧត្តតំ ខាននេន ថ

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៥២៧) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលបញ្ជូនភិក្ខុនីផង
 គ្នាដោយពាក្យថា ម្ចាស់នាងម្ចាស់ នាងទាំងឡាយចូរនៅច្រឡំក្រឡំ
 (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំបីនៅបែកខ្វែកគ្នាឡើយ កាលបើសង្ឃសូត្រ
 សមុទុកាសនកម្ម ជាគំរប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ
 ទ្រង់បញ្ជាក់កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូននាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលថុល្លូននាភិក្ខុនីបញ្ជូន (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ដោយពាក្យថា
 ម្ចាស់នាងជាម្ចាស់ នាងទាំងឡាយចូរនៅច្រឡំក្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ)
 ចុះ នាងទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្វែកគ្នាឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ជី ១ ។ បណ្តាសម្បទានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះទាំងឡើង
 ដោយសម្បទាន ១ (ដូចកងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

ចប់ សង្ឃទិសេសទាំង ១០ ។

ឧទ្ទាននៃសង្ឃទិសេសនោះដំបូង

(៥២៨) សង្ឃទិសេសទាំង ១០ នោះ គឺ ភិក្ខុនីពាល
 ពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន១ ភិក្ខុនីបំបួសស្រីចារ១ ភិក្ខុនី
 ដើរទៅក្នុងចន្លោះស្រែកតែម្នាក់ឯង ១ ភិក្ខុនីធ្វើឧសារណកម្ម
 ចំពោះភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត ១ ភិក្ខុនីមាន

ភិក្ខុនិរិក្ខេ សោឡស មហារិក ទ្វេស និស្សត្តិយា ពាចិគ្គិយា

កំន្លៃ កុប្តតា កំស្មីញ៉ា

សំសុដ្ឋា អញ្ញាយ តេ ទសាតិ ។

(២២៧) យន្តោ កក្កតា ជានតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន បត្តសង្កបយំ ករោន្តិយោ និស្សត្តិយំ

ពាចិគ្គិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ

អារញ្ញតិ ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុនិយោ អារញ្ញ ។ កំស្មី

វត្តសិទ្ធិ ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុនិយោ បត្តសង្កបយំ អកំស្មី

តសិ វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តសម្មដ្ឋានានំ

ទ្ធិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ (កថិនកេ) ។

កិច្ចនីវរក្ខ មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ១២

ឥម្រេកទទួលខានិយភោជនីយាហារ អំពីវដ្តគ្រហស្ថដែល
មានតម្រេកវដ្តហើយឆាន់ ១ ភិក្ខុនីបពានភិក្ខុនីផងគ្នាថា នៃ
លោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនោះនឹងធ្វើអ្វីលោកបានជាដើម ១
ភិក្ខុនីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ១ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិ-
ករណ៍ណានីមួយ ១ ភិក្ខុនីនៅច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ១
ភិក្ខុនីបពានភិក្ខុនីផងគ្នាថា ឲ្យនៅច្រឡកច្រឡំចុះ កុំនៅ
បែកខ្ញែកគ្នា ១ ។

(៥២៧) និស្សត្តិយបាចិត្តិយសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះ
ភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចត
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់
បញ្ចតដល់ភិក្ខុនីដែលធ្វើនូវការសន្សំបាត្រទុក និស្សត្តិយបាចិត្តិយសិក្ខា-
បទនោះ ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វគ្រិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វគ្រិយាភិក្ខុនីធ្វើនូវការសន្សំបាត្រទុក ។
សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត១ ។ បណ្ណាសម្មុទ្ធនៃនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសម្មុទ្ធន ២ (ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។

វិធីបំណែក បរិវារ

(៥៣០) អកាលចរិ កាលចរិ អធិដ្ឋហិត្យ
 កាជាបេន្តិយា និស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតនំ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញាតំ ។ កំ អារាហិតំ ។ ប្រល្លូធនំ កិក្ខុនំ
 អារា ។ កសិ វត្តស្នំ ។ ប្រល្លូធនា កិក្ខុនំ អកា-
 លចរិ កាលចរិ អធិដ្ឋហិត្យ កាជាបេសិ តស្និ
 វត្តស្នំ ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 តហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ ។

(៥៣១) កិក្ខុនិយា សន្និ ចរិ បរិវេន្តត្យ អច្ឆន្ត-
 និយា និស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតនំ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញាតំ ។ កំ អារាហិតំ ។ ប្រល្លូធនំ
 កិក្ខុនំ អារា ។ កសិ វត្តស្នំ ។ ប្រល្លូធនា កិក្ខុនំ
 កិក្ខុនិយា សន្និ ចរិ បរិវេន្តត្យ អច្ឆន្ត តស្និ វត្តស្នំ ។
 ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តហិ
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ ។

(៥៣២) អញ្ញ វិញ្ញាបេត្យ អញ្ញ វិញ្ញាបេន្តិយា
 និស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតនំ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញាតំ ។ កំ អារាហិតំ ។ ប្រល្លូធនំ កិក្ខុនំ អារា ។

វិធសម្ពិទ្ធ បរិវារៈ

(៥៣០) ភិក្ខុនិអធិដ្ឋានអកាលចរិវឲ្យជាគាលចរិវ ហើយប្រើគេ
 ឲ្យចែក (ចរិវនោះ) ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ចកកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទា-
 ភិក្ខុនិអធិដ្ឋានអកាលចរិវឲ្យជាគាលចរិវ ហើយឲ្យគេចែក (ចរិវនោះ) ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ៣ ។

(៥៣១) ភិក្ខុនិផរិចរិវនឹងភិក្ខុនិផងត្នា ហើយដណ្តើមយកវិញ ត្រូវ
 និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកងនគរសាវតី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនិផរិចរិវនឹងភិក្ខុនិផងត្នា ហើយ
 ដណ្តើមយកវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ៣ ។

(៥៣២) ភិក្ខុនិសូមរបស់ដទៃ ហើយត្រឡប់សូមរបស់ដទៃវិញ
 ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកងនគរសា-
 វតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។

កិច្ចសិរិរត្តេ សោឡុស មហារាជ ព្រាហ្មណ៍ ពិស្សន្តិយោ បាចិគ្គិយោ

កត្តស្មី វត្តស្មីនិ ។ បុល្លនន្ទា កិក្កនិ អញ វេតាបេត្តា
អញ វេតាបេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្ម
អាបត្តិសម្មជ្ជានិ ធម្មា សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(៥៣៣) អញ វេតាបេត្តា អញ វេតាបេនិយោ

និស្សត្តិយំ ចាចិគ្គិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយោ
បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្តិ ។ បុល្លនន្ទា កិក្កនិ អាវត្ត ។
កត្តស្មី វត្តស្មីនិ ។ បុល្លនន្ទា កិក្កនិ អញ វេតាបេត្តា
អញ វេតាបេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្ម
អាបត្តិសម្មជ្ជានិ ធម្មា សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(៥៣៤) អញ ទត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ ទិសិកេន

សធម្មិកេន អញ វេតាបេនិយោ និស្សត្តិយំ ចាចិគ្គិយំ
កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្តិ ។
សម្មហុលា កិក្កនិយោ អាវត្ត ។ កត្តស្មី វត្តស្មីនិ ។
សម្មហុលា កិក្កនិយោ អញ ទត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ
ទិសិកេន សធម្មិកេន អញ វេតាបេសិ តស្មី វត្តស្មី ។

វិក្កុនីវិក្កុនី មហាវារៈ ១៦ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ១២

ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី បានសូមរបស់
ដទៃ ហើយត្រឡប់សូមរបស់ឯទៀតវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ចតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៥៣៣) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃ ហើយបែរជាប្រើឲ្យទិញ
របស់ឯទៀតវិញ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
បញ្ចត ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លូនន្ទា-
ភិក្ខុនីបានប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃ ហើយបែរជាប្រើឲ្យទិញរបស់ឯទៀត
វិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៥៣៤) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃដែល
ទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ត្រូវនិស្សត្តិយ-
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់
សង្ឃដែលទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ។

វិទយេបិដកេ បរិវារោ

ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាធានំ ធម្មំ សម្មជ្ជា-
នេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

[៥៣៥] អញ្ញទត្តិកេន បរិច្ចារេន អញ្ញទិសិកេន
សម្មិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាបេន្តិយា និស្សត្តិ-
យំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តិ ។
កំ អារព្ភាតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។
កិសី វត្តសិទ្ធិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អញ្ញទត្តិកេន
បរិច្ចារេន អញ្ញទិសិកេន សម្មិកេន សញ្ញាចិកេន
អញ្ញំ ចេតាបេសិ វត្តសិ វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ
អាបត្តិសម្មជ្ជាធានំ ធម្មំ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

[៥៣៦] អញ្ញទត្តិកេន បរិច្ចារេន អញ្ញទិសិកេន
មហានិកេន អញ្ញំ ចេតាបេន្តិយា និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិ-
យំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កិសី វត្តសិទ្ធិ ។ សម្ម-

វិទ្យាបិណ្ឌ បរិវារៈ

សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មង្គនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះទាំងឡើងដោយសម្មង្គទាំង ៦ ។

(៥៣៥) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិការរបស់សង្ឃដែល
ទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ នឹងដោយវត្ថុ
ដែលសូមបានដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រាព្វនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
ភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិការរបស់សង្ឃដែលទាយក
ប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ នឹងដោយវត្ថុដែលសូម
បានដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មង្គ
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះទាំងឡើងដោយសម្មង្គទាំង ៦ ។

(៥៣៦) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិការរបស់មហាជន
គឺបរិការដែលទាយកប្រគេនដល់គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បី
វត្ថុដទៃត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកង
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងភិក្ខុនីច្រើន
រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើគេឲ្យ

ភិក្ខុវិភិក្ខុ លោក្យស មណោភិក ព្រាហ្មណ វិស្សញ្ញិយា ធម្មិញ្ញិយា

ហុលា ភិក្ខុនិយោ អញ្ញា ធម្មិកេន ធម្មិកេន ធម្មិកេន អញ្ញា ធម្មិកេន
 ធម្មិកេន មហាជនិកេន អញ្ញា ចេតា បេសិ ភសិ វត្តសិ ។
 ឯកា បញ្ញាតិ ។ ធម្មិ អាចតិ សម្មដ្ឋានានិ ធម្មិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

[២៣៧] អញ្ញា ធម្មិកេន ធម្មិកេន អញ្ញា ធម្មិកេន

មហាជនិកេន សញ្ញា ធម្មិកេន អញ្ញា ចេតា បេសិ ធម្មិយា
 និស្សញ្ញិយំ ចាចិញ្ញិយំ កក្ក បញ្ញាតិ ។ សាវត្តិយោ
 បញ្ញាតិ ។ កំ អារាញាតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ
 អារាញ ។ ភិសិ វត្តសិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ
 អញ្ញា ធម្មិកេន ធម្មិកេន អញ្ញា ធម្មិកេន មហាជនិកេន
 សញ្ញា ធម្មិកេន អញ្ញា ចេតា បេសិ ភសិ វត្តសិ ។ ឯកា
 បញ្ញាតិ ។ ធម្មិ អាចតិ សម្មដ្ឋានានិ ធម្មិ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋាតិ ។

ពិភ្នំវត្តភ្នំ មហាវិហារ ១២ និស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ ១២

ទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន គឺបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដល់
គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៥៣៧) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន

គឺបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដល់គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុ
ដទៃនឹងដោយវត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ
ទ្រង់បញ្ជាភក្តីវិណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្តីនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីប្រើមរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលភិក្ខុនីប្រើមរូប ប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន
គឺបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដល់គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បី
វត្ថុដទៃ នឹងដោយវត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(២៣៨) អញ្ញាទត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញាទ្ធិសិកេន
 បុគ្គលិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញា ចេតា បេន្តិយា ធិស្ស្រុត្តិ-
 យំ ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាត្តនំ ។ សារត្តិយា បញ្ញាត្តំ ។
 កំ អារញ្ញាត្តំ ។ ឧល្លទ្ធី ភិក្ខុនំ អារត្ត ។ កស្មី
 វត្តសិទ្ធិ ។ ឧល្លទ្ធី ភិក្ខុនំ អញ្ញាទត្តិកេន បរិក្ខារេន
 អញ្ញាទ្ធិសិកេន បុគ្គលិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញា ចេតា-
 បេសិ តស្មី វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ញាត្តំ ។ ធនំ អាបត្តិ-
 សម្មជាតានំ ធម៌ា សម្មជាតេហិ សម្មជាតិ ។

(២៣៩) អតិវេកេន តត្តិសបរមំ ករុណាបុរណំ ចេ-
 តា បេន្តិយា ធិស្ស្រុត្តិយំ ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាត្តនំ ។
 សារត្តិយា បញ្ញាត្តំ ។ កំ អារញ្ញាត្តំ ។ ឧល្លទ្ធី ភិក្ខុនំ
 អារត្ត ។ កស្មី វត្តសិ ។ ឧល្លទ្ធី ភិក្ខុនំ រាជានំ
 កត្តលំ វិញ្ញាបេសិ តស្មី វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ញាត្តំ ។ ធនំ
 អាបត្តិសម្មជាតានំ ធម៌ា សម្មជាតេហិ សម្មជាតិ ។

វិធសម្ពិទ្ធិ បរិវារៈ

(៥៣៨) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិការរបស់បុគ្គលដែល
 ពាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ នឹងដោយ
 វត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាត
 កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
 ថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិការរបស់បុគ្គលដែលពាយក
 ប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ នឹងដោយវត្ថុដែល
 សូមបានមកដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្ណ
 សម្បជានៃនអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៥៣៩) ភិក្ខុនីសូមសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ក្រាស់ (ក្លួយ) មាន
 តម្លៃលើសពី ៤ កហាបណៈ ៤ ដង (១៦ កហាបណៈ) ឡើងទៅ ត្រូវ
 និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីសូមសំពត់កម្ពលអំពីព្រះ
 រាជ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្ណសម្បជានៃនអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោធុស មហារាម ព្រាហ្មណ៍ ពិស្សន្តិយា បាច្ឆិយា

(៥២០) អតិរេកអធិប្បនេយ្យកំសបមំ លហុទាបុ-

រណំ ចេតាបេន្តិយា ជិស្សក្ខិយំ ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញ-

តន្តំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្វាតិ បុល្លនន្ត

ភិក្ខុនី អារព្វ ។ តិស្សី វត្ថសិន្តិ ។ បុល្លនន្តា ភិក្ខុនី

រាជានិ ខោមិ វិញ្ញាបេសិ តសី វត្ថសី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។

នន្តិ អាបត្ថសម្មជានានិ ធម៌ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។

ព្រាហ្មណ៍ ពិស្សន្តិយា បាច្ឆិយា វិជ្ជិតា ។

ពិស្សន្តិយា

(៥២១) បន្តិ អកាលកាលញ្ច

បរិវេជ្ជេ ច វិញ្ញាបេ

ចេតាបេត្ថា អញ្ញនត្តិ

ភិក្ខុនិរោធិ មហាវិរៈ ១៦ និស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ ១២

(៥៤០) ភិក្ខុនីសូមសំពត់មានសាច់ស្នើង (នៃស្ប) មានតម្លៃ

ច្រើនលើសអំពី ៤ បីដងដោយកន្លះនៃកហាបណៈគឺ ១០ កហាបណៈឡើង
ទៅ ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកង
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូននា-
ភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លូននាភិក្ខុនីសូមសំពត់
សំបកឈើអំពីព្រះរាជា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាត ១ ។ បណ្ណា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

ចប់ និស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ ១២ ។

ឧទាននៃនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈនោះដំបូង

(៥៤១) រឿងភិក្ខុនីសន្សំបាត្រទុក ១ ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាល-
ចរិវឡេជាកាលចរិវេ ១ ភិក្ខុនីផរិវេនឹងភិក្ខុនីផងតា ១ ភិក្ខុនី
សូមរបស់ដទៃហើយសូមរបស់ឯទៀតវិញ ១ ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យ
ទិញរបស់ដទៃហើយបែរជាប្រើគេឲ្យទិញរបស់ឯទៀតវិញ ១
ភិក្ខុនី ប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិការដែលទាយកប្រគេន
មកដើម្បីវត្ថុដទៃ ១ ភិក្ខុនីឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិការ

វិធមច័ដិពេ បរិវារេ

សង្ឃកញ្ច មហាជនិ

សញ្ញាចំកា បុគ្គលំកា

ចតុក្កំសង្ឃតេយ្យកាតំ ។

[២២២] យទ្ធនេន កកវតា ជានតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធនេន លស្សណំ ខានន្តិយា ចាចត្តយំ កត្ត

បញ្ញត្តនិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារក្កាតំ ។ បុល្ល.

នំ កិក្កនំ អារក្ក ។ តស្មី វត្តស្មីនំ ។ បុល្លនយា កិក្កនំ

ន មត្តំ ជាតិគ្នា លស្សណំ ហារាបេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា

បញ្ញត្តំ ។ ធនំ អាបត្តសម្មដ្ឋាហនំ ទ្ធិហំ សម្មដ្ឋានេហំ

សម្មដ្ឋាតំ (ឯឡកលោមកេ) ។

វិទយបិណ បរិវារ:

របស់សង្ឃ ១ ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់
 មហាជនគឺគណៈ ១ ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខារដែល
 សូមបានមកដោយខ្លួនឯង ១ ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយ
 បរិក្ខាររបស់បុគ្គល ១ ភិក្ខុនីសូមសំពត់ដណ្តប់មានសាច់
 ក្រាស់មានតម្លៃច្រើនជាង ១៦ កហាបណៈឡើងទៅ ១ ភិក្ខុនី
 សូមសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ស្នើសុំ មានតម្លៃច្រើនជាង ១០
 កហាបណៈឡើងទៅ ១ ។

(៥៤២) បាចិត្តិយសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
 អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចត្ត
 សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចត្ត
 ដល់ភិក្ខុនីដែលទំពាស្ម័គ្រ បាចិត្តិយសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចត្ត ក្នុងទី
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
 បុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនដឹងប្រមាណ ក៏ប្រើគេឲ្យនាំយកខ្លឹមមក ។ សិក្ខាបទ
 នោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្ពុទ្ធន ២ (ដូចក្នុងឯកស្រីកលោមសិក្ខាបទ) ។

កិច្ចនីវរដ្ឋេ សេវឡុស មហារាវា បាវិត្តិយេ លសុណវិញ្ញោ

(៥៤៣) សម្ពាធលោមិ សំហារមេន្ទិយោ ចាចិត្តិយំ
 កត្ត បញ្ញាតន្តំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញាតំ ។ តំ អាវត្តាតំ ។
 ធម្មត្តិយា ភិក្ខុនិយោ អាវត្តំ ។ តស្មី វត្តស្មិនំ ។ ធម្មត្តិ-
 យា ភិក្ខុនិយោ សម្ពាធលោមិ សំហារមេន្ទិ កស្មី វត្ត-
 ស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មាសម្ពាធិ ធម្មហិ
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។

(៥៤៤) តលយាតកេ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតន្តំ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញាតំ ។ តំ អាវត្តាតំ ។ ទ្វេ ភិក្ខុនិយោ
 អាវត្តំ ។ តស្មី វត្តស្មិនំ ។ ទ្វេ ភិក្ខុនិយោ តលយាត-
 កេ កស្មី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋានាធិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បវេ-
 ចារាជិកេ) ។

(៥៤៥) ជនុមដ្ឋកេ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតន្តំ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញាតំ ។ តំ អាវត្តាតំ ។ អណាតំ ភិក្ខុនិ-
 អាវត្តំ ។ តស្មី វត្តស្មិនំ ។ អណាតា ភិក្ខុនិ បុត្ត-
 មដ្ឋកំ អាជិយំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។

ភិក្ខុនិកាយ មហាវិហារៈ ១៦ បាតិក្ខិយៈ លសុណវគ្គ

(៥៤៣) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យដករោមក្នុងទីចង្អៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងពួកឆ្មត្តិយភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆ្មត្តិយភិក្ខុនី ប្រើគេឲ្យដករោមក្នុងទីចង្អៀត ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះទាំងឡើងដោយសម្បជាន ៤ ។

(៥៤៤) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះប្រហារនូវផ្ទៃនៃនិមិត្ត ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងភិក្ខុនី ២ រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីទាំងពីររូប បានប្រហារនូវផ្ទៃនៃនិមិត្ត ។ សិទ្ធិសាបទ នោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះទាំង ឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិសាបទ) ។

(៥៤៥) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះអង្គជាតិដែលធ្វើដោយ ជ័រឈើឬកាកល័ខជ័រលើ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរ សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូបកាន់យកអង្គជាតិដែល ធ្វើដោយជ័រឈើឬកាកល័ខជ័រលើ ។ សិទ្ធិសាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។

ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ
(បឋមទារាជិកេ) ។

(៥២៦) អតិរកេន្ធខ្ពលបព្វបរមំ ឧទកស្មុទ្ធិកំ
អាទិយន្តិយា ទាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សកេស្ម
បញ្ញត្តំ ។ កំ អារាហិតំ ។ អញ្ញតំ ភិក្ខុនំ អារាហិតំ ។
កត្តស្មំ វត្តស្មំ ។ អញ្ញតារា ភិក្ខុនំ អតិកម្មំ ឧទក-
ស្មុទ្ធិកំ អាទិយំ តស្មំ វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។
ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ
(បឋមទារាជិកេ) ។

(៥២៧) ភិក្ខុស្មុ កុញ្ញនស្មុ ទានិយេន វា វិជ្ជ-
បនេន វា ឧបតិដ្ឋន្តិយា ទាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារាហិតំ ។ អញ្ញតំ ភិក្ខុនំ
អារាហិតំ ។ កត្តស្មំ វត្តស្មំ ។ អញ្ញតារា ភិក្ខុនំ ភិក្ខុស្មុ
កុញ្ញនស្មុ ទានិយេន ច វិជ្ជបនេន ច ឧបតិដ្ឋ តស្មំ
វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ
ទ្ធិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានំ (ឯឡកលោមកេ) ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១
(ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៥៤៦] ភិក្ខុនីកាន់យកនូវការជម្រះអង្គជាតដោយទឹកមានជម្រៅ
លើសជាង ២ ម៉ុងម្រាមដៃឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងទីផនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី
មួយរូបកាន់យកនូវការជម្រះអង្គជាត ដោយទឹកជ្រៅពេក ។ សិក្ខាបទ
នោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៥៤៧] ភិក្ខុកំពុងឆាន់ ភិក្ខុនីទៅបម្រើដោយទឹកក្តី ដោយផ្លិតក្តី
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងទីនគរសាវតី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប កាលដែលភិក្ខុកំពុងតែឆាន់បាន
ទៅបម្រើដោយទឹកផង ដោយផ្លិតផង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។

បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២
(ដូចក្នុងឯកវិទ្យកលោមសិក្ខាបទ) ។

ភិក្ខុវិញ្ញ័យ សោឡស មហាវិវា បាចិន្តិយេ សសុណវិញ្ញោ

(៥៤៨) អាមកដញ្ញំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយោ
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ
 អារត្តាតំ ។ សម្ពហុលា កិក្ខនិយោ អារត្ត ។ កត្ត
 វត្តស្នំ ។ សម្ពហុលា កិក្ខនិយោ អាមកដញ្ញំ វិញ្ញា-
 បេត្តា កុញ្ញស្នំ វត្តស្នំ ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធម្ម
 អាមត្តសម្ពដ្ឋាននំ ចត្តហំ សម្ពដ្ឋានេហំ សម្ពដ្ឋាតំ ។

(៥៤៩) ឧច្ចារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិ វា^(១) សង្ការំ
 វា វិយាសំ វា តិរោក្កុឡេ ធខេឡនិយោ ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារត្តាតំ ។
 អញ្ញត្តំ កិក្ខនិ អារត្ត ។ កត្ត វត្តស្នំ ។ អញ្ញត្តា
 កិក្ខនិ ឧច្ចារិបំ បស្សរិបំ ខេឡិបំ សង្ការិបំ វិយាសិបំ
 តិរោក្កុឡេ ធខេឡស្នំ វត្តស្នំ ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។
 ធម្ម អាមត្តសម្ពដ្ឋាននំ ធម្ម សម្ពដ្ឋានេហំ សម្ពដ្ឋាតំ ។

(៥៥០) ឧច្ចារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិ វា សង្ការំ
 វា វិយាសំ វា ហារិតេ ធខេឡនិយោ ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារត្តាតំ ។

១ ឧ. ម. បោត្តកេសុ ខេឡិ វិភិ បាលិ ឧ បញ្ញាយតិ ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហេវារៈ ១៦ បាចិន្ទិយៈ លុសុណវត្ត

(៥៤៨) ភិក្ខុនីសូមស្រូវស្រស់ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលភិក្ខុនី ច្រើនរូបសូមស្រូវស្រស់ហើយឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ៤ ។

(៥៤៩) ភិក្ខុនីចោលទុច្ចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី សម្រាមក្តី របស់
សំណលក្តី ខាងក្រៅជញ្ជាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី
មួយរូបចោលទុច្ចារៈខ្លះ បស្សវៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះ សម្រាមខ្លះ របស់សំ-
ណលខ្លះ ខាងក្រៅជញ្ជាំង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តា
សម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានទាំង ៦ ។

(៥៥០) ភិក្ខុនីចោលទុច្ចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី សម្រាមក្តី របស់
សំណលក្តី លើឈើឬស្មៅដែលស្រស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាត
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។

វិទយបិដកេ បរិវាហេ

សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវុត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មិនំ ។
 សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧត្តារម្បិ បស្សវម្បិ ខេឡម្បិ
 សញ្ញាម្បិ វិយាសម្បិ ហរិតេ ធម្មេស្មី តស្មី វត្ថុស្មិនំ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានិនំ ធម្មំ
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិតិ ។

[២២០] ធម្មំ វា ភិក្ខុ វា វាទិនំ វា ទស្សនាយ
 កច្ចនិយោ ពាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិនំ ។ វាជកហេ
 បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវុត្ត ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុនិយោ
 អាវុត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុនិយោ
 ធម្មម្បិ ភិក្ខុម្បិ វាទិតម្បិ ទស្សនាយ អភមិសុ តស្មី
 វត្ថុស្មិនំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានិនំ
 ធម្មំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិតិ (ឯឡកលោមកេ) ។

លសុណវគ្គោ បរិហេ ។

[២២២] វត្ថុនុការេ អច្ចដិហេ បុរិសេន សម្មិ ឯកេ-
 នេកាយ សម្មដ្ឋនិយោ ពាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិនំ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

ទ្រង់ប្រាព្វនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
 ភិក្ខុនីច្រើនរូបចោលទុច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះ សម្រាមខ្លះ របស់
 សំណល់ខ្លះ លើឈើឬស្មៅដែលស្រស់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
 សម្មជានទាំង ៦ ។

(៥៥១) ភិក្ខុនីដើរទៅមើលរបាំក្តី ស្តាប់ចម្រៀងក្តី ភ្លេងប្រគំក្តី ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។
 ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បានដើរទៅមើល
 របាំខ្លះ ស្តាប់ចម្រៀងខ្លះ ភ្លេងប្រគំខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
 បណ្ណសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ២
 (ដូចក្នុងឯកទ្បកលោមសិក្ខាបទ) ។

ចប់ លសុណវត្ត ទី ១ ។

(៥៥២) ភិក្ខុនីបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងវេលា
 យប់នឹងតែមានប្រទីប ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោប្បស មហានិទា ពហុវិញ្ញយេ វត្តនុការព្រោ

សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្វាតំ ។ អញ្ញាតំ ភិក្ខុនិ
 អារព្វំ ។ កំសិ វត្តសិទ្ធិ ។ អញ្ញាតំ ភិក្ខុនិ វត្តនុការេ
 អប្បធិមេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេនេកា សន្តិដ្ឋ តសិ
 វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាចត្តសម្មជ្ជានិ
 ដ្ឋិហំ សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតំ (ថេយ្យសត្តកេ) ។

(២២៣) បដិច្ចន្នេ ឡិកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេ-

នេកាយ សន្តិដ្ឋនិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនិ ។
 សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្វាតំ ។ អញ្ញាតំ ភិក្ខុនិ
 អារព្វំ ។ កំសិ វត្តសិទ្ធិ ។ អញ្ញាតំ ភិក្ខុនិ បដិច្ចន្នេ
 ឡិកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេនេកា សន្តិដ្ឋ តសិ
 វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាចត្តសម្មជ្ជានិ
 ដ្ឋិហំ សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតំ (ថេយ្យសត្តកេ) ។

(២២៤) អដ្ឋោកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេនេកា-

យ សន្តិដ្ឋនិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនិ ។ សាវត្ថយា
 បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្វាតំ ។ អញ្ញាតំ ភិក្ខុនិ អារព្វំ ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ រត្តន្តការវត្ត

ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុនីមួយរូបបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងវេលាយប់នឹងត្រឹមត្រូវមានប្រទីប ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងថេយ្យសត្តសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៣) ភិក្ខុនីបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទីគុណសដក់បាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុនីមួយរូប បិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទីគុណសដក់បាំង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងថេយ្យសត្តសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៤) ភិក្ខុនីបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទីពេលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។

វិសយបិដកេ បរិវារេ

កិស្មី វត្តស្មិនំ ។ អញ្ញាតវា កិក្កនំ អដ្ឋោកាសេ
 បុរិសេន សន្និ ឯកេនេកាយ សន្និជំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញាតំ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ទ្ធិហំ សម្មជ្ជានេហំ
 សម្មជ្ជាតំ (ថេយ្យសត្តកេ) ។

(៥៥៥) វិសយាយ វា ព្យុហោ វា សិដ្ឋាដកេ វា
 បុរិសេន សន្និ ឯកេនេកាយ សន្និជំ ចាចិត្តយំ
 កត្ត បញ្ញាតំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញាតំ ។ កំ អាវញ្ញាតំ ។
 ឥល្លនំ កិក្កនំ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មិនំ ។ ឥល្លនជា
 កិក្កនំ វិសយាយបំ ព្យុហោបំ សិដ្ឋាដកេបំ បុរិសេន
 សន្និ ឯកេនេកាយ សន្និជំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញាតំ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ទ្ធិហំ សម្មជ្ជានេហំ
 សម្មជ្ជាតំ (ថេយ្យសត្តកេ) ។

(៥៥៦) បុរេកត្តំ កុលានំ ឧបសន្តមិត្តា អាសនេ
 វិសិទ្ធិត្តា សាមិកេ អនាបថា បក្កមន្តិយា ចាចិត្ត-
 យំ កត្ត បញ្ញាតំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញាតំ ។ កំ អា-
 វញ្ញាតំ ។ អញ្ញាតវំ កិក្កនំ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មិនំ ។

វិធសិទ្ធិ បរិវារៈ

ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប បិតនៅជាមួយនឹង
បុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទីពេល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុង
ថេយ្យសត្តសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៥) ភិក្ខុនីបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងប្រករហូត
ក្តី ប្រកទាលក្តី ផ្លូវបែកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុរសនាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុរសនា-
ភិក្ខុនីបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងប្រករហូតខ្លះ ប្រកទាល
ខ្លះ ផ្លូវបែកខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងថេយ្យ-
សត្តសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៦) ភិក្ខុនីចូលទៅរកត្រកូលក្នុងវេលាមុនបាយ ហើយអង្គុយ
លើអាសនៈ មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេហើយក៏ចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

វិក្កុនីវិក្កេ លោកុស មហាវិហ ពាចិត្តិយេ វន្តុការវត្តោ

អញ្ញាតវា ភិក្ខុនី បុរោកត្តំ កុលានិ ឧបសង្កមិត្តា អា-
សនេ និស័ទិត្តា សាមិកេ អនាប្បថា បក្កាមំ តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជានានិ
ទ្ធិហំ សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតំ (កេវិណកេ) ។

[៥៥៧] បច្ឆាកត្តំ កុលានិ ឧបសង្កមិត្តា សាមិកេ

អនាប្បថា អាសនេ និស័ទិត្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារាត្តំ ។
ថេរុទ្ធនំ ភិក្ខុនី អារាត្ត ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។ ថេរុទ្ធា
ភិក្ខុនី បច្ឆាកត្តំ កុលានិ ឧបសង្កមិត្តា សាមិកេ
អនាប្បថា អាសនេ និស័ទិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តំ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជានានិ ទ្ធិហំ សម្មជ្ជានេ-
ហំ សម្មជ្ជាតំ (កេវិណកេ) ។

[៥៥៨] វិកោលេ កុលានិ ឧបសង្កមិត្តា សាមិកេ

អនាប្បថា សេយ្យំ សន្តវិត្តាវ សន្តវាបេត្តាវ អភិនិស័-
ទិត្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តំ ។
កំ អារាត្តំ ។ សម្មចារា ភិក្ខុនីយោ អារាត្ត ។ កស្មី
វត្តស្មីនំ ។ សម្មចារា ភិក្ខុនីយោ វិកោលេ កុលានិ

ភិក្ខុនីវិក័ត្ត មហាវារៈ ១៤ ជាចិត្តិយៈ រតន្តការវត្ត

ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាមុនបាយ ហើយ
អង្គុយលើអាសនៈ មិនប្រាប់ម្ចាស់គេក៏ចៀសចេញទៅ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៧) ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាក្រោយបាយ ហើយ
អង្គុយលើអាសនៈ ដោយឥតមានប្រាប់ម្ចាស់គេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថ្មលូននាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលថ្មលូននាភិក្ខុនី ចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាក្រោយបាយ មិន
បានប្រាប់ម្ចាស់គេក៏ស្រាប់តែអង្គុយលើអាសនៈ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្បជាន ២ (ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៨) ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាវិកាលហើយមិនប្រាប់
ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែក្រាលឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យក្រាលខ្លះ នូវសេនាសនៈសម្រាប់
ក្រាលដេកហើយក៏អង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
ភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប

ឧបសង្កមិត្តា សាមិកេ អនាបុត្តា សេយ្យំ សន្តវិត្តា(១)
 អភិសិទ្ធិស្ម ភស្មំ វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ទ្ធិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 (កមីនកេ) ។

(៥៥៧) ទុកហិតេន ទ្ធិបដារិតេន បរិ ឧជ្ឈិបេន្តិ-
 យា ទាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អារព្វាតិ ។ អញ្ញតិ ភិក្ខុនិ អារព្វ ។ កស្មិ
 វត្តស្មំ ។ អញ្ញតិ ភិក្ខុនិ ទុកហិតេន ទ្ធិបដារិតេន
 បរិ ឧជ្ឈិបេសិ ភស្មំ វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៥៦០) អត្តានំ វិ បរិ វិ និរយេន វិ ព្រហ្មច-
 រិយេន វិ អភិសម្មដ្ឋិយា ទាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ ចណ្ណកាលំ
 ភិក្ខុនិ អារព្វ ។ កស្មិ វត្តស្មំ ។ ចណ្ណកាលំ

១. ម សន្តវិត្តា វិ បន្តិបេត្តា វិ ។

វិធមបិណ បរិវារៈ

ចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាវិកាលហើយមិនប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែ
គ្រាលសេនាសនៈសម្រាប់គ្រាលដេកហើយអង្គុយ ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មាន
តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងកបិនសិទ្ធិសាបទ) ។

(៥៥៧) ភិក្ខុនីពោលទោសភិក្ខុនីដទៃ ដោយកិរិយាប្រកាន់
អាក្រក់ នឹងដោយពិចារណាខុស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី
មួយរូបពោលទោសភិក្ខុនីដទៃ ដោយកិរិយាប្រកាន់អាក្រក់ នឹងដោយ
ពិចារណាខុស ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៥៦០) ភិក្ខុនីប្រទេចខ្លួនឯងក្តី ប្រទេចភិក្ខុនីដទៃក្តី ដោយនរក ឬ
ដោយព្រហ្មចរិយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់
បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
ចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី

ភិក្ខុនិរោធិ៍ សោប្បស មហាវិហារ ពាចិគ្គិយេ រត្តន្តការវិញ្ញោ សោវេស្តោ

ភិក្ខុនិរោធិ៍ អត្តានម្បិ បរម្បិ និរយេនមិ ព្រហ្មចរិយេនមិ
អភិសមិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
សម្មជាណំនិ តហិ សម្មជាណេហិ សម្មជាតិ ។

[២៦០] អត្តានិ វជិត្តា វជិត្តា រោទិណ្ណិយា ចាចិត្តិយំ

កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អា-
រញ្ចត្តិ ។ ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនិរោធិ៍ អារព្ភ ។ កិស្មី វត្ត-
ស្មីនិ ។ ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនិរោធិ៍ អត្តានិ វជិត្តា វជិត្តា រោទិ-
តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជាណំនិ
ឯកេន សម្មជាណេន សម្មជាតិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

រត្តន្តការវិញ្ញោ ទុតិយោ ។

[២៦២] នត្តាយ នហាយន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត

បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារញ្ចត្តិ ។ សម-
ហុលា ភិក្ខុនិរោធិ៍យោ អារព្ភ ។ កិស្មី វត្តស្មីនិ ។ សម-
ហុលា ភិក្ខុនិរោធិ៍យោ នត្តា នហាយន្តិយំ តស្មី វត្តស្មី ។
ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជាណំនិ ធុរិហិ
សម្មជាណេហិ សម្មជាតិ (ឯឡកុលាបកេ) ។

ភិក្ខុធម្មវិញ្ញាណ មហាវិវាទៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ រត្តន្តការវេទ្ត សីលនិហោសវេទ្ត

ប្រទេចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រទេចភិក្ខុនីដទៃខ្លះ ដោយនរកក៏មាន ដោយ
ព្រហ្មចរិយៈក៏មាន ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ បណ្ណសម្បដាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បដាន ៣ ។

(៥៦១) ភិក្ខុនី វាយទះតប្បខ្លួនឯងហើយយំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ណកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ណកាលីភិក្ខុនី វាយទះតប្បខ្លួនឯងហើយយំ ។
សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
ទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសម្បដាន ១ (ដូចកងចុរទិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

ចប់ រត្តន្តការវេទ្ត ។ ២ ។

(៥៦២) ភិក្ខុនីភូតទឹកអាគ្រាត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុនី
ច្រើនរូប អាគ្រាតភូតទឹក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណ
សម្បដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បដាន ២
(ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

វិសយបិដកេ បរិវាព

[៥៦៣] បមាណាតិក្កន្តំ ឧទកសាដិកំ កាវ-

បេន្តិយា ទាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធាត្តិយា ភិក្ខុនិយោ
អារព្ភ ។ កស្មី វត្តស្មីន្តំ ។ ធាត្តិយា ភិក្ខុនិយោ
អប្បមាលិកាយោ ឧទកសាដិកាយោ ជារស្មំ តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានិ
ធម៌ សម្មជ្ជានិ សម្មជ្ជាតិ ។

[៥៦៤] ភិក្ខុនិយោ ចរិវំ វិសិញ្ចត្តា វិ វិសិញ្ចបេត្តា
វិ លេវ សិញ្ចបេន្តិយា (១) ន សិញ្ចបនាយ ឧស្សុក្ក
ករោន្តិយា ទាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ វុល្លន្តិ ភិក្ខុនិ អារព្ភ ។
កស្មី វត្តស្មីន្តំ ។ វុល្លន្តិ ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិយោ ចរិវំ
វិសិញ្ចបេត្តា (២) លេវ សិញ្ចសិ ន សិញ្ចបនាយ ឧស្សុក្ក
អកាសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អា-
បត្តិសម្មជ្ជានិ ឯកេន សម្មជ្ជានិ សម្មជ្ជាតិ
(ធម្មនិក្ខេប) ។

១ ឧ. សិញ្ចិយា ។ ឃ. សិញ្ចិយា ។ ២ ឃ. វិសិញ្ចត្តា វិ វិសិញ្ចបេត្តា វិ ។

និយមន័យ បរិវារ:

(៥៦៣) ភិក្ខុនិទ្យេតេធ្វើសំពត់សម្រាប់ប្តូរទឹកកន្លងហ្នូសប្រមាណ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី ប្រើប្រាស់សំពត់
សម្រាប់ប្តូរទឹកមិនត្រូវប្រមាណ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន
ទាំង ៦ ។

(៥៦៤) ភិក្ខុនីរុខនងងឹត ឲ្យគេរុក្ខី នូវចីវររបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា
ហើយមិនឲ្យគេដេរ ទាំងមិនធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យគេដេរ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថ្មល្ងនភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថ្មល្ងនភិក្ខុនី ឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នារុក្ខី
ចីវរ ហើយមិនដេរឲ្យ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរឲ្យ ។
សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចកងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

ភិក្ខុនិកាយេ សោឡុស មហាវិហារ បាបិគ្គិយេ ហោទវិញ្ញោ

(៥៦៥) បញ្ចាហិតំ សង្ឃាដិវារំ អតិក្កាមេន្ទិយា

ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចាតន្តំ ។ សាវត្តយា បញ្ចាតំ ។ កំ

អារព្ភាតំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កត្តស្មី

វត្តស្មីន្ទំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនិមំ ហត្ថ

ចរិវំ និក្ខមិត្តា សន្តវត្តវេន ជនបទចារិកំ បក្កមីសុ

តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋា

ធានំ ដ្ឋិហំ សម្ពដ្ឋានេហំ សម្ពដ្ឋានំ (កវីនកេ) ។

(៥៦៦) ចរិសង្កមនិយំ ជារន្ទិយា ចាចិត្តយំ កត្ត

បញ្ចាតន្តំ ។ សាវត្តយា បញ្ចាតំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។

អញ្ញាតំ ភិក្ខុនិ អារព្ភ ។ កត្តស្មី វត្តស្មីន្ទំ ។ អញ្ញាតវ

ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិយោ ចរិវំ(១) អនាប្បនា ចារិបំ តស្មី វត្តស្មី ។

ឯកា បញ្ចាតំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋាធានំ ដ្ឋិហំ ស.

ម្ពដ្ឋានេហំ សម្ពដ្ឋានំ (កវីនកេ) ។

១ ខ. ម. អញ្ញាតវយ ភិក្ខុនិយោ ចរិវំ ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិណ្ណិយៈ នហានវិភង្គ

(៥៦៥) ភិក្ខុនីញ៉ាំងវិវារនៃសង្ឃដី^(១) ឲ្យកន្ទួងហួស ៥ ថ្ងៃៗ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិណ្ណិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវតី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលភិក្ខុច្រើនរូប ទុកដាក់ច័រវក្កដដែលពួក
ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិកនៃជនបទ ដោយមានតែ
ស្បង់នឹងចីពរ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងកបិន-
សិក្ខាបទ) ។

(៥៦៦) ភិក្ខុនីទ្រទ្រង់សង្ឃមួយចំរើរ (ចំរើរដែលលបយករបស់
គេមកប្រើប្រាស់មួយសំណើរ) ត្រូវអាបត្តិបាចិណ្ណិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែល
ភិក្ខុនីមួយរូប មិនបានប្រាប់ហើយឃុំចំរើររបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។ សិក្ខាបទ
នោះមានតែបញ្ញតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។

១ ពាក្យថា វិវារនៃសង្ឃដី គឺការប្រើប្រាស់សង្ឃដីផ្ទាល់ប្តូរនឹងខត្តរាសន្តៈ ។

[៥៦៧] គណាស្ស ចរណកំ អន្តរាយំ កេតេន្តិយា

ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
អារព្ភាតិ ។ ឥន្ទ្រន្ទំ ភិក្ខុនំ អារព្ភ ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។
ឥន្ទ្រន្ទា ភិក្ខុនំ គណាស្ស ចរណកំ អន្តរាយំ អកា-
សំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តស-
ម្មដ្ឋានំ តិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋាតិ ។

[៥៦៨] ធម្មកំ ចរណកំ បដំពាហន្តិយា ចាចិត្ត-

យំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អា-
រព្ភាតិ ។ ឥន្ទ្រន្ទំ ភិក្ខុនំ អារព្ភ ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។
ឥន្ទ្រន្ទា ភិក្ខុនំ ធម្មកំ ចរណកំ បដំពាហំ កស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តសម្មដ្ឋានំ
តិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋាតិ ។

[៥៦៩] អាតារិកស្ស វា បរិច្ឆាជកស្ស វា បរិច្ឆា-

ជិកាយ វា សមណាចរិ ទេន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
ឥន្ទ្រន្ទំ ភិក្ខុនំ អារព្ភ ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។ ឥន្ទ្រ-

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៥៦៧) ភិក្ខុនីធ្វើចីវរលោក របស់គណៈឲ្យអន្តរាយ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 ក៏ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងក៏ដែលថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ធ្វើចីវរលោករបស់គណៈ
 ឲ្យអន្តរាយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះទាំងឡើង ដោយសម្មជាន ៣ ។

(៥៦៨) ភិក្ខុនីឃាត់ការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 ក៏ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងក៏ដែលថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ឃាត់ការចែកចីវរដែល
 ប្រកបដោយធម៌ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះទាំងឡើង ដោយសម្មជាន ៣ ។

(៥៦៩) ភិក្ខុនីឲ្យសមណចីវរដល់គ្រហស្ថក្ខី ដល់បរិព្វាជកក្ខី
 ដល់បរិព្វាជិកាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 ថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងក៏ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងក៏ដែលថុល្លូនន្ទា-

កិច្ចសន្យា សេដ្ឋកិច្ច មហាវិថ ពាណិជ្ជកម្ម ធនាគារ

នាយកក្រុម អាគារកសិកម្ម សមណប័ក អនាស ភស្តុ
វត្ថុស្តី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនាគារ អាចក្តីសម្របសម្រួល
ធនាគារ សម្របសម្រួល សម្របសម្រួល ។

(៥៧០) ទិព្វលក្ខណ៍ស្រស់ស្អាត ប័កកាលសមយំ

អតីតកាលមេត្តិយា ពាណិជ្ជកម្ម កត្ត បញ្ញត្តិ ។ ស្រាវត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ កិ អាគារក្រុម ។ ឥល្លនន្ទ កិច្ចសន្យា អាគារ ។
កសិ វត្ថុស្តី ។ ឥល្លនន្ទ កិច្ចសន្យា ទិព្វលក្ខណ៍ស្រស់
ស្អាត ប័កកាលសមយំ អតីតកាលមេត្តិ ភស្តុ វត្ថុស្តី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនាគារ អាចក្តីសម្របសម្រួល ធនាគារ ស-
ម្របសម្រួល សម្របសម្រួល ។

(៥៧១) ធនាគារ កសិកម្ម បដិភាព្វិយា ពា-

ណិជ្ជកម្ម កត្ត បញ្ញត្តិ ។ ស្រាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កិ
អាគារក្រុម ។ ឥល្លនន្ទ កិច្ចសន្យា អាគារ ។ កសិ វត្ថុស្តី ។
ឥល្លនន្ទ កិច្ចសន្យា ធនាគារ កសិកម្ម បដិភាព្វិយា ភស្តុ
វត្ថុស្តី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនាគារ អាចក្តីសម្របសម្រួល
ធនាគារ សម្របសម្រួល សម្របសម្រួល ។

ធនាគារ(៦) តតិយោ ។

១ កត្តិ ហិទេ ធនាគារកិច្ច បាយោ ។

ភិក្ខុនីភិក្ខុ ឧបោសថៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ សហាទវត្ត

ភិក្ខុនី ឲ្យសមណ វិវេជល'គ្រូហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្មដានទាំង ៦ ។

(៥៧០) ភិក្ខុនីញ៉ាំងសម័យនៃចីវរកាល ឲ្យកន្លងទៅដោយចង់
បាននូវចីវរដ៏ទុព្វល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
ថុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទ-
ភិក្ខុនី ញ៉ាំងសម័យនៃចីវរកាល ឲ្យកន្លងទៅ ដោយចង់បាននូវចីវរដ៏
ទុព្វល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មដាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មដាន ៣ ។

(៥៧១) ភិក្ខុនីឃាត់ការដកកបិនដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទភិក្ខុនីឃាត់ការដកកបិនដែល
ប្រកបដោយធម៌ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មដាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មដាន ៣ ។

(៥៧២) ទ្វីដ្ឋំ ភិក្ខុនិដ្ឋំ ឯកមញ្ញោ តុវុដ្ឋេដ្ឋំ ចា.
 ចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវាសិតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវាស ។ កិស្មី
 វុត្តស្មីនិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ ទ្វេ ឯកមញ្ញោ
 តុវុដ្ឋេស្មី តស្មី វុត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សម្មជ្ជាណំ ទ្វីហិ សម្មជ្ជាធម្មិ សម្មជ្ជាតិ (ឯឡុក-
 លោមកេ) ។

(៥៧៣) ទ្វីដ្ឋំ ភិក្ខុនិដ្ឋំ ឯកត្តរណាចាបុរលោ តុ-
 វុដ្ឋេដ្ឋំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។
 កំ អាវាសិតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវាស ។ កិស្មី
 វុត្តស្មីនិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ ទ្វេ ឯកត្តរណាចា-
 បុរលោ តុវុដ្ឋេស្មី តស្មី វុត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ទ្វីហិ សម្មជ្ជាធម្មិ សម្មជ្ជាតិ
 (ឯឡុកលោមកេ) ។

(៥៧៤) ភិក្ខុនិយោ សញ្ញត្ត អជាស្មី ករោដ្ឋិយោ
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។
 កំ អាវាសិតិ ។ វុដ្ឋេធម្មំ ភិក្ខុនិដ្ឋំ អាវាស ។ កិស្មី

វិធម្មបដិក បរិវារ:

(៥៧៣) ភិក្ខុនីពីររូបដេកលើគ្រែតែ ១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
 បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបដេកគ្នាពីរនាក់លើគ្រែតែ ១ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
 ឡើង ដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៣) ភិក្ខុនីពីររូបដេកលើកម្រាលនឹងដណ្តប់សម្ពត់តែ ១ ជា
 មួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកង
 ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើន
 រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបដេក
 លើកម្រាលទាំងដណ្តប់សម្ពត់តែ ១ ពីរនាក់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
 ដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៤) ភិក្ខុនីក្នុងធ្វើសេចក្តីអដ្ឋក្រដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លូនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង

ពិទ្ធិវិភង្គ លោក្ខណ៍ មហានិទ្ទេស បាចន្តិយេ គុវិទ្ធិវិភង្គ

វត្ថុស្ម័គ្រំ ។ ថ្កល្លន្តំ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនិយា សញ្ញត្ត
អដាសំ អកាសំ តស្មំ វត្ថុស្ម័គ្រំ ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។
ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ តីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតំ ។

[៥៧៥] ធុត្តតំ សហជីវីនំ នេវ ឧបដ្ឋាបេន្តិយា(១)

ន ឧបដ្ឋាបនាយ ឧស្សុក្ខំ ករោន្តិយោ ចាចន្តិយំ
កត្ត បញ្ញត្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្វាតំ ។
ថ្កល្លន្តំ ភិក្ខុនំ អារព្វំ ។ កស្មំ វត្ថុស្ម័គ្រំ ។ ថ្កល្លន្តំ
ភិក្ខុនំ ធុត្តតំ សហជីវីនំ នេវ ឧបដ្ឋាបេសំ ន ឧប-
ដ្ឋាបនាយ ឧស្សុក្ខំ អកាសំ តស្មំ វត្ថុស្ម័គ្រំ ។ ឯកា
បញ្ញត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន សម្មជ្ជា-
នេន សម្មជ្ជាតំ (និរុទ្ធិកេប) ។

[៥៧៦] ភិក្ខុនិយា ឧបស្សយំ ទត្តា កុច្ឆតាយ

អនត្តមនាយ និក្ខឡន្តិយោ ចាចន្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តំ ។
សាវត្ថយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្វាតំ ។ ថ្កល្លន្តំ ភិក្ខុនំ
អារព្វំ ។ កស្មំ វត្ថុស្ម័គ្រំ ។ ថ្កល្លន្តំ ភិក្ខុនំ
ភិក្ខុនិយា ឧបស្សយំ ទត្តា កុច្ឆតា អនត្តមនា និក្ខឡ

១ ម. ឧបស្សន្តិយា ។

ភិក្ខុនិកាយ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ គុវុទ្ធិវគ្គ

វារៈដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងវារៈដែលថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនិក្ខន្តិវត្ថុសេចក្ដីអផ្សុកដល់
ភិក្ខុនិក្ខន្តិវត្ថុ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

(៥៧៥) ភិក្ខុនិមនបានបម្រើ មិនបានធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បី
បម្រើ នូវភិក្ខុនិក្ខន្តិវត្ថុសិស្សដែលមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនិក្ខន្តិវត្ថុ ។ ព្រោះរឿងវារៈដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿង
វារៈដែលថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនិមនបានបម្រើ មិនបានធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បី
បម្រើ នូវភិក្ខុនិក្ខន្តិវត្ថុសិស្សដែលមានជម្ងឺ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិកេបសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៦) ភិក្ខុនិមនបានឲ្យទំលំនៅដល់ភិក្ខុនិក្ខន្តិវត្ថុ ហើយមានសេចក្ដី
ខឹងអាក់អន់ចិត្ត ក៏ទង់ទាញភិក្ខុនិមនោះចេញ (ចាកទំលំនៅនោះ) ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនិក្ខន្តិវត្ថុ ។ ព្រោះរឿង
វារៈដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងវារៈដែលថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនិមនបានឲ្យទំលំនៅដល់ភិក្ខុនិ
ក្ខន្តិវត្ថុ ហើយមានសេចក្ដីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ក៏ទង់ទាញភិក្ខុនិមនោះចេញ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ អាបត្តិសម្មជ្ជាណិ
តហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(៥៧៧) សំសជ្ជាយ កិក្កនិយា យាវតតយំ ស-
មនុកាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
ចល្លាកាលំ កិក្កនិ អាវត្ត ។ កស្មី វត្តស្មីនិ ។
ចល្លាកាលំ កិក្កនិ សំសជ្ជា វិហារំ តស្មី វត្តស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្និ អាបត្តិសម្មជ្ជាណិ ឯកេន
សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ (សមនុកាសនាយ(១)) ។

(៥៧៨) អន្តោរដ្ឋ សាសន្តសម្មតេ សប្បដិកយេ
អសត្តកាយ ចារិកំ ចរន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្មហរា
កិក្កនិយោ អាវត្ត ។ កស្មី វត្តស្មីនិ ។ សម្មហរា
កិក្កនិយោ អន្តោរដ្ឋ សាសន្តសម្មតេ សប្បដិកយេ
អសត្តកាយោ ចារិកំ ចរសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា

១ ខ. ប. ធានីរោម ។

វិធីបិណ្ឌក បរិវារ:

(បាកលំនៅនោះ) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណា សម្បជាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៥៧៧) ភិក្ខុនីនៅច្រឡំក្រឡំដោយគ្រហស្ថ កាលបើសង្ឃ សូត្រសមនុភាសនកម្មជាគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះ ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុង សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលចណ្ឌកាលភិក្ខុនីនៅច្រឡំក្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណា សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសម្បជាន ១ (ដូច កងសមនុភាសនៈ) ។

(៥៧៨) ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្លញ្ញ (ជាត្នា) ដើរទៅកាន់បារិកខាងកង ដែន ដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរឿស ប្រកបដោយភ័យ ចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកង ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនមានពួក ឈ្លញ្ញ (ជាត្នា) ដើរទៅកាន់បារិកខាងកងដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រ- កបដោយសេចក្តីរឿស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ។ សិក្ខាបទនោះ

ភិក្ខុនីវារ្យោ សោឡុស មហារាជ បាចិគ្គិយេ គុរុវិញ្ញោ

បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ទ្ធិហំ សម្មដ្ឋានេហិ
សម្មដ្ឋានំ (ឯឡុកលោមកេ) ។

(២៧៧) តំរោរដ្ឋ សាសន្តសម្មតេ សប្បជីកយេ

អសត្តកាយ ចារិកំ ចរន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។

សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វានំ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុ-

និយោ អារព្វ កត្តស្មី វត្តស្មី ។ សម្មហុលា ភិក្ខុ-

និយោ តំរោរដ្ឋ សាសន្តសម្មតេ សប្បជីកយេ អសត្ត-

កាយោ ចារិកំ ចរិស្ម វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។

ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ទ្ធិហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ

(ឯឡុកលោមកេ) ។

(២៧៨) អន្តោវស្សំ ចារិកំ ចរន្តិយា ចាចិត្តយំ

កត្ត បញ្ញត្តិ ។ រាជកេហ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វានំ ។

សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្វ ។ កត្តស្មី វត្តស្មី ។

សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អន្តោវស្សំ ចារិកំ ចរិស្ម

វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ

ទ្ធិហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ (ឯឡុកលោមកេ) ។

ភិក្ខុនីវិវាទ្គ មហាវិវាទ្គ បាចិត្តយៈ គុវុទ្ធិវគ្គ

មានវតបពាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៧) ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្មួញ (ជាគ្នា) ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែនដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបឥតមានពួកឈ្មួញ (ជាគ្នា) ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែនដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៨០) ភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងវស្សា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សា ។ សិក្ខាបទនោះមានវតបពាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

វិទយបិដកេ បរិវារោ

(២៨០) វស្សំ វត្ថាយ ភិក្ខុនិយោ ចារិកំ ន បក្ក-
 មន្តិយា ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ចក្កនំ ។ រាជគហោ បញ្ចក្កំ ។
 កំ អារព្ភាតំ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។
 កស្មី វត្ថស្មិនំ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ វស្សំ វត្ថា ចារិ-
 កំ ន បក្កមិស្ម តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ចក្កំ ។ ធម្មិ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋាបាដំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតំ
 (បឋមចារិកេ) ។

ត្រៃវិញ្ញា បទុញោ ។

(២៨២) រាជានិវិ វិ ចិត្តានិវិ វិ អារមិ វិ ឧយ្យា-
 នំ វិ ចោត្តរណី វិ ធម្មស្សោយ កក្កនិយោ ចាចិត្តិយំ
 កក្ក បញ្ចក្កនំ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ចក្កំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។
 ធម្មក្កិយោ ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កស្មី វត្ថស្មិនំ ។ ធម្មក្កិ-
 យោ ភិក្ខុនិយោ រាជានិវិ ចិត្តានិវិ អារមិ វិ ឧយ្យា-
 នំ វិ ចោត្តរណី វិ ធម្មស្សោយ អកមិស្ម តស្មី វត្ថស្មី ។
 ឯកា បញ្ចក្កំ ។ ធម្មិ អាបត្តិសម្មដ្ឋាបាដំ វិហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហ សម្មដ្ឋាតំ (ឯឡកលោមកេ) ។

វិនយបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៥៨១) ភិក្ខុនិចេញវិស្សារូចហើយ មិនចៀសចេញទៅកាន់ចារិក
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកងនគររាជ-
 គ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិច្រើនរូប ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនិច្រើនរូប ចេញវិស្សា-
 រូចហើយ មិនបានចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ចក១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
 ដោយសម្បជាន ១ (ដូចកងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។
 ចប់ តុវន្តវត្តទី ៤ ។

(៥៨២) ភិក្ខុនិទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ក្តី ផ្ទះដំរីចិត្រក្តី សួនច្បារក្តី
 ឧទ្យានក្តី ស្រះបោក្ខរណីក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ចកកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 ពួកឆត្រត្រិយាភិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួក
 ឆត្រត្រិយាភិក្ខុនិ ទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ខ្លះ ផ្ទះដំរីចិត្រខ្លះ សួនច្បារខ្លះ
 ឧទ្យានខ្លះ ស្រះបោក្ខរណីខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក១ ។
 បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២
 (ដូចកងឯឡករលាមសិក្ខាបទ) ។

កិច្ចការវង្ស សោឡុស មហារាជ ពិចិត្តិយេ ចិត្តាភារវង្ស

[៥៨៣] អាសន្នំ វា បល្ល័ង្កំ វា បរិកុញ្ញន្តំ យោ ចា-
 ចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តំ ។ សាវត្តយោ បញ្ញត្តំ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី
 វត្តស្មីន្តំ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិយោ អាសន្នំ ប បល្ល័ង្កំ ប
 បរិកុញ្ញស្មី វត្តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធម្មំ អាចត្តិ-
 សម្មដ្ឋានំ ម្ហិហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ (ឯឡក-
 លោមកេ) ។

[៥៨៤] សុត្តំ កន្តិយោ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តន្តំ ។
 សាវត្តយោ បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា
 កិក្កនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីន្តំ ។ សម្ពហុលា
 កិក្កនិយោ សុត្តំ កន្តិស្មី វត្តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។
 ធម្មំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ ម្ហិហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ
 (ឯឡកលោមកេ) ។

[៥៨៥] កិហិវេយ្យាវុទ្ធិ ករោន្តិយោ ចាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តន្តំ ។ សាវត្តយោ បញ្ញត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 សម្ពហុលា កិក្កនិយោ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្តស្មីន្តំ ។

ភិក្ខុនិវាស្ត មហាវិវៈ ១៦ ៣ ចិញ្ចិយៈ ចិញ្ចាតារេត្ត

(៥៨៣) ភិក្ខុនិប្រើប្រាស់អាសន្និ គឺគ្រែកន្លងហួសប្រមាណក្តី
បល្ល័ង្ក គឺ គ្រែដែលគេធ្វើមានរូបសត្វសាហាវដាក់ត្រង់ជើងក្តី ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកន៍ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិប្រើរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនិប្រើរូប ប្រើប្រាស់អាសន្និខ្លះបល្ល័ង្ក
ខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចក ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៤) ភិក្ខុនិ ការសូតប្តុអម្បោៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចក
កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកន៍ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិប្រើរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលភិក្ខុនិប្រើរូប ការសូតប្តុអម្បោៈ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចក ១ ។
បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២
(ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៥) ភិក្ខុនិធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថ ត្រូវអាបត្តិបា-
ចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកន៍ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិប្រើរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។

វិសយបិដក បរិវាហ

សម្ពហុលា កិក្ខុដិយោ តិហិវេយ្យវុទ្ធំ អតិស្ស តស្មី
វុតស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបតិសម្មដ្ឋានំ ម្ហិហិ
សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ (ឯឡុកលោមតេ) ។

(២៨២) កិក្ខុដិយោ ឯហយេ្យ ឥមំ អធិករណំ
វ្រូបសមេហិតិ វុត្តមាណយ សាជ្ជតិ បដិស្ស្ហណីត្វា នេវ
វ្រូបសមេន្តិយា ន វ្រូបសមាយ ឧស្សុក្កំ ករោន្តិយា
ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវតិយោ បញ្ញតិ ។
កិ អាវាហិតិ ។ ឥន្ទនន្តំ កិក្ខុដិ អាវាហិតិ ។ តិស្មី
វុតស្មី ។ ឥន្ទនន្តា កិក្ខុដិ កិក្ខុដិយោ ឯហយេ្យ
ឥមំ អធិករណំ វ្រូបសមេហិតិ វុត្តមាណយ សាជ្ជតិ បដិ-
ស្ស្ហណីត្វា នេវ វ្រូបសមេសំ ន វ្រូបសមាយ ឧស្សុក្កំ
អកាសំ តស្មី វុតស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អា-
បតិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ
(ន្តវនិក្ខេបេ) ។

(២៨៧) អាតារិកស្ស វា បរិព្វាជកស្ស វា បរិព្វា-
ជីកាយ វា សហត្វា ខាទដិយំ វា កោជដិយំ វា ទេន្តិយា
ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវតិយោ បញ្ញតិ ។ កិ

វិទ្យាបិណ្ឌ បរិវារ:

ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថ ។
សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯកស្រីកលាមសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៦) កាលបើភិក្ខុនីផងគ្នាបាននិយាយថា នៃនាងជាម្ចាស់ចូរ
នាងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះទៅ ភិក្ខុនីក៏ទទួលពាក្យថា សាធុហើយ តែមិន
រម្ងាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីរម្ងាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ជាក់កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់កងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថ្មលូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលថ្មលូនន្ទាភិក្ខុនី កាលដែលភិក្ខុនីផងគ្នាបាននិយាយថា នៃនាងជា
ម្ចាស់ នាងចូរមករម្ងាប់អធិករណ៍នេះទៅ ក៏ទទួលពាក្យថា សាធុហើយ
តែមិនរម្ងាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីរម្ងាប់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានតែ១ (ដូចធុរនិកេបសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៧) ភិក្ខុនីឲ្យខាទនីយៈឬកោជនីយៈដោយដែរបស្មុំខ្លួន ដល់
គ្រហស្ថត្ថិ ដល់បរិព្វាជកត្ថិ ដល់បរិព្វាជិកាត្ថិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ជាក់កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់កងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល

កិច្ចសិរីរង្គេ លោក្ខណ៍ បញ្ចវិញ្ញាណ បិណ្ឌករវិញ្ញាណ

អារក្ខាតិ ។ ឪល្លនន្ទំ ភិក្ខុនិ អារក្ខ ។ កសិ វត្ថុស្មិន្ទំ ។
 ឪល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ អាតារិកស្ស ភស្តាតា ខាននិយម្បិ
 កោជនិយម្បិ អនាសិ តសិ វត្ថុស្មិន្ទំ ។ ឯកោ បញ្ញាតិ ។
 ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជាននិ ម្ហិហិ សម្មជានេហិ សម្មជានិ
 (ឯឡកលោមកេ) ។

(២៨៨) អាវសថចរិ អនិស្សជ្ជិត្វា បរិកុញ្ញនិយា
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតនិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតិ ។ កិ
 អារក្ខាតិ ។ ឪល្លនន្ទំ ភិក្ខុនិ អារក្ខ ។ កសិ វត្ថុស្មិន្ទំ ។
 ឪល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ អាវសថចរិ អនិស្សជ្ជិត្វា បរិកុញ្ញ
 តសិ វត្ថុស្មិន្ទំ ។ ឯកោ បញ្ញាតិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជាន-
 ននិ ម្ហិហិ សម្មជានេហិ សម្មជានិ (កបិណកេ) ។

(២៨៩) អាវសថិ អនិស្សជ្ជិត្វា ចារិកំ បក្កមន្តិយា
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតនិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតិ ។ កិ
 អារក្ខាតិ ។ ឪល្លនន្ទំ ភិក្ខុនិ អារក្ខ ។ កសិ វត្ថុស្មិន្ទំ ។
 ឪល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ អាវសថិ អនិស្សជ្ជិត្វា ចារិកំ

កិច្ចដីរោង មហាវិរៈ ១២ បាចិត្តិយៈ ចិត្តាភារវត្ត

ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដែលបុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យខាទន័យៈខ្លះ ភោជន័យៈខ្លះ ដោយដែល
របស់ខ្លួនដល់គ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូច
ក្នុងឯកសារលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៨) ភិក្ខុនីមិនលះបង់ការសថថវិកា (ថវិកាសម្រាប់ភិក្ខុនីមានរដូវ)
នៅតែប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លូនន្ទា-
ភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលបុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី
មិនលះបង់ការសថថវិកា នៅតែប្រើប្រាស់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងកម្មវិធីសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៩) ភិក្ខុនីមិនបានប្រគល់លំនៅ (ដល់គេឯទៀត) ហើយ
ស្រាប់តែចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលបុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី មិនបានប្រគល់លំនៅ (ដល់គេឯទៀត) ហើយ

វិទយបិដកេ បរិវាហ

បញ្ចាមំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតំ ។ ធន្និ
អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ទ្ធិហំ សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតិ
(កថិនកេ) ។

(៥៧០) តវច្ឆានវិជ្ជំ បរិយាប្បណិដ្ឋយា ទាចិត្តយំ
កត្ត បញ្ចាតំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចាតំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។
ធាតុកិយា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ធាតុ-
កិយា ភិក្ខុនិយោ តវច្ឆានវិជ្ជំ បរិយាប្បណិស្ស តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតំ ។ ធន្និ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ
ទ្ធិហំ សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតិ (បទសោធម្មេ) ។

(៥៧១) តវច្ឆានវិជ្ជំ វចេដ្ឋយា ទាចិត្តយំ កត្ត
បញ្ចាតំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចាតំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ ធាតុ-
កិយា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ធាតុកិយា
ភិក្ខុនិយោ តវច្ឆានវិជ្ជំ វចេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចាតំ ។ ធន្និ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ទ្ធិហំ សម្មជ្ជានេហំ
សម្មជ្ជាតិ (បទសោធម្មេ) ។

បិដកាណិញ្ចេ បញ្ចកេ ។

វិនយបិណ្ឌ បរិវារៈ

ស្រាប់តែចៀសចេញទៅកាន់ចារឹក ។ សិទ្ធិសាមណេនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ២
(ដូចកងកបិនសិទ្ធិសាមណេ) ។

(៥៧០) ភិក្ខុនីរៀនតិវច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដែលឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី រៀនតិវច្ឆានវិជ្ជា ។ សិទ្ធិសាមណេនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្មជាន ២ (ដូចកងបទសោធម្មសិទ្ធិសាមណេ) ។

(៥៧១) ភិក្ខុនីបង្រៀនតិវច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីបង្រៀនតិវច្ឆានវិជ្ជា ។ សិទ្ធិសាមណេ
នោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្មជាន ២ (ដូចកងបទសោធម្មសិទ្ធិសាមណេ) ។

កិច្ចដំរើរឆ្មើ សេដ្ឋស មហាវិហារ ជាចិត្តិយេ អាមរវិញ្ញា

(២៧២) ជាដំ សក្កិក្កិកំ អាវាមិ អនាប្បដ្ឋា បរិ-

សន្តិយា ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញាតនំ ។ សារត្តិយា
បញ្ញាតំ ។ កំ អាវាញាតំ សម្មហាលា កិក្កិដិយោ
អាវាញ ។ កិស្មី វត្ថុស្មិដំ ។ សម្មហាលា កិក្កិដិយោ
អនាប្បដ្ឋា អាវាមិ បរិសីសុ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញាតំ ធើ អនុប្បញ្ញាតិយោ ។ ធើដំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាជាដំ
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតំ (ធើដំត្រេបេ) ។

(២៧៣) កិក្កិ អក្កោសន្តិយា បរិភាសន្តិយា ចា-

ចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញាតនំ ។ វេសាលិយា បញ្ញាតំ ។ កំ
អាវាញាតំ ។ ធើត្ថនិយា កិក្កិដិយោ អាវាញ ។ កិស្មី
វត្ថុស្មិដំ ។ ធើត្ថនិយា កិក្កិដិយោ អាយស្មិដំ ឧបាលី
អក្កោសីសុ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធើដំ
អាបត្តិសម្មដ្ឋាជាដំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតំ ។

(២៧៤) ចណ្ឌិកតាយ កណំ បរិភាសន្តិយា ចា-

ចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញាតនំ ។ សារត្តិយា បញ្ញាតំ ។ កំ
អាវាញាតំ ។ វេលុនិយា កិក្កិដិ អាវាញ ។ កិស្មី វត្ថុ-

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាតិក្ខិយៈ អារមវត្ថុ

(៥៧២) ភិក្ខុនីដឹងហើយចូលទៅកាន់អារាមដែលមានភិក្ខុ ដោយ
 មិនបានប្រាប់មុនត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាត
 ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើន
 រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនបាន
 ប្រាប់មុនហើយស្រាប់តែចូលទៅកាន់អារាម (ដែលមានភិក្ខុ) ។ សិក្ខាបទ
 នោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ២ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចក្នុងជុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៣) ភិក្ខុនីដេរតម្រាមភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាត
 ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ដេរព្រះទបាលិមានអាយុ ។ សិក្ខា-
 បទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៥៧៤) ភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាគណភិក្ខុនី ដោយចិត្តកំណាច ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលបុល្លូនន្ទាភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាគណភិក្ខុនី

វិទយបំដិពេ បរិវារិពេ

ស្ម័ន្តំ ។ ថ្មល្អន្តរា កិក្ខុនិ ចល្ហិកតា គណំ បរិកាសំ
តស្មំ វត្ថុស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋា-
នានំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ ។

(២៧៥) និមន្តិតាយ បរិវារិកាយ ខាននិយំ វា កោ.

ជនិយំ វា កុញ្ញនិយា នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សម្មហុលា
កិក្ខុនិយោ អារព្វ ។ កិស្មំ វត្ថុស្មំ ។ សម្មហុលា
កិក្ខុនិយោ កុត្តារិ^(១) បរិវារិកា អញ្ញត្រ កុញ្ញិសុ តស្មំ
វត្ថុស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ
ចត្វហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ ។

(២៧៦) កុលំ មច្ឆរាយនិយា នាចិត្តិយំ កត្ត

បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។
អញ្ញតិ កិក្ខុនិ អារព្វ ។ កិស្មំ វត្ថុស្មំ ។ អញ្ញតរា
កិក្ខុនិ កុលំ មច្ឆរាយ តស្មំ វត្ថុស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ ។

១ ម. កុញ្ញនិយោ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ដោយចិត្តកំណាច ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ៣ ។

(៥៧៥) ភិក្ខុនីដែលគេនិមន្តហើយ បានហាមភោជនរួចហើយ
ឆាន់ខាទន័យៈ ឬភោជន័យៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនី
ច្រើនរូបឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ឆាន់កងទីដទៃទៀត ។ សិក្ខាបទ
នោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្មជាន ៤ ។

(៥៧៦) ភិក្ខុនីកំណាញ់ត្រកូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលភិក្ខុនីមួយរូប ប្រព្រឹត្តកំណាញ់ត្រកូល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្មជាន ៣ ។

កិច្ចខិតខំផ្ដោត សោធបុស មហារិកា បាចិត្តិយេ អាមាមវត្តា

(៥៧៧) អភិក្កុកោ អាវាសេ វស្សំ វសន្តិយោ

ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ

អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិយោ អាវត្ត ។ កត្តិ

វត្តនិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិយោ អភិក្កុកោ អាវាសេ

វស្សំ វស្សំ កត្តិ វត្តនិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ

អាចត្តិសម្ពដ្ឋានំ ធម្មំ វិ វសម្ពដ្ឋានំ វសម្ពដ្ឋានំ

(ឯឡកលោមកោ) ។

(៥៧៨) វស្សំ វត្តាយ កិក្កនិយោ ឧកតោសធម្មំ

វិ វិ វិ ធម្មវិវត្តិយោ ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ញត្តិ ។

សាវត្តិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិ-

យោ អាវត្ត ។ កត្តិ វត្តនិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិ-

យោ វស្សំ វត្តាយ កិក្កនិយោ ធម្មវិវត្តិ កត្តិ វត្តនិ ។

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសម្ពដ្ឋានំ ឯកេន

វសម្ពដ្ឋានំ វសម្ពដ្ឋានំ (ធម្មវិវត្តិ) ។

កំពូងវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ អាហមវគ្គ

(៥៧៧) ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសដែលមិនមានភិក្ខុ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅចាំវស្សា ក្នុង
 អាវាសដែលមិនមានភិក្ខុ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តា
 សម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មដាន ២ (ដូច
 ក្នុងឯកវគ្គកលាមសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៨) ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយ មិនបានបរវេណាដោយហេតុ
 ពាប្រការ ក្នុងសំណាក់ទុក្ខតាសង្ឃទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាត
 ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
 ដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅចាំវស្សារួចហើយ មិនបានបរវេណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តាសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះតាំងឡើងដោយសម្មដាន ១ (ដូចក្នុងឯកវគ្គកលាមសិក្ខាបទ) ។

វិធីបដិសេធ បរិវារ

(២៧៧) ឡិវាទាយ វា សិវាសាយ វា ន កច្ចុនិយា
 ចាចិត្តយំ កក្ក បញ្ចកន្តិ ។ សក្កេស្ក បញ្ចក ។ កិ
 អាវត្តាតិ ។ ធាតុនិយា កិក្កនិយោ អាវត្ត ។ កិស្ក
 វក្កស្កនិ ។ ធាតុនិយា កិក្កនិយោ ឡិវាទិ ន កច្ចុស្ក
 កស្កវក្កស្ក ។ ឯកា បញ្ចក ។ ធីន្តិ អាចត្តិសម្មជ្ជាធានិ
 ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ (បវេទនាវដិកេ) ។

(២០០) ឧទោសចិបិ ន បច្ចុនិយា ឡិវាទិបិ ន
 យាចនិយា ចាចិត្តយំ កក្ក បញ្ចកន្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ចក ។ កិ អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលា កិក្កនិយោ
 អាវត្ត ។ កិស្ក វក្កស្កនិ ។ សម្មហុលា កិក្កនិយោ
 ឧទោសចិបិ ន បច្ចុស្ក ឡិវាទិបិ ន យាចនិ កស្ក
 វក្កស្ក ។ ឯកា បញ្ចក ។ ធីន្តិ អាចត្តិសម្មជ្ជាធានិ
 ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ (ធីន្តិកេប) ។

(២០០) បសាខេ ជានិ កណ្ឌំ វា រហិតំ(១) វា
 អនបលោកេត្វា សង្កំ វា កណ្ឌំ វា បុរសេន
 សង្កំ ឯកេនេកាយ កេនាបេនិយា ចាចិត្តយំ

១ បរិវារំ វា រុទ្ធិំ វា កក្កិ ធាតុនេ វិស្សនំ ។ ម. រុទ្ធិតំ វា ។

វិនយបំណក បរិវារ:

(៥៧៧) ភិក្ខុនិមិនទៅដើម្បីស្តាប់ឧវាទ (គរុធម៌) ក្តី ដើម្បីសំរាមសតិ
 ស្តារឱ្យទុរោសថនឹងបរវណាភិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទី
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកងដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងឆត្វគ្លិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
 ឆត្វគ្លិយាភិក្ខុនិមិនទៅស្តាប់ឧវាទ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក ១ ។
 បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
 (ដូចកងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(៦០០) ភិក្ខុនិមិនស្តារទុរោសថក្តី មិនសូមឧវាទក្តី ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចកកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចកកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រា-
 រព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនិច្រើនរូបមិនស្តារទុរោសថខ្លះ មិនសូម
 ឧវាទខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចកងធុរានិក្ខេប-
 សិក្ខាបទ) ។

(៦០១) ភិក្ខុនិកើតបូសក្តី ដំបៅក្តី ត្រង់បសាខប្រទេស (តាំង
 ពីក្រោមផ្នែកហ្មតរាជលក្សារជន្លង់) ហើយមិនបានប្រាប់ដល់សង្ឃ ឬគណៈ
 ស្រាប់តែទៅដោះតែមួយរូប ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ភិក្ខុធម្មវិញ្ញាណេ សោឡស មហាវិហារ ពាចិក្ខិយេ ធម្មវិញ្ញាណេ

កត្ត បញ្ចក្កន្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចក្កំ កំ អារព្ភាតំ ។
 អញ្ញាតំ ភិក្ខុនិ អារព្ភ ។ កត្ថស្មី វត្ថស្មីន្តំ ។ អញ្ញាតវា
 ភិក្ខុនិ បសាទេ ជាតិ កណ្ណំ បរិសេន សុទ្ធិ ឯកេ-
 រេកា ភេទាបេសំ តស្មី វត្ថស្មី ។ ធម្មំ អាបត្តស-
 ម្មដ្ឋានំ ធិហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានំ (កបិយកេ) ។

អារម្មវិញ្ញាណេ ធម្មំ ។

(៦០២) កត្ថនិ វដ្ឋាបេន្តិយា ទាចិត្តយំ កត្ត

បញ្ចក្កន្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចក្កំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កត្ថស្មី វត្ថស្មីន្តំ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ កត្ថនិ វដ្ឋាបេសំ តស្មី វត្ថស្មី ។
 ឯកា បញ្ចក្កំ ។ ធម្មំ អាបត្តសម្មដ្ឋានំ ធិហំ
 សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋានំ ។

(៦០៣) ទាយន្តិ វដ្ឋាបេន្តិយោ ទាចិត្តយំ កត្ត

បញ្ចក្កន្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចក្កំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កត្ថស្មី វត្ថស្មីន្តំ ។

ភិក្ខុនិរិក្ខ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ១៧

ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលភិក្ខុនីមួយរូបកើតបួស ត្រង់បសាខប្រទេសហើយដោះ
តែមួយរូបជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើង ដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។

ចប់ អារមវន្ត ទី ៦ ។

(៦០២) ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីដែលមានគភ៌ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្ត្រីដែលមានគភ៌ ។ សិក្ខាបទ
នោះមានតែបញ្ចតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៦០៣) ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីដែលមានកូននៅបៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។

វិធីបិណ្ឌ ចំណីព

សុត្តហរណំ ភិក្ខុនិយោ ពាយ្លិយំ វិជ្ជាបេសំ កុស្ត
 វត្តសំ ។ ឯកា បញ្ចតិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជាជានិ
 តិហំ សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតិ ។

(៦០៤) ទ្វេ វស្សានិ ធនុ ធម្មេសុ អសិក្ខុតសិក្ខុ

សិក្ខុមាណំ វិជ្ជាបេសំ ពាយ្លិយំ កុត្ត បញ្ចតិ ។
 សាវត្តិយោ បញ្ចតិ ។ កំ អាវាហិតិ ។ សុត្តហរណំ
 ភិក្ខុនិយោ អាវាហិតិ ។ កុស្ត វត្តសំ ។ សុត្តហរណំ
 ភិក្ខុនិយោ ទ្វេ វស្សានិ ធនុ ធម្មេសុ អសិក្ខុតសិក្ខុ
 សិក្ខុមាណំ វិជ្ជាបេសំ កុស្ត វត្តសំ ។ ឯកា បញ្ចតិ ។
 ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជាជានិ តិហំ សម្មជ្ជានេហំ សម្មជ្ជាតិ ។

(៦០៥) ទ្វេ វស្សានិ ធនុ ធម្មេសុ សិក្ខុតសិក្ខុ

សិក្ខុមាណំ សង្ឃេន អសម្មតិ វិជ្ជាបេសំ ពាយ្លិយំ
 កុត្ត បញ្ចតិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ចតិ ។ កំ អាវាហិតិ ។
 សុត្តហរណំ ភិក្ខុនិយោ អាវាហិតិ ។ កុស្ត វត្តសំ ។
 សុត្តហរណំ ភិក្ខុនិយោ ទ្វេ វស្សានិ ធនុ ធម្មេសុ
 សិក្ខុតសិក្ខុ សិក្ខុមាណំ សង្ឃេន អសម្មតិ វិជ្ជាបេសំ

វិនយបិណ្ឌ បរិវារ:

ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបបំបួសស្រ្តីដែលមានកូននៅលើ ។ សិក្ខា-
បទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៦០២) ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខុមានា ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុង
ធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនី
ប្រើរូបបំបួសសិក្ខុមានា ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ
គ្រប់ពីរឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៦០៥) ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខុមានា ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦
ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសម្មតឱ្យ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសសិក្ខុមានា
ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិន

កិច្ចការវិញ្ញាណ សោត្តន្ត សមាសិក បារមីយេ ធម្មវិញ្ញាណ

តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជា-
ណាមិ តីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(២០៦) ឧទន្ទានុទសវស្សំ តីហិកតំ វុដ្ឋាបេន្តិយា
នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ
អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តស្មី
វត្ថុស្មី ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទន្ទានុទសវស្សំ
តីហិកតំ វុដ្ឋាបេស្មំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។
ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណាមិ តីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(២០៧) បរិបុណ្ណានុទសវស្សំ តីហិកតំ ទ្វេ វស្សានិ
ធសុ ធម្មេសុ អសិក្ខតសិក្ខំ វុដ្ឋាបេន្តិយា នាចិត្តិយំ
កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។
សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណានុទសវស្សំ តីហិកតំ
ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ អសិក្ខតសិក្ខំ វុដ្ឋាបេស្មំ
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណាមិ
តីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

វិញ្ញាណកម្ម មហាវិវាទៈ ១៦ ជាចិញ្ចឹមៈ គត្តិនិវត្ត

ទាន់បានសន្មតឱ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

(៦០១) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាតិហិតតា^(៤) ដែលមានអាយុមិនទាន់
គ្រប់១២ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត
កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនី
ច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប
បំបួសស្រ្តីជាតិហិតតា ដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទ
នោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

(៦០៧) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាតិហិតតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ
ហើយ តែមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខា កងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំនៅ
ឡើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុង
សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្រ្តី
ជាតិហិតតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ តែមិនទាន់សិក្សាសិក្ខា
កងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំនៅឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

១ មើលវិញ្ញាណកម្មប្រែសម្រួលទី ៥ ត្រង់ព្យាៈ ៣៧១ ទំព័រ ៣២៧ និងព្យាៈ ៣៧៥ ទំព័រ៣៣៤ ។

វិទយបដិពេ បរិវាព

[២០៨] បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្ស័ កំហំកតំ ទ្វេ វស្ស័និ
 ធនស្ស ធម្មេស្ស សំត្តុកសំត្តុ សង្ខេប អសម្មតំ វដ្ឋាបេស្ស-
 យា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អារាញតំ ។ សម្មហុលា កំត្តនិយោ អារាញ ។ កេស្សី
 វត្ថស្សនិ ។ សម្មហុលា កំត្តនិយោ បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្ស័
 កំហំកតំ ទ្វេ វស្ស័និ ធនស្ស ធម្មេស្ស សំត្តុកសំត្តុ សង្ខេប
 អសម្មតំ វដ្ឋាបេស្ស តស្សី វត្ថស្សី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្ន
 អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ តំហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋាតំ ។

[២០៩] សហដីវីដី វដ្ឋាបេត្តា ទ្វេ វស្ស័និ ទេវ
 អនុគណ្ណនិយា ន អនុគហាបេស្សនិយា ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាញតំ ។ ថេរ្យននិ
 កំត្តនិ អារាញ ។ កេស្សី វត្ថស្សនិ ។ ថេរ្យននា កំត្តនិ
 សហដីវីដី វដ្ឋាបេត្តា ទ្វេ វស្ស័និ ទេវ អនុគហេស្សនិ ន
 អនុគហាបេស្ស តស្សី វត្ថស្សី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្ន
 អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតំ

(ធុរនិគ្ខេប) ។

វិធសិទ្ធិក បរិវារៈ

(៤០៨) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាគិហិកតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឱ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្រ្តីជាគិហិកតាដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឱ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៤០៩) ភិក្ខុនីបំបួសកូនសិស្ស ហើយមិនបានអនុគ្រោះ (ទំនុកចំរុន) ដោយខ្លួនឯង ឬមិនបានឱ្យគេអនុគ្រោះ គ្រប់ពីរឆ្នាំទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលបុល្លនន្ទភិក្ខុនី បំបួសកូនសិស្សហើយ មិនបានអនុគ្រោះដោយខ្លួនឯង មិនបានឱ្យគេអនុគ្រោះ គ្រប់ពីរឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

កិច្ចសិរិញ្ញោ សោធិស មហាវិហារ បាចិញ្ញយេ គព្ពិសិរិញ្ញោ

(៦០០) វដ្ឋាបិវតំ បវត្តនិ ទ្វេ វស្សានិ ធានុពន្ធនិយា

ទាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ

អារព្ពតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ព ។ កំស្មី

វត្តស្មីនិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ វដ្ឋាបិវតំ បវត្តនិ

ទ្វេ វស្សានិ ធានុពន្ធសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកោ បញ្ញត្តិ ។

នន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ

(បឋមទារាជិកេ) ។

(៦០១) សហជីវិនិ វដ្ឋាបេត្តា នេវ វ្រុបកាសេន្តិ-

យា ន វ្រុបកាសាបេន្តិយា ទាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនិ ។

សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ពតិ ។ ឥល្លនន្ទំ ភិក្ខុនិ

អារព្ព ។ កំស្មី វត្តស្មីនិ ។ ឥល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ សហ-

ជីវិនិ វដ្ឋាបេត្តា នេវ វ្រុបកាសេសិ ន វ្រុបកាសាបេសិ

តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកោ បញ្ញត្តិ ។ នន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋា-

នន្ទំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

គព្ពិសិរិញ្ញោ សព្ពមោ ។

ភិក្ខុនីវគ្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ធម្មិនីវគ្គ

(៦១០) ភិក្ខុនីមិននៅបម្រើបវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) ដែលបំបួសខ្លួនឲ្យ
 គ្រប់ពីរឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាត
 កងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើន
 រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនបម្រើ
 បវត្តិនីដែលបំបួសខ្លួនឲ្យគ្រប់ពីរឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១
 បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
 (ដូចកងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(៦១១) ភិក្ខុនីបំបួសកូនសិស្សហើយ មិនបានគ្រប់គ្រងដោយខ្លួន
 ឯង ឬមិនបានប្រើគេឲ្យគ្រប់គ្រង^(១) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកង
 ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លូននាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាវដែលបុល្លូននាភិក្ខុនីបំបួសកូនសិស្សហើយ មិនបានគ្រប់គ្រងដោយខ្លួន
 ឯង មិនបានប្រើគេឲ្យគ្រប់គ្រង ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចាតិ ១
 បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
 (ដូចកងធុរនិកេបសិក្ខាបទ) ។

ចប់ ធម្មិនីវគ្គ ទី ៧ ។

១ ធម្មនុស្សកថាប្រាប់ថា មិនបាននាំយកដំបៅទៅជាមួយនឹងខ្លួន ទាំងមិនបានឲ្យគេនាំយកទៅ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

(៦១២) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាកុមារីកូតា (សាមណេរី) ដែលមានអាយុ
 មិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 ភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងក៏វដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងក៏វដែលភិក្ខុនីច្រើន
 រូបបំបួសស្រ្តីជាកុមារីកូតា ដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ។ សិទ្ធា-
 បទនោះមានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្ណសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៧ ។

(៦១៣) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាកុមារីកូតាដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំ
 ហើយ តែមិនទាន់បានសិក្សាសិទ្ធាកងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំនៅឡើយ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿង
 ក៏វដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងក៏វដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបបំបួសស្រ្តីជាកុមារីកូតា
 ដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ តែមិនទាន់បានសិក្សាសិទ្ធាកងធម៌ ៦
 ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំនៅឡើយ ។ សិទ្ធាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្ណ
 សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៧ ។

វិញ្ញាណកម្ម សោធុស មហាវិហារ បាចិត្តិយេ កុហវិញ្ញាណកម្ម

(៦០២) បរិបណ្ណាវិសតិវស្សំ កុហវិញ្ញាណកម្ម ទ្វេវស្សានិ

ធនសុ ធម្មសុ សិក្ខិតសិក្ខិត សង្ខេបនិ អសម្មតិ វដ្ឋាបេនិ-
យា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។
កំ អារព្វាតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្វ ។
កសិ វតសិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ បរិបណ្ណាវិស-
តិវស្សំ កុហវិញ្ញាណកម្ម ទ្វេវស្សានិ ធនសុ ធម្មសុ សិក្ខិត-
សិក្ខិត សង្ខេបនិ អសម្មតិ វដ្ឋាបេសិ តសិ វតសិ ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តហិ សម្មដ្ឋា-
នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៦០៥) ឧទ្ធានសវស្សាយ វដ្ឋាបេនិយា ចាចិត្តិយំ

កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។
សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្វ ។ កសិ វតសិ ។
សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ធានសវស្សាយ វដ្ឋាបេសិ
តសិ វតសិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
តហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

ភិក្ខុនិរិក្ខ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ពុហរិវ្វេរវត្ត

(៦១៤) ភិក្ខុនិប័ប្ភសស្រ្តីជាកុមារិកូតាដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ហើយបានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់ បានសន្មតឱ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិប្រើស រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិប្រើសរូប ប័ប្ភស ស្រ្តីជាកុមារិកូតាដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុង ធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឱ្យ ។ សិក្ខា- បទនោះ មានតែបញ្ចតិ ១ ។ បណ្ណសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

(៦១៥) ភិក្ខុនិមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ ប័ប្ភសគេ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិប្រើសរូប ។ ព្រោះរឿង ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិប្រើសរូប មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ ប័ប្ភសគេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចតិ ១ ។ បណ្ណសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

(៦០៦) បរិបុណ្ណាទ្ធិនិស្ស័យស្ស ក្រិយ្យន ក្រិយ្យ-
នាយ វិជ្ជាបេដិយា ចាចិក្កយំ កក្ក បញ្ញាតិ ។

សាវត្ថយា បញ្ញាតិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សម្មហរា

កិក្កនិយោ អារព្វ ។ កំស្មី វត្ថស្មី ។ សម្មហរា

កិក្កនិយោ បរិបុណ្ណាទ្ធិនិស្ស័យស្ស ក្រិយ្យន ក្រិយ្យ-
វិជ្ជាបេសិ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ ធនិ

អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៦០៧) អនុត្តរំ តេ អយ្យេ វិជ្ជាបិកេនាតិ វិច-
មានាយ សាដ្ឋតិ បដិស្ស័ណ្ណាត្វា បច្ឆា ខិយនធម្ម

អាបដ្ឋនិយោ ចាចិក្កយំ កក្ក បញ្ញាតិ ។ សាវត្ថយា

បញ្ញាតិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ ចណ្ណកាលំ កិក្កនិ អារព្វ ។

កំស្មី វត្ថស្មី ។ ចណ្ណកាលំ កិក្កនិ អនុត្តរំ តេ

អយ្យេ វិជ្ជាបិកេនាតិ វិចមានា សាដ្ឋតិ បដិស្ស័-

ណ្ណាត្វា បច្ឆា ខិយនធម្ម អាបដ្ឋ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា

បញ្ញាតិ ។ ធនិ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តិហិ សម្មដ្ឋា-

នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

វិញ្ញាណ បរិវារៈ

(៦១៦) ភិក្ខុនីមានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បាន
 សន្មតឲ្យបំបួសគេ ក៏ចេះតែបំបួស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងត្រង់សាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប មានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បាន
 សន្មត (ឲ្យបំបួសគេ) ក៏ចេះតែបំបួស ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ
 សម្បជាន ៣ ។

(៦១៧) ភិក្ខុនីដែលសង្ឃនិយាយយាត់ថា នៃនាងជាម្ចាស់
 នាងកុំបំបួសគេឡើយ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ ដល់មកខាង
 ក្រោយ ត្រឡប់ពោលតិរវៀលសង្ឃវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
 បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងត្រង់សាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចន្ទកាលភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលចន្ទកាលភិក្ខុនី សង្ឃនិយាយយាត់ថា នៃនាងជា
 ម្ចាស់នាងកុំបំបួសគេឡើយ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ ដល់មក
 ខាងក្រោយត្រឡប់ពោលតិរវៀលសង្ឃវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
 តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
 ដោយសម្បជាន ៣ ។

ភិក្ខុខីវរង្កេ លេខ១៧១ មហានិកាយ ពាចិគ្គិយេ បុមាភ្នំពិញ្ញោ

(២០៨) សិក្ខុមានំ សុចេ មេ ភ្នំ អយ្យេ បីវរំ
 ទស្សសិ ឯវាហន្តំ វជ្ជាបេស្សមីតិ វត្តា លេវ វជ្ជាបេន្តិ-
 យា ន វជ្ជាបនាយ ឧស្សុក្កំ កកោន្តិយា ចាចិគ្គិយំ
 កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្វាតិ ។
 បុល្លនន្តំ ភិក្ខុនំ អារព្វ ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។ បុល្លនន្តា
 ភិក្ខុនំ សិក្ខុមានំ សុចេ មេ ភ្នំ អយ្យេ បីវរំ ទស្សសិ
 ឯវាហន្តំ វជ្ជាបេស្សមីតិ វត្តា លេវ វជ្ជាបេសិ ន វជ្ជា-
 បនាយ ឧស្សុក្កំ អកាសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញតិ ។ នន្តំ អាបត្តិសប្បដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋាតិ (ធុរនិក្ខេបេ) ។

(២០៩) សិក្ខុមានំ សុចេ មិ ភ្នំ អយ្យេ ទ្វេ វស្សានិ
 អនុតន្តិស្សសិ ឯវាហន្តំ វជ្ជាបេស្សមីតិ វត្តា លេវ វជ្ជា-
 បេន្តិយា ន វជ្ជាបនាយ ឧស្សុក្កំ កកោន្តិយា ចាចិគ្គិយំ
 កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារព្វាតិ ។
 បុល្លនន្តំ ភិក្ខុនំ អារព្វ ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។ បុល្ល-
 នន្តា ភិក្ខុនំ សិក្ខុមានំ សុចេ មិ ភ្នំ អយ្យេ ទ្វេ
 វស្សានិ អនុតន្តិស្សសិ ឯវាហន្តំ វជ្ជាបេស្សមីតិ វត្តា

ភ្នំពេញ មហាវិថី ៤៦ បាណ្ឌិយៈ ពុម្ពៈភ្នំពេញ

[៦១៧] ភិក្ខុនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នៃនាង បើនាងឲ្យចីវរ
 ដល់យើង យើងនឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនបំបួស
 ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជា
 កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជា កងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លាននាគិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលថុល្លាននាគិក្ខុនី បាននិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នៃនាង បើនាងឲ្យ
 ចីវរដល់យើង ។ នឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនបំបួស
 ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួស ឡើយ ។ សិក្ខុមាណា មាន
 តែបញ្ជា ។ ។ បណ្តាសម្ពុជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះទាំងឡើង
 ដោយសម្ពុជាន១ (ដូចកងទុរិក្ខបសិក្ខុបទ) ។

[៦១៨] ភិក្ខុនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នៃនាង បើនាងតាមបម្រើ
 យើងឲ្យគ្រប់ ២ ឆ្នាំ យើងនឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ
 ក៏មិនបំបួស ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទ្រង់បញ្ជា កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជា កងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លាននាគិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលថុល្លាននាគិក្ខុនី បាននិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នៃនាង បើ
 នាងតាមបម្រើយើងឲ្យគ្រប់ ២ ឆ្នាំ យើងនឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាង

នេវ វុដ្ឋាបេសិ ន វុដ្ឋាបណាយ ធិស្សុត្តំ អកាសិ តស្មិ
វត្ថុសិ ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាចតិសម្មជ្ជានិ
ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ (ធុរិយក្កេថ) ។

(២២០) បុរិសសិសដ្ឋំ ចុប្បាតសិសដ្ឋំ ចល្លា
សោតាវស្សំ សិក្ខុមារិ វុដ្ឋាបេសិយា ពាចិត្តយំ កត្ត
បញ្ញាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតិ ។ កំ អារាតិ ។
ថ្មល្លនិ កិក្ខុនិ អារាត ។ កំសិ វត្ថុសិ ។ ថ្មល្លនន្ត
កិក្ខុនិ បុរិសសិសដ្ឋំ ចុប្បាតសិសដ្ឋំ ចល្លា សោតា-
វស្សំ សិក្ខុមារិ វុដ្ឋាបេសិ តស្មិ វត្ថុសិ ។ ឯកា បញ្ញា-
តិ ។ ធម្មំ អាចតិសម្មជ្ជានិ តិហិ សម្មជ្ជានេហិ
សម្មជ្ជាតិ ។

(២២១) មាតាបិត្តហិ វា សាមិកេន វា អន-
នណាតិ សិក្ខុមារិ វុដ្ឋាបេសិយា ពាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញា-
តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតិ ។ កំ អារាតិ ។ ថ្មល្ល-
និ កិក្ខុនិ អារាត ។ កំសិ វត្ថុសិ ។ ថ្មល្លនន្ត
កិក្ខុនិ មាតាបិត្តហិ វា សាមិកេន វា អននណាតិ សិក្ខុ-
មារិ វុដ្ឋាបេសិ តស្មិ វត្ថុសិ ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។

វិនយបិណ្ឌ បរិវារៈ

នេះហើយក៏មិនបំបួស តាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួសឡើយ ។
សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចក្នុងចុះនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៦២០] ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខាមាណាដែលនៅច្រឡកច្រឡំដោយបុរស
ច្រឡកច្រឡំដោយកុមារ ជាស្រីកាច បណ្ណាលទ្ធិរក្សសេចក្តីសោក
(ដល់គេឯទៀត) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់
បញ្ញត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹង
ថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទា-
ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខាមាណា ដែលនៅច្រឡកច្រឡំដោយបុរស ច្រឡកច្រឡំ
ដោយកុមារ ជាស្រីកាច បណ្ណាលទ្ធិរក្សសេចក្តីសោក (ដល់គេឯ
ទៀត) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

[៦២១] ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខាមាណាដែលមាតាបិតាប្តីមិនបានអនុញ្ញាត
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខាមាណាដែលមាតា
បិតាខ្លះ ប្តីខ្លះ មិនបានអនុញ្ញាត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

ពិភ័យវិកល្គេ សេឡុស មហារាជ បាបិយ្យេ កុហេវិកល្គេ

ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណមំ ចត្វាហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ
 សីយា វាចនោ សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ
 សីយា កាយតោ ច វាចនោ ច សម្មជ្ជាតិ ន ចិត្តតោ
 សីយា វាចនោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ
 សីយា កាយតោ ច វាចនោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។

(២២២) ចារិវាសិកក្កន្ធនាទេន សិក្ខុមាមំ វុដ្ឋា-
 បេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតិមំ ។ វាជគហេ បញ្ញាតិ ។
 កំ អាវាសាតិ ។ វុល្លន្ធមំ វិក្កមំ អាវាសា ។ តិស្មី វុត្ត-
 ស្មិមំ ។ វុល្លន្ធមំ វិក្កមំ ចារិវាសិកក្កន្ធនាទេន សិក្ខុ-
 មាមំ វុដ្ឋាបេសិ តស្មី វុត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសម្មជ្ជាណមំ តិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(២២៣) អនុវុស្សំ វុដ្ឋាបេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ញាតិមំ ។ សាវុត្តិយា បញ្ញាតិ ។ កំ អាវាសាតិ ។ សម្ម-
 ហុលា វិក្កមិយោ អាវាសា ។ តិស្មី វុត្តស្មិមំ ។ សម្ម-
 ហុលា វិក្កមិយោ អនុវុស្សំ វុដ្ឋាបេសិ តស្មី វុត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណមំ តិហិ ស-
 ម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

ភិក្ខុវិភាង មហាវារៈ ១២ បញ្ចវគ្គៈ ពុម្ពវិញ្ញាបនបត្រ

បណ្ណសម្ពុជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុជាន ៤
គឺតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពី
កាយនឹងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិន
តាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

[៦២២] ភិក្ខុវិភាងបឋមសិក្ខាមាណាដោយឲ្យឆន្ទៈ ឈ្មោះបារិវាសិកៈ
(ដែលមានបរិស័ទក្រោកចេញទៅហើយ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងថ្មល្ងន្ទានុភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលថ្មល្ងន្ទានុភិក្ខុនី បឋមសិក្ខាមាណាដោយឲ្យឆន្ទៈ ឈ្មោះ
បារិវាសិកៈ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុជានៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុជាន ៣ ។

[៦២៣] ភិក្ខុវិភាងបឋមសកេរាល័យ្យា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្ត
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវតី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រាព្វនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បឋមសកេរាល័យ្យា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្ពុជាន ៣ ។

(២២៤) ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វដ្ឋាបេសំ ចាចិត្តយំ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 សត្តហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កសី វត្តស្នំ ។ សត្ត-
 ហុលា ភិក្ខុនិយោ ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វដ្ឋាបេសំ តស្នំ
 វត្តស្នំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តហិ
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

កុមារីភូតវ្រោ វដ្ឋិមា ។

(២២៥) ធម្មតាហានិ ចារត្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ យាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ធម្មត្តិយា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កសី វត្តស្នំ ។ ធម្មត្តិ-
 យា ភិក្ខុនិយោ ធម្មតាហានិ ចារត្តិ តស្នំ វត្តស្នំ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា ធម្មត្តិបញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋា-
 នំ ភ្នំហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ (វិទ្យុកលោម-
 កេ) ។

(២២៦) យាវត្តិយា យាវត្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ យាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។

វិនយចំណែក បរិវារៈ

[៦២៤] ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តី ២ នាក់ក្នុង ១ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបបំបួសស្រ្តី ២ នាក់ក្នុង ១ ឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទ នោះ មានតែបញ្ចតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

ចប់ កុមារីភូតវិញ ទី ៨ ។

[៦២៥] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់គ្រឿងផ្សេងៗស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងប្អូនភ្នំយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូច ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលប្អូនភ្នំយាភិក្ខុនី ប្រើប្រាស់គ្រឿងផ្សេងៗ ស្បែកជើង ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចតិ ១ អនុប្បញ្ញតិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុង ឯកទ្បកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦២៦] ភិក្ខុនីទៅដោយយាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាត ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។

ភ្នំសីហនុ សោយុស មហាវិហារ បាចិត្តិយ ធម្មបាយាសវគ្គ

ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អារាព្ភ ។ កិស្មី វត្ថុស្មិនំ ។
 ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ យានេន យាយិស្ម វត្ថុស្មិនំ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិស-
 ម្មដ្ឋានំ ម្ហិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ (ឯឡកលោ-
 មកេ) ។

[២២៧] សង្ឃណី ជាវេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញ-
 ត្តិនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កិ អារាព្ភ ។ អញ្ញត្តិ
 ភិក្ខុនិ អារាព្ភ ។ កិស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ អញ្ញត្តិ ភិក្ខុនិ
 សង្ឃណី ជាវេសិ វត្ថុស្មិនំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ម្ហិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ
 (ឯឡកលោមកេ) ។

[២២៨] ឥត្តាលង្ការំ ជាវេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តិនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កិ អារាព្ភ ។
 ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អារាព្ភ ។ កិស្មី វត្ថុស្មិនំ ។
 ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ ឥត្តាលង្ការំ ជាវេសិ វត្ថុស្មិនំ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ម្ហិហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋានំ (ឯឡកលោមកេ) ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ធម្មបទសុត្តន្ត

ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី នាំគ្នាទៅដោយយោន ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៦២៧) ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ខ្សែក្រវាត់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ប្រើប្រាស់ខ្សែក្រវាត់ ។ សិក្ខាបទនោះមាន
តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៦២៨) ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រដាប់ស្រ្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្ធនឹងពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី ប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រដាប់
ស្រ្តី ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងឯឡកលោម-
សិក្ខាបទ) ។

វិទយបិដកេ បរិវារេ

(២២៧) កន្ទ្រវណ្ណកេន ធម្មាយន្តិយោ ចាចិត្តយំ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវណ្ណតិ ។
 ធម្មតិយា ភិក្ខុនិយោ អាវណ្ណ ។ កំស្មី វត្តស្មី ។
 ធម្មតិយា ភិក្ខុនិយោ កន្ទ្រវណ្ណកេន ធម្មាយន្តិយោ កត្ត
 វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 ទ្ធិហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ (ឯឡកលោមកេ) ។

(២៣០) វាសិតកេន ចំណាកេន(១) ធម្មាយន្តិយោ
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវណ្ណតិ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុនិយោ អាវណ្ណ ។ កំស្មី
 វត្តស្មី ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុនិយោ វាសិតកេន ចំណា-
 កេន ធម្មាយន្តិយោ កត្ត វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ទ្ធិហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ
 (ឯឡកលោមកេ) ។

(២៣១) ភិក្ខុនិយោ ឧម្ពុទ្ធាបេន្តិយោ បរិមុទ្ធាបេន្តិយោ
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ

១ វិញ្ញាតកេនតិ កត្តបំ ហេតុកេ ទិស្សតិ ។

នៃរបបធិក បរិវារៈ

(៦២៩) ភិក្ខុនីឆ្លូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូបនឹងគ្រឿងលាប ត្រូវ
 អាបត្តិបាបិក្ខុយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ឆ្លូតទឹកដោយ
 គ្រឿងក្រអូបនឹងគ្រឿងលាប ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ។ ។
 បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២
 (ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៦៣០) ភិក្ខុនីឆ្លូតទឹកដោយគ្រឿងអប់នឹងលំអិតម្សៅ ត្រូវអាបត្តិ
 បាបិក្ខុយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ឆ្លូតទឹកដោយគ្រឿង
 អប់នឹងលំអិតម្សៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ។ ។ បណ្តាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងឯឡក-
 លោមសិក្ខាបទ) ។

(៦៣១) ភិក្ខុនីប្រើភិក្ខុនីផងឡាឱ្យគាត់ប្របាវ ត្រូវអាបត្តិបាបិក្ខុយៈ
 ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិហ បាបិក្ខុយេ ធន្តបាហនវិក្ខោ

អាវាស្តិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវាស្តិ ។ កិស្មី
វត្តស្មិន ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនិយោ ឧម្ពន្តា-
បេស្មិ បរិមន្តាបេស្មិ តស្មី វត្តស្មិន ។ ឯកា បញ្ញតិ ។
ធន្តិ អាបត្តិសម្ពដ្ឋាននិ ដ្ឋិហិ សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋានិ
(ឯឡកលោមកេ) ។

[២៣២] សិក្ខុមាធាយ ឧម្ពន្តាបេន្តិយោ បរិមន្តា-
បេន្តិយោ ពាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញតនិ ។ សាវត្តិយោ
បញ្ញតិ ។ កំ អាវាស្តិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
អាវាស្តិ ។ កិស្មី វត្តស្មិន ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
សិក្ខុមាធាយ ឧម្ពន្តាបេស្មិ បរិមន្តាបេស្មិ តស្មី វត្តស្មិន ។
ឯកា បញ្ញតិ ។ ធន្តិ អាបត្តិសម្ពដ្ឋាននិ ដ្ឋិហិ ស-
ម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋានិ (ឯឡកលោមកេ) ។

[២៣៣] សាមណេរិយោ ឧម្ពន្តាបេន្តិយោ បរិមន្តា-
បេន្តិយោ ពាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញតនិ ។ សាវត្តិយោ
បញ្ញតិ ។ កំ អាវាស្តិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
អាវាស្តិ ។ កិស្មី វត្តស្មិន ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
សាមណេរិយោ ឧម្ពន្តាបេស្មិ បរិមន្តាបេស្មិ តស្មី វត្តស្មិន ។

ភិក្ខុនីវិវាទ្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ធូបាហនវត្ត

បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើភិក្ខុនីផងគ្នាឲ្យគក់ រិត ច្របាច់ ។
សិទ្ធិសាមណេនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះទាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិទ្ធិសាមណេ) ។

[៦៣២) ភិក្ខុនីប្រើសិទ្ធិមានាឲ្យគក់រិតច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើសិទ្ធិមានាឲ្យគក់ រិត ច្របាច់ ។
សិទ្ធិសាមណេនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន នៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះទាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិទ្ធិសាមណេ) ។

[៦៣៣) ភិក្ខុនីប្រើសាមណេរឲ្យគក់រិតច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើសាមណេរឲ្យគក់ រិត ច្របាច់ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហ

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាថត្តិសម្មដ្ឋានំ ធូហំ
សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ (ឯឡកលោមកេ) ។

(២៣២) តិហិទិយា ឧម្មន្តាបេន្តិយា បរិមន្តាបេន្តិយា
ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
អាវត្តិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តិស្មី
វត្តស្មី ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ តិហិទិយា ឧម្មន្តា-
បេស្មី បរិមន្តាបេស្មី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ធន្នំ អាថត្តិសម្មដ្ឋានំ ធូហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ
(ឯឡកលោមកេ) ។

(២៣៥) ភិក្ខុស្ស បុរោ អនាបុត្តា អាសនេ
និស្មីនិយា ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ
អាវត្ត ។ តិស្មី វត្តស្មី ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ
ភិក្ខុស្ស បុរោ អនាបុត្តា អាសនេ និស្មីនិយា តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាថត្តិសម្មដ្ឋានំ
ធូហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ (ករវិទកេ) ។

វិនយបំណិ បរិវារៈ

សិទ្ធិស្តីបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារលោមសិទ្ធិស្តីបទ) ។

(៦៣៤) ភិក្ខុនីប្រើស្រ្តីគ្រហស្ថឲ្យគករិតប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបា-
ចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រា-
រាជ្ជនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារាជ្ជនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើស្រ្តីគ្រហស្ថឲ្យគករិត
ប្របាច់ ។ សិទ្ធិស្តីបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារលោ-
មសិទ្ធិស្តីបទ) ។

(៦៣៥) ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុង
សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារាជ្ជនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារាជ្ជនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនបានប្រាប់
ហើយអង្គុយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ ។ សិទ្ធិស្តីបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២
(ដូចក្នុងកថាសិទ្ធិស្តីបទ) ។

កិច្ចការវិញ្ញាណ លោក្ខន្ត មហានិកាយ ពាចិត្តិយេ ធម្មបទសម្ពោធិយោ

(២៣៦) អនោកាសកកំ កិក្ខុំ បញ្ចំ បច្ឆិមំ យោ
 ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ចក្កំ ។ សារត្តិយា បញ្ចក្កំ ។ ក
 អារក្កំ ។ សម្ពហុលា កិក្ខុំ យោ អារក្កំ ។ កស្ម
 វត្តស្មំ ។ សម្ពហុលា កិក្ខុំ យោ អនោកាសកកំ
 កិក្ខុំ បញ្ចំ បច្ឆិមំ កស្មំ វត្តស្មំ ។ ឯកា បញ្ចក្កំ ។
 ធម្មំ អាចត្តិសម្មជ្ជាធានំ ម្លិហំ សម្មជ្ជាធម្មំ សម្មជ្ជាត្តិ
 (បទសោធម្ម) ។

(២៣៧) អស្មត្តិកាយ តាមិ ចាចិត្តិយោ ចាចិត្តិយំ
 កក្ក បញ្ចក្កំ ។ សារត្តិយា បញ្ចក្កំ ។ ក អារក្កំ ។
 អញ្ញាតិ កិក្ខុំ អារក្កំ ។ កស្មំ វត្តស្មំ ។ អញ្ញាតិ
 កិក្ខុំ អស្មត្តិកា តាមិ ចាចិត្តិ កស្មំ វត្តស្មំ ។ ឯកា
 បញ្ចក្កំ ។ ធម្មំ អាចត្តិសម្មជ្ជាធានំ ម្លិហំ សម្មជ្ជាធម្មំ
 សម្មជ្ជាត្តិ សិយា កាយតោ សម្មជ្ជាត្តិ ន វាចតោ ន
 ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាត្តិ
 ន វាចតោ ។

ធម្មបទសម្ពោធិយោ នវោ ។
 នវ វិញ្ញា ខុទ្ទក និដ្ឋិត ។

កត្តានិក្ខេប បញ្ចវារៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ធម្មបាលវិទ្យ

[៦៣៦] ភិក្ខុនិស្សរុប្រស្នានីភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមទុកាស (ជាមុន) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិប្រើរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនិប្រើរូបស្សរុប្រស្នានីភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមទុកាស (ជាមុន) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងបទសោធម្មសិក្ខាបទ) ។

[៦៣៧] ភិក្ខុនិមិនមានសំពត់ចោមពុទ្ធចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនិមួយរូបមិនមានសំពត់ចោមពុទ្ធចូលទៅកាន់ស្រុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវារៈនឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវារៈក៏មាន ។

ចប់ ធម្មបាលវិទ្យ ទី ៧ ។

ចប់ ពួកខុទ្ទកសិក្ខាបទ មានចំនួន ៧ វិទ្យ តែប៉ុណ្ណោះ ។

វិទ្យាបិដក បរិវាណ

តិល្យាណំ

(២៣៨) លសុណំ សំបារេ លោមិ

តលមដ្ឋញ្ច សុទ្ធិកំ

ភុញ្ញាណមកដញ្ញាណំ

ទ្វេវិយាសេន ទិស្សនា

អន្ធការេ បដិច្ចន្តេ

អន្លោកានេ រមិកាយ ឆ

បុរេ បញ្ញាវិកាលេ ឆ

ទុក្ខហិ ជិរយេ វធំ

នត្តោនកា វិសិទ្ធា

បញ្ចហិកំ សង្កមនីយិ

គណំ វិកង្កសមណំ

ទុក្ខលំ កវិទេន ឆ

វិនយបិដក បរិវារៈ

ឧទានតីបញ្ជីរឿងនៃខុទ្ទកសិក្ខាបទនោះដូច្នោះ

(៦៣៨) រឿងភិក្ខុនិទ្យោគដកខ្លឹម ១ ភិក្ខុនីដករោមកងទី
 ចង្អៀត ១ ភិក្ខុនីប្រហារវេជ្ជនិមិត្ត ១ ភិក្ខុនីធ្វើបុរសក្នុងជាត ១
 ភិក្ខុនីលាងនិមិត្ត ១ ភិក្ខុនីបំរើភិក្ខុកំពុងឆាន់ ១ ភិក្ខុនីសូម
 ស្រវស្រស់ ១ ភិក្ខុនីចោលរបស់ដែលសល់មានពីររឿង ១
 ភិក្ខុនីទៅមើលរថ្នាំ ១ ភិក្ខុនីទៅជាមួយនឹងបុរសកងទ័ងទ័ងត ១
 ភិក្ខុនីទៅជាមួយនឹងបុរសកងទឹកប៉ាន់ ១ ភិក្ខុនីនៅជាមួយនឹង
 បុរសកងទឹកល ១ ភិក្ខុនីនៅជាមួយនឹងបុរសកងច្រកផ្លូវ ១
 ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលកងវេលាមុនភត្ត ១ ក្រោយភត្ត ១
 កងវេលាវិកាល ១ ភិក្ខុនីពោលទោសគេ ដោយសេចក្តី
 ប្រកាន់អាក្រក់ ១ ភិក្ខុនីប្រទេចជាសារដោយនរក ១ ភិក្ខុនីវាយ
 ខ្លួនឯងរហ័យយំ ១ ភិក្ខុនីមានកាយអាក្រាតដូចទឹក ១ ភិក្ខុនី
 រុះបំរែ ១ ភិក្ខុនីញ៉ាំងវារៈនៃសង្ស័យនៃខ្យកនូវហួស ៥ ថ្ងៃ ១
 ភិក្ខុនីប្រើសង្កមនីយចរិវ ១ ភិក្ខុនីធ្វើចរិវលាភរបស់គណៈ
 ឲ្យខូច ១ ភិក្ខុនីឃាត់ការចែកចរិវ ១ ភិក្ខុនីឲ្យសមណចរិវដល់
 គ្រហស្ថជាដើម ១ ភិក្ខុនីញ៉ាំងសម័យចរិវកាលឲ្យកន្លងទៅ
 ដោយចង់បានចរិវទុព្វលភាព ១ ភិក្ខុនីឃាត់ការដកកបិន ១

ភិក្ខុនីករង្គេ ឆ្មោឡស បហវិរា ហិរិញ្ជិយេ ខត្តានោថា

ឯកមញ្ញត្តរណេន(*)

សត្វាច្ឆ សហដីវិដ្ឋ

ទត្វា សំសដ្ឋអន្តោ ច

តិរោវស្សំ ធម្មកមេ

រាជា អាសន្នំ សុត្តញ្ញ

តិហិ វុបសមេន ច

ទទេ ចីវរវសនិ

បរិយាប្បណាញ្ញ វាចយេ

អារាមក្រោសចណ្ឌិ ច

គុញ្ញយ្យ កុលមន្ទិវ

វសេ បវរណោវាទា

១ ឧ. ម. ឯកមញ្ញត្តរណេន ច *

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិវាទ ១២ បិដកនិយ័យៈ ទត្ថា ៣៣៦

ភិក្ខុនីដេកលើគ្រែមួយ ជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុនីដេកលើកម្រាលមួយ
 ជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសេចក្តីរាជ្យក្រដល់ភិក្ខុនីផង ១
 ភិក្ខុនីមិនបំរើកូនស្សីដែលមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុនីឲ្យលំនៅដល់
 ភិក្ខុនីផង ១ ភិក្ខុនីនៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ១
 ភិក្ខុនីដើរទៅខាងក្នុងដែន ១ ដើរទៅខាងក្រៅដែន ១ ភិក្ខុនី
 ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវិស្សា ១ ភិក្ខុនីចេញវិស្សាហើយ
 មិនទៅកាន់ចារិក ១ ភិក្ខុនីទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ ១
 ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់អាសន្និ ១ ភិក្ខុនីការសូត្រ ឬអម្បោះ ១ ភិក្ខុនី
 បំរើគ្រហស្ថ ១ ភិក្ខុនីមិនរម្ងាប់អធិករណ៍ ១ ភិក្ខុនីឲ្យខាងនិយ-
 ភោជនីយៈដល់គ្រហស្ថជាដើម ១ ភិក្ខុនីមិនលះអាវស័ថបីវាទ
 ភិក្ខុនីមិនលះផ្ទះសំណាក់ ១ ភិក្ខុនីរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ១ ភិក្ខុនី
 បង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ១ ភិក្ខុនីបួលទៅកាន់អាពាហ៍ ដល់មានភិក្ខុ
 ដោយមិនបានប្រាប់ជាមុន ១ ភិក្ខុនីជេរភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីគម្រាម
 គណៈភិក្ខុនីដោយចិត្តកំណាច ១ ភិក្ខុនីហាមភោជនហើយឆាន់
 ភោជនឯទៀត ១ ភិក្ខុនីកំណាញ់គ្រូតូល ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវិស្សា
 ក្នុងភាពសដែលមិនមានភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវិស្សាហើយមិន
 ចរវរណាក្នុងឧត្តរសន្ធិ ១ ភិក្ខុនីមិនទៅទទួលឧវាទ ១

វិសយបិដកេ បរិវាទេ

ទ្រេ ធម្មា បសាទេន ច

កត្តំនំ ទាយន្តំ ធម្មេ

អសម្មត្តន្តទានស

បរិវុណាញ សង្ឃេន

សហវុជ្ជាបនេន ច

កុមារំ ទ្រេ ច សង្ឃេន

ទានសាស្ត្រានេន ច

អលំ សាចេ(១) ទ្រេ វស្សំ

វិធសិទ្ធិ បរិវារៈ

កិក្ខុមិទ្ធិប្រាជ្ញាធម៌ ២ ប្រការ គឺស្ករទេវបាសថ ទាំងចូលទៅ
 ក្នុងបំប្លែង ១ កិក្ខុមិទ្ធិដោះបួស ឬដំបៅក្នុងបសាខប្រទេស ១
 កិក្ខុមិទ្ធិបំប្លែងស្រូវមានគភ៌ ១ បំប្លែងស្រូវ មានកូននៅលើ ១
 បំប្លែងសិក្ខុមាណាដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខា ក្នុងធម៌ ៦
 ប្រការ ១ បំប្លែងសិក្ខុមាណាដែលសង្ឃមិនបានសទ្ធាត ១ បំប្លែង
 ស្រូវជាតិហិតតា ដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ១
 បំប្លែងស្រូវជាតិហិតតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ
 តែមិនបានសិក្សាសិក្ខាគ្រប់ ២ ឆ្នាំ ១ បំប្លែងស្រូវជាតិហិតតា
 ដែលសង្ឃមិនបានសទ្ធាត ១ បំប្លែងកូនសិស្សហើយមិនបាន
 អនុគ្រោះ ១ កិក្ខុមិទ្ធិបំប្លែងវត្តនី ១ កិក្ខុមិទ្ធិគ្រប់គ្រងកូន
 សិស្ស ១ កិក្ខុមិទ្ធិបំប្លែងស្រូវជាកុមារក្លាមានអាយុមិនទាន់គ្រប់
 ២០ ឆ្នាំ ១ កិក្ខុមិទ្ធិបំប្លែងស្រូវជាកុមារក្លា ដែលមិនទាន់បាន
 សិក្សាសិក្ខាគ្រប់ ២ ឆ្នាំ ១ កិក្ខុមិទ្ធិបំប្លែងស្រូវជាកុមារក្លាដែល
 សង្ឃមិនបានសទ្ធាត ១ កិក្ខុមិទ្ធិមានវស្សាមិនគ្រប់ ១២ ហើយ
 បំប្លែងគេ ១ កិក្ខុមិទ្ធិដែលសង្ឃមិនបានសទ្ធាត ហើយបំប្លែង
 គេ ១ កិក្ខុមិទ្ធិដែលសង្ឃឃាត់មិនឲ្យបំប្លែងគេ ១ កិក្ខុមិទ្ធិយាយ
 នឹងសិក្ខុមាណាថា បើនាងឲ្យប្រើវាយើង ។ នឹងបំប្លែងនាង ១
 កិក្ខុមិទ្ធិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា បើនាងប្រើយើងគ្រប់ពីរឆ្នាំ

ភិក្ខុនិរោធផ្ដេ លោកុស្ត ចហារិក ពាចិន្ដិយេ ឧទ្ធចតាថា

សំសដ្ឋា សាមិកេន ច

ចារិកំ សិកោនុវស្សំ

ទុវេ វុដ្ឋាបនេន ច

ចត្តយានេន សវដ្ឋាណំ

តំតាលុដ្ឋារណាកេ

ចិញ្ញាកា ភិក្ខុនំ ចេវ
ញ កុំ

សិក្ខា ច សាមណេរិកា

ភិហំ ភិក្ខុស្ស បុរោ

អនោកាសំ សង្កតិកាតិ ។

ពេសំ វិគ្គានំ ឧទ្ធចានំ

(៦៣៧) លុសុណានុកាព ញានំ

តុវុដ្ឋា ចិត្តតារកា

អារាមំ ភិក្ខុនំ ចេវ

តុមារំ ចត្តចាហនាតិ ។

ភិក្ខុនីវារ្ម័ មហាវារៈ ១៦ បាពិភ្លិយៈ ខេន្ទានិកាយិ

យើងនឹងបំបួសនាង ១ ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខុមាណាដែលនៅច្រឡក
 ច្រឡំដោយបុរស ១ បំបួសស្រីដែលបីមិនបានអនុញ្ញាត ១ បំ-
 បួសសិក្ខុមាណាដោយឲ្យឆន្ទៈឈ្មោះបារិវាសិក ១ បំបួសគេរាល់
 ឆ្នាំ ១ បំបួសស្រី ២ នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ ១ ភិក្ខុនីមិនមានជម្ងឺប្រើ
 ប្រាស់ឆត្រ ១ ទៅដោយយាន ១ ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ខ្សែក្រវាត់ ១
 ប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រដាប់ស្រី ១ ឆ្លុតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប
 នឹងគ្រឿងលាប ១ ឆ្លុតទឹកដោយគ្រឿងអបនឹងម្សៅ ១ ភិក្ខុនី
 ប្រើភិក្ខុនីផង្កា ឲ្យគក់ រិត ច្របាប់ ១ ឲ្យសិក្ខុមាណាគក់រិត
 ច្របាប់ ១ ឲ្យសាមណេរិគក់រិតច្របាប់ ១ ឲ្យស្រីគ្រហស្ថ
 គក់រិតច្របាប់ ១ ភិក្ខុនីអន្លើយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី
 សួរប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមធុកាសជាមុន ១ ភិក្ខុនី
 មិនមានសំពត់ចោមពុទ្ធចូលទៅកាន់ស្រក ១ ។

ឧទ្ធាននៃវិគ្គទាំង៧នៃខេន្ទានិកាយិ

- (៦៣៧) លសុណវត្ត ១ អន្ទការវត្ត ១ នហានវត្ត ១
- តវជវត្ត ១ បិត្តាគារវត្ត ១ អាណមវត្ត ១ គតិវិវត្ត ១ កិមារិ-
- ភិវត្ត ១ ឆតបាហានវត្ត ១ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារ

(២៤០) សប្បវិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិយា ចាដិទេស-
 ជ័យំ កត្ត បញ្ចក្កន្តំ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ
 អារព្ភាតិ ។ ធាតុតិយា កិក្កនិយោ អារព្ភ ។ កំស្មី
 វត្ថុស្មីន្តំ ។ ធាតុតិយា កិក្កនិយោ សប្បវិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញ-
 តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ចត្វហិ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋាតិ ។

(២៤១) តេលំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិយា ចាដិទេស-
 ជ័យំ កត្ត បញ្ចក្កន្តំ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ
 អារព្ភាតិ ។ ធាតុតិយា កិក្កនិយោ អារព្ភ ។ កំស្មី
 វត្ថុស្មីន្តំ ។ ធាតុតិយា កិក្កនិយោ តេលំ វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញតិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ចត្វហិ
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(២៤២) មជ្ឈិវិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិយា ចាដិទេសជ័យំ
 កត្ត បញ្ចក្កន្តំ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 ធាតុតិយា កិក្កនិយោ អារព្ភ ។ កំស្មី វត្ថុស្មីន្តំ ។

វិធសិទ្ធិ បរិវារៈ

[៦៤០] ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះរាវមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច ម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមទឹកដោះរាវមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិ ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ៤ ។

[៦៤១] ភិក្ខុនីសូមប្រេងមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ទ្រង់ បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមប្រេងមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ៤ ។

[៦៤២] ភិក្ខុនីសូមទឹកយ៉មមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ទ្រង់ បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។

កិច្ចសិរិវង្ស សោឡុស មហាវិហារ អដ្ឋ បាដិទេសនីយា

ធម្មតិយា កិក្ខុនិយោ មច្ឆិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្ថ តស្ថ
វត្ថុស្ថ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម
អាបត្តិសម្មជានិ ចក្ខុហិ សម្មជានិ សម្មជានិ ។

(២២៣) ជាណិវិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយោ ចាដិទេស-
នីយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តិ ។ កិ
អារត្តិ ។ ធម្មតិយា កិក្ខុនិយោ អារត្តិ ។ កស្ថ
វត្ថុស្ថ ។ ធម្មតិយា កិក្ខុនិយោ ជាណិវិញ្ញាបេត្តា
កុញ្ញស្ថ តស្ថ វត្ថុស្ថ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្ប-
ញ្ញត្តិ ។ ធម្ម អាបត្តិសម្មជានិ ចក្ខុហិ សម្មជានិ
សម្មជានិ ។

(២២៤) មច្ឆិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយោ ចាដិទេសនី-
យំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តិ ។ កិ អារត្តិ-
តិ ។ ធម្មតិយា កិក្ខុនិយោ អារត្តិ ។ កស្ថ វត្ថុស្ថ ។
ធម្មតិយា កិក្ខុនិយោ មច្ឆិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្ថ តស្ថ
វត្ថុស្ថ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម
អាបត្តិសម្មជានិ ចក្ខុហិ សម្មជានិ សម្មជានិ ។

កិក្ខុនីវិក្ខង្គ មហាវារៈ ១៦ បាដិទេសនីយៈ ៨

ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាកិក្ខុនីសូមទឹកយំមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ៤ ។

(៦៤៣) កិក្ខុនីសូមទឹកអំពៅមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ
ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាកិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាកិក្ខុនី បានសូមទឹកអំពៅមកឆាន់ ។ សិក្ខា-
បទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ៤ ។

(៦៤៤) កិក្ខុនីសូមត្រឹមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់
បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាកិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាកិក្ខុនី សូមត្រឹមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាន នៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ៤ ។

វិទយបិដកេ បរិវារេ

(២៤៥) មិសំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិយា ចាដិទេស-
 ធីយំ កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញតិ ។ កំ
 អារព្ភាតិ ។ ធាតុតិយា កិក្កនិយោ អារព្ភ ។ កិស្មី
 វត្តសិ ។ ធាតុតិយា កិក្កនិយោ មិសំ វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញស្ម តស្មី វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ញតិ ឯកា អនុប្ប-
 ញតិ ។ ធី អាបត្តិសម្មដ្ឋានាធិ ចត្តហិ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋាតិ ។

(២៤៦) ឡិវិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិយា ចាដិទេសធីយំ
 កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 ធាតុតិយា កិក្កនិយោ អារព្ភ ។ កិស្មី វត្តសិ ។
 ធាតុតិយា កិក្កនិយោ ឡិវិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្ម តស្មី
 វត្តសិ ។ ឯកា បញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធី
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានាធិ ចត្តហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(២៤៧) ធីវិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិយា ចាដិទេសធីយំ
 កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 ធាតុតិយា កិក្កនិយោ អារព្ភ ។ កិស្មី វត្តសិ ។ ធាតុតិ-
 យា កិក្កនិយោ ធីវិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្ម តស្មី វត្តសិ ។

វិយចំណី បរិវារ:

(៦៤៥) ភិក្ខុនីសូមសាច់មកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ទ្រង់
 បញ្ជាភក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្កន៍ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្យគ្លិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្យគ្លិយាភិក្ខុនីសូមសាច់មកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានបញ្ជា ១ អនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ៤ ។

(៦៤៦) ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះស្រស់មកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេស-
 នីយៈ ទ្រង់បញ្ជាភក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្កន៍ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្យគ្លិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្យគ្លិយាភិក្ខុនី សូមទឹកដោះស្រស់
 មកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ជា ១ អនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណ
 សម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ៤ ។

(៦៤៧) ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះជូរមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ
 ទ្រង់បញ្ជាភក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាភក្កន៍ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្យគ្លិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្យគ្លិយាភិក្ខុនី សូមទឹកដោះជូរមកឆាន់ ។

កិច្ចសិរីវង្ស សោឡុស មហារាជ ឧត្តរតាបិ

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មិ អាបត្តិសម្មជ្ជានិ ចត្វា
 សម្មជ្ជានិ ធម្មិ សម្មជ្ជានិ សិយា កាយតោ សម្មជ្ជានិ
 ធម្មិ វាចតោ ធម្មិ ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច
 សម្មជ្ជានិ ធម្មិ ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មជ្ជានិ ធម្មិ វាចតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជានិ ។

អដ្ឋិ ពាដិទេសនិយា ឧដ្ឋិ ។

តស្ស្សទានិ

(៦៤៨) សប្បំ ភេលំ មជ្ជិញ្ញំ
 ដាលំ មជ្ជិមេវ ច
 មិសំ ធម្មំ ធម្មិញ្ញំ
 វិញ្ញាបេត្តានំ កិក្ខុនំ
 ចាដិទេសនិយា អដ្ឋ
 សយមទ្ធនំ ទេសនតិ ។

យេ សិក្ខាបទា កិក្ខុនំ វិញ្ញាបេត្តានំ ភេ សម្មិបត្តា

កិក្ខុនំ វិញ្ញាបេត្តានំ ។

កត្តប្បញ្ញត្តិវិ ឧដ្ឋិវិ បេមិ ។

ភិក្ខុនិក្ខេប មហាវិរៈ ១៦ ឧទ្ទាននាម

សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្មដាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពី
វចននិងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវចនា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏
មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចនក៏មាន តាំងឡើង
អំពីកាយអំពីវចននិងចិត្តក៏មាន ។

ចប់ បុណ្យទេសនីយៈទាំង ៨ ។

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃបុណ្យទេសនីយៈនោះដូច្នោះ

(៦៤៨) រឿងភិក្ខុនិក្ខេបទឹកដោះរាវ ១ ប្រេង ១ ទឹកយ៉ូ ១
ទឹកអំពៅ ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ទឹកដោះស្រស់ ១ ទឹកដោះ
ដូរ ១ បុណ្យទេសនីយៈទាំង ៨ ព្រះសយម្ពុទ្ធច្រើនសំដែង
ហើយយ៉ាងនេះ ។

សិក្ខាបទទាំងឡាយណាដែលយើងឱ្យតិស្តារហើយ ក្នុងភិក្ខុនិក្ខេប

សិក្ខាបទទាំងនោះ យើងសំដែងដោយសង្ខេប ក្នុងភិក្ខុនិក្ខេប ។

ចប់ កត្តប្បញ្ញត្តិវិរៈ ជាដំបូង ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហ

(២៤៧) អវស្សតា កិក្ខុដំ អវស្សតស្ស បុរិសបុត្ត-
 លស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ កតតំ អាបត្តិយោ អា-
 បជ្ជតំ ។ អវស្សតា កិក្ខុដំ អវស្សតស្ស បុរិសបុត្តលស្ស
 កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ
 អនត្តកំ ឧត្តជាមន្ទាលំ កហាលំ សាទិយតំ អាបជ្ជតំ
 ចារាជិកស្ស ឧត្តកតំ អនោជាមន្ទាលំ កហាលំ
 សាទិយតំ អាបត្តិ បុល្លូច្ចយស្ស កាយប្បដិពទ្ធិ កហាលំ
 សាទិយតំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស អវស្សតា កិក្ខុដំ អវស្ស-
 តស្ស បុរិសបុត្តលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ វេហ
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ។

(២៤៨) វជ្ជប្បដិច្ឆាទិកា កិក្ខុដំ វជ្ជំ បដិច្ឆាទេន្តំ
 កតតំ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ។ វជ្ជប្បដិច្ឆាទិកា កិក្ខុដំ
 វជ្ជំ បដិច្ឆាទេន្តំ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ជាដំ
 ចារាជិកំ ធម្មំ បដិច្ឆាទេតំ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស វេមតិ-
 កា បដិច្ឆាទេតំ អាបត្តិ បុល្លូច្ចយស្ស អាចារិបត្តិ
 បដិច្ឆាទេតំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស វជ្ជប្បដិច្ឆាទិកា កិក្ខុដំ
 វជ្ជំ បដិច្ឆាទេន្តំ វេហ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ។

វិធសិទ្ធិក បរិវារៈ

(៦៤៩) ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈ របស់បុរស
 បុគ្គល ដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវអាបត្តិប្តីខ្លួន ។ ភិក្ខុនីមានតម្រេក
 ត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវអា-
 បត្តិ ៣ គឺត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់សរីរាប្រទេស ខាងក្រោមដងកាំបិត
 ចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃជង្គង់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិប្តីម្នាក់ ត្រេក
 អរនឹងការចាប់ពាល់សរីរាប្រទេស ខាងលើដងកាំបិតឡើងទៅ ខាង
 ក្រោមមណ្ឌលនៃជង្គង់ចុះមក ត្រូវអាបត្តិប្តីល្អប្លែក ត្រេកអរនឹងការចាប់
 ពាល់វត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេក
 អរនឹងកាយសំសគ្គៈរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវ
 អាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

(៦៥០) ភិក្ខុនីជាអ្នកបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ
 ត្រូវអាបត្តិប្តីខ្លួន ។ ភិក្ខុនីជាអ្នកបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំង
 ទោសគេ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុនីដឹងហើយបិទបាំងអាបត្តិប្តីម្នាក់
 (របស់គេ) ត្រូវអាបត្តិប្តីម្នាក់ ភិក្ខុនីសង្ស័យហើយបិទបាំង ត្រូវអា-
 បត្តិប្តីល្អប្លែក ភិក្ខុនីបិទបាំងអាចារិបត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីបិទ
 បាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

ភិក្ខុវិក័ត្តេ លោក្ខស មហាវារា បារាជិតា

(២៥០) ឧត្តុត្តានុវត្តិកា ភិក្ខុដំ យាវតតិយំ សមនុ-

កាសនាយ ឧប្បជំជិស្សជ្ជដ្ឋំ កតំ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ-

តំ ។ ឧត្តុត្តានុវត្តិកា ភិក្ខុដំ យាវតតិយំ សមនុកាស-

នាយ ឧប្បជំជិស្សជ្ជដ្ឋំ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ

ញត្តិយា ធុក្កដំ ដ្ឋិហិ កម្មវាចាហិ បុល្លត្ថយា កម្មវា-

ចាបរិយោសានេ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស ឧត្តុត្តានុវត្តិកា

ភិក្ខុដំ យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ ឧប្បជំជិស្សជ្ជដ្ឋំ

សមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(២៥២) អដ្ឋមំ វត្តំ បរិច្ចរេដ្ឋំ កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

អដ្ឋមំ វត្តំ បរិច្ចរេដ្ឋំ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បុរិសេ ធម

តត្ថនាមិ កតំ កថាតិ វត្តា កថតិ អាបត្តិ ធុក្កដស្ស

ភិក្ខុវិភាង មហាវិរៈ ១២ បារាជិក

[៦៥១] ភិក្ខុវិប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុវិវេលសង្ឃលើកវត្ត កាលបើ
 សង្ឃសូត្រសមុគ្គកាសនកម្មគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះ
 ចេញ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុវិប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុវិវេលសង្ឃលើក
 វត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមុគ្គកាសនកម្មគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែ
 មិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្ខន្ធ ១ ណៈ ចប់
 ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្មីល្អច្រើន ទាំងឡាយ ក្នុង ១ ណៈ ចប់កម្មវាចាពីលើក លុះ
 សូត្រកម្មវាចា^(១) ចប់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុវិប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុវិវេល
 សង្ឃលើកវត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមុគ្គកាសនកម្មគំរប់ ៣ ដងហើយ
 នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

[៦៥២] ភិក្ខុវិប្រព្រឹត្តទី ៨^(២) ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុវិ
 ប្រព្រឹត្តទី ៨ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ភិក្ខុវិវេលបុរសនិយាយថា លោក
 ចូរទៅកាន់បន្ទប់ឈ្មោះនេះ ហើយទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្ខន្ធ គ្រាន់តែបុរស

១ កម្មវាចានេះ ហៅថា ញត្តិចត្តកម្មវាចា កម្មវាចាមានញត្តិជាកម្រប់ ៤ ដំណែនញត្តិម្តងគឺ
 មុន ហើយមានកម្មវាចា ៣ ដងជាខាងក្រោយ ។ ក្នុង ១ ណៈ ចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដក្ខន្ធ ចប់កម្មវាចាទី ១
 ត្រូវថ្មីល្អច្រើន ចប់ទី ២ ត្រូវថ្មីល្អច្រើន ចប់ទី ៣ ត្រូវបារាជិក ។ ២ ក្នុងសិក្ខាបទនេះមានវត្ត
 ៤ យ៉ាង គឺភិក្ខុវិប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុវិវេលបុរសចាប់ដៃខ្លួន ១ ចាប់ដោយសង្ឃដី ១ បើកនៅជាមួយបុរស ១
 និយាយជាមួយនឹងបុរស ១ ទៅកាន់ទីសង្កេត ១ ត្រេកអរនឹងបុរសដើរចូលមកជិត ១ ចូលទៅ
 កាន់ទីកំបាំង ១ បន្ទប់កាយទៅដើម្បីសេពអសទ្ធម្ម ១ ។

វិធីបដិភេ បរវាហ

បុរិសស្ស ហត្ថទាសី ឌីក្កនមតេ អាបត្តិ បុរិសស្ស
អដ្ឋមិ វត្ថុ បរិបូរេតិ អាបត្តិ ពារាជិកស្ស អដ្ឋមិ វត្ថុ
បរិបូរេតិ វេទនា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។

ពារាជិក ខិដ្ឋិកា ។

(២៥៣) ឧស្សយវាទិកា(១) កិក្កដិ អដ្ឋិ ករោច្ឆិ
តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ឯកស្ស អាហោចេតិ
អាបត្តិ ឌីក្កដស្ស ឌីតិយស្ស អាហោចេតិ អាបត្តិ បុរិសស្ស
អដ្ឋបរិយោសារេ អាបត្តិ សដ្ឋ្យទិសេសស្ស ។

(២៥៤) ចោរី វុដ្ឋាមេតិ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាប-
ដ្ឋតិ ញត្តិយា ឌីក្កដិ ឌីហិ កម្មវាចាហិ បុរិសស្ស
កម្មវាចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សដ្ឋ្យទិសេសស្ស ។

(២៥៥) ឯកា តាមន្តិ កច្ឆដិ តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ កច្ឆតិ អាបត្តិ ឌីក្កដស្ស បឋមិ ចាទិ បរិក្កេបិ
អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ បុរិសស្ស ឌីតិយំ ចាទិ អតិក្កា-
មេតិ អាបត្តិ សដ្ឋ្យទិសេសស្ស ។

១ ឱ. ម. ឧស្សយវាទិកា ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ:

ដើរចូលទៅដល់ហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច លុះធ្វើវត្ថុទី ៨ ឲ្យពេញ
(បន្ទុំកាយទៅដើម្បីសេពអសន្ទម្ម) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីបំពេញ
វត្ថុទី ៨ ត្រូវអាបត្តិ ៣នេះឯង ។

ចប់បារាជិក ។

(៦៥៣) ភិក្ខុនីជាអ្នកទាស់វែងដោយសេចក្តីច្រៃណែន កាល
ដែលធ្វើ នូវដំណើរកើតក្តី ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុនីប្រាប់ពាក្យជនម្ខាង
(ដល់ទៅក្រម) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ប្រាប់ពាក្យរបស់ជនជាគំរប់ពីរ (ដល់
ទៅក្រម) ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច លុះសម្រេចដំណើរក្តីហើយ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃទិសេស ។

(៦៥៤) ភិក្ខុនីបំបួសចោរស្រី ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងខណៈចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច ទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចា
ពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៦៥៥) ភិក្ខុនីទៅកាន់ចន្លោះស្រុក តែម្នាក់ឯង ត្រូវអាបត្តិ ៣
គឺកំពុងដើរទៅត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានដំហានទីមួយចូលទៅក្នុងរបងស្រុក
ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច ឈានដំហានទីពីរចូលទៅក្នុងរបងស្រុក ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃទិសេស ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡាស មហាវិហារ សង្ឃទិសេសា

(២៥៦) សមត្ថេន សង្ឃេន ឧត្តរិនិំ ភិក្ខុនិំ ចម្រេន
វិទយេន សត្តសាសនេន អនបលោកេត្វា ការកសង្ឃិ
អនពារយ កណាស្ស ធនិំ ឱសារេនិំ តិស្សោ អាបតិយោ
អាបជ្ជតិ ញតិយា ធុក្កដិំ ធូហិ កម្មវាចាហិ វុល្លុច្ឆយា
កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបតិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(២៥៧) អវស្សតា ភិក្ខុនិំ អវស្សតស្ស បុរិសបុត្ត-
លស្ស ហត្ថតោ ខានិយំ វា ភោជនិយំ វា សហត្តា
បដិក្កហេត្វា កុញ្ញនិំ តិស្សោ អាបតិយោ អាបជ្ជតិ
ខានិស្សមិ កុញ្ញស្សមិតិ បដិក្កណាតិ អាបតិ វុល្លុ-
ច្ឆយស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបតិ សង្ឃាទិ-
សេសស្ស ឧទកនន្តោណិំ បដិក្កណាតិ អាបតិ
ធុក្កដស្ស ។

(២៥៨) តិន្ទេ អយ្យេ ឃិសោ បុរិសបុត្តលោ ក-
រិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា យតោ តិំ អន-
វស្សតា វង្សយ្យេ យន្តេ ឃិសោ បុរិសបុត្តលោ ទេតិ
ខានិយំ វា ភោជនិយំ វា តិំ តិំ សហត្តា បដិក្ក-
ហេត្វា ខាន វា កុញ្ញ វាតិ ឧយ្យោជេនិំ តិស្សោ អាបតិ-

ភិក្ខុនីវិក័ត្ត មហាវារៈ ១៦ លង្ហាទិសេស

(៦៥៦) ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ការកសង្ស័យ មិនបានដឹងឆន្ទៈរបស់គណៈ
 ហើយធ្វើទុសារណកម្ម ចំពោះភិក្ខុនីដែលសង្ស័យព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ថុតាម
 ធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ត្រូវអាបត្តិ ៣
 គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងខណៈចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់យំទាំងឡាយ
 ក្នុងខណៈចប់កម្មវេទនាពលីក លុះសូត្រកម្មវេទនាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ស័យទិសេស ។

(៦៥៧) ភិក្ខុនីមានតម្រេក ហើយទទួលខាទន័យៈឬកោដន័យៈ
 ដោយដែរបស់ខ្លួន អំពីដែបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរមកឆាន់ ត្រូវ
 អាបត្តិ ៣ គឺទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ីនឹងបរិកោត ត្រូវ
 អាបត្តិថ្មល្ងង់យំ ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេសគ្រប់ៗ ព្រះដែលលេបចូលទៅ
 គ្រាន់តែទទួលទឹកនឹងឈើស្ងួន ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៦៥៨) ភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នាថា នៃនាងជាម្ចាស់ បុរសបុគ្គល
 នេះពោះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដែលនាងបាននៃនាងជា
 ម្ចាស់ ហើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនោះ
 ឲ្យវត្តណា ពោះខាទន័យៈក្តី កោដន័យៈក្តីដល់នាង ចូរនាងទទួលវត្តនោះ
 ដោយដែរបស់ខ្លួនហើយទំពាស៊ី ឬបរិកោតចុះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិ ៣

វិសយបំណិព បរិវាព

យោ អាបជ្ជតិ តស្ស វចនេន ខាទិស្សមិ កុញ្ញិស្ស-
មិតិ បដិគណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ
អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ វុល្លត្ថយស្ស កោជនបរិយោសារេ
អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

[៦៥៧] កុបិតា កិក្ខុនិ យាវតតិយំ សមទុកាស-
នាយ នប្បដិស្សជ្ជន្តិ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ញត្តិយា ទុក្ខដំ ធ្វីហិ កម្មវាចាហិ វុល្លត្ថយា កម្ម-
វាចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

[៦៦០] កិស្មិញ្ចិទេវ អធិករណោ បច្ឆាកតា កុ-
បិតា កិក្ខុនិ យាវតតិយំ សមទុកាសនាយ នប្បដិ-
ស្សជ្ជន្តិ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ
ធ្វីហិ កម្មវាចាហិ វុល្លត្ថយា កម្មវាចាបរិយោសារេ
អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

[៦៦១] សិសដ្ឋា កិក្ខុនិយោ យាវតតិយំ សមទុកា-
សនាយ នប្បដិស្សជ្ជន្តិយោ តិស្សោ អាបត្តិយា អា-
បជ្ជន្តិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ធ្វីហិ កម្មវាចាហិ វុល្លត្ថយា
កម្មវាចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

វិធីបំណិក ចរិវារៈ

គឺទទួលដោយគិតថា អញ្ជូនដំណាស៊ី ឬបរិភោគ តាមពាក្យភិក្ខុនីដែល
បញ្ជូននោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្ចយ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេប
ចូលទៅ លុះសម្រេចការបរិភោគហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ។

(៦៥៧) ភិក្ខុនីក្រោធខ័ង កាលបើសង្ស័យសូត្រសមនុភាសនកម្មគំរប់
៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺត្រូវអាបត្តិ
ទុកដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្ចយទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់
កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ។

(៦៦០) ភិក្ខុនីដែលសង្ស័យឲ្យចាញ់គេ ក្នុងអធិករណ៍ណានីមួយ
ហើយក្រោធខ័ង កាលបើសង្ស័យសូត្រសមនុភាសនកម្មគំរប់ ៣ ដងហើយ
នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដក្នុងខណៈ
ចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្ចយទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក
លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ។

(៦៦១) ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែលនៅច្រឡកច្រឡំ កាលបើសង្ស័យ
សូត្រសមនុភាសនកម្មគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ
ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្ចយ
ទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ
ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ។

ភិក្ខុនិរិក្ខេ សោឡុស មហារិក ទិស្សន្តិយា បាចិត្តិយា

(២៦២) សំសង្ហារម្យេ តុម្ហេ វិហារេ មា តុម្ហេ
 ធានា វិហារិត្តានិ ឧយ្យោជេន្ឋិ យាវតតិយំ សមទុកា-
 សនាយ ធម្មដិទិស្សន្ឋិ តិស្សោ អាចត្តិយោ អាចដ្ឋ-
 តិ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លត្តយា
 កម្មវាចាបរិយោសានេ អាចត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

សង្ឃទិសេសា និដ្ឋិតា ។

(២៦៣) បត្តសន្ថិចយំ ករោន្តំ ឯតំ អាចត្តិ
 អាចដ្ឋតិ និស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

(២៦៤) អកាលចរិំ កាលចរិំន្ឋិ អចិដ្ឋហិត្តា
 ភាជាបេន្ឋិ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចដ្ឋតិ ភាជាបេតិ
 បយោភេ ទុក្កដំ ភាជាបេតេ និស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

(២៦៥) ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ ចរិំ ចរិំដ្ឋេត្តា អចិដ្ឋន្ឋិ
 ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចដ្ឋតិ អចិដ្ឋតិ បយោភេ ទុក្កដំ
 អចិដ្ឋន្ឋិ និស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

ភិក្ខុវិភង្គ បហវារៈ ១៦ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ

(៦៦២) ភិក្ខុនិបបាតន (ភិក្ខុនិផង្គតា) ថា នៃនាងជាម្ចាស់ ចូរនាង
តាំងឡាយនៅប្រឡូកប្រឡូច្នះ នាងតាំងឡាយ កុំនៅទីទេត្តាឡើយ
កាលបើសង្ឃសូត្រសមទុក្ខាសនកម្មគំរប់ ព្យ ដងហើយ នៅតែមិនលះ
បង្កកម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ
ត្រូវអាបត្តិមុល្លវ័យ តាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវចាពីរលើក លុះសូត្រ
កម្មវចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

ចប់ បង្ហាញសេស ។

(៦៦៣) ភិក្ខុនិថ្វេការេន្យុបាត្រទុក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សត្តិយ-
បាចិត្តិយៈ ។

(៦៦៤) ភិក្ខុនិអធិដ្ឋានអកាលបិវេន្យជាភាលបិវេ ហើយឲ្យគេ
ចែក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេចែក
ឲ្យគេចែករួចហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(៦៦៥) ភិក្ខុនិបាតបរិវេនីភិក្ខុនិផង្គតា ហើយដណ្តើមយកវិញ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលដណ្តើម លុះដណ្តើម
បានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិពេក បរិវារ

(៦៦៦) អញ្ច វិញ្ញាបេតា អញ្ច វិញ្ញាបេដ្ឋំ ទ្វេ
 អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ វិញ្ញាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ
 វិញ្ញាបេតេ ជិស្សុតិយំ ទាចត្តិយំ ។

(៦៦៧) អញ្ច ចេតាបេតា អញ្ច ចេតាបេដ្ឋំ ទ្វេ
 អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចេតាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ
 ចេតាបេតេ ជិស្សុតិយំ ទាចត្តិយំ ។

(៦៦៨) អញ្ច ទុត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ច ទិស្ថិកេន
 សង្ឃិកេន អញ្ច ចេតាបេដ្ឋំ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ
 ចេតាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ ចេតាបេតេ ជិស្សុតិយំ
 ទាចត្តិយំ ។

(៦៦៩) អញ្ច ទុត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ច ទិស្ថិកេន
 សង្ឃិកេន សញ្ញាចកេន អញ្ច ចេតាបេដ្ឋំ ទ្វេ
 អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចេតាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ
 ចេតាបេតេ ជិស្សុតិយំ ទាចត្តិយំ ។

(៦៧០) អញ្ច ទុត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ច ទិស្ថិកេន
 មហាជនិកេន អញ្ច ចេតាបេដ្ឋំ ទ្វេ អាមត្តិយោ

វិធីបំណក បរិវារ:

(៦៦៦) ភិក្ខុនីសូមវត្ថុដទៃហើយ ត្រឡប់ជាសូមវត្ថុដទៃតវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមក ហើយ ត្រូវអាបត្តិទិស្សគ្គិយៈបាចិត្តិយៈ ។

(៦៦៧) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃហើយ ត្រឡប់ជាឲ្យទិញវត្ថុ ទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិទិស្សគ្គិយៈបាចិត្តិយៈ ។

(៦៦៨) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិការរបស់សង្ឃ ដែល គេប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុដទៃត ដែលគេទទួលសំពោះវត្ថុដទៃត ត្រូវ អាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេ ទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិទិស្សគ្គិយៈបាចិត្តិយៈ ។

(៦៦៩) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិការរបស់សង្ឃ ដែល គេប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុដទៃត ដែលគេទទួលសំពោះវត្ថុដទៃត នឹង ដោយវត្ថុដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវ អាបត្តិទិស្សគ្គិយៈបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧០) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិការរបស់គណៈ ដែលគេ ប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុដទៃត ដែលគេទទួលសំពោះវត្ថុដទៃត ត្រូវអាបត្តិ ២

កិច្ចសិរិកន្ត្រេ សោឡុស មហាវិហ ទិស្សត្តិយា បាចិត្តិយា

អាមជ្ជតិ ចេតាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ចេតាបេតេ
និស្សត្តិយំ បាចិត្តិយំ ។

(២៧១) អញ្ញាទត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញាទ្ធិសិកេន
មហាជនិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាបេន្តំ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចេតាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
ចេតាបេតេ និស្សត្តិយំ បាចិត្តិយំ ។

(២៧២) អញ្ញាទត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញាទ្ធិសិកេន
បុគ្គលិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាបេន្តំ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចេតាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
ចេតាបេតេ និស្សត្តិយំ បាចិត្តិយំ ។

(២៧៣) អតិវេកចតុក្កំសបរមំ ករុបាបុរណំ
ចេតាបេន្តំ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចេតាបេតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ ចេតាបេតេ និស្សត្តិយំ បាចិត្តិយំ ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ

គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមក
ហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧១) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់គណៈ ដែលគេ
ប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុដទៀត ដែលគេទទួលសម្រាប់ពោះវត្ថុដទៀត នឹងដោយ
វត្ថុដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិ
និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧២) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់បុគ្គល ដែលគេ
ប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុដទៀត ដែលគេទទួលមកចំពោះវត្ថុដទៀត នឹង
ដោយវត្ថុដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវ
អាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៣) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ក្រាស់ មាន
តម្លៃច្រើនជាង ១៦ កហាបណៈឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវ
អាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិភេ បរិវារ

(២៧២) អតិវេក្ខន្ធស្រុតយ្យតំសមរមំ លហុបាបុ-
រណំ ចេតាបេដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ចេតាបេតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ ចេតាវិគេ ជិស្សុត្តិយំ ទាចិត្តិយំ ។

និស្សត្តិយា បាចិត្តិយោ និដ្ឋិតា ។

(២៧៥) លសុណំ ខាទដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ខាទិស្សាមិតិ បដិគុណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោ-
ហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(២៧៦) សម្ពាទេ លោមិ សំហារបេដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ សំហារបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ សំហា-
រាវិគេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(២៧៧) តលយាតកំ ករោដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ករោតិ បយោភេ ទុក្ខដំ កតេ អាបត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។

(២៧៨) ជតុបដ្ឋកំ អាទិយេដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ អាទិយតិ បយោភេ ទុក្ខដំ អាទិទ្វេ អាបត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៦៧២) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ស្លឹង មានតម្លៃ ច្រើនជាង ១០ កហាបណៈឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិ និស្សត្តិយ បាចិត្តិយៈ ។

ចប់ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៥) ភិក្ខុនីឆាន់ខ្លឹម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ទទួលដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ ព្រះដែល លេបចូលទៅ ។

(៦៧៦) ភិក្ខុនីឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវ អាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេដក លុះឲ្យគេដករួចហើយ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៧) ភិក្ខុនីធ្វើការប្រហារផ្ទះមិត្ត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិ ទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៨) ភិក្ខុនីកាន់យករូបអង្គជាតិដែលធ្វើដោយជ័រឈើ ឬកាក ល័ខជ័រល័ង ត្រូវអាបត្តិ ២ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកាន់យក លុះកាន់យករួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ភិក្ខុនិកាយ្ហេ សោឡស បរោវាវា ពាចិក្ខិយេ លតុណវត្តោ

(២៧៧) អតិរេកទ្ធិដ្ឋង្គិយបដ្ឋបាបំ ទុដកសុដ្ឋិកំ
អាទិយដ្ឋំ ទ្វេ អាបតិយោ អាបដ្ឋិតំ អាទិយតិ បយោ-
កេ ទុក្កដំ អាទិដ្ឋេ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៨០) ភិក្ខុស្ស កុញ្ញដ្ឋស្ស^(១) តាសិយេន វា វិដ្ឋប-
នេន វា ទុបតិដ្ឋដ្ឋំ ទ្វេ អាបតិយោ អាបដ្ឋិតំ ហត្ថចាសេ
តិដ្ឋតំ អាបត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ហត្ថចាសំ វិដហិត្វា តិដ្ឋតំ
អាបត្តំ ទុក្កដស្ស ។

(២៨១) អាបកដញ្ញំ វិញ្ញាបេន្តា កុញ្ញដ្ឋំ ទ្វេ អា-
បតិយោ អាបដ្ឋិតំ កុញ្ញស្សាបិតិ បដិក្កណាតិ អាបត្តំ
ទុក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តំ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

(២៨២) ទុត្វារិ វា បស្ស្វារិ វា បេដ្ឋិ វា សុដ្ឋារិ វា
វិយាសំ វា តិរេកុទ្ធិ ធម្មដ្ឋំ ទ្វេ អាបតិយោ អាបដ្ឋិតំ
ធម្មតិ បយោកេ ទុក្កដំ ធម្មិកេ អាបត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៨៣) ទុត្វារិ វា បស្ស្វារិ វា បេដ្ឋិ វា សុដ្ឋារិ វា
វិយាសំ វា ហរិតេ ធម្មដ្ឋំ ទ្វេ អាបតិយោ អាបដ្ឋិតំ
ធម្មតិ បយោកេ ទុក្កដំ ធម្មិកេ អាបត្តំ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ កុញ្ញពាស្សាតិ កញ្ញិ កេតុណ វិស្សិ ។

ភិក្ខុនិរោធិ មហានិទ្ទេ ១៦ បាចិទ្ធិបេ លសុណេវន្ត

(៦៧៩) ភិក្ខុនីកានយកការដប្រះនិបត្តិ ដោយទឹកជ្រៅហួស
កំណត់២ ម្ខាងប្រាមវែងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលដប្រះ លុះកានយកការដប្រះរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៨០) ភិក្ខុកំពុងឆាន់ ភិក្ខុនីទៅបំរើដោយទឹកក្តី ដោយផ្អិតក្តី
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅដាច់
ពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៦៨១) ភិក្ខុនីសូមស្រូវស្រសមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺទទួល
ដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ
វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(៦៨២) ភិក្ខុនីចោលទូចារក្តី បស្ស្យាវក្តី ទឹកមាត់ក្តី សម្រាមក្តី
របស់សំណល់ក្តី ខាងក្រៅដង្ហាង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
ក្នុងប្រយោគដែលចោល លុះចោលរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៨៣) ភិក្ខុនីចោលទូចារក្តី បស្ស្យាវក្តី ទឹកមាត់ក្តី សម្រាមក្តី
របស់សំណល់ក្តី លើលើច្បាស្នាស្រស ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ
ក្នុងប្រយោគដែលចោល លុះចោលរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវា

(៦៨២) នច្ចំ វា ឥតំ វា វាទិតំ វា ទិស្សនាយ
កត្តមំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ កត្តតំ អាបត្តិ ទុក្ខ-
ជស្ស យត្ត វិភា បស្សតំ វា សុណាតិ វា អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

លស្សណវិញ្ញោ បរិវោ ។

(៦៨៣) វត្តទុក្ខោ អប្បដិបេ បុរិសេន សទ្ធិ
ឯកេនេកា សង្ខត្តមំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ហត្ថចា-
សេ តិដ្ឋតំ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ហត្ថចាសំ វិជហិត្តា
តិដ្ឋតំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៦៨៤) បដិច្ចទ្វេ ឌីកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ
ឯកេនេកា សង្ខត្តមំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ហត្ថចា-
សេ តិដ្ឋតំ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ហត្ថចាសំ វិជហិត្តា
តិដ្ឋតំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៦៨៥) អដ្ឋោកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេនេកា
សង្ខត្តមំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ហត្ថចាសេ តិដ្ឋតំ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ហត្ថចាសំ វិជហិត្តា តិដ្ឋតំ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។

វិសយបិណ្ឌ បរិវារៈ

[៦៨៤] ភិក្ខុនីទៅមើលកំភ្លី ស្តាប់ច្រៀងក្តី ភ្លេងប្រគំក្តី ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរទៅ លុះទៅឈរ
 មើល ឬស្តាប់ត្រង់ទិណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ត្រង់ទីនោះ ។
 ចប់ លសុណាវត្ថុ ទី ១ ។

[៦៨៥] ភិក្ខុនីបិតនៅតែម្នាក់ឯងជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ក្នុងវេលា
 យប់ ឆឹងតឥតមានប្រទីប ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៦៨៦] ភិក្ខុនីបិតនៅតែម្នាក់ឯង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ក្នុងទី
 ឧកាសដឹកបាំង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 បិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៦៨៧] ភិក្ខុនីបិតនៅតែម្នាក់ឯង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ក្នុងទីវាល
 ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅ
 ក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

កិច្ចការវិជ្ជា សោធន៍ស មហាវិញ្ញាណ ចាត់តាំង វត្តភ្នំពោធិ៍

(២៨៨) រដំយាយ វា ព្យាហោ វា សិដ្ឋានកេ វា
បុរិសេន សន្តិ ឯកោនេកា សន្តិដ្ឋន្ត ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ ហត្ថចាសេ តដ្ឋតិ អាបត្តិ ចាត់តាំងយស្ស
ហត្ថចាសិ វិជហិត្វា តដ្ឋតិ អាបត្តិ ធុក្កដស្ស ។

(២៨៩) បុរេភត្តិ កុលាដិ ឧបសង្កម្ភិត្វា អាសនេ
ដិសិទ្ធិត្វា សាមិកេ អនាបុត្តា បត្តមដ្ឋន្ត ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ បឋមំ ចាទិ អនោវស្សកំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ
ធុក្កដស្ស ធុតយំ ចាទិ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាត់តាំង-
យស្ស ។

(២៩០) បច្ឆាភត្តិ កុលាដិ ឧបសង្កម្ភិត្វា សាមិកេ
អនាបុត្តា អាសនេ ដិសិទ្ធិត្វា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ទិ-
សិទតិ បយោគេ ធុក្កដំ ទិសិទ្ធិ អាបត្តិ ចាត់តាំងយស្ស។

(២៩១) វិកាលេ កុលាដិ ឧបសង្កម្ភិត្វា សាមិកេ
អនាបុត្តា សេយ្យំ សន្តវិត្វា វា សន្តវាបេត្វា វា អភិដិសិ-
ទដ្ឋន្ត ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ អភិដិសិទតិ បយោគេ
ធុក្កដំ អភិដិសិទ្ធិ អាបត្តិ ចាត់តាំងយស្ស ។

ភិក្ខុនីវិក្កង មហាវិរៈ ១៦ បារិស័យៈ វត្តទុក្ខារវិក្ក

(៦៨៨) ភិក្ខុនីបិតនៅតែម្នាក់ឯងជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ក្នុងច្រក

រហូតក៏ ច្រកទាល់ក៏ ផ្លូវបែកក៏ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៦៨៩) ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាមុនភត្ត ហើយ អង្គុយលើអាសនៈមិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែចៀសចេញទៅ ត្រូវ អាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានទីមួយចូលទៅ ក្នុងទីដែលភ្លៀងធ្លាក់មិនត្រូវ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានទីមួយចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៩០) ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាក្រោយភត្តមិនបាន ប្រាប់ម្ចាស់គេ ហើយស្រាប់តែអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលអង្គុយ លុះអង្គុយសឹមហើយ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៩១) ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិនបាន ប្រាប់ម្ចាស់គេស្រាប់តែក្រាលឯងក៏ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យក្រាលក្តី នូវគម្រាល សម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយសន្តិសីល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលអង្គុយ លុះអង្គុយសឹមហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាទេ

(២៧២) ធុត្តហិកេន ធុបដារិកេន បរិ ឧជ្ឈាបេន្ត
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧជ្ឈាបេតិ បយោគេ ធុក្កដំ
ឧជ្ឈាបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៧៣) អត្តានំ វា បរិ វា និរយេន វា ព្រហ្ម-
ចរិយេន វា អភិសបដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
អភិសបតិ បយោគេ ធុក្កដំ អភិសបេតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៧៤) អត្តានំ វជិត្តា វជិត្តា រោទន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ វជិតិ រោទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស វជិតិ ន
រោទតិ អាបត្តិ ធុក្កដស្ស ។

រត្តនារវត្តោ ទុតិយោ ។

(២៧៥) នត្តា នហាយន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
នហាយតិ បយោគេ ធុក្កដំ នហានបរិយោសានេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៧៦) បមាណតិក្កន្តំ ឧទកសាដិកំ កាក-
បេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាកបេតិ បយោគេ
ធុក្កដំ កាកបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៦៧២) ភិក្ខុនីពោលពោសភិក្ខុនីឯទៀត ដោយការប្រកាន់ខុស
ទាំងពីរពោណខុស ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែល
ពោលពោស លុះពោលពោសរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៣) ភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាខ្លួនឯង ឬទេសម្បុនដទៃ ដោយ
ពាក្យថា នរកក្តី ដោយពាក្យថា ព្រហ្មចរិយៈក្តី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រទេច លុះប្រទេចរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៤) ភិក្ខុនីវាយខ្លួនឯងរឿយ ៗ ហើយយំ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺវាយហើយយំផង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រាន់តែវាយមិនយំ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់ វត្តន្តការវត្ត ទី ២ ។

(៦៧៥) ភិក្ខុនីមានកាយអាក្រាតឆ្ងុតទឹក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឆ្ងុតទឹក លុះឆ្ងុតស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៦) ភិក្ខុនីឲ្យគេធ្វើសំពត់ឆ្ងុតទឹកកន្លងហួសខ្នាត ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យធ្វើ លុះឲ្យធ្វើរួចហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

កិច្ចខិតខំ លោក្ខណ៍ មហានិក្ខ បាចិត្តិយេ ឧហានវិគ្គោ

[២៧៧] កិច្ចខិតខំ យោ ចំរិវំ វិសិទ្ធាត្ថា វា វិសិទ្ធាបេត្តា
វា លេវ សិទ្ធាត្ថំ ធន សិទ្ធាបធាយ ឧស្សុក្កំ ករោត្តំ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទាចិត្តិយំ ។

[២៧៨] បញ្ចាហិតំ សង្ឃដំរិវំ អតិក្កាបេដ្ឋំ ឯកំ
អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទាចិត្តិយំ ។

[២៧៩] ចំរិវសង្កមដំរិវំ ជារោត្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ជារេតិ បយោភេ ទុក្កដំ ជារេត អាបត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧០០] កណ្ឌស្ស ចំរិវលោកិ អន្តរាយំ ករោត្តំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ករោតិ បយោភេ ទុក្កដំ ករោត
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧០១] ចម្មកំ ចំរិវិត្តំ បដិពាហិតំ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ បដិពាហិតិ បយោភេ ទុក្កដំ បដិពា-
ហិតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

ភិក្ខុនីកង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ឧហានវគ្គ

[៦៧៧] ភិក្ខុនីខ្លះខ្លួនឯង ឬប្រើគឿវ្យះនូវចីវររបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយមិនដេរវិញ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឱ្យគេដេរឱ្យវិញ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៦៧៨] ភិក្ខុនីញ៉ាំងវារៈនៃសង្ឃដ៏ (ប្រើផ្លាស់ប្តូរនឹងឧត្តរាសន្តៈ) ឱ្យកន្លងហួស ៥ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៦៧៩] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់សង្កមនីយចីវរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវ អាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០០] ភិក្ខុនីធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឱ្យខូចទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០១] ភិក្ខុនីឃាត់ការចែកចីវរ ដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឃាត់ លុះឃាត់រួចហើយ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិភេ បិវិវេ

(៧០២) អាត្មាភិក្ខុស្ស វា បរិញ្ញាជក្ខតស្ស វា
បរិញ្ញាជកាយ វា សមណាដំរំ ទេដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ទេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ទិបទ្ធ អាបត្តិ ទា-
ចិត្តយស្ស ។

(៧០៣) ទុក្ខលដំរំប្បច្ចាសាយ ចំរំកាលសមយំ
អតិក្កាមេដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អតិក្កាមេតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ អតិក្កាមេតេ អាបត្តិ ទាចិត្តយស្ស ។

(៧០៤) ធម្មតំ កបំនុទ្ធារំ បដិពាហនំ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ បដិពាហតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បដិពា-
ហតេ អាបត្តិ ទាចិត្តយស្ស ។

សហាវុត្តោ ភតិយោ ។

(៧០៥) ទ្វេ ភិក្ខុនិយោ ឯកមញ្ចេ តុវុដ្ឋនិយោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជនិ ទិបជ្ជនិ បយោភេ ទុក្ខដំ
ទិបទ្ធ អាបត្តិ ទាចិត្តយស្ស ។

(៧០៦) ទ្វេ ភិក្ខុនិយោ ឯកត្តរណាទាប្បរណា
តុវុដ្ឋនិយោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជនិ ទិបជ្ជនិ បយោភេ
ទុក្ខដំ ទិបទ្ធ អាបត្តិ ទាចិត្តយស្ស ។

វិធីបដិសេធ បរិវារ:

(៧០២) ភិក្ខុនីឲ្យបរិវាររបស់សមណៈដែលគ្រហស្ថក្តី ដល់បរិព្វាជកក្តី ដល់បរិព្វាជិកាក្តី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែល ឲ្យ លុះឲ្យរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧០៣) ភិក្ខុនីញ៉ាំងសម័យនៃបរិវារកាលឲ្យកន្លងហួសទៅដោយចង់ បានបរិវារដ៏ទុល្ហភាព ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ ដែលឲ្យកន្លង លុះឲ្យកន្លងហួសទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧០៤) ភិក្ខុនីឃាត់ការដកបិទដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឃាត់ លុះឃាត់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ នហោនវត្ត ទី ៣ ។

(៧០៥) ភិក្ខុនីពីររូបដេកលើគ្រែតែមួយ ជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដេក លុះដេកសឹប ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧០៦) ភិក្ខុនីពីររូបមានកម្រាលនឹងសំពត់ដណ្តប់តែមួយ ដេក ជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹង ដេក លុះដេកសឹបហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ភិក្ខុវិញ្ញ័យ សោឡុស មហាវិហារ ពាចិក្ខុយេ តុវិញ្ញា

(៧០៧) ភិក្ខុវិញ្ញ័យោ សត្វាច្ចុ អជាស្មំ ករោន្តំ ទ្រេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ករោតិ បយោភេ ទុក្ខដំ កតេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧០៨) ទុក្ខំនំ សហជីវំនី លេ ឧបស្ម័ន្តំ ន
ឧបដ្ឋាបនាយ ឧស្សុក្ខំ ករោន្តំ ឯកំ អាបត្តិ អា-
បជ្ជតិ ចាចិត្តិយំ ។

(៧០៩) ភិក្ខុវិញ្ញ័យោ ឧបស្សយំ នត្វា កុប័តា
អនត្តមតា ឯកឡ្យន្តំ ទ្រេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឯកឡ្យតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ ឯកឡ្យតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧១០) សំសដ្ឋា ភិក្ខុវិញ្ញ័យោ យាវតតិយំ សមនុកា-
សនាយ ឧប្បជំនិស្សជ្ជន្តំ ទ្រេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ញត្តិយោ ទុក្ខដំ កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។

(៧១១) អន្តោរដ្ឋេ សាសន្តសម្មតេ សប្បជំកយេ
អសត្តិកា ចារិកំ ចរន្តំ ទ្រេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
បដិបជ្ជតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បដិបទ្ធលេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិារ: ១៦ បាចិត្តិយៈ តុរិន្តវគ្គ

(៧០៧) ភិក្ខុនីក្លែងធ្វើសេចក្តីអង្ស្យក្រដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧០៨) ភិក្ខុនីមិនបម្រើ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឲ្យគេបម្រុង
នឹងបម្រើ នូវកូនសិស្សដែលមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧០៩) ភិក្ខុនីឲ្យលំនៅដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយស្រាប់តែក្រោធ
អាក់អន់ចិត្ត បណ្តេញភិក្ខុនីនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ
ក្នុងប្រយោគដែលបណ្តេញ លុះបណ្តេញចេញរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៧១០) ភិក្ខុនីនៅច្រឡោកច្រឡំ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាស-
នកម្មតំរប់ ព្យ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងខណៈចប់ញាតិ លុះសូត្រកម្មវេចាចប់ហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧១១) ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្លញជាគ្នា ទៅកាន់ទីចារឹកខាងក្នុងដែល
ដែលគេសន្មតថាប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះដើរហើយ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០២] តំហោរដ្ឋេ សាស្ត្រស្តេស្តេស្តេ សម្បជីកយេ
 អសត្តិកា ចារឹកំ ចរដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 បដិបជ្ជតិ បយោគេ ទុក្ខដំ បដិបន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។

[៧០៣] អន្តោវស្សំ ចារឹកំ ចរដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ បដិបជ្ជតិ បយោគេ ទុក្ខដំ បដិបន្នេ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧០៤] វស្សំ វត្តា កត្តាដំ ចារឹកំ ន បក្កមន្ត
 ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ចាចិត្តិយំ ។

កុរិយោ បុគ្គោ ។

[៧០៥] វាជានារំ វា ចិត្តានារំ វា អារាមំ វា ឧប្បោដិ
 វា ចោត្តរណី វា ទស្សនាយ កច្ឆដំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ កច្ឆតិ បយោគេ ទុក្ខដំ^(១) យត្ត បីតា បស្សតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ឧ. ប. គប្បតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៧១២) ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈញ្ញជាគ្នា ដើរទៅកាន់ទីបារិកខាង
ក្រៅដែន ដែលគេសន្មតថា ប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស ប្រកបដោយ
ភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែល
ដើរ លុះដើរទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧១៣) ភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ទីបារិកខាងក្នុងវិស្សា ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះដើរទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៧១៤) ភិក្ខុនីនៅចាំវិស្សារួចហើយ មិនចៀសចេញទៅកាន់ទី
បារិក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

ចាំ ធុរ្តិវិញ្ញៈ ទី ៤ ។

(៧១៥) ភិក្ខុនីដើរទៅដើម្បីមើលដំណាក់សម្រាប់ក្រសាលរបស់
ព្រះរាជានិក្ខិ ពោធិវិចិត្រភិក្ខុ សុភិក្ខុ ទុទ្ធានិក្ខិ ស្រីវេបុត្តរណីក្ខិ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈរមើលក្នុងទីណា
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈក្នុងទីនោះ ។

ភិក្ខុនិក្ខេប សោឡុស មហាវិហារ ជាតិវគ្គិយ ចិញ្ចាធរវិញ្ញា

(៧០៦) អាសន្តិ វា បល្ល័ង្ក វា បរិកុញ្ញន្តិ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ បរិកុញ្ញនិ បយោភេ ទុក្កដំ បរិកុញ្ញ
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧០៧) សុត្តំ កន្តន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កន្ត-
តិ បយោភេ ទុក្កដំ ទុជ្ជវដ្ឋវេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧០៨) តិហិវេយ្យវច្ឆំ កកោន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កកោតិ បយោភេ ទុក្កដំ កកោ អាបត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧០៩) ភិក្ខុនិយា វេហាយ្យេ វេមំ អដិករណំ
វ្យុបសមេហិតិ វ្យុមាណា សាធុតិ បដិស្សុណិត្វា លេវ
វ្យុបសមេន្តិ ន វ្យុបសមាយ ទុស្សុក្កំ កកោន្តិ វិតំ អា-
បត្តិ អាបជ្ជតិ ទាចិត្តិយំ ។

(៧២០) អាតារិកស្ស វា(១) បរិព្វាជកស្ស វា
បរិព្វាជិកាយ វា សហត្តា ទាទដិយំ វា កោដដិយំ វា
ទេន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទេតិ បយោភេ ទុក្កដំ
ទេន្តិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

១ អាណិកស្ស វា អបេលកស្ស វាភិ កុត្តរិ រោត្តរោ ទិស្សុនិ ។

ភិក្ខុនិកាយ បរោកៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ចិត្តាគារវិត្ត

(៧១៦) ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់គ្រួសារនិក្ខិ បល្ល័ង្កក្តិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះប្រើប្រាស់ ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧១៧) ភិក្ខុនីការអម្បោះ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែល កំពុងការ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងករណីដែលបន្ទិល ១ ដុំៗត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧១៨) ភិក្ខុនីធ្វើការទូលំទូលាយបម្រើគ្រួសារ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

(៧១៩) ភិក្ខុនីកាលបើភិក្ខុនីផងគ្នានិយាយថា នៃនាងជាម្ចាស់នាង ចូរមករម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដូច្នោះ បានទទួលពាក្យថា សាគុហើយ ថែរ ជាមិនរម្ងាប់ ទាំងមិនធ្វើសចក្តិទូលំទូលាយដើម្បីឱ្យរម្ងាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧២០) ភិក្ខុនីឱ្យខាងយំឬគោដនីយាហារដល់គ្រួសារក្តិ ចរិញ្ចា- ជកក្តិ បរិវារជីកាភ្នំ ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែល កំពុងឱ្យ ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះឱ្យរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិនយបិដកេ បរិវារោ

[៧២០] អាវសថដីវិ អនិស្សជ្ជិត្តា បរិភុត្តាដ្ឋិ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិភុត្តតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បរិ-
ភុត្តេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧២២] អាវសថិ អនិស្សជ្ជិត្តា ចារិកំ បក្កមដ្ឋិ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បវមំ ទាទំ បរិក្កេបំ អ-
តិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ ទាទំ អតិក្កា-
មេតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧២៣] តិវច្ឆានវិដ្ឋិ បរិយាប្បណាដ្ឋិ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ បរិយាប្បណាតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បទេ បទេ
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧២៤] តិវច្ឆានវិដ្ឋិ វិទេដ្ឋិ ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ វិទេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បទេ បទេ អាបត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។

វិនយចំណីក បរិវារៈ

(៧២១) ភិក្ខុនិមន្តប្រគល់អាវស២ថវិហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអា-
បត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះប្រើ
ប្រាស់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧២២) ភិក្ខុនិមន្តទាន់ប្រគល់ផ្ទះសំណាក់ហើយចៀសចេញទៅកាន់
ហារិក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានដំហានជាបឋម កន្លងរបងផ្ទះសំណាក់ទៅ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈានដំហានជាគំរប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧២៣) ភិក្ខុនិរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះរៀនហើយ) ត្រូវអាបត្តិ-
បាចិត្តិយៈ រាល់ ១ បទ ។

(៧២៤) ភិក្ខុនិបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះបង្រៀនហើយ) ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ រាល់ ១ បទ ។

វិញ្ញាណក្ខេប លោក្ខណ៍ បញ្ចក្ខេប បាច្ឆិយេ វារាមវិញ្ញា

(៧២៥) ជាដំ សក្កិក្ខុក្ខិ អាវាបំ អថាប្បញ្ញា បរិ-
សន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជនិ បឋមំ តាមិ បរិទេវបំ
អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុក្ខយំ ថាមិ អតិក្កា-
មេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧២៦) កិក្ខុ អក្កាសន្តិ បរិកាសន្តិ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជនិ អក្កាសតិ បយោភេ ទុក្ខដំ អក្កាស-
ភេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧២៧) ចណ្ឌិកតា ភណិ បរិកាសន្តិ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជនិ បរិកាសតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បរិកាស-
ភេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧២៨) ដិទ្ធិតា វា បរិវិតា វា ខាទដិយំ វា កោដ-
ដិយំ វា កុញ្ញនិ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជនិ ខាទិស្សាមិ
កុញ្ញិស្សាមិ បដិកុញ្ញាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោ-
ហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧២៩) កុលំ មច្ឆរយន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជ-
និ មច្ឆរយនិ បយោភេ ទុក្ខដំ មច្ឆរភេ អាបត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។

ភិក្ខុនីវិវាដ្ឋ មហាវិវាដ្ឋ ១៦ បាចិគ្គិយេៈ អារាមវគ្គ

(៧២៥) ភិក្ខុនីកាលដឹងហើយចូលទៅកាន់អារាម ដែលមានភិក្ខុ
ដោយមិនបានប្រាប់ (ជាមុន) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានជាបឋម
កន្លងរាជអារាមទៅ ត្រូវអាបត្តិទ្រកដ ឈានជំហានជាគំរប់ពីរកន្លងទៅ
ត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយៈ ។

(៧២៦) ភិក្ខុនីដេរចេកភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងដេរ ត្រូវអាបត្តិទ្រកដ លុះដេររួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយៈ ។

(៧២៧) ភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាគណភិក្ខុនី ដោយកំណាច ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងផ្កាសា ត្រូវអាបត្តិទ្រកដ លុះផ្កាសា
រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយៈ ។

(៧២៨) ភិក្ខុនីដែលគេនិមន្តហើយក្តី ហាមភោជនហើយក្តី បែរជា
ទៅឆាន់ខាទន័យភោជនីយាហារ (ក្នុងទីដទៃ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុង
ទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស្សីនឹងបរិភោគ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិ
ទ្រកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយៈ គ្រប់ ៗ ព្រោះដែលលេបចូលទៅ ។

(៧២៩) ភិក្ខុនីកំណាញ់ត្រកូល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងប្រព្រឹត្ត
កំណាញ់ ត្រូវអាបត្តិទ្រកដ លុះប្រព្រឹត្តកំណាញ់ហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិគ្គិយៈ ។

វិទយបិណ្ឌក បរិវារ

[៧៣០] អភិក្កុកេ អាវសេ វស្សំ វសន្តំ ទ្រ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ វស្សំ វសស្ស្ហបតិ សេនាសនិ
បញ្ញាបេតិ ទានិយំ បរិកោជនិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ
សប្បជ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស សហ អរុណ្យកមទា
អាបត្តិ ទានិក្ខយស្ស ។

[៧៣១] វស្សំ វត្ថា កិក្ខនំ ឧកតោសាជ្ឈេ តិហិ
ហនេហិ នប្បវរេន្តិ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទានិក្ខយំ ។

[៧៣២] ឌីវនាយ វ សិវសាយ វ ន កត្តន្តិ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទានិក្ខយំ ។

[៧៣៣] ឧទោសថម្បំ ន បុត្តន្តិ ឌីវនម្បំ ន
យាតន្តិ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទានិក្ខយំ ។

[៧៣៤] បសាទេ ជានិ កណ្ណំ វ វហិតំ វ(១)
អនបលោកេត្វា សង្ខំ វ កណំ វ បុរិសេន សន្តិ
ឯកេនេកា ភេទាបេន្តិ ទ្រ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភេ-
ទាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ កិទ្ធន្ត អាបត្តិ ទានិក្ខយស្ស ។

អាមវត្តោ ឆន្តោ ។

១ គណំ វ បិលកំ វ វុធំ វិទិ កត្តចិ យេន្តកេ ទិស្សតិ ។ ម. វុធំ ។

វិសយបិណ្ឌ បរិវារៈ

[៧៣០] ភិក្ខុនីនៅចាំវិស្សា ក្នុងអារាមមិនមានភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺកំពុងក្រាលសេនាសនៈដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងនៅចាំវិស្សា
ដូច្នោះ ហើយក៏គំរាលទឹកឆាន់ទឹកប្រើប្រាស់ របោសបរិវេណ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រមគ្នានឹងអរុណារះឡើង ។

[៧៣១] ភិក្ខុនីនៅចាំវិស្សាចេញហើយ មិនបានបរិវេណនឹង
ទកតាសង្ឃ ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣២] ភិក្ខុនីមិនទៅ ដើម្បីទទួលឧវាទក្តី ដើម្បីនៅបរម
ភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៣] ភិក្ខុនីមិនសួររបោសបំបាត់ មិនសូមឧវាទផង ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៤] ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់សង្ឃឬគណៈ (ហើយនៅតែ) ម្នាក់
នឹងម្នាក់ជាមួយនឹងបុរស ឲ្យគេទំលាយពាក្យ រឬសក្តី ដែលកើតត្រង់
កាយ ខាងក្រោម^(១) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេ
ទំលាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទំលាយរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ អារមវគ្គ ដាច់រប់ ៦ ។

១ សព្វប្រទេសខាងក្រោមតាំងពីផ្ចិតទៅទល់ត្រឹមព្យាណដង្កង់ ។

កិច្ចសិរិវង្ខេ សោឡុស មហាវិរា បរិច្ឆេទយេ គត្តិវិវង្ខេ

(៧៣៥) កត្តិវិវង្ខេ វិជ្ជាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិជ្ជាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វិជ្ជាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៣៦) ចាយន្តំ វិជ្ជាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិជ្ជាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វិជ្ជាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៣៧) ទ្វេ វិស្សាដំ ធសុ ធម្មសុ អសិក្ខិតសិក្ខិតសិក្ខិត វិជ្ជាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិជ្ជាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វិជ្ជាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៣៨) ទ្វេ វិស្សាដំ ធសុ ធម្មសុ សិក្ខិតសិក្ខិតសិក្ខិត វិជ្ជាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិជ្ជាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វិជ្ជាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៣៩) ខនទ្វាទសវិស្សំ កិហិតតិ វិជ្ជាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិជ្ជាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វិជ្ជាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

កិច្ចសន្យា មហាវិរៈ ១៦ ៣ចិត្តិយៈ គត្តិវិញ្ញាណ

(៧៣៥) ភិក្ខុនិទ្ទេសបសម្បទា ដល់ស្រ្តីមានគភ៌ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងទ្រង់ទ្រាយបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទ្រង់ ទ្រង់បសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣៦) ភិក្ខុនិទ្ទេសបសម្បទាដល់ស្រ្តីមេដោះ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង ប្រយោគដែលកំពុងទ្រង់ទ្រាយបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទ្រង់ទ្រង់បសម្បទា រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣៧) ភិក្ខុនិទ្ទេសបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាតាដែលមិនបានសិក្សា សិក្សាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ ២ វេស្សា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែល កំពុងទ្រង់ទ្រាយបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទ្រង់ទ្រង់បសម្បទារួចហើយ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣៨) ភិក្ខុនិទ្ទេសបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាតាដែលបានសិក្សាសិក្សា ក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ ២ វេស្សា ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងទ្រង់ទ្រាយបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទ្រង់ ទ្រង់បសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣៩) ភិក្ខុនិទ្ទេសបសម្បទា ដល់ស្រ្តីគ្រហស្ថ មានវេស្សា មិនគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្រង់ទ្រាយបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទ្រង់ទ្រង់បសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិទយបំណិព បរិវារ

(៧៤០) បរិបុណ្ណាធានសវស្សំ កំហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ
 ធម្មសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខិតំ វដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជិតំ វដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វដ្ឋាបេតេ អាបត្តិ
 ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤១) បរិបុណ្ណាធានសវស្សំ កំហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ
 ធម្មសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខិតំ សង្ខេបន អសម្មតំ វដ្ឋា-
 បេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជិតំ វដ្ឋាបេតិ បយោភេ
 ទុក្ខដំ វដ្ឋាបេតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤២) សហជីវីនី វដ្ឋាបេត្វា ទ្វេ វស្សានិ នេវ
 អនុគណ្ណានំ នានុគហាបេន្តំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជិត
 ទាចិត្តិយំ ។

(៧៤៣) វដ្ឋាបេតិ បវត្តនី ទ្វេ វស្សានិ នានុតទ្ធនំ
 ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជិត ទាចិត្តិយំ ។

(៧៤៤) សហជីវីនី វដ្ឋាបេត្វា នេវ វ្យុបកាសេន្តំ
 ន វ្យុបកាសាបេន្តំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជិត ទាចិត្តិយំ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

(៧៤០) ភិក្ខុនីឲ្យទបសម្បទា ដល់ស្រ្តីគ្រហស្ថមានវស្សាគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ ២ វស្សា ត្រូវ អាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យទបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះ ឲ្យទបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៤១) ភិក្ខុនីឲ្យទបសម្បទា ដល់ស្រ្តីគ្រហស្ថមានវស្សាគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ហើយបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ ២ វស្សាហើយ តែសង្ឃមិន ទាន់បានសន្មតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យទបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះឲ្យទបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៤២) ភិក្ខុនីឲ្យទបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាណាសហជីវិនី(កូនសិស្ស) ហើយមិនបង្រៀនដោយខ្លួនឯង ឬមិនឲ្យគេបង្រៀនអស់ ២ វស្សា ត្រូវ អាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧៤៣) ភិក្ខុនីមិនតាមបម្រើភិក្ខុនីជាបរិត្តិនីដែលបំបួស(ខ្លួន) អស់ ២ វស្សា ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧៤៤) ភិក្ខុនីឲ្យទបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាណាសហជីវិនីហើយមិន នាំយកទៅខ្លួនឯង ឬមិនឲ្យគេនាំយកទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ គណ្ឌទី៧ ដានំបំ ៧ ។

អិក្ខុវិក្ខេ លោក្ខស មហារាវ ជាចិត្តិយេ កុមារីភូតវិញ្ញោ

(៧៤៥) ឡានវិសតវស្សី កុមារីភូត វដ្ឋាបេន្តិ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជត វដ្ឋាបេត បយោគេ ទុក្ខដំ
វដ្ឋាបេត អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤៦) បរិបណ្ណវិសតវស្សី កុមារីភូត ទ្វេ វស្សុ-
និ ធសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខិត វដ្ឋាបេន្តិ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជត វដ្ឋាបេត បយោគេ ទុក្ខដំ វដ្ឋាបេត
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤៧) បរិបណ្ណវិសតវស្សី កុមារីភូត ទ្វេ វស្សុ-
និ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខិត សធម្មេន អសម្មតិ
វដ្ឋាបេន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជត វដ្ឋាបេត បយោគេ
ទុក្ខដំ វដ្ឋាបេត អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤៨) ឡានទ្វាទិសវស្សុ វដ្ឋាបេន្តិ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជត វដ្ឋាបេត បយោគេ ទុក្ខដំ វដ្ឋាបេត
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាបិត្តិយៈ កុមារិក្ខតវិញ

(៧៤៥) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់កុមារីមានវស្សា មិនគ្រប់ ២០

ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុកដល់
លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយៈ ។

(៧៤៦) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់កុមារីមានឆ្នាំពេញ ២០ ហើយ

តែមិនបានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ ២ វស្សា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ
ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុកដល់ លុះឲ្យទុបសម្បទា
រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយៈ ។

(៧៤៧) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់កុមារីមានឆ្នាំពេញ ២០ ហើយ

បានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ ២ ឆ្នាំ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុកដល់
លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយៈ ។

(៧៤៨) ភិក្ខុនីមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ ហើយឲ្យទុបសម្បទា

(គ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវ
អាបត្តិទុកដល់ លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយៈ ។

វិទ្យាបិដក បរិវា

(៧៤៧) បរិបូណ៌នា ធនវស្សា សយ្យេ អសេច្ចតា
វដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វដ្ឋាបេតិ បយោគេ
ធុក្កដំ វដ្ឋាបេតេ អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤៨) អលទ្ធាវ តេ អយ្យេ វដ្ឋាបេតេនាទិ វត្តមាថា
សាច្ចតិ បដិស្សុណាត្វា បច្ឆា ជ័យន្តបច្ឆំ អាបជ្ជន្តំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ជ័យតិ បយោគេ ធុក្កដំ ជ័យតេ
អាបត្តិ ពាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤៩) សិក្ខុមាដិ សថេ មេ ភ្នំ អយ្យេ ចរិវិ ធុស្ស-
សិ ឯវាហន្តំ វដ្ឋាបេស្សាប័តិ វត្តា នេវ វដ្ឋាបេន្តំ ន វដ្ឋា-
បនាយ ធុស្សុក្កំ កកេន្តំ ឯតិ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ពាចិត្តិយំ ។

(៧៥០) សិក្ខុមាដិ សថេ មិ ភ្នំ អយ្យេ ធុ វស្សាទិ
អនុតន្តិស្សសិ ឯវាហន្តំ វដ្ឋាបេស្សាប័តិ វត្តា នេវ វដ្ឋា-
បេន្តំ ន វដ្ឋាបនាយ ធុស្សុក្កំ កកេន្តំ ឯតិ អាបត្តិ
អាបជ្ជតិ ពាចិត្តិយំ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៧៤៧) ភិក្ខុនីមានវស្សាគ្រប់១២ ហើយ តែសង្ឃមិនបាន
សន្មតឲ្យ ហើយឲ្យទុបសម្បទា (គេ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះឲ្យទុបសម្បទាចេញហើយ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៤៨) ភិក្ខុនី កាលដែលសង្ឃ និយាយថា នៃលោកម្ចាស់
លោកមិនគួរឲ្យទុបសម្បទានៅឡើយទេដូច្នោះ ក៏ទទួលថា សាធុរហើយ
គ្រាគ្រាយ ត្រូវបត់តែរដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែល
កំពុងតែរដៀល ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះតែរដៀលហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៤៩) ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នៃនាង បើនាងឲ្យចំវែ
ដល់យើង យើងនឹងឲ្យនាងបានទុបសម្បទា (ដល់មកខាងក្រោយ) ក៏
មិនឲ្យ (សិក្ខុមាណានោះ) បានទុបសម្បទា ទាំងបីនេត្រីសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ
ដើម្បីឲ្យបានទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥០) ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នៃនាង បើនាងអោយ
បម្រើយើងគស់២ ឆ្នាំ យើងនឹងឲ្យនាងបានទុបសម្បទា (ដល់មកខាង
ក្រោយ) ក៏មិនឲ្យទុបសម្បទា មិនត្រូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យបាន
ទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

ភិក្ខុវិញ្ញ័យ សោឡុស មហាវិញ្ញ័យ បិដក្ខិយេ កុមារវិញ្ញ័យ

(៧៥៣) បុរិសសំសដ្ឋំ កុមារកសំសដ្ឋំ ចណ្ឌិ

សោកាវស្សំ សិក្ខាមនំ វុជ្ជាបេដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ វុជ្ជាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វុជ្ជាបេតេ អាបត្តិ

នាចិត្តិយស្ស ។

(៧៥៤) មាតាបិត្យមា វា សាមិកេន វា អនន្តរា-

តិ សិក្ខាមនំ វុជ្ជាបេដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វុជ្ជាបេតិ

បយោគេ ទុក្ខដំ វុជ្ជាបេតេ អាបត្តិ នាចិត្តិយស្ស ។

(៧៥៥) នារិវាសិក្ខុច្ចុទ្ធានេន សិក្ខាមនំ វុជ្ជាបេដ្ឋំ

ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វុជ្ជាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ

វុជ្ជាបេតេ អាបត្តិ នាចិត្តិយស្ស ។

(៧៥៦) អនុវស្សំ វុជ្ជាបេដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ

វុជ្ជាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វុជ្ជាបេតេ អាបត្តិ នាចិត្តិ-

យស្ស ។

អិច្នេនីតេដ្ឋ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ កុមារីរាជវត្ត

(៧៥៣) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាណាដែលនៅច្រឡកច្រឡំ
ដោយបុរស ដែលនៅច្រឡកច្រឡំដោយក្មេងប្រុស ជាស្រីកាចបណ្តាល
ឲ្យកើតសេចក្តីសោក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា
ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥៤) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាណាដែលមាតាបិតាក្តី ស្វាមី
ក្តី មិនទាន់បានអនុញ្ញាតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុង
ឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥៥) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាណា ដោយឲ្យឆន្ទៈឈ្មោះ
បារិវាសិកៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា
ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥៦) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា រាល់ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិសយបំណិពេ បរិវារោ

[៧៥៧] ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ វដ្ឋាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ វដ្ឋាបេតេ អាបត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។

កុមារិកុវិញ្ញោ អដ្ឋិមោ ។

[៧៥៨] ធនុទាហានំ ជារេន្តំ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ជារេតិ បយោគេ ទុក្កដំ ជារេតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧៥៩] យានេន យាយន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
យាយតិ បយោគេ ទុក្កដំ យាយេតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិ-
យស្ស ។

[៧៦០] សដ្ឋ្យាណី ជារេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ជារេតិ បយោគេ ទុក្កដំ ជារេតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧៦១] ឥត្តាលក្ខណំ ជារេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជ-
តិ ជារេតិ បយោគេ ទុក្កដំ ជារេតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧៦២] គន្ធុវណ្ណាកេន ធម្មាយន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ធម្មាយតិ បយោគេ ទុក្កដំ ធម្មានបរិយោ-

សានេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

វិធមបិណ ចរិកា៖

(៧៥៧) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់ស្រ្តីពីររូបក្នុង ១ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យ
ទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៖ ។

ចប់ កុមារីរាជគ្គ ជាតំរប់ ៨ ។

(៧៥៨) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) បាំងគ្រ ពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងបាំង កំពុងពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបាំង
ពាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៖ ។

(៧៥៩) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) ទៅដោយយាន ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៖។

(៧៦០) ភិក្ខុនីក្រវាត់ខ្សែក្រវាត់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងក្រវាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះក្រវាត់រួច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៖ ។

(៧៦១) ភិក្ខុនីទ្រទ្រង់គ្រឿងអលង្ការរបស់ស្រ្តី^(១) ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទ្រទ្រង់រួច ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ៖ ។

(៧៦២) ភិក្ខុនី ងូតទឹក ដោយគ្រឿងក្រអូប នឹងគ្រឿងលាប
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះងូត
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៖ ។

១ អលង្ការរបស់ស្រ្តីមានល្អៗ ខ្សែរខ្សែដៃ កងដើង ខ្សែចង្កេះជាដើម ។

(៧៦៣) វាសិតកេន បញ្ញាកេន^(១) នហាយន្ត
ទ្វេ អាបតិយោ អាបជ្ជតិ នហាយតិ បយោភេ ទុក្កដំ
នហានបរិយោសានេ អាបតិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៦៤) ភិក្ខុនិយោ ឧម្មន្តាបេន្តំ បរិមន្តាបេន្តំ ទ្វេ
អាបតិយោ អាបជ្ជតិ ឧម្មន្តាបេតិ បយោភេ ទុក្កដំ
ឧម្មន្តិតេ អាបតិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៦៥) សិក្ខុមាឆាយ ឧម្មន្តាបេន្តំ បរិមន្តាបេន្តំ
ទ្វេ អាបតិយោ អាបជ្ជតិ ឧម្មន្តាបេតិ បយោភេ ទុក្កដំ
ឧម្មន្តិតេ អាបតិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៦៦) សាមណេរិយោ ឧម្មន្តាបេន្តំ បរិមន្តាបេន្តំ
ទ្វេ អាបតិយោ អាបជ្ជតិ ឧម្មន្តាបេតិ បយោភេ ទុក្កដំ
ឧម្មន្តិតេ អាបជ្ជតិ ទាចិត្តិយស្ស ។ ភិហិនិយោ ឧម្មន្តា-
បេន្តំ បរិមន្តាបេន្តំ ទ្វេ អាបតិយោ អាបជ្ជតិ ឧម្មន្តា-
បេតិ បយោភេ ទុក្កដំ ឧម្មន្តិតេ អាបតិ ទាចិត្តិ-
យស្ស ។ ភិក្ខុស្ស បរិភោ អនាបុត្តា អាសនេ
និស័ទន្តំ ទ្វេ អាបតិយោ អាបជ្ជតិ និស័ទតិ បយោភេ
ទុក្កដំ និស័ន្នេ អាបតិ ទាចិត្តិយស្ស ។

១ វិញ្ញាតកោតិ កត្តិ យោគ្គេ ទិស្សតិ ។

កិច្ចសិវធិ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ធម្មបាយាសវគ្គ

(៧៦៣) ភិក្ខុនី ធិតុទឹក ដោយគ្រឿងអប់រំនឹងគ្រឿងលំអិត ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងធិតុ ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះធិតុស្រេច
ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៦៤) ភិក្ខុនីឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នាគក់ រឹត ប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះបានគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៧៦៥) ភិក្ខុនីឲ្យសិក្ខាមាណាគក់ រឹត ប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង
ប្រយោគ ដែលរៀបនឹងគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះបានគក់រឹត ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៦៦) ភិក្ខុនីឲ្យសាមណេរិគក់ រឹត ប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះបានគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុនីឲ្យស្រ្តីជាគ្រហស្ថគក់ រឹតប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះបានគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុនីមិនប្រាប់ហើយអង្គុយលើអាសនៈខាងមុខភិក្ខុ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលរៀបអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះអង្គុយសិប
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិភេ បរិវាហ

(៧៦៧) អនោកាសកតំ ភក្កំ បញ្ចំ បុត្តដំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ បុត្តតំ បយោគេ ទុក្ខដំ បុត្តតេ
អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

(៧៦៨) អសង្កតំ កាមំ បរិសដំ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតំ បវេមំ ចាទំ បរិក្ខេបំ អតិក្កាមេតំ
អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុក្ខយំ ចាទំ អតិក្កាមេតំ អាបត្តិ
ចាចិត្តយស្ស ។

ឧត្តហមវត្តោ វេរោ ។

វេ វត្ត ខុទ្ទក និដ្ឋិត(១)។

(៧៦៩) សប្បំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញដំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតំ កុញ្ញស្សមិតំ បដិកុណាតំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស
អន្សោហារេ អន្សោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសដីយស្ស ។

(៧៧០) តេលំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញដំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតំ កុញ្ញស្សមិតំ បដិកុណាតំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស
អន្សោហារេ អន្សោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសដីយស្ស ។

១ ឧ.ប. ខុទ្ទកំ និដ្ឋិតំ ។

វិធសិទ្ធិ ចរិយា:

(៧៦៧) ភិក្ខុនីស្សប្រស្នានីភិក្ខុវេលាខ្លួនមិនបានសូមឧទ្ទាស ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺកំពុងប្រយោគវេលាភិក្ខុស្ស ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះស្សរចេញ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៦៨) ភិក្ខុនីគ្មានសំពត់ចាមពុំ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺឈានដំហានជាបឋម កន្លងរថស្រុកទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈាន
ដំហានជាតំរប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ ធួនបាវនាវត្ថុ ជាតំរប់ ៨ ។
ចប់ ខុទ្ទកវត្ថុ ទាំង ៨ ។

(៧៦៩) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះវាយកមកធាន់ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធាន់ ដូច្នេះត្រូវ
អាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយធាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗ
វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(៧៧០) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមប្រេងគេយកមកធាន់ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធាន់ ដូច្នេះ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយធាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗ
វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

កិច្ចសន្យាសេចក្តី សោធន៍ស មហានិក្ខ អដ្ឋ បាដិទេសនីយា

(៧៧០) មន្តិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តិ ទ្រេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស

អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទាដិទេសនីយស្ស ។

(៧៧២) ជាណិទំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តិ ទ្រេ អាបត្តិ.

យោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ

ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទាដិទេស.

នីយស្ស ។

(៧៧៣) មន្តិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តិ ទ្រេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស

អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទាដិទេសនីយស្ស ។

(៧៧៤) មិសំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តិ ទ្រេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស

អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទាដិទេសនីយស្ស ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាដិវេសនីយៈ ៧

(៧៧១) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកយំគេយកមកធាន់ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធាន់ ដូច្នោះ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយធាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិវេសនីយៈ
គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(៧៧២) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមស្ករអំពៅគេយកមកធាន់ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធាន់ ដូច្នោះ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយធាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិវេសនីយៈ គ្រប់ ៗ
វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(៧៧៣) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមត្រីគេយកមកធាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធាន់ ដូច្នោះ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយធាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិវេសនីយៈ គ្រប់ ៗ
វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(៧៧៤) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមសាច់អំពៅគេយកមកធាន់ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធាន់ ដូច្នោះ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយធាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិវេសនីយៈ
គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

វិសយបិណ្ឌេ បរិវារេ

[៧៧៥] ទំរំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិ ទ្វេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមិត្ត បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស

អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។

[៧៧៦] ទំរំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិ ទ្វេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមិត្ត បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស

អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។

អដ្ឋ បាដិទេសនីយា ធិដ្ឋិតា ។

កកាបត្តិវិ ធិដ្ឋិតំ ទុតិយំ ។

[៧៧៧] អវស្សតាយ កិក្ខនិយោ អវស្សតស្ស បុរិ-

សប្បកុលស្ស កាយសំសុត្តិ សាទិយនិយោ អាបត្តិយោ

ចតុនិ វិបត្តិនិ កតិ វិបត្តិយោ កជនិ ។ អវស្សតាយ

កិក្ខនិយោ អវស្សតស្ស បុរិសប្បកុលស្ស កាយសំ-

សុត្តិ សាទិយនិយោ អាបត្តិយោ ចតុនិ វិបត្តិនិ ទ្វេ វិបត្តិ-

យោ កជនិ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិវិបត្តិ ។ បេ ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

(៧៧៥) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះស្រស់អំពីគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(៧៧៦) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះដូរអំពីគេយកមកឆាន់ ត្រូវ អាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

ចប់ បាដិទេសនីយៈ ទី ៨ ។

ចប់ កតាបត្តិវារៈ ផ្ទាំងរប់ ២ ។

(៧៧៧) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេក អរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ បណ្តារិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងរិបត្តិប៉ាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែល មានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ បណ្តារិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងរិបត្តិ ២ គឺសីលរិបត្តិក៏មាន អាចារិបត្តិក៏មាន ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិហារ សង្គហវិ

[៧៧៨] ទដិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ
 ចតុនិ វិបត្តិនិ កតិ វិបត្តិយោ កជនិ ។ ទដិ វិញ្ញាបេ-
 ត្តា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ ចតុនិ វិបត្តិនិ ឯកំ វិបត្តិ
 កជនិ អាចារិវិបត្តិ ។

វិចត្តវិ ឱដ្ឋិតំ គតិយំ ។

[៧៧៩] អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិ-
 សបុត្តលស្ស កាយសិសត្តិ សាទិយនិយា អាបត្តិយោ
 សត្តនិ អាបត្តិក្ខន្ធានិ កតិហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ សង្ក-
 ហិតា ។ អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិ-
 សបុត្តលស្ស កាយសិសត្តិ សាទិយនិយា អាបត្តិយោ
 សត្តនិ អាបត្តិក្ខន្ធានិ តិហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ សង្ក-
 ហិតា សិយា ចារាជិកាបត្តិក្ខន្ធន ភិយា ឧល្លច្ច-
 យាបត្តិក្ខន្ធន ភិយា ធុក្កជាបត្តិក្ខន្ធន ។ បេ ។

[៧៨០] ទដិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ
 សត្តនិ អាបត្តិក្ខន្ធានិ កតិហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ សង្ក-

កិច្ចនីតិវិធី មហាវិវរៈ ១៦ សុត្តន្តបិដកៈ

[៧៧៨] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេ

យកមកឆាន់ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិបីនានា ។ ពួកអាបត្តិ

របស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេយកមកឆាន់ បណ្តាវិបត្តិ

ទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារិវិបត្តិ ។

ចប់ វិបត្តិវិវរៈ ទាំងរាប់ ៣ ។

[៧៧៩] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តដាក់ដោយពរគៈ ត្រេក

អរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តដាក់ដោយពរគៈ

បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិបីនានា ។

ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តដាក់ដោយពរគៈត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់

កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តដាក់ដោយពរគៈ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ

ទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៣ គឺកងនៃអាបត្តិប្តាពជីក

ក៏មាន កងនៃអាបត្តិថ្មប្តីយក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុកដក៏មាន ។ បេ ។

[៧៨០] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេយក

មកឆាន់ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ

វិទ្យបិដកេ បរិវារោ

ហិតា ។ ធីតិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ សត្តន្តំ
អាបត្តិកុញ្ញនិ ធីហិ អាបត្តិកុញ្ញេហិ សន្តហិតា សិយា
នាដិទេសនិយាបត្តិកុញ្ញេន សិយា ទុក្ខដាបត្តិកុញ្ញេន ។

សង្កហារិ ធីជ្ជិចំ ចត្តំ ។

[៧៨០] អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បរិ-
សប្បកុលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយនិយា អាបត្តិយោ
ធីន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ កត្តហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋ-
ហនិ ។ អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បរិស-
ប្បកុលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយនិយា អាបត្តិយោ
ធីន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ ឃិកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋ-
ហនិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហនិ ន វាចតោ
។ បេ ។

[៧៨២] ធីតិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ
ធីន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ កត្តហិ សម្មដ្ឋានេហិ ស-
ម្មដ្ឋហនិ ។ ធីតិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ

វិនយចំណាត់ បរិវារៈ

ប្តីនាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលសូមទឹកដោះជួរអំពីគេយកមកឆាន់
បណ្តាភាគនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកង
នៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុកដក៏មាន ។

ចប់ សន្តិហារៈ ឆាន់របៀប ៤ ។

(៧៨១) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោគដោយពតៈ ត្រេក
អរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោគដោយពតៈ
បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសម្បជានប្តីនាន ។ ពួក
អាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោគដោយពតៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់
កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តជោគដោយពតៈ បណ្តាសម្បជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត
មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(៧៨២) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមក
ឆាន់ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសម្បជានប្តីនាន ។
ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តា

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិវា ធម្មដ្ឋានិវិ អធិការណវិ

ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ចត្វហិ សម្មដ្ឋានេហិ ស-
 ម្មដ្ឋហន្តិ សិយា កាយតោ សម្មដ្ឋហន្តិ ន វាចតោ
 ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មដ្ឋ-
 ហន្តិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មដ្ឋហន្តិ ន វាចតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ។

ធម្មដ្ឋានិវិ ធិដ្ឋិតំ បញ្ចមំ ។

(៧៨៣) អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិ-
 សប្បក្កលស្ស កាយសិសត្តំ សាទិយន្តិយា អាបត្តិយោ
 ចតុន្តិ អធិការណាមិ កតមិ អធិការណំ ។ អវស្ស-
 តាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិសប្បក្កលស្ស កា-
 យសិសត្តំ សាទិយន្តិយា អាបត្តិយោ ចតុន្តិ អធិការ-
 ណាមិ អាបត្តាធិការណំ ។ បេ ។

(៧៨៤) ធម្មំ វិញ្ញាបេត្តា ភុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ
 ចតុន្តិ អធិការណាមិ កតមិ អធិការណំ ។ ធម្មំ វិញ្ញា-
 បេត្តា ភុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ ចតុន្តិ អធិការណាមិ
 អាបត្តាធិការណំ ។

អធិការណវិ ធិដ្ឋិតំ ធម្មំ ។

ពិព្វនីវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ សមុដ្ឋានវិរៈ នីមនិករណវិរៈ

សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
មិនតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹង
វាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំង
ឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

ចប់ សមុដ្ឋានវិរៈធំរប់ ៥ ។

(៧៨៣) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ គ្រេក
អរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ
ដែរ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី
ដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ គ្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរស
បុគ្គលដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈដែរ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា
អាបត្តាធិករណ៍ ។ បេ ។

(៧៨៤) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមក
ឆាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ ពួកអាបត្តិរបស់
ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់
ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។

ចប់ អធិករណវិរៈ ផ្ទាល់រប់ ៦ ។

(៧៨៥) អវស្សតាយ កិក្កនិយា អវស្សតស្ស បុរ-
 សប្បក្កលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តិយា អាបត្តិយោ
 សត្តន្តំ សមថាជំ កតតំហំ សមថេហំ សម្មន្តំ ។ អវស្ស-
 តាយ កិក្កនិយា អវស្សតស្ស បុរសប្បក្កលស្ស កា-
 យសំសត្តំ សាទិយន្តិយា អាបត្តិយោ សត្តន្តំ សមថា-
 ជំ តំហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវិនយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។ បេ ។

(៧៨៦) ទដិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ
 សត្តន្តំ សមថាជំ កតតំហំ សមថេហំ សម្មន្តំ ។ ទដិ
 វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ សត្តន្តំ សមថាជំ
 តំហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវិនយេន ច
 បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច តិ-
 ណាវត្តារកេន ច ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

(៧៨៥) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ ព្រេក
 អរនីតិការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ
 ដែរ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់
 ភិក្ខុន៍ដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ ព្រេកអរនីតិការប៉ះពាល់កាយ របស់
 បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈដែរ បណ្តាសមថៈទាំង ៧
 តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសមុទាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈ
 ក៏មាន ដោយសមុទាវិន័យនឹងតិណវត្ថុរកៈក៏មាន ។ បេ ។

(៧៨៦) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមក
 ឆាន់ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់
 ភិក្ខុន៍ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែង
 រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសមុទាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន
 ដោយសមុទាវិន័យនឹងតិណវត្ថុរកៈក៏មាន ។

ពិព្វនិរោធំ លោក្ខស មហារិកា សមុច្ចយវិ

(៧៨៧) អវស្សតា កិក្ខនំ អវស្សតស្ស បុរស-
 បុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ កតំ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតំ ។ អវស្សតា កិក្ខនំ អវស្សតស្ស បុរស-
 បុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ តិស្សោ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតំ អធិក្ខតំ ឧត្តជាទុមណ្ណាលំ ភហាលំ
 សាទិយតំ អាបត្តំ ចារាជិកស្ស ឧត្តក្ខតំ អដោជាទុ-
 មណ្ណាលំ ភហាលំ សាទិយតំ អាបត្តំ មុល្លច្ចយស្ស
 កាយប្បជីតន្តំ ភហាលំ សាទិយតំ អាបត្តំ ទិក្ខដ-
 ស្ស អវស្សតា កិក្ខនំ អវស្សតស្ស បុរសបុគ្គលស្ស
 កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ ឥមា តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតំ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្ថន្តំ វិបត្តន្តំ កតំ
 វិបត្តិយោ ភជន្តំ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតំហិ
 អាបត្តិក្ខន្ធហំ សន្តំហិតា ។ ជន្តំ អាបត្តិសមដ្ឋានំ
 កតំហិ សមដ្ឋានេហំ សមដ្ឋហន្តំ ។ ចត្ថន្តំ អធិក-
 រណានំ កតមំ អធិករណំ ។ សត្តន្តំ សមដ្ឋានំ
 កតំហិ សមដ្ឋេហំ សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្ថន្តំ
 វិបត្តន្តំ ទ្វេ វិបត្តិយោ ភជន្តំ សិយា សិលវិបត្តិ សិយា

កិច្ចសិរិក្ខ មហាវិរៈ ១៦ សមុប្បយវារៈ

(៧៨៧) ភិក្ខុនីមានចិត្តជោគដោយពតៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់
 កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តជោគដោយពតៈ ត្រូវអាបត្តិប្តីនាន ។
 ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោគដោយពតៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់
 បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោគដោយពតៈ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រេកអរ
 នឹងការចាប់ពាល់ នូវ(សរីរាប្រទេស) ពីខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមកដល់
 ខាងលើមណ្ឌលដង្កង់ ត្រូវអាបត្តិបាពជិត ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់នូវ
 (សរីរាប្រទេស) ពីខាងលើដងកាំបិតនឹងខាងក្រោមនៃមណ្ឌលដង្កង់ ត្រូវ
 អាបត្តិថ្នល្ងថ្នយ ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់នូវវត្ថុជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុកដ ភិក្ខុនីមានចិត្តជោគដោយពតៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់
 បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តជោគដោយពតៈ ត្រូវអាបត្តិទាំង៧នេះ ។ បណ្តា
 វិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្តីនាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ
 ទាំង ៧ លោកសង្រ្គោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប្តីនាន ។ បណ្តាសម្ពង្គាននៃ
 អាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្ពង្គានប្តីនាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ ៤
 ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសម្ពង្គាន ៧ រម្ងាប់ដោយសម្ពង្គានប្តីនាន ។
 បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន

វិសយចិន្តេ បរិវារ

អាចារ្យវិបត្តិ ។ សត្វន្ទំ អាចត្តិក្ខត្តាណំ តីហិ អាចត្តិ-
 ក្ខន្ធមិ សង្កហិតា សិយា ចារាជីកាចត្តិក្ខន្ធន
 សិយា ឪល្អត្តយាចត្តិក្ខន្ធន សិយា ទុក្ខជាចត្តិក្ខន្ធន
 ។ ធន្ទំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន
 វាចតោ ។ ចត្តន្ទំ អធិករណានំ អាចត្តាធិករណំ ។
 សត្វន្ទំ សមថានំ តីហិ សមថេហិ សម្មន្ទំ សិយា
 សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា
 សម្មទាវិនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ បេ ។

[៧៨៨] ទដិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្ទំ កតិ អាចត្តិ-
 យោ អាចជ្ជតិ ។ ទដិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្ទំ ទ្វេ អា-
 ចត្តិយោ អាចជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិក្កណាតិ អាចត្តិ
 ទុក្ខជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ ចាជិទេ-
 សនីយស្ស ទដិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្ទំ ឥមា ទ្វេ អា-
 ចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ។ តា អាចត្តិយោ ចត្តន្ទំ វិបត្តន្ទំ
 កតិ វិបត្តិយោ កជ្ជន្ទំ ។ សត្វន្ទំ អាចត្តិក្ខត្តាណំ
 កតីហិ អាចត្តិក្ខន្ធមិ សង្កហិតា ។ ធន្ទំ អាចត្តិ-

វិធីយថាសិកា បរិវារ:

អាចារិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណាករនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយករ
 នៃអាបត្តិ ៣ គឺករនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន ករនៃអាបត្តិបុណ្យច្នៃយក៏មាន
 ករនៃអាបត្តិទុកដកក៏មាន ។ បណ្ណាសម្ពុជានៃអាបត្តិតាំង ៦ តាំងឡើង
 ដោយសម្ពុជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា
 ឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈ
 តាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសមុទានវិន័យនឹងបដិញ្ញាត-
 ករណៈក៏មាន ដោយសមុទានវិន័យនឹងតិណវត្តារកៈក៏មាន ។ បេ ។

(៧៨៨) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកធាន់ ត្រូវ
 អាបត្តិប្តីនាន ។ ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកធាន់ ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធាន់ ដូច្នោះ
 ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះទទួលធាន់ហើយ) ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេសនិយៈ គ្រប់ៗ
 វារៈដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកធាន់
 ត្រូវអាបត្តិតាំង ២ នេះ ។ បណ្ណារិបត្តិតាំង ៤ អាបត្តិតាំងនោះរាប់បញ្ចូល
 ករនៃរិបត្តិប្តីនាន ។ បណ្ណាករនៃអាបត្តិតាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយករ
 នៃអាបត្តិប្តីនាន ។ បណ្ណាសម្ពុជានៃអាបត្តិតាំង ៦ តាំងឡើងដោយ

វិញ្ញាណក្ខេប សោត្តន្ត សមាសិក សមុច្ចយវិវ

សម្មជ្ជាណំ កត្តហំ សម្មជ្ជោហំ សម្មជ្ជហន្តំ ចតុន្តំ
 អធិករណាណំ កតមំ អធិករណំ ។ សត្តន្តំ សម-
 មាណំ កត្តហំ សម្មេហំ សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិយោ
 ចតុន្តំ វេបត្តន្តំ ឯកំ វេបត្តំ កជន្តំ អាចារ្យវេបត្តំ ។
 សត្តន្តំ អាបត្តិកុណាណំ ធូហំ អាបត្តិកុណោហំ សង្ក-
 ហិតា សិយា ចាដិទេសនិយាបត្តិកុណោ សិយា
 ទក្កជាបត្តិកុណោ ។ ចន្តំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ចតុហំ
 សម្មជ្ជោហំ សម្មជ្ជហន្តំ សិយា កាយតោ សម្មជ្ជ-
 ហន្តំ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច
 វាចតោ ច សម្មជ្ជហន្តំ ន ចិត្តតោ សិយា កាយ-
 តោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តំ ន វាចតោ សិយា
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តំ ។
 ចតុន្តំ អធិករណាណំ អាបត្តិអធិករណំ ។ សត្តន្តំ
 សម្មមាណំ កត្តហំ សម្មេហំ សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវិទ-
 យេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិទ-
 យេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

សមុច្ចយវិវ និព្វិតំ អន្តមំ ។

ភិក្ខុនិក្ខេប មហាវិរៈ ១៦ សមុប្បយវិរៈ

សមុជ្ឈានប្តីនាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តា
សមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្តីនាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិ
ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារិវិបត្តិ ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ
ទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ២ គឺក្នុងនៃអាបត្តិបាជិទេស-
នីយៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុកដក់មាន ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦
តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវចា
មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវចា មិនតាំងឡើង
អំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចាក៏មាន
តាំងឡើងអំពីកាយវចានឹងចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា
អាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ
ដោយសមុទាវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុទាវិន័យនឹង
តិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារេ

[៧៨៧] យទ្ធនេ កក្កតា ជាតតា បស្សតា អរ-
 ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធនេ កាយសំសក្កំ សាទិយនប្បុច្ចយា
 ចារាជីកំ កក្ក បញ្ចក្កនំ ។ សាវត្តិយា បញ្ចក្កំ ។
 កំ អារព្វាតិ ។ សុវរណំ កិក្កនំ អារព្វ ។ កស្មី
 វត្តស្មិនំ ។ សុវរណំ កិក្កនំ អវស្សតា អវស្សវត្តស្មី
 បរិសប្បកុលស្ស កាយសំសក្កំ សាទិយំ តស្មី វត្តស្មី ។
 អត្តំ តត្ត បញ្ចក្កំ អនុប្បញ្ញត្តំ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ។
 ឯកា បញ្ចក្កំ អនុប្បញ្ញត្តំ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ តស្មី ធម្មំ ។
 សព្វត្ត បញ្ចក្កំ បទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ត បញ្ចក្កំ ។
 សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធារ-
 ណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ចក្កំ ឧបតោ បញ្ចក្កិ ។
 ឯកតោ បញ្ចក្កំ ។ ចតុន្ណំ ចាតិមោក្កទ្ធសានំ កត្តោ-
 កំ កក្ក បរិយាច្ឆន្តំ ។ ធីនាទោកំ ធីនានបរិយា-
 ច្ឆន្តំ ។ កតមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆតិ ។
 ធីនិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆតិ ។ ចតុន្ណំ
 វិបត្តនំ កតមា វិបត្តតិ ។ សុលវិបត្តំ ។ សត្តន្ណំ
 អាបត្តិកុលានំ កតមា អាបត្តិកុលោតិ ។ ចារាជីកា-

វិទ្យាបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៧៤៧) បុរាណិកា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរនឹងបញ្ចកសិក្ខាបទ)
ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹង
ការប៉ះពាល់កាយ(របស់បុរសបុគ្គល) បុរាណិកនោះទ្រង់បញ្ចកក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ចកក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងសុន្ទរិន្ទាកិកុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរិន្ទា-
កិកុនីមានចិត្តជាកដោយពតៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរស
បុគ្គលដែលមានចិត្តជាកដោយពតៈដែរ ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក
អនុប្បញ្ញត្តិ នឹងអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិដែរឬ ។ មានតែបញ្ចក១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ
នឹងអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិមិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។ (សិក្ខាបទនោះ)ជាសព្វ-
ត្ថ បញ្ចក ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថបញ្ចក ។ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ
ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ចក
ឬជាទុកតោបញ្ចក ។ ជាឯកតោបញ្ចក ។ បណ្តាបុតិមោកុទ្ទេសទាំង ៤
ចាត់ចូលក្នុងទុក្ខេសណា រាប់បញ្ចកក្នុងទុក្ខេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទា-
នុក្ខេស រាប់បញ្ចកក្នុងនិទានុក្ខេស ។ មកកាន់ទុក្ខេសត្រង់ទុក្ខេសទីបីនោះ ។
មកកាន់ទុក្ខេសត្រង់ទុក្ខេសទី២ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ ជាវិបត្តិអ្វី ។ ជាសីល-
វិបត្តិ ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង៧ ជាក្នុងនៃអាបត្តិអ្វី ។ ជាក្នុងនៃអាបត្តិ

វិក្កិរិក្កេ សោខុស មហាវិក បារាជិត

បត្តិក្កោ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ កត្តិហិ
សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
សម្មដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន
វាចតោ ។ បេ ។ កេនាភជន្តំ ។ បរម្យាភជំ ។ បេ ។

(៧៧០) វជ្ជប្បដិច្ចាទនប្បច្ចយា ចារាជិកំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវាសិតំ ។
ឪល្លន្នំ ភិក្ខុនិ អាវាសិតំ ។ កំស្មី វត្តស្មិនំ ។ ឪល្លន្នា
ភិក្ខុនិ ជាទិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាប្បន្នំ ភិក្ខុនិ នេវ
អត្តនា បដិចោទេសិ ន កលាស្ស អាហារេសិ តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

(៧៧១) យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ នប្បដិ-
និស្សជ្ជនប្បច្ចយា ចារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវាសិតំ ។ ឪល្លន្នំ ភិក្ខុនិ អាវាសិតំ ។
កំស្មី វត្តស្មិនំ ។ ឪល្លន្នា ភិក្ខុនិ សមាគ្គេន សង្ខេន
ឱក្ខតិ អវជ្ជំ ភិក្ខុ កុទ្ធាចិប្បតំ អនុវតិ តស្មី វត្តស្មី ។

ភិក្ខុនីវិក័ត្ត មហាវិវា: ១៤ បារាជិក

បារាជិក ។ បណ្ណាសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្មដាន
ប្តីនាន ។ តាំងឡើងដោយសម្មដាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិន
បានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។ លោកណាបាននាំមក ។ ព្រះ
ថេរ:ទាំងឡាយនាំត ។ តាមក ។ បេ ។

(៧៧១) អាបត្តិបារាជិក ព្រោះបច្ច័យនៃការបិទបាំងទោស ព្រះ
អង្គទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនីដឹងថា ភិក្ខុនីផងគ្រប់អាបត្តិបារាជិកហើយ មិន
ចោទដោយខ្លួនឯង ទាំងមិនបានប្រាប់ដល់គណភិក្ខុនី ។ (សិក្ខាបទនោះ)
មានតែបញ្ញតិ ១ ។ បណ្ណាសម្មដាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសម្មដាន ១ (ដូចកងធុរនិក្ខេប) ។

(៧៧២) អាបត្តិបារាជិក ព្រោះបច្ច័យនៃការមិនលះបង់ (នូវទិដ្ឋិ)
ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ចប់ជាគំរប់បីដង ព្រះសម្មា-
សម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រា-
រព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លូនន្ទាភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមអវិជ្ជាភិក្ខុ មាន
បុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ស្លាត ដែលសង្ឃបានព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត ។

វិនយចំណែក បរិវារ

ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជាតានំ ឯកេន
សម្មជានេន សម្មជាតិ (ធុរនិក្ខេបេ) ។

[៧៧២] អដ្ឋមំ វត្តំ បរិបូរណប្បច្ចយា ចារាជិកំ កត្ត
បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារាញតិ ។ ធាតុ-
តិយា ភិក្ខុនិយោ អារាញ ។ កស្មី វត្តស្មីនិ ។ ធាតុតិយា
ភិក្ខុនិយោ អដ្ឋមំ វត្តំ បរិបូរេសំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជាតានំ ឯកេន សម្មជានេន
សម្មជាតិ (ធុរនិក្ខេបេ) ។

បារាណិក វិន័យ ។

[៧៧៣] យន្តេន ភកវតា ជាទតា បស្សតា
អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធនេ ឧស្សយវាទិកាយ ភិក្ខុ-
និយា អដ្ឋករណប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ កត្ត
បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារាញតិ ។

វិន័យប្រដិក បរិវារៈ

(សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ១ (ដូចកងធុរនិក្ខេប) ។

(៧៧២) អាបត្តិបាវជ័ក ព្រោះបច្ច័យនៃការបំពេញវត្ថុជាតំរូវ ៤(១)

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ត្រង់បញ្ញត្តិក្រុងសាវត្ថី ។
ត្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ត្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វគ្រិយាកិក្ខុនី ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វគ្រិយាកិក្ខុនីបំពេញវត្ថុជាតំរូវ ៤ ។

(សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ១ (ដូចកងធុរនិក្ខេប) ។

ចប់ បារាជិក ។

(៧៧៣) សន្សំទិសេសណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ត្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ)
ត្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាធ្វើដំណើរ
ក្តី របស់កិក្ខុនីជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ សន្សំទិសេសនោះ ព្រះអង្គត្រង់បញ្ញត្តិ
កងទីណា ។ ត្រង់បញ្ញត្តិក្រុងសាវត្ថី ។ ត្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។

១ វត្ថុទាំង ៤ គឺ ១ ព្រេងអរនឹងការចាប់ដៃរបស់បុរសបុគ្គល ២ ព្រេងរនឹងការចាប់
ដោយសង្ហាដីរបស់បុរសបុគ្គល ៣ ឈរជាមួយនឹងបុរសបុគ្គល ៤ ចរាជាមួយបុរស
បុគ្គល ៥ ទៅកាន់ទីសង្កេត ៦ ព្រេងអរនឹងបុរសដើរចូលមកជិត ៧ ចូលទៅកាន់ទី
កំបាំង ៨ បង្កោនកាយទៅ ដើម្បីសេពនូវអសទ្ធម្ម (ភិទ្ធីវិវត្ត) ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិរៈ

ទ្រង់ប្រាសាទនឹងបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលបុល្លនន្ទាភិក្ខុនីជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ
 អនុប្បញ្ញត្តិ នឹងអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ដែរឬ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ
 នឹងអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ (សិក្ខាបទនោះ) ជា
 សព្វត្ថបញ្ញត្តិ ឬជា បទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថបញ្ញត្តិ ។ ជាសាធារណ-
 ប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាឯក-
 តោបញ្ញត្តិ ឬជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខ-
 ទ្ទេសទាំង ៤ ចាត់ចូលក្នុងទទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទទ្ទេសណា ។
 ចាត់ចូលក្នុងនិទានទទ្ទេស រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទានទទ្ទេស ។ មកកាន់ទទ្ទេស
 ត្រង់ទទ្ទេសណា ។ មកកាន់ទទ្ទេសត្រង់ទទ្ទេសទី ៣ ។ បណ្តាវិបត្តិ
 ទាំង ៤ ចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តា កងនៃអាបត្តិ
 ទាំង ៧ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិណា ។ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។
 បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជានប៉ុន្មាន ។ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចា មិនតាំងឡើងអំពី
 ចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។ រេ ។ (សិក្ខាបទ
 នោះ) លោកណាប្រាននាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយនាំត ។ គ្នាមក ។

វិទយបិដកេ បរិវារ

(៧៧៤) យន្តោន កកវត្ថា ជានតា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន ចោវី វុដ្ឋាបនប្បច្ចយា សដ្ឋ្យាទិសេសោ
 កត្ត បញ្ញតោតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញតោ ។ កំ អា-
 រញ្ញតិ ។ ឧល្លនន្ទំ ភិក្ខុនិ អារព្ភ ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនិ ។
 ឧល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ចោវី វុដ្ឋាបេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញតិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ ធូហិ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋាតិ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន
 កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
 ច សម្មដ្ឋាតិ ។

(៧៧៥) ឯកាយ(១) តាមន្តិ កមនប្បច្ចយា សដ្ឋ្យា-
 ទិសេសោ កត្ត បញ្ញតោតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញតោ ។
 កំ អារញ្ញតិ ។ អញ្ញតិ ភិក្ខុនិ អារព្ភ ។ កំស្មី វត្ថុ-
 ស្មីនិ ។ អញ្ញតា ភិក្ខុនិ ឯកា តាមន្តិ កច្ច តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ តិស្សោ អនុប្បញ្ញតិយោ ។
 ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ

(បឋមចារាជិកេ) ។

១ ម. ឯកា តាមន្តិ ។

វិនយចំណី បរិវារ:

(៧៧៤) សង្ឃទិសេសណ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្ត
 សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរបញ្ចត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់
 ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំបួសស្រ្តីចោរ
 សង្ឃទិសេសនោះព្រះអង្គទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុង
 សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូននាភិក្ខុនី ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លូននាភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីចោរ ។
 (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 តាំងឡើងដោយសម្មជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើង
 អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

(៧៧៥) សង្ឃទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ចន្លោះ
 ស្រុកម្នាក់ឯង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកង
 ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនី ១ រូប ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី ១ រូបដើរទៅកាន់ចន្លោះ
 ស្រុកម្នាក់ឯង ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានបញ្ចត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៣ ។
 បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ១ (ដូចកង
 បឋមបុរាណជីក) ។

ភិក្ខុនិកាយេ លោកុស មហានិទា ពុទ្ធប្បញ្ញតិរិវ

(៧៧៦) សមគ្រូន សង្ឃន ឧត្តុត្តំ ភិក្ខុនី ធម្មន
 វិនយន សត្តសាសនេន អនបលោកេត្វា ការក-
 សង្ឃំ អនញាយ កណាស្ស ធនំ ឪសារណាប្បច្ចយា
 សង្ឃានិសេសោ កត្ត បញ្ចត្តោតិ ។ សារត្តិយា បញ្ច-
 ត្តោ ។ កំ អារញ្ញាតិ ។ បុល្លននំ ភិក្ខុនី អារត្ត ។
 កស្មី វត្តស្មីនំ ។ បុល្លននា ភិក្ខុនី សមគ្រូន សង្ឃន
 ឧត្តុត្តំ ភិក្ខុនី ធម្មន វិនយន សត្តសាសនេន អនប-
 លោកេត្វា ការកសង្ឃំ អនញាយ កណាស្ស ធនំ
 ឪសារសំ កស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធនំ អា-
 បត្តសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
 (ធានិកេបេ) ។

(៧៧៧) អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស
 បុរិសបុគ្គលស្ស ហត្ថតោ ខាទនិយំ វា កោជនិយំ វា
 សហត្តា បដិក្កហេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា សង្ឃានិសេសោ
 កត្ត បញ្ចត្តោ ។ សារត្តិយា បញ្ចត្តោ ។ កំ អា-
 រញ្ញាតិ ។ សុនននំ ភិក្ខុនី ។ កស្មី វត្តស្មីនំ ។

វិក្កុនិវិក្កត្ត មហាវិរៈ ១៦ កប្បញ្ញត្តិវិរៈ

(៧៧៦) សង្ឃទិសេសរបស់ភិក្ខុនី ដែលមិនបានប្រាប់ការកសង្ស័យ
 ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហៅភិក្ខុនីដែលសង្ស័យ
 ព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់
 ព្រះសាស្តា ឲ្យចូលមកកាន់ពួក ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រើនបញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។
 ច្រើនបញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ច្រើនប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ច្រើនប្រារព្ធនឹង
 បុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុល្លនន្ទភិក្ខុនីមិន
 បានប្រាប់ការកសង្ស័យ ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រ
 ហៅភិក្ខុនីដែលសង្ស័យព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យ
 ប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា (ឲ្យចូលមកកាន់ពួក) ។ (សិទ្ធិបទនោះ) ។
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយ
 សម្មជាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេប) ។

(៧៧៧) សង្ឃទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនី មានចិត្តដាក់ដោយ
 រាគៈ ទទួលខាទន័យភោជនីយាហារ អំពីដំបូរសប្បុរសដែលមានចិត្ត
 ដាក់ដោយរាគៈ ដោយវិជ្ជន្តងងងហើយធាន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបញ្ញត្តិ
 ក្នុងទីណា ។ ច្រើនបញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ច្រើនប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ច្រើនប្រារព្ធនឹងសុន្ទរនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

វិទ្យបិពេ បរិវាព

សុទ្ធកិរិយា កិក្កិយា អវស្សតា អវស្សតស្ស បុរិសបុត្ត-
 លស្ស ហត្តតោ អាមិសំ បដិក្កហេសិ តស្ស វត្តស្ស ។
 ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាមត្តសម្មដ្ឋានំ ឯកេន
 សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(៧៧៨) កិរិយោ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ
 ករិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា យតោ ត្ថិ
 អនវស្សតា ឥឡ្ហយ្យេ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ
 ទេតិ ខាទនិយំ វា កោជនិយំ វា តិ ត្ថិ សហត្តា
 បដិក្កហេត្វា ខាទ វា កុញ្ញ វាតិ ឧយ្យោជនប្បទ្ធយា
 សឡ្ហិនិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញ-
 តោ ។ កិ អាវត្តាតិ ។ អញ្ញតិ កិក្កិយា អាវត្ត ។ កិស្ស
 វត្តស្សនិ ។ អញ្ញតិ កិក្កិយា កិរិយោ អយ្យេ ឯសោ
 បុរិសបុត្តលោ ករិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា
 យតោ ត្ថិ អនវស្សតា ឥឡ្ហយ្យេ យន្តេ ឯសោ បុរិ-
 សបុត្តលោ ទេតិ ខាទនិយំ វា កោជនិយំ វា តិ ត្ថិ

វិទយបិដក បរិវារៈ

ព្រោះរឿងដែលសុទ្ធវិនភាគក្នុងមានចិត្តដាក់ដោយរាគៈទទួលអាមិសៈអំពី
 ដែលបុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តដាក់ដោយរាគៈ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែ
 បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
 (ដូចកងបឋមបុរាណដ៏កសិក្ខាបទ) ។

(៧៧៨) សង្ឃទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនិបបាតភិក្ខុនិផងត្នា
 ដោយពាក្យថា នៃនាង បុរសបុគ្គលនោះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេក
 ក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នៃនាង ល្អើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមាន
 តម្រេកហើយ បើបុរសបុគ្គលនោះឲ្យវត្តណាជាខាទនីយៈក្តី ជាភោជនីយៈក្តី
 ដល់នាង នាងចូរទទួលវត្តនោះ ដោយដែលរបស់ខ្លួនហើយទំពាស្តីបូបរិ-
 ភោគចុះ ដូច្នោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់បញ្ចតកងទីណា ។ ត្រង់បញ្ចតកង
 ក្រុងសាវត្ថី ។ ត្រង់ប្រាសាទនឹងបុគ្គលណា ។ ត្រង់ប្រាសាទនឹងភិក្ខុនិ ១ រូប ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិ ១ រូបបញ្ចានភិក្ខុនិផងត្នា
 ដោយពាក្យថា នៃនាង បុរសបុគ្គលនោះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេក
 ក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នៃនាង ល្អើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមាន
 តម្រេកហើយ បើបុរសបុគ្គលនោះឲ្យវត្តណាជាខាទនីយៈក្តី ជាភោជនីយៈក្តី

ភិក្ខុវិភង្គេ សោឡស មហាវិហារ ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិវិវា

សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាន វា កុញ្ញ វាតិ ឧប្បោទេសិ
តស្មី វតស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដា-
ណានំ តិហិ សម្មដានេហិ សម្មដាតិ ។

(៧៧៧) កុប្បតាយ ភិក្ខុនិយា យាវតតិយំ សម-
នុកាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តនប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ
កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តោ ។ តំ អា-
វញ្ញតិ ។ ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនំ អាវត្ត ។ តស្មី
វតស្មីនំ ។ ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនំ កុប្បតា អនត្តមនា
ឯវំ អវច តុទ្ធិ បច្ចាចិក្ខាមិ ធម្មំ បច្ចាចិក្ខាមិ សង្ឃំ
បច្ចាចិក្ខាមិ សិក្ខុំ បច្ចាចិក្ខាមិតិ តស្មី វតស្មី ។
ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដាណានំ ឯកេន
សម្មដានេន សម្មដាតិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

(៨០០) តស្មីត្ថានេវ អនិករណោ បច្ចាតតាយ
កុប្បតាយ ភិក្ខុនិយា យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ
នប្បដិទិស្សន្តនប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ កត្ត

វិញ្ញាណវិញ្ញាណ មហាវិរៈ ១៦ កត្តយុញ្ញត្តិវិរៈ

ដល់នាង នាងចូរទទួលយកវត្ថុនោះដោយដៃរបស់ខ្លួនហើយទំពាស្តី ឬ
បរិភោគចុះ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៧៧៧) សង្ឃទិសស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីក្រោធជឹង (នឹងភិក្ខុនី
ផងគ្នា) កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាតំរប់ ៣ ផងហើយ
នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះចេញ) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់បញ្ញត្តិកង
ទីណា ។ ត្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវត្ថី ។ ត្រង់ប្រាជ្ញានឹងបុគ្គលណា ។
ត្រង់ប្រាជ្ញានឹងចណ្ឌកាលភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលចណ្ឌកាលភិក្ខុនីទាំងអស់ចិត្តកំពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលា
ព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលាសិក្ខាបទ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
(ដូចកងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

(៨០០) សង្ឃទិសស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីដែលសង្ឃធ្វើឲ្យចាញ់
ព្រោះអធិករណ៍អ្វីមួយហើយទាំង កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម
ចប់ជាតំរប់៣ផង ហើយនៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះ) ចេញ

វិធីបដិភេ បរិវារ

បញ្ចត្តោតិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តោ ។ កំ អាវព្ភាតិ ។
 ចណ្ណាកាលី កិក្កុនំ អាវព្ភ ។ កិស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ ចណ្ណ-
 កាលី កិក្កុនំ កិស្មីព្ភានេវ អធិការណោ បញ្ចកតា
 កុបតា អនត្តមថា ឃី អវច ធន្តតាមិនិយោ ច កិក្កុនិ-
 យោ ទោសតាមិនិយោ ច កិក្កុនិយោ មោហតាមិនិយោ
 ច កិក្កុនិយោ ភយតាមិនិយោ ច កិក្កុនិយោតិ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានិ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

(៨០០) សិស្សដ្ឋានំ កិក្កុនំនំ យាវតតិយំ សមនុ-
 ភាសនាយ នប្បដិដិស្សន្តនប្បច្ចយា សង្ឃទិសេសោ
 កត្ត បញ្ចត្តោតិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តោ ។ កំ អា-
 វព្ភាតិ ។ សម្មហុលា កិក្កុនិយោ អាវព្ភ ។ កិស្មី
 វត្ថុស្មិនំ ។ សម្មហុលា កិក្កុនិយោ សិស្សដ្ឋានំ វិហរិស្ស
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋា-
 នានិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

វិទយបិណ បរិវារៈ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់បញ្ចកក្កដ៍ណា ។ ត្រង់បញ្ចកក្កដ៍ក្រុងសាវត្ថី ។ ត្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ត្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលិកកុនី ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងចណ្ឌកាលិកកុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ ព្រោះអធិក-
 រណ៍អ្វីនិមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្តបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំង
 ឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តី
 ខឹងផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះ
 ដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានវគ្គបញ្ញតិ ១ ។ បណ្តា
 សម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេប-
 សិក្ខាបទ) ។

(៨០១) សង្ឃវិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅច្រ-
 ឡូកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគំរប់
 ពាងដល់ហើយនៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះ) ចេញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ត្រង់បញ្ចកក្កដ៍ណា ។ ត្រង់បញ្ចកក្កដ៍ក្រុងសាវត្ថី ។ ត្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ត្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ។
 (សិក្ខាបទនោះ) មានវគ្គបញ្ញតិ ១ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦
 តាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

កិច្ចនិរិទ្តេ សោឡស មហារិកា កត្តយុញ្ញត្តិវិ

(៨០២) សំសដ្ឋា វាយ្យេ តុម្រេ វិហារេ មា តុម្រេ ធានា
 វិហារិត្តាតិ ឧយ្យោជេន្តិយា យាវតតិយំ សមនុកាសនា.
 យ នប្បដិទិស្សន្តិយា សម្មាទិសេសោ កត្ត
 បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តា ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ឝុល្លន្តិ កិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កិស្មី វត្តស្មិនិ ។ ឝុល្ល-
 នន្តា កិក្ខុនិ សំសដ្ឋា វាយ្យេ តុម្រេ វិហារេ មា តុម្រេ
 ធានា វិហារិត្តាតិ ឧយ្យោជេសិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឝកា
 បញ្ញត្តិ ។ ឝន្តិ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ ឝកេន សម្មដ្ឋា-
 នេន សម្មដ្ឋាតិ (ឝុរិនិក្ខេប) ។ បេ ។

(៨០៣) ឝដិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បត្តយា នាដិឝេ-
 សនិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ ឝត្តនិយា កិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កិស្មី
 វត្តស្មិនិ ។ ឝត្តនិយា កិក្ខុនិយោ ឝដិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្ម
 តស្មី វត្តស្មី ។ ឝកា បញ្ញត្តិ ឝកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។
 ឝន្តិ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ ឝត្តហិ សម្មដ្ឋានេហិ

កិច្ចនីរិក្ខ មហាវិញ្ញាណៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិញ្ញាណៈ

(៨០២) សង្ឃទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីបពានភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅ ច្រឡំច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ សង្ឃបាន សូត្រសមុទ្ធភាសនកម្មចប់ជាតំរប់ពង្សដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើ នោះ) ចេញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់បញ្ចក្កក្នុងទីណា ។ ត្រង់បញ្ចក្ក ក្នុង ក្រុងសាវត្ថិ ។ ត្រង់ប្រាសាទនឹងបុគ្គលណា ។ ត្រង់ប្រាសាទនឹងបុគ្គលណា ភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុគ្គលណាភិក្ខុនីបពាន ភិក្ខុនីផងគ្នាដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ ចូរនៅច្រឡំច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ចក្ក ១ ។ បណ្ណាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្ពុទ្ធន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។ មេ ។

(៨០៣) បាដិទេសនីយៈ ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូម ទឹកដោះជួយកម្រកនាស់ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់បញ្ចក្កក្នុងទីណា ។ ត្រង់ បញ្ចក្កក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ ត្រង់ប្រាសាទនឹងបុគ្គលណា ។ ត្រង់ប្រាសាទនឹងបុគ្គលណា ឆត្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលឆត្វគ្គិយា- ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកម្រកនាស់ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មាន បញ្ចក្ក ១ ឆត្វប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើង

វិទ្យាបិដកេ បរិវាទ

សម្មជ្ជាតិ សិយា កាយតោ សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ន
 ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មជ្ជាតិ
 ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ
 ន វាចតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មជ្ជាតិ(១) ។

កត្តបញ្ញាវរំ ធិដ្ឋិកំ បរមំ ។

(៨០៤) កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បក្ខយា កតិ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បក្ខ-
 យា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អវស្សតា ភិក្ខុជិ
 អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស អធិក្ខកំ ឧត្តជាទមណ្ឌ-
 លំ កហលំ សាទិយតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស ភិក្ខុ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស
 កាយេន កាយប្បដិពទ្ធិ អាមសតិ អាបត្តិ ថុល្លត្ថយស្ស
 កាយប្បដិពទ្ធន កាយប្បដិពទ្ធិ អាមសតិ អាបត្តិ
 ទិក្ខុជស្ស អង្គលិប្បតោទកេ ចាចិត្តយំ កាយសំសត្តំ
 សាទិយនប្បក្ខយា ឥមា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

១ ឧ. អ. បោក្កកេស្ស សិយា កាយតោ ។ ល ។ ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ច ទិស្សតិ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

ដោយសម្មជាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវេទ មិន
តាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវេទ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត
ក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវេទក៏មាន តាំងឡើង
អំពីកាយវេទនឹងចិត្តក៏មាន ។

ចប់ កល្នបញ្ញតិវារៈ ជាបឋម ។

(៨០៤) ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប្បន្នាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា

ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់កាយ (របស់បុរសបុគ្គល) ។ ត្រូវអាបត្តិ៥
ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេក
ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់ (នូវសរីរប្រទេស) របស់បុរសបុគ្គលដែលមាន
តម្រេកដែរ តាំងពីខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមកដល់មណ្ឌលដង្កឹងខាងលើ
ត្រូវអាបត្តិបាវជិត ភិក្ខុចាប់ពាល់កាយ (ស្រី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន)
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ស្រី) ដោយ
កាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិបុល្លច័យ ចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ
(ស្រី) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចាក់ក្រឡេក
ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុនឹងភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៥ នេះ ព្រោះ
បច្ច័យនៃកិរិយាត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ ។

កិច្ចសន្យា សោឡស មហាវិហារ បារាជិកា

(៨០៥) វជ្ជី បដិច្ចាទទប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ ។ វជ្ជី បដិច្ចាទទប្បច្ចយា ចតស្សោ អាបត្តិ-
 យោ អាបដ្ឋតិ ភិក្ខុដំ ជាដំ ចារាជិកា ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋិ
 បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស វេមតិកា បដិច្ចាទេតិ
 អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ភិក្ខុ សដ្ឋាទិសេសំ បដិច្ចាទេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស អាចារិបត្តិ បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស វជ្ជី បដិច្ចាទទប្បច្ចយា ឥមា ចតស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។

(៨០៦) យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ នប្បដិទ្ធ-
 ស្សដ្ឋនប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។ យាវត-
 តិយំ សមនុកាសនាយ នប្បដិទ្ធស្សដ្ឋនប្បច្ចយា ចញ្ច
 អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ទុក្ខត្តានុវត្តិកា ភិក្ខុដំ យាវតតិ-
 យំ សមនុកាសនាយ នប្បដិទ្ធស្សដ្ឋតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ
 ដ្ឋិហំ កម្មវាចាហំ ធុល្លច្ចយា កម្មវាចាបរិយោសានេ
 អាបត្តិ ចារាជិកស្ស កេនាទុវត្តិកា ភិក្ខុដំ យាវតតិយំ

ភិក្ខុនិកាយ មហាវិរៈ ១៦ បារាជិត

(៨០៥) ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប្បនាទ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
 បិទបាំងទោស ។ ត្រូវអាបត្តិ ៤ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបិទបាំង
 ទោស គឺភិក្ខុនីដឹងថាភិក្ខុមីដងគ្នាត្រូវអាបត្តិបារាជិតហើយបិទបាំងទុក ត្រូវ
 អាបត្តិបារាជិត ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្អប្លែង ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្ស័យទោស (របស់ភិក្ខុដងគ្នា) ត្រូវ
 អាបត្តិបារាជិតៈ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុនីភិក្ខុនីត្រូវ
 អាបត្តិទាំង ៤ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបិទបាំងទោសទុក ។

(៨០៦) ភិក្ខុនីភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប្បនាទ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
 មិនលះបង់ (អំពើនោះ ៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់
 ជាគំរប់ ៣ ដង ។ ត្រូវអាបត្តិ ៥ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះបង់
 (នូវអំពើនោះ ៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគំរប់
 ៣ ដង ទុក្ខភានវត្តិភិក្ខុនី^(១) មិនលះ (អំពើនោះ ៗ) ក្នុងវេលាដែល
 សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគំរប់ ៣ ដង កាលចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុកដ ចប់កម្មវាចាពិលេក ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អប្លែងទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចា
 ស្រេច ត្រូវអាបត្តិបារាជិត ភេទានវត្តិភិក្ខុនី^(២) មិនលះ (អំពើនោះ ៗ)

១ ភិក្ខុនីអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ។ ភិក្ខុនីអ្នកប្រព្រឹត្តតាម
 ភិក្ខុ ភិក្ខុនីអ្នកចំបែកសង្ឃ ។

វិទ្យបរិភោគ បរិវារ

សមនុកាសនាយ នប្បដិទិស្សជ្ជតិ អាចត្តិ សង្ឃាទិ
សេសស្ស ។ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សម
នុកាសនាយ នប្បដិទិស្សជ្ជតិ អាចត្តិ ចាចិត្តិយស្ស
យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ នប្បដិទិស្សជ្ជនប្បច្ចយា
សមា បញ្ច អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ។

(៨០៧) អដ្ឋមិ វត្ថុំ បរិប្បណាប្បច្ចយា កតិ អា-
ចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ។ អដ្ឋមិ វត្ថុំ បរិប្បណាប្បច្ចយា
តិស្សោ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ បរិសេន ឥត្តន្ទាមិ អា-
កច្ឆាតិ វត្ថា កច្ឆតិ អាចត្តិ ទុក្កជស្ស បរិសស្ស
ហត្ថចាសំ ឌីក្កន្តមត្ត អាចត្តិ ដុល្លច្ចយស្ស អដ្ឋមិ
វត្ថុំ បរិប្បវេតិ អាចត្តិ ចារាជិកស្ស អដ្ឋមិ វត្ថុំ បរិ-
ប្បណាប្បច្ចយា សមា តិស្សោ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ។

បារាជិក វិជ្ជិត ។

(៨០៨) ឧស្សយវាទិកា(១) កិក្ខុដី អដ្ឋករណាប្បច្ចយា
តិស្សោ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ឯកស្ស អាហារេចតិ អាចត្តិ
ទុក្កជស្ស ទុតិយស្ស អាហារេចតិ អាចត្តិ ដុល្លច្ចយស្ស
អដ្ឋបរិយោសារេន អាចត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

១ ឧ. ម. ឧស្សយវាទិកា ។

វិទយបិដក បរិវារ:

ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមុទ្យកាសនកម្មចប់ជាគំរប់ ៣ ដងហើយ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុមិនលះទិដ្ឋីលាមកក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រ
 សមុទ្យកាសនកម្មជាគំរប់ ៣ ដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុនឹងភិក្ខុនី ត្រូវ
 អាបត្តិទាំង ៥ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះបង់ (អំពើនោះៗ) ក្នុង
 វេលាដែលសង្ឃសូត្រសមុទ្យកាសនកម្មចប់ជាគំរប់ ៣ ដង ។

(៨០៧) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប្តីនាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជា
 គំរប់ ៨ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជាគំរប់
 ៨ គឺភិក្ខុនីកាលបើបុរសនិយាយថា នាងចូរមកកាន់ទីឈ្មោះនេះ ហើយដើរ
 ទៅត្រូវអាបត្តិទុកដល់ លុះដើរចូលទៅកាន់ហត្ថបុរសរបស់បុរស ត្រូវអាបត្តិ
 ប្តីល្អច្រើន បំពេញវត្ថុជាគំរប់ ៨ ទៀតពេញ ត្រូវអាបត្តិបាពជិក ភិក្ខុនីត្រូវ
 អាបត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជាគំរប់ ៨ ។

ឧប បរិវារ ។

(៨០៨) ភិក្ខុនីជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យ
 នៃកិរិយាបង្កដំណើរក្តី គឺនិយាយប្រាប់ដល់បុគ្គលម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិទុកដល់
 និយាយប្រាប់ដល់បុគ្គលជាគំរប់ពីរ ត្រូវអាបត្តិប្តីល្អច្រើន លុះសម្រេច
 ដំណើរក្តី ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

ភិក្ខុនិរិក្ខេ សោឡស មហាវិវា សង្ឃទិសេសា

(៨០៧) ចោរី វុដ្ឋា បនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ធុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវា ចាហំ ឥល្លច្ចយា

កម្មវា ចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(៨០៨) ឯកា តាមន្តរិ កមនប្បច្ចយា តិស្សោ

អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កច្ឆតិ អាបត្តិ ធុក្កដស្ស បឋមំ

នាទំ បរិក្ខេបំ អត្តក្កាមេតិ អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្ស

ធុតយំ នាទំ អត្តក្កាមេតិ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(៨០៩) សមគ្គេន សង្ឃេន ឧក្ខត្តំ ភិក្ខុនំ ធម្មេន

វិនយេន សត្តសាសនេន អនបលោកេត្វា ការកសង្ឃំ

អនញ្ញាយ កណស្ស ធនំ ឱសារណាប្បច្ចយា តិស្សោ

អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ធុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវា ចាហំ

ឥល្លច្ចយា កម្មវា ចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃទិ-

សេសស្ស ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សង្ឃទិសេស

(៨០៧) ភិក្ខុវិភង្គត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំបួសស្រីចោរ

គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ចប់កម្មវាចាពីរលើ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច័យ

ទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨១០) ភិក្ខុវិភង្គត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាដើរទៅកាន់ចន្លោះ

ស្រុកតែម្នាក់ឯង គឺដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ឈានជំហានជាបឋម

កន្លងរបងស្រុកទៅ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច័យ ឈានជំហានជាគំរប់ពីរកន្លងទៅ

ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨១១) ភិក្ខុវិភង្គត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនប្រាប់ការក-

សង្ឃ ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហៅភិក្ខុវិ

ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀន

ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា (ឱ្យចូលមកកាន់ពួក) គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចា

សព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

(៨០២) អវស្សតា ភិក្ខុនី អវស្សតស្ស បុរិសបុត្ត
 លស្ស ហត្ថតោ ខាទដីយំ វា កោជដីយំ វា សហត្ថា
 បដិក្កហេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អា
 បជ្ជតិ ខាទិស្សមិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិក្កណាតិ អាបត្តិ
 ថុល្លច្ចយស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ សដ្ឋា
 ទិសេសស្ស ឧទកទន្តចោណំ បដិក្កណាតិ អាបត្តិ
 ទុក្កដស្ស ។

(៨០៣) កិន្តេ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ ក-
 វិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា យតោ ភិ អន-
 វស្សតា វដ្ឋយ្យេ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ ទេតិ
 ខាទដីយំ វា កោជដីយំ វា ភិ ភិ សហត្ថា បដិក្ក-
 ហេត្វា ខាទ វា កុញ្ញ វាតិ ឧយ្យេជនប្បច្ចយា តិស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ តស្សា វចនេន ខាទិស្សមិ កុញ្ញ-
 ស្សមីតិ បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ
 អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស កោជនបរិយោសារេ
 អាបត្តិ សដ្ឋាទិសេសស្ស ។

វិធីបំណក បរិវារ

(៨១២) ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
 ទទួលខាទន័យៈ ឬភោជនីយា ហារអំពីដៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ
 ដោយដែរបស់ខ្លួនហើយបរិភោគ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង
 ទំពាស្តី នឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អច្រើន (លុះទទួលហើយបរិភោគ) ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃទិសេសគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ លុះទទួលទឹកនឹងឈើ
 ស្នូន ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៨១៣) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបញ្ជូនភិក្ខុនី
 ផង្គា ដោយពាក្យថា នៃនាង បុរសបុគ្គលនោះទុកជាមានតម្រេកភិក្ខុ
 មិនមានតម្រេកភិក្ខុ នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នៃនាង ឈ្មើយចុះ កាលណា
 បើនាងមិនមានតម្រេកទេ បុរសបុគ្គលនោះឱ្យវត្តណាជាខាទន័យៈក្តី ជា
 ភោជនីយៈក្តី ដល់នាង ក៏នាងចូរទទួលវត្តនោះដោយដែរបស់ខ្លួនហើយ
 ទំពាស្តីឬបរិភោគចុះ ដូច្នោះ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង
 ទំពាស្តីនឹងឆាន់ តាមពាក្យរបស់ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះទទួល
 ហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អច្រើនគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ លុះឆាន់
 រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

កិច្ចសន្យា លោក្ខណ៍ មហានិកាយ សង្ឃទិសេសា

[៨០៤] កុប្បិកា កិក្ខុដំ យាវតតិយំ សមនុកាស
នាយ នប្បដិណិស្សដ្ឋនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ធ្វីហិ កម្មវាចាហិ វុល្លច្ចយា
កម្មវាចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

[៨០៥] តិស្សញ្ញោទេវ អធិករណោ បញ្ញាកតា កុប្ប
តា^(១) កិក្ខុដំ យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ នប្បដិ
ណិស្សដ្ឋនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ញត្តិយា
ទុក្ខដំ ធ្វីហិ កម្មវាចាហិ វុល្លច្ចយា កម្មវាចាបរិយោ
សារេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

[៨០៦] សិស្សា កិក្ខុដំ យាវតតិយំ សមនុកា
សនាយ នប្បដិណិស្សដ្ឋនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ធ្វីហិ កម្មវាចាហិ វុល្លច្ចយា
កម្មវាចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

[៨០៧] សិស្សា វយ្យេ^(២) តុម្រេ វិហារេ មា តុម្រេ
នាហា វិហារត្តាតិ ឧយ្យោជេន្តិ យាវតតិយំ សមនុកាស
នាយ នប្បដិណិស្សដ្ឋនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ

១ ឧ. ម. កុប្បិកាតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. ម. វ អយ្យេ ។

កិច្ចនីតិវិធី មហាវិញ្ញាណ ១៦ សង្ឃទិសេស

(៨១៤) ភិក្ខុនីក្រោធខ័ន្ត ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យដែលខ្លួន
មិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ចប់ជា
គំរប់ ៣ ដង គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិ
ថ្វល្លច្ច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨១៥) ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ ព្រោះអធិករណ៍អ្វីមួយហើយ
ក្រោធខ័ន្ត ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ)
ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ចប់ជាគំរប់ ៣ ដង គឺចប់ញត្តិ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថ្វល្លច្ច័យទាំងឡាយ
ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨១៦) ភិក្ខុនីនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ត្រូវអាបត្តិ ៣
ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រ
សមនុភាសនកម្មចប់ជាគំរប់ ៣ ដង គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវា
ចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថ្វល្លច្ច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨១៧) ភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់
ទាំងឡាយ ចូរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ)
ចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកពីគ្នាឡើយ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

អាមជ្ជតំ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្ល-
ច្ចយា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាមត្តំ សង្ឃាទិសេ-
សស្ស ។

សង្ឃទិសេសា ខិដ្ឋិកា(១) ។

។ បេ ។

(៨០៨) ទដិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា កតិ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតំ ។ ទដិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា
ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតំ កុញ្ញស្សាមីតំ បដិក្កណាតិ
អាមត្តំ ទុក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាមត្តំ
នាដិទេសនីយស្ស ទដិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា
សោ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតំ ។

កតិអាមត្តិវំ ខិដ្ឋិតំ ទុតិយំ ។

(៨០៩) កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា អាមត្តិ-
យោ ចតុទ្ធិ វិបត្តនំ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្តិ ។ កាយ-
សំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា អាមត្តិយោ ចតុទ្ធិ វិបត្តនំ

១ ទ. ម. ទសសង្ឃទិសេសា ខិដ្ឋិកា ។

វិនយបំណិក ចារិកៈ

កិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ) កងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម
ចប់ជាគំរប់ៗ ដង គឺចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក
ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្មយំទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ-
ទិសេស ។

ចប់ សង្ឃទិសេស ។

ៗ២២

(៨១៨) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប្តីនាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះ
ដូរយកមកធាន់ ។ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹក
ដោះដូរយកមកធាន់ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធាន់ដូច្នោះ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយធាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនិយៈគ្រប់ ។
វារៈដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ២ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
សូមទឹកដោះដូរយកមកធាន់ ។

ចប់ ព្រឹក្សាបត្តិវារៈ ដាច់រប់ ២ ។

(៨១៩) អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ប៉ះពាល់កាយ បណ្តារិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលកងវិបត្តិប្តីនាន ។ អាបត្តិទាំង
ឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តារិបត្តិ

វិញ្ញាណស្ថេរ សោធុស មហារិក សង្កហារិ

ទ្វេ វិបត្តិយោ កជន្និ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចា
 វិបត្តិ ។ បេ ។ ធម៌ វិញ្ញាបេតា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាចត្តិ
 យោ ចតុន្និ វិបត្តិនិ កតិ វិបត្តិយោ កជន្និ ។ ធម៌
 វិញ្ញាបេតា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាចត្តិយោ ចតុន្និ វិបត្តិនិ
 ឯកំ វិបត្តិ កជន្និ អាចាវិបត្តិ ។

វិបត្តិវិ ឆន្ទិតំ ភតិយំ ។

(៨២០) កាយសិស្កំ សាទិយនប្បច្ចយា អាចត្តិ-
 យោ សត្តន្និ អាចត្តិកុញ្ញានិ កតិហិ អាចត្តិកុទ្ទេហិ
 សង្កហិតា ។ កាយសិស្កំ សាទិយនប្បច្ចយា អា-
 ចត្តិយោ សត្តន្និ អាចត្តិកុញ្ញានិ បញ្ចហិ អាចត្តិកុទ្ទេ-
 ហិ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកាចត្តិកុទ្ទេន សិយា
 សង្ករិសេសាចត្តិកុទ្ទេន សិយា ឥល្លត្តយាចត្តិកុទ្ទេន
 សិយា ចាត្តិយាចត្តិកុទ្ទេន សិយា ធិក្កជាចត្តិកុទ្ទេ-
 ន ។ បេ ។ ធម៌ វិញ្ញាបេតា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាចត្តិយោ
 សត្តន្និ អាចត្តិកុញ្ញានិ កតិហិ អាចត្តិកុទ្ទេហិ សង្ក-
 ហិតា ។ ធម៌ វិញ្ញាបេតា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាចត្តិយោ

ភិក្ខុវិភិក្ខុ មហាវារៈ ១៦ សង្គមាវារៈ

ទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារៈវិបត្តិក៏មាន ។ បេ ។
 អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូម នូវទឹកដោះជួរ យកមកឆាន់
 បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្តីនានា ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះ
 បច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់
 បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារៈវិបត្តិ ។

ចប់ វិបត្តិវារៈ ដំណំរប់ ៣ ។

(៨២០) អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
 ប៉ះពាល់កាយ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃ
 អាបត្តិប្តីនានា ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
 ប៉ះពាល់កាយ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃ
 អាបត្តិ ៥ គឺក្នុងនៃអាបត្តិបាណ្ឌវជីក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិសង្ឃិក៏មាន សេសក៏មាន
 ក្នុងនៃអាបត្តិថ្មល្ងាចក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិ
 ទ្រុកដក៏មាន ។ បេ ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះ
 ជួរយកមកឆាន់ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃ
 អាបត្តិប្តីនានា ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួរ

វិទយបិដកេ បរិវារោ

សត្តន្តំ អាបត្តិក្កត្តានិ ធិហិ អាបត្តិក្កន្ទេហិ សង្កហិតា
សិយា ពាដិទេសនិយាបត្តិក្កន្ទេន សិយា ទុក្កជា-
បត្តិក្កន្ទេន ។

សង្កហារិវំ ឌីដ្ឋិកំ ចតុតំ ។

(៨២០) កាយសំសក្កំ សាទិយនប្បច្ចយា អាបត្តិ-
យោ នន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ កត្តហិ សម្មដ្ឋានេហិ
សម្មដ្ឋហន្តិ ។ កាយសំសក្កំ សាទិយនប្បច្ចយា អា-
បត្តិយោ នន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
សម្មដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន
វាចតោ ។ បេ ។ ទដិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា
អាបត្តិយោ នន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ កត្តហិ សម្មដ្ឋា-
នេហិ សម្មដ្ឋហន្តិ ។ ទដិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា
អាបត្តិយោ នន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ ចត្វហិ សម្មដ្ឋានេ-
ហិ សម្មដ្ឋហន្តិ សិយា កាយតោ សម្មដ្ឋហន្តិ ន
វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច

វិនយបិណ្ឌ បរិវារៈ

យកមកឆាន់ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃ
អាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុកដក៏មាន ។

ចប់ សង្គហវារៈ ផាត់រប់ ៤ ។

(៨២១) អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ

ចំពោះកាយ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន
ប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការចំ

ពោះកាយ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវារៈឡើយ ។ បេ ។ អាបត្តិ

ទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះដូរយកមកឆាន់ បណ្តា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំង

ឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះដូរយកមកឆាន់ បណ្តាសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយមិន

តាំងឡើងអំពីវារៈ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវារៈ

វិញ្ញាណក្ខេប លោក្ខណ៍ មហាវិញ្ញាណ អធិការណ៍វិញ្ញាណ សមថវិញ្ញាណ

សម្មជ្ជហន្តិ ធិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ
ច សម្មជ្ជហន្តិ ធិត្តតោ សិយា កាយតោ ច
វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តិ ។

សម្មជ្ជហន្តិ ធិត្តតោ បញ្ចមំ ។

(៨២២) កាយសិស្តិ សាទិយនប្បច្ចយា អាមត្តិ-
យោ ចត្តន្តិ អធិការណ៍នំ កត្តមំ អធិការណ៍ ។ កា-
យសិស្តិ សាទិយនប្បច្ចយា អាមត្តិយោ ចត្តន្តិ អធិ-
ការណ៍នំ អាមត្តាធិការណ៍ ។ បេ ។ ធី វិញ្ញាបេត្តា
កុញ្ញនប្បច្ចយា អាមត្តិយោ ចត្តន្តិ អធិការណ៍នំ កត្តមំ
អធិការណ៍ ។ ធី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាមត្តិ-
យោ ចត្តន្តិ អធិការណ៍នំ អាមត្តាធិការណ៍ ។

អធិការណ៍វិញ្ញាណ ធិត្តតោ ធីត្តំ ។

(៨២៣) កាយសិស្តិ សាទិយនប្បច្ចយា អាមត្តិ-
យោ សត្តន្តិ សមថាធិត្តតោ សមថេហិ សម្មជ្ជហន្តិ ។
កាយសិស្តិ សាទិយនប្បច្ចយា អាមត្តិយោ សត្តន្តិ

ភិក្ខុនិរោធិ៍ មហាវិរៈ ១៦ អធិករណវិរៈ សមថវិរៈ

មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពី
វេទនាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវេទនានឹងចិត្តក៏មាន ។

ចប់ សមុដ្ឋានវិរៈ ផាត់រប់ ៥ ។

(៨២២) អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ

ប៉ះពាល់កាយ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ អាបត្តិទាំង
ឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាអធិ-
ករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បេ ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះ
បច្ច័យនៃភិរិយាសូមទឹកដោះដូរយកមកឆាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់
ជាអធិករណ៍ណា ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃភិរិយាសូមទឹក
ដោះដូរយកមកឆាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។

ចប់ អធិករណវិរៈ ផាត់រប់ ៦ ។

(៨២៣) អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ

ប៉ះពាល់កាយ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិ
ទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តា

វិទយបិណ្ឌេ បរិវារេ

សមថាជំ តីហិ សមថេហិ សម្មន្តិ សិយា សម្មទារិណ-
 យេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទារិណ-
 យេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ បេ ។ ទដិ វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ សន្តន្តិ សមថាជំ កតីហិ
 សមថេហិ សម្មន្តិ ។ ទដិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា
 អាបត្តិយោ សន្តន្តិ សមថាជំ តីហិ សមថេហិ សម្មន្តិ
 សិយា សម្មទារិណយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច
 សិយា សម្មទារិណយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

សមថារំ អិដ្ឋិតំ សន្តមំ ។

(៨២៤) កាយសំសត្តិ សាទិយនប្បច្ចយា កតិ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ កាយសំសត្តិ សាទិយនប្បច្ច-
 យា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អវស្សតា ភិក្ខុនិ អវ-
 ស្សតស្ស បរិសប្បកុលស្ស អធិក្ខកំ ឧត្តជាទុមណាលំ
 កហាលំ សាទិយតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស ភិក្ខុ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស

វិទ្យបិណ្ឌ បរិវារៈ

សម្រេចៈទាំង៧ តែងរម្ងាប់ដោយសម្រេចៈ ៣ គឺដោយសម្រេចៈវិន័យនឹង
 បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្រេចៈវិន័យនឹងតិណវត្ថុភារៈក៏មាន ។ បេ ។
 អាបត្តិទាំងឡាយព្រោះបច្ច័យនៃភិរិយាសូមទឹកដោះដូរយកមកឆាន់ បណ្តា
 សម្រេចៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យនៃ
 ភិរិយាសូមទឹកដោះដូរយកមកឆាន់ បណ្តាសម្រេចៈទាំង៧ តែងរម្ងាប់ដោយ
 សម្រេចៈ ៣ គឺដោយសម្រេចៈវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយ
 សម្រេចៈវិន័យនឹងតិណវត្ថុភារៈក៏មាន ។

ចប់ សម្រេចៈវិវារៈ ផាត់រំបំ ៧ ។

(៨២២) ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តី
 ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៥ ព្រោះបច្ច័យ
 នៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹង
 ការចាប់ពាល់ (ខ្លូសរីរប្រទេស) របស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ
 តាំងពីខាងក្រោមដល់កាំបិតចុះមក ដល់ខាងលើមណ្ឌលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិ
 បាណដឹក ភិក្ខុចាប់ពាល់កាយ (ស្រី) ដោយកាយរបស់ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិ

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិក សមុប្បយវិ

កាយេន កាយប្បជិត្តិ អាមសតិ អាបត្តិ ធម្មត្ថយស្ស
 កាយប្បជិត្តេន កាយប្បជិត្តិ អាមសតិ អាបត្តិ
 ធុក្កដស្ស អង្គលំបតោទកេ ចាចិត្តយំ កាយសំសត្តិ
 សាទិយនប្បច្ចយា វេមា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។
 តា អាបត្តិយោ ចត្តន្តិ វិបត្តន្តិ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្តិ ។
 សត្តន្តិ អាបត្តិក្ខន្ធានិ កតិហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ សង្ក-
 ហិតា ។ ធន្តិ អាបត្តិសមដ្ឋានានិ កតិហិ សមដ្ឋានេហិ
 សមដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តន្តិ អធិករណានិ កតមិ អធិក-
 រណិ ។ សត្តន្តិ សមដ្ឋានិ កតិហិ សមដ្ឋេហិ សម្មន្តិ ។
 តា អាបត្តិយោ ចត្តន្តិ វិបត្តន្តិ ធម្ម វិបត្តិយោ ភជន្តិ សិយា
 សំលវិបត្តិ សិយា អាចារិវត្តិ ។ សត្តន្តិ អាបត្តិក្ខន្ធានិ
 បញ្ចហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកា-
 បត្តិក្ខន្ធន វិយា សង្កាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធន វិយា
 ធម្មត្ថយាបត្តិក្ខន្ធន វិយា ចាចិត្តយាបត្តិក្ខន្ធន វិ-
 យា ធុក្កដាបត្តិក្ខន្ធន ។ ធន្តិ អាបត្តិសមដ្ឋានានិ
 វិកេន សមដ្ឋានេន សមដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
 ត សមដ្ឋហន្តិ ន វិចតោ ។ ចត្តន្តិ អធិករណានិ

កិច្ចខិតខំ មហារិះ ១៦ សមុប្បយវិវាទៈ

សន្សំទិសេស ភិក្ខុចាប់ពាលវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ស្រ្តី) ដោយកាយ
 របស់(ខ្លួន)ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្ចយ ភិក្ខុចាប់ពាលវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ(ស្រ្តី)
 ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុចាក់ក្រឡេកភិក្ខុ
 ផងគ្នាដោយប្រាមវដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុប្រកាន់ត្រូវអាបត្តិទាំង៥នេះ
 ព្រោះបច្ចយនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការរំលោភកាយ ។ ពួកអាបត្តិទាំង
 នោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ
 ទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។
 បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តា
 អធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់
 ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងនោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ រាប់បញ្ចូលក្នុង
 វិបត្តិ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧
 អាបត្តិទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៥ គឺក្នុងនៃអាបត្តិបាព-
 ជិតក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិសន្សំទិសេសក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិថ្មល្ងាច្ចយក៏មាន
 ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុកដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤

វិសយបិដកេ បរិវារេ

អាបត្តានិករណំ ។ សត្តន្តំ សមថានិ ភីហិ សមថេហិ
 សមន្តំ សិយា សមខារិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច
 សិយា សមខារិនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ បេ ។

(៨២៥) ទដី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា កតិ អា-

បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ ទដី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា ទ្វេ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមិតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ
 ទុក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទាដិទេសនី-
 យស្ស ទដី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា ឥមា ទ្វេ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តិនិ កតិ
 វិបត្តិយោ កដន្តំ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិកុញ្ញានិ កតិហិ
 អាបត្តិកុញ្ញេហិ សន្តិហិតា ។ ធន្តំ អាបត្តិសមថានិ
 កតិហិ សមថានេហិ សមជ្ជហន្តំ ។ ចត្តន្តំ អដិ-
 ករណានិ កតិមិ អដិករណំ ។ សត្តន្តំ សមថានិ

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

ចាត់ជាអាបត្តាអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ

៣ គឺដោយសមុទានិយន្តិយវិញ្ញាណករណៈក៏មាន ដោយសមុទានិយន្តិយ

តិណវត្ថាវកៈក៏មាន ។ បេ ។

(៨២៥) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប្បន្នាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹក

ដោះដូរយកមកធាន់ ។ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូម

ទឹកដោះដូរយកមកធាន់ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង

ធាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយធាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិ-

ទេសនីយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេចចូលទៅ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ២ នេះ

ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះដូរយកមកធាន់ ។ អាបត្តិទាំងនោះ

បណ្ណាវិបត្តិទាំង ២ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បន្នាន ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧

អាបត្តិទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប្បន្នាន ។ បណ្ណា

សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប្បន្នាន ។ បណ្ណាអធិ-

ករណ៍ទាំង ២ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់

ភិក្ខុនិរិក្ខេ សោឡស មហាវិហា សមុច្ចយវិ

កត្តហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។ តា អាចត្តិយោ ចត្តន្តិ
 វិបត្តន្តិ ឯកំ វិបត្តិ កជន្តិ អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្តិ អា-
 ចត្តិក្ខន្ធានិ ជ្ជហិ អាចត្តិក្ខន្ធាហិ សន្តហិតា សិយា ចា-
 ដិទេសនិយាចត្តិក្ខន្ធានិ សិយា ទិក្ខជាចត្តិក្ខន្ធានិ ។
 ធន្តិ អាចត្តិសម្មជ្ជានានិ ចត្វហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជ-
 ហន្តិ សិយា កាយតោ សម្មជ្ជហន្តិ ន វាចតោ ន
 ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មជ្ជហន្តិ
 ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជ-
 ហន្តិ ន វាចតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តិ ។ ចត្តន្តិ អនិករណានិ
 អាចត្តាដិករណំ ។ សត្តន្តិ សមថានិ ត្តហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ សិយា សម្មខាវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច សិយា សម្មខាវិទយេន ច តិណាវត្តារកេន ចាតិ ។

សមុច្ចយវិ និដ្ឋិតំ អន្តិមំ ។

អន្តិ បច្ចយវិហា និដ្ឋិតា ។

ភិក្ខុនិរិក្ខេ សោឡស មហាវិហា និដ្ឋិតា ។

ភិក្ខុនិកាយ្ហ មហាវិរៈ ១៦ សមុច្ចយវិរៈ

ដោយសមថៈប្តីមាន ។ ពួកអាបត្តិទាំងនោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់
 បញ្ចាលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារិបត្តិ ។ បណ្តាអាបត្តិទាំង ៧ ក្នុង លោក
 សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន កង
 នៃអាបត្តិទុកដក់មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយ
 សមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា នឹងមិនតាំង
 ឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏
 មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំង
 ឡើងអំពីកាយវាចា នឹងចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា
 អាបត្តិធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ
 ដោយសមុខាវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខាវិន័យនឹង
 ភិណ្ឌវត្ថុក៏មាន ។

ចប់ សមុច្ចយវិរៈ ដាច់រំបំ ៨ ។
 ចប់ បច្ចយវិរៈទាំង ៨ ។
 ចប់ មហាវិរៈ ១៦ ក្នុងភិក្ខុនិកាយ្ហ ។

សម្បជ្ឈានីសសង្ខេបំ

(៨២៦) អនិច្ចា សព្វសង្ខារា(១)

និច្ចានត្តា ច សង្ខតា

និច្ចានញ្ចវ បណ្ណតិ

អនត្តា ឥត និច្ចយា ។

តុទ្ធចន្ទេ អនុប្បន្នេ

តុទ្ធានិច្ចេ អនុគតេ

តេសំ សភាគនិម្មានំ

នាមមត្តំ ន ញ្ញាយតិ(២) ។

១ ឱ. ម.សព្វ សង្ខារា ។ ២ ឱ. ម. វ ពាយតិ ។

សម្មជ្ជានសីលសង្ខេប

(៨២៦) សង្ខារទាំងពួងទាំងឡាយ ដែលបច្ច័យតាក់តែង
ហើយ ជាបសម័នទៀងផង ជាទុក្ខផង ជាអនត្តាផង ។ និព្វាន
នឹងបញ្ចត្តិកំលោកនិច្ច័យថា ជាអនត្តាធម៌ដែរ^(១) ។ កាលព្រះ
ពុទ្ធដួចជាព្រះចន្ទមិនទាន់កើតឡើង កាលព្រះពុទ្ធដួចជាព្រះ
អាទិត្យមិនទាន់បានគ្រាស់នៅឡើយ នាមបញ្ចត្តិរបស់សភាគ-
ធម៌^(២)ទាំងឡាយនោះ ក៏មិនមានអ្នកណា អាចដឹងបាន ។

១ អត្តា ប្រែថា ខ្លួន ថា ចិត្ត ឬថា សភាវៈតែងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចខ្លួន ។ អនត្តា
ប្រែថា សភាវៈមិនមែនខ្លួន មិនមែនចិត្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចខ្លួន ។ យើងបានពិនិត្យ
មើលត្រង់បទដែលថា អនត្តានោះច្រើននម្បីបានចូលចិត្តដោយច្បាស់លាស់ថា ធម៌ទាំងអស់ គឺ
អាយតនៈ ១២ ឬ ខន្ធ ៥ ប្រការសុទ្ធតែជាអនត្តាគ្រប់ចំណែក សូម្បីព្រះនិព្វានដែលជាធម៌យ៉ាង
ឯក ក៏គង់បានឈ្មោះថាជា អនត្តា ដែរ តែធម៌ទាំងអស់ក្រៅបាតព្រះនិព្វាននោះ នៅមានខន្ធ ៥
ជាហេតុ ជាបច្ច័យឲ្យកើតទៀត ព្រោះធម៌ទាំងនោះជាសសង្ខារនៅឡើយ ។ ឯព្រះនិព្វានជា
អនត្តាដែរ ជាធម៌មិនមានហេតុ មិនមានបច្ច័យ ដាក់ឡាំងឲ្យកើតឡើយ ។ ព្រោះព្រះនិព្វាន
នេះជាវិសង្ខារទៅហើយ ព្រះនិព្វាននោះ ពិតមែនតែជាតុណ្ហាធម៌ត្រូវកើតទៀត តែមិន
មែនជាឋានសុខស្បុទ្ធទេនោះទេ គឺព្រះនិព្វាននៅមានអាយតនៈមួយ ឬមានហេតុម្យ៉ាង គឺអិហត្ត-
ផលញ្ញាណនោះឯង សមន្តិបពុទ្ធភាសិតថា អត្ថី ភិក្ខុវេ តទាយតនំ ។ ២ សំដៅយកសង្កត-
ធម៌ គឺមានបច្ច័យប្រជុំគ្នាតែងបាន ជាធម៌មានចំណែកស្មើដោយអាការមានមិនទៀងជាដើម។

សមុទ្ទិសសីសសង្ខេបំ សមុទ្ទិសោបិ

ទុក្ខំ វិវិដំ កត្តា
 ប្បយត្តាន ចារម៍
 ទុបដ្ឋនំ មហាវិរា
 ចក្កក្ខតា សព្វហ្មកោ
 តេ ទេសយន្តំ សទ្ធម្មំ
 ទុក្ខហានី សុខាវហំ ។
 អដ្ឋិរសោ សក្យម្មនំ
 សព្វក្ខតានុកម្មកោ
 សព្វសត្តតោ សីហោ
 បិដកោ តិណិ ទេសយំ
 សត្តនំ អភិធម្មញ្ញំ^(១)
 វិនយញ្ញ មហាតុណំ ។
 ឃរំ និយតិ សទ្ធម្មោ
 វិនយោ យទិ តិដ្ឋតិ
 ទុកតោ ច វិកម្មនំ
 ទទ្ធកា យា ច មាតិកា

១ ឧ. ម. សុត្តន្តបិដក ៣១១ ។

សមុជ្ឈានសីសសង្ខេប សមុជ្ឈានកថា

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធាង្គាយ ជាមហារីរៈ ទ្រង់ធ្វើនូវទុក្ខករិយា

មានប្រការផ្សេងៗ បានបំពេញនូវបារមីចាំង្គាយ ព្រះ

អង្គមានចក្ខុកើតហើយ បានត្រាស់ដឹងឡើង ព្រះអង្គ

ទ្រង់សំដែង នូវព្រះសង្គម្មដែលសម្រាប់បំផ្លាញ នូវកងទុក្ខ

ហើយនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ចំពោះសត្វលោកព្រមចាំង្គាយ

លោក ។ ព្រះអង្គរិសសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាសក្យមុនី ព្រះអង្គមាន

សេចក្តីអនុគ្រោះសព្វសត្វ ទុក្ខមជ្ឈិមសព្វសត្វ ជាសីហៈ

(របស់នរោត្តម) ទ្រង់សំដែងនូវពុទ្ធចរិយៈចំពោះ ៣ ក្នុងបដកតិព្រះ

វិន័យ ព្រះសូត្រ ព្រះអភិធម្ម ដែលជាពាក្យមានគុណធំ ។

បើព្រះវិន័យ បិតនៅហើយ ព្រះសង្គម្មក៏ប្រព្រឹត្តទៅបាន

យ៉ាងនេះ ទុកគោរកង្គ ខ្លួនវិន័យ ដឹងមាតិកា ដែល

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហ

មាលា សុត្តុគុណោនេវ

បរិវាហន កន្តិកា ។

តស្សេវ បរិវាស្សេ

សម្មជ្ជានំ និយតោ កតំ

សមេទនំ នានញ្ចញ្ចំ

សុត្តុ ទិស្សន្តិ ឧបរិ

តស្មា សិក្ខេ បរិវាវំ

ធម្មកាមោ សុបេសលោតំ ។

វិកង្កេ ទ្គិស្ម បញ្ចតំ

ឧទ្ទិសន្តិ ឧបោសថេ

បរិក្ខាមំ សម្មជ្ជានំ

យថាញ្ញាយំ សុណាថ មេ ។

ចារាជិកំ យំ បវេមិ

ទុតិយញ្ច តតោ បរិ

សញ្ញាវត្តានុភាសញ្ញា

អតិវេកញ្ច ឌីវំ

លោមាណិ បទសោធម្មោ

វិទ្យាបិណ្ឌ បរិវារៈ

សន្តិភិកាចារ្យចង់ក្រងហើយ ដោយបរិវារៈ បីដូចជាកម្រងផ្កា
 ដែលគេក្រង ដោយចេសន្ត្រះងង ។ សម្បជាននៃបរិវារៈន្ត្រះងង
 ជាសម្បជានដែលអ្នកប្រាជ្ញធ្វើឲ្យទៀងទាត់ គឺធ្វើមិនឲ្យលាយច្រឡំ
 ដោយសម្បជានដទៃទៀត សម្បជាននៃទានផល សម្បជាននៃផល
 មានប្រាកដមកក្នុងសូត្រ ដូចសំដែងមកហើយខាងដើម ព្រោះ
 ហេតុនោះ ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ជាអ្នកប្រាជ្ញ
 ធម៌ គប្បីសិក្សានូវបរិវារៈ (ទៀតប៉ុន្តែ) ។ សិក្ខាបទណាដែល
 ទ្រង់បញ្ជាក់ហើយក្នុងវិក្កន៍ទាំងពីរ ដែលពួកភិក្ខុ នឹងភិក្ខុនីតែង
 សំដែងគ្រប់ថ្ងៃទេបោសថ ខ្ញុំនឹងពោលនូវសម្បជាន (នៃសិក្ខា-
 បទនោះ) តាមសមគួរដល់សេចក្តីចេះដឹង អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរប្រុងស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយ ១៣ គឺបឋម-
 បារមជីកសិក្ខាបទ ១ ទុតិយបារមជីកសិក្ខាបទ ១ តទៅមុខទៀត
 គឺសញ្ញាវិក្កសិក្ខាបទ ១ សមនុភាសនសិក្ខាបទ ១ អតិរេកចរិ-
 សិក្ខាបទ ១ ឯឡករលាមសិក្ខាបទ ១ បទសោធម្មសិក្ខាបទ ១

សមុដ្ឋានសីសសង្ខេបំ បឋមបារាជិកសមុដ្ឋានំ

ក្រុតសំវិជានេន ច

ថេយ្យទេសនហោរិញ្ច

អននុញាយ តេវស ។

តេវសេតេ សមុដ្ឋាន-

នយាវិញ្ញាហិ ចិន្ទិតា

ឃកេកស្មី សមុដ្ឋានេ

សទិសា ឥធនិស្សរេ ។

(៨២៧) មេធាំ សុត្តសំសត្តោ

អនិយតា បឋមិកា

បុព្វបថវិចារិកា

រហោ ភិក្ខុនិយា សហ

សកោជនេ រហោ ទ្វេ ច

អង្គលំ ឧទកេ ហាសំ

បហារេ ឧត្តរេ ថេវ

តេបញាសា ច សេត្តិយា

អធិត្តកាមាវស្សតា(១)

១. ឧ. អធិត្តកំ ពាមាវស្សតា ។

សម្មាសីសសង្ខេប បឋមបារាជិកសម្មាស

ភូតាពេចនសិក្ខាបទ ១ សំវិធានសិក្ខាបទ ១ ថេយ្យសត្ត-
 សិក្ខាបទ ១ ធម្មទេសនាសិក្ខាបទ ១ ចៅវិជ្ជាបនសិក្ខាបទ ១
 អននញ្ញាតសិក្ខាបទ ១ ។ សិក្ខាបទទាំង ១៣ នេះ មាន
 ន័យរបស់សម្មាសីដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ បានគិតហើយ
 ថា ក្នុងសម្មាសីនៃសិក្ខាបទមួយ ៗ ក្នុងវិក្កន៍ទាំងពីរនេះ មាន
 សម្មាសីប្រហែល ៗ គ្នាទាំងអស់ ។

(៨២៧) មេថុនសិក្ខាបទ ១ សុភវិសដិសិក្ខាបទ ១ កាយ-
 សំសត្តសិក្ខាបទ ១ បឋមានីយតសិក្ខាបទ ១ បុព្វបគត-
 សិក្ខាបទ(១) ១ បរិប្រាចិតសិក្ខាបទ ១ រហោនិសដ្ឋសិក្ខា-
 បទ(២) ១ សភោជនសិក្ខាបទ ១ រហោនិសដ្ឋសិក្ខាបទ(៣)
 ទាំង២អង្គលិបភោជនសិក្ខាបទ ១ ទុកហាសធម្មសិក្ខាបទ ១
 បហារទានសិក្ខាបទ ១ ទុតិរណសិក្ខាបទ(៤) ១ សេកិយ ៥៣
 អធិក្ខសិក្ខាបទ ១ ភាមន្តរគមនសិក្ខាបទ ១ អវស្សតខាទនីយ-

១ គឺអនុប្បទន្ធិសិក្ខាបទ ក្នុងក្រុងពាយវិគ្គសិក្ខាបទទី ១ ។ ២ គឺភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីកំបាំងជាមួយ
 នឹងភិក្ខុនី ។ ៣ គឺបឋមរហោនិសដ្ឋ ១ ទុតិយរហោនិសដ្ឋ ១ (អប្បេលកវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៤-៥) ។
 ៤ គឺតលសត្តិកសិក្ខាបទ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារោ

តលមដ្ឋញ្ច សុទ្ធិកា
 វស្សំ វត្តា ច ឡិវាទំ
 ណាទុតាន្ទេ បវត្តនំ
 ធនសត្តតិ វមេ សក្ខា
 កាយ មានសិកា កតា
 សព្វេ ឯកសម្មដ្ឋានា
 បវេមំ ចារាជិកំ យថា ។

បរិមចារាជិកសមុទ្ពាសំ ធិដ្ឋិតំ ។

(៨២៨)

អទិទ្ធិ វិគហុត្តរិ(១)
 ទុដ្ឋល្លា អត្តកាមិនំ
 អម្មលា អពាភាគិយា
 អនិយតា ទុតិយិកា
 អច្ឆន្ទេ បវណាមនេ
 មុសា ឡិមសបេសុណា
 ទុដ្ឋល្លា បវេមិណោ

១ ម. វិគហុត្តរិ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

គហនសិក្ខាបទ^(១) ១ គលយាដកសិក្ខាបទ ១ ដតមដក-
សិក្ខាបទ ១ ទទកសុទ្ធិកសិក្ខាបទ ១ វស្សវត្តានសិក្ខាបទ ១
ធុវេគមនសិក្ខាបទ ១ វដ្ឋាបិគបវត្តននានពន្ធសិក្ខាបទ ១ រម
ត្រវដ្ឋា ៧៦ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមានសម្បជានមួយ
គឺទាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត ដូចបឋមប្រាកដិកសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ បឋមប្រាកដិកសមុជ្ឈាន ។

(៨២៨) អទិន្ទានសិក្ខាបទ ១ មនុស្សវិគ្គហសិក្ខាបទ ១ ទតិរម-
នស្សគម្មសិក្ខាបទ ១ ទដ្ឋល្អវេចសិក្ខាបទ ១ អត្តកាមប្រាបិចរិយ-
សិក្ខាបទ ១ អម្មលកសិក្ខាបទ ១ អពាកាគិយសិក្ខាបទ ១ ទតិ-
យានិយកសិក្ខាបទ ១ ចរិវច្ឆន្តនសិក្ខាបទ ១ បរិណាមនសិក្ខា-
បទ ១ មសាវទសិក្ខាបទ ១ ធុមសវទសិក្ខាបទ ១ បេសុញ្ញ-
សិក្ខាបទ ១ ទដ្ឋល្អារោចនសិក្ខាបទ ១ បឋវីខណនសិក្ខាបទ ១

១ ធុខាទនិយគហណសិក្ខាបទ ។

សម្មាសម្ពុទ្ធសីសសង្ខេបំ ទុតិយបារាជិកសម្មាសម្ពុទ្ធសំ

ក្រុំ អញ្ញាយ ឧជ្ឈប

និក្ខេបំ សិញ្ញនញ្ញ

អាមិសហេតុ ក្រុំ

ឃា អនានិ ភិសា

អបនិ ច ជិវិតំ

ជានិ សប្បណាកំ កម្មិ

ឡានិ វាសនាសនា

សហធម្មករិលេខា

មោហោ អម្បលកេន ច

កក្កិ ធម្មិកំ(*) ទត្ថា

បរិណាមេយ្យ បុគ្គលេ

កិណ្ណេ អកាលអច្ឆន្ណេ

ទុក្ខហិ និរយេន ច

កណំ វិក្ខិណំ ទុក្ខនំ

១ ម. កុក្កុច្ឆិកំ ។

សមុទ្រសីសសង្ខេប ទុតិយបារាជិកសមុទ្រ

ភូតតាមសិក្ខាបទ ១ អញ្ជាវេទកសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋបទសិក្ខា-
 បទ ១ និក្ខេបសិក្ខាបទ ១ សិញ្ញាសិក្ខាបទ(១) ១ កាមិស-
 ហេតុសិក្ខាបទ ១ កុតារីសិក្ខាបទ(២) ១ ឯហិសិក្ខាបទ(៣) ១
 អនាទិយសិក្ខាបទ ១ ភីសាបទសិក្ខាបទ ១ អបនិធានសិក្ខា-
 បទ ១ ដីវិតារវេហបទសិក្ខាបទ(៤) ១ សប្បណកសិក្ខាបទ ១
 កម្មុទកោដនសិក្ខាបទ ១ ធនវីសតិវិស្សសិក្ខាបទ ១ សំវេស-
 សិក្ខាបទ(៥) ១ នាសិក្ខាសាមណេរសម្ពោតសិក្ខាបទ(៦) ១
 សហធម្មិកសិក្ខាបទ ១ រលេខនសិក្ខាបទ ១ មោហនកសិក្ខា-
 បទ ១ អមូលកសិក្ខាបទ(៧) ១ កកច្ចុបទហនសិក្ខាបទ(៨) ១
 ធម្មិកសិក្ខាបទ(៩) ១ ចីវរិទ្ធាទិយ្យនធម្មសិក្ខាបទ(១០) ១
 បុគ្គលបរិណាមនសិក្ខាបទ ១ កិន្តេសិក្ខាបទ(១១) ១ អកាលចីវរ-
 សិក្ខាបទ(កាជ្ជបនៈ) ១ អចិន្តនសិក្ខាបទ ១ ទុត្តហិតសិក្ខាបទ
 (ទុដ្ឋបទកៈ) ១ និរយសិក្ខាបទ (អភិសបន) ១ គណចីវរ-
 លកសិក្ខាបទ ១ ចីវរិកង្កសិក្ខាបទ ១ ទុព្វលចីវរសិក្ខាបទ ១

១ គឺសប្បណកសិក្ខាបទទី ១០ ក្នុងព្រះគម្ពីរវិញ ។ ២ គឺទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ។ ៣ គឺ
 ទយ្យោជនសិក្ខាបទ ។ ៤ គឺសញ្ញាបណ្ណសិក្ខាបទ ។ ៥ គឺទុត្តសម្ពោតសិក្ខាបទ ។ ៦ គឺកណ្ណ-
 កសិក្ខាបទ ។ ៧ គឺអមូលកសិក្ខាបទទី ៦ ក្នុងសហធម្មិកវិញ ។ ៨ គឺសញ្ញាបណ្ណសិក្ខាបទ ។
 ៩ គឺកម្មុទកោដនសិក្ខាបទ ។ ១០ គឺទិយ្យនធម្មសិក្ខាបទ ។ ១១ មានក្នុងកិច្ចសិវង្គ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហ

ក វេន ជា សុប ស្សយំ
 អកោស តណ្ហា មច្ឆរី
 កត្តំនី ច ហាយន្តិយា
 ទ្វេ វស្សា សិក្ខា សង្ឃេន
 តយោ ចេវ តិហិតតា
 កុមារីក្ខតា តិស្សេន ច
 ឧនន្ទានិសសម្មតា
 អលន្តាវ សោកាវស្សំ
 ធម្មា អនុវស្សា ច ទ្វេ
 សិក្ខាបទា សត្តតិមេ
 សម្មដ្ឋានា តិកា កតា
 កាយចិត្តេន ន វាចា
 វាចាចិត្តា ន កាយិកា
 តិហិត ទ្វារេហិ ជាយន្តិ
 ចារាដិកំ ទុតិយំ យថា ។
 ទុតិយយាទិកសមុដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីយថាដិត បរិវារៈ

កបិនជាសុភសិក្ខាបទ ១ ឧបស្សយសិក្ខាបទ ១ អកោសន-
សិក្ខាបទ ១ ចណ្ឌិកតាសិក្ខាបទ ១ កុលមច្ឆរិសិក្ខាបទ ១
គតិនិវេជ្ជបទសិក្ខាបទ ១ បាយនិវេជ្ជបទសិក្ខាបទ ១ ទ្រេ-
វស្សាអសិក្ខិតសិក្ខាមាណសិក្ខាបទ ១ សិក្ខិតសិក្ខាសង្ឃេនអ-
សម្មតាសិក្ខាបទ ១ គិហិកតាសិក្ខាបទ(១) មាន ៣ កុមារិក្ខតា-
សិក្ខាបទ(២) មាន ៣ ខុនទ្វាទសវស្សាវេជ្ជបទសិក្ខាបទ ១
អសម្មតវេជ្ជបទសិក្ខាបទ ១ អលន្តាវសិក្ខាបទ ១ សោកា-
វស្សាសិក្ខាបទ ១ បារិវាសិក្ខចន្ទទានសិក្ខាបទ ១ អនុវស្ស-
សិក្ខាបទ ១ ឯកវស្សាទ្រេវេជ្ជបទសិក្ខាបទ ១ រម្មទាំងអស់
ត្រូវជា ៧០ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងនេះសុទ្ធតែមានសម្បជាន
៣ ៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១
កើតឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ កើតឡើង
អំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវាចាចិត្ត ១ ដូចកងទុតិយបុរាណ-
ជីកសិក្ខាបទ ៗ

ចប់ ទុតិយបុរាណជីកសមុដ្ឋាន ។

១ គឺខុនទ្វាទសវស្សាគិហិកតា ១ បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សាអសិក្ខិតសិក្ខាគិហិកតា ១ ទ្រេវស្សា-
និសិក្ខិតសង្ឃេនអសម្មតាគិហិកតា ១ ។ ២ គឺបែកជួបគ្នាទាំងគិហិកតាសិក្ខាបទ ។

សមុជ្ឈានសីលសង្ខេបំ សព្វវិគ្គសមុជ្ឈានំ

(៨២៧)

សញ្ញាវិ កុដិ វិហារោ

នោវនព្វ បដិគ្គហោ

វិញ្ញាណុនំ អភិហដ្ឋិ
ញត្ថិ

ឧភិដ្ឋិ ទ្វិគកេន ច

កោសិយា សុទ្ធិទ្វេភាតា

ធាតុស្សនំ និសីទនំ

វិញ្ញនំ វូបិកា ចេវ

ឧកោ ធានប្បការកា

ធានតទ្ធានវស្សកា

សុតំ វិកប្បនេន ច

ទ្វារនានសត្វំ ច

ប្រវេច្ឆយជានិ ច

រតនំ សុចំ មញ្ញោ ច

ត្ថុលំ និសីទនកណ្ណំ ច

សមុទ្ទានសីសសង្ខេប សញ្ញាវគ្គសមុទ្ទាន

(៨២៧) សញ្ញាវគ្គសិក្ខាបទ ១ ក្នុងការសិក្ខាបទ ១ វិហារ-
សិក្ខាបទ (មហាល្លកៈ) ១ ចីវរោនសិក្ខាបទ ១ ចីវរប្បដិគ្គ-
ហណសិក្ខាបទ ១ អញ្ញាតកវិញ្ញាតិសិក្ខាបទ ១ តទុត្តិអភិ-
ហដសិក្ខាបទ(១) ១ ឧបក្កដសិក្ខាបទ ២ (គឺបឋមឧបក្កដៈ ១
ទុតិយឧបក្កដៈ ១) ទុតសិក្ខាបទ(២) ១ កោសិយសិក្ខាបទ ១
សុទ្ធការ្យកសិក្ខាបទ ១ ទ្វេភាគិសិក្ខាបទ ១ ធម្មស្សសិក្ខា-
បទ ៦ និសីទនសន្តតសិក្ខាបទ ១ វិញ្ញនិសិក្ខាបទ(៣) ១
រូបិយសិក្ខាបទ ១ នានប្បការកសិក្ខាបទ ២ (គឺរូបិយសំរៅ-
ហារសិក្ខាបទ ១ កយវិក្កយសិក្ខាបទ ១) ឧបញ្ចពន្ធនសិក្ខា-
បទ ១ វស្សិកសាដកសិក្ខាបទ ១ សុត្តវិញ្ញាតិសិក្ខាបទ ១ វិក-
ប្បនសិក្ខាបទ(៤) ១ ព្វារសិក្ខាបទ(៥) ១ ចីវរោនសិក្ខាបទ ១
ចីវរសិក្ខាបទ ១ បូរសិក្ខាបទ(៦) ១ បច្ចុយសិក្ខា-
បទ(៧) ១ ដោតិសមាទហនសិក្ខាបទ ១ រតនសិក្ខាបទ ១
សុចិយវសិក្ខាបទ ១ មញ្ញសិក្ខាបទ ១ ត្ថលោនទ្ធសិក្ខា-
បទ ១ និសីទនសិក្ខាបទ ១ កណ្តបដិច្ចាទិសិក្ខាបទ ១

១ គួរហៅថា តទុត្តិសិក្ខាបទបូណ្ណោះ ។ ២ គឺវគ្គសិក្ខាបទ ។ ៣ គឺឯទ្បកលោម-
លោភបនសិក្ខាបទ ។ ៤ គឺមហាបេសការសិក្ខាបទ ។ ៥ គឺមហាល្លកសិក្ខាបទទី ៧ ក្នុងភូត-
ធាមវគ្គ ។ ៦ គឺកាណាមាតាសិក្ខាបទ ។ ៧ គឺមហានាមសិក្ខាបទ ។

វិសយបិដកេ បរិវាហេ

វស្សុកា ច សុកុតេន

វិញ្ញាតិ អញ្ញាចតាបនា

ទ្វេ សង្ឃិកា មហាជនិកា

ទ្វេ បុគ្គលា លហុកា កុរុ

ទ្វេ វិយាសា សាដិកា ច

សមណចីវរេន ច

សមបញ្ញាសិមេ ធម្មា

ធម៌ា ម៉ានេហិ ជាយវេ

កាយតោ ន វាចាចិត្តា

វាចតោ ន កាយមនា

កាយវាចា ន ចិត្តតោ(១)

កាយចិត្តា ន វាចតោ(២)

វាចាចិត្តា ន កាយេន

តិហិ ម៉ានេហិ(៣) ជាយវេ

ធម្មមុដ្ឋានិកា ចេតេ(៤)

សញ្ញាវត្ថុន សាទិសា ។

សញ្ញាវត្ថុសមុដ្ឋានំ ធិដ្ឋិតំ ។

១ ទ. ម. ន ប ចិត្តា ។ ២ ន វាចិកា ។ ៣ ទ្វារហិ ។ ៤ ទ. ម. វេតេ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

វិស្សកសាដិកាសិក្ខាបទ ១ សុត្តន្តបិដកសិក្ខាបទ(១) ១ វិញ្ញាតិ-
សិក្ខាបទ ១ អញ្ញាចេតាបនសិក្ខាបទ ១ សង្ឃិកបិដកសិក្ខាបទ ២
មហាជនិកសិក្ខាបទ ១ បុគ្គលបរិណាមនសិក្ខាបទ ២ លហុ-
បុរុណសិក្ខាបទ ១ គរុបុរុណសិក្ខាបទ ១ វិយាសាសិក្ខា-
បទ ២ ទុទេសាដិកាសិក្ខាបទ ១ សមណបិដកនិកាយសិក្ខាបទ ១
រួមទាំងអស់ត្រូវជាសិក្ខាបទ ៥០ គតិ សិក្ខាបទទាំងនេះ សុទ្ធ
តែមានសម្បជានប្រាំមួយ ។ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើត
ឡើងអំពីវេទនាចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវេទនា មិនកើតឡើងអំពី
កាយនិងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយនិងវេទនា មិនកើតឡើង
អំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវេទនា ១
កើតឡើងអំពីវេទនាចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ កើត
ឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវេទនាចិត្ត ១ សិក្ខាបទទាំង
នេះសុទ្ធតែមានសម្បជាន ៦ ដូចគ្នានឹងសញ្ញាវិគ្គសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ សញ្ញាវិគ្គសមុជ្ឈាន ។

១ គឺនូវព្រះសិក្ខាបទ ។

សមុទ្រសិវសង្ខេប សមណសាសនសមុទ្រ

(៨៣០)

កេនា នវត្តទុត្តច .

ទ្វិសទ្ធិដល្លទិដ្ឋិ ច

ធនំ ឧដក្សិកា ទ្វេ ច

ទ្វេ ច សទ្ធា ន ព្យាហារ

ធមា នីតាសនេ មាំនិ

បច្ឆតោ ឧប្បថេន ច

វជ្ជានវត្ត កហណា

ឌីសារេ បច្ឆាចក្ខុតា

កស្មី សិសដ្ឋា ទ្វេ វជ្ជ

វិសិទ្ធេ ទុក្ខតាយ ច

បុន សិសដ្ឋា ន វ្របសមេ

អាវាមត្តា បវរណា

អនុឡាសិ សហជីវីន

ទ្វេ ចវិ អនុតទ្ធា

សត្តតិស វមេ ធម្មា

សមុជ្ឈានសំសសង្ខេប សមនុភាសនសមុជ្ឈាន

(៨៣០) សង្ឃភោទសិក្ខាបទ ១ ភោទានវត្ថុកសិក្ខាបទ ១
 ទុព្ភបជាតិកសិក្ខាបទ ១ កុលទូសកសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋល្ងប្បដ្ឋិ-
 បាទនសិក្ខាបទ ១ ទិដ្ឋិអប្បដ្ឋិនិស្សដ្ឋនសិក្ខាបទ ១ ឆន្ទ៍អទគ្នា-
 គមនសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋគ្រិកសិក្ខាបទ ២ អប្បសទ្ធសិក្ខាបទ ២
 នព្យហរណសិក្ខាបទ ១ ឆមាយសិក្ខាបទ ១ និបាសនសិក្ខា-
 បទ ១ ហានសិក្ខាបទ ១ បច្ឆតោសិក្ខាបទ ១ ទប្បថេនសិក្ខា-
 បទ ១ វដ្ឋប្បដ្ឋិបាទនសិក្ខាបទ ១ ទុក្ខតានវត្ថុនសិក្ខាបទ ១
 ហត្ថគហណសិក្ខាបទ ១ ឧសារណសិក្ខាបទ ១ បច្ចាចិក្ខនា-
 សិក្ខាបទ ១ កិស្ម្រោអធិករណបច្ឆាគតាសិក្ខាបទ ១ សំសដ្ឋ-
 សិក្ខាបទ^(១) ១ វិធិសិក្ខាបទ ២ វិសិព្វនសិក្ខាបទ ១ ទុក្ខតា-
 សហជីវិនិសិក្ខាបទ ១ សំសដ្ឋសិក្ខាបទ^(២) មួយទៀត ១
 នវុបសមនសិក្ខាបទ ១ អាវាមសិក្ខាបទ ១ ទុក្ខតោសង្ឃបវា-
 រណសិក្ខាបទ ១ អនុឡាមសិក្ខាបទ ១ សហជីវិនិ-
 សិក្ខាបទ^(៣) ២ ចីវរោទសិក្ខាបទ ១ អនុនននសិក្ខាបទ ១
 រមទាំងអស់ត្រូវជា ៣៧ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ

១ គីរិក្ខុនិយាសំសដ្ឋិសិក្ខាបទ ។ ២ គីរិហិសំសដ្ឋិសិក្ខាបទ ។ ៣ សហជីវិនិវិនិវាទនុត្តហណ-
 សិក្ខាបទ ១ សហជីវិនិវិនិវាទនុត្តហណសិក្ខាបទ ១ ។

វិសយបិដកេ បរិវារេ

កាយវាចាយ ចិត្តតោ

សព្វេ ឯកសមុដ្ឋានា

សមនុភាសនា យថា ។

សមនុភាសនសមុដ្ឋានំ ឆិដ្ឋិតំ ។

(៨៣០)

ឧត្តតំ កបិដំ ភីណិ

បឋមំ បត្តកេសដ្ឋិ

អច្ឆេកញាចិ(១) សាសដ្ឋិកំ

បក្កមន្តេន វា ធុវេ

ឧបស្ស័យំ បរម្យរា

អនតិវិត្តំ ធិមន្តនា

វិកេឃ្នំ រញោ វិកាលេ

ហោសាសារញាកេន ច

ឧស្សយា(២) សដ្ឋិចយញា

ប្បវេ បញ្ចា វិកាលេ ច

បញ្ចាហិតា សដ្ឋិមនំ

១ ខ. អច្ឆេកំ វិចិ ។ ២ ខ. ម. ឧស្សយា ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ:

សុទ្ធតែមានសម្បជានមួយ ។ គឺកើតឡើងអំពីកាយវេទានឹងចិត្ត
ដូចកង្កែបមនុស្សសិក្ខាបទវែង(១) ។

ចប់ សមណុកាសនសម្ពុជាន ។

(៨៣១) ទុក្ខតកបិនសិក្ខាបទ(២) ៣ បឋមបត្តសិក្ខាបទ ១
ភេសជ្ជសិក្ខាបទ ១ អច្ចេកចរិវសិក្ខាបទ ១ សាសន៍សិក្ខា-
បទ ១ បក្កមន្តសិក្ខាបទ(៣) ២ ភិក្ខុបុស្សយសិក្ខាបទ ១ ប-
រម្យរកោជនសិក្ខាបទ ១ អនតិវត្តសិក្ខាបទ(៤) ១ និមន្តនសិក្ខា-
បទ(៥) ១ វិកប្បនសិក្ខាបទ ១ រាជសិក្ខាបទ(៦) ១ វិកាលេ-
តាមប្បវេសនសិក្ខាបទ ១ វេសាសសិក្ខាបទ ១ អាណិកសិ-
ក្ខាបទ ១ ទស្សយវេទិកសិក្ខាបទ ១ បត្តសន្និច្ចយសិក្ខាបទ ១
បុរេភត្តសិក្ខាបទ ១ បច្ឆាភត្តសិក្ខាបទ ១ វិកាលេខុបសន្តមន-
សិក្ខាបទ ១ បញ្ចាហិកការណសិក្ខាបទ ១ ចរិវសន្តមន្តិយ-

១ សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ៤ គឺតាំងពីសង្ឃរោទនិលវុលទូសកៈ ឈ្មោះថាសមណុកាសនា
ប្បហោរិថា យាវតតិយក ។ ២ ទុក្ខតកបិនសិក្ខាបទ ៣ នោះគឺបឋមកបិន ១ ទុក្ខិយកបិន ១
តតិយកបិន ១ ។ ៣ បក្កមន្តសិក្ខាបទ ២ នោះគឺបឋមសេនាសនៈ ១ ទុក្ខិយសេនាសនៈ ១ ។
៤ គឺបឋមបរិវណា ។ ៥ គឺទុក្ខិយបរិវណា ។ ៦ គឺអន្តេបុរសិក្ខាបទ ។ ៧ អាវាសចិសិក្ខា-
បទ ២ នោះ គឺអាវាសចិវរោនិស្សជ្ជនសិក្ខាបទ ១ អាវាសចិវិបក្កមនៈ ១ ។

សមុត្តានិស្សន្ទំ ឯកុកលោមសមុត្តានំ

ទ្រេប៊ី^(១) អាសនេន ច

បសាទេ អាសនេ ចេវ

នីសឯក្ខនកា ឥម

កាយវាចា ន ចិត្តតោ^(២)

ភិហំ ឡាវេហំ ជាយវេ

ឌ្វិសមុដ្ឋានិកា សព្វ

កម៌នេន សហា សមា ។

កបិទសមុត្តានំ និដ្ឋិតំ ។

[៨៣២] ឯកុកលោមា ទ្រេ សេយ្យា

អាហាច្ឆច្ឆិណ្ណាកោជនិ

កុណាវិកាលេ សង្កតិ

ទន្ធតោណោនចេលកា

ឧយ្យុត្តំ វិសេ^(៣) ឧយ្យោជិ

សុវា ឡិវេន ញាយនា

១ ឧ. ម. ទ្រេ ។ ២ ឧ. ន ច ចិត្តា ។ ៣ ឧ. សេនំ ។

សមុជ្ឈានសីសសង្ខេប ឯឡកលោមសមុជ្ឈាន

សិក្ខាបទ ១ អាវសថ^(១)សិក្ខាបទ ២ បសាខសិក្ខាបទ ១
 អាសននិសីទនសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ២៧ សិក្ខាបទ
 សិក្ខាបទទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមានសម្បជ្ឈានពីរ ៗ គឺកើតឡើង
 អំពីកាយនឹងវេទ មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីច្បារ
 ទាំង ៣ គឺកាយវេទនឹងចិត្ត ១ ដូចកបិនសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ កបិនសមុជ្ឈាន ។

(២)

[៨៣២] ឯឡកលោមសិក្ខាបទ ១ សហសេយ្យសិក្ខាបទ ២
 អាហច្ឆនសិក្ខាបទ^(៣) ១ អាវសថបិណ្ណភោជនសិក្ខាបទ ១
 គណភោជនសិក្ខាបទ ១ វិកាលភោជនសិក្ខាបទ ១ សន្និធិ-
 ការសិក្ខាបទ ១ ទន្តបោណសិក្ខាបទ ១ អចេលកសិក្ខាបទ ១
 ឧយ្យុត្តសិក្ខាបទ ១ សេនាវសសិក្ខាបទ ១ ឧយ្យោធិកសិក្ខា-
 បទ ១ សុរាបានសិក្ខាបទ ១ ឧវេនឡ្យមាសនហានសិក្ខាបទ ១

១ អាវសថសិក្ខាបទ ២ នោះគឺអាវសថិវិវាទិស្សុជ្ឈានសិក្ខាបទ ១ អាវសថិចិរិបក្កមនៈ ១ ។
 ២ ចម្រើនសហសេយ្យសិក្ខាបទ ១ ទុតិយសហសេយ្យសិក្ខាបទ ១ ។ ៣ វេហសកុដិសិក្ខាបទ ។

វិសយបិដកេ បរិវាហេ

ទិព្វលោ ទ្វេ ទេសនិកា

លស្សណ្តត្ថដ្ឋេ ទច្ចនា

ញានិ អត្តរណំ(១) សេយ្យា

អន្តោរដ្ឋេ តថា តហិ

អន្តោស្សំ ចិត្តានិ

អាសន្តិ សុត្តកន្តនា

វេយ្យាវច្ចំ សហត្តា ច

អភិក្កកាវិសេន ច

នត្តំ យានត្ថា សង្ឃណិ

អលង្ការំ កន្ធពសិតំ

ភិក្កុនិ សិក្កុមាណា ច

សាមណេវិ តហិទិយា

អសង្កតិកា(២) អាបត្តិ

១ ឧ. ម. ត្ថានមគ្គរណំ ។ ២ ម. អសង្កតិកា ។

វិសយបិដក បរិវារៈ

ទ្រព្យណករណសិក្ខាបទ ១ ប្រាជ្ញទេសនីយសិក្ខាបទ ២ លសុ-
 ណសិក្ខាបទ ១ ទតិដ្ឋសិក្ខាបទ ១ នច្ចនសិក្ខាបទ ១ ៧ នហាន-
 សិក្ខាបទ ១ អត្តរណតវដ្ឋសិក្ខាបទ ១ ឯកសេយ្យតវដ្ឋសិក្ខា-
 បទ ១ អនោរដ្ឋសាសន្តិសិក្ខាបទ ១ ពហិរដ្ឋសាសន្តិសិក្ខា-
 បទ ១ អនោវស្សសិក្ខាបទ ១ ចិត្តាគារសិក្ខាបទ ១ អាសន្តិ-
 បរិក្ខេបសិក្ខាបទ ១ សុត្តកន្តនសិក្ខាបទ ១ គិហិវេយ្យាច្ច-
 ករណសិក្ខាបទ ១ សហត្ថានសិក្ខាបទ ១ អភិក្ការវស-
 សិក្ខាបទ ១ ឆត្តជារណសិក្ខាបទ ១ យានសិក្ខាបទ ១ សង្ឃ-
 ណីជារណសិក្ខាបទ ១ អលង្ការជារណសិក្ខាបទ ១ គន្ធនហាន-
 សិក្ខាបទ ១ វសិក្ខនហានសិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុនិទម្មទាបនសិក្ខាបទ ១
 សិក្ខុមាណាទម្មទាបនសិក្ខាបទ ១ សាមណេវិទម្មទាបនសិក្ខា-
 បទ ១ គិហិនិទម្មទាបនសិក្ខាបទ ១ អសន្តិចិត្តាបតិសិក្ខាបទ ១

សម្មជ្ជានីសសង្ខេបំ បទសោធម្មសម្មជ្ជានំ
 ចត្តាវសា ចតុត្តរំ
 កាយេន ន វាចាចិត្តេន
 កាយចិត្តេន ន វាចតោ
 ទ្ធិសម្មជ្ជានិកា សព្វ
 សមា ឯឡកលោមកា ។
 ឯឡកលោមសម្មជ្ជានំ និដ្ឋិតំ ។

(៨៣៣) បទពញាត្រ អសម្មតា

តថា អត្តង្គតេន ច
 តិវច្ឆានវិជ្ជា ទ្វេ វត្ថុ
 អនោកាសេ ច បុច្ឆនា
 សត្តសិក្ខាបទា ឯត
 វាចា ន កាយចិត្តតោ(១)
 វាចាចិត្តេន ជាយន្តិ
 ន តុ កាយេន ជាយវេ
 ទ្ធិសម្មជ្ជានិកា សព្វ
 បទសោធម្មសាទិសា ។

បទសោធម្មសម្មជ្ជានំ និដ្ឋិតំ ។

១ ម. វាចា ន កាយចិត្តកា ។

សមុជ្ឈានសីសសង្ខេប បទសោធម្មសមុជ្ឈាន

រួមទាំងអស់ត្រូវជា៤៤សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះសុទ្ធតែ
 មានសម្បជានពីរ ៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពី
 វេទនាទាំងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពី
 វេទនា ១ ដូចឯឡកលោមសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ ឯឡកលោមសមុជ្ឈាន ។

(៨៣៣) បទសោធម្មសិក្ខាបទ ១ ធម្មទេសនាសិក្ខាបទ ១
 អសម្មតោភិក្ខុនោវេទនាសិក្ខាបទ ១ អត្ថន័តសិក្ខាបទ ១ តិរច្ឆាន-
 វិជ្ជាសិក្ខាបទ ២ (១) អនោកាសប្បច្ឆនសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់
 ត្រូវជា៧សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមានសម្បជាន
 ពីរ ៗ គឺកើតឡើងអំពីវេទនា មិនកើតឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត ១
 កើតឡើងអំពីវេទនាទាំងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ ដូច
 បទសោធម្មសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ បទសោធម្មសមុជ្ឈាន ។

១ តិរច្ឆានវិជ្ជា ២ ពោះឆ័តិរច្ឆានវិជ្ជាបរិយាប្បនសិក្ខាបទ ១ តិរច្ឆានវិជ្ជាវិបសនសិក្ខាបទ ១ ។

វិទយបិដកេ បរិវារេ

(៨៣៤) អន្ទាននារំ បណ្ឌិតំ

មាតុត្តាមេន សង្ឃរេ(១)

ធាញ្ចំ និមន្តិតា ចេវ

អដ្ឋ ច ចាដិទេសនី

សិក្ខា បណ្ឌិតសា ឯតេ

កាយា ន វាចា ន មនា

កាយវាចាយ ជាយន្តិ

ន តេ ចិត្តន ជាយរេ

កាយចិត្តន ជាយន្តិ

ន តេ ជាយន្តិ វាចតោ

កាយវាចាយ(២) ចិត្តន

សម្មជាតា ចតុត្ថិតា

បញ្ញត្តា តុទ្ធស្វារណាន

អន្ទានេន សមា នយា(៣)

អន្ទានសមុត្តិសំ និភ្លិកំ ។

១ ម. សង្ឃរេ ។ ២ ម. កាយវាចាយ ។ ៣ ឧ. សហា សមា ។ ម. សហ សមា ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

[៨៣៤] អន្ទានគមនសិក្ខាបទ^(១) ១ នាវកិរុហនសិក្ខាបទ ១
 បណីតភោជនសិក្ខាបទ ១ មាតុតាមសំវិធានសិក្ខាបទ ១
 លោមសំហរណសិក្ខាបទ ១ ធាពារិញ្ញាបនសិក្ខាបទ ១ និមន្ត-
 ្រញ
 នសិក្ខាបទ ១ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទ ៨ រួមទាំងអស់ត្រូវជា
 ១៥ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ញាណ
 បានបញ្ចត្តហើយដោយសម្បជានបួន ៗ ភីកេតឡើងអំពីកាយ
 មិនភេតឡើងអំពីវេទនា ទាំងមិនភេតឡើងអំពីចិត្ត ១ ភេត
 ឡើងអំពីកាយនឹងវេទនា មិនភេតឡើងអំពីចិត្ត ១ ភេតឡើង
 អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនភេតឡើងអំពីវេទនា ១ ភេតឡើងអំពី
 កាយវេទនានឹងចិត្ត ១ មានទំនងដូចអន្ទានគមនសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ អន្ទានសុដ្ឋាន ។

១ ធិសំវិធានសិក្ខាបទ ។

សមុជ្ឈានសីលសង្ខេបំ បើយ្យសត្តសមុជ្ឈានំ ធម្មទេសនាសមុជ្ឈានំ

(៨៣៥)

ថេយ្យសត្តំ ឧបស្សនំ
 ស្សបរិណាមនេន ច
 រត្តំ ធន្តោ ឌីកាសី
 ឃតេ ព្យហោន សត្តមា
 កាយចិត្តន ជាយន្តំ
 ន តេ ជាយន្តំ វាចតោ
 ភហំ ទ្វារេហំ ជាយន្តំ
 ទ្វិសមុជ្ឈានិកា ឥមេ
 ថេយ្យសត្តសមុជ្ឈានា
 ទេសិតាទិច្ចពន្ធនា ។
 បើយ្យសត្តសមុជ្ឈានំ ឆិដ្ឋិតំ ។

(៨៣៦)

ធន្តោណិស្ស សទ្ធម្មំ
 ន ទេសន្តំ តថាភតា
 តថេវ(១) ទណ្ណោណិស្ស
 សត្តកាវុធនាណិទំ
 ទាទុក្កុទាហនា យានិ
 សេយ្យា បល្លត្តកាយ ច

១ ឧ. ម. វិវ. មេវ ។

សមុដ្ឋានសីសសង្ខេប ថេយ្យសត្តសមុដ្ឋាន នឹងធម្មទេសនាសមុដ្ឋាន

(៨៣៥) ថេយ្យសត្តសិក្ខាបទ ១ ទុបស្សតិសិក្ខាបទ ១ សូច.

វិញ្ញាបនសិក្ខាបទ ១ រត្តនការសិក្ខាបទ ១ បដិព្វនសិក្ខាបទ ១

អដ្ឋកាសសិក្ខាបទ ១ ព្យុហសិក្ខាបទ ១ សិក្ខាបទទាំងអស់

នេះមេត្តាត្រូវជា ៧ សិក្ខាបទទាំងនោះ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្ស

ទ្រង់សំដែងហើយថា មានសមុដ្ឋានវិវ ៗ គឺកើតឡើងអំពី

កាយនឹងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវា ១ កើតឡើងអំពីទ្វារ

ទាំង ៣ គឺកាយវាចាចិត្ត ១ ដូចសមុដ្ឋានរបស់ថេយ្យសត្ត-

សិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ ថេយ្យសត្តសមុដ្ឋាន ។

(៨៣៦) ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនសំដែងនូវព្រះសទ្ធម្ម

ដល់បុគ្គល(មិនមានជម្ងឺ) មានឆត្រក្នុងដៃ ១ មានឈើច្រត់ក្នុង

ដៃ ១ មានសស្រ្តាក្នុងដៃ ១ មានអាវុធក្នុងដៃ ១ ពាក់ទ្រនាប់

ជើងឈើប្តូស្នៅ ១ ពាក់ទ្រនាប់ជើងស្បែក ១ នៅលើ

យាន ១ នៅលើដំណេក ១ អង្គុយត្របោមក្បាលដង្កឹង ១

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

វេបិតោតុណ្ណិតោ ចេវ
 ឯកានុសមន្តរណា
 វាចាចិត្តន ជាយន្ត
 នតេ ជាយន្ត កាយតោ
 សព្វេ ឯកសម្មជ្ជាណា
 សមកា ធម្មទេសនា^(១) ។
 ធម្មទេសនាសម្មជ្ជានំ និដ្ឋិតំ ។

(៨៣៧) ក្ខតិ កាយេន ជាយតិ
 ន វាចាយ ន ចិត្តតោ
 វាចតោ ច សម្មជ្ជាតិ
 ន កាយា ន ច ចិត្តតោ
 កាយវាចាយ ជាយតិ
 ន ច^(២) ជាយតិ ចិត្តតោ
 ក្ខតារោចនកណ្ឌាម
 តិហិ ហានេហិ ជាយតិ ។

ព្យាគារោចនសម្មជ្ជានំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឧ. ម. ធម្មទេសនេ ។ ឧ. ម. តុ ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

ជួតឈ្នួតក្បាល ១ ទទួលក្បាល ១ (រឿងទាំងនេះរួមគ្នាជា)

សិក្ខាបទ ១១ គត់ សិក្ខាបទទាំងអស់នោះ សុទ្ធតែមាន

សម្បជានមួយ ។ គឺកើតឡើងអំពីវេទនាចិត្ត មិនកើតឡើង

អំពីកាយទេ ដូចធម្មទេសនាសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ ធម្មទេសនាសមុដ្ឋាន ។

(៨៣៧) ភូតសិក្ខាបទ ឈ្មោះថាភូតារោចនសិក្ខាបទ កើត

ឡើងអំពីសម្បជាន ៣ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើង

អំពីវេទ មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវេទ មិនកើត

ឡើងអំពីកាយ ទាំងមិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពី

កាយនឹងវេទ មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ ។

ចប់ ភូតារោចនសមុដ្ឋាន ។

៣៦១

សមុត្តានិស្សន្ទសមុត្តាបិ បោរិវុដ្ឋាបនសមុត្តានំ អននុញ្ញាតសមុត្តានំ

(៨៣៨) បោរិវុដ្ឋាបនំ វាចាយ ចិត្តេន

ន នំ ជាយតិ កាយតោ

ជាយតិ តីហិ ធារេហិ

បោរិវុដ្ឋាបនំ ឥទំ

អកតំ ច្រុសមុត្តានំ

ធម្មវាជេន បេតិកំ(១) ។

បោរិវុដ្ឋាបនសមុត្តានំ និដ្ឋិតំ ។

(៨៣៩) អននុញ្ញាតំ វាចាយ

ន កាយា ន ច ចិត្តតោ

ជាយតិ កាយវាចាយ

ន នំ ជាយតិ ចិត្តតោ

ជាយតិ វាចាចិត្តេន

ន នំ ជាយតិ កាយតោ

ជាយតិ តីហិ ហិ នេហិ(២)

អកតំ ចតុដ្ឋានិកំ ។

អននុញ្ញាតសមុត្តានំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឧ. ម. ភាសិតំ ។ ២ ឧ. ម. ទ្វារេហិ ។

សមុជ្ជានសីសសង្ខេប ហោរីវិជ្ជាបនសមុជ្ជាននិងអនុញ្ញាតសមុជ្ជាន

(៣៨៨) ហោរីវេដ្ឋាបនសិក្ខាបទ កើតឡើងអំពីវេទានិកចិត្ត

សិក្ខាបទនោះមិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ (ម្យ៉ាងទៀត) ហោរី-

វេដ្ឋាបនសិក្ខាបទកើតឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវេទានិក

ចិត្ត ១ សិក្ខាបទនេះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាធម្មរាជទ្រង់សំដែង

ហើយថា មានសម្មជានីវរនឹងជាអករិយា (ត្រូវអាបត្តិព្រោះ

មិនធ្វើ គឺមិនបានប្រាប់គេជាមុនហើយបំបួស) ។

ចប់ ហោរីវិជ្ជាបនសមុជ្ជាន ។

(៨៣៧) អននុញ្ញាតសិក្ខាបទមានសម្មជាន ៤ ជាអករិយា

គឺកើតឡើងអំពីវេទានិក មិនកើតឡើងអំពីកាយទាំងមិនកើតឡើង

អំពីចិត្ត ១ សិក្ខាបទនោះកើតឡើងអំពីកាយនឹងវេទានិក មិន

កើតឡើងអំពីចិត្ត ១ សិក្ខាបទនោះកើតឡើងអំពីវេទានិកចិត្ត

មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ កើតឡើងអំពីសម្មជានទាំង ៣ គឺ

កាយវេទានិកចិត្ត ១ ។

ចប់ អនុញ្ញាតសមុជ្ជាន ។

វិនយបិដកេ បរិភិព

(៨៤០) សម្មជ្ឈានំ ហិ សង្កេបំ
 ទស ភិណំ សុទេសំភិ
 អសម្មោហា ករណា ជ្ឈានំ(១)
 ទេតំ ធម្មានុលោមិកំ
 ណារយេន្តោ ឥមំ វិញ្ញា
 សម្មជ្ឈានេ ទ មយេ ភិភិ ។
 សម្មជ្ឈានសីសសង្កេបំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឧ អសម្មោហាករណំ ហិសំ ។ ម អសម្មោហករំ ហិសំ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

[៨៤០] សេចក្តីថា សមុជ្ជានសទ្ធិបទាំង ១ ៣ (នេះ)

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រង់សំដែងប្រពៃហើយ ដើម្បីធ្វើមិនឲ្យកាន់

ប្រឡំ សមគួរដល់វិន័យនឹងបាលីនឹងធម៌ បណ្ឌិតអ្នកទ្រទ្រង់

វិន័យនេះ កុំកាន់ប្រឡំក្នុងសមុជ្ជានឡើយ ។

ចប់ សមុជ្ជានសីសសង្ខេប ។

កតិបថាវិរិ
1២

[៨៤០] កតិ អាបត្តិយោ ។ កតិ អាបត្តិក្ខត្តា ។

កតិ វិជីតវត្ថុនិ ។ កតិ អតារវា ។ កតិ តារវា ។

កតិ វិជីតវត្ថុនិ ។ កតិ វិបត្តិយោ ។ កតិ អាបត្តិស-

មុដ្ឋាថា ។ កតិ វិវាទមូលានិ ។ កតិ អនុវាទមូលានិ ។

កតិ សារាណិយា ធម្មា ។ កតិ កេនករវត្ថុនិ ។

កតិ អធិករណានិ ។ កតិ សមថា ។

[៨៤២] បញ្ច អាបត្តិយោ ។ បញ្ច អាបត្តិក្ខត្តា ។

បញ្ច វិជីតវត្ថុនិ ។ សត្ត អាបត្តិយោ ។ សត្ត អាបត្តិ-

ក្ខត្តា ។ សត្ត វិជីតវត្ថុនិ ។ ធន អតារវា ។ ធន តារវា ។

ធន វិជីតវត្ថុនិ ។ ធនស្សោ វិបត្តិយោ ។ ធន អាបត្តិស-

មុដ្ឋាថា ។ ធន វិវាទមូលានិ ។ ធន អនុវាទមូលានិ ។

កតិប្បវារៈ
១២

[៨៤១] ស្នេហា អាបត្តិ មានប្បនាទ ។ កងនៃអាបត្តិ មាន
ប្បនាទ ។ វិនិតវត្ត មានប្បនាទ ។ សេចក្តីមិនគោរព មានប្បនាទ ។
សេចក្តីគោរព មានប្បនាទ ។ វិនិតវត្ត មានប្បនាទ ។ វិបត្តិមាន
ប្បនាទ ។ សម្បជាននៃអាបត្តិ មានប្បនាទ ។ មូលនៃវិវាទ មានប្បនាទ ។
មូលនៃអនុវាទ មានប្បនាទ ។ សារាណីយធម៌ មានប្បនាទ ។ ភេទកវត្ត
(រឿងដែលធ្វើឲ្យបែកគ្នា) មានប្បនាទ ។ អធិករណ៍ មានប្បនាទ ។
សមថៈ មានប្បនាទ ។

[៨៤២] ឆ្លើយថា អាបត្តិមាន ៥ ។ កងនៃអាបត្តិ មាន ៥ ។
វិនិតវត្ត មាន ៥ ។ អាបត្តិមាន ៧ ។ កងនៃអាបត្តិមាន ៧ ។
វិនិតវត្តមាន ៧ ។ សេចក្តីមិនគោរពមាន ៦ ។ សេចក្តីគោរព
មាន ៦ ។ វិនិតវត្ត មាន ៦ ។ វិបត្តិ មាន ៤ ។ សម្បជាន
នៃអាបត្តិមាន ៦ ។ មូលនៃវិវាទ មាន ៦ ។ មូលនៃអនុវាទ

វិធីបដិភេ បរិវារោ

ឆ សារាណីយា ធម្មា ។ អដ្ឋាវស កេធករវត្ថុនិ ។
ចត្តាវិ អធិករណានិ ។ សត្ត សមថា ។

(៨២៣) តត្ថ កតមា បញ្ច អាបត្តិយោ ។ បារា-
ជីកាបត្តិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាជិទេ-
សនីយាបត្តិ ទុក្ខជាបត្តិ ។ ឥមា បញ្ច អាបត្តិយោ ។

(៨២៤) តត្ថ កតមេ បញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធា ។ បា-
រាជីកាបត្តិក្ខន្ធា សង្ឃាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធា បាចិត្តិ-
យាបត្តិក្ខន្ធា បាជិទេសនីយាបត្តិក្ខន្ធា ទុក្ខជា-
បត្តិក្ខន្ធា ។ ឥមេ បញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធា ។

(៨២៥) តត្ថ កតមាទិ បញ្ច វិជីវត្ថុនិ ។ បញ្ចហិ
អាបត្តិក្ខន្ធាហិ អារតិ វិរតិ បដិវិរតិ វេរមណី អកិរិយា
អកិរណិ អនជ្ឈបត្តិ វេលាអនតិក្កមោ សេតុយា-
តោ ។ ឥនាទិ បញ្ច វិជីវត្ថុនិ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

មាន ៦ ។ សារណីយធម៌មាន ៦ ។ កេតកវត្ថុ មាន ១៨ ។
អធិករណ៍ មាន ៤ ។ សមថៈ មាន ៧ ។

[៨៤៣] អាបត្តិ ៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(អាបត្តិ ៥) គឺ អាបត្តិប្រាណជិក ១ អាបត្តិសង្ឃទិសេស ១ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ
១ អាបត្តិប្រាជ្ញទេសនីយៈ ១ អាបត្តិទុក្ខ ១ ។ នេះជាអាបត្តិ ៥ ។

[៨៤៤] ក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(ក្នុងនៃអាបត្តិ ៥) គឺ ក្នុងនៃអាបត្តិប្រាណជិក ១ ក្នុងនៃអាបត្តិសង្ឃ-
ទិសេស ១ ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ ក្នុងនៃអាបត្តិប្រាជ្ញទេសនីយៈ ១ ក្នុង
នៃអាបត្តិទុក្ខ ១ នេះជាក្នុងនៃអាបត្តិ ៥ ។

[៨៤៥] វិន័តវត្ថុ មាន ៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(វិន័តវត្ថុ ៥) គឺ កិរិយាវៀរឲ្យឆ្ងាយ វៀរឲ្យស្រឡះ វៀរចំពោះ ចៀសវាង
ចាកក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៥ គឺថាកិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវក្នុងអាបត្តិ)
មិនឲ្យត្រូវអាបត្តិ មិនកន្លងនូវដែន (នៃអាបត្តិ) សម្រាប់បង្កនូវក្នុងនៃ
អាបត្តិ ។ នេះជាវិន័តវត្ថុ ៥ ។

កតិបុញ្ញវិរិយំ សត្ត អាបត្តិយោ សត្ត វិនិច្ឆ័យំ

(៨៤៦) តត្ថ កតមា សត្ត អាបត្តិយោ ។ ចារា-
ជីកាបត្តិ សង្ឃទិសេសាបត្តិ ឧល្លច្ឆយាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យាបត្តិ ចាជិទេសនីយាបត្តិ ទុក្ខដាបត្តិ ទុក្ខាសីតា-
បត្តិ ។ ឥមា សត្ត អាបត្តិយោ ។

(៨៤៧) តត្ថ កតមេ សត្ត អាបត្តិក្ខន្ធា ។ ចារា-
ជីកាបត្តិក្ខន្ធា សង្ឃទិសេសាបត្តិក្ខន្ធា ឧល្លច្ឆ-
យាបត្តិក្ខន្ធា ចាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធា ចាជិទេសនីយា-
បត្តិក្ខន្ធា ទុក្ខដាបត្តិក្ខន្ធា ទុក្ខាសីតាបត្តិក្ខន្ធា ។
ឥមេ សត្ត អាបត្តិក្ខន្ធា ។

(៨៤៨) តត្ថ កតមាជិ សត្ត វិនិច្ឆ័យំ ។ សត្តហិ
អាបត្តិក្ខន្ធា អារតិ វិរតិ បដិវិរតិ វេរមណី អករិយា
អករណំ អនជ្ឈបត្តិ វេលាអនតិក្កមោ សេតុយា-
តោ ។ ឥមាជិ សត្ត វិនិច្ឆ័យំ ។

កតិបុញ្ញាវៈ អាបត្តិ ៧ វិន័តវត្ថុ ៨

[៨៤៦] អាបត្តិ ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ អាបត្តិ ៧
គឺអាបត្តិបារាជិក ១ អាបត្តិសង្ស័យទិសេស ១ អាបត្តិថេរ្យច្នៃ ១
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ អាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ១ អាបត្តិទេកដ ១ អាបត្តិ
ទោសិត ១ ។ នេះជាអាបត្តិ ៧ ។

[៨៤៧] កងវិន័យអាបត្តិ ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។
(កងវិន័យអាបត្តិ ៧) គឺកងវិន័យអាបត្តិបារាជិក ១ កងវិន័យអាបត្តិសង្ស័យ-
ទិសេស ១ កងវិន័យអាបត្តិថេរ្យច្នៃ ១ កងវិន័យអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ កងវិន័យ
អាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ១ កងវិន័យអាបត្តិទេកដ ១ កងវិន័យអាបត្តិទោសិត ១ ។
នេះជាកងវិន័យអាបត្តិ ៧ ។

[៨៤៨] វិន័តវត្ថុ មាន ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។
(វិន័តវត្ថុ មាន ៧) គឺកិរិយារៀរឲ្យឆ្ងាយ រៀរឲ្យស្រឡះ រៀរចំពោះ
ចៀសវាងចាកកងវិន័យអាបត្តិទាំង ៧ គឺថាកិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវ
កងវិន័យអាបត្តិ) មិនឲ្យគ្រវាអាបត្តិ មិនកន្លងនូវវិជន (វិន័យអាបត្តិ) សម្រាប់
បង្កនូវកងវិន័យអាបត្តិ ។ នេះជាវិន័តវត្ថុ ៧ ។

វិទ្យបំណិព បរិវាព

(៨៤៧) តត្ថ កតមេ ធន អតារវា ។ ពុទ្ធន អតា-
 រវា ធម្ម អតារវា សឿ្ន អតារវា សិក្ខាយ អតា-
 រវា អប្បមាទេ អតារវា បដិសន្តវេ អតារវា ។ ឥមេ
 ធន អតារវា ។

(៨៤៨) តត្ថ កតមេ ធន តារវា ។ ពុទ្ធន តារវា
 ធម្ម តារវា សឿ្ន តារវា សិក្ខាយ តារវា អប្ប-
 មាទេ តារវា បដិសន្តវេ តារវា ។ ឥមេ ធន តារវា ។

(៨៤៩) តត្ថ កតមាទិ ធន វិទីតវត្ថុទិ ។ ធម៌
 អតារវេហិ អារតិ វិតិ បដិវិតិ វេមណិ អតិវិយា
 អតារណិ អនជ្យា បត្តិ វេលាអនតិក្កមោ សេតុយាតោ ។
 ឥមាទិ ធន វិទីតវត្ថុទិ ។

វិន័យប័ណ្ណ បរិវារៈ

(៨៤៧) សេចក្តីមិនគោរព ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ (សេចក្តីមិនគោរព ៦) គឺ ការមិនគោរពព្រះពុទ្ធ ១ មិនគោរពព្រះធម៌ ១ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ១ មិនគោរពសិក្ខា ១ មិនគោរពសេចក្តីមិនប្រមាទ ១ មិនគោរពការបដិសន្ធារៈ ១ ។ នេះជាសេចក្តីមិនគោរព ៦ ។

(៨៤៨) សេចក្តីគោរព ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ (សេចក្តីគោរព ៦) គឺការគោរពព្រះពុទ្ធ ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសេចក្តីមិនប្រមាទ ១ គោរពក្នុងការបដិសន្ធារៈ ១ ។ នេះជាសេចក្តីគោរព ៦ យ៉ាង ។

(៨៤៩) វិន័តវត្ថុ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ (វិន័តវត្ថុ ៦) គឺ កិរិយាវៀរឲ្យឆ្ងាយ វៀរឲ្យស្រឡះ វៀរចំពោះ ចៀសវាងចាកសេចក្តីមិនគោរពទាំង ៦ គឺថាកិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវសេចក្តីមិនគោរព) មិនឲ្យត្រូវ មិនកទ្ធន៍នូវវេជន (នៃសេចក្តីមិនគោរព) សម្រាប់បង្កនូវអាការៈ ។ នេះជាវិន័តវត្ថុ ៦ ។

កតិប្បញ្ញវិវរំ ចតស្សោ វិបត្តិយោ ធម្មាបត្តិសមុដ្ឋានា

(៨៥២) តត្ថ កតមោ ចតស្សោ វិបត្តិយោ ។
សីលវិបត្តិ អាចារិវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ អាជីវិបត្តិ ។ ឥមា
ចតស្សោ វិបត្តិយោ ។

(៨៥៣) តត្ថ កតមេ ធម្មាបត្តិសមុដ្ឋានា ។
អត្តាបត្តិ កាយតោ សមុដ្ឋានិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ
អត្តាបត្តិ វាចតោ សមុដ្ឋានិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ
អត្តាបត្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច សមុដ្ឋានិ ន ចិត្តតោ
អត្តាបត្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ន វាចតោ
អត្តាបត្តិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ន កាយតោ
អត្តាបត្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋា-
និ ។ ឥមេ ធម្មាបត្តិសមុដ្ឋានា ។

(៨៥៤) តត្ថ កតមា និ ធម្មវិវាទម្បលានិ ។ ឥធម្ម
ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបទាហិ យោ សោ ភិក្ខុ
កោធនោ ហោតិ ឧបទាហិ សោ សត្តវិបិ អតារវោ
វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេបិ អតារវោ វិហារតិ អប្ប-
ដិស្សោ សធម្មេបិ អតារវោ វិហារតិ អប្បដិស្សោ សិក្ខា-
យថិ ន ចរិច្ចរិការិ ហោតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុ

កតបុណ្ណិកៈ វិបត្តិ ៤ សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦

(៨៥២) វិបត្តិ ៤ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។
វិបត្តិ ៤ គឺ សីលវិបត្តិ ១ អាចារ្យវិបត្តិ ១ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ អាជីវិបត្តិ ១ ។
នេះជាវិបត្តិ ៤ ។

(៨៥៣) សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេច
ខ្លះ ។ (សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦) គឺអាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើត
ឡើងអំពីវេទនា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីវេទនា មិន
កើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយផង
អំពីវេទនាផង មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយផង អំពី
ចិត្តផង មិនកើតឡើងអំពីវេទនា ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីវេទនាផង អំពីចិត្ត
ផង មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយផង អំពីវេទនាផង
អំពីចិត្តផង ១ ។ នេះជាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ ។

(៨៥៤) មូលនៃវិវាទ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។
(មូលនៃវិវាទទាំង ៦) គឺភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកក្រោធ ចង់នូវ
សេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុណាជាអ្នកក្រោធ ចង់នូវសេចក្តីក្រោធទុក
ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មិនគោរព មិនទុនលំពោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង
មិនគោរព មិនទុនលំពោន ក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនទុន
លំពោនក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិទ្ធិផង ។ ភិក្ខុណា

វិនយចំណីកេ ចរិវិកេ

សត្តវិបំ អតារវោ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេបិ ។ មេ ។

សង្ឃេបិ ។ មេ ។ សិក្ខាយបិ ន បរិច្ចរិការី ហោតិ សោ

សង្ឃេ វិវាទំ ជនេតិ ។ យោ សោ ហោតិ វិវាទោ

ពហុជនាហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ ជ-

នស្ស អនត្តាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ នេវមទុស្សនំ ។

ឯវ្យុបញ្ចេ តុម្ហេ វិវាទម្ពលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ស-

មទុបស្សេយ្យាថ តត្ថ តុម្ហេ តស្សេវ ចាបកស្ស វិវាទ-

ម្ពលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ ឯវ្យុបញ្ចេ តុម្ហេ

វិវាទម្ពលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមទុបស្សេ-

យ្យាថ តត្ថ តុម្ហេ តស្សេវ ចាបកស្ស វិវាទម្ពលស្ស

អាយតី អនវស្សវាយ បដិបទ្កេយ្យាថ ។ ឯវមេតស្ស

ចាបកស្ស វិវាទម្ពលស្ស បហានំ ហោតិ ឯវមេតស្ស

វិនយបិដក បរិវារៈ

មិនគោរព មិនធុនលំទោនក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។ បេ ។
 ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិទ្ធិកាផង ភិក្ខុនោះ
 ឈ្មោះថា ជាអ្នកញ៉ាំងវិវាទឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ។ វិវាទណាប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន
 ដើម្បីសេចក្តីមិនចំរើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បី
 សេចក្តីទុក្ខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិ-
 ចារណាយើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬ
 ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃ
 ក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវព្យាយាមលះបង់ នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង
 ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន នឹងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួន ឬក្នុង
 បរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនបានពិចារណា
 យើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុង
 បរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តានបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃ
 ក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង
 ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននឹងសន្តាននៃបុគ្គល
 ដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននឹងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះ
 បង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះ វាមិនមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការ

កតិបុណ្ណវិវា ៨ វិវាទមូលានិ

ចាបកស្សី វិវាទមូលស្សី អាយតី អនុវស្សីវោ ហោតិ ។
 បុន ចបរិ ភិក្ខុ មក្ខិ ហោតិ បលាសី ។ ថេ ។
 វស្សីក្ខិ ហោតិ មច្ឆរិ សហោ ហោតិ មាយាវិ
 ចាបន្នោ ហោតិ មច្ឆានិដ្ឋិ សន្និដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ
 អាណានត្ថាហិ ធុប្បដិទិស្សត្ថិ យោ សោ ភិក្ខុ
 សន្និដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាណានត្ថាហិ ធុប្បដិទិស្សត្ថិ
 សោ សត្តរិមិ អតារវោ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មមិ
 អតារវោ វិហារតិ អប្បដិស្សោ សង្ខេមិ អតារវោ
 វិហារតិ អប្បដិស្សោ សិក្ខាយមិ ន បរិប្បិការី ហោតិ ។
 យោ សោ ភិក្ខុ សត្តរិមិ អតារវោ វិហារតិ អប្បដិ-
 ស្សោ ធម្មមិ ។ ថេ ។ សង្ខេមិ ។ ថេ ។ សិក្ខាយមិ
 ន បរិប្បិការី ហោតិ សោ សង្ខេ វិវាទិ ជនេតិ ។
 យោ សោ ហោតិ វិវាទោ ពហុជនាហិតាយ ពហុ-
 ជនាសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្តាយ អហិតាយ
 ធុក្ខាយ ទេវមនុស្សានិ ។ ឃរុបញ្ចោ តុម្ភោ វិវាទមូលំ
 អជ្ឈតំ វា ពហុនា វា សមនុបស្សយ្យាថ តត្រ

កតិបុញ្ញវារៈ មូលនៃវិវាទ ៦

ដែលមិនឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀត រមែង
មានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុជាអ្នក
លុបគុណគេ ជាអ្នកលើកខ្លួន (ប្រណាំងវាសនា) ។ បេ ។ ជាអ្នកប្រ-
ណែន ជាអ្នកកំណាញ់ ជាអ្នកអត់អាង លាក់ពុត ជាអ្នកមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាលាមក មានទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន
ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុណាជាអ្នកប្រកាន់តាមសេច-
ក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះឈ្មោះ
ថា មិនគោរព មិនទុនលំទោនក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនទុន
លំទោនក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនទុនលំទោនក្នុងព្រះសង្ឃផង
មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ។ ភិក្ខុណា មិនគោរព មិនទុនលំទោន
ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ បេ ។
មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញ៉ាំងវិវាទឲ្យកើតឡើង
ក្នុងសង្ឃ ។ វិវាទណា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជន
ច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីមិនចំរើនដល់ជនច្រើន
ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំង-
ឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយពិចារណាឃើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាព
យ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក៏ ក្នុងសន្តាននៃចក្ខុលដទៃ

វិទយបិដកេ បរិវាពេ

តុម្រេ តស្មេវ ចាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហាពាយ
 វាយមេយ្យាថ ឯវ្របតោ តុម្រេ វិវាទមូលំ អជ្ឈតំ វ
 ពហំនា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្រេ
 តស្មេវ ចាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតី អនវស្ស-
 វាយ បដិបជ្ឈេយ្យាថ ។ ឯវមេតស្ស ចាបកស្ស
 វិវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ ឯវមេតស្ស ចាបកស្ស
 វិវាទមូលស្ស អាយតី អនវស្សវេ ហោតិ ។ ឥមាធិ
 ធិ វិវាទមូលានិ ។

(៨៥៥) តត្ថ កតមាធិ ធិ អនុវាទមូលានិ ។

ឥធិ ភិក្ខុ កោធជោ ហោតិ ឧបនាហី យោ សោ
 ភិក្ខុ កោធជោ ហោតិ ឧបនាហី សោ សត្តវិបិ អតា-
 រវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេបិ អតារវេ វិហារតិ អប្ប-
 ដិស្សោ សធម្មេបិ អតារវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ សិក្ខា-
 យបិ ន បរិច្ចរិការី ហោតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុ សត្តវិបិ

វិទយបិដក បរិវារៈ

បូក្កស័រិស័ទ័នបុគ្គលដ៏ទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវព្យាយាមលះបង់នូវមូល
 នៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននឹងសន្តាននៃបុគ្គលដ៏ទៃ ក្នុង
 បរិស័ទ័នខ្លួននឹងបរិស័ទ័នបុគ្គលដ៏ទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយមិន
 បានពិចារណាឃើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃ
 ខ្លួន បូក្កស័រិស័ទ័នខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដ៏ទៃ បូក្កស័រិស័ទ័
 នៃបុគ្គលដ៏ទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏
 លាមកនោះឯងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននឹង
 សន្តាននៃបុគ្គលដ៏ទៃ ក្នុងបរិស័ទ័នខ្លួននឹងបរិស័ទ័នបុគ្គលដ៏ទៃនោះ ។
 ការលះបង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនេះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ
 ការដែលមិនឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនេះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន
 រមែងបានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ នេះជាមូលនៃវិវាទ ៦ ។

(៨៥៥) មូលនៃអនុវាទ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(មូលនៃអនុវាទ ៦ គឺ) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកក្រោធ ចង់នូវ
 សេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុណា ជាអ្នកក្រោធ ចង់នូវសេចក្តីក្រោធទុក
 ភិក្ខុនោះឈ្មោះ មិនគោរព មិនទុនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង
 មិនគោរព មិនទុនលំទោន ក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនទុន
 លំទោនក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិទ្ធិផង ។ ភិក្ខុណា

កតិបុញ្ញវិវាទ អនុវិទូលាភ

អតារកេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេថ ។ បេ ។ សង្ខេ-
 ថ ។ បេ ។ សិក្ខាយថ ន បរិច្ឆិការី ហោតិ សោ
 សង្ខេ អនុវាទំ ជនេតិ ។ យោ សោ ហោតិ អនុវាទោ
 ពហុជនាហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស
 អនត្តាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ ឃីវុបញ្ច
 តុម្ហេ អនុវាទមូលំ អជ្ឈតិ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេ-
 យ្យាថ តត្រ តុម្ហេ តស្សេវ ចាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស
 បហានាយ វាយមេយ្យាថ ឃីវុបញ្ច តុម្ហេ អនុវាទមូលំ
 អជ្ឈតិ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ
 តុម្ហេ តស្សេវ ចាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតិ
 អនវស្សវាយ បដិបដ្ឋេយ្យាថ ។ ឃីវេតស្ស ចាបកស្ស
 អនុវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ ឃីវេតស្ស ចាបកស្ស

កតិបុញ្ញវារៈ មូលនៃអនុវាទ ៦

ជាអ្នកមិនគោរព មិនទុនលំទោនក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង
 ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង
 ក៏កុំនោះឈ្មោះថា ញ៉ាំងអនុវាទឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ។ អនុវាទណា
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់
 ជនច្រើន ដើម្បីមិនមែនជាសេចក្តីចំរើន ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជា
 ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នក
 ទាំងឡាយពិចារណានូវមូលនៃអនុវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាន
 នៃខ្លួន ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទ
 នៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវមូលនៃអនុ-
 វាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន នឹងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុង
 បរិស័ទនៃខ្លួន នឹងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយ
 មិនពិចារណាឃើញនូវមូលនៃអនុវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃ
 ខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃ
 បុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមក
 នោះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននឹងសន្តាននៃ
 បុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននឹងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះ
 បង់នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនេះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការ

វិនយបិដកេ បរិវាទេ

អនុវាទិមូលស្ស អាយតិ អនុវស្សវេ ហោតិ ។ បុន
 ចបរិ ភិក្ខុ មត្តិ ហោតិ បលាសី ។ បេ ។ វស្សុក្ក
 ហោតិ មត្តិ សហេ ហោតិ មាយាវី ពាបិច្ឆោ ហោតិ
 មិច្ឆាទិដ្ឋិ សន្តិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាណានត្តាហិ ទុប្ប-
 ដិទិស្សុក្កំ ។ យោ សោ ភិក្ខុ សន្តិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ
 អាណានត្តាហិ ទុប្បដិទិស្សុក្កំ សោ សត្តវិបិ អតារវេ
 វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេបិ អតារវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ
 សង្ឃេបិ អតារវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ សិក្ខាយបិ ន
 បរិប្បិការី ហោតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុ សត្តវិបិ អតា-
 រវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេបិ ។ បេ ។ សង្ឃេបិ ។
 បេ ។ សិក្ខាយបិ ន បរិប្បិការី ហោតិ សោ សង្ឃេ
 អនុវាទិ ជនេតិ ។ យោ សោ ហោតិ អនុវាទោ ពហុជ-
 នាហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុជោ ជនស្ស អនត្តា-
 យ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានិ ។ ឯវុបត្ថោ

វិធីបំណិក បរិវារៈ

ដែលមិនឲ្យមូលវៃអនុវត្តទ្រឹស្តីលាមកនោះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន
 រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា ភិក្ខុជាអ្នក
 លុបគុណគេ ជាអ្នកលើកខ្លួន ។ បេ ។ ជាអ្នកប្រណែន ជាអ្នកកំណាញ់
 ជាអ្នកអ្នកអាង ជាអ្នកលាក់ពុត ជាអ្នកមានប្រាថ្នាលាមក មានទិដ្ឋិពាក្រក៏
 ជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន នឹងប្រកាន់មាំ លះបង់បាន
 ដោយកម្រ ។ ភិក្ខុណា ដែលប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់ របស់ខ្លួន
 ប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនគោរព មិន
 ទុនលំពោនក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនទុនលំពោន ក្នុងព្រះ
 ធម៌ផង មិនគោរព មិនទុនលំពោនក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌
 ក្នុងសិក្ខាផង ។ បេ ។ ភិក្ខុណា មិនគោរព មិនទុនលំពោនក្នុងព្រះសាស្តា
 ផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌
 ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញ៉ាំងអនុវត្តឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ។
 អនុវត្តណា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិន
 ជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនចំរើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍
 ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយ

កតិបុត្តាភិ ឆ សារណីយា ធម្មា

តុម្ហេ អនុវាទម្ភលំ អជ្ឈតំ វា ពហំទ្វា វា សមនុ-
 បស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ តស្សេវ ទាបកស្ស អនុវាទ-
 ម្ភលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ ឯវម្ហេ តុម្ហេ
 អនុវាទម្ភលំ អជ្ឈតំ វា ពហំទ្វា វា ឆ សមនុបស្សេយ្យា-
 ថ តត្រ តុម្ហេ តស្សេវ ទាបកស្ស អនុវាទម្ភលស្ស
 អាយតិ អនុវស្សវាយ បដិបដ្ឋេយ្យាថ ។ ឯវមេតស្ស
 ទាបកស្ស អនុវាទម្ភលស្ស បហានិ ហោតិ ឯវមេតស្ស
 ទាបកស្ស អនុវាទម្ភលស្ស អាយតិ អនុវស្សវា
 ហោតិ ។ ឥតានិ ឆ អនុវាទម្ភលានិ ។

(៨៥៦) តត្ថ តតមេ ឆ សារណីយា ធម្មា ។

ឥធិ ភិក្ខុវោ មេតំ កាយកម្មំ បច្ចុប្បដ្ឋិតំ ហោតិ
 សព្វេហ្មពារីសុ អារិ ថេវ រហោ ឆ អយម្បំ ធម្មោ

កតិបុញ្ញាវិរៈ សារណីយធម៌ ៦

ពិចារណាយើញ នូវមូលនៃអនុវត្តមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន
 ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃ
 ក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវព្យាយាមលះបង់នូវមូលនៃអនុវត្តដែលាមកនោះឯង
 ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន និងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននិងបរិស័ទ
 នៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយមិនពិចារណាយើញ នូវមូលនៃ
 អនុវត្តមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុង
 សន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវ
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃអនុវត្តដែលាមកនោះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនា-
 គតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននិង
 បរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះបង់នូវមូលនៃអនុវត្តដែលាមកនេះ
 រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការដែលមិនឲ្យមូលនៃអនុវត្តដែលាមក
 ៗ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតបាន រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។
 នេះជាមូលនៃអនុវត្ត ៦ យ៉ាង ។

(៨៥៦) សារណីយធម៌ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(សារណីយធម៌ ៦ គី) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានទាំងកាយកម្ម
 ប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកសព្វហ្មតារបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ
 ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថាជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក

វិទ្យាបិដកេ បរិវារេ

សារាណិយោ បិយករណោ កុករណោ សង្កហាយ
 អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីការាយ សំវត្តតិ ។ បុន
 ចបំ កិក្កុយោ មេត្តិ វេកម្មំ បច្ចុប្បដ្ឋិតំ ហោតិ ស-

ព្រហ្មចារីសុ អាវិ ចេវ រហោ ច អយម្យំ ធម្មោ

សារាណិយោ បិយករណោ កុករណោ សង្កហាយ
 អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីការាយ សំវត្តតិ ។ បុន
 ចបំ កិក្កុយោ មេត្តិ មនោកម្មំ បច្ចុប្បដ្ឋិតំ ហោតិ

សព្វព្រហ្មចារីសុ អាវិ ចេវ រហោ ច អយម្យំ ធម្មោ

សារាណិយោ បិយករណោ កុករណោ សង្កហាយ
 អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីការាយ សំវត្តតិ ។ បុន
 ចបំ កិក្កុយោ តេ លាភា ធម្មិកា ធម្មលទ្ធា អន្តមសោ

បន្តបរិយាបន្តមត្តម្យំ តថារូបេហិ លាភេហិ អប្បដិវិ-

កត្តភោតិ ហោតិ សីលវន្តេហិ សព្វព្រហ្មចារីហិ សាធា-

វិធមបិណ បរិវារ:

ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីគោរព ដល់ស-
 ព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បី
 ព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា ភិក្ខុ
 (ក្នុងសាសនានេះ) បានតាំងវិចីកម្មប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកសព្វព្រហ្ម-
 ចារីបុគ្គល តាំងក្នុងទីចំពោះមុខ តាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះ
 ថាជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះ
 ថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្វព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តី
 សង្គ្រោះ ដើម្បីសេចក្តីមិនវិវាទ ដើម្បីព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តី
 ស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា ភិក្ខុ (ក្នុងសាសនានេះ) បាន
 តាំងមនោកម្មប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកព្រហ្មចារីបុគ្គល តាំងក្នុងទី
 ចំពោះមុខ តាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថាជាធម៌ដែលបុគ្គល
 គប្បីរលឹក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីគោរព
 ដល់សព្វព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីសេចក្តី
 មិនវិវាទ ដើម្បីព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅ
 ទៀតថា លាភណាដែលប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ ដោយ
 ហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែអាហារបិណ្ឌបាត ភិក្ខុអ្នកមិនទាន់បានបរិភោគ
 តាំងមិនទាន់បានចែកលាភដូច្នោះនៅឡើយ ជាអ្នកបរិភោគ សាធារណៈ

កតិបុព្វវិវាទ សារណីយា ធម្មា

រណាកោតិ អយម្យំ ធម្មោ សារណីយោ បិយករណោ

កុករណោ សង្កហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯតិ-

កាវយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបំ កិក្ខុ យានិ តានិ

សីលានិ អទ្ធានិ អន្តរានិ អសតលានិ អកម្មាសានិ

កុដិស្សានិ វិញ្ញាបសត្តានិ អបរាមជ្ជានិ សមាធិសំវត្តនិ-

កានិ តថាវុទេសុ សីលេសុ សីលសាមញ្ញកតោ វិហារតិ

សព្វហ្មតាវិហិ អាវិ ចេវ រហោ ច អយម្យំ ធម្មោ

សារណីយោ បិយករណោ កុករណោ សង្កហាយ

អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯតិកាវយ សំវត្តតិ ។ បុន

ចបំ កិក្ខុ យាយំ ទិដ្ឋិ អវិយា ទិយ្យានិកា ទិយ្យានិ

តត្តរស្សំ សម្មាទិក្ខុក្ខុយាយ តថាវុទាយ ទិដ្ឋិយា

កតិបុព្វាវិរៈ សារណីយធម៌៦

(ជាមួយ) នឹងសព្វហ្មតារីបុគ្គលអ្នកមានសីលទាំងឡាយ ធម៌នេះឯង
 ឈ្មោះថាជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់
 ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីគោរព ដល់សព្វហ្មតារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 សេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បីព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តី
 ស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា សីលណា ដែលមិនជាប់
 មិនធូរ មិនពពាល មិនពង្រុះ ជាសីលជាល្អ ជាសីលដែលអ្នកប្រាជ្ញតែង
 សរសើរ ជាសីលដែលគណ្តា នឹងទិដ្ឋិមិនបានប៉ះពាល់ ជាសីលប្រ-
 ព្រឹត្តទៅដើម្បីសមាធិ^(៦) ភិក្ខុជាអ្នកមានសីលស្មើគ្នា ក្នុងសីលទាំង
 ឡាយ មានសភាពដូច្នោះ ជាមួយនឹងសព្វហ្មតារីបុគ្គល ទាំង
 កងទីចំពោះមុខ ទាំងកងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថាជាធម៌ដែល
 បុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តី
 គោរពដល់សព្វហ្មតារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិន
 វិវាទ ដើម្បីព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ពាក្យតទៅទៀតថា
 ទិដ្ឋិណា ដ៏ប្រសើរ ជាទីនាំសត្វចេញចាកវដ្តទុក្ខ របស់បុគ្គលអ្នកធ្វើយ៉ាង
 នោះ ដើម្បីជាទីអស់ទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រព័ន្ធ ភិក្ខុប្រកបដោយសេចក្តី

៦ អង្គិកថា បាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបរិសោធន៍នឹងអប្បធានសមាធិ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារ

ទិដ្ឋិសាមញ្ញកតោ វិហារតិ សព្វហ្មតារីហិ អាវិ ចេវ
 រហោ ច អយម្យំ ធម្មោ សារាណីយោ បិយករណោ
 កុករណោ សន្តិហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯក្ក-
 ភារាយ សំវត្ថុតិ ។ ឥមេ ធម្មោ សារាណីយោ ធម្មោ ។

(៨៥៧) តត្ថ កតមាទិ អដ្ឋារស គេទករវត្ថុទិ ។

ឥធម ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ
 អវិទយំ វិទយោតិ ទីបេតិ វិទយំ អវិទយោតិ ទីបេតិ
 អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថា-
 គតេនាតិ ទីបេតិ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ
 អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អនាចិណ្ណំ តថាគតេន
 អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អនាចិណ្ណំ តថាគតេន
 អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អប្បញ្ញតំ តថាគតេន
 បញ្ញតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ បញ្ញតំ តថាគតេន

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

យល់ឃើញស្មើគ្នា ដោយទិដ្ឋិមានសភាពដូច្នោះ (ជាមួយ) នឹងសព្វហ្ម-
 ចារីបុគ្គល ទាំងកងទីចំពោះមុខ ទាំងកងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា
 ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះ
 ថាធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្វហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តី
 សង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បីព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។
 នេះជាសារណីយធម៌ ៦ ។

(៨៥៧) ភេទករវត្ថុ ១៨ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ (ភេទករវត្ថុ ១៨ នោះគឺ) ភិក្ខុកងសាសនានេះ សំដែង
 នូវសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ ១ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សំដែង
 នូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សំដែងនូវវិន័យថាមិនមែនវិន័យ ១
 សំដែងនូវធម្មវិន័យ ដែលតថាគត មិនបានសំដែង មិនបានពោល ថា
 តថាគតបានសំដែងបានពោល ១ សំដែងនូវធម្មវិន័យដែលតថាគត បាន
 សំដែង បានពោល ថាតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ១ សំដែង
 នូវវត្ថុដែលតថាគត មិនបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្ថុដែលតថាគតបាន
 សន្សំមក ១ សំដែងនូវវត្ថុដែលតថាគតបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្ថុដែល
 តថាគត មិនបានសន្សំមកហើយ ១ សំដែងនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតមិន
 បានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតបានបញ្ញត្តិ ១ សំដែងនូវសិក្ខាបទដែលតថាគត

កតិបុញ្ញវិវាទ អដ្ឋវាស៧១ កវិក្ខន្ធ

អប្បញ្ញត្តិ តថាគតោនាតិ ធិបេតិ អាបត្តិ អនាបត្តតិ
 ធិបេតិ អនាបត្តិ អាបត្តតិ ធិបេតិ លហុកំ អាបត្តិ
 កុរុកា អាបត្តតិ ធិបេតិ កុរុកំ អាបត្តិ លហុកា
 អាបត្តតិ ធិបេតិ សាវសេសំ អាបត្តិ អនវសេសា
 អាបត្តតិ ធិបេតិ អនវសេសំ អាបត្តិ សាវសេសា
 អាបត្តតិ ធិបេតិ ធិដល្លិ អាបត្តិ អធិដល្លា អាបត្តតិ
 ធិបេតិ អធិដល្លិ អាបត្តិ ធិដល្លា អាបត្តតិ ធិបេតិ ។
 ឥមាធិ អដ្ឋវាស កេធិកវិក្ខន្ធិ ។

(៨៥៨) តត្ថ កតមាធិ ចត្តារិ អធិកវណាធិ ។
 វិវាទាធិកវណិ អនុវាទាធិកវណិ អាបត្តាធិកវណិ
 កិញ្ចាធិកវណិ ។ ឃមាធិ ចត្តារិ អធិកវណាធិ ។

(៨៥៩) តត្ថ កតមេ សត្ត សមថា ។ សម្មាវិទ-
 យោ សតិវិទយោ អម្ពុទ្ធិវិទយោ បដិញ្ញាតកវណិ យេ.
 កុយ្យសិកា តស្សាទាបិយសិកា^(១) តិណាវត្តារកោ ។
 ឥមេ សត្ត សមថា ។

កតិបុញ្ញវិវាទ វិនិច្ឆ័តិ ។

១ ឧ. គល្យបាចិយ្យសិកា ។

កតិបុញ្ញវារៈ ភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង

បុរេបញ្ញា ថាតថាគតមិនបុរេបញ្ញា ១ សំដែងនូវអាបត្តិ ថាជាអនា-
 បត្តិ ១ សំដែងនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ ១ សំដែងនូវលហុកាបត្តិ ថា
 ជាគុកាបត្តិ ១ សំដែងនូវគុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ ១ សំដែងនូវសាវ-
 រេសសាបត្តិ ថាជាអនវរេសសាបត្តិ ១ សំដែងនូវអនវរេសសាបត្តិ ថាជាសាវ-
 រេសសាបត្តិ ១ សំដែងនូវទេសល្ងាបត្តិ ថាជាអទេសល្ងាបត្តិ ១ សំដែងនូវ
 អទេសល្ងាបត្តិ ថាជាទេសល្ងាបត្តិ ១ ។ នេះជាភេទករវត្ថុ ១៨ ។

(៨៥៨) អធិករណ៍ ៤ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(អធិករណ៍ ៤ នោះ គឺ) វិវាទាធិករណ៍ ១ អនុវាទាធិករណ៍ ១
 អាបត្តាធិករណ៍ ១ កិច្ចាធិករណ៍ ១ ។ នេះជាអធិករណ៍ ៤ ។

(៨៥៩) សមថៈ ៧ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(សមថៈ ៧ នោះ គឺ) សមទាវន័យ ១ សតិវន័យ ១ អម្បវ្យាវន័យ ១
 បដិញ្ញាតករណៈ ១ យេកុយ្យសិកា ១ តស្ស្យបាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ
 ១ ។ នេះជាសមថៈ ៧ ។

វិសយបិដកេ បរិវាហេ

តិស្សប្បដ្ឋានំ

(៨៦០) អាបត្តិ អាបត្តិក្ខត្តា

វិជីតា សត្តុជា បុន

វិជីតាការវា ចេវ

ការវា ម្ភលមេវ ច

បុន វិជីតា វិបត្តិ

សម្មជានិវាទនា^(១)

អនុវាទា សារាណិយំ

ភេទានិករណោន ច ។

សត្តេវ សមថា វត្តា_១

បទា សត្តរសា^(២) វមេតិ ។

១ ឱ. សម្មជានំ វិវាទា ។ ២ ឱ. សត្តរស ។

វិសយចំណក បរិវារ:

ឧទ្ធាននៃកតិបច្ចារ្យៈនោះដំបូង

(៨៦០) និយាយពីអាបត្តិ ១ កងនៃអាបត្តិ ១ វត្ថុដែល
 ព្រះអង្គទ្រង់វិនិច្ឆ័យហើយ ១ អាបត្តិ ៧ យ៉ាង ១ នឹងកង
 នៃអាបត្តិ ៧ ទៀត ១ វត្ថុដែលព្រះអង្គទ្រង់វិនិច្ឆ័យហើយ
 ៧ ទៀត ១ អតារវៈ ១ តារវៈជាមូល ១ វត្ថុដែលព្រះអង្គទ្រង់
 វិនិច្ឆ័យហើយ ៦ ទៀត ១ វិបត្តិ ១ សម្បជាន (នៃអាបត្តិ) ១
 វិវាទមូល ១ អនុវាទមូល ១ សារាណីយធម៌ ១ ភេទកវត្ថុ ១
 អធិករណ៍ ១ ។ សម្រេច ៧ ដែលលោកពោលហើយ
 រួមជាបទ ១៧ នេះឯង ។

វិសតិ វិរា

(៨៦០) បឋមេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន ចារាដិតិ អា
បដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តតំ ។ សដ្ឋ្យាទិសេសំ អា
បដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ឥល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យា
តិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ចាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិ.
យាតិ វត្តតំ ។ ចាដិទេសនីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
វត្តតំ ។ ធុក្កដិ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ធុញ្ញា
សិតិ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តតំ ។

(៨៦២) ធុតិយេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន ចារាដិតិ អា.
បដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តតំ ។ សដ្ឋ្យាទិសេសំ អាបដ្ឋេ
យ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ឥល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។
សិយាតិ វត្តតំ ។ ចាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
វត្តតំ ។ ចាដិទេសនីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ
វត្តតំ ។ ធុក្កដិ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។
ធុញ្ញាសិតិ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តតំ ។

វិស័យវិញ្ញាណៈ

(៨៦១) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកដោយសមុជ្ជានៃអាបត្តិជាបឋមដែរ
ឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស (ដោយសមុជ្ជានៃ
អាបត្តិជាបឋម)ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់ឬទេ ។
មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិ
បាជិទេសនីយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដឬទេ ។ មាន
ត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខពាសិត (ដោយសមុជ្ជានៃអាបត្តិជាបឋម)
ឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

(៨៦២) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកដោយសមុជ្ជានៃអាបត្តិទី២ ឬទេ ។
មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវ
អាបត្តិថ្មល្ងង់ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។ មាន
ត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខពាសិតឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

វិទ្យបិដកេ បរិវារោ

(៨៦៣) តតិយន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន ចារាជិកំ
 អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ វត្តតំ ។ សដ្ឋ្យាទិសេសំ អា-
 បដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ថុល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យា-
 តិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ចាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិ-
 យាតិ វត្តតំ ។ ចាដិទេសនីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្តតំ ។ ទុក្កដំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ទុក្ខា-
 សិតំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ វត្តតំ ។

(៨៦៤) ចតុត្ថេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន ចារាជិកំ អា-
 បដ្ឋេយ្យា ។ តិសិយាតិ វត្តតំ ។ សដ្ឋ្យាទិសេសំ អាបដ្ឋេ-
 យ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ថុល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។
 សិយាតិ វត្តតំ ។ ចាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្តតំ ។ ចាដិទេសនីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្តតំ ។ ទុក្កដំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។
 ទុក្ខាសិតំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ វត្តតំ ។

វិធីបិណ្ឌក បរិវារ:

(៨៦៣) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជីក ដោយសម្បជានៃអាបត្តិទី ៣ ប្តូរទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថល្លច័យប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខាសិតប្តូរទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

(៨៦៤) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជីក ដោយសម្បជានៃអាបត្តិទី ៤ ប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថល្លច័យប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខាសិតប្តូរទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

វិសតិ វិកា អោបត្តិសមុត្តាធិការ

[៨៦៥] បញ្ចមេន អាបត្តិសមុត្តាធិការ ចារាជិកំ អា-
 បដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ សង្ឃាទិសេសំ អាបដ្ឋេ-
 យ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ឥល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។
 សិយាតិ វត្តតំ ។ ចាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្តតំ ។ ចាជិទេសនីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ
 វត្តតំ ។ ទុក្កដំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។
 ទុក្ខសិតំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។

[៨៦៦] ធញដ្ឋេន អាបត្តិសមុត្តាធិការ ចារាជិកំ អា-
 បដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ សង្ឃាទិសេសំ អា-
 បដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ឥល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យា-
 តិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ចាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។
 សិយាតិ វត្តតំ ។ ចាជិទេសនីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។
 សិយាតិ វត្តតំ ។ ទុក្កដំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្តតំ ។ ទុក្ខសិតំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្តតំ ។

វិសតិវារៈ វារៈសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦

(៨៦៥) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី ៥

ប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសប្តូរទេ ។ មានត្រូវ
ដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថល្យប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈប្តូរទេ ។ មិនត្រូវ
ទេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខពាសិត
ប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។

(៨៦៦) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី៦ ប្តូរទេ ។

មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវ
អាបត្តិថល្យប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈប្តូរទេ ។ មាន
ត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខពាសិតប្តូរទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

ចប់ វារៈនៃអាបត្តិសមុជ្ឈាន ៦ ជាបឋម ។

វិសយបំណិពេ បរិវារោ

(៨៦៧) បឋមេន អាបត្តិសម្មជ្ជានេន កតំ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតំ ។ បឋមេន អាបត្តិសម្មជ្ជានេន បញ្ច
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ភិក្ខុ កប្បយសញ្ញា សញ្ញាច-
 កាយ កុដិ ករោតំ អនេសិត្តកំ បមាណាតិក្កន្តិ
 សារម្ហំ អបរិក្កមនំ បយោគេ ទុក្កដំ ឯកប័ណ្ណោ អនា-
 គតេ អាបត្តិ បល្ល្ច្ចយស្ស តស្មី បណ្ណោ អាគតេ អាបត្តិ
 សង្ខាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ កប្បយសញ្ញា វិការលេ
 កោជនំ កុញ្ញតំ អាបត្តិ ចាបិត្តយស្ស ។ ភិក្ខុ កប្ប-
 យសញ្ញា អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរយរិ បរិដ្ឋាយ
 ហត្ថតោ ខាទនិយំ វា កោជនិយំ វា សហត្ថា បដិក្ក-
 ហេត្វា កុញ្ញតំ អាបត្តិ ចាដិទេសនិយស្ស ។ បឋមេន
 អាបត្តិសម្មជ្ជានេន ឥមា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ។
 តា អាបត្តិយោ ចតុន្តិ វិបត្តិនំ កតំ វិបត្តិយោ កជន្តិ ។
 សត្តន្តិ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតំហិ អាបត្តិក្ខន្ធាហិ សត្តហិ-
 តា ។ ចន្តិ អាបត្តិសម្មជ្ជានេនំ កតំហិ សម្មជ្ជានេហិ ស-
 ម្មជ្ជហន្តិ ។ ចតុន្តិ អដិក្ករណានំ កតមិ អដិក្ករណំ ។
 សត្តន្តិ សមថានំ កតំហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។

វិធីបដិសេធ ចរិកៈ

(៨៦៧) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បិទានយ៉ាង ដោយសម្បជានៃអាបត្តិទី១ ។

ត្រូវអាបត្តិ ៥ ដោយសម្បជានៃអាបត្តិទី១ គឺភិក្ខុសំគាល់ថា គួរហើយ
 ធ្វើកុដដោយការបូមគមកដោយខ្លួនឯង តែឥតមានសង្ឃសំដែងទិញ
 ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ មានហេតុពាស មិនមានទីបញ្ចប់ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយអប្បកម្មយុទ្ធនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្អ័យ កាលបើបូកបាយអម្បយុទ្ធនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ-
 ទិសស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា គួរ ហើយបរិភោគភោជនិយាហារក្នុងវេលា
 វិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា គួរ ហើយទទួលខាទនីយៈ
 ឬភោជនិយាហារអំពីភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្ទោះ
 ផ្ទះដោយវែងខ្លួនឯង យកមកបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវ
 អាបត្តិទាំង ៥ នេះ ដោយសម្បជានៃអាបត្តិទី១ ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤
 អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បិទាន ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង
 ៧ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប្បិទាន ។ បណ្ណាសម្បជានៃ
 អាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជានប្បិទាន ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤
 ចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្បិទាន ។

វិសតិ វិហ ធម្មបទសមុដ្ឋានវិហ

តា អាបត្តិយោ ចន្ទន្ទំ វិបត្តន្ទំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កដន្ទំ
សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិវិបត្តិ ។ សន្ទន្ទំ អា-
បត្តិក្ខត្តន្ទំ បញ្ចហិ អាបត្តិក្ខត្តន្ទំ ហិ សន្ទន្ទំ តា សិយា
សង្ឃិ ទិសេសាបត្តិក្ខត្តន្ទំ សិយា ដុល្លត្តយាបត្តិក្ខត្តន្ទំ
សិយា អាចិត្តិយាបត្តិក្ខត្តន្ទំ សិយា ចាដិទេសនិយា-
បត្តិក្ខត្តន្ទំ សិយា ឧក្កជាបត្តិក្ខត្តន្ទំ ។ ចន្ទំ អាបត្តិ-
សមុដ្ឋាននិ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តំ កាយតោ
សមុដ្ឋហន្តំ ន វិចិតោ ន ចិត្តតោ ។ ចន្ទន្ទំ អធិករណានិ
អាបត្តាធិករណំ ។ សន្ទន្ទំ សមថានិ តិហិ សមថេហិ
សម្មន្ទំ សិយា សម្មទារិយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
ច សិយា សម្មទារិយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

[៨៦៨] ធុនិយេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន កតិ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ ធុនិយេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន

ចតស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កិក្ខ កបយសញ្ញ

វិសតិវិរៈ សមុទ្ទាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាងនឹងកាបត្តិវិរៈ

បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីល-

វិបត្តិក៏មាន អាចារិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តា កងនៃអាបត្តិ ៧ លោក

សង្រ្គោះដោយកង នៃអាបត្តិ ៥ គឺកងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន

កងនៃអាបត្តិថល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិ

បាដិទេសនិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុកដកក៏មាន ។ បណ្តាសម្បជាននៃ

អាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិន

បានតាំងឡើងអំពីវចា ទាំងមិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តឡើយ ។ បណ្តា

អធិករណ៍ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តា

សម្បជៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសម្បជៈ ៣ គឺដោយសម្បទារិន័យនឹងបដិញ្ញាត-

ករណៈក៏មាន ដោយសម្បទារិន័យនឹងតិណវត្ថុករណៈក៏មាន ។

[៨៦៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបន្ទាន ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ២ ។

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៤ ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ២ គឺភិក្ខុសំគាល់ថាគួរ

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហ

សមាទិសតិ ក្រដី មេ ករោថាតិ តស្ស ក្រដី ក-
រោទ្តិ អទេសិតវត្តកំ បមណាវតិក្កនំ សារមំ អបរិក្ក-
មនំ បយោកេ ធុក្កដំ ឯកប័ណ្ណោ អនាគតេ អាបត្ត
ឪល្អច្ចយស្ស តស្ស ប័ណ្ណោ អាគតេ អាបត្ត សង្ឃ-
ទិសសស្ស ។ កិក្ខុ កប្ប្យយសញ្ញ អនុបសម្បន្ត
បទសោ ធម្មំ វាចេតិ អាបត្ត ចាចិត្តយស្ស ។ ធុត-
យេន អាបត្តិសម្មជានេន វេហ ចតស្ស្ស អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្តនំ វិបត្តនំ កតិ វិបត្ត-
យោ កដនំ ។ បេ ។ សត្តនំ សមថានំ កតិហិ
សមថេហិ សម្មនំ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្តនំ វិបត្តនំ
ទ្វេ វិបត្តិយោ កដនំ សិយា សិលវិបត្តិ សិយា អាចារ-
វិបត្តិ ។ សត្តនំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ចត្តហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ
សន្តិហិតា សិយា សង្ឃទិសេសាបត្តិក្ខន្ធនេន សិយា
ឪល្អច្ចយាបត្តិក្ខន្ធនេន សិយា ចាចិត្តយាបត្តិក្ខន្ធនេន
សិយា ធុក្កជាបត្តិក្ខន្ធនេន ។ ធុនំ អាបត្តិសម្មជាតានំ
ឯកេន សម្មជានេន សម្មដហនំ វាចេតោ សម្មដហនំ
ន កាយតោ ន ចិត្តតោ ។ ចត្តនំ អធិករណានំ

វិធមបិណ បរិវារ:

ក៏បដិស្ឋាន (ពួកក៏ក៏ដ៏គ្នា) ថា លោកទាំងឡាយចូរធ្វើក៏ដ៏ឲ្យខ្ញុំ ក៏ក៏ទាំងឡាយ
ក៏ធ្វើក៏ដ៏ ចំពោះក៏ក៏នោះ ឥតមានពួកក៏ក៏សំដែងឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រ-
មាណ មានហេតុទាំងស្រុង មិនមានទីបញ្ចប់: ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏រាល់ប្រយោគ
កាលនៅតែបាយអប្បកម្មយុទ្ធិនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្នៃ លុះបូកបាយ
អម្មយុទ្ធិនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ក៏ក៏សំគាល់ថា គួរ
ក៏បង្រៀនធម៌ជាបទ ចំពោះអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ក៏ក៏ត្រូវ
អាបត្តិ ៤ នេះ ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ២ ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤
អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បនាន ។ មេ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧
រម្ងាប់ដោយសមថៈប្បនាន ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់
បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណា
ក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្រ្គោះដោយក្នុងអាបត្តិ ៤ គឺក្នុងនៃអាបត្តិ
សង្ឃទិសេសក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិថ្មល្ងាច្នៃក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុក្ខដ៏ក៏មាន ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ ៦
តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពី
កាយ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជា

វិសតិ វិរា ធរាបត្តិសមដ្ឋានតាបត្តិវិរា

អាបត្តាធិករណំ ។ សត្តន្តំ សមថាជំ តតិហំ សមថេហំ
សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវំនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
ច សិយា សម្មទាវំនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

(៨៦៧) តតិយេន អាបត្តិសម្មដ្ឋានេន កតិ អា-

បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តតិយេន អាបត្តិសម្មដ្ឋានេន
បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភិក្ខុ កប្បយសញ្ញា សិវិ-
ទហិត្តា កុដិ ករោតិ អទេសិតវត្តកំ បមាណាតិក្កន្តំ
សារម្ពំ អបរក្កមនំ បយោកេ ទុក្កដំ ឯកបណ្ណោ អ-
នាគតេ អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្ស តស្មី បណ្ណោ អាគតេ
អាបត្តិ សម្មាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ កប្បយសញ្ញា
បណ្ឌិតកោជនាទិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិ
អាបត្តិ ទាទិត្តយស្ស ។ ភិក្ខុ កប្បយសញ្ញា ភិក្ខុ-
និយា វេសាសន្តិយា ន និវេត្តា កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទា-
ដិទេសនិយស្ស ។ តតិយេន អាបត្តិសម្មដ្ឋានេន វេមា
បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្តន្តំ
វិបត្តនំ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្តំ ។ បេ ។ សត្តន្តំ សមថាជំ

វិសតិវារៈ សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាងនឹងអាបត្តិវារៈ

អាបត្តិធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ
ដោយសមុខាវិន័យនឹងបដិពាកតករណៈក៏មាន ដោយសមុខាវិន័យនឹងតិ-
ណវត្តារកៈក៏មាន ។

(៨៦៧) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប័នាន ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី ៣ ។

ត្រូវអាបត្តិ ៥ ដោយសមុជ្ឈាន នៃអាបត្តិទី ៣ គឺភិក្ខុសំគាល់ថា

គួរក៏ចាត់ចែងធ្វើកុដិ ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ

មានហេតុទាស់ មិនមានទីទប់ចារៈ ត្រូវអាបត្តិក្នុងកាលប្រយោគ កាល

នៅតែបាយអបូកមួយដុំនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់ លុះបូកបាយអ

មួយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាគួរ

ក៏សូមបណ្តឹងគោជនដើម្បីខ្លួនមកធានា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសំ-

គាល់ថាគួរហើយកាលបើមានភិក្ខុនីមកឈរជើង (ឲ្យគេអង្គុសគោជន)

មិនបានហាមឃាត់ហើយធានា ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវ

អាបត្តិ ៥ នេះ ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី ៣ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិ

ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប័នាន ។ បេ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ យ៉ាង

វិនយចំណែក បរិវារ

កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្តំ
 វិបត្តនំ ឆ្លៃ វិបត្តិយោ ភជន្តំ សិយា សសរវិបត្តិ សិយា
 អាចារិវត្តំ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខត្តានិ បញ្ចហិ
 អាបត្តិក្ខត្តោហិ សង្កហិតា សិយា សង្ឃាទិសេសា-
 បត្តិក្ខត្តោន សិយា ឡុល្លត្តយាបត្តិក្ខត្តោន សិយា ទា-
 ចិត្តយាបត្តិក្ខត្តោន សិយា ទាដិទេសនីយាបត្តិក្ខត្តោន
 សិយា ធិក្កដាបត្តិក្ខត្តោន ។ ធន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននិ
 ឃកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច វាចតោ
 ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន ចិត្តតោ ។ ចតុន្តំ អដិករណានិ
 អាបត្តិធិករណំ ។ សត្តន្តំ សមថានិ តិហិ សមថេហិ
 សម្មន្តំ សិយា សម្មខារិយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច សិយា សម្មខារិយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

[៨៧០] ចតុត្រៃន អាបត្តិសម្មដ្ឋានេន កតិ អាបត្តិ-
 យោ អាបដ្ឋតិ ។ ចតុត្រៃន អាបត្តិសម្មដ្ឋានេន ធកា-
 បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ភិក្ខុ មេឃ្មំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ
 ទារាដិកស្ស ។ ភិក្ខុ អកប្បយសញ្ញំ សញ្ញាចិកាយ
 កុដិ ករោតិ អទេសតវត្តតិ បមាណាតិក្កន្តំ

វិនយបិដក បរិវារៈ

រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ
 រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារៈវិបត្តិក៏មាន ។
 បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកង នៃអាបត្តិ ៥ គឺកង
 នៃអាបត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថេរ្យប្បយ័ក៏មាន កងនៃ
 អាបត្តិបាបត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិ
 ទុកដកក៏មាន ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន
 តែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ។ បណ្តាអធិ-
 ករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ
 សមថៈ ៣ គឺដោយសម្បទារិយ័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយ
 សម្បទារិយ័យនឹងតិណវត្ថុក៏មាន ។

(៨៧០) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ដោយសម្បជាន នៃអាបត្តិទី ៤ ។

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ៤ គឺភិក្ខុសេពមេថុន-
 ធម្ម ត្រូវអាបត្តិបាពជិត ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនគួរ ក៏ធ្វើកុដដោយការ
 សូមគេខ្លួនឯង ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ មាន

វិសតិ វិរា ធរអាបត្តិសមុដ្ឋានពាបត្តិវិរា

សារវ័រ អបរិក្កមនំ បយោតេ ធុក្កដំ ឯកបណ្ណោ
អនាគតេ អាបត្តិ បុណ្ណច្ចយស្ស តស្មី បណ្ណោ អា-
គតេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ អកប្បិ-
យសញ្ញា វិកាលេ កោដនំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិ-
យស្ស ។ ភិក្ខុ អកប្បិយសញ្ញា អញ្ញាតិកាយ
ភិក្ខុនិយា អន្តរយវំ បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ទាននិយំ វា
កោដនិយំ វា សហត្ថា បដិក្កហេត្វា កុញ្ញតិ អាបត្តិ
ទាដិទេសនិយស្ស ។ ចតុត្ថន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន
ឥមា ធរ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុត្ថ
វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ កដនំ ។ បេ ។ សត្តន្ធិ សម-
ថានំ កតិហិ សមថេហិ សម្មនំ ។ តា អាបត្តិយោ
ចតុត្ថនំ វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កដនំ សិយា សីលវិបត្តិ
សិយា អាចារិវត្តិ ។ សត្តន្ធិ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ធម៌ អា-
បត្តិក្ខន្ធម៌ សង្កហិតា សិយា ទារាជិកាបត្តិក្ខន្ធន
សិយា សង្ឃទិសេសាបត្តិក្ខន្ធន សិយា បុណ្ណច្ច-
យាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ទាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា
ទាដិទេសនិយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ធុក្កដាបត្តិក្ខន្ធន ។

វិសតិវារៈ សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាងនឹងរាពាបត្តិវារៈ

ហេតុទាស់ មិនមានទីទប់ចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុកដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែ
 បាយអប្បកម្មយុជំនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្លល្ល័យ លុះបូកបាយអម្មយុជំនោះ
 ហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនគួរក៏
 បរិភោគភោជនាហារក្នុងវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា
 មិនគួរ ក៏ទទួលខាទន័យភោជនីយាហារ អំពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ
 ដែលចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន យកមកធាន់ ត្រូវអាបត្តិ
 បាជិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៤ ។
 បណ្ណវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។
 បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណវិបត្តិ ៤
 អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារ-
 វិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយ
 ក្នុងនៃអាបត្តិ ៦ គឺក្នុងនៃអាបត្តិបាពជីកក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិសង្ស័-
 យទិសេសក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិថ្លល្ល័យក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាជិទេសនីយៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុកដរក៏មាន ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារេ

ធនំ អាបត្តិសម្មជាតានំ ឯកេន សម្មជានេន សម្មជហនំ
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជហនំ ន វាចតោ ។
 ចតុនំ អធិករណានំ អាបត្តិអធិករណំ ។ សត្តនំ
 សមថានំ តីហិ សមថេហិ សមនំ សីយា សមទា-
 វិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សីយា សមទា-
 វិនយេន ច តណិវត្តារកេន ច ។

(៨៧០) បញ្ចមេន អាបត្តិសម្មជានេន កតិ អា-
 បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ បញ្ចមេន អាបត្តិសម្មជានេន ន
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភិក្ខុ ចាបិដ្ឋោ ឥច្ឆាបកតោ
 អសនំ អភ្នតិ ឧត្តរិមនុស្សធម៌ ឧល្លបតិ អាបត្តិ ចារា-
 ជិកស្ស ។ ភិក្ខុ អកប្បិយសញ្ញា សមាទិសតិ កុដិ
 មេ ករោថាតិ តស្ស កុដិ ករោនំ អទេសិតវត្តកំ
 បមាណាតិកនំ សារម្ពំ អបរិក្កមនំ បយោកេ ទុក្ខនំ
 ឯកបិណ្ណោ អនាគតេ អាបត្តិ បុល្លច្ចុយស្ស តស្ស បិណ្ណោ
 អាគតេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ អកប្បិ-
 យសញ្ញា អនុបសម្ពនំ បទសោ ធម៌ វាចេតិ អាបត្តិ
 ចាបិត្តិយស្ស ។ ន ទិសេតុកាមោ ន វិម្ពតុកាមោ

វិទយបិដក បរិវារៈ

បណ្ណា សម្មជាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងចិត្តមិនតាំងឡើងអំពីវេទ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់
 ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ
 ដោយសមទារិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមទារិន័យនឹង
 កិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

(៨៧១) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបន្ទាន ដោយសម្មជាន នៃអាបត្តិ
 ទី៥ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយសម្មជាននៃអាបត្តិទី ៥ គឺ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ លុះគង់អំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នា ក៏ពោលអត្តទត្តិ-
 មនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត ត្រូវអាបត្តិបាណជិក ។ ភិក្ខុសំគាល់
 ថា មិនគួរ ក៏បបួល (ភិក្ខុផង្គា) ថា លោកទាំងឡាយបូកធ្វើកុដិដើម្បី
 យើង ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិចំពោះភិក្ខុនោះ ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទិឡ្យ
 ធ្វើឡ្យហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីបចារៈ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុកដកល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយអបូកមួយដុំនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិ
 ថុល្ល័យ លុះបូកបាយអមួយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យ-
 សេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនគួរ ក៏បង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្បន្ត
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នាដើម្បីជេវ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច

វិសតិ វិរា ធម្មបទ្គិសមុដ្ឋានព្រាហ្មណ៍

ន មជ្ជិក្ក កត្តកាមោ ទវកម្យតា ហំនេន ហំនិ វំនេតិ
អាចត្តិ ទុក្ខាសីតស្ស ។ បញ្ចុមេន អាចត្តិសមុដ្ឋានេន
សមា ធម្ម អាចត្តិយោ អាចត្តិ ។ តា អាចត្តិយោ
ចត្តន្តិ វិបត្តន្តិ កត្តិ វិបត្តិយោ កជន្តិ ។ បេ ។ សត្តន្តិ
សមថានំ កត្តិហំ សមថេហំ សម្មន្តិ ។ តា អាចត្តិយោ
ចត្តន្តិ វិបត្តន្តិ ទ្រេ វិបត្តិយោ កជន្តិ សិយា សីលវិបត្តិ
សិយា អាណាវិបត្តិ ។ សត្តន្តិ អាចត្តិក្ខន្ធានំ ធម្មិ
អាចត្តិក្ខន្ធានំ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកាចត្តិក្ខន្ធានំ
សិយា សង្កាទិសេសាចត្តិក្ខន្ធានំ សិយា ដុល្លច្ចយា-
ចត្តិក្ខន្ធានំ សិយា ចាចត្តិយាចត្តិក្ខន្ធានំ សិយា ទុក្ខ-
ជាចត្តិក្ខន្ធានំ សិយា ទុក្ខាសីតាចត្តិក្ខន្ធានំ ។ ធម្មិ
អាចត្តិសមុដ្ឋានំ ឃកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តិ
វាចតោ ច ចត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ន កាយតោ ។
ចត្តន្តិ អធិករណានំ អាចត្តាធិករណំ ។ សត្តន្តិ សម-
ថានំ តិហំ សមថេហំ សម្មន្តិ សិយា សម្មទាវិជយេន
ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិជយេន ច
តិណាវត្តារកេន ធម្ម ។

វិសតិវារៈ សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាងខ្ពង់កាបត្តិវារៈ

មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្កប់បង្កើន ប្រាថ្នាតែនិយាយលេង ពោលសំដៅបុគ្គល
 ថោកទាបដោយពាក្យដ៏ថោកទាប ត្រូវអាបត្តិទណ្ឌសិត ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ
 ៦ នេះ ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី ៥ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិ
 ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្តាសមថៈ ៧
 រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ
 រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន ។
 បណ្តា កងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្រ្គោះដោយកង នៃអាបត្តិ ៦
 គឺកងនៃអាបត្តិបុណ្យក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន
 កងនៃអាបត្តិថ្មល្មមៗក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃ
 អាបត្តិទុក្ខក៏មាន កងនៃអាបត្តិទណ្ឌសិតក៏មាន ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃ
 អាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត
 មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តិធិ-
 ករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយ
 សមខាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមខាវិន័យនឹងតិណ-
 វិត្តារកៈក៏មាន ។

វិធីយថាភិក្ខុ បរិវារិកោ

(៨៧២) ធម្មេន អាបត្តិសម្មជានេន កតិ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតិ ។ ធម្មេន អាបត្តិសម្មជានេន ធម្មេន អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតិ កិក្ខុ សិវិទហិត្វា កុណ្ណំ អវហរតិ អាបត្តិ
 ចារាជិកស្ស ។ កិក្ខុ អកប្បយសញ្ញា សិវិទហិត្វា
 កុណ្ណំ ករោតិ អនេសតវត្ថកំ បមាលាតក្កន្តំ សារម្ម
 អបរិក្កមនំ បយោកេ ទុក្ខដំ ឯកបណ្ណោ អនាគតេ
 អាបត្តិ បុល្លប្បយស្ស តស្មី បណ្ណោ អាគតេ អាបត្តិ
 សង្ឃិទិសេសស្ស ។ កិក្ខុ អកប្បយសញ្ញា បណិត-
 កោជនានិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា កុណ្ណតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តយស្ស ។ កិក្ខុ អកប្បយសញ្ញា កិក្ខុនិយា
 វេសាសន្តិយា ន និវារេត្វា កុណ្ណតិ អាបត្តិ ចាជិទេស-
 និយស្ស ។ ធម្មេន អាបត្តិសម្មជានេន វេហា ធម្មេន អា-
 បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្តនំ វិបត្តនំ
 កតិ វិបត្តិយោ កជនំ ។ សត្តនំ អាបត្តិកុណ្ណានិ កតិហិ
 អាបត្តិក្ខន្ធមហិ សង្កហិត្វា ។ ធម្មេន អាបត្តិសម្មជានេន
 កតិហិ សម្មជានេហិ សម្មជហនំ ។ ចត្តនំ អជិក-
 រណានំ កតមំ អជិករណំ ។ សត្តនំ សម្មថានំ

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៨៧២) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប័ន្ទាន ដោយសម្បជាន នៃអាបត្តិទី

៦ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ៦ គឺ ភិក្ខុបបល

(ភិក្ខុជង្គតា) ទៅលួចទ្រព្យគេ ត្រូវអាបត្តិបាណជិក ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិន

គួរ ក៏ចាត់ចែងធ្វើកដី ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ

មានហេតុទាស់ មិនមានទីទប់ចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុកដករល់ប្រយោគ កាល

នៅតែបាយអប្បកម្មយុទ្ធនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្មលួចយ លុះបូកបាយអ

ម្មយុទ្ធនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា

មិនគួរ ក៏សូមបណ៌តកោជនដើម្បីខ្លួនយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនគួរ កាលបើមានភិក្ខុនីមកឈររង្គាប់ (ឲ្យគេអង្គុស

ខាទន័យកោជនីយាហារ) មិនបានហាមឃាត់ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិ-

ទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ៦ ។

បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលកងវិបត្តិប័ន្ទាន ។

បណ្ណាកងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្រ្គោះដោយកង នៃអាបត្តិប័ន្ទាន ។

បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើង ដោយសម្បជានប័ន្ទាន ។

បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្ណាសមថៈ ៧

វិសតិ វិរា ធរាបត្តិសមុជ្ឈានកាបត្តិវិរ

កតិហំ សមថេហំ សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្តំ
 វិបត្តនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ ភជន្តំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា
 អាចារិវិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ធម៌ អាបត្តិក្ខន្ធទ្វេ-
 ហំ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកាបត្តិក្ខន្ធទ្វេន សិយា
 សង្ឃាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធទ្វេន សិយា បុល្លច្ចយាបត្តិក្ខន្ធទ្វេន
 សិយា ចាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធទ្វេន សិយា ចាជិទេសនីយា-
 បត្តិក្ខន្ធទ្វេន សិយា ទុក្ខជាបត្តិក្ខន្ធទ្វេន ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សមុជ្ឈានំ ឯកេន សមុជ្ឈានេន សមុជ្ឈហន្តំ កាយ-
 តោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុជ្ឈហន្តំ ។ ចតុន្តំ
 អធិករណានំ អាបត្តាធិករណំ ។ សត្តន្តំ សមថានំ
 តិហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវិនយេន ច
 បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច តិ-
 ណាវត្តារកេន(១) ។

ធរាបត្តិសមុជ្ឈានកាបត្តិវិរ និដ្ឋិតំ ទុតិយំ ។

។ ខ. ម បាតិ ។

វិសេសិកៈ សមុជ្ឈាននៃអាចត្តិ ៦ នឹងកតាបត្តិវិវរៈ

រម្យបំដោយសមថៈប្តីខ្លាច ។ បណ្ណារិបត្តិ ៤ អាចត្តិទាំងនោះ រាប់

បញ្ចាលកងរិបត្តិ ២ គឺសីលរិបត្តិក៏មាន អាចារិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណា

កងនៃអាចត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាចត្តិ ៦ គឺកងនៃអាចត្តិ

បារាជក៏មាន កងនៃអាចត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន កងនៃអាចត្តិថ្មល្ងថ្មយ

ក៏មាន កងនៃអាចត្តិបារាជិក៏មាន កងនៃអាចត្តិបារាជិទេសនីយៈ

ក៏មាន កងនៃអាចត្តិទុកដក៏មាន ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាចត្តិ ៦

តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បណ្ណា

អធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាចត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្យបំដោយ

សមថៈ ៣ គឺដោយសមុខារិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយ

សមុខារិន័យនឹងតិណវត្ថុក៏មាន ។

ចប់ សមុជ្ឈាននៃអាចត្តិ ៦ នឹងកតាបត្តិវិវរៈ ដាច់រប់ពីរ ។

វិទ្យុបិណ្ឌេ បរិវារេ

(៨៧៣) សម្មដ្ឋានា កាយិកា អនន្តទស្ស័យា

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្ស័យា

អាបត្តិយោ តេន សម្មដ្ឋិតា កតិ

បុត្រាមិ តំ ព្រហ្មំ វិភង្គកោវិទ ។

សម្មដ្ឋានា កាយិកា អនន្តទស្ស័យា

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្ស័យា

អាបត្តិយោ តេន សម្មដ្ឋិតា បញ្ច ។

ឯតន្តេ អក្ខមិ វិភង្គកោវិទ ។

សម្មដ្ឋានា វិចសិកា អនន្តទស្ស័យា

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្ស័យា

អាបត្តិយោ តេន សម្មដ្ឋិតា កតិ

បុត្រាមិ តំ ព្រហ្មំ វិភង្គកោវិទ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៨៧៣) សួរថា សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយកាយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះប្ញទ័យ
 ជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បាន
 សំដែងហើយថា អាបត្តិប្ញនាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ
 នោះ បពិត្រលោកអ្នកល្ងាសក្កន៍វិក្កន្ត ខ្ញុំសូមសួរសមុដ្ឋាន
 ដែលកើតអំពីកាយនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ ឆ្លើយថា
 សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយកាយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះប្ញទ័យជាប្រយោជន៍
 ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា
 អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយនោះ មាន ៥ កង ។ បពិត្រ
 លោកអ្នកល្ងាសក្កន៍វិក្កន្ត ខ្ញុំនឹងប្រាប់សមុដ្ឋាន ដែលកើត
 ឡើងអំពីកាយនេះដល់លោក ។ សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយ
 វារា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មាន
 ព្រះប្ញទ័យជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវ
 វិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិប្ញនាន ដែលតាំង
 ឡើងអំពីវារានោះ បពិត្រលោកអ្នកល្ងាសក្កន៍វិក្កន្ត ខ្ញុំសូម
 សួរសមុដ្ឋានដែលកើតអំពីវារានោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។

វិសេធំ វិរា អាបត្តិសមុជ្ជាសតាថា

សមុជ្ជាណ វាចសិកា អនន្តទស្ស័យា

អក្ខតា លោកហិទេន វិវេកទស្ស័យា

អាបត្តិយោ ទេន សមុជ្ជតា ចតស្សោ ។

ឯតន្ត អក្ខមិ វិកត្តកោវិទ ។

សមុជ្ជាណ កាយិកា វាចសិកា អនន្តទស្ស័យា

អក្ខតា លោកហិទេន វិវេកទស្ស័យា

អាបត្តិយោ ទេន សមុជ្ជតា កតិ

បុណ្ណមិ តំ ព្រូហិ វិកត្តកោវិទ ។

សមុជ្ជាណ កាយិកា វាចសិកា អនន្តទស្ស័យា

អក្ខតា លោកហិទេន វិវេកទស្ស័យា

វិសតិវារៈ អាបត្តិសមុជ្ឈានតាថា

សមុជ្ឈានដែលប្រកបដោយវេទនា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហ្វូជ័យជាប្រយោជន៍ដល់
 សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា
 អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីវេទនានោះ មាន ៤ ៗ បពិត្រ
 លោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិក្កង ខ្ញុំប្រាប់សមុជ្ឈាន ដែលកើតអំពី
 វេទនានោះដល់លោក ៗ សមុជ្ឈានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ
 នឹងតាំងឡើងអំពីវេទនា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវ
 ធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហ្វូជ័យជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វ
 លោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិ
 ប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ នឹង វេទនា នោះ បពិត្រ
 លោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិក្កង ខ្ញុំសូមសួរសមុជ្ឈាន ដែលតាំង
 ឡើងអំពីកាយនឹងវេទនានោះ សូមលោកឆ្លើយមក ៗ សមុជ្ឈាន
 ដែលតាំងឡើង អំពីកាយនឹងវេទនា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហ្វូជ័យ ជាប្រយោជន៍
 ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយ

វិទយបិដកេ បរិវាពេ

អាបត្តិយោ តេន សម្មដ្ឋិតា បញ្ច ។

ឯតន្តេ អក្ខាមិ វិភង្គកោវិទ ។

សម្មដ្ឋានា កាយិកា មានសិកា អនន្តទស្សីនា

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្សីនា

អាបត្តិយោ តេន សម្មដ្ឋិតា កតិ

បុណ្ណមិ តំ ព្រូហិ វិភង្គកោវិទ ។

សម្មដ្ឋានា កាយិកា មានសិកា អនន្តទស្សីនា

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្សីនា

អាបត្តិយោ តេន សម្មដ្ឋិតា ធ ។

ឯតន្តេ អក្ខាមិ វិភង្គកោវិទ ។

សម្មដ្ឋានា វិចសិកា មានសិកា អនន្តទស្សីនា

វិនយបិណ្ឌក បរិវារៈ

ថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានោះ មាន

៥ ។ បពិត្រលោកអ្នកណ្ហាស ក្នុងវិក្កង ខ្ញុំប្រាប់នូវ

សម្មជានន្តរៈដល់លោក ។ សម្មជានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ

នឹងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត

មានព្រះហ្វូងយជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញ

នូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិបុណ្ណាន ដែល

តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តនោះ បពិត្រលោកអ្នកណ្ហាសក្នុង

វិក្កង ខ្ញុំសូមសួរនូវសម្មជានដែលតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត

នោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សម្មជានដែលតាំងឡើង

អំពីកាយនឹងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មាន

ទីបំផុត មានព្រះហ្វូងយជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់

ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិដែលតាំង

ឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តនោះមាន ៦ ។ បពិត្រលោកអ្នក

ណ្ហាសក្នុងវិក្កង ខ្ញុំប្រាប់សម្មជានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ

នឹងចិត្តនោះ ដល់លោក ។ សម្មជានដែលតាំងឡើងអំពី

វាចានឹងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត

វិសតិ វិរា អាបត្តិសមុដ្ឋានភាថិ

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្ស័យ

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋតា កតិ

បុណ្ណមំ តំ ព្រហ្មំ វិភង្គកោវិទ ។

សមុដ្ឋាយា វាចសិកា មាទសិកា អនន្តទស្ស័យ

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្ស័យ

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋតា ធ ។

ឯតនេ អក្ខមំ វិភង្គកោវិទ ។

សមុដ្ឋាយា កាយិកា វាចសិកា មាទសិកា អនន្តទស្ស័យ

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្ស័យ

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋតា កតិ

បុណ្ណមំ តំ ព្រហ្មំ វិភង្គកោវិទ ។

វិសតិវារៈ អាបត្តិសមុជ្ឈានពាថា

មានព្រះហ្វូទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញ
 នូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែល
 តាំងឡើងអំពីវារៈនឹងចិត្តនោះ បពិត្រលោកអ្នកណ្ឌូសក្កន៍
 វិក្កន៍ ខ្ញុំសូមសួរសមុជ្ឈាន ដែលតាំងឡើងអំពីវារៈនឹងចិត្ត
 នោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សមុជ្ឈានដែលតាំងឡើង
 អំពីវារៈនឹងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មាន
 ទីបំផុត មានព្រះហ្វូទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់
 ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងមកហើយថា អាបត្តិដែល
 តាំងឡើងអំពីវារៈនឹងចិត្តនោះ មាន ៦ ។ បពិត្រលោក
 អ្នកណ្ឌូសក្កន៍វិក្កន៍ ខ្ញុំប្រាប់សមុជ្ឈាន ដែលតាំងឡើងអំពី
 វារៈនឹងចិត្តនោះដល់លោក ។ សមុជ្ឈានដែលតាំងឡើងអំពី
 កាយវារៈនឹងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌
 គ្មានទីបំផុត មានព្រះហ្វូទ័យជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោក
 ទ្រង់ឃើញ នូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិ
 ប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយវារៈនឹងចិត្តនោះ បពិត្រ
 លោកអ្នកណ្ឌូសក្កន៍វិក្កន៍ ខ្ញុំសូមសួរសមុជ្ឈាន ដែលតាំង
 ឡើងអំពីកាយវារៈនឹងចិត្តនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។

វិទយបំណិ បរិវារ

សម្មដ្ឋាន កាយិកា វាចសិកា មាណសិកា អនន្តទស្សនា

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្សនា

អាបត្តិយោ តេន សម្មដ្ឋិតា ធម៌ ។

ឯតន្តេ អក្ខតិ វិភង្គកោវិទាតិ ។

អាបត្តិសម្មដ្ឋានពាថា ខិដ្ឋិកា ភតិយា ។

[៨៧៤] សីលវិបត្តិប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អា-

បជ្ជតិ ។ សីលវិបត្តិប្បច្ចយា ចតុស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ

កិក្ខុដំ ជាដំ ចារាដំកំ ធម្មំ បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ចារាដំក-

ស្ស ។ វេមតិកា បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ដុល្លច្ចយស្ស ។

កិក្ខុ សង្ឃទិសេសំ បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

អត្តនោ ទុដ្ឋល្ហំ អាបត្តិ បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

សីលវិបត្តិប្បច្ចយា វេមា ចតុស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។

តា អាបត្តិយោ ចតុដ្ឋំ វិបត្តិដំ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្តិ

។ បេ ។ សត្តន្តិ សមថាដំ កតិហិ សមថេហិ សមដ្ឋិ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

សម្បជានដែលតាំងឡើង សំព័កាយវេចានីធិចិត្ត ព្រះមាន
 ព្រះភាគទ្រង់ឃើញឲ្យធម៌គ្នាទទឹបផុត មានព្រះហ្វូងយជាប្រ-
 យោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញឲ្យវិវេកធម៌ បានសំដែង
 ហើយថាអាបត្តិ ដែលតាំងឡើងសំព័កាយវេចានីធិចិត្តនោះ
 មាន ៦ ៗ បតិគ្រលោកអកុល្យាសក្កន៍វិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់ស-
 ម្បជានដែលតាំងឡើងសំព័កាយវេចានីធិចិត្តនោះដល់លោក ៗ

ចប់ អាបត្តិសមុជ្ឈានតាមដានរាប់ ៣ ។

(៨៧៤) សួរថា ភិក្ខុ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបន្ទាន ព្រោះសីលវិបត្តិជា
 បច្ច័យ ៗ ឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះសីលវិបត្តិ ជាបច្ច័យ ភិក្ខុនី
 ដឹងថា (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ
 បារាជិក ៗ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ
 ឫស្សប្ច័យ ៗ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្ស័យសេស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ៗ
 ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិអាគ្រក់របស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុកដ ៗ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៤
 នេះ ព្រោះសីលវិបត្តិជាបច្ច័យ ៗ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ
 រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិបន្ទាន ៗ មេ ៗ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ

វិសតិ វិក វិបត្តិបច្ចយវិ

តា អាបត្តិយោ ចតុន្ទំ វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កជន្ទំ សិយា
 សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិវិបត្តិ ។ សត្តន្ទំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ
 ចត្វហិ អាបត្តិក្ខន្ធមហិ សន្តហិតា សិយា ចារាជិកា-
 បត្តិក្ខន្ធន សិយា ឧល្លច្ចយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ចាចត្តិ-
 យាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ទុក្ខជាបត្តិក្ខន្ធន ។ ចន្ទំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហន្តំ កាយតោ
 ច វិចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តំ ។ ចតុន្ទំ អធិករ-
 ណានំ អាបត្តាធិករណំ ។ សត្តន្ទំ សមថានំ តហិ សម-
 ថេហិ សម្មន្តំ សិយា សម្មខារិទយេន ច បដិញ្ញាតករ-
 ណេន ច សិយា សម្មខារិទយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

(៨៧៥) អាចារិវិបត្តិប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជ-
 តិ អាចារិវិបត្តិប្បច្ចយា ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ អាចារ-
 វិបត្តិ បដិញ្ញាទេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស។ អាចារិវិបត្តិប្បច្ចយា
 ឥមំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ។ សា អាបត្តិ ចតុន្ទំ វិបត្តិនំ
 កតិ វិបត្តិយោ កជតិ ។ ថេ ។ សត្តន្ទំ សមថានំ កតិហិ
 សមថេហិ សម្មតិ ។ សា អាបត្តិ ចតុន្ទំ វិបត្តិនំ ឯកំ

វិសតិវារៈ វិបត្តិប្បច្ចយវារៈ

សមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិតាំង ៤ អាបត្តិតាំងនោះ រាប់បញ្ចូល
 ក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃ
 អាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៤ គឺក្នុងនៃអាបត្តិ បុរាណ-
 ជីកក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិថ្មីល្អថ្មីយក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន
 ក្នុងនៃអាបត្តិទេកដក៏មាន ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើង
 ដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវេទនានឹងចិត្ត ។ បណ្តាអធិករណ៍
 ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣
 គឺដោយសម្បទារិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្បទារិន័យ
 នឹងតិរណវត្តារកៈក៏មាន ។

(៨៧៤) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាចារវិបត្តិ ជាបច្ច័យ ។
 ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ ព្រោះអាចារវិបត្តិ ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុបិទបាំងអាចារវិបត្តិ
 (របស់ភិក្ខុផង្កិត្តា) ត្រូវអាបត្តិទេកដក ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ នេះ ព្រោះអា-
 ចារវិបត្តិ ជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ
 ប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។
 បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ១

វិធីបំផុស បរិវារ

វិបត្តិ កជតិ អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខត្តាន្តំ ឯកេន
 អាបត្តិក្ខត្តន្តេន សង្កហិតា ទុក្ខជាបត្តិក្ខត្តន្តេន ។ ចន្ទំ
 អាបត្តិសម្មជ្ជាន្តំ ឯកេន សម្មជ្ជាន្តេន សម្មជ្ជាតិ
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ ចត្តន្តំ
 អនិករណានំ អាបត្តាចិករណំ ។ សត្តន្តំ សម្មថានំ
 តិហិ សមថេហិ សម្មតិ សិយា សម្មទាវិនយេន ច
 បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។

[៨៧៦] ទិដ្ឋវិបត្តិប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អា-
 បជ្ជតិ ។ ទិដ្ឋវិបត្តិប្បច្ចយា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 មាបិកាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ
 នប្បដិទិស្សជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ទ្ធិហិ កម្មវាចាហិ
 ទុក្ខជា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ មាចិត្តិយស្ស ។
 ទិដ្ឋវិបត្តិប្បច្ចយា ឥមា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា
 អាបត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ កជតិ ។ មេ ។

វិទយបិណ្ឌ ចារិកៈ

គឺអាចារិបត្តិ ។ បណ្ណកងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃ
 អាបត្តិ ១ គឺកងនៃអាបត្តិទុកដ ។ បណ្ណសម្ព័ន្ធនៃអាបត្តិ ៦ តាំង
 ឡើងដោយសម្ព័ន្ធនៃ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចានឹងចិត្ត ។ បណ្ណអធិ-
 ករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិធិករណ៍ ។ បណ្ណសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ
 សមថៈ ៣ គឺដោយសម្មាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈ ក៏មាន ដោយ
 សម្មាវិន័យនឹងតិណវត្ថុតារកៈក៏មាន ។

(៨៧៦) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបិណ្ឌនាន ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាបច្ច័យ ។

ត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាបច្ច័យ គឺកាលភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រ
 សមនុភាសនកម្មចប់ ជាគំរប់ ៣ ដងហើយ ភិក្ខុមិនព្រមលះបង់ទិដ្ឋិ
 អាក្រក់ចេញ កាលបើចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុកដ កាលបើចប់កម្មវាចា
 ២ លើក ត្រូវអាបត្តិទុកដទាំងឡាយ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិ-
 បាចិត្តយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ នេះ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាបច្ច័យ ។
 បណ្ណវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិបិណ្ឌនាន ។ ចេ ។

វិសតិ វិហ វិបត្តិបច្ចយវិ

សត្តន្តំ សមថានិ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។ តា
 អាបត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តន្តំ ឯកំ វិបត្តំ កជន្តំ អាចារ.
 វិបត្តំ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខត្តានិ ធ្មីហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ
 សង្កហិតា សិយា ទាតិយោបត្តិក្ខន្ធរោ សិយា ធិក្ក.
 ជាបត្តិក្ខន្ធរោ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាហានិ ឯកេន
 សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហានិ កាយតោ ច វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហានិ ។ ចត្តន្តំ អធិការណានិ
 អាបត្តាធិការណំ ។ សត្តន្តំ សមថានិ តិហិ សមថេហិ
 សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតការណេន
 ច សិយា សម្មទាវិទយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

(៨៧៧) អាជីវិបត្តិប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អា.
 បដ្ឋតិ ។ អាជីវិបត្តិប្បច្ចយា ធម្ម អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
 អាជីវិហេតុ អាជីវិការណា ទាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អ.
 សន្តំ អក្ខតំ ឧត្តវិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ អាបត្តិ ទារា.
 ជីកស្ស ។ អាជីវិហេតុ អាជីវិការណា សញ្ញវិត្តំ ស.
 មាបដ្ឋតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាជីវិហេតុ
 អាជីវិការណា យោ តេ វិហារេវសតិ សោ កិក្ខុ អរហតិ

វិសត្តិវារៈ វិបត្តិបក្សយវារៈ

បណ្តាសម្រាប់: ៧ រម្ងាប់ដោយសម្រាប់:ប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤
 អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារិវិបត្តិ ។ បណ្តាក្នុងនៃ
 អាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ២ គឺក្នុងនៃអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុកដកក៏មាន ។ បណ្តាសម្រាប់នៃអាបត្តិ
 ៦ តាំងឡើងដោយសម្រាប់ ១ គឺតាំងឡើងអំពីតាយវបាចិត្ត ។
 បណ្តាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តាសម្រាប់: ៧
 រម្ងាប់ដោយសម្រាប់: ៣ គឺដោយសម្រាប់នៃយន្តបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន
 ដោយសម្រាប់នៃយន្តតណ្ហវត្តារកៈក៏មាន ។

(៨៧៧) ភិក្ខុភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាជីវិបត្តិជាបច្ច័យ ។
 ត្រូវអាបត្តិ ៦ ព្រោះអាជីវិបត្តិជាបច្ច័យ គឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់
 លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នា ក៏ពោលអួតខ្ពង់ខ្ពស់សុទ្ធជ្ន ដែលមិន
 មាន មិនពិត ព្រោះហេតុអាជីវិ: ព្រោះដំណើរអាជីវិ: ត្រូវអាបត្តិបាព-
 ជិក ។ ភិក្ខុនិយាយដឹកនាំបុរសស្រីឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ព្រោះហេតុ
 អាជីវិ: ព្រោះដំណើរអាជីវិ: ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុនិយាយ
 (ប្រាប់គេ) ថា ភិក្ខុណា នៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាអរហន្ត
 ដូច្នោះ ព្រោះហេតុអាជីវិ: ព្រោះដំណើរអាជីវិ: កាលបើអ្នកស្តាប់ដឹង

វិសយបិដកេ បរិវារោ

កណាតិ បដិវិជានន្តស្ស អាបត្តិ វិល្លច្ចយស្ស ។
 អាជីវហេតុ អាជីវការណា កិក្ខុ បណ៌តកោជនាជិ
 អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្ត-
 យស្ស ។ អាជីវហេតុ អាជីវការណា កិក្ខុ បណ៌ត-
 កោជនាជិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិ អាបត្តិ
 ចាជិទេសនិយស្ស ។ អាជីវហេតុ អាជីវការណា កិក្ខុ(១)
 ស្វបំ វា ឌីទនិ វា អតិលានោ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេ-
 ត្តា កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អាជីវិបត្តិប្បច្ចយា
 ឥមា ធម អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ច-
 ត្តនិ វិបត្តនិ កតិ វិបត្តិយោ កជនិ ។ បេ ។ សត្តនិ
 សមថានិ កតិហិ សមថេហិ សម្មនិ ។ តា អាបត្តិយោ
 ចត្តនិ វិបត្តនិ ទ្វេ វិបត្តិយោ កជនិ សិយា សិលវិ-
 បត្តិ សិយា អាចារិបត្តិ ។ សត្តនិ អាបត្តិក្ខន្ធានិ ធមហិ
 អាបត្តិក្ខន្ធមហិ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកាបត្តិក្ខ-
 ន្ធន សិយា សង្កាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធន សិយា វិល្លច្ច-
 យាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ចាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា

១ ឧ. ម. បោន្តកេសុ វិភូតិ បាលី ន បញ្ញាយតិ ។

វិនយបិណ្ឌ បរិករៈ

សេចក្តីច្បាស់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិថ្កល្ល័យ ។ ភិក្ខុសូមបណ័ត្ត-
 ភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរ
 អាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុនីសូមបណ័ត្តភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួនឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេស-
 នីយៈ ។ ភិក្ខុមិនឈឺ សូមសម្ងាត់ បាយក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនយក
 មកឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។
 ភិក្ខុភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ព្រោះអាជីវិបត្តិជាប់រួម ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤
 អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិបីនាន ។ បេ ។ បណ្ណា
 សមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈបីនាន ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិ
 ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិ
 ក៏មាន ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ
 ៦ គឺ ក្នុងនៃអាបត្តិបាពជិត ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស ក៏មាន
 ក្នុងនៃអាបត្តិថ្កល្ល័យ ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក៏មាន ក្នុងនៃ

វិសតិ វិវា វិបត្តិប្បច្ចយវិវា អធិករណប្បច្ចយវិវា

ខាដំនេសនីយាបត្តិក្ខន្ធន ភិយា ធុក្កជាបត្តិក្ខន្ធន ។
 ចន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋហន្តិ
 ភិយា កាយតោ សម្មដ្ឋហន្តិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ
 ភិយា វាចតោ សម្មដ្ឋហន្តិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ
 ភិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន ចិត្ត-
 តោ ភិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន
 វាចតោ ភិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន
 កាយតោ ភិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
 ច សម្មដ្ឋហន្តិ ។ ចតុន្ទំ អធិករណានំ អាបត្តាធិ-
 ករណំ ។ សត្តន្ទំ សម្មដ្ឋានំ តិហិ សម្មេហិ សម្មន្ទំ
 ភិយា សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច
 ភិយា សម្មទាវិនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

វិបត្តិប្បច្ចយវិវា ឧដ្ឋិកំ បត្តំ ។

(៨៧៨) វិវាធិករណប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ
 អាបត្តិតិ ។ វិវាធិករណប្បច្ចយា ទ្វេ អាបត្តិយោ

វិសតិវារៈ វិបត្តិប្បច្ចយវារៈ ផែងអធិករណប្បច្ចយវារៈ

អាបត្តិបាណិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុកដក៏មាន ។ បណ្តាសមដាន

នៃអាបត្តិ ៦ អាបត្តិទាំងនោះតាំងឡើងដោយសមដាន ៦ គឺតាំងឡើង

អំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវារៈ មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើង

អំពីវារៈ មិនតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើង

អំពីកាយនឹងវារៈ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត

មិនតាំងឡើងអំពីវារៈក៏មាន តាំងឡើងអំពីវារៈចិត្ត មិនតាំងឡើង

អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវារៈនឹងចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិក-

រណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិទុកដក ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់

ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសមខារិនីយនីបដិញោតករណៈក៏មាន ដោយ

សមខារិនីយនីតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

ចប់ វិបត្តិប្បច្ចយវារៈជាតំរប់ ៤ ។

(៨៧៨) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បដាន ព្រោះវិវាទធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះវិវាទធិករណ៍ ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុពោលពាក្យ

វិទយបិដកេ បរិវារេ

អាបជ្ជតំ ឧបសម្ព័ន្ធិ ឌីមសតិ អាបត្តិ ចានិក្ខយស្ស ។
អនុបសម្ព័ន្ធិ ឌីមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ វិវាទាធិ-
ករណាប្បច្ចយោ ឥមា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា
អាបត្តិយោ ចតុន្និ វិបត្តិ កតិ វិបត្តិយោ កជន្និ
។ បេ ។ សត្តន្និ សមថាធំ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្និ ។
តា អាបត្តិយោ ចតុន្និ វិបត្តិ ឯកំ វិបត្តិ កជន្និ អាចា-
វិបត្តិ ។ សត្តន្និ អាបត្តិក្ខន្ធាធំ ធ្វើហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ
សន្និហិតា សិយា ចានិក្ខយាបត្តិក្ខន្ធន ឥយា ទុក្ខជា-
បត្តិក្ខន្ធន ។ ធន្និ អាបត្តិសម្មដ្ឋាចាធំ តិហិ សម្មដ្ឋាធន-
ហិ សម្មដ្ឋហន្និ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋ-
ហន្និ ធន វាចតោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋ-
ហន្និ ធន កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច
ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្និ ។ ចតុន្និ អធិករណាធំ អាបត្តា-
ធិករណំ ។ សត្តន្និ សមថាធំ តិហិ សមថេហិ សម្មន្និ
សិយា សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា
សម្មទាវិនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ចាក់ដោតទបសម្បុន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុពោលពាក្យចាក់ដោត
អនុបសម្បុន ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ នេះ ព្រោះវិវាទា-
អធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលកង
វិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។
បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលកងវិបត្តិ ១ គឺ
អាចារវិបត្តិ ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយ
កងនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុកដ
ក៏មាន ។ បណ្ណាសម្បុននៃអាបត្តិ ៦ អាបត្តិទាំងនោះតាំងឡើងដោយ
សម្បុន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន
តាំងឡើងអំពីវាចាចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ
វាចាចិត្តក៏មាន ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។
បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្ភារវិន័យនឹង
បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្ភារវិន័យនឹងតិណ្ណវត្ថុក៏មាន ។

វិសតិ វិរា អធិករណប្បច្ចយោវិ

(៨៧៧) អនុវាទាធិករណប្បច្ចយា កតិអាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ។ អនុវាទាធិករណប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កិក្កិ អម្បលកេន ទាវាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធិ-
សេតិ អាបត្តិ សង្ឃា ធិសេសស្ស ។ អម្បលកេន សង្ឃា-
ធិសេសេន អនុទ្ធិសេតិ អាបត្តិ ទាវតិយស្ស ។ អម្បលិ-
កាយ អាទារវិបត្តិយា អនុទ្ធិសេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
អនុវាទាធិករណប្បច្ចយា វេមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុទ្ធិ វិបត្តិទ្ធិ កតិ វិបត្តិយោ
កជទ្ធិ ។ បេ ។ សត្តទ្ធិ សមដាទ្ធិ កតិហិ សមដេហិ
សម្មទ្ធិ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុទ្ធិ វិបត្តិទ្ធិ ទ្វេ វិបត្តិយោ
កជទ្ធិ សិយា សិលវិបត្តិ សិយា អាទារវិបត្តិ ។ សត្តទ្ធិ
អាបត្តិក្ខន្ធាទ្ធិ តិហិ អាបត្តិក្ខន្ធាទ្ធិ សង្ឃហិតា សិយា
សង្ឃាធិសេសាបត្តិក្ខន្ធាទ្ធិ សិយា ទាវតិយាបត្តិក្ខន្ធាទ្ធិ
សិយា ទុក្ខដាបត្តិក្ខន្ធាទ្ធិ ។ ធម្មិ អាបត្តិសមដាទ្ធិ
តិហិ សមដាទ្ធិហិ សមដាទ្ធិហិ សិយា កាយតោ ធម្ម

វិសតិវារៈ អធិការណ៍ប្បច្ចយវារៈ

(៨៧) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បនាទ ព្រោះអនុវត្តទោធិករណ៍ ជា

បច្ច័យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះអនុវត្តទោធិករណ៍ ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុ

ចោទភិក្ខុផង្គតា ដោយអាបត្តិបាណ៍កមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិ-

សេស ។ ភិក្ខុចោទភិក្ខុផង្គតា ដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសមិនមានមូល

ត្រូវអាបត្តិបាណ៍ច្រើន ។ ភិក្ខុចោទភិក្ខុផង្គតាដោយអាបត្តិមិនមានមូល

ត្រូវអាបត្តិទ្រកដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះ ព្រោះអនុវត្តទោធិករណ៍ជា

បច្ច័យ ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ

ប្បនាទ ។ បេ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ

ប្បនាទ ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៤

គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧

លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៣ គឺ ក្នុងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស

ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាណ៍ច្រើន ក្នុងនៃអាបត្តិទ្រកដក៏មាន ។

បណ្ណាសមដាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមដាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពី

វិធីបដិសេធ បរិវារ

ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តិ ន វាចតោ សិយា វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តិ ន កាយតោ សិយា កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តិ ។ ចតុន្ទំ អធិក-
 រណានំ អាបត្តាធិករណំ ។ សត្តន្ទំ សមថានំ តតិហិ
 សមថេហិ សម្មន្ទំ សិយា សម្មខារីនយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណេន ច សិយា សម្មខារីនយេន ច តិណាវត្តា-
 រកេន ច ។

(៨៨០) អាបត្តាធិករណាប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ។ អាបត្តាធិករណាប្បច្ចយា ចតស្សោ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតិ ភិក្ខុនំ ជាទំ ចារាជិកំ ធម្មំ បដិញ្ញាទេតិ
 អាបត្តិ ចារាជិកស្ស ។ វេមតិកា បដិញ្ញាទេតិ អាបត្តិ
 ឥល្ងច្ចយស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ បដិញ្ញាទេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អាចារីវត្តំ បដិញ្ញាទេតិ អា-
 បត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អាបត្តាធិករណាប្បច្ចយា វេមា
 ចតស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ
 ចតុន្ទំ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ កជន្ទំ ។ បេ ។ សត្តន្ទំ
 សមថានំ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្ទំ ។ តា អាបត្តិ-

វិទយចិនិត បរិវារ:

កាយចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវេទា ក៏មាន តាំងឡើងអំពីវេទា
 ចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវេទាចិត្ត ក៏
 មាន ។ បណ្តាធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តា
 សមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសមុខាវិន័យនឹង

បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខាវិន័យនឹងតិណវត្តាភៈក៏មាន ។

(៨៨០) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប្បន្នាន ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ ជា
 បច្ច័យ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុនី
 ដឹងថា (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិប្តាពជិក ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ
 ប្តាពជិក ។ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យហើយ បិទបាំង (នូវអាបត្តិប្តាពជិក
 ដែលខ្លួនដឹងហើយ) ត្រូវអាបត្តិថល្លច័យ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្ឃ-
 ទិសេស ត្រូវអាបត្តិប្តាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាចារិបត្តិ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៤ នេះ ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍
 ជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ
 ប្បន្នាន ។ បេ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្បន្នាន ។ បណ្តា

វិសតិ វិវា អធិការណ៍ប្បច្ចយវិវា

យោ ចតុន្ទំ វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កជន្ទំ សិយា សីល
 វិបត្តិ សិយា អាចារ្យវិបត្តិ ។ សត្តន្ទំ អាបត្តិក្ខន្ធន្ទំ
 ចត្វាហិ អាបត្តិក្ខន្ធដេហិ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកា
 បត្តិក្ខន្ធន សិយា ឥន្ទ្រច្ឆយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ចាត្រិ
 យាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ធុក្កជាបត្តិក្ខន្ធន ។ ជន្ទំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហន្ទំ
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្ទំ ។
 ចតុន្ទំ អធិការណ្ឌំ អាបត្តាអធិការណ្ឌំ ។ សត្តន្ទំ សម
 ដានំ តហិ សមថេហិ សម្មន្ទំ សិយា សមខារិនយេន
 ច បដិញ្ញាតការណេន ច សិយា សមខារិនយេន ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។

(៨៨០) កិច្ចាធិការណ៍ប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ។ កិច្ចាធិការណ៍ប្បច្ចយា បញ្ច អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ឧក្ខតានុវត្តកា កិក្ខន្ទំ យាវតតិយំ សមនុកា
 សនាយ នប្បដិទិស្សជ្ជតិ ញតិយា ធុក្កដំ ធុហិ កម្ម
 វាចាហិ ឥន្ទ្រច្ឆយា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ ចា
 រាជិកស្ស ។ កេនកានុវត្តកា កិក្ខ យាវតតិយំ សម

វិសតិវារៈ អធិករណប្បច្ចយវារៈ

វិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន
 អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះ
 ដោយកងនៃអាបត្តិ ៤ គឺកងនៃអាបត្តិបុណ្យក៏មាន កងនៃអាបត្តិ
 ថុល្ល្ល្លយក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។
 បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បណ្តាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។
 បណ្តាសម្បជៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសម្បជៈ ៣ គឺដោយសម្បទារិន័យនឹង
 បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្បទារិន័យនឹងឥណ្ឌវត្តារកៈក៏មាន ។

(៨៨១) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប្តីមាន ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ ជា
 បច្ច័យ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៥ ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុនីជា
 អ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនី ដែលសង្ឃលើកវត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុកា-
 សនកម្មជាតំរប់ ៣ ដងចប់ហើយ នៅតែមិនលះបង់ លុះចប់ញាត្តិ
 អាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថុល្ល្លយទាំងឡាយ លុះ
 ចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែក
 សង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុកាសនកម្មជាតំរប់ ៣ ដងចប់ហើយ នៅ

វិធីបដិសេធ បរិវារ

ទុក្ខសនាយ ធម្មដិទិស្សដ្ឋតិ អាចត្តិ សង្ឃទិសេ-
 សស្ស ។ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សមទុក្ខា-
 សនាយ ធម្មដិទិស្សដ្ឋតិ អាចត្តិ ចាចត្តិយស្ស ។
 កិក្ខាធិករណាប្បច្ចយា វេហ បញ្ច អាចត្តិយោ អាចត្តិ ។
 តា អាចត្តិយោ សត្តន្តិ វេបត្តន្តិ កតិ វេបត្តិយោ កដ្ឋន្តិ
 ។ បេ ។ សត្តន្តិ សមថានំ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។
 តា អាចត្តិយោ ចត្តន្តិ វេបត្តន្តិ ទ្វេ វេបត្តិយោ កដ្ឋន្តិ
 សិយា សីលវេបត្តិ សិយា អាចារិវេបត្តិ ។ សត្តន្តិ អា-
 ចត្តិក្ខន្ធានំ បញ្ចហិ អាចត្តិក្ខន្ធហិ សង្កហិតា សិយា
 ចារាធិកាចត្តិក្ខន្ធន សិយា សង្ឃទិសេសាចត្តិក្ខន្ធន
 សិយា វុល្លច្ចយាចត្តិក្ខន្ធន សិយា ចាចត្តិយាចត្តិក្ខ-
 ន្ធន សិយា ទុក្ខដាចត្តិក្ខន្ធន ។ ធន្តិ អាចត្តិសម្មដ្ឋា-
 ណានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហន្តិ ។ កាយតោ ច
 វាចតោ ច ចត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តន្តិ អធិករណា-
 នំ អាចត្តាធិករណំ ។ សត្តន្តិ សមថានំ តិហិ សមថេ-
 ហិ សម្មន្តិ សិយា សម្មខារិយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច សិយា សម្មខារិយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់ កាល
 លើសង្ឃសូត្រសមុទ្យកាសនកម្មជាគំរប់ ៣ ដងចប់ហើយ នៅតែមិនលះ
 បង់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៥ នេះ ព្រោះ
 ភិបាធិករណ៍ ជាបច្ច័យ ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់
 បញ្ចាលកងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ
 សមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចាល
 កងវិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណា
 កងវិបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងវិបត្តិ ៥ គឺកង
 វិបត្តិបាវជក៏មាន កងវិបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងវិបត្តិ
 បុល្លច័យក៏មាន កងវិបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងវិបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។
 បណ្ណាសមុដាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមុដាន ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។
 បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសមុខានីយនឹង
 បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន សមុខានីយនឹងតិណវត្ថុក៏មាន ។

វិសតិ វិវា អធិការណប្បច្ចយវិវា

(៨៨២) វេបេត្តា សត្ត អាបត្តិយោ សត្ត អាបត្តិក្ខន្ធន្ត
 អវសេសា អាបត្តិយោ ចត្តន្តិ វេបត្តន្តិ កតតិ វេបត្តិយោ
 កជន្តិ ។ សត្តន្តិ អាបត្តិក្ខន្ធន្តន្តិ កតតិហិ អាបត្តិក្ខន្ធន្តហិ
 សដ្ឋហិតា ។ ជន្តិ អាបត្តិសមដ្ឋានន្តិ កតតិហិ សមដ្ឋា-
 នេហិ សមដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តន្តិ អធិការណន្តិ កតតិមិ
 អធិការណិ ។ សត្តន្តិ សមថាន្តិ កតតិហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ ។ វេបេត្តា សត្ត អាបត្តិយោ សត្ត អាបត្តិក្ខ-
 ន្ត អវសេសា អាបត្តិយោ ចត្តន្តិ វេបត្តន្តិ ន កតតិមិ
 វេបត្តិ កជន្តិ ។ សត្តន្តិ អាបត្តិក្ខន្ធន្តន្តិ ន^(១) កតតិមេន
 អាបត្តិក្ខន្ធន្ត សដ្ឋហិតា ។ ជន្តិ អាបត្តិសមដ្ឋានន្តិ
 ន^(២) កតតិមេន សមដ្ឋានេន សមដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តន្តិ
 អធិការណន្តិ ន^(៣) កតតិមិ អធិការណិ ។ សត្តន្តិ
 សមថាន្តិ ន^(៤) កតតិមេន សមថេន សម្មន្តិ ។ ត
 កិស្ស ហេតុ ។ វេបេត្តា សត្ត អាបត្តិយោ សត្ត អា-
 បត្តិក្ខន្ធន្ត នត្តណា អាបត្តិយោតិ ។

អធិការណប្បច្ចយវិវា និដ្ឋិតំ បញ្ចមំ ។

អនន្តរប្បយ្យលំ និដ្ឋិតំ ។

១-២-៣-៤ ឧ. លោក្ខកេ នសត្តោ ន បញ្ចាយតិ ។

វិសតិវារៈ អធិករណប្បព្វយវារៈ

(៨៨២) បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងឡាយដ៏សេស ក្រៅអំពី
 អាបត្តិ ៧ នឹងកងនៃអាបត្តិ ៧ (នោះ) រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។
 បណ្ណាកងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។
 បណ្ណាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្ណា
 អធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្ណាសម្ពុដ្ឋានៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ
 សម្ពុដ្ឋាន ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងឡាយដ៏សេស ក្រៅ
 អំពីអាបត្តិ ៧ នឹងកងនៃអាបត្តិ ៧ (នោះ) មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិណា
 មួយឡើយ ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិ ៧ លោកមិនសង្គ្រោះ ដោយកងនៃ
 អាបត្តិណាមួយឡើយ ។ បណ្ណាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ មិនបានតាំង
 ឡើង ដោយសម្ពុដ្ឋានណាមួយឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ មិន
 បានចាត់ជាអធិករណ៍ណាមួយឡើយ ។ បណ្ណាសម្ពុដ្ឋានៈ ៧ មិនបាន
 រម្ងាប់ដោយសម្ពុដ្ឋានណាមួយឡើយ ។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
 ព្រោះហេតុអាបត្តិដទៃ ក្រៅអំពីអាបត្តិ ៧ នោះក៏ឥតមានឡើយ ។

ចប់ អធិករណប្បព្វយវារៈ ជាតំរប់ ៥ ។

ចប់អនន្តរបេយ្យាលតៃប៉ុណ្ណោះ ។

វិទយចិនិតេ បរិវារេ

តិស្សុទ្ធានិ

(៨៨៣) កតិបុដ្ឋា សមុដ្ឋាណា
 កតាបត្តិ តថេវ ច
 សមុដ្ឋាណា វិបត្តិ ច
 តថាជិករណោន ចាតិ ។

(៨៨៤) វិវាទាជិករណស្ស កី បុព្វង្គមិ កតិ
 ថាណនិ កតិ វត្ថុនិ កតិ ភូមិយោ កតិ ហេតុ
 កតិ មូលានិ កតិហារកាវេហិ វិទតិ វិវាទាជិករណំ
 កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ អនុវាទាជិករណស្ស
 កី បុព្វង្គមិ កតិ ថាណនិ កតិ វត្ថុនិ កតិ ភូមិយោ
 កតិ ហេតុ កតិ មូលានិ កតិហារកាវេហិ អនុវ-
 ទតិ អនុវាទាជិករណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។
 អាបត្តាជិករណស្ស កី បុព្វង្គមិ កតិ ថាណនិ កតិ
 វត្ថុនិ កតិ ភូមិយោ កតិ ហេតុ កតិ មូលានិ
 កតិហារកាវេហិ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ អាបត្តាជិករណំ

វិនយបិណ្ឌ បរិវារៈ

ឧទ្ទានភីបញ្ជីរឿងនៃអនុវាយយ្យាលនោះ ដំបូង៖

[៨៨៣] និយាយអំពីភីបញ្ជីរឿង៖ ១ សម្មជានរាវៈ ១ កតា-

បតិរាវៈ ១ សម្មជានរាវៈ ១ ដបតា ១ អាបតិសម្មជានរាវៈ ១ វិបតិ-

រាវៈ ១ អធិករណរាវៈ ១ ។

[៨៨៤] សួរថា អ្វីជាប្រធាននៃវិវាទាធិករណ៍ វិវាទាធិករណ៍នោះ

មានឋានប្តីនាន មានវត្តប្តីនាន មានភូមិប្តីនាន មានហេតុប្តីនាន មាន

មូលប្តីនាន ភីកុដវែកតាដោយ អាការប្តីនាន វិវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយ

សម្មជានរាវៈ ។ អ្វីជាប្រធាននៃអនុវាយយ្យាល អនុវាយយ្យាលនោះ

មានឋានប្តីនាន មានវត្តប្តីនាន មានភូមិប្តីនាន មានហេតុប្តីនាន មាន

មូលប្តីនាន ភីកុដវែកតាដោយ អាការប្តីនាន អនុវាយយ្យាលរម្ងាប់

ដោយសម្មជានរាវៈ ។ អ្វីជាប្រធាននៃអាបតិសម្មជានរាវៈ អាបតិសម្មជានរាវៈ

នោះ មានឋានប្តីនាន មានវត្តប្តីនាន មានភូមិប្តីនាន មានហេតុ

ប្តីនាន មានមូលប្តីនាន ភីកុដវែកតាដោយ អាការប្តីនាន អាបតិសម្មជានរាវៈ

វិសតំ វិហ បរិយាយវារំ

កតំហិ សមថេហិ សម្មតំ ។ កំត្វាធិករណស្ស កំ
បុព្វង្គមំ កតំ ហំនាធិ កតំ វត្ថុធិ កតំ ភ្នម្យោ កតំ
ហេតុ កតំ មូលាធិ កតំហា ការេហិ កំច្ចំ ជាយតិ
កត្វាធិករណំ កតំហិ សមថេហិ សម្មតំ ។

(៨៨៥) វិវាទាធិករណស្ស កំ បុព្វង្គមំ ។ លោ-
កោ បុព្វង្គមោ នោសោ បុព្វង្គមោ មោហោ បុព្វង្គមោ
អលោកោ បុព្វង្គមោ អនោសោ បុព្វង្គមោ អមោហោ
បុព្វង្គមោ ។ កតំ ហំនាធិតំ ។ អដ្ឋាវស ភេទករ-
វត្ថុធិ ហំនាធិ ។ កតំ វត្ថុធិតំ ។ អដ្ឋាវស ភេទករ-
វត្ថុធិ ។ កតំ ភ្នម្យោតំ ។ អដ្ឋាវស ភេទករវត្ថុធិ
ភ្នម្យោ ។ កតំ ហេតុតំ ។ ធម៌ ហេតុ តយោ កុស-
លហេតុ តយោ អកុសលហេតុ តយោ អព្យាកត-
ហេតុ ។ កតំ មូលាធិតំ ។ ទ្វាទស មូលាធិ ។ កតំ-
ហា ការេហិ វិវេទតំ ។ ទ្វីហា ការេហិ វិវេទតំ ធម្មទិដ្ឋ
វា អធម្មទិដ្ឋ វា ។ វិវាទាធិករណំ កតំហិ សម-
ថេហិ សម្មតំ ។ វិវាទាធិករណំ ទ្វីហិ សមថេហិ
សម្មតំ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច ។

វិសតិវិរៈ បរិយាយវិរៈ

រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អ្វីជាប្រធាននៃកិច្ចាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍
នោះ មានឋានប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន មានហេតុប៉ុន្មាន
មានមូលប៉ុន្មាន កិច្ចកើតឡើងដោយអាការប៉ុន្មាន កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់
ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

(៨៨៥) ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃវិវាទធិករណ៍ ។ ឆ្លើយ
ថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈ
ជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា
វិវាទធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាឋាន ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាវត្ថុ ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាភូមិ ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថាមានហេតុ ៧ គឺកុសល-
ហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា
មានមូលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានមូល ១២ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចផ្គ
ជែកគ្នាដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា កិច្ចផ្គជែកគ្នាដោយអាការ ២ គឺ
សេចក្តីយល់ឃើញថាជាធម៌ ១ សេចក្តីយល់ឃើញថាមិនមែនធម៌ ១ ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា វិវាទធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា
វិវាទធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺ សមធាវិន័យ ១ យេកុយ្យុសិរោ ១ ។

[៨៨៦] អនុវរាជិករណស្ស កី បុព្វង្គមន្តិ ។

លោកោ បុព្វង្គមោ ទោសោ បុព្វង្គមោ មោហោ បុព្វង្គមោ

អលោកោ បុព្វង្គមោ អទោសោ បុព្វង្គមោ អមោហោ

បុព្វង្គមោ ។ កតិ ហំនាជិតិ ។ ចតស្សោ វិបត្តិយោ

ហំនាជិ ។ កតិ វត្ថុជិតិ ។ ចតស្សោ វិបត្តិយោ

វត្ថុជិ ។ កតិ ភូមិយោតិ ។ ចតស្សោ វិបត្តិយោ

ភូមិយោ ។ កតិ ហេតុតិ ។ ធរ ហេតុ តយោ

កុសលហេតុ តយោ អកុសលហេតុ តយោ អព្យា-

កិតហេតុ ។ កតិ មូលាជិតិ ។ បុទ្ទស មូលាជិ ។

កតិហាការេហិ អនុវរាជិតិ ។ ជ្ជិហាការេហិ អនុវរាជិតិ

វត្ថុតោ វា អាបត្តិតោ វា ។ អនុវរាជិករណំ កតិហិ

សមថេហិ សម្មត្តិតិ ។ អនុវរាជិករណំ ចត្តហិ

សមថេហិ សម្មត្តិ សម្មទាវិទយេន ច សតិវិទយេន

ច អម្បជ្ឈិវិទយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច ។

វិនយចិនិត បរិវារៈ

(៨៨៦) ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃអនុវត្តនិករណ៍ ។

ឆ្លើយថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈ

ជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា

អនុវត្តនិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ ៤ ជាឋាន ។

ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ ៤ ជាវត្ថុ ។ ត្រង់

ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ ៤ ជាភូមិ ។ ត្រង់

ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៧ គឺកុសលហេតុ

៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាគតហេតុ ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូល

ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានមូល ១៤ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា ភិក្ខុចោទប្រកាន់

គ្នាដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុចោទប្រកាន់គ្នាដោយអាការ ២

គឺ វត្ថុ ១ អាបត្តិ ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អនុវត្តនិករណ៍រម្ងាប់ដោយ

សម្របប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវត្តនិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្របៈ ៤ គឺ ដោយ

សម្របវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្បវិន័យ ១ កស្សប្រាប័យសិកា ១ ។

វិសតិ វិរា បរិយាយវិរិ

[៨៨៧] អាបត្តាធិករណស្ស កតិ បុព្វង្គមន្តិ ។

លោភោ បុព្វង្គមោ នោសោ បុព្វង្គមោ មោហោ
 បុព្វង្គមោ អលោភោ បុព្វង្គមោ អនោសោ បុព្វង្គមោ
 អមោហោ បុព្វង្គមោ ។ កតិ ហំ ធានីតិ ។ សត្ត
 អាបត្តិក្ខត្វា ហំ ធានិ ។ កតិ វត្ថុនីតិ ។ សត្ត
 អាបត្តិក្ខត្វា វត្ថុនិ ។ កតិ ក្រមិយោតិ ។ សត្ត
 អាបត្តិក្ខត្វា ក្រមិយោ ។ កតិ ហេតុតិ ។ ធរ ហេតុ
 តយោ កុសលហេតុ តយោ អកុសលហេតុ តយោ
 អព្យាកតហេតុ ។ កតិ មូលានីតិ ។ ធរ អាបត្តិ-
 សមុដ្ឋានា(១) មូលានិ ។ កតិហា កាវេហិ អាបត្តិ
 អាបដ្ឋតិ ។ ធរហា កាវេហិ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ អលដ្ឋិតា
 អញ្ញាណតា កក្កិច្ចបកតតា អកប្ប្យយេ កប្ប្យយ-
 សញ្ញតា កប្ប្យយេ អកប្ប្យយសញ្ញតា សតិសម្មាសា ។
 អាបត្តាធិករណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។
 អាបត្តាធិករណំ តិហិ សមថេហិ សម្មតិ សមុខាវិទ-
 យេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

១ ឌ ម អាបត្តិសមុដ្ឋានានិ ។

វិសតិវិរះ បរិយាយវិរះ

(៨៨៧) ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃអាបត្តាធិករណ៍ ។ ឆ្លើយ
 ថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈជា
 ប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា
 អាបត្តាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជាឋាន ។
 ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជាវត្ថុ ។
 ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជា
 ភូមិ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៨
 គឺកុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ២ ។ ត្រង់ពាក្យ
 សួរថា មានមូលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ ជាមូល ។
 ត្រង់ពាក្យសួរថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា ត្រូវ
 អាបត្តិដោយការ ៦ គឺត្រូវដោយមិនមានខ្មាស ១ ដោយមិន
 ស្គាល់អាបត្តិ ១ ដោយសន្ស័យហើយធ្វើបំពាន ១ ដោយសំគាល់ថា
 គួរកងវត្ថុដែលមិនគួរ ១ ដោយសំគាល់ថាមិនគួរកងវត្ថុដែលគួរ ១ ដោយ
 ភ្លេចស្មារតី ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ
 ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយ
 សមខាវន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។

វិទយបិដក បរិវារ

(៨៨៨) កិច្ចាធិការណស្ស កី បុព្វុដ្ឋមន្តិ ។

លោកោ បុព្វុដ្ឋមោ នោសោ បុព្វុដ្ឋមោ មោហោ បុព្វុដ្ឋមោ
 អលោកោ បុព្វុដ្ឋមោ អនោសោ បុព្វុដ្ឋមោ អមោហោ
 បុព្វុដ្ឋមោ ។ កតិ ហំនាជិតិ ។ ចត្តារិ កម្មានិ
 ហំនានិ ។ កតិ វត្ថុជិតិ ។ ចត្តារិ កម្មានិ វត្ថុនិ ។
 កតិ ភូមិយោតិ ។ ចត្តារិ កម្មានិ ភូមិយោ ។ កតិ
 ហេតុតិ ។ នវ ហេតុ តយោ កុសលហេតុ តយោ
 អកុសលហេតុ តយោ អព្យាកតហេតុ ។ កតិ
 មូលានិ ។ ឯកំ មូលំ សង្ខេពំ ។ កតិហាការេហិ
 កិច្ចំ ជាយតិ ។ ម្ភិហាការេហិ កិច្ចំ ជាយតិ
 ញត្តិតោ វា អបលោកនតោ វា ។ កិច្ចាធិការណំ
 កតិហិ សមដេហិ សម្មតិ ។ កិច្ចាធិការណំ ឯកេន
 សមដេន សម្មតិ សម្មាវិទយេន ។

(៨៨៩) កតិ សមថាតិ ។ សត្ត សមថា សម្មា-

វិទយោ សតិវិទយោ អម្មធិវិទយោ បដិញ្ញាតការណំ

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៨៨៨) ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃកិច្ចាធិករណ៍ ។ ឆ្លើយថា
 លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈជា
 ប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា
 កិច្ចាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ យ៉ាងជាឋាន ។
 ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ ជាវត្ថុ ។
 ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ ជាភូមិ ។
 ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៧ គឺ
 កុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ១ ។ ត្រង់ពាក្យ
 សួរថា មានមូលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានមូល ១ គឺសង្ស័យ ។ ត្រង់
 ពាក្យសួរថា កិច្ចកើតអំពីអាការៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា កិច្ចកើតអំពីអាការ
 ២ គឺ ញត្តិ ១ អបលោកនៈ ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចាធិក-
 រណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ
 សមថៈ ១ គឺ សមទានវិន័យ ។

(៨៨៩) សួរថា សមថៈមានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សមថៈមាន ៧
 គឺ សមទានវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្បង្គវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១

វិសតិ វិវា សាធារណវិ

យេកុយ្យសិកា តស្សទាបិយសិកា តិណវត្តារកោ
 ឥមេ សត្ត សមថា ។ សិយា ឥមេ សត្ត សមថា ទស
 សមថា ហោន្តិ ទស សមថា សត្ត សមថា ហោន្តិ
 វត្តវសេន បរិយាយេន ។ សិយាតិ ។ កថញ្ច សិយា ។
 វិវាទាធិករណស្ស ទ្វេ សមថា អនុវាទាធិករណស្ស
 ចត្តារោ សមថា អាបត្តាធិករណស្ស តយោ សមថា
 កិច្ចាធិករណស្ស ឯកោ សមថា ។ ឃី ឥមេ សត្ត
 សមថា ទស សមថា ហោន្តិ ទស សមថា សត្ត
 សមថា ហោន្តិ វត្តវសេន បរិយាយេន ។

បរិយាយវិ ធិដ្ឋិតំ ធីដ្ឋំ ។

(៨៧០) កតិ សមថា វិវាទាធិករណស្ស សា-
 ធារណា កតិ សមថា វិវាទាធិករណស្ស អសាធារ-
 ណា ។ កតិ សមថា អនុវាទាធិករណស្ស សាធារណា
 កតិ សមថា អនុវាទាធិករណស្ស អសាធារណា កតិ
 សមថា អាបត្តាធិករណស្ស សាធារណា កតិ សមថា

វិសតិវារៈ សាធារណវារៈ

យេកុយ្យសិកា ១ ភស្សបាបិយសិកា ១ ភិណវត្តារកៈ ១ នេះជា
សមថៈ ៧ ។ សមថៈទាំង ៧ នេះ ចែកទៅជាសមថៈ ១០ មានដែរឬ
សមថៈ ១០ (បំប្រួញ) ជាសមថៈ ៧ ដោយអំណាចនៃវត្ថុនឹងបរិយាយ
មានដែរឬ ។ ឆ្លើយថា មាន ។ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាថា មាន ។ ព្រោះ
វិវាទិករណ៍មានសមថៈ ២ អនុវាទិករណ៍មានសមថៈ ២ អាបត្តាទិករ-
ណ៍មានសមថៈ ៣ កិច្ចាទិករណ៍មានសមថៈ ១ ។ សមថៈទាំង ៧ នេះ
(ចែកទៅ) ជាសមថៈ ១០ សមថៈទាំង ១០ (បំប្រួញទៅ) ជាសមថៈ ៧
ដោយអំណាចនៃវត្ថុនឹងបរិយាយ ដូចចែកមកនេះ ។

ចប់ បរិយាយវារៈ ជាតំរប់ ៦ ។

(៨៧០) សួរថា សមថៈដែលទូទៅដល់វិវាទិករណ៍ មានប៉ុន្មាន
សមថៈដែលមិនទូទៅដល់វិវាទិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលទូទៅ
ដល់អនុវាទិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមិនទូទៅដល់អនុវាទិ-
ករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលទូទៅដល់អាបត្តាទិករណ៍ មានប៉ុន្មាន

វិទយចំណីពេ បរិវារេ

អាបត្តាធិករណស្ស៍ អសាធារណា ។ កតិ សមថា
 កត្តាធិករណស្ស៍ សាធារណា កតិ សមថា កត្តា-
 ធិករណស្ស៍ អសាធារណា ។ ទ្រេ សមថា វិវាទាធិក-
 រណស្ស៍ សាធារណា សម្មទាវិទយោ យេកុយ្យសិកា ។
 បញ្ច សមថា វិវាទាធិករណស្ស៍ អសាធារណា សតិ-
 វិទយោ អម្ពឱ្យវិទយោ បដិញ្ញាតករណំ តស្ស្សទាបិយ-
 សិកា តិណាវត្តារកោ ។ ចត្តារោ សមថា អនុវាទា-
 ធិករណស្ស៍ សាធារណា សម្មទាវិទយោ សតិវិទយោ
 អម្ពឱ្យវិទយោ តស្ស្សទាបិយសិកា ។ តយោ សមថា
 អនុវាទាធិករណស្ស៍ អសាធារណា យេកុយ្យសិកា
 បដិញ្ញាតករណំ តិណាវត្តារកោ ។ តយោ សមថា អា-
 បត្តាធិករណស្ស៍ សាធារណា សម្មទាវិទយោ បដិញ្ញាត-
 ករណំ តិណាវត្តារកោ ។ ចត្តារោ សមថា អាបត្តាធិ-
 ករណស្ស៍ អសាធារណា យេកុយ្យសិកា សតិវិទយោ
 អម្ពឱ្យវិទយោ តស្ស្សទាបិយសិកា ។ ឯកោ សមថា
 កត្តាធិករណស្ស៍ សាធារណា សម្មទាវិទយោ ។

វិនយចំណី បរិវារៈ

សម្រាប់ដែលមិនទទួលបានដល់អាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សម្រាប់ដែលទទួលបានដល់កិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សម្រាប់ដែលមិនទទួលបានដល់កិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សម្រាប់ដែលទទួលបានដល់បរិវារធិករណ៍មាន ២ គឺ សម្ភារវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ ។ សម្រាប់ដែលមិនទទួលបានដល់បរិវារធិករណ៍ មាន ៥ គឺ សតិវិន័យ ១ អម្បឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សម្រាប់ដែលទទួលបានដល់អនុវត្តធិករណ៍មាន ៤ គឺ សម្ភារវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្បឡវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។ សម្រាប់ដែលមិនទទួលបានដល់អនុវត្តធិករណ៍ មាន ៧ គឺ យេកុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សម្រាប់ដែលទទួលបានដល់អាបត្តាធិករណ៍ មាន ៧ គឺ សម្ភារវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សម្រាប់ដែលមិនទទួលបានដល់អាបត្តាធិករណ៍ មាន ៤ គឺ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្បឡវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។ សម្រាប់ដែលទទួលបានដល់កិច្ចាធិករណ៍ មាន ១ គឺ សម្ភារវិន័យ

វិសតិ វិវា តត្តាភិយវាវ

ធិ សមថា កិច្ចាធិករណស្ស អសាធារណា យេ-
កុយ្យសិកា សតិវិនយោ អម្ពុទ្ធិវិនយោ បដិញ្ញាតក-
រណំ តស្សទាបិយសិកា តិណាវត្តារកោ ។

សាធារណវិវា ធិដ្ឋិតំ សន្តមំ ។

(៨៧០) កតិ សមថា វិវាធិករណស្ស តត្តាភិយា
កតិ សមថា វិវាធិករណស្ស អញ្ញាភាគិយា ។ កតិ
សមថា អនុវាធិករណស្ស តត្តាភិយា កតិ សមថា
អនុវាធិករណស្ស អញ្ញាភាគិយា ។ កតិ សមថា
អាបត្តាធិករណស្ស តត្តាភិយា កតិ សមថា អាបត្តា-
ធិករណស្ស អញ្ញាភាគិយា ។ កតិ សមថា កិច្ចាធិ-
ករណស្ស តត្តាភិយា កតិ សមថា កិច្ចាធិករណស្ស
អញ្ញាភាគិយា ។ ទ្វេ សមថា វិវាធិករណស្ស តត្តា-
ភិយា សម្ពុទ្ធាវិនយោ យេកុយ្យសិកា ។ បញ្ច សមថា
វិវាធិករណស្ស អញ្ញាភាគិយា សតិវិនយោ អម្ពុទ្ធិវិ-
នយោ បដិញ្ញាតករណំ តស្សទាបិយសិកា តិណា-
វត្តារកោ ។ ចត្តារោ សមថា អនុវាធិករណស្ស

វិសតិវារៈ តព្ពាគិយវារៈ

សម្រាប់ដែលមិនទទួលបាន ដល់កិច្ចាធិការណ៍មាន ៦ គឺយេកុយ្យសិកា ១
សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធសិទ្ធិវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១
តិណវត្តារកៈ ១ ។

ចប់ សាធារណវារៈ ដាច់រាប់ ៧ ។

(៨៧១) សួរថា សម្រាប់ដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងវិវាទាធិការណ៍
មានប៉ុន្មាន សម្រាប់ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីវិវាទាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន។
សម្រាប់ដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអនុវាទាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន សម្រាប់
ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវាទាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សម្រាប់ដែល
មានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអាចត្តាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន សម្រាប់ដែលមានចំ-
ណែកផ្សេងអំពីអាចត្តាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សម្រាប់ដែលមានចំណែក
ត្រូវគ្នានឹងកិច្ចាធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន សម្រាប់ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីកិច្ចា-
ធិការណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សម្រាប់ដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹង
វិវាទាធិការណ៍ មាន ២ គឺ សម្ពាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ ។
សម្រាប់ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីវិវាទាធិការណ៍ មាន ៥ គឺ សតិវិន័យ ១
អម្ពុទ្ធសិទ្ធិវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ តិណវត្តា-
រកៈ ១ ។ សម្រាប់ដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអនុវាទាធិការណ៍ មាន ៤ គឺ

វិសយបិណ្ឌ បរិវារ

តត្តាភិយា សម្មុទ្ធវិទយោ សតិវិទយោ អម្មុឡ្ហវិទយោ
 តស្ស្កទាបិយសិកា ។ តយោ សមថា អនុវាទាធិករ-
 ណាស្ស អញ្ញាភិយា យេកុយ្យសិកា បដិញ្ញាតក-
 រណំ តិណាវត្តារកោ ។ តយោ សមថា អាមត្តាធិករ-
 ណាស្ស តត្តាភិយា សម្មុទ្ធវិទយោ បដិញ្ញាតករណំ
 តិណាវត្តារកោ ។ ចត្តារោ សមថា អាមត្តាធិករណាស្ស
 អញ្ញាភិយា យេកុយ្យសិកា សតិវិទយោ អម្មុឡ្ហវិទ-
 យោ តស្ស្កទាបិយសិកា ។ ឯកោ សមថា កិត្តាធិ-
 ករណាស្ស តត្តាភិយោ សម្មុទ្ធវិទយោ ។ ឆ សមថា
 កិត្តាធិករណាស្ស អញ្ញាភិយា យេកុយ្យសិកា សតិ-
 វិទយោ អម្មុឡ្ហវិទយោ បដិញ្ញាតករណំ តស្ស្កទាបិយ-
 សិកា តិណាវត្តារកោ ។

ពត្តាភិយាវិ វិជ្ជិតំ អន្តិមំ ។

(៨៧២) សមថា សមថស្ស សាធារណា សមថា
 សមថស្ស អសាធារណា សិយា សមថា សមថស្ស
 សាធារណា សិយា សមថា សមថស្ស អសាធារណា ។

វិធីបំណុល បរិវារ:

សម្ភារវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។ សម្ភារៈ

ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអនុកថាធិករណ៍ មាន ៣ គឺ យេកុយ្យសិកា ១

បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សម្ភារៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹង

អាបត្តាធិករណ៍ មាន ៣ គឺ សម្ភារវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណ-

វត្តារកៈ ១ ។ សម្ភារៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអាបត្តាធិករណ៍ មាន ២ គឺ

យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។

សម្ភារៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងកិច្ចាធិករណ៍ មាន ១ គឺ សម្ភារ-

វិន័យ ។ សម្ភារៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីកិច្ចាធិករណ៍ មាន ៦ គឺ

យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្ស-

ប្រាប័យសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។

ចប់តណ្ហតិយវារៈ ជាតំរប់ ៧ ។

[៨៧២] សម្ភារៈទួលទៅដល់សម្ភារៈ សម្ភារៈមិនទួលទៅដល់សម្ភារៈ

សម្ភារៈទួលទៅដល់សម្ភារៈក៏មាន សម្ភារៈមិនទួលទៅដល់សម្ភារៈក៏មាន ។

វិសតំ វិហា សមថា សមថិស្ស សាធារណវិ

កតំ សិយា សមថា សមថស្ស សាធារណា កតំ
 សិយា សមថា សមថស្ស អសាធារណា ។ យេ-
 កុយ្យសិកាយ សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយស្ស សាធារណា សតិវិទ-
 យស្ស អម្ពុទ្ធិវិទយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស តស្សទា-
 ថិយសិកាយ តិណាវត្តារកស្ស អសាធារណា ។
 សតិវិទយោ សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយស្ស សាធារណា អម្ពុទ្ធិវិទ-
 យស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស តស្សទាថិយសិកាយ
 តិណាវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ អសាធារណា ។
 អម្ពុទ្ធិវិទយោ សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយស្ស សាធារណោ បដិញ្ញាត-
 ករណស្ស តស្សទាថិយសិកាយ តិណាវត្តារកស្ស
 យេកុយ្យសិកាយ សតិវិទយស្ស អសាធារណោ ។
 បដិញ្ញាតករណំ សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយស្ស សាធារណំ តស្សទា-
 ថិយសិកាយ តិណាវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ
 សតិវិទយស្ស អម្ពុទ្ធិវិទយស្ស អសាធារណំ ។ តស្ស-
 ទាថិយសិកា សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយស្ស សាធារណា តិណា-
 វត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ សតិវិទយស្ស អម្ព-
 ទ្ធិវិទយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស អសាធារណា ។

វិសតិវារៈ វារៈនៃសមថៈដែលទូទៅដល់សមថៈ

សួរថា សមថៈដែលទូទៅដល់សមថៈក៏មាន នោះ តើដូចម្តេច សមថៈមិនទូ

ទៅដល់សមថៈក៏មាន នោះ តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា យេកុយ្យសិកាទូទៅ

ដល់សម្មាវិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់សតិវិន័យ អម្ពុទ្ធវិន័យ ប-

ដិញ្ញាតករណៈ តស្សប្រាប័យសិកា នឹងតិណវត្តារកៈទេ ។ សតិវិន័យទូទៅ

ដល់សម្មាវិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់អម្ពុទ្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ

តស្សប្រាប័យសិកា តិណវត្តារកៈ នឹងយេកុយ្យសិកាទេ ។ អម្ពុទ្ធវិន័យទូ

ទៅដល់សម្មាវិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់បដិញ្ញាតករណៈ តស្សប្រា-

ប័យសិកា តិណវត្តារកៈយេកុយ្យសិកា នឹងសតិវិន័យទេ ។ បដិញ្ញាត-

ករណៈទូទៅដល់សម្មាវិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់តស្សប្រាប័យ-

សិកា តិណវត្តារកៈ យេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ នឹងអម្ពុទ្ធវិន័យទេ ។

តស្សប្រាប័យសិកា ទូទៅដល់សម្មាវិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់តិណ-

វត្តារកៈ យេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ អម្ពុទ្ធវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈទេ ។

តិណាវត្តារកោ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយមស្ស សាធារណោ យេកុយ្យ-
 សិកាយ សតិវិនិយមស្ស អម្បឡិវិនិយមស្ស បដិញ្ញាត-
 ករណស្ស តស្សចាបិយសិកាយ អសាធារណា ។
 ឯវិ សិយា សមថា សមថស្ស សាធារណា ឯវិ សិយា
 សមថា សមថស្ស អសាធារណា ។

សមថា សមថស្ស សាធារណាវំ ធិត្តំ នវមំ ។

(៨៧៣) សមថា សមថស្ស តត្តាភិយា សមថា
 សមថស្ស អត្តាភិយា សិយា សមថា សមថស្ស
 តត្តាភិយា សិយា សមថា សមថស្ស អត្តាភិ-
 យា ។ កុចិ សិយា សមថា សមថស្ស តត្តាភិយា
 កុចិ សិយា សមថា សមថស្ស អត្តាភិយា ។
 យេកុយ្យសិកា សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយមស្ស តត្តាភិយា សតិវិ-
 និយមស្ស អម្បឡិវិនិយមស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស តស្ស-
 ចាបិយសិកាយ តិណាវត្តារកស្ស អត្តាភិយា ។
 សតិវិនិយោ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយមស្ស តត្តាភិយោ អម្បឡិវិ-
 និយោ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ:

តិណវត្តារកៈទួទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធ (តែម្យ៉ាង) មិនទួទៅដល់យេកុយ្យ-
 សិកា សតិវិន័យ អម្បឡវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ នឹងគស្សប្រាប័យសិកា
 ទេ ។ សម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន យ៉ាងនេះ សម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់
 មិនទួទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន យ៉ាងនេះ ។

ចប់ វារៈនៃសម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធ ដាច់រាប់ ៩ ។

(៨៧៣) សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន ចំណែក
 ផ្សេងពីសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន ចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន ចំណែក
 ផ្សេងពីសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន ។ សួរថា សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មានចំណែកត្រូវគ្នា
 នឹងសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន នោះ តើដូចម្តេច សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មានចំណែកផ្សេងពី
 សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន នោះ តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា យេកុយ្យសិកា មានចំ-
 ណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន មានចំណែកផ្សេងពីសតិវិន័យ អម្បឡ-
 វិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ គស្សប្រាប័យសិកា នឹងតិណវត្តារកៈ ។ សតិវិន័យ
 មានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន មានចំណែកផ្សេងពីអម្បឡវិន័យ

នយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស តស្សទាបិយសិកាយ
 យ តិណាវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ អញ្ញ
 ភិយោ ។ អម្ពឡិវិនយោ សម្ពុទ្ធាវិនយស្ស តត្តាភិ-
 យោ បដិញ្ញាតករណស្ស តស្សទាបិយសិកាយ តិ-
 ណាវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ សតិវិនយស្ស អញ្ញ-
 ភាភិយោ ។ បដិញ្ញាតករណំ សម្ពុទ្ធាវិនយស្ស តត្តាភិ-
 យំ តស្សទាបិយសិកាយ តិណាវត្តារកស្ស យេកុយ្យ-
 សិកាយ សតិវិនយស្ស អម្ពឡិវិនយស្ស អញ្ញ
 ភាភិយំ ។ តស្សទាបិយសិកា សម្ពុទ្ធាវិនយស្ស តត្តាភិយា តិ-
 ណាវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ សតិវិនយស្ស
 អម្ពឡិវិនយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស អញ្ញ
 ភាភិយា ។ តិណាវត្តារកោ សម្ពុទ្ធាវិនយស្ស តត្តាភិយោ យេកុយ្យ-
 សិកាយ សតិវិនយស្ស អម្ពឡិវិនយស្ស បដិញ្ញាត-
 ករណស្ស តស្សទាបិយសិកាយ អញ្ញ
 ភាភិយោ ។ ឯវិ សិយា សមថា សមថស្ស តត្តាភិយា ឯវិ សិយា
 សមថា សមថស្ស អញ្ញ
 ភាភិយា ។

វិសតិវារៈ វារៈនៃសមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈ

បដិញ្ញាតករណៈ តស្សប្រាបិយសិកា តិណវត្តារកៈ នឹងយេកុយ្យសិកា ។

អម្បុរ្យវិន័យ មានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពី

បដិញ្ញាតករណៈ តស្សប្រាបិយសិកា តិណវត្តារកៈ យេកុយ្យសិកា នឹង

សតិវិន័យ ។ បដិញ្ញាតករណៈ មានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មាវិន័យ មាន

ចំណែកផ្សេងអំពីតស្សប្រាបិយសិកា តិណវត្តារកៈ យេកុយ្យសិកា សតិ-

វិន័យ នឹងអម្បុរ្យវិន័យ ។ តស្សប្រាបិយសិកា មានចំណែកត្រូវគ្នានឹង

សម្មាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពីតិណវត្តារកៈ យេកុយ្យសិកា សតិ-

វិន័យ អម្បុរ្យវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈ ។ តិណវត្តារកៈ មានចំណែកត្រូវ

គ្នានឹងសម្មាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពីយេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ

អម្បុរ្យវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈនឹងតស្សប្រាបិយសិកា ។ សមថៈដែលមាន

ចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈក៏មាន យ៉ាងនេះ សមថៈដែលមានចំណែក

ផ្សេងអំពីសមថៈក៏មាន យ៉ាងនេះ ។

ចប់ វារៈនៃសមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈ ជាចំរាប់ ១០ ។

វិទយបិណ្ឌ បរិភិណ

(៨៧៤) សមថោ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ
សមថោ ។ សមថោ យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា
សមថោ ។ សមថោ សតិវិនិយោ សតិវិនិយោ សម-
ថោ ។ សមថោ អម្ពុទ្ធិនិយោ អម្ពុទ្ធិនិយោ សម-
ថោ ។ សមថោ បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ
សមថោ ។ សមថោ តស្សនាបិយសិកា តស្សនាបិ-
យសិកា សមថោ ។ សមថោ តិណារត្តារកោ តិណា-
រត្តារកោ សមថោ ។ យេកុយ្យសិកា សតិវិនិយោ អ-
ម្ពុទ្ធិនិយោ បដិញ្ញាតករណំ តស្សនាបិយសិកា តិ-
ណារត្តារកោ ឥមេ សមថា សមថា ឆោ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ
សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ សមថោ ចេវ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ ច ។ ស-
តិវិនិយោ អម្ពុទ្ធិនិយោ បដិញ្ញាតករណំ តស្សនាបិ-
យសិកា តិណារត្តារកោ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ ឥមេ សមថា
សមថា ឆោ យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា សមថោ
ចេវ យេកុយ្យសិកា ច ។ អម្ពុទ្ធិនិយោ បដិញ្ញាតករណំ

វិទយបិណ បរិវារ:

(៨៧៤) សមថៈ ហៅថា សម្មាវិន័យ សម្មាវិន័យ ហៅថា
សមថៈវិញ្ញក៍បាន ។ សមថៈ ហៅថា យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា
ហៅថាសមថៈវិញ្ញក៍បាន ។ សមថៈហៅថា សតិវិន័យ សតិវិន័យហៅថា
សមថៈវិញ្ញក៍បាន ។ សមថៈ ហៅថាអម្មទ្ធុវិន័យ អម្មទ្ធុវិន័យហៅថា
សមថៈវិញ្ញក៍បាន ។ សមថៈ ហៅថា បដិញ្ញាតករណៈ បដិញ្ញាតករណៈ
ហៅថាសមថៈវិញ្ញក៍បាន ។ សមថៈ ហៅថាតស្សប្រាប័យសិកា តស្សប្រា-
ប័យសិកា ហៅថាសមថៈវិញ្ញក៍បាន ។ សមថៈ ហៅថាតិណវត្តារកៈ
តិណវត្តារកៈ ហៅថាសមថៈវិញ្ញក៍បាន ។ យេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ
អម្មទ្ធុវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សប្រាប័យសិកា នឹងតិណវត្តារកៈ
ទាំងនេះ ហៅថាសមថៈតៃម្យ្យវិន័យ ឯសម្មាវិន័យ មិនហៅថាសមថៈ
តៃម្យ្យវិន័យទេ ដ្បិត សម្មាវិន័យ ហៅថាសមថៈផង ហៅថាសម្មាវិន័យ
ផង ។ សតិវិន័យ អម្មទ្ធុវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សប្រាប័យសិកា
តិណវត្តារកៈ នឹងសម្មាវិន័យ ទាំងនេះ ហៅថាសមថៈតៃម្យ្យវិន័យ ឯ
យេកុយ្យសិកា មិនហៅថាសមថៈតៃម្យ្យវិន័យទេ ដ្បិត យេកុយ្យសិកា ហៅថា
សមថៈផង ហៅថាយេកុយ្យសិកាផង ។ អម្មទ្ធុវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ

វិសតិ វារា សមចិស្សុខារិនយារិ

តស្ស្មទាមិយសិកា តិណាវត្តារកោ សម្មុទ្ធាវិនយោ
 យេកុយ្យសិកា ឥមេ សមថា សមថា នោ សតិវិ-
 នយោ សតិវិនយោ សមថោ ចេវ សតិវិនយោ ច ។
 បដិញ្ញាតករណំ តស្ស្មទាមិយសិកា តិណាវត្តារកោ
 សម្មុទ្ធាវិនយោ យេកុយ្យសិកា សតិវិនយោ ឥមេ
 សមថា សមថា នោ អម្មទ្ធិវិនយោ អម្មទ្ធិវិនយោ
 សមថោ ចេវ អម្មទ្ធិវិនយោ ច ។ តស្ស្មទាមិយសិ-
 កា តិណាវត្តារកោ សម្មុទ្ធាវិនយោ យេកុយ្យសិកា
 សតិវិនយោ អម្មទ្ធិវិនយោ ឥមេ សមថា សមថា
 នោ បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ សមថោ
 ចេវ បដិញ្ញាតករណាញ ។ តិណាវត្តារកោ សម្មុទ្ធាវិ-
 នយោ យេកុយ្យសិកា សតិវិនយោ អម្មទ្ធិវិនយោ
 បដិញ្ញាតករណំ ឥមេ សមថា សមថា នោ តស្ស្ម-
 ទាមិយសិកា តស្ស្មទាមិយសិកា សមថោ ចេវ
 តស្ស្មទាមិយសិកា ច ។ សម្មុទ្ធាវិនយោ យេកុយ្យ-
 សិកា សតិវិនយោ អម្មទ្ធិវិនយោ បដិញ្ញាតករណំ

វិសតិវារៈ វារៈនៃសមថៈដែលហៅថាសម្មាខារិន័យ

តស្សប្បបិយសិកា តិណវត្ថាវកៈ សម្មាខារិន័យ នឹងយេកុយ្យសិកា ទាំងនេះ

ហៅថាសមថៈតៃម្យ្យិន្ទ ឯសតិវិន័យមិនហៅថាសមថៈ តៃម្យ្យិន្ទទេ ដ្បិត

សតិវិន័យ ហៅថាសមថៈផង ហៅថា សតិវិន័យផង ។ បដិញ្ញាតករណៈ

តស្សប្បបិយសិកា តិណវត្ថាវកៈ សម្មាខារិន័យ យេកុយ្យសិកា នឹងសតិ-

វិន័យទាំងនេះ ហៅថា សមថៈតៃម្យ្យិន្ទ ឯអម្ពុទ្ធវិន័យ មិនហៅថាសមថៈ

តៃម្យ្យិន្ទទេ ដ្បិត អម្ពុទ្ធវិន័យ ហៅថាសមថៈផង ហៅថាអម្ពុទ្ធវិន័យផង។

តស្សប្បបិយសិកា តិណវត្ថាវកៈ សម្មាខារិន័យ យេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ

នឹងអម្ពុទ្ធវិន័យ ទាំងនេះ ហៅថា សមថៈតៃម្យ្យិន្ទ ឯបដិញ្ញាតករណៈ

មិនហៅថាសមថៈតៃម្យ្យិន្ទទេ ដ្បិត បដិញ្ញាតករណៈ ហៅថាសមថៈផង

ហៅថាបដិញ្ញាតករណៈផង ។ តិណវត្ថាវកៈ សម្មាខារិន័យ យេកុយ្យសិកា

សតិវិន័យ អម្ពុទ្ធវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈ ទាំងនេះ ហៅថា

សមថៈតៃម្យ្យិន្ទ ឯតស្សប្បបិយសិកា មិនហៅថាសមថៈតៃម្យ្យិន្ទទេ ដ្បិត

តស្សប្បបិយសិកា ហៅថាសមថៈផង ហៅថា តស្សប្បបិយសិកាផង ។

សម្មាខារិន័យ យេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ អម្ពុទ្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ

វិធម៌ដំណើរ បរិវារ

តស្សនាបិយសិកា សមេ សមថា សមថា នោ
តិណាវត្តារកោ តិណាវត្តារកោ សមថោ ចេវ តិណា-
វត្តារកោ ច ។

(៨៧៥) វិនយោ សម្មាវិនយោ សម្មាវិនយោ
វិនយោ ។ វិនយោ យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា
វិនយោ ។ វិនយោ សតិវិនយោ សតិវិនយោ វិនយោ ។
វិនយោ អម្ពុទ្ធុវិនយោ អម្ពុទ្ធុវិនយោ វិនយោ ។ វិនយោ
បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ វិនយោ ។ វិនយោ
តស្សនាបិយសិកា តស្សនាបិយសិកា វិនយោ ។
វិនយោ តិណាវត្តារកោ តិណាវត្តារកោ វិនយោ ។

សមថិសម្មាវិនយារិំ ធិត្តិភំ ឯកាទសមំ ។

(៨៧៦) វិនយោ សិយា សម្មាវិនយោ សិយា ន
សម្មាវិនយោ សម្មាវិនយោ វិនយោ ចេវ សម្មាវិន-
យោ ច ។ វិនយោ សិយា យេកុយ្យសិកា សិយា ន
យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា វិនយោ ចេវ យេ-
កុយ្យសិកា ច ។ វិនយោ សិយា សតិវិនយោ សិយា

វិធីបំណុល បរិវារៈ

នឹងតស៊ូប្រាប់យសិកា ទាំងនេះ ហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាង ឯតិណវត្តារកៈ
មិនហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិត តិណវត្តារកៈ ហៅថាសមថៈផង
ហៅថាតិណវត្តារកៈផង ។

(៨៧៥) វិន័យ ហៅថាសម្មាវិន័យ សម្មាវិន័យ ហៅថាវិន័យ
វិញ្ញក៍បាន ។ វិន័យ ហៅថាយេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា ហៅថាវិន័យ
វិញ្ញក៍បាន ។ វិន័យ ហៅថាសតិវិន័យ សតិវិន័យ ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៍
បាន ។ វិន័យ ហៅថាអម្ពុទ្ធុវិន័យ អម្ពុទ្ធុវិន័យ ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៍បាន។
វិន័យ ហៅថាបដិញ្ញាតករណៈ បដិញ្ញាតករណៈ ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៍បាន ។
វិន័យ ហៅថាតស៊ូប្រាប់យសិកា តស៊ូប្រាប់យសិកា ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៍
បាន ។ វិន័យ ហៅថាតិណវត្តារកៈ តិណវត្តារកៈ ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៍បាន ។

ចប់ វារៈនៃសមិទៈដែលហៅថាសម្មាវិន័យ ជាតំបន់ ១០ ។

(៨៧៦) វិន័យ ជាសម្មាវិន័យក៏មាន មិនមែនជាសម្មាវិន័យក៏
មាន ព្រោះថា សម្មាវិន័យជាវិន័យផង ជាសម្មាវិន័យផង ។ វិន័យជា
យេកុយ្យសិកាក៏មាន មិនមែនជាយេកុយ្យសិកាក៏មាន ព្រោះថា យេកុយ្យ-
សិកាជាវិន័យផង ជាយេកុយ្យសិកាផង ។ វិន័យ ជាសតិវិន័យក៏មាន

វិសតិ វិក ពុសលវិ

ធន សតិវិទយោ សតិវិទយោ វិទយោ ចេវ សតិវិទយោ
 ច ។ វិទយោ សិយា អម្ពុឡ្ហវិទយោ សិយា ធន អ-
 ម្ពុឡ្ហវិទយោ អម្ពុឡ្ហវិទយោ វិទយោ ចេវ អម្ពុឡ្ហវិទយោ
 ច ។ វិទយោ សិយា បដិញ្ញាតករណំ សិយា ធន
 បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ វិទយោ ចេវ ប-
 ដិញ្ញាតករណាញ ។ វិទយោ សិយា តស្សនាបិយសិកា
 សិយា ធន តស្សនាបិយសិកា តស្សនាបិយសិកា វិ-
 ទយោ ចេវ តស្សនាបិយសិកា ច ។ វិទយោ សិយា
 តិណាវត្តារកោ សិយា ធន តិណាវត្តារកោ តិណាវត្តារកោ
 វិទយោ ចេវ តិណាវត្តារកោ ច ។

វិទយវិ ធិដ្ឋិតំ ព្វ១សមំ ។

(៨៧៧) សម្មុទ្ធាវិទយោ កុសលោ អកុសលោ
 អព្យាកតោ ។ យេកុយ្យសិកា កុសលា អកុសលា
 អព្យាកតា ។ សតិវិទយោ កុសលោ អកុសលោ
 អព្យាកតោ ។ អម្ពុឡ្ហវិទយោ កុសលោ អកុសលោ
 អព្យាកតោ ។ បដិញ្ញាតករណំ កុសលំ អកុសលំ
 អព្យាកតំ ។ តស្សនាបិយសិកា កុសលា អកុសលា

វិសតិវិវរៈ កុសលវិវរៈ

មិនមែនជាសតិវិន័យក៏មាន (ព្រោះថា) សតិវិន័យ ជាវិន័យផង ជា
 សតិវិន័យផង ។ វិន័យ ជាអម្បឡវិន័យក៏មាន មិនមែនជាអម្បឡវិន័យក៏
 មាន (ព្រោះថា) អម្បឡវិន័យ ជាវិន័យផង ជាអម្បឡវិន័យផង ។ វិន័យ
 ជាបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន មិនមែនជាបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន (ព្រោះថា)
 បដិញ្ញាតករណៈជាវិន័យផង ជាបដិញ្ញាតករណៈផង ។ វិន័យ ជាតស្សប្បា-
 បិយសិកាក៏មាន មិនមែនជាតស្សប្បាបិយសិកាក៏មាន (ព្រោះថា) តស្ស-
 ប្បាបិយសិកាជាវិន័យផង ជាតស្សប្បាបិយសិកាផង ។ វិន័យ ជាតិណវត្តា-
 រកៈក៏មាន មិនមែនជាតិណវត្តារកៈក៏មាន (ព្រោះថា) តិណវត្តារកៈ ជា
 វិន័យផង ជាតិណវត្តារកៈផង ។

ចប់ វិនយវិវរៈ ផាន់រ៉េ ១២ ។

(៨៩៧) សួរថា សម្មាវិន័យ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជា
 អព្យាកតៈ ។ យេកុយ្យសិកា ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។
 សតិវិន័យ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ អម្បឡវិន័យ ជា
 កុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ បដិញ្ញាតករណៈ ជាកុសល ឬ
 ជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ តស្សប្បាបិយសិកា ជាកុសល ឬជាអកុសល

វិទ្យាបិដកេ ចារិកេ

អព្យាកតា ។ តិណាវត្តារកោ កុសលោ អកុសលោ
អព្យាកតោ ។ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ សិយា កុសលោ សិយា
អព្យាកតោ ធន្តិ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ អកុសលោ ។
យេកុយ្យសិកា សិយា កុសលា សិយា អកុសលា
សិយា អព្យាកតា ។ សតិវិនិយោ សិយា កុសលោ
សិយា អកុសលោ សិយា អព្យាកតោ ។ អម្ពុទ្ធិនិយោ
សិយា កុសលោ សិយា អកុសលោ សិយា អព្យាក-
តោ ។ បដិញ្ញាតករណំ សិយា កុសលំ សិយា
អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ ។ តស្សចាបិយសិកា
សិយា កុសលា សិយា អកុសលា សិយា អព្យាក-
តា ។ តិណាវត្តារកោ សិយា កុសលោ សិយា
អកុសលោ សិយា អព្យាកតោ ។

(៨៧៨) វិវាទាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ
អព្យាកតំ ។ អនុវាទាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ
អព្យាកតំ ។ អាបត្តាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ
អព្យាកតំ ។ កិច្ចាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ
អព្យាកតំ ។ វិវាទាធិករណំ សិយា កុសលំ សិយា
អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ ។ អនុវាទាធិករណំ

វិនយបិដក បរិវារៈ

ឬជាអព្យាក្ខរៈ ។ តិណវត្តារកៈ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជា
 អព្យាក្ខរៈ ។ ឆ្លើយថា សម្មាវិន័យ ជាកុសលក៏មាន ជាអព្យាក្ខរៈក៏មាន
 សម្មាវិន័យ ជាអកុសលមិនមានទេ ។ យេកុយ្យសិកា ជាកុសលក៏មាន
 ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាក្ខរៈក៏មាន ។ សតវិន័យ ជាកុសលក៏មាន ជា
 អកុសលក៏មាន ជាអព្យាក្ខរៈក៏មាន ។ អម្បូរិន័យ ជាកុសលក៏មាន ជា
 អកុសលក៏មាន ជាអព្យាក្ខរៈក៏មាន ។ បដិញ្ញាតករណៈ ជាកុសលក៏មាន
 ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាក្ខរៈក៏មាន ។ តស្សុច្ចុប័យសិកា ជាកុសលក៏
 មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាក្ខរៈក៏មាន ។ តិណវត្តារកៈ ជាកុសលក៏
 មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាក្ខរៈក៏មាន ។

(៨៧៨) សួរថា វិវាទាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជា
 អព្យាក្ខរៈ ។ អនុវាទាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាក្ខរៈ ។
 អាបត្តាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាក្ខរៈ ។ កិច្ចាធិករណ៍
 ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាក្ខរៈ ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍
 ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាក្ខរៈក៏មាន ។ អនុវាទាធិករណ៍

វិសតិ វិរា ចក្កបេយ្យសំ យត្ថវិរិ

សិយា កុសលំ សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ ។

អាថត្តាធិករណំ សិយា កុសលំ សិយា អកុសលំ

សិយា អព្យាកតំ ។ ធីត្តំ អាថត្តាធិករណំ កុសលំ ។

កំប្បាធិករណំ សិយា កុសលំ សិយា អកុសលំ

សិយា អព្យាកតំ ។

កុសលវិរិ ធីត្តំ ពេសមំ ។

(៨៧៧) យត្ថ យេកុយ្យសិកា លព្ពតិ តត្ថ សម្ម

ខារិទយោ លព្ពតិ យត្ថ សម្មខារិទយោ លព្ពតិ តត្ថ

យេកុយ្យសិកា លព្ពតិ ធី តត្ថ សតិវិទយោ លព្ពតិ

ធី តត្ថ អម្ពធិវិទយោ លព្ពតិ ធី តត្ថ បដិញ្ញាតក-

រណំ លព្ពតិ ធី តត្ថ តស្ស ចាបិយសិកា លព្ពតិ ធី

តត្ថ តិណាវត្តារកោ លព្ពតិ ។ យត្ថ សតិវិទយោ លព្ពតិ

វិសតិវារៈ ចក្កបេយ្យលៈ យត្តវារៈ

ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ ពោបត្តាធិករណ៍
 ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ ពោបត្តាធិករណ៍
 ជាកុសលមិនមានទេ ។ កិច្ចាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន
 ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។

បឋម កុសលវារៈ ដាច់រប់ ១៣ ។

(៨៧៧) បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យករយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន
 ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិ-
 ករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍
 ណា ក៏កំណត់យករយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ
 តែកំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់
 យកអម្បទ្យវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិ-
 ញាតករណៈ(ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សប្បុ-
 ប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថុ-
 រកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់
 យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យក

វិធីបិណ្ឌេ បរិវារេ

តត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ លត្តតិ យត្ថ សម្មាសម្មុទ្ធិនិយោ

លត្តតិ តត្ថ សតិវិទិយោ លត្តតិ ន តត្ថ អម្មជ្ឈិ-

វិទិយោ លត្តតិ ន តត្ថ បដិញ្ញាតករណំ លត្តតិ ន

តត្ថ តស្សទាបិយសិកា លត្តតិ ន តត្ថ តិណ្ណាត្តារ-

កោ លត្តតិ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ។ យត្ថ

អម្មជ្ឈិវិទិយោ លត្តតិ ន តត្ថ សម្មាសម្មុទ្ធិនិយោ លត្តតិ

យត្ថ សម្មាសម្មុទ្ធិនិយោ លត្តតិ តត្ថ អម្មជ្ឈិវិទិយោ លត្តតិ

ន តត្ថ បដិញ្ញាតករណំ លត្តតិ ន តត្ថ តស្សទាបិ-

យសិកា លត្តតិ ន តត្ថ តិណ្ណាត្តារកោ លត្តតិ ន តត្ថ

យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ន តត្ថ សតិវិទិយោ លត្តតិ ។

យត្ថ បដិញ្ញាតករណំ លត្តតិ តត្ថ សម្មាសម្មុទ្ធិនិយោ

វិនយបិដក បរិវារៈ

សម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ
(ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)
បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកអម្បឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិ-
ករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍
នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍
នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិន
បាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
ទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកអម្បឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករ-
ណ៍ណា កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
ទេ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់
យកអម្បឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យក
បដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
តស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
តិណវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យ-
សិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ
(ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកបដិញ្ញា-
តករណៈ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ

វិសតិ វិរា ចក្កយយ្យលំ យន្តវិរិ

លត្តតិ យត្ត សម្មទាវិទយោ លត្តតិ តត្ត បដិញ្ញា-

តករណំ លត្តតិ ន តត្ត តស្សទាបិយសិកា លត្តតិ

ន តត្ត តិណាវត្តារកោ លត្តតិ ន តត្ត យេកុយ្យ-

សិកា លត្តតិ ន តត្ត សតិវិទយោ លត្តតិ ន តត្ត

អម្មទ្ធិវិទយោ លត្តតិ ។ យត្ត តស្សទាបិយសិកា

លត្តតិ តត្ត សម្មទាវិទយោ លត្តតិ យត្ត សម្មទាវិទយោ

លត្តតិ តត្ត តស្សទាបិយសិកា លត្តតិ ន តត្ត តិណា-

វត្តារកោ លត្តតិ ន តត្ត យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ន

តត្ត សតិវិទយោ លត្តតិ ន តត្ត អម្មទ្ធិវិទយោ លត្តតិ

ន តត្ត បដិញ្ញាតករណំ លត្តតិ ។ យត្ត តិណាវត្តារ-

វិសតិវារៈ ចក្កបេយ្យលៈ យត្តវារៈ

(ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)
បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) បាន
ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកតស្សប្រាប់យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុង
អធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្តារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍
នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ
មិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
កំណត់យកអម្មឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។
បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតស្សប្រាប់យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍
ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ
កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់
យក តស្សប្រាប់យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែថា
កំណត់យកតិណវត្តារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់
យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
សតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្មឡ-
វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាត-
ករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ មិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញ
កំណត់យកតិណវត្តារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យក

វិទយបិដកេ បរិវារេ

រកោ លត្តតិ តត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្តតិ យត្ថ សម្ម-
 ទាវិទយោ លត្តតិ តត្ថ តិណាវត្តារកោ លត្តតិ ន តត្ថ
 យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ន តត្ថ សតិវិទយោ លត្តតិ
 ន តត្ថ អម្មទ្ធិវិទយោ លត្តតិ ន តត្ថ បដិញ្ញាតក-
 រណំ លត្តតិ ន តត្ថ តស្សទាបិយសិកា លត្តតិ ។

(៧០០) យត្ថ យេកុយ្យសិកា តត្ថ សម្មទាវិទយោ

យត្ថ សម្មទាវិទយោ តត្ថ យេកុយ្យសិកា ន តត្ថ
 សតិវិទយោ ន តត្ថ អម្មទ្ធិវិទយោ ន តត្ថ បដិញ្ញាត-
 ករណំ ន តត្ថ តស្សទាបិយសិកា ន តត្ថ តិណាវត្តា-
 រកោ ។ យត្ថ សតិវិទយោ តត្ថ សម្មទាវិទយោ

វិទ្យបិណ្ឌ បរិវារៈ

សម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្ព្យវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សប្រាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។

(៧០០) បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែ កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក អម្ព្យវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សប្រាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកសតិវិន័យ

វិសតិ វារ ចក្កយេយ្យលំ យន្តវារំ

យត្ត សម្មាទិវិទយោ តត្ថ សតិវិទយោ ន តត្ថ អម្បឱញ្ញ-

វិទយោ ន តត្ថ បដិញ្ញាតករណំ ន តត្ថ តស្ស្សទាបិ-

យសិកា ន តត្ថ តិណាវត្តារកោ ន តត្ថ យេកុយ្យ

សិកា ។ (សម្មាទិវិទយំ កាត្វន មូលំ) ។ បេ ។ យត្ត

តិណាវត្តារកោ តត្ថ សម្មាទិវិទយោ យត្ត សម្មាទិវិ-

យោ តត្ថ តិណាវត្តារកោ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា ន

តត្ថ សតិវិទយោ ន តត្ថ អម្បឱញ្ញវិទយោ ន តត្ថ

បដិញ្ញាតករណំ ន តត្ថ តស្ស្សទាបិយសិកា ។

វិសតិវារៈ ចក្កបេយ្យាលៈ យន្តវារៈ

(ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)
បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុង
អធិករណ៍ណា កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ
ដែរ តែកំណត់យកអម្ពុទ្ធិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់
យកតស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
តិណវត្តារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
យេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ (ធ្វើសម្មា-
វិន័យឲ្យជាមូល^១) ។ បេ។ អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតិណវត្តារកៈ (ទៅរម្ងាប់)
បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុង
អធិករណ៍នោះកំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា
កំណត់យកតិណវត្តារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់
យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
សតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្ពុទ្ធិវិន័យ
(ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ
(ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន នីកំណត់យកតស្សប្រាប័យសិកា
(ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។

ចប់ ចក្កបេយ្យាលៈ ។ ចប់ យន្តវារៈដាច់រប់ ១៤ ។

១ ត្រង់កន្លែងបេយ្យាលៈនេះត្រូវធ្វើសម្មាវិន័យមុនគេ លុះចប់ហើយត្រូវនិយាយពីសតិវិន័យ
រហូតដល់តិណវត្តារកៈទៅ ។

វិទ្យាបិដក បរិវាទ

(៧០០) យស្មី សមយេ សម្មទាវិទយេន តយេកុយ្យ-

សិកាយ ច អដិករណំ វ្រឹបសម្មតិ យត្ត យេកុយ្យសិ-

កា លត្តតិ តត្ត សម្មទាវិទយោ លត្តតិ យត្ត សម្មទា-

វិទយោ លត្តតិ តត្ត យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ន តត្ត

សតិវិទយោ លត្តតិ ន តត្ត អម្មធឿនយោ លត្តតិ ន តត្ត

បដិញ្ញាតករណំ លត្តតិ ន តត្ត តស្សទាបិយសិកា

លត្តតិ ន តត្ត តិណាវត្តារកោ លត្តតិ ។ យស្មី សមយេ

សម្មទាវិទយេន ច សតិវិទយេន ច អដិករណំ វ្រឹបសម្ម-

តិ យត្ត សតិវិទយោ លត្តតិ តត្ត សម្មទាវិទយោ លត្តតិ

យត្ត សម្មទាវិទយោ លត្តតិ តត្ត សតិវិទយោ លត្តតិ

ន តត្ត អម្មធឿនយោ លត្តតិ ន តត្ត បដិញ្ញាតករណំ

លត្តតិ ន តត្ត តស្សទាបិយសិកា លត្តតិ ន តត្ត

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៧០១) អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យនឹងយេកុយ្យសិកាក្នុង
សម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុង
អធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍
នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏
កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែ
កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
អម្មឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាត-
ករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សប្រាប័យ-
សិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្តារកៈ
(ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយ
សម្មាវិន័យនឹងសតិវិន័យក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកសតិវិន័យ
(ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)
បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុង
អធិករណ៍ណា កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ
ដែរ តែកំណត់យកអម្មឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំ-
ណត់យកតស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន

វិសតិ វិរា សមយវិរ

តិណាវត្តារកា លត្តនំ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តនំ ។

យស្មី សមយេ សម្មទាវិនយេន ច អម្មទ្បវិនយេន ច

អធិករណំ វ្របសម្មតំ យត្ថ អម្មទ្បវិនយោ លត្តនំ តត្ថ

សម្មទាវិនយោ លត្តនំ យត្ថ សម្មទាវិនយោ លត្តនំ

តត្ថ អម្មទ្បវិនយោ លត្តនំ ន តត្ថ បដិញ្ញាតករណំ

លត្តនំ ន តត្ថ តស្សទាបិយសិកា លត្តនំ ន តត្ថ តិណា-

វត្តារកា លត្តនំ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តនំ ន

តត្ថ សតិវិនយោ លត្តនំ ។ យស្មី សមយេ សម្មទា-

វិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច អធិករណំ វ្រប-

សម្មតំ យត្ថ បដិញ្ញាតករណំ លត្តនំ តត្ថ សម្មទា-

វិនយោ លត្តនំ យត្ថ សម្មទាវិនយោ លត្តនំ តត្ថ

បដិញ្ញាតករណំ លត្តនំ ន តត្ថ តស្សទាបិយសិកា

វិសតិវារៈ សមយករៈ

កំណត់យកតិណវត្តារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់
 យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករ-
 ណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យនឹងអម្បូរវិន័យក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំ-
 ណត់យកអម្បូរវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យក
 សម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មា-
 វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកអម្បូរវិន័យ (ទៅ
 រម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅ
 រម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅ
 រម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្តារកៈ (ទៅរម្ងាប់)
 ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុង
 អធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍
 នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតក-
 រណៈក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់)
 បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន
 ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិ-
 ករណ៍ណា ក៏កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍
 នោះដែរ តែកំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ

វិទយបំណី បរិវារ

លត្តនំ ន តត្ថ តិណ្ណាវត្តារកោ លត្តនំ ន តត្ថ យេ-

កុយ្យសិកា លត្តនំ ន តត្ថ សតិវិទយោ លត្តនំ ន តត្ថ

អម្ពធិវិទយោ លត្តនំ ។ យស្មី សមយេ សម្ពទាវិទ-

យេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច អធិករណំ វ្រប-

សម្ពតិ យត្ថ តស្សទាបិយសិកា លត្តនំ តត្ថ សម្ពទា-

វិទយោ លត្តនំ យត្ថ សម្ពទាវិទយោ លត្តនំ តត្ថ

តស្សទាបិយសិកា លត្តនំ ន តត្ថ តិណ្ណាវត្តារកោ

លត្តនំ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តនំ ន តត្ថ សតិ-

វិទយោ លត្តនំ ន តត្ថ អម្ពធិវិទយោ លត្តនំ ន តត្ថ

មធិកាតករណំ លត្តនំ ។ យស្មី សមយេ សម្ពទា-

វិទយេន ច តិណ្ណាវត្តារកេន ច អធិករណំ វ្របសម្ពតិ

យត្ថ តិណ្ណាវត្តារកោ លត្តនំ តត្ថ សម្ពទាវិទយោ លត្តនំ

វិទយបិណ បរិវារ:

មិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ
មិនបាន កំណត់យករយកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ
មិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
កំណត់យកអម្ពុឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។
អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យនឹងតស្សប្រាប័យសិកា ក្នុងសម័យណា
អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍
ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំ-
ណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យក
តស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់
យកតិណវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
រយកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន ក៏កំណត់យកសតិ-
វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្ពុឡវិន័យ
(ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅ
រម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មា-
វិន័យនឹងតិណវត្ថុរកៈក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ
(ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)

វិសតិ វាវ សំសង្ការំ

យត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយោ លព្ពតិ តត្ថ តិណាវត្តារកោ លព្ពតិ
ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លព្ពតិ ន តត្ថ សតិវិទយោ
លព្ពតិ ន តត្ថ អម្មទ្ធិវិទយោ លព្ពតិ ន តត្ថ បដិញ្ញាត-
ករណំ លព្ពតិ ន តត្ថ តស្សទាបិសិកា លព្ពតិ ។

សមយវាវ និធិតំ បណ្ណសមំ ។

(៧០២) អធិករណន្តំ វា សមថាតំ វា ឥមេ ធម្មា
សំសង្ការំ ឧទាហរំ វិសំសង្ការំ លព្ពា ច ឥមេសំ^(១) ធម្មានិ
វិនិព្វជិត្តា វិនិព្វជិត្តា^(២) នាណករណំ បញ្ញាបេសុំ ។
អធិករណន្តំ វា សមថាតំ វា ឥមេ ធម្មា សំសង្ការំ នោ
វិសំសង្ការំ លព្ពា ច ឥមេសំ ធម្មានិ វិនិព្វជិត្តា វិនិព្វជិត្តា
នាណករណំ បញ្ញាបេតុន្តំ ។ សោ មា ហោវន្តិស្ស
វចនិយោ អធិករណន្តំ វា សមថាតំ វា ឥមេ ធម្មា
សំសង្ការំ នោ វិសំសង្ការំ ន ច លព្ពា ឥមេសំ
ធម្មានិ វិនិព្វជិត្តា វិនិព្វជិត្តា នាណករណំ បញ្ញាបេតុំ ។

១ ឧ. ម. លព្ពបសិមេសំ ។ ២ ម. វិនិព្វជិត្តា វិនិព្វជិត្តា ។

វិសតិវារៈ សំសង្ការៈ

បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសមុទាវន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុង
អធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍
នោះ តែកំណត់យកយកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិន
បាន កំណត់យកសតិវន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំ-
ណត់យកអម្មឡវន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
បដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
តស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។

ចប់ សមយវារៈ ផាត់រំបំ ៤៥ ។

[៧០២] សួរថា អធិករណ៍នឹងសម្រេចៈ ធម៌ទាំងនេះ លាយប្រឡំ
គ្នា ឬមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត លោកចែកវលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយ
បញ្ជាក់ឱ្យផ្សេងគ្នាបានឬទេ ។ ឆ្លើយថា អធិករណ៍នឹងសម្រេចៈ ធម៌ទាំង
នេះវែមណ៍លាយប្រឡំគ្នា មិនវែមណ៍លាយគ្នាទេ តែលោកចែកវលែកធម៌
ទាំងនេះចេញពីគ្នា ហើយបញ្ជាក់ឱ្យផ្សេងគ្នាបាន ។ អ្នកចោទត្រូវពោល
យាត់អ្នកឆ្លើយនោះថា អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ អធិករណ៍នឹងសម្រេចៈ
ធម៌ទាំងនេះ វែមណ៍លាយប្រឡំគ្នា មិនវែមណ៍លាយគ្នាទេ មួយទៀតលោក
មិនបានចែកវលែកធម៌ទាំងនេះចេញពីគ្នា ហើយបញ្ជាក់ឱ្យផ្សេងគ្នាទេ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហេ

តំ កិស្ស ហេតុ ។ នន្ត វុត្តំ កកវតា ចត្តារីមាណំ^(១)
 កិក្ខុវេ អធិការណាណំ សត្ត សមថា អធិការណា
 សមថេហិ សម្មន្តំ សមថា អធិការណេហិ សម្មន្តំ ឃី
 វមេ ធម្មា សំសដ្ឋា នោ វិសំសដ្ឋា ន ច លត្តា
 វមេសំ ធម្មានំ វិនិព្វជិត្តា វិនិព្វជិត្តា ធានាករណំ
 បញ្ចាបេតុនំ ។

សំណួរវិវាទិកំ លោក្ខសមំ ។

(៧០៣) វិវាទាធិការណំ កត្តហិ សមថេហិ សម្មតំ
 អនុវាទាធិការណំ កត្តហិ សមថេហិ សម្មតំ អាចត្តា-
 ធិការណំ កត្តហិ សមថេហិ សម្មតំ កិច្ចាធិការណំ
 កត្តហិ សមថេហិ សម្មតំ ។ វិវាទាធិការណំ ធ្វើហិ
 សមថេហិ សម្មន្តំ សម្មទាវិនយេន ច យេកុយ្យសិ-
 កាយ ច អនុវាទាធិការណំ ចត្តហិ សមថេហិ សម្មតំ
 សម្មទាវិនយេន ច សតវិនយេន ច អម្មឡិវិនយេន
 ច តស្សនាប័យសិកាយ ច អាចត្តាធិការណំ ត្តហិ

១ បញ្ជាវិវាទិកំ ។

វិទយបិណ្ឌ បរិវារៈ

ពាក្យនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ (ព្រោះថា) ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ហើយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អធិករណ៍ទាំង៤ នេះ ហៅ
 ថា សមថៈ ៧ ក៏បាន ដូចពួកអធិករណ៍តែងរម្ងាប់ដោយពួកសមថៈ
 ពួកសមថៈតែងរម្ងាប់ ដោយពួកអធិករណ៍ (ក៏មាន) កាលបើយ៉ាងនេះ
 ធម៌ទាំងនេះវែងលាយច្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត
 លោកមិនបានចែករលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ចក្ខន្ធផ្សេងគ្នាឡើយ
 ដូច្នេះមិនមែនឬ ។

ចប់ សំសុដ្ឋិវិរៈ ជាន់រំបំ ១៦ ។

(៧០៣) សួរថា វិវាទធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន អនុវា-
 ទធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ
 ប៉ុន្មាន កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទធិករ-
 ណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ អនុវាទ-
 ធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺ សម្មាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្ព្យ-
 វិន័យ ១ តស្សប្រាបិយសិកា ១ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣

វិសតិ វិវា សម្មន្តិវិវិ

សមថេហិ សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណោន
 ច តិណាវត្តារកេន ច តិច្ឆាធិករណំ ឯកេន សមថេន
 សម្មតិ សម្មទាវិទយេន ។ វិវាធិករណាញ អនុវាធិ-
 ករណាញ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។ វិវាធិករ-
 ណាញ អនុវាធិករណាញ បញ្ចហិ សមថេហិ សម្មន្តិ
 សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិទយេន
 ច អម្មឡិវិទយេន ច តស្សនាបិយសិកាយ ច ។ វិវាធិ-
 ករណាញ អាបត្តាធិករណាញ កតិហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ ។ វិវាធិករណាញ អាបត្តាធិករណាញ ចត្វហិ
 សមថេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ
 ច បដិញ្ញាតករណោន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ វិវាធិ-
 ករណាញ តិច្ឆាធិករណាញ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។
 វិវាធិករណាញ តិច្ឆាធិករណាញ ទ្ធិហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ យម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច ។
 អនុវាធិករណាញ អាបត្តាធិករណាញ កតិហិ ស-
 មថេហិ សម្មន្តិ ។ អនុវាធិករណាញ អាបត្តាធិករ-

វិសតិវារៈ សម្មន្តិវារៈ

គឺ សម្មាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ កិច្ចាធិករណៈ

រម្ងាប់ដោយសម្មថៈ ១ គឺ សម្មាវិន័យ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍នឹងអនុវត្ត

ធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍នឹងអនុវត្ត

ធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈ ៥ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សភិ

វិន័យ ១ អម្បឡវិន័យ ១ តស្សប្រាបិយសិកា ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍

នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍

នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈ ៤ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យ

សិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍

នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍

នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈ ២ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យ

សិកា ១ ។ សួរថា អនុវត្តធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ

សម្មថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវត្តធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍

វិសេយបំណិពេ បរិវារេ

ណាញ ឆហំ សមថេហំ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច
 សតិវិទយេន ច អម្មទ្បិវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណោ ន
 ច តស្សទាបិយសិកាយ ច តិណាវត្តារកេន ច ។
 អនុវរាជិករណាញ កិច្ចាជិករណាញ កតិហំ សម-
 ថេហំ សម្មន្តិ ។ អនុវរាជិករណាញ កិច្ចាជិករណាញ
 ចត្តហំ សមថេហំ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច សតិវិ-
 ទយេន ច អម្មទ្បិវិទយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច ។
 អាបត្តាជិករណាញ កិច្ចាជិករណាញ កតិហំ សម-
 ថេហំ សម្មន្តិ ។ អាបត្តាជិករណាញ កិច្ចាជិករណាញ
 តិហំ សមថេហំ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណោ ន តិណាវត្តារកេន ច ។ វិវរាជិក-
 រណាញ អនុវរាជិករណាញ អាបត្តាជិករណាញ
 កតិហំ សមថេហំ សម្មន្តិ ។ វិវរាជិករណាញ អនុ-
 វរាជិករណាញ អាបត្តាជិករណាញ សត្តហំ ស-
 មថេហំ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ
 ច សតិវិទយេន ច អម្មទ្បិវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណោ ន
 ច តស្សទាបិយសិកាយ ច តិណាវត្តារកេន ច ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺ សម្មទាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្មឡវិន័យ ១

បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សួរ

ថា អនុវត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

ឆ្លើយថា អនុវត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺសម្ម-

ទាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្មឡវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។ សួរថា

អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា

អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មទា-

វិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍

អនុវត្តាធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយ

ថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវត្តាធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ

សមថៈ ៧ គឺ សម្មទាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ម-

ឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។

វិសតិ វិរា សម្មន្តិសម្មន្តិវិរា

វិរាទាធិករណាញ អនុវាទាធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ
 កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។ វិរាទាធិករណាញ អនុវា-
 ទាធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ បញ្ចហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច សតិ-
 វិទយេន ច អម្មន្តិវិទយេន ច តស្សវចាបិយសិកាយ
 ច ។ វិរាទាធិករណាញ អនុវាទាធិករណាញ អាបត្តា-
 ធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ កតិហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ ។ វិរាទាធិករណាញ អនុវាទាធិករណាញ អា-
 បត្តាធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ សត្តហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច សតិ-
 វិទយេន ច អម្មន្តិវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច
 តស្សវចាបិយសិកាយ ច តិណាវត្តារកេន ច ។

សម្មន្តិវិរា ធិតិវិរា សត្តវសម ។

(៧០៤) វិរាទាធិករណិ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ
 កតិហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។ អនុវាទាធិករណិ ។ បេ ។
 អាបត្តាធិករណិ ។ បេ ។ កិច្ចាធិករណិ កតិហិ
 សមថេហិ សម្មន្តិ កតិហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។

វិសតិវារៈ វារៈនៃអធិករណ៍ដែលរម្ងាប់នឹងមិនរម្ងាប់

សួរថា វិវាទធិករណ៍ អនុវត្តធិករណ៍ នឹងកិច្ចធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេចៈ
 ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍ អនុវត្តធិករណ៍ នឹងកិច្ចធិករណ៍
 រម្ងាប់ដោយសម្រេចៈ ៥ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១
 អម្ពុឡវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។ សួរថា វិវាទធិករណ៍ អនុវត្ត-
 ធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន ។
 ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍ អនុវត្តធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ច-
 ធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច ៧ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១
 សតិវិន័យ ១ អម្ពុឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១
 តិណវត្ថុតារកៈ ១ ។

ចប់ សម្ពុត្តិវារៈ ជាតំរប់ ១៧ ។

(៧០៤) សួរថា វិវាទធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់

ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន ។ អនុវត្តធិករណ៍ ។ បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ ។ បេ។
 កិច្ចធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន ។

វិទយបំណេ បរិវារេ

វិវាទាធិការណំ ធូហិ សមថេហិ សម្មតិ សម្មាទិ-
 នយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច បញ្ចហិ សម-
 ថេហិ ន សម្មតិ សតិវិទយេន ច អម្ពឡិវិទយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។ អនុវិវាទាធិការណំ ចត្តហិ សម-
 ថេហិ សម្មតិ សម្មាទិនយេន ច សតិវិទយេន ច
 អម្ពឡិវិទយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច តិហិ
 សមថេហិ ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច បដិញ្ញាត-
 ករណេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ អាបត្តាធិការណំ
 តិហិ សមថេហិ សម្មតិ សម្មាទិនយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណេន ច តិណាវត្តារកេន ច ចត្តហិ សមថេហិ
 ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិទយេន ច
 អម្ពឡិវិទយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច ។ កិច្ចា-
 ធិការណំ ឯកេន សមថេន សម្មតិ សម្មាទិនយេន
 ធិហិ សមថេហិ ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច
 សតិវិទយេន ច អម្ពឡិវិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច តស្សទាបិយសិកាយ ច តិណាវត្តារកេន ច ។

វិទយបំណិក បរិវារៈ

ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺ សម្ភាវិន័យ ១ យេកុយ្យុ-

សិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺ សត្វិន័យ ១ អម្មឡិន័យ ១ បដិញ្ញាត-

ករណៈ ១ តស្សប្រាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ អនុវាទាធិករណ៍

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺ សម្ភាវិន័យ ១ សត្វិន័យ ១ អម្មឡិន័យ ១

តស្សប្រាបិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ យេកុយ្យុសិកា ១

បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ

សមថៈ ៣ គឺ សម្ភាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ មិន

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺ យេកុយ្យុសិកា ១ សត្វិន័យ ១ អម្មឡិន័យ ១

តស្សប្រាបិយសិកា ១ ។ កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺ សម្ភ-

ាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺ យេកុយ្យុសិកា ១ សត្វិន័យ ១

អម្មឡិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្រាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។

វិសតិ វិរា សម្មន្តិសម្មន្តិវិរា

វិរាទាធិករណាញ អនុវិរាទាធិករណាញ កតិហិ សមថេហិ
 ហិ សម្មន្តិ កតិហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។ វិរាទាធិ-
 ករណាញ អនុវិរាទាធិករណាញ បញ្ចហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច
 សតិវិទយេន ច អម្បឡិវិទយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ
 ច ទ្ធិហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ បដិញ្ញាតករណេន ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។ វិរាទាធិករណាញ អាបត្តាធិករ-
 ណាញ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ កតិហិ សមថេហិ
 ន សម្មន្តិ ។ វិរាទាធិករណាញ អាបត្តាធិករណាញ
 ចក្ខុហិ សមថេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យ-
 សិកាយ ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណាវត្តារកេន ច
 តិហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ សតិវិទយេន ច អម្បឡិវិទ-
 យេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច ។ វិរាទាធិករណាញ
 កិច្ចាធិករណាញ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ កតិហិ
 សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។ វិរាទាធិករណាញ កិច្ចាធិករ-

វិសតិវារៈ វារៈនៃអធិករណ៍ដែលរម្ងាប់នឹងមិនរម្ងាប់

សួរថា វិវាទធិករណ៍ នឹងអនុវត្តធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច៖ប៉ុន្មាន មិន

រម្ងាប់ដោយសម្រេច៖ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍ នឹងអនុវត្តធិករណ៍

រម្ងាប់ដោយសម្រេច៖ ៥ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិ-

វិន័យ ១ អម្ពុឡវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសម្រេច៖ ២

គឺ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទធិករណ៍ នឹង

អាចត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច៖ប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសម្រេច៖ប៉ុន្មាន។

ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍ នឹងអាចត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច៖ ៤ គឺ

សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ មិន

រម្ងាប់ដោយសម្រេច៖ ៣ គឺ សតិវិន័យ ១ អម្ពុឡវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យ-

សិកា ១ ។ សួរថា វិវាទធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច៖

ប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសម្រេច៖ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍នឹងកិច្ចា-

វិសយបំណិព បរិវារ

ណាញ ភ្នំហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សម្មាខារិណយេន ច យេ-
 កុយ្យសិកាយ ច បញ្ចហំ សមថេហំ ន សម្មន្តំ សតិវិ-
 នយេន ច អម្បឡិវិណយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច
 តស្ស្សនាបិយសិកាយ ច តិណាវត្តារកេន ច ។ អនុវា-
 នាធិករណាញ អាថត្តាធិករណាញ កតិហំ សមថេហំ
 សម្មន្តំ កតិហំ សមថេហំ ន សម្មន្តំ ។ អនុវាណាធិករ-
 ណាញ អាថត្តាធិករណាញ ធម៌ សមថេហំ សម្មន្តំ
 សម្មាខារិណយេន ច សតិវិណយេន ច អម្បឡិវិណយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច តស្ស្សនាបិយសិកាយ ច
 តិណាវត្តារកេន ច ឯកេន សមថេន ន សម្មន្តំ យេ-
 កុយ្យសិកាយ ។ អនុវាណាធិករណាញ កិច្ចាធិក-
 រណាញ កតិហំ សមថេហំ សម្មន្តំ កតិហំ សមថេហំ
 ន សម្មន្តំ ។ អនុវាណាធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ
 ចត្តហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សម្មាខារិណយេន ច សតិវិណ-
 យេន ច អម្បឡិវិណយេន ច តស្ស្សនាបិយសិកាយ
 ច តិហំ សមថេហំ ន សម្មន្តំ យេកុយ្យសិកាយ ច

វិនយបិដក បរិវារៈ

ធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺ សម្មទានវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ មិន

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១

តស្សប្បាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សួរថា អនុវត្តធិករណ៍នឹង

អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន ។

ឆ្លើយថា អនុវត្តធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺ

សម្មទានវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្បា-

បិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺ យេកុយ្យសិ-

កា ។ សួរថា អនុវត្តធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន

មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវត្តធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិ-

ករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺ សម្មទានវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡ-

វិន័យ ១ តស្សប្បាបិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ យេកុយ្យសិកា ១

វិសតិ វិវា សម្មត្តិសម្មត្តិវិវា

បដិញ្ញាតករណេន ច តិណ្ណាត្រារកេន ច ។ អា-
 បត្តាដិករណេញ កិច្ចាដិករណេញ កតិហិ សមថេ-
 ហិ សម្មត្តិ កតិហិ សមថេហិ ន សម្មត្តិ ។ អាបត្តា-
 ដិករណេញ កិច្ចាដិករណេញ តិហិ សមថេហិ
 សម្មត្តិ សម្មត្តិវិវាយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច
 តិណ្ណាត្រារកេន ច ចត្វាហិ សមថេហិ ន សម្មត្តិ
 យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិវាយេន ច អម្បឡិវិវាយេន
 ច តស្សទាថយសិកាយ ច ។ វិវាដិករណេញ អនុ-
 វាដិករណេញ អាបត្តាដិករណេញ កតិហិ សមថេ-
 ហិ សម្មត្តិ កតិហិ សមថេហិ ន សម្មត្តិ ។ វិវា-
 ដិករណេញ អនុវាដិករណេញ អាបត្តាដិករណេញ
 សត្តហិ សមថេហិ សម្មត្តិ សម្មត្តិវិវាយេន ច យេ-
 កុយ្យសិកាយ ច សតិវិវាយេន ច អម្បឡិវិវាយេន ច
 បដិញ្ញាតករណេន ច តស្សទាថយសិកាយ ច តិ-
 ណ្ណាត្រារកេន ច ។ វិវាដិករណេញ អនុវាដិករ-
 ណេញ កិច្ចាដិករណេញ កតិហិ សមថេហិ សម្មត្តិ

វិសតិវារៈ វារៈនៃអធិការណ៍ដែលរម្ងាប់នឹងមិនរម្ងាប់

បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សួរថា អាបត្តាធិករណ៍ នឹង

កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន ។

ឆ្លើយថា អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេចៈ ៣ គឺសម្មា-

ខារិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ មិនរម្ងាប់ដោយសម្រេចៈ ៤

គឺ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។

សួរថា វិវាទធិករណ៍ អនុវាទធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ

សម្រេចៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍

អនុវាទធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេចៈ ៧ គឺសម្មា-

វិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាត-

ករណៈ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សួរថា វិវា-

ទធិករណ៍ អនុវាទធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេចៈប៉ុន្មាន

វិទយបិដកេ បរិវារេ

កតីហិ សមថេហិ ន សម្មន្តំ ។ វិវាទាធិករណាញ អនុវា-
 ទាធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ បញ្ចហិ សមថេហិ
 សម្មន្តំ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកា ច ស-
 តិវិទយេន ច អម្បឡវិទយេន ច តស្សទាបិយសិកា-
 យ ច ម្មិហិ សមថេហិ ន សម្មន្តំ បដិញ្ញាតករណេន ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។ អនុវាទាធិករណាញ អាបត្តាធិ-
 ករណាញ កិច្ចាធិករណាញ កតីហិ សមថេហិ សម្មន្តំ
 កតីហិ សមថេហិ ន សម្មន្តំ ។ អនុវាទាធិករណាញ
 អាបត្តាធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ ធម្មិហិ សមថេហិ
 សម្មន្តំ សម្មទាវិទយេន ច សតិវិទយេន ច អម្បឡវិទ-
 យេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តស្សទាបិយសិកា-
 យ ច តិណាវត្តារកេន ច ឯកេន សមថេន ន សម្ម-
 ន្តំ យេកុយ្យសិកាយ ។ វិវាទាធិករណាញ អនុវាទា-
 ធិករណាញ អាបត្តាធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ
 កតីហិ សមថេហិ សម្មន្តំ កតីហិ សមថេហិ ន
 សម្មន្តំ ។ វិវាទាធិករណាញ អនុវាទាធិករណាញ
 អាបត្តាធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ សត្តហិ សម-

វិធសមុទ្រ បរិវារ:

មិនរម្ងាប់ដោយសម្រេច:ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវត្តាធិករណ៍

នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច: ៥ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យ-

សិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្បឡវិន័យ ១ តស្សប្រាបិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់

ដោយសម្រេច: ២ គឺ បដិញ្ញាតករណៈ: ១ តិណវត្ថុតារកៈ: ១ ។ សួរថា អនុវត្តា-

ធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច:ប៉ុន្មាន មិន

រម្ងាប់ដោយសម្រេច:ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវត្តាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍

នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច: ៦ គឺ សម្មាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១

អម្បឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ: ១ តស្សប្រាបិយសិកា ១ តិណវត្ថុតារកៈ: ១

មិនរម្ងាប់ដោយសម្រេច: ១ គឺ យេកុយ្យសិកា ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍

អនុវត្តាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច:

ប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសម្រេច:ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវត្ត-

ាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច: ៧ គឺ

វិសតិ វិវា សមថិតិករណាវំ

ថេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ
ច សតិវិទយេន ច អម្បឡិវិទយេន ច បដិញ្ញាតករ-
ណេន ច តស្ស្សទាថយសិកាយ ច តិណាវត្តារកេន ច ។

សម្មន្តិសម្មន្តិវំ ខិដ្ឋិតំ អដ្ឋិរសមំ ។

(៧០៥) សមថា សមថេហិ សម្មន្តិ សមថា អធិករ-
ណេហិ សម្មន្តិ អធិករណា សមថេហិ សម្មន្តិ អធិករ-
ណា អធិករណេហិ សម្មន្តិ ។ សិយា សមថា សមថេ-
ហិ សម្មន្តិ សិយា សមថា សមថេហិ ន សម្មន្តិ សិយា
សមថា អធិករណេហិ សម្មន្តិ សិយា សមថា អធិករ-
ណេហិ ន សម្មន្តិ សិយា អធិករណា សមថេហិ សម្មន្តិ
សិយា អធិករណា សមថេហិ ន សម្មន្តិ សិយា អធិ-
ករណា អធិករណេហិ សម្មន្តិ សិយា អធិករណា
អធិករណេហិ ន សម្មន្តិ ។

(៧០៦) កតំ សិយា សមថា សមថេហិ សម្មន្តិ
កតំ សិយា សមថា សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។ យេកុយ្យ-
សិកា សម្មទាវិទយេន សម្មតិ សតិវិទយេន ន សម្មតិ

វិសតិវារៈ សមថាធិករណវារៈ

សមុទាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្បទិវិន័យ ១ បដិញ្ញា-

តករណៈ ១ តស្សប្បាប័យសិកា ១ តិណវត្ថាវកៈ ១ ។

ចប់ វារៈនៃអធិករណ៍ដែលរៀបចំនឹងមិនរៀប ជាតំរប់ ១៨ ។

(៧០៥) សមថៈ រម្ងាប់ដោយសមថៈ សមថៈរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍
អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ ។ សមថៈ
រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន សមថៈ
រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន
អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន អធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ
សមថៈក៏មាន អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍ មិន
រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន ។

(៧០៦) សួរថា សមថៈរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន នោះ តើដូច
ម្តេច សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា
យេកុយ្យសិកា រម្ងាប់ដោយសមុទាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ

វិធីបដិសេធ បរិវារ

អម្បឡ្ហវិទយេន ន សម្មតិ បដិញ្ញាតករណេន ន សម្មតិ
 តស្សទាបិយសិកាយ ន សម្មតិ តិណាវត្តារកេន ន
 សម្មតិ ។ សតិវិទយោ សម្មទាវិទយេន សម្មតិ អម្បឡ្ហវិ-
 ទយេន ន សម្មតិ បដិញ្ញាតករណេន ន សម្មតិ តស្ស-
 ទាបិយសិកាយ ន សម្មតិ តិណាវត្តារកេន ន សម្មតិ
 យេកុយ្យសិកាយ ន សម្មតិ ។ អម្បឡ្ហវិទយោ សម្មទា-
 វិទយេន សម្មតិ បដិញ្ញាតករណេន ន សម្មតិ តស្ស-
 ទាបិយសិកាយ ន សម្មតិ តិណាវត្តារកេន ន សម្មតិ
 យេកុយ្យសិកាយ ន សម្មតិ សតិវិទយេន ន សម្មតិ ។
 បដិញ្ញាតករណំ សម្មទាវិទយេន សម្មតិ តស្សទាបិយ-
 សិកាយ ន សម្មតិ តិណាវត្តារកេន ន សម្មតិ យេកុយ្យ-
 សិកាយ ន សម្មតិ សតិវិទយេន ន សម្មតិ អម្បឡ្ហវិទ-
 យេន ន សម្មតិ ។ តស្សទាបិយសិកា សម្មទាវិទយេន
 សម្មតិ តិណាវត្តារកេន ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ន
 សម្មតិ សតិវិទយេន ន សម្មតិ អម្បឡ្ហវិទយេន ន សម្មតិ
 បដិញ្ញាតករណេន ន សម្មតិ ។ តិណាវត្តារកោ

វិនយបិដក បរិវារៈ

មិនរម្ងាប់ដោយអម្បឡំវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់
 ដោយតស្សប្រាប័យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថុរកៈទេ ។ សតិវិន័យ
 រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអម្បឡំវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិ-
 ញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយតស្សប្រាប័យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថុ-
 រកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកាទេ ។ អម្បឡំវិន័យ រម្ងាប់ដោយសម្មា-
 វិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយតស្សប្រាប័យសិកា
 មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថុរកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់
 ដោយសតិវិន័យ ។ បដិញ្ញាតករណៈ រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់
 ដោយតស្សប្រាប័យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថុរកៈ មិនរម្ងាប់ដោយ
 យេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអម្បឡំវិន័យទេ ។
 តស្សប្រាប័យសិកា រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថុ-
 រកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ មិនរម្ងាប់
 ដោយអម្បឡំវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈទេ ។ តិណវត្ថុរកៈ

វិសតិ វិវា សមមាណិករណវិ

សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយោ ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកា ន សម្មតិ
 សតិវិទយោ ន ន សម្មតិ អម្ពុទ្ធវិទយោ ន ន សម្មតិ
 បដិញ្ញាតករណោ ន ន សម្មតិ តស្សនាបិយសិកាយ ន
 សម្មតិ ។ ឃី សិយា សមថា សមថេហិ សម្មន្តិ ឃី
 សិយា សមថា សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។

[៧០៧] កតិ សិយា សមថា អធិករណេហិ
 សម្មន្តិ កតិ សិយា សមថា អធិករណេហិ ន
 សម្មន្តិ ។ សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយោ វិវាទាធិករណោ ន^(១) សម្មតិ
 អនុវាទាធិករណោ ន ន សម្មតិ អាថត្តាធិករណោ
 ន សម្មតិ កិច្ចាធិករណោ ន សម្មតិ ។ យេកុយ្យសិកា
 វិវាទាធិករណោ ន^(២) សម្មតិ អនុវាទាធិករណោ
 ន^(៣) សម្មតិ អាថត្តាធិករណោ ន ន សម្មតិ កិច្ចាធិ-
 ករណោ ^(៤) សម្មតិ ។ សតិវិទយោ វិវាទាធិករណោ
 ន សម្មតិ អនុវាទាធិករណោ ន ន សម្មតិ អាថត្តាធិ-
 ករណោ ន ន សម្មតិ កិច្ចាធិករណោ ^(៥) សម្មតិ ។
 អម្ពុទ្ធវិទយោ វិវាទាធិករណោ ន ន សម្មតិ អនុវាទាធិ-

១-២ ឧ. នសទ្ធោ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសទ្ធោ ន ទិស្សតិ ។ ៤-៥ ឧ.
 នសទ្ធោ ឯត្តន្តេ ទិស្សតិ ។

វិសតិវារៈ សមថាធិករណវារៈ

រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយ
 សតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអម្មឡវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈ មិន
 រម្ងាប់ដោយតស្សប្រាបិយសិកាទេ ។ សមថៈរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាននោះ
 ដូចពោលមក យ៉ាងនេះ សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន ដូច
 ពោលមក យ៉ាងនេះ ។

(៧០៧) សួរថា សមថៈរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន នោះ តើ
 ដូចម្តេច សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា
 សម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករ-
 ណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែ
 ម្យ៉ាង) ។ យេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ
 អនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍
 (តែម្យ៉ាង) ។ សតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ
 អនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍
 (តែម្យ៉ាង) ។ អម្មឡវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

ករណីនៃ សម្ព័ន្ធ អាបត្តិករណីនៃ សម្ព័ន្ធ
 កិច្ចាធិការណ៍(១) សម្ព័ន្ធ ។ បដិញ្ញាតករណ៍ វិវា-
 ទាធិការណ៍នៃ សម្ព័ន្ធ អនុវិទ្យាធិការណ៍នៃ សម្ព័ន្ធ
 អាបត្តិករណ៍នៃ(២) សម្ព័ន្ធ កិច្ចាធិការណ៍
 (៣) សម្ព័ន្ធ ។ តស្សូបាប័យសិកា វិវាទាធិការណ៍នៃ
 សម្ព័ន្ធ អនុវិទ្យាធិការណ៍នៃ សម្ព័ន្ធ អាបត្តិករណ៍
 នៃ សម្ព័ន្ធ កិច្ចាធិការណ៍ (៤) សម្ព័ន្ធ ។ ត-
 ណាវត្តារកោ វិវាទាធិការណ៍នៃ សម្ព័ន្ធ អនុវិទ្យាធិ-
 ការណ៍នៃ សម្ព័ន្ធ អាបត្តិករណ៍នៃ សម្ព័ន្ធ
 កិច្ចាធិការណ៍(៥) សម្ព័ន្ធ ។ ឃុំ សិយា សមថា
 អធិការណ៍ សម្ព័ន្ធ ឃុំ សិយា សមថា អធិការ-
 ណ៍នៃ សម្ព័ន្ធ ។

(៧០៨) កង សិយា អធិការណ៍ សមថា
 សម្ព័ន្ធ កង សិយា អធិការណ៍ សមថា នៃ
 សម្ព័ន្ធ ។ វិវាទាធិការណ៍ សម្ព័ន្ធនៃ ច យេ-
 ។

• ១. នសទ្ធា ទិស្សតិ ។ ២ ១ នសទ្ធា ន ទិស្សតិ ។ ៣. ៤-៥ ១. នសទ្ធា
 ទិស្សតិ ។

វិនយបិណ្ឌ បរិវារៈ

អនុវត្តទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ ភិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ បដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវត្តទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ ភិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ តស្សុប្បយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវត្តទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ ភិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ តណវត្តារកៈ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវត្តទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ ភិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ សមថៈ រម្ងាប់ដោយ អធិករណ៍ ក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ សមថៈ មិនរម្ងាប់ដោយ អធិករណ៍ ក៏មាន ដូចពោលមក យ៉ាងនេះ ។

(៧០៨) ស្នេហា អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ សមថៈ ក៏មាន នោះ តើដូចម្តេច អធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ សមថៈ ក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា វិវាទានិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ សម្មាវិន័យ នឹង យេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់

វិសតិ វិវា សមថាធិការណារិ

កុយ្យសិកាយ ច សម្មតិ សតិវិទយេន ច អម្បឡិវិ-
 នយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តស្សទាបិយសិ-
 កាយ ច តិណាវត្តារកេន ច ន សម្មតិ ។ អនុវា-
 នាធិការណំ សម្មទាវិទយេន ច សតិវិទយេន ច
 អម្បឡិវិទយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច សម្មតិ
 យេកុយ្យសិកាយ ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណា-
 វត្តារកេន ច ន សម្មតិ ។ អាថត្តាធិការណំ សម្មទា-
 វិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណាវត្តារកេន ច
 សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិទយេន ច អម្ប-
 ឡិវិទយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច ន សម្មតិ ។
 តិច្ឆាធិការណំ សម្មទាវិទយេន សម្មតិ យេកុយ្យសិកា-
 យ ច សតិវិទយេន ច អម្បឡិវិទយេន ច បដិញ្ញាត-
 ករណេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច តិណាវត្តារកេន
 ច ន សម្មតិ ។ ឃីរិ សិយា អធិការណា សមថេហិ
 សម្មន្តិ ឃីរិ សិយា អធិការណា សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។

វិសតិវារៈ សមថាធិករណវារៈ

ដោយសតិវិន័យ អម្បឡវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សប្រាប័យសិកា នឹង

តិណវត្ថុភារកៈទេ ។ អនុវត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ សតិវិន័យ

អម្បឡវិន័យ នឹងតស្សប្រាប័យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា បដិ-

ញ្ញាតករណៈ នឹងតិណវត្ថុភារកៈទេ ។ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មា-

វិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ នឹងតិណវត្ថុភារកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា

សតិវិន័យ អម្បឡវិន័យ នឹងតស្សប្រាប័យសិកាទេ ។ កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់

ដោយសម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ អម្បឡ-

វិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សប្រាប័យសិកា នឹងតិណវត្ថុភារកៈទេ ។ អធិក-

រណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ អធិករណ៍ មិន

រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

វិធម្មបិដកេ បរិវាត

(៧០៧) កតំ សិយា អធិករណា អធិករណេហិ
សម្មន្តំ កតំ សិយា អធិករណា អធិករណេហិ ន
សម្មន្តំ ។ វិវាទាធិករណំ វិវាទាធិករណេន ន សម្មតិ
អនុវាទាធិករណេន ន សម្មតិ អាថត្តាធិករណេន ន
សម្មតិ កត្តាធិករណេន សម្មតិ ។ អនុវាទាធិករណំ
វិវាទាធិករណេន ន សម្មតិ អនុវាទាធិករណេន ន
សម្មតិ អាថត្តាធិករណេន ន សម្មតិ កត្តាធិក-
រណេន សម្មតិ ។ អាថត្តាធិករណំ វិវាទាធិករណេន
ន សម្មតិ អនុវាទាធិករណេន ន សម្មតិ អាថត្តា-
ធិករណេន ន សម្មតិ កត្តាធិករណេន សម្មតិ ។
កត្តាធិករណំ វិវាទាធិករណេន ន សម្មតិ អនុវាទា-
ធិករណេន ន សម្មតិ អាថត្តាធិករណេន ន សម្មតិ
កត្តាធិករណេន សម្មតិ ។ ឃី សិយា អធិករណា
អធិករណេហិ សម្មន្តំ ឃី សិយា អធិករណា អធិ-
ករណេហិ ន សម្មន្តំ ។

វិសយបំណិក បរិវារៈ

(៧០៧) សួរថា អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន នោះតើ

ដូចម្តេច អធិករណ៍មិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយ

ថា វិវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវត្ត

ធានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ទេ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍

(តៃម្យាធិ) ។ អនុវត្តធានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់

ដោយអនុវត្តធានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ទេ រម្ងាប់ដោយ

កិច្ចាធិករណ៍ (តៃម្យាធិ) ។ អាបត្តាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទធិ-

ករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវត្តធានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍

ទេ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តៃម្យាធិ) ។ កិច្ចាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ

វិវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ អនុវត្តធានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិ-

ករណ៍ទេ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តៃម្យាធិ) ។ អធិករណ៍ រម្ងាប់

ដោយអធិករណ៍ក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ អធិករណ៍ មិនរម្ងាប់

ដោយអធិករណ៍ក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

វិសតិ វិវា សមុដ្ឋាយតិវិ

(៧១០) ធម៌ សមថា ចត្តារោមិ អធិករណា
សម្មទាវិទយេន សម្មន្តិ សម្មទាវិទយោ ន កេនចិ
សម្មតិ ។

សមថាធិការណាវិ និដ្ឋិតំ ឯកុនវិសតិមំ(១) ។

(៧១១) វិវាទាធិករណិ ចតុន្តិ អធិករណានិ
កតមិ អធិករណិ សមុដ្ឋាយេតិ ។ វិវាទាធិករណិ
ចតុន្តិ អធិករណានិ ន កតមិ អធិករណិ សមុដ្ឋា-
យេតិ អថច វិវាទាធិករណាប្បច្ចយា ចត្តារោមិ(២) អធិ-
ករណា ជាយន្តិ ។ យថាកមិ វិយ ។ ឥធ ភិក្ខុ
វិទន្តិ ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា វិនយោតិ វា អវិន-
យោតិ វា កាសិទិ លបិទិ តថាភតេនាតិ វា អកា-
សិទិ អលបិទិ តថាភតេនាតិ វា អាចិណ្ឌិ តថាភតេ-
នាតិ វា អនាចិណ្ឌិ តថាភតេនាតិ វា បញ្ចន្តិ តថា-
ភតេនាតិ វា អប្បញ្ចន្តិ តថាភតេនាតិ វា អាបត្តិទិ វា

១ ឧ. ឧនវិសតិមំ ។ ២ ឧ. ម. ចត្តារោ ។

វិសតិវិរៈ សមុជ្ជាបេតិវិរៈ

[៧១០] សមថៈទាំង ៦ នឹងអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងរម្ងាប់ដោយ
សមុទាវិន័យ តែសមុទាវិន័យ មិនបានរម្ងាប់ដោយសមថៈ ឬអធិករណ៍
ណាមួយទេ ។

ចប់ សមថាធិករណ៍វិរៈ ជាតំរប់ ១៧ ។

[៧១១] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ វិវាទធិករណ៍ ញ៉ាំងអធិ-
ករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើង ។ ឆ្លើយថាបណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ វិវាទធិករណ៍
មិនបានញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែង
កើតឡើង ព្រោះវិវាទធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) ភិក្ខុទាំង
ឡាយក្នុងសាសនានេះដដែលគ្នា ថា(នេះ)ជាធម៌ក្តី ថាមិនមែនជាធម៌ក្តី ថា
ជាវិន័យក្តី ថាមិនមែនជាវិន័យក្តី ថាជាភាសិត ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ពោល
ហើយក្តី ថាមិនមែនជាភាសិត ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ពោលហើយក្តី ថាជា
ភិក្ខុវត្ត ដែលព្រះតថាគតធ្លាប់សន្សំហើយក្តី ថាជាភិក្ខុវត្ត ដែលព្រះតថាគត
មិនធ្លាប់សន្សំហើយក្តី ថាជាសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ
ក្តី ជាសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគត មិនបានបញ្ញត្តិហើយក្តី ថាជាអាបត្តិក្តី

វិសយបំណិកេ បរិវារោ

អនាបត្តិតំ វា លហុកា អាបត្តិតំ វា កុកា អាបត្តិតំ
 វា សារសេសា អាបត្តិតំ វា អនុសេសា អាបត្តិតំ វា
 ធុដល្លា អាបត្តិតំ វា អធុដល្លា អាបត្តិតំ វា យំ តត្ថ
 កណ្ណំ កលហោ វិក្កហោ វិវាទោ ធានាវាទោ អញ្ញ-
 ថាវាទោ វិបច្ឆតាយ វេហារោ មេធកំ ឥទ្ធិ វុច្ឆតិ វិវាទា-
 ធិករណំ ។ វិវាទាធិករណោ សង្ឃោ វិវាទតិ វិវាទាធិក-
 រណំ ។ វិវាទមាទោ អនុវទតិ អនុវាទាធិករណំ ។
 អនុវទមាទោ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ អាបត្តាធិករណំ ។
 តាយ អាបត្តិយា សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ កិច្ចា-
 ធិករណំ ។ ឃីវំ វិវាទាធិករណាប្បច្ចយា ចត្តារោមិ
 អធិករណា ជាយន្តំ ។

(៧០២) អនុវាទាធិករណំ ចត្តន្តំ អធិករណានំ
 កតមិ អធិករណំ សម្មដ្ឋាបេតិ ។ អនុវាទាធិករណំ
 ចត្តន្តំ អធិករណានំ ន កតមិ អធិករណំ សម្មដ្ឋា-
 បេតិ អបិច អនុវាទាធិករណាប្បច្ចយា ចត្តារោមិ អធិ-
 ករណា ជាយន្តំ ។ យថាកមិ វិយ ។ ឥធិ កិក្ខ

វិនយបិដក បរិវារៈ

ជាអនាបតិក្ខី ថាជាលហោបតិក្ខី ជាគរុកាបតិក្ខី ថាជាសាវសេសាបតិក្ខី
 ជាអនវសេសាបតិក្ខី ថាជាទេសលាបតិក្ខី ជាអទេសលាបតិក្ខី សេចក្តីប្រកួត
 ប្រកាន់ ជម្លោះ ប្រកាន់ខ្មុស ទាស់ទែង ដដែលកផ្សេងៗ និយាយទីទៃពីគ្នា
 (មិនមូលមាត់គ្នា) និយាយពាក្យសត្រូវដល់គ្នា នឹងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់
 ណា ក្នុងហេតុទាំងនោះ ហេតុមានសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នាជាដើមនេះ
 ហៅថាវិទាធិករណ៍ ។ (បើ)សង្ឃគ្រាន់តែដដែល ព្រោះវិទាធិករណ៍
 ហៅថាវិទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃដដែល ទាំងចោទផង ហៅថាអនុ-
 វិទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃចោទ ត្រូវអាបតិខ្លួនឯង ហៅថាអាបត្តា-
 ធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្ម ចំពោះអាបតិដែលត្រូវនោះ ហៅថាកិច្ចាធិ-
 ករណ៍ ។ អធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើតឡើង ព្រោះវិទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ
 ដូចពាលមកយ៉ាងនេះ ។

(៧១២) សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អនុវិទាធិករណ៍ ញ៉ាំង
 អធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អនុវិទាធិករណ៍
 មិនបានញ៉ាំងអធិករណ៍ណា ឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែង
 កើតឡើង ព្រោះអនុវិទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) ភិក្ខុ

វិសតិ វិរា សមុទ្ទិយេតិវារ

កិក្ខុំ អនុវុទ្ធិន្តិ សីលវិបត្តិយា វា អាទារវិបត្តិយា វា
 ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា អាជីវិបត្តិយា វា យោ តត្ថ អនុវុទ្ធា
 អនុវុទ្ធា អនុល្លបថា អនុកណាថា អនុសម្បវុទ្ធា អត្ត-
 ស្សហនតា អនុពលប្បនាមិ ឥទ្ធិ វុត្តតិ អនុវុទ្ធានិករ-
 ណាំ ។ អនុវុទ្ធានិករណោ សង្ក្រ វិវុទតិ វិវុទនិករ-
 ណាំ ។ វិវុទមាថោ អនុវុទតិ អនុវុទ្ធានិករណាំ ។ អនុ-
 វុទមាថោ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ អាបត្តានិករណាំ ។ តាយ
 អាបត្តិយា សង្ក្រ កម្មំ ករោតិ កិច្ចានិករណាំ ។
 ឯវិ អនុវុទ្ធានិករណាប្បត្តយា ចត្តារោមិ អនិករណា
 ជាយន្តិ ។

(៧០៣) អាបត្តានិករណាំ ចត្តន្តិ អនិករណាទិ
 កតមំ អនិករណាំ សម្បដ្ឋាបេតិ ។ អាបត្តានិករណាំ
 ចត្តន្តិ អនិករណាទិ ន កតមំ អនិករណាំ ស-
 ម្បដ្ឋាបេតិ អបិច អាបត្តានិករណាប្បត្តយា ចត្តារោមិ
 អនិករណា ជាយន្តិ ។ យថាកមំ វិយេ ។ បញ្ចបិ
 អាបត្តិកុច្ចា អាបត្តានិករណាំ សត្តបិ អាបត្តិកុច្ចា

វិសតិវារៈ សមុត្តិបេតិករៈ

ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុផ្សំដ្ឋានដោយសីលវិបត្តិក្តី
 ដោយអាចារិវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវិបត្តិក្តី ការចោទប្រកាន់
 ការពោលដេញដោលគ្នា ការដដែលកត់ ការពោលបង្កាច់ ការពោលបង្កូច
 ការខំពោលបង្កើន ការបន្ថែមកម្លាំងឲ្យ ណានីមួយ ក្នុងវិបត្តិទាំងនោះ
 ហេតុមានពោលចោទជាដើមទាំងនេះហៅថា អនុវត្តទាធិករណ៍ ។ សង្ឃ
 ដដែលគ្នា ព្រោះអនុវត្តទាធិករណ៍ ហៅថា វិវត្តទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃ
 ដដែលទាំងចោទប្រកាន់ផងហៅថា អនុវត្តទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃ
 ចោទប្រកាន់ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តិទាធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្ម
 ចំពោះអាបត្តិ ដែលត្រូវនោះ ហៅថា អាបត្តិទាធិករណ៍ ។ អធិករណ៍ទាំង៤
 តែងកើតឡើងព្រោះអនុវត្តទាធិករណ៍ ជាបច្ច័យ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

(៧១) បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិទាធិករណ៍ញ៉ាំងអធិករណ៍
 ណាឲ្យតាំងឡើង ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិទាធិករណ៍ មិនបាន
 ញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើត
 ឡើង ព្រោះអាបត្តិទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វីៗ (ដូចជា) កងវែន
 អាបត្តិទាំង ៥ ហៅថា អាបត្តិទាធិករណ៍ កងវែនអាបត្តិទាំង ៧ ក៏ហៅថា

វិទយបិដកេ បរិវារ

អាបត្តាធិការណំ ឥទំ វុច្ឆតិ អាបត្តាធិការណំ ។
 អាបត្តាធិការណោ សង្ឃោ វិវេទនិ វិវាទាធិការណំ ។
 វិវេទមាណោ អនុវេទនិ អនុវាទាធិការណំ ។ អនុវេទមាណោ
 អាបត្តិ អាបជ្ជតិ អាបត្តាធិការណំ ។ តាយ អាបត្តយា
 សង្ឃោ កម្មិ ករោតិ កិច្ចាធិការណំ ។ ឃី អាបត្តា-
 ធិការណាប្បច្ចយា ចត្តារោបិ អធិការណា ជាយន្តិ ។

(៧០២) កិច្ចាធិការណំ ចតុន្តិ អធិការណាជំ
 កតមិ អធិការណំ សមុដ្ឋាបេតិ ។ កិច្ចាធិការណំ
 ចតុន្តិ អធិការណាជំ ន កតមិ អធិការណំ សមុដ្ឋា-
 បេតិ អបិច កិច្ចាធិការណាប្បច្ចយា ចត្តារោបិ អធិការ-
 ណា ជាយន្តិ ។ យថាកមិ វិយ ។ យា សង្ឃស្ស
 កិច្ចយតា ការណីយតា អបលោកនកម្មិ ញត្តិកម្មិ
 ញត្តិទុតិយកម្មិ ញត្តិចតុត្តកម្មិ ឥទំ វុច្ឆតិ កិច្ចាធិក-
 រណំ ។ កិច្ចាធិការណោ សង្ឃោ វិវេទនិ វិវាទាធិការ-
 ណំ ។ វិវេទមាណោ អនុវេទនិ អនុវាទាធិការណំ ។
 អនុវេទមាណោ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ អាបត្តាធិការណំ ។

វិធសម្ពិទ្ធិក ចារិកៈ

អាបត្តាធិករណ៍ដែរ ប្រជុំកងនៃអាបត្តិទាំង ២ ពួកនេះ ហៅថា អាបត្តា-
 ធិករណ៍ ។ សង្ឃដដែលកត្តា ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទា-
 ធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃដដែល ទាំងចោទប្រកាន់ផង ហៅថា អនុវាទា-
 ធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃចោទ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តា-
 ធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្ម ចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា កិច្ចា-
 ធិករណ៍ ។ អធិករណ៍ទាំង ២ តែងកើតឡើង ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជា
 បច្ច័យ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

[៧១២] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ២ កិច្ចាធិករណ៍ ញ៉ាំង
 អធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ២ កិច្ចាធិករណ៍
 មិនបានញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ២ តែង
 តាំងឡើង ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) កិច្ចា-
 ការនឹងកម្មណាដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ គឺ អបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិ-
 ទុតិយកម្ម ញត្តិបត្តិកម្ម កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើទាំងនេះ ហៅថា កិច្ចាធិ-
 ករណ៍ ។ សង្ឃដដែលកត្តា ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។
 កាលបើសង្ឃដដែល ទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។
 កាលបើសង្ឃចោទ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។

វិសតិ វិវា សមថិវេទំ

តាយ អាបត្តិយា សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ កិប្បាធិការ-
ណាំ ។ ឃិវំ កិប្បាធិការណាប្បច្ចយា ចត្តារោបិ អធិក-
រណា ជាយន្តិ ។

សមុត្តិបេតិវិ(១) ធិដ្ឋិតំ វិសតិមំ ។

(៧១៥) វិវាធិការណាំ ចត្តន្តិ អធិការណាធិ ក-
តមិ អធិការណាំ ភជតិ កតមិ អធិការណាំ ឧបនិស្សិតិ
កតមិ អធិការណាំ បរិយាបន្តិ កតមេន អធិការណោន
សង្កហិតិ ។ អនុវាធិការណាំ ចត្តន្តិ អធិការណាធិ
កតមិ អធិការណាំ ភជតិ កតមិ អធិការណាំ ឧបនិស្សិតិ
កតមិ អធិការណាំ បរិយាបន្តិ កតមេន អធិការណោន
សង្កហិតិ ។ អាបត្តាធិការណាំ ចត្តន្តិ អធិការណាធិ
កតមិ អធិការណាំ ភជតិ កតមិ អធិការណាំ ឧបនិស្សិតិ
កតមិ អធិការណាំ បរិយាបន្តិ កតមេន អធិការណោន
សង្កហិតិ ។ កិប្បាធិការណាំ ចត្តន្តិ អធិការណាធិ កតមិ
អធិការណាំ ភជតិ កតមិ អធិការណាំ ឧបនិស្សិតិ
កតមិ អធិការណាំ បរិយាបន្តិ កតមេន អធិការណោន

១ ឧ. សមុត្តិបេតិវិ ។

វិសតិវារៈ សមមិកេ១

សង្ឃធ្វើកម្មចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ អធិ-
ករណ៍ទាំង ៤ តែងកើតឡើង ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ដូចពោលមក
យ៉ាងនេះ ។

ចប់ សមុដ្ឋាបេតិវារៈ ជាតំរប់ ២០ ។

(៧១៥) សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ វិវាទាធិករណ៍ រួមចូល

នឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍

ណា សង្រ្គោះដោយអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អនុវត្ត-

តាគឺធារណ៍ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់

បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្រ្គោះដោយអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាអធិ-

ករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិករណ៍ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹង

អធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្រ្គោះដោយអធិករណ៍

ណា ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ កិច្ចាធិករណ៍ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា

អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្រ្គោះដោយ

វិទយចំណេញ បរិវារ

សង្កហិតំ ។ វិវាទាធិករណំ ចតុន្នំ អធិករណានំ
 វិវាទាធិករណំ ភជតិ វិវាទាធិករណំ ឧបនិស្សិតំ វិវាទា-
 ធិករណំ បរិយាបន្នំ វិវាទាធិករណោន សង្កហិតំ ។
 អនុវាទាធិករណំ ចតុន្នំ អធិករណានំ អនុវាទាធិករណំ
 ភជតិ អនុវាទាធិករណំ ឧបនិស្សិតំ អនុវាទាធិករណំ
 បរិយាបន្នំ អនុវាទាធិករណោន សង្កហិតំ ។ អាបត្តាធិ-
 ករណំ ចតុន្នំ អធិករណានំ អាបត្តាធិករណំ ភជតិ
 អាបត្តាធិករណំ ឧបនិស្សិតំ អាបត្តាធិករណំ បរិយា-
 បន្នំ អាបត្តាធិករណោន សង្កហិតំ ។ កិច្ចាធិករណំ
 ចតុន្នំ អធិករណានំ កិច្ចាធិករណំ ភជតិ កិច្ចាធិករ-
 ណំ ឧបនិស្សិតំ កិច្ចាធិករណំ បរិយាបន្នំ កិច្ចាធិក-
 រណោន សង្កហិតំ ។

(៧១៦) វិវាទាធិករណំ សត្តន្នំ សមថានំ កតិ
 សមថេ ភជតិ កតិ សមថេ ឧបនិស្សិតំ កតិ សម-
 ថេ បរិយាបន្នំ កតិហិ សមថេហិ សង្កហិតំ កតិហិ

វិទយបិណ ចារិកៈ

អធិករណ៍ណា ។ ឆ្លើយថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ វិវាទធិករណ៍
 រួមចូលនឹងវិវាទធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងវិវាទធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិវា-
 ទធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយវិវាទធិករណ៍ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤
 អនុវត្តធិករណ៍ រួមចូលនឹងអនុវត្តធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងអនុវត្តធិករ-
 ណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងអនុវត្តធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយអនុវត្តធិករណ៍ ។
 បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាចត្តាធិករណ៍ រួមចូលនឹងអាចត្តាធិករណ៍ អា-
 ស្រ័យនឹងអាចត្តាធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងអាចត្តាធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយ
 អាចត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ កិច្ចាធិករណ៍ រួមចូលនឹង
 កិច្ចាធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងកិច្ចាធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងកិច្ចាធិករណ៍
 សង្គ្រោះដោយកិច្ចាធិករណ៍ ។

(៧១៦) សួរថា បណ្តាសម្របៈទាំង ៧ វិវាទធិករណ៍ រួមចូល
 នឹងសម្របៈប៉ុន្មាន អាស្រ័យនឹងសម្របៈប៉ុន្មាន រាប់បញ្ចូលក្នុងសម្របៈ
 ប៉ុន្មាន សង្គ្រោះដោយសម្របៈប៉ុន្មាន រម្ងាប់ដោយសម្របៈប៉ុន្មាន

វិសតិ វិរា សមថិរោទំ

សមថេហិ សម្មតិ ។ អនុវរណាធិករណំ ។ បេ ។ អា-
 បត្តាធិករណំ ។ បេ ។ កិច្ចាធិករណំ សត្តន្ធិ សម-
 ថាធំ កតិ សមថេ កជតិ កតិ សមថេ ឧបនិស្សិតិ
 កតិ សមថេ បរិយាប្បន្និ កតិហិ សមថេហិ សង្កហិ-
 តិ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ វិរាធិករណំ
 សត្តន្ធិ សមថាធំ ទ្វេ សមថេ កជតិ ទ្វេ សមថេ
 ឧបនិស្សិតិ ទ្វេ សមថេ បរិយាប្បន្និ ទ្វិហិ សមថេហិ
 សង្កហិតិ ទ្វិហិ សមថេហិ សម្មតិ សម្មទាវិនយេ-
 ន ច យេកុយ្យសិកាយ ច ។ អនុវរណាធិករណំ
 សត្តន្ធិ សមថាធំ ចត្តារោ សមថេ កជតិ ចត្តារោ
 សមថេ ឧបនិស្សិតិ ចត្តារោ សមថេ បរិយាប្បន្និ
 ចត្តហិ សមថេហិ សង្កហិតិ ចត្តហិ សមថេហិ
 សម្មតិ សម្មទាវិនយេន ច សតិវិនយេន ច អម្មទ្ធិវិន-
 យេន ច តស្សចាបិយសិកាយ ច ។ អាបត្តាធិករ-
 ណំ សត្តន្ធិ សមថាធំ តយោ សមថេ កជតិ តយោ
 សមថេ ឧបនិស្សិតិ តយោ សមថេ បរិយាប្បន្និ
 តិហិ សមថេហិ សង្កហិតិ តិហិ សមថេហិ សម្មតិ

វិសតិវារៈ សមថិវេទ

យ៉ាង ៗ អនុវត្តទោធិករណ៍ ៗ បេ ៗ អាចត្តាធិករណ៍ ៗ បេ ៗ បណ្តា
សមថៈទាំង ៧ កិច្ចាធិករណ៍ រួមចូលនឹងសមថៈប៉ុន្មាន អាស្រ័យនឹង
សមថៈប៉ុន្មាន រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈប៉ុន្មាន សង្រ្គោះដោយសមថៈ
ប៉ុន្មាន រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា បណ្តាសមថៈ
ទាំង ៧ វិវាទោធិករណ៍ រួមចូលនឹងសមថៈ ២ អាស្រ័យនឹងសមថៈ ២
រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ២ សង្រ្គោះដោយសមថៈ ២ រម្ងាប់ដោយ
សមថៈ ២ គឺសម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ ។ បណ្តា
សមថៈទាំង ៧ អនុវត្តទោធិករណ៍ រួមចូលនឹងសមថៈ ៤ អាស្រ័យ
នឹងសមថៈ ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ៤ សង្រ្គោះដោយសមថៈ ៤
រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺសម្មាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ
១ គស្សប្រាប័យសិកា ១ ។ បណ្តាសមថៈ ទាំង ៧ អាចត្តាធិករណ៍
រួមចូលនឹងសមថៈ ៣ អាស្រ័យនឹងសមថៈ ៣ រាប់បញ្ចូលក្នុង
សមថៈ ៣ សង្រ្គោះដោយសមថៈ ៣ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣

វិទ្យបិដកេ បរិវាហ

សម្មាសម្ពុទ្ធិយោ ច បដិញ្ញាតករណោ ច តណ្ហាវត្តារ.
 កេន ច ។ កិច្ចាធិករណំ សត្តន្តំ សមថាជំ ឯកំ
 សមថំ កជតិ ឯកំ សមថំ ឧបនិស្ស័តំ ឯកំ សមថំ
 បរិយាប្នំ ឯកេន សមថេន សង្កហិតំ ឯកេន
 សមថេន សម្មតិ សម្មាសម្ពុទ្ធិយោនាតិ ។
 សមថេនំ និដ្ឋិតំ ។

ពិស្សទានំ

[៧០៧]

អធិករណំ បរិយាប្នំ
 សាណាណោ ច កាគិយា
 សមថា សាណាណាកា
 សមថស្ស តត្តាគិយា
 សមថា សម្មា ចេវ
 វិនយេ កុសលេន ច
 យត្តសមយសំសដ្ឋា
 សម្មន្តំ ន សម្មន្តំ ច
 សមថាធិករណាញោ
 សម្មដ្ឋានំ កជតិ ពាតិ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

គឺ សមខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ បណ្ណ
 សមថៈទាំង ៧ កិច្ចាធិករណ៍ រម្មចូលនឹងសមថៈ ១ អាស្រ័យនឹងសមថៈ ១
 រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ១ សង្រ្គោះដោយយសមថៈ ១ រម្មបំដោយសមថៈ ១
 គឺ សមខាវិន័យ ។

ចប់ សមថិភេទ ។

ឧទ្ទានគឺ បញ្ជីរឿងនៃវិសិទ្ធិវិវរៈនោះ ដូច្នោះ

(៧១៧) និយាយអំពីអធិករណប្បច្ចយវរៈ ១ បរិយាយវរៈ ១
 សាធារណវរៈ ១ តព្វាគិយវរៈ ១ សមថាសមថសាធារណ-
 វរៈ ១ សមថាសមថតព្វាគិយវរៈ ១ សមថសមខាវិន័យវរៈ ១
 វិន័យវរៈ ១ កុសលវរៈ ១ យត្តវរៈ ១ សមយវរៈ ១ សំសដ្ឋ-
 វរៈ ១ សម្មតិវរៈ ១ សម្មនិទសម្មនិវរៈ ១ សមថាធិករណ-
 វរៈ ១ សមដាវេតិវរៈ ១ ភជនិវរៈ ១ ។

សន្និកថដ្ឋលទ្ធាប័ណ្ណិកា

លេខទំព័រ

	កងមហាវិក្ក មានវរៈ ១៦	១
មហាវិរៈ ១៦	បឋមបារាណិក	៣
	នាមរបស់ព្រះបើរាំងឡាយ	៧
	ទុតិយបារាណិក	៨
	បារាណិក ៤ នឹងឧទ្ទានតាមិ	១១
	មហាវិរៈ ១៦ សង្ឃទិសេសទី ១	១៣
មហាវិរៈ ១៦	សង្ឃទិសេសទី ៣-៤	១៧
	សង្ឃទិសេសទី ៦-៧	១៨
	សង្ឃទិសេសទី ១០-១១	២១
	ឧទ្ទានតាមិ	២៣
	មហាវិរៈ ១៦ អនិយតទី ១	២៥
	អនិយតទី ២	២៨
	មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ណ កបិនវិគ្គ	៣១
និស្សត្តិយកណ្ណ	កោសិយវិគ្គ	៣៧
	បត្តវិគ្គ	៤៣
	មហាវិរៈ ១៦ បាបិគ្គិយកណ្ណ មុសាវិទវិគ្គ	៤៨
បាបិគ្គិយកណ្ណ	មុសាវិទវិគ្គ នឹងឧទ្ទានតាមិ	៥៣
	ភូតនាមវិគ្គ	៥៥
	ឧវិទវិគ្គ	៥៨
	ភោជនវិគ្គ	៦៥
	អបេលកវិគ្គ	៧១

	អពេលកវត្ត ឧទ្ទានគាថា	៧៥
	សុរាមេរយវត្ត	៧៧
	សប្បណាកវត្ត	៨១
	សប្បណាកវត្ត ឧទ្ទានគាថា	៨៥
	សហធម្មិកវត្ត	៨៧
បាចិត្តិយកណ្តា	រាជវត្ត	៨៣
	ឧទ្ទានគាថា	៨៧
	មហាវិកត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាដិទេសនីយកណ្តា	៨៧
	មហាវិកត្ត មហាវិរៈ ១៦ សេទិយកណ្តា បរិមណ្ឌលវត្ត	១០១
សេទិយកណ្តា	ឧដ្ឋិភ្នំកវត្ត	១០៥
	ឧម្ពុកកវត្ត	១០៧
	បិណ្ឌបាតវត្ត	១១១
	កនឡវត្ត	១១៣
	សុរុសុរុវត្ត	១១៥
	បាទុកវត្ត	១១៧
	ឧទ្ទានគាថា	១២៥
	មហាវិកត្ត មហាវិរៈ ១៦ បារាជិក ៤	១២៧
	មហាវិកត្ត មហាវិរៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ១៣	១២៧
	មហាវិកត្ត មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្តា កបិនវត្ត	១៣៣
និស្សត្តិយកណ្តា	កោសិយវត្ត	១៣៥
	បត្តវត្ត	១៣៧
	មហាវិកត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្តា មុសាវិទ្ធុវត្ត	១៣៧

បាចិក្ខយកណ្តា	រូតតាមវគ្គ	១៤១
	ខវិទវគ្គ	១៤៥
	កោដិវគ្គ	១៤៧
	គលេកវគ្គ	១៤៩
	សុរាមេរយវគ្គ	១៥១
	សប្បុណកវគ្គ	១៥៣
	សហធម្មិកវគ្គ	១៥៥
	រាជវគ្គ	១៥៩
	មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ ជាដើមសនិយកណ្តា	១៦១
	មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្តា វគ្គទី ១	១៦៣
និស្សត្តិយកណ្តា	វគ្គទី ២	១៦៥
	វគ្គទី ៤	១៦៧
	វគ្គទី ៥	១៦៩
	វគ្គទី ៧	១៧១
	មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ សន្តហិតាវិរៈ នីសសមុដ្ឋានិវិរៈ	១៧៥
មហាវិរៈ ១៦	សមថិវិរៈ	១៧៧
	សមុច្ចយវិរៈ	១៧៩
	កត្តបញ្ញត្តិវិរៈ	១៨១
	កតាបត្តិវិរៈ	១៨៥
	កតាបត្តិវិរៈ វិបត្តិវិរៈ	២០១
	សមុដ្ឋានិវិរៈ	២០៣

សមុច្ចយវិវាទៈ	២០៥
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិវាទៈ ១៦	២០៥
មហាវិវាទៈ ១៦ បារាជិត ៨	២០៥
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិវាទៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ១០	២០៥
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិវាទៈ ១៦ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ១២	២១៣
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិវាទៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ លសុណវិគ្គ	២៣១
បាចិត្តិយៈ រត្តន្តការវិគ្គ	២៣៥
រត្តន្តការវិគ្គ នឹងនហានវិគ្គ	២៣៥
គុវិនិវិគ្គ	២៤៥
បិណ្ណការវិគ្គ	២៤៥
អាហារវិគ្គ	២៥៣
គត្តិនិវិគ្គ	២៥៧
កុមារិក្ខុវិគ្គ	២៦៣
ធុត្តបាលនវិគ្គ	២៦៥
ឧទ្ធានកាថា	២៧៥
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិវាទៈ ១៦ បារាជិតទេសនីយៈ ៨	២៧៥
មហាវិវាទៈ ១៦ ឧទ្ធានកាថា	២៨១
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិវាទៈ ១៦ បារាជិត	២៨៣
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិវាទៈ ១៦ សង្ឃទិសេស	២៨៥
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិវាទៈ ១៦ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ	២៨៧

សង្ឃកថាសម្ព័ន្ធសម្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

	ភិក្ខុនីវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ ជាចិត្តិយៈ លសុណវិគ្គ	២៧១
ជាចិត្តិយៈ	វត្តន្តការវិគ្គ	២៧៣
	សហានិវិគ្គ	២៧៥
	គុវិជ្ជវិគ្គ	២៧៧
	បិណ្ឌការវិគ្គ	២៧៧
	អារាមវិគ្គ	៣០១
	គត្តិសីវិគ្គ	៣០៣
	កុមារិក្ខវិគ្គ	៣០៥
	ឆត្តបាយាសវិគ្គ	៣០៧
មហាវិរៈ ១៦	ភិក្ខុនីវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាដិទេសនីយៈ ៨	៣១១
	សង្កហវិរៈ	៣១៣
	សមុជ្ជាសវិរៈ នឹងអធិករណវិរៈ	៣១៥
	សមុក្ខយវិរៈ	៣១៧
	បារាជិក	៣២១
	កត្ត បញ្ញត្តិវិរៈ	៣២៣
	កត្ត បញ្ញត្តិវិរៈ	៣២៧
	កតិអាបត្តិវិរៈ បារាជិក	៣៣០
	សង្ឃទិសេស	៣៣២
	វិបត្តិវិរៈ	៣៣៦
	សង្កហវិរៈ	៣៣៧
	សមុជ្ជាសវិរៈ	៣៣៧
	អធិករណវិរៈ នឹងសមមិវិរៈ	៣៣៧

ភិក្ខុវិញ្ញាណ មហាវិរៈ ១៦ សមុច្ចយវិរៈ ៣៤០

សមុជ្ឈានសីសសង្ខេប ៣៤៤

សមុជ្ឈានសីសសង្ខេប សមុជ្ឈានកថា ៣៤៥

បឋមយោគីកសមុជ្ឈាន ៣៤៧

ទុតិយយោគីកសមុជ្ឈាន ៣៤៨

សញ្ជរិត្តសមុជ្ឈាន ៣៥១

សមនុភាសនសមុជ្ឈាន ៣៥៣

កបិទសមុជ្ឈាន ៣៥៤

ធិឡកណោមសមុជ្ឈាន ៣៥៥

បទសោធម្មសមុជ្ឈាន ៣៥៧

អន្តានសមុជ្ឈាន ៣៥៨

ថេយ្យសត្តសមុជ្ឈាន និងធម្មទេសនាសមុជ្ឈាន . . . ៣៥៩

ក្វតាហោធនសមុជ្ឈាន ៣៦០

ហោរិវិជ្ជាបនសមុជ្ឈាន និងអននុញ្ញាតសមុជ្ឈាន . ៣៦១

កតិបច្ចាវរៈ ៣៦៣

កតិបច្ចាវរៈ អាចត្តិ ៧ វិនិច្ឆ័យ ៧ ៣៦៥

សេចក្តីមិនគោរព ៦ យ៉ាង សេចក្តីគោរព ៦ យ៉ាង និងវិនិច្ឆ័យ ៦ យ៉ាង ៣៦៦

វិបត្តិ ៤ សមុជ្ឈាននៃអាចត្តិ ៦ មូលនៃវិភិទ ៦ ៣៦៧

មូលនៃអនុវិទ ៦ យ៉ាង ៣៧០

កតិបុព្វវិរា: សារាណីយធម៌ ៦ យ៉ាង	៣៧៣
ហេតុវរវត្ថុ ១៨ យ៉ាង	៣៧៦
អធិករណ: ៤ នឹង សមចិ: ៧	៣៧៧
ទទួននៃកតិបុព្វវិរា:	៣៧៨
វិសតិវិរា:	៣៧៩
វិសតិវិរា: វិរា:នៃអាបត្តិសមុដ្ឋាន ៦ យ៉ាង	៣៨០
សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាង នឹងកតាបត្តិវិរា:	៣៨២
អាបត្តិសមុដ្ឋានតាថា	៣៨២
វិបត្តិបច្ចយវិរា:	៣៨៦
អធិករណប្បច្ចយវិរា:	៤០១
ទទួននៃអនន្តរមេយ្យាល	៤០៨
បរិយាយវិរា:	៥
សាធារណវិរា:	៤១៧
តព្ពាតិយវិរា:	៤១៩
វិរា:នៃសមចិ:ដែលទូទៅដល់សមចិ:	៤០៦
វិរា:នៃសមចិ:ដែលមានចំណែកត្រូវវិញនឹងសមចិ:	៤១៨
វិរា:នៃសមចិ:ដែលហៅថាសមុទាវ័នយ	៤២០
វិនយវិរា:	៤២២
កុសលវិរា:	៤២៣
ចក្កមេយ្យាល យត្តវិរា:	៤២៥
សមយវិរា:	៤៣០
សំសង្ឃិវិរា:	៤៣៣

សង្ខេបប្រាសាទស្រីស្រី

លេខទំព័រ

រឿងស្រីស្រី:	សម្បត្តិរាវ:	៤៣៤
	រាវ: វៃអធិការណ៍ដែលរម្ងាប់ គឺឯ មិនរម្ងាប់	៤៣៧
	សមបាតិករណារាវ:	៤៤៣
	សម្បត្តិបេតិកភ័យ	៤៤៥
	សមបិកេទ	៤៥៣
	ឧទ្ទាននៃរឿងស្រីស្រី:	៤៥៦

វិវិទ្យាវិទ្យុបត្តិ
១២ ១២ ១២

វិវិទ្យាបាហ្មី <small>១២</small>	អវិវិទ្យាបាហ្មី <small>១២</small>	អង្កេត <small>៥</small>	រជ្ជលេខាយ័ <small>៥</small>
សិកនីតិ <small>១១</small>	សិកនីតិ <small>១១</small>	៥	៧
បិតិ	បិតិ	២៧	១៤
អនុវិស្ស	អនុវិស្ស	៣៨	១០
ឧវាទវគ្គោ ភតិយោ	ឧវាទវគ្គោ ភតិយោ ។	៦៤	„
សារតិយា	សារតិយា	៦៧	៤
សក្យ	សក្យ—	៧១	១៤
បរិសិស្សាតិមា	បរិសិស្សាតិមា	”	១៧
វតសី <small>១២</small>	វតសី ។	៨៤	៧
កប្រមបាណជីកេ	កប្រមបាណជីកេ	១១១	„
វិមសតិ	វិមសតិ	១៣០	៦
វិមសតិ	វិមសតិ	”	៨
បាចិត្តិយំ	បាចិត្តិយំ ។	១៣៤	១៦
សង្ឃិកេ	សង្ឃិកេ	១៤២	១៤
អាបត្តិបាចិត្តិយស្ស	អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស	១៥១	១០
នយបិដកេ	វិនយបិដកេ	១៥២	១

អធិប្បដេសន៍	អធិប្បដេសន៍	អង្កេត	រដ្ឋលេខាយ័
ភិក្ខុសុខោ	ភិក្ខុតិ បទំ	១៥៥	១៥
ហធម្មិកវគ្គោស	សហធម្មិកវគ្គោ	១៥៧	១
កត្តប្បពោតិវរំ	កត្ត បពោតិវរំ	១៨១	”
សព្វប្បពោតិ	សព្វត្ត បពោតិ	”	១៣
កត្តប្បពោតិវរំ	កត្ត បពោតិវរំ	១៨៣	១
សិយោ	សិយា	២០២	២
បតនិ	បតនិ	២០៤	៧
ឆានទតិ	ឆានទតិ	២១៤	១២
ភុញា	ភុញា	២២០	២
អារពោតិ	អារពោតិ ៗ	២២៧	៤
តវដវគ្គោ	តវដវគ្គោ	២២៨	៧
សមដានេហ	សមដានេហិ	”	១៧
សមដាត	សមដាតិ	”	”
បពោតិ	បពោតិ ៗ	២៥៧	២
អាបដ	អាបដតិ	២៧៤	១៣

វិទូបាហោ	អវិទូបាហោ	អង្កេ	រដ្ឋលេខាយ
វិញ្ញាបេត្តា	វិញ្ញាបេត្តា	៣១០	១៤
វិញ្ញាបេត្តា	វិញ្ញាបេត្តា	៣៣៧	១១
អនជ្ឈបត្តិ	អនជ្ឈបត្តិ	៣៦៦	១១
តតិយេន	តតិយេន	៣៨០	៤
អាបជ្ជយ្យា ។ តិ	អាបជ្ជយ្យាតិ ។	៣៨០	១០
កប្បយសញ្ញា	កប្បយសញ្ញា	៣៨៣	១៥
សង្ឃទិសសស្ស	សង្ឃទិសសស្ស	៣៨៤	៦
គ វា	វិសតិ វា	៣៧៣	១
អាបត្តាធិករណំ	អាបត្តាធិករណំ	៤០៥	៧
យេកុយ្យ	យេកុយ្យ-	៤២៧	៤
តិណវត្តារកោ	តិណវត្តារកោ	៤៣២	១៣
តស្សបាបិសិកា	តស្សបាបិយសិកា	៤៣៣	៥
និព្វជិត្តា	វិនិព្វជិត្តា	”	១៥
កិច្ចាធិករណំ	កិច្ចាធិករណំ	៤៣៥	៣
អម្បវិទេន	អម្បវិទេន	៤៣៧	៦
តិណវត្តារកេន	តិណវត្តារកេន	”	៨
វិវាទាធិករណេន	វិវាទាធិករណេន	៤៤៥	៧

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ព្រះធួនមានអាយុ	ព្រះធួនៈមានអាយុ	១៧	១៣
ព្រះមហិន្ទ	ព្រះមហិន្ទៈ	២៨	៧
ដោយរូបិយ	ដោយរូបិយៈ	៤០	១៧
កាលត្រូវសាកសួរ	កាលត្រូវគេសាកសួរ	៥៤	៨
មានតែបញ្ចក្ខណ៍	មានតែបញ្ចក្ខណ៍	៥៧	១៦
ទន្ទានពក្កកនី	ទន្ទានពក្កកនី	៦១	៦
មានបញ្ចក្ខណ៍	មានបញ្ចក្ខណ៍	៦២	១៤
នឹងចក្ក	នឹងចក្ក	„	១៨
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ	៦៤	១២
ចូលទៅនាន	ចូលទៅទន្ទាន	„	១៣
អាមសៈ	អាមិសៈ	„	១៥
មិនបានប្រគេន	មិនបានប្រគេន ១	៧០	១០
មានតែបញ្ចក្ខណ៍ ១	មានតែបញ្ចក្ខណ៍ ១	៨៦	១៥
ប្រព្រឹត្តទៅកងសង្ឃ	ប្រព្រឹត្តទៅកងសង្ឃ	៧០	១៤
កងចន្ទានៈផ្ទះ	កងចន្ទានៈផ្ទះ ៗ	១០២	៧

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ត្រូវអាបត្តិទេកដ ១	ត្រូវអាបត្តិទេកដ	១១២	៧
ចប់ កពឡវគ្គទី៤	ចប់ កពឡវគ្គទី៥ ។	១១៥	៥
ចប់ សរសរវគ្គទី ៦	ចប់ សរសរវគ្គទី ៦ ។	១១៨	១២
ប័នានយ៉ាង	ប័នាន	១២៦	១០
អាបត្តិព យ៉ាង	អាបត្តិព	"	១១
អាបត្តិព យ៉ាង	អាបត្តិព	"	១៥
អាបត្តិព យ៉ាង	អាបត្តិព	១២៧	១២
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ	អាបត្តិបាចិត្តិយៈ	១២៣	១២
ត្រូវអាបត្តិបិត្តិយៈ	ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ	១២៧	៧
ត្រកូល ចាំឡាយ	ត្រកូល ចាំឡាយ	,,	១០
ភិក្ខុទទួល	ភិក្ខុទទួល	១៥០	១១
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ	១៧៦	៨
កងវិបត្តិណា	កងវិបត្តិណា	១៧៨	,,
កតប្បពាតិវរៈ	កត បពាតិវរៈ	១៨១	១
សព្វតប្បពាតិ	សព្វត បពាតិ	,,	១៧
ដែលហៅសម្បត្តិ	ដែលហៅថាសម្បត្តិ	២០៨	១៨
ផ្នែងផល	ប្តឹងផល	២១៥	១៦

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
អាគ្គិនោះ	អាបគ្គិនោះ	២៥០	១៣
ច្រើនរូប	ច្រើនរូប	២៥៨	៧
មិបាន	មិនបាន	២៦១	១៤
មានបតែបពាក្យ ១ ញ៉ា	មានបតែបពាក្យ ១ ។ ញ៉ា	”	១៥
កិក្ខនី	កិក្ខនី	២៧៥	១០
នឹងបរិភោគ	នឹងបរិភោគ	២៨៥	”
ទុបសម្បទា	ទុបសម្បទា	៣០៣	៥
គ្រេកអរ	គ្រេកអរ	៣២២	១៦
វិលខនសិក្ខាបទ	វិលខនសិក្ខាបទ	៣៤៧	៧
អាបគ្គិក្ខន ១	អាបគ្គិក្ខន ១ ។	៣៦២	១០
នៃបគ្គលដទ	នៃបគ្គលដទ	៣៦៨	១៤
កតាបគ្គិវរ :	កតាបគ្គិវរ:	៣៧១	១២
មានមូលប្តីនាន	មានមូលប្តីនាន	៤០៧	១៤
គីកុសលហេតុ	គីកុសលហេតុ	៤១០	៨
ជ្យត	ជ្យត	៤៣៤	៤
កិច្ចាធិការណៈ	កិច្ចាធិការណៈ	៤៣៥	២
តស្សបាបិយយិកា	តស្សបាបិយសិកា	៤៤៧	២

